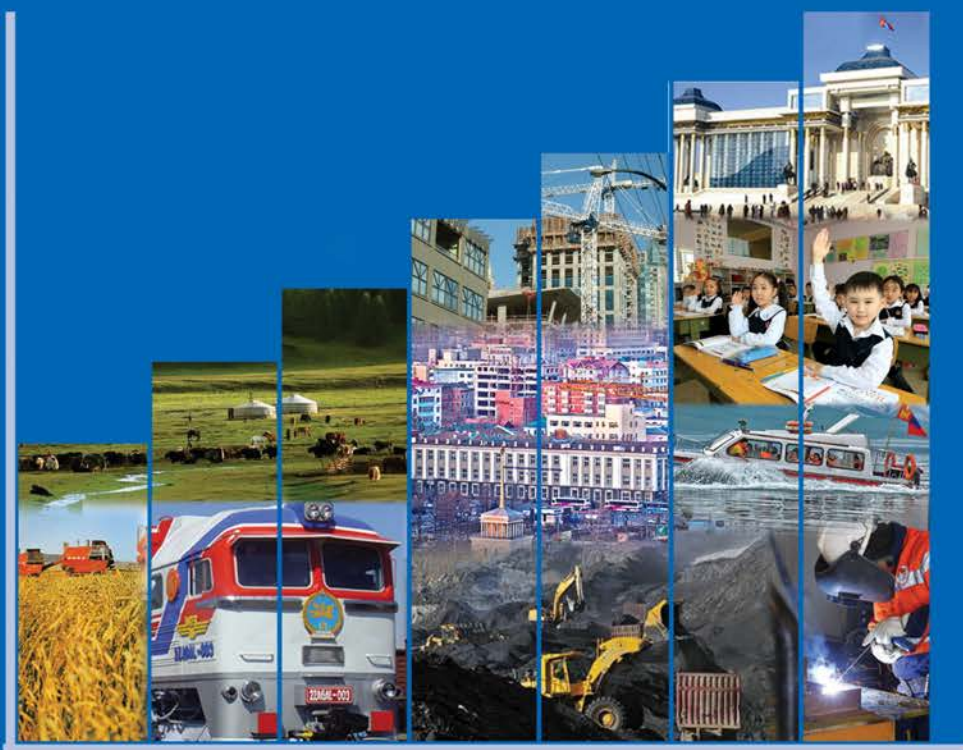

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО
NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

МОНГОЛ УЛСЫН СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ

**MONGOLIAN
STATISTICAL YEARBOOK**

2011

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО
NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

МОНГОЛ УЛСЫН СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ
MONGOLIAN STATISTICAL YEARBOOK

2011

(2011 оны зарим үзүүлэлтийг урьдчилсан байдлаар гаргав).
(Several data for 2011 are preliminary).

Улаанбаатар
Ulaanbaatar
2012

DDC
310
C-666

Эмхтгэлийг хянасан:

С.Мэндсайхан
Г.Гэрэлт-Од
Б.Эрдэнэсүрэн
Б.Ганбат
Х.Бажийхүү

Edited by:

S.Mendsaikhan
G.Gerelt-Od
B.Erdenesuren
B.Ganbat
Kh.Bajiikhuu

Эмхтгэлийг нэгтгэсэн:

Н.Даваасүрэн

Printing design by:

N.Davaasuren

Хаяг: Засгийн газрын III байр,
Улаанбаатар- 20 а, Монгол Улс
Утас: 322424, 326414, 261523
Факс: (976 -11) - 324518
Цахим хаяг: nso@magicnet.mn,
information@nso.mn
Веб хаяг: <http://www.nso.mn>

Address: Government Building III,
Ulaanbaatar-20 a, Mongolia
Phone: 322424, 326414, 261523
Fax: (976 -11) - 324518
E- mail: nso@magicnet.mn,
information@nso.mn
Internet: <http://www.nso.mn>

ISBN 978 - 99929 - 907-7-5

Энэхүү эмхтгэлийг зөшөөрөлгүйгээр олшруулах, дахин хэвлэхийг хориглоно.
All rights reserved.

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг өмнөх онуудынхтай зэрэгцүүлэн харуулсан статистикийн жилийн эмхэтгэлийг Үндэсний статистикийн хороо /ҮСХ/ 1960 оноос хойш жил бүр гаргаж байгаа билээ. Улс орон зах зээлийн харилцаанд шилжиж, эдийн засаг, нийгмийн хөгжилтэй уялдсан шинэ шинэ үзүүлэлтийг тооцох, статистикийн үзүүлэлт, аргачлалыг олон улсын нийтлэг стандарт, хэм хэмжээнд нийцүүлэх, эмхэтгэлийн үзүүлэлтийн хүрээг жил тутам өргөжүүлэх ажлыг хийж байна.

Статистикийн эмхэтгэлийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, хүртээмжтэй болгох зорилгоор үндсэн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал, нэр томъёоны тайлбарыг тухайн бүлэг бүрийн өмнө оруулж, хэд хэдэн тодотгол, тайлбарыг нэмж хийсэн болно.

Энэ удаагийн эмхэтгэлд дотоодын нийт бүтээгдэхүүний эцсийн ашиглалтын болон улирлын бүтээгдэхүүний тооцоог зэрэгцүүлэх үнээр, 2011 онд явагдсан аж ахуйн нэгж байгууллагын тооллогоор регистрийн сангийн мэдээллийг баяжуулж гаргалаа. Мөн 2010 онд явагдсан “Хүн ам, орон сууцны улсын тооллого”-ын дүнгээр холбогдох үзүүлэлтүүдэд тодруулга хийв. 2010 онд явагдсан Хүүхэд хөгжил судалгааны үндсэн үзүүлэлтийг орууллаа.

Жил бүрийн статистикийн эмхэтгэлээс гадна хэрэглэгчдэд зориулан “Монгол Улс зах зээлд 1998-2002 он”, “Монгол Улсын хүн ам ХХ зуунд”, “Монгол Улсын хүн амын 2008-2030 оны хэтийн тооцоо” зэрэг тусгайлсан эмхтгэл, номууд болон “Статистикийн тухай” Монгол Улсын хуульд заасан тодорхой давтамжтайгаар хийгддэг тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнгийн тайланг нийтийн хүртээл болгоход анхааран ажиллаж байна. Ажиллах хүчин судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2010 он/, Хүүхдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003, 2006-2007 он/, Өрхийн орлого, зарлага, амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааны нэгдсэн тайлан /1995, 1998, 2002-2003, 2007-2008, 2009-2010 он/, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нэг удаагийн бүртгэл, түүвэр судалгаа /2004 он/, Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа /2003, 2008 он/, Оролцооны аргаар ядуурлын байдалд хийсэн дүн шинжилгээ, Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын тайлан /2006 он/, Хүүхэд хөгжил судалгааны тайлан /2005, 2010 он/, Монгол Улсын хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөний тайлан /2007 он/, Цаг ашиглалтын судалгааны тайлан /2007 он/, Хүн амын тооллогын тоо мэдээлэлд суурилсан ядуурлын зураглал /2007 он/, Монгол улс дахь ядуурлын дүр төрх /2007-2008 он/, Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгаа /2007-2008 он/, Цалингийн бүтцийн судалгаа /2010 он/, Байгаль орчин, байгалийн нөөцийн менежментийн судалгаа /2010/ зэрэг төрөлжсөн судалгааны тайланг эмхэтгэн гаргасан болно.

Зөвхөн 2011 оны хувд “Хүн ам, орон сууцны улсын тооллого”-ын дүнгээр Нэгдсэн дүн, Үндсэн үр дүн гэсэн тайлангууд, Боловсрол, бичиг үсгийн мэдлэг, Шилжих хөдөлгөөн, суурьшил, Өндөр настан, Өрх, гэр бүлийн байдал, гэрлэлт, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, Жендерийн тэгш байдал, Хүүхэд, залуучууд, Эдийн засгийн идэвхи, Орон сууцны ахуйн нөхцөл, Мянганы хөгжлийн зорилтын зарим үзүүлэлтүүд, Гадаадад оршин суугаа Монгол Улсын иргэд гэсэн сэдэвчилсэн тайлангууд, Монгол Улс дахь ядуурлын дүр төрх, Хүүхэд хөгжил, Ажиллах хүчний судалгааны тайлан, Монгол Улсын улс ардын аж ахуйн балансын болон үндэсний тооцооны системийн үзүүлэлтүүд, Гадаад худалдааны статистикийн эмхэтгэл, Монгол Улс 100 жилд, Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал, Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэгдсэн ангилал гэсэн номуудыг нийтийн хүртээл болголоо.

Сар бүрийн статистикийн бюллетень, танилцуулга, жилийн эмхэтгэл, эдийн засгийн гол үзүүлэлтийн мэдээллийг ҮСХ-ны Мэдээллээр үйлчлэх төв болон веб хуудас /www.nso.mn/-д хандан хэрэглэгч Та шаардлагатай мэдээллээ авах боломжтой гэдгийг дурдахад таатай байна.

Монгол Улсын Үндэсний статистикийн хорооноос эрхлэн гаргадаг статистикийн жилийн эмхтгэлийн талаар болон статистикийн үзүүлэлт, судалгааны тухай мэдээллийн талаар өөрийн санал хүсэлтээ манай хаягаар ирүүлбэл бид дуртайяа хүлээн авч хамтран ажиллах болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА

С.МЭНДСАЙХАН

PREFACE

The National Statistical Office of Mongolia (NSO) has been producing a Statistical Yearbook, showing social and economic key indicators of Mongolia, along with their respective time series, since 1960. Due to the socio-economic development of the country, we are making every effort to measure new statistical indicators, to bring statistical indicators and methodologies by the NSO in compliance with international common standards, and to expand the framework of indicators for the Yearbook from year to year.

To make the Statistical Yearbook accessible and available to users, each section of the yearbook has an introduction to methodologies and technical terms on key indicators and variables concerned and additional notes and footnotes.

The present Statistical Yearbook is enriched by constant-price measures of GDP by expenditure, quarterly GDP in constant and current prices, and the business register database updated with results of the 2011 Establishment Census. In addition, demographic tables are changed with respect to relevant adjustments made based on main results of the 2010 Population and Housing Census. Main results from the 2010 Child Development Survey are included in the yearbook.

Apart from the Statistical Yearbook, a number of statistical publications and reports of censuses and surveys conducted periodically as specified in the Law on Statistics of Mongolia are available to users; for example, they are Mongolia in the Market Economy 1998-2002; Population of Mongolia in the 20th century; Population Projections for Mongolia: 2008-2030; Labour Force Survey /2002-2003, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2010/; Child Labour Survey /2002-2003, 2006-2007/; Household Income and Expenditure Survey and Living Standard Measurement Survey /1995, 1998, 2002-2003, 2007-2008, 2009-2010/; Disability Registration – a sample survey /2004/; Reproductive Health Survey /2003, 2008/; Participatory Poverty Assessment in Mongolia /2006/; Establishment Census /2006/; Child Development Survey /2005, 2010/; Report on Internal Migration of Mongolia /2007/; Time Use Survey /2007/; Mongolia Census-based Poverty Map /2007/; Poverty Profile in Mongolia /2007-2008/; Survey of Household Unincorporated Enterprises Producing for the Market /2007-2008/; Wage Structure Survey /2010/; and Environment and Natural Resource Management Survey /2010/.

As for 2011, a National Report on the 2010 Population and Housing Census and monographs – Education and Literacy, Migration and Settlements, the Elderly, Households and Marital Status, Disabled Citizens, Economically Active Population, Gender Equality, Child and Youth, Housing Conditions, Some MDG indicators, and Mongolian Citizens Living Abroad were published. Also, Poverty Profile in Mongolia, reports of the Child Development and Labour Force Surveys, Indicators for Material Product System and the System of National Accounts, External Trade Statistics Compendium, Mongolia in a Century, International Standard Industrial Classification, and Central Product System are now available to the general public .

It is pleasant to note that anyone can access his/her interested information through our website containing our monthly statistical bulletins, statistical yearbooks, and other key statistics of the economy (at www.nso.mn) and our Information Service Center.

We would welcome any comment and feedback regarding the Statistical Yearbook, produced by the NSO, and any requests for detailed information of interest on statistical surveys and data related to the yearbook.

S. MENDSAIKHAN

CHAIRMAN OF THE NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

Тэмдэглээний тайлбар:

Үндсэн үзүүлэлт (хуудас 64)-эд *-оор тэмдэглэгдсэн үзүүлэлтүүд хойших бүлгүүдэд урьдчилсан гүйцэтгэлээр байгаа болно.

Зарим үзүүлэлтийн нийлбэр орон дэвшүүлэлтээс хамааран нийт дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

ДАФ – экспортлогч орны хил хүртлэх гарсан зардлыг багтаасан экспортлогч орны “франко” - хуурай замын нөхцөл

СИФ – импортлогч орны хил хүртлэх тээвэр, даатгалын зардлыг багтаасан “импортлогч орны “франко” хуурай зам” нөхцөл

БЗДХ, ХДХВ/ДОХ – бэлгийн замаар дамжих халдвар, Хүний Дархлал Хомсдолын Вирус, Дархлалын олдмол хомсдолын хам шинж

Explanation of symbols:

*Indicators marked with * in the main indicators at page 64 are preliminary results in the succeeding chapters. Due to the rounding the figures (composition) may not add up to the total and 100 percentage.*

... *data are not available*

0.0 *the amount is nil or negligible*

- *no execution*

D.A.F. - *Delivered at frontier*

C.I.P. - *Carriage and insurance paid to...*

STI/HIV/AIDS – *Sexually transmitted infections, Human Immunodeficiency Virus, Acquired Immune Deficiency Syndrome*

ГАРЧИГ

Өмнөх үг.....	3
Гарчиг	6
Товч танилцуулга.....	30
ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	70
БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ, ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР.....	71
1.1 Монгол улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011	73
1.2 Хот хоорондын замын урт, км	
1.3 Томоохон уулс	
1.4 Томоохон гол.....	75
1.5 Томоохон нуур	75
БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ.....	76
2.1 Монгол улсын ерөнхийлөгчийн сонгуулийн дүн, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009	78
2.2 Улсын их хурал, орон нутгийн иргэдийн хурлын сонгууль, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008	79
2.3 Сонгогчдын оролцоо.....	80
2.4 Монгол улсын их хурлын гишүүд, насны бүлгээр	80
2.5 Монгол улсын их хурлын гишүүд, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь	80
БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ	81
3.1 Монгол улсын хүн амын тоо, хүйс, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст	83
3.2 Монгол улсын хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст.....	84
3.3 Монгол улсын хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	85
3.4 Монгол улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амд хот, хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	86
3.5 Өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	87
3.6 Өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст.....	88
3.7 Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	89
3.8 Хагас өнчин хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	90
3.9 16 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	91
3.10 Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	92
3.11 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	93
3.12 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалтын тоо, оны эцэст.....	94
3.13 1000 хүнд ногдох төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, оны эцэст.....	94
3.14 Төрөлтийн коэффициент, оны эцэст.....	94
3.15 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалтын тоо болон үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он.....	95
3.16 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт болон үрчлэлт, 1000 хүнд ногдохоор бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он.....	96
3.18 хүн амын дундаж наслалт, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	97
3.17 Хүн амын дундаж наслалт, хүйсээр, оны эцэст.....	97

3.19	Төрсөн хүүхдийн тоо, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он	98
3.20	Төрсөн хүүхдийн тоо, эхийн насны бүлгээр, оны эцэст	98
3.21	Төрсөн эхчүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	99
3.22	Төрсөн эхчүүд, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	99
3.23	Төрсөн эхчүүдийн тоо, хот, хөдөө, гэрлэлтийн байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он	100
3.24	Төрөлт, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	101
3.25	Нас барсан хүний тоо, боловсролын түвшингээр, оны эцэст	101
3.26	Нас барсан хүний тоо, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст	102
3.27	Нас барсан хүний тоо, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он	103
3.28	Нас баралт, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	104
3.29	Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент, оны эцэст	105
3.30	Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн хүний тоо, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст	105
3.31	Гэр бүл цуцлалтын тоо, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст	105
3.32	Үрчлүүлсэн хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст	106

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ108

4.1	Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн үзүүлэлт, оны эцэст	112
4.2	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	113
4.3	Ажиллагчдын тоо, салбараар, оны эцэст	114
4.4	Ажиллагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	115
4.5	Ажилгүй иргэдийн тоо, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр	118
4.6	Ажилгүйдлийн түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр	119
4.7	Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	120
4.8	Эдийн засгийн идэвхгүй хүн ам, бүс, аймаг, нийслэлээр	121
4.9	Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, төрийн албаны ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний	122
4.10	Монгол улсын төрийн албан хаагчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	122
4.11	Монгол улсын төрийн захиргааны албан хаагчдын тоо, албан тушаалын ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар	123
4.12	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	124
4.13	Бодит цалингийн индекс, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	124
4.14	Бодит цалингийн индекс, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, өмнөх онтой харьцуулснаар	125
4.15	Ажиллагчдын сарын дундаж цалин, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	125
4.16	Бодит цалингийн индекс, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	126
4.17	Бодит цалингийн индекс, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр, өмнөх онтой харьцуулснаар	126
4.18	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, ажил мэргэжлийн ангиллаар	127
4.19	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин, өмчийн хэлбэрээр	127

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН128

5.1	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), салбараар, оны үнээр	130
5.2	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	131

5.3 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, салбараар.....	132
5.4 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний салбарын бүтэц, салбараар, оны үнээр	133
5.5 ДНБ-д хувийн хэвшлийн нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь, салбараар, оны үнээр	134
5.6 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, оны үнээр	135
5.7 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	135
5.8 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, орлогын аргаар, оны үнээр.....	136
5.9 Үндэсний нийт орлого (ҮНО)	136
5.10 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, бүс, аймаг, нийслэлээр, салбараар, оны үнээр	137
5.11 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, улирлаар, салбараар, оны үнээр	138
5.12 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	138

БҮЛЭГ 6. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС 139

6.1 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс 2005-XII=100, бүлгээр	141
6.2 Хэрэглээний үнийн улсын индексийн өөрчлөлт, өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар, бүлгээр.....	142
6.3 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн улсын индекс, сар бүрийн өөрчлөлт, бүлгээр	143
6.4 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс , 1991-1-16=100	144
6.5 Инфляцийн жилийн дундаж түвшин, 2006-2011	144
6.6 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс 2005-XII=100, барааны бүлгээр	145
6.7 Улаанбаатар хотын хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс , сарын өөрчлөлт, барааны бүлгээр	146
6.8 Улаанбаатар хотын гол нэрийн бараа, үйлчилгээний жилийн дундаж үнэ	147
6.9 Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс 2005-XII=100, бүлгээр, аймгаар	149
6.10 Гол нэрийн зарим барааны жилийн дундаж үнэ, аймгаар	151
6.11 Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ.....	153
6.12 Улаанбаатар хотод зарагдсан барилгын гол нэрийн материалын дундаж үнэ, үйлдвэрлэгч улс орноор	162

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ 163

7.1 Мөнгөний нийлүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	170
7.2 Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, жил бүрийн эцсийн байдлаар.....	170
7.3 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, арилжааны банкуудаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар.....	170
7.4 Хадгаламж, зээлийн хүү, арилжааны банкуудаар	171
7.5 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар.....	172
7.6 Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар	173
7.7 Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар	174
7.8 Гадаад валютын ханш.....	175
7.9 Үнэт цаасны зах зээлийн үндсэн үзүүлэлт.....	176
7.10 Зах зээлийн үнэлгээ хамгийн өндөртэй байсан 30 компани, 2011	176
7.11 Үнэт цаас нь идэвхтэй арилжигдсан 30 компани, 2011	177
7.12 Хувьцааны арилжааны үзүүлэлт.....	177
7.13 Засгийн газрын бондын арилжаа.....	178
7.14 Компаний бондын арилжаа	178
7.15 Даатгалын байгууллагын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар.....	179

7.16 Банк бус санхүүгийн байгууллагын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар	179
7.17 Хадгаламж зээлийн хоршоодын үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эцсийн байдлаар.....	179

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ180

8.1 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар	182
8.2 Монгол улсын төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар	183
8.3 Орон нутгийн төсвийн орлого, нэр төрлийн ангиллаар.....	184
8.4 Монгол улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар	185
8.5 Монгол улсын төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар	186
8.6 Орон нутгийн төсвийн зарлага, нэр төрлийн ангиллаар.....	187
8.7 Орон нутгийн төсвийн орлого, бүс, аймаг, нийслэлээр	188
8.8 Орон нутгийн төсвийн зарлага, бүс, аймаг, нийслэлээр	189
8.9 Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгосон санхүүгийн дэмжлэг, бүс, аймаг, нийслэлээр	190
8.10 Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого, аймаг, нийслэлээр.....	190
8.11 Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар.....	191
8.12 Хүний хөгжил сангийн орлого, зарлага, нэр төрлийн ангиллаар	194
8.13 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага нэр төрлийн ангиллаар.....	194

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА195

9.1 Хөрөнгө оруулалт, түүний бүтэц, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр	197
9.2 Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр	198
9.3 Барилга угсралт, их засварын ажлын бүтэц, төрлөөр	198
9.4 Ашиглалтад оруулсан үндсэн хөрөнгө	199
9.5 Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр.....	200
9.6 Барилгын байгууллагын бүлэглэлт	201

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ 202

10.1 Хөдөө аж ахуйн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	206
10.2 Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт	206
10.3 Нэг хүнд ногдох хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн.....	207
10.4 Мал, тэжээвэр амьтдын тоо.....	207
10.5 Малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр.....	208
10.6 Хээлтэгч малын тоо, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр.....	211
10.7 Малын тооны дээд хэмжээ, төрлөөр, оноор	213
10.8 Цэвэр, эрлийз, нутгийн шилмэл омгийн болон нутгийн сайжруулсан үүлдрийн малын тоо, төрлөөр.....	213
10.9 Төл бойжилт, төрлөөр	213
10.10 Зүй бусаар хорогдсон том малын тоо, төрлөөр.....	214
10.11 Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоо, төрлөөр.....	214
10.12 Малын тоогоор 2011 онд эхний таван байрт орсон аймаг, сум, малын төрлөөр.....	215
10.13 Малчин өрхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	216
10.14 Малчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	217
10.15 Малчдын насны бүтэц	217

10.16 Малтай өрхийн бүлэглэлт, малын тооны бүлгээр.....	218
10.17 Малчин өрхийн бүлэглэлт, малын тооны бүлгээр, 2011.....	218
10.18 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт	218
10.19 Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011	219
10.20 Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан малын тоо, зардал	219
10.21 Халдварт өвчин, паразиттах өвчнөөр өвчилсөн, эдгэрсэн малын тоо.....	220
10.22 Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар	220
10.23 Тариалсан талбай, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр.....	221
10.24 Хураасан нийт ургац, ургамлын төрлөөр	226
10.25 Нэг га талбайгаас хураасан ургац, ургамлын төрлөөр	226
10.26 Хураасан ургац, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр	227
10.27 Нэг га талбайгаас хураасан үр тариа, төмс, бүс, аймаг, нийслэлээр	230
10.28 Байгалийн хадлан, бэлтгэсэн тэжээл , төрлөөр.....	231
10.29 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэл, тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр.....	231
10.30 Малын тэжээл, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр.....	232

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР 235

11.1 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, салбар, дэд салбараар, оны үнээр.....	237
11.2 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлийн салбарын бүтэц, салбар, дэд салбараар	238
11.3 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр	239
11.4 Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр.....	240
11.5 Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний борлуулалт, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр.....	241
11.6 Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, оны үнээр	242
11.7 Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	243
11.8 Нэг хүнд ногдох аж үйлдвэрийн зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл.....	244
11.9 Цахилгаан эрчим хүчний тэнцэл	245
11.10 Нүүрсний тэнцэл	247
11.11 Дулааны тэнцэл	247

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР 250

12.1 Бүх төрлийн тээврийн үндсэн үзүүлэлт, төрлөөр	252
12.2 Авто машины тоо, төрлөөр.....	252
12.3 Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто машины тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	253
12.4 Төмөр замын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	254
12.5 Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлт	254
12.6 Иргэний агаарын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	255
12.7 Сайжруулсан авто замын урт, км	255

БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО 256

13.1 Харилцаа холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт	258
13.2 Харилцаа холбоо, шуудангийн үйлчилгээний үзүүлэлт, нэр төрлөөр.....	258
13.3 Суурин утасны цэгийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	259

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА.....	260
14.1 Нийт эргэлт, улсаар, оны үнээр.....	264
14.2 Экспорт, улсаар, оны үнээр	265
14.3 Импорт, улсаар, оны үнээр.....	266
14.4 Нийт эргэлт, экспорт, импорт, тив, бүсээр, оны үнээр	267
14.5 Гол нэрийн барааны экспорт	268
14.6 Гол нэрийн барааны импорт.....	269
14.7 Экспортын бүтэц, барааны бүлгээр	272
14.8 Импортын бүтэц, барааны бүлгээр.....	273
14.9 Гадаад худалдааны унийн индекс, барааны гол бүлгээр, хувиар	274
14.10 Гадаад худалдааны индекс, худалдааны нөхцлийн индекс, хувиар	274
14.11 Гадаад худалдааны биет хэмжээний индекс, барааны гол бүлгээр, хувиар	275
14.12 Экспорт, импорт, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар	276
БҮЛЭГ 15. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ	278
15.1 Төлбөрийн тэнцэл.....	280
БҮЛЭГ 16. ХУДАЛДАА	281
16.1 Худалдааны салбарын нийт борлуулалт, үйлдвэрлэл, оны үнээр	283
16.2 Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	283
16.3 Зочид буудал, нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэлт, оны үнээр	284
16.4 Зочид буудал, нийтийн хоолны салбарын нийт ажиллагчдын тоо, оны эцэст	284
БҮЛЭГ 17. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	285
17.1 Орон сууц, оны эцэст	287
17.2 Хот, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	288
БҮЛЭГ 18. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ.....	290
18.1 Улсын хилээр нэвтэрсэн нийт зорчигчдын тоо, боомтоор, оны эцэст	292
18.2 Улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчдын тоо, боомт, аяллын зорилгоор, 2011.....	292
18.3 Улсын хилээр орсон нийт зорчигчдын тоо, аяллын зорилгоор, 2011	293
18.4 Улсын хилээр орсон жуулчдын тоо, улсаар.....	293
18.5 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын тоо, улсаар	294
18.6 Улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчдын бүтэц, аяллын зорилго, бүс нутгаар, 2011	294
18.7 Аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, ажиллагчдын тоо, оны эцэст	294
БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ.....	295
19.1 Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр	297
19.2 Нэг өрхийн сарын дундаж орлогын бүтэц.....	297
19.3 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр	298
19.4 Нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтэц.....	298
19.5 Нэг хүнд сард ногдох хүнсний зарим бүтээгдэхүүний улсын дундаж хэрэглээ, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр.....	300

19.6 Нэг хүний хоногт хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний илчлэг, найрлага, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр	300
19.7 Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт, хот, хөдөө, бүс, суурьшлаар	301
19.8 Хүн амын амьжиргааны доод түвшин, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар	301
19.9 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, хэрэглээний үндсэн бүлэг, хот, хөдөөгөөр, 2011	302
19.10 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, хэрэглээний үндсэн бүлгээр, ядуурлын байдлаар, хот, хөдөөгөөр, 2011	302
19.11 Нэг хүнд сард ногдох хэрэглээ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2011	303
19.12 Хүн амын хэрэглээний бүтэц, өрхийн тооны тэнцүү 5 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2011	303
19.13 “Тогтвортой амьжиргаа-II” төслийн хүрээнд эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулахад зарцуулсан хөрөнгө, бүс, аймаг, нийслэлээр	304
19.14 “Тогтвортой амьжиргаа-II” төслөөс бэлчээрийн мал аж ахуйн эрсдэлийг бууруулахад зарцуулсан хөрөнгө, бүс, аймгаар	307
19.15 “Тогтвортой амьжиргаа-II” төслийн хүрээнд бичил санхүүгийн хөгжлийн сангаас олгосон зээл, бүс, аймаг, нийслэлээр	313

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ, СҮМ ХИЙД.....314

20.1. Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	316
20.2. Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	316
20.3 Бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчдийн тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	317
20.4 Бүх шатны сургалтын байгууллагын багш нарын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	317
20.5 Ерөнхий боловсролын сургуулийн зарим үзүүлэлт	318
20.6 Дотоодын их, дээд сургууль, коллежид суралцагчид, төгсөгчдийн тоо, мэргэжлийн чиглэлээр	319
20.7 Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	320
20.8 Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдын тоо, бүс аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	321
20.9 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагч, багшийн харьцаа, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд	322
20.10 Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр хичээлийн жилийн эхэнд	323
20.11 Ерөнхий боловсролын сургуулийг өдрөөр суралцан төгсөгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	324
20.12 Ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-р ангид элсэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр хичээлийн жилийн эхэнд	325
20.13 Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчдаас дотуур байранд суух хүсэлт гаргасан болон амьдарч буй хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	326
20.14 Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцаж байгаа болон дотуур байранд амьдарч буй малчин өрхийн хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд	327
20.15 Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцаж байгаа болон дотуур байранд амьдарч буй хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд	328
20.16 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, хүүхдийн тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	329
20.17 Бүх шатны сургуульд суралцагчдын тоо, 1000 хүнд ногдохоор	329
20.18 Хамран сургалтын хувь (бохир) бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд	330
20.19 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллага, багш нарын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	331

20.20 Сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн байгууллагад хамрагдсан хүүхдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар	332
20.21 Боловсролын салбарын зардал, оны үнээр.....	333
20.22 Шинжлэх ухааны салбарын үндсэн үзүүлэлт	333
20.23 Эрдмийн зэрэг, цолтой үндсэн ажиллагчид, оны эцэст	333
20.24 Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын тоо	334
20.25 Нийтийн номын сангийн үзүүлэлт, оны эцэст.....	334
20.26 Нийтийн номын сангийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	335
20.27 Улсын соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, төрлөөр, жилийн эцэст	335
20.28 Нийтийн номын сангийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	336
20.29 Нийтийн номын сангийн байнгын уншигчдын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	337
20.30 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	338
20.31 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	339
20.32 Музейн үзмэрийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	340
20.33 Музейн үзэгчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	341
20.34 Соёлын төвийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	342
20.35 Соёлын төвийн суудлын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	343
20.36 Сүм хийдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	344
20.37 Сүм хийдийн ажиллагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	345
20.38 Хурлын лам нарын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	346
20.39 Шашны сургууль, дацанд суралцагчдын тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст.....	347
20.40 Гэрээр шашны ном заалгадаг хүүхдийн тоо, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст	348
20.41 Шашны сургууль дацанд суралцагчид болон гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо, насны бүлгээр, оны эцэст.....	349

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, "ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010" судалгаа 350

21.1. Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	354
21.2. Эмнэлгийн орны тоо, төрлөөр, оны эцэст.....	354
21.3. Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, мэргэжлийн чиглэлээр, оны эцэст.....	355
21.4. Их эмчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	356
21.5. Эм зүйчдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	357
21.6. Эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо, мэргэжлээр.....	358
21.7. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	358
21.8. Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	359
21.9. Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн өвчтөний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	360
21.10. Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо, өвчний ангиллаар, бүс, аймаг нийслэлээр	361
21.11. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст.....	362
21.12. Нас барсан хүний тоо, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр, оны эцэст.....	364
21.13. Нялхсын эндэгдэл, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	365
21.14. Төрөхийн улмаас эндсэн эхийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	366
21.15. Үр хөндөлтийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	367
20.16. Эрүүл мэндийн салбарын зардал, оны үнээр.....	367

21.17. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо, 10 000 хүн амд ногдохоор, өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаанаар	368
21.18. Хорт хавдраар өвчлөгчид, нас барагчдын тоо, 10 000 хүн амд ногдохоор, хорт хавдрын төрлөөр	368
21.19. Хорт хавдраар өвчлөгчдийн тоо, 10000 хүн амд ногдохоор, насны ангиллаар	369
21.20. Хорт хавдраар өвчлөлт, нас барагчдын тоо,10000 хүн амд ногдохоор, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст	370
21.21 Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн хяналтанд хамрагдсан хувь бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст	371
21.22. Нэг хүртэлх насны хүүхдийн өргөн дархлаажуулалтын хамралт, дархлаажуулалтын төрлөөр, 2011 оны эцэст.....	372
21.23. Биеийн тамир, спортын зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст.....	373
21.24 Цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид, шүүгчдийн тоо, бүс, аймаг нийслэлээр, 2011 оны эцэст	374
"ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010" СУДАЛГАА	375
21.25 5 Хүртэлх насны хүүхдийн хоол тэжээлийн дутал, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, эхийн боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он	375
21.26 15-49 Насны эмэгтэйчүүдийн жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгслийн мэдлэг, хэрэглээ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он	376
21.27. 15-49 Насны эмэгтэйчүүдийн хдхв, дох-ын халдварын талаарх мэдлэг, хот, хөдөө, байршил, бүс,	377
21.28. 15-49 Насны эмэгтэйчүүдийн хдхв-ийн халдвар эхээс ураг, нярайд халдварлах ойлголтын талаарх мэдлэг, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он.....	378
21.29. 15-49 Насны эмэгтэйчүүдийн хдхв-ийн халдвар илрүүлэх шинжилгээний талаарх мэдлэг, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он	379
21.30 15-49 Насны эмэгтэйчүүдийн олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн хэрэглээ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он	380
21.31. 15-54 Насны эрэгтэйчүүдийн олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн хэрэглээ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он	381
21.32. Компьютер, интернетийн хэрэглээ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он.....	382
21.33 15-24 Насны залуучуудын амьдралын сэтгэл ханамж, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он	383
21.34. Тамхи, архи, согтууруулах ундааны хэрэглээ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он.....	384
БҮЛЭГ 22. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ.....	385
22.1. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний орлого, зарлага, төрлөөр.....	387
22.2. Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлт авсан хүний тоо, тэтгэмжийн төрлөөр	388
22.3. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо, тэтгэврийн төрлөөр	389
22.4. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчдын тоо	389
БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ	390
23.1. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, хэргийн ангилал, төрлөөр	392
23.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	393

23.3. Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	394
23.4. Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	395
23.5. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	396
23.6. Малын хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	397
23.7. Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	398
23.8. Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	399
23.9. Аж ахуйн эсрэг гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	400
23.10. 18 Ба түүнээс дээш насны 10000 хунд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	401
23.11. Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	402
23.12. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол	403
23.13. Хохирогч иргэдийн тоо	403
23.14. Хохирогч иргэдийн тоо, нийгмийн байдлаар	403
23.15. Хохирогч иргэдийн тоо, насны бүлгээр.....	403
23.16. Шуухээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	404
23.17. ШҮҮхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо	405
23.18. Шуухээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, боловсролын түвшингээр	405
23.19. Шуухээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо, насны бүлгээр	405
БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН.....	406
24.1 Монгол улсын газрын нэгдмэл сан, үндсэн ангиллаар	408
24.2 Ойн сан бүхий газар , бүс, аймаг, нийслэлээр, 20111	408
24.3 Агаарын жилийн дундаж температур (сo), аймгийн төв, нийслэлээр.....	409
24.4 Хур тунадастай өдрийн тоо, хур тунадасны нийлбэр аймгийн төв, нийслэлээр	410
24.5 Цаг уурын олон жилийн дундаж үзүүлэлт, аймгийн төв, нийслэлээр	411
24.6 Ойн туймрийн тоо, давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр	412
24.7 Ойгоос бэлтгэсэн модны хэмжээ, бүс, аймаг, нийслэлээр	413
24.8 Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	414
24.9 Ахуйн зориулалтаар 2012 онд агнах, барих агнуурын амьтдын тоо хэмжээний дээд хязгаар, бүс, аймаг, нийслэлээр, ангийн нэрээр	414
24.10 Хохирол учирсан талбай.....	415
24.11 Гадаргын ус, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор	416
24.12 Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл, учирсан хохирол	417
24.13 Агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, аймгийн төв, нийслэлээр, 2011.....	417
24.14 Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж,	418
24.15 Агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээ	418
БҮЛЭГ 25. БҮТЭЭМЖ	419
25.1 Нийт бүтээмж, салбараар, оны үнээр.....	421
25.2 Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж, салбараар, оны үнээр	421
25.3 Хөдөлмөрийн бүтээмж, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	422
25.4 Үндсэн капиталын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	422
25.5 Үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмж, салбараар, оны үнээр	423
25.6 Эрчим хүчний бүтээмж, салбараар, оны үнээр	423

БҮЛЭГ 26. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН	424
26.1 Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	426
26.2 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст.....	427
26.3 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	428
26.4 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, хариуцлагын хэлбэрээр, жил бүрийн эцэст	428
26.5 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст	429
26.6 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст	430
26.7 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	430
26.8 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, дүүргээр, жил бүрийн эцэст.....	431
26.9 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст	431
26.10 Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй хоршооны тоо, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, гишүүдийн тоо, бүс, аймаг, нийслэлээр	432
26.11 Хоршооны тоо, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, гишүүдийн тоо, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар	433
БҮЛЭГ 27. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ХХИ)	434
27.1 Хүний хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр.....	438
27.2 Жендерийн хөгжлийн индекс, бүс, аймаг, нийслэлээр	439
27.3 Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр, бүс, аймаг, нийслэлээр	440
БҮЛЭГ 28. МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	441
28.1 Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүд	443
БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД.....	448
29.1 Эдийн засгийн цар хурээ, 2009 онд	450
29.2 Дэлхийн эдийн засаг дахь оролцоо, ДНБ-д эзлэх хувиар	454
29.3 Хөгжлийн туслалцааны хорооны гишуун орнуудаас 2009 онд хуваарилсан цэвэр тусламж, бүсээр.....	455
29.4 Хөгжлийн албан ёсны туслалцаанаас хамааралтай байдал, бүс нутгийн зарим улс орноор	456
29.5 ДНБ-ий салбарын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар	457
29.6 ДНБ-ий эцсийн ашиглалтын бүтэц, бүс нутгийн зарим орнуудаар	458
29.7 Гадаад худалдаа, бүс нутгийн зарим орнуудаар	459
29.8 Мянганы хөгжлийн зорилтын хэрэгжилт , бүс нутгийн зарим улс орнуудаар	460

Contents

Preface	4
Contents	17
Overview	49
SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS, TERRITORY.....	72
1.1 Administrative and territorial units, by regions, aimags and the capital city, in 2011.....	73
1.2 Distance between the cities, km	74
1.3 Major mountains	75
1.4 Major rivers.....	75
1.5 Major lakes	75
SECTION 2. ELECTIONS.....	77
2.1 Election results of the president of Mongolia, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009	78
2.2 State great hural and local citizens' hural election, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008.....	79
2.3 Voters participation	80
2.4 Members of state great khural, by age group	80
2.5 Members of state great khural, by professions, percentage share to total	80
SECTION 3. POPULATION.....	82
3.1 Population of Mongolia, by sex, urban and rural, at the end of the year.....	83
3.2 Population of Mongolia, by age group and sex, at the end of the year.....	84
3.3 Population of Mongolia, by regions, aimags and the capital, at the end of the year	85
3.4 Proportion of urban and rural population in population residing within the Mongolia, by regions, aimags and the capital, at the end of the year.....	86
3.5 Households, by regions, aimags and the capital, at the end of the year	87
3.6 Households, by regions, aimags and the capital, urban and rural, at the end of the year.....	88
3.7 Double orphan children, by regions, aimags and the capital, at the end of year	89
3.8. Half orphan children, by regions, aimags and the capital, at the end of year	90
3.9. Households with 4 more children aged below 16 years old by regions, aimags and the capital, at the end of year	91
3.10. Female headed households, by regions, aimags and the capital, at the end of year	92
3.11. Single woman with the children aged below 16 years old, by regions, aimags and the capital, at the end of year	93
3.12 Births, deaths, marriages and divorces, at the end of the year	94
3.13 Births, deaths, marriages and divorces per 1000 population, at the end of the year.....	94
3.14 Birth rates, at the end of the year.....	94
3.15 Births, deaths, marriages, divorces and adoptions, by regions, aimags and the capital, in 2011.....	95
3.16 Births, deaths, marriages, divorces and adoptions, per 1000 population, by regions, aimags and the capital, in 2011.....	96
3.17 Life expectancy at birth, by sex, at the and of the year	97
3.18 Life expectancy at birth, by region, aimags and the capital, at the end of the year	97
3.19 Births, by sex, urban and rural, regions, aimags and the capital, in 2011.....	98
3.20 Births, by mother's age group, at the end of the year	98

3.21 Women who gave births, by regions, aimags and the capital , at the end of the year.....	99
3.22 Women who gave births, by educational level, at the end of the year.....	99
3.23 Women who gave births, by urban, rural and marital status, regions aimags and the capital, in 2011	100
3.24 Crude birth rate, by regions, aimags and the capital, at the end of the year.....	101
3.25 Deaths, by educational level, at the end of the year	101
3.26 Deaths, by sex and age group, at the end of the year	102
3.27 Deaths by sex, urban and rural, regions, aimags and the capital, in 2011	103
3.28 Crude death rate, by regions, aimags and the capital, at the end of year	104
3.29 Age-specific death rate, at the end of the year	104
3.30 Registered marriages, by sex and age group, at the end of the year.....	105
3.31 Divorces, by duration of marriage, at the end of the year	105
3.32 Child adoptions, by age group, at the end of the year	106
SECTION 4. LABOUR FORCE.....	110
4.1 Employment, at the end of the year.....	112
4.2 Economically active population, by regions, aimags and the capital, at the end of the year.....	113
4.3 Employees, by divisions, at the end of the year	114
4.4 Employees, by regions, aimags and the capital, at the end of the year	115
4.5 Number of unemployed, by sex, regions, aimags and the capital	118
4.6 Unemployment rate, by regions, aimags and the capital	119
4.7 Registered unemployed, by sex, aimags and the capital, at the end of the year.....	120
4.8 Economically inactive population, by regions, aimags and the capital.....	121
4.9 Government employees of Mongolia, by classification of government service, 1st of january of selected years.....	121
4.10 Government employees of Mongolia, by region, aimags and the capital, 1st of january of selected years.....	122
4.11 Public administration government employees of Mongolia, by classification of officers, 1st of january of selected years.....	123
4.12 Monthly average wages and salaries, by economic divisions	124
4.13 Real wage index, by economic divisions	124
4.14 Real wage index, by economic divisions, compared with previous year.....	125
4.15 Monthly average wages and salaries, by legal status of establishments	125
4.16 Real wage index, by legal status of establishments.....	126
4.17 Real wage index, by legal status of establishments, compared to previous year	126
4.18 Monthly average wages and salaries, by occupation.....	127
4.19 Monthly average wages and salaries, by types of ownership	127
SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT.....	129
5.1 Gross domestic product (GDP), by divisions, at current prices	130
5.2 Gross domestic product, by divisions, at 2005 constant prices	131
5.3 Annual change of gross domestic product, by divisions	132
5.4 Industrial composition of gross domestic product, by divisions, at current prices.....	133
5.5 Private sector value added share to gross domestic product, by divisions, at current prices.....	134

5.6 Gross domestic product(GDP), by expenditure approach, at current prices.....	135
5.7 Gross domestic product(GDP), by expenditure approach, at 2005 constant prices.....	135
5.8 Gross domestic product by income approach, at current prices.....	136
5.9 Gross national income (GNI)	136
5.10 Gross domestic product, by region, aimags and the capital, by divisions, at current prices.....	137
5.11 Gross domestic product, by quarter, by divisions, at current prices	138
5.12 Gross domestic product, by quarter, by divisions, at 2005 constant prices.....	138
SECTION 6. CONSUMER PRICE INDEX (CPI)	140
6.1 National consumer price index of goods and services 2005-XII=100, by groups.....	141
6.2. National consumer price index , compared with the end of previous year, by groups, percent change..	142
6.3 National consumer price index of goods and services, monthly percent change, by groups.....	143
6.4 Consumer price index of goods and services, 1991-1-16=100	144
6.5 Inflation rate, annual average, 2006-2011	144
6.6 Consumer price index of goods and services 2005-XII=100, by groups , by the capital city	145
6.7 Consumer price index of goods and services, in the capital city, monthly changes, by groups	146
6.8 Annual average prices of main goods and services, in Ulaanbaatar	147
6.9 Consumer price index of goods and services 2005-XII=100 , by groups, by aimags.....	149
6.10 Annual average price of main selected commodities, by aimags.....	151
6.11 Average market price of some agricultural products	153
6.12 Average prices of major construction materials in Ulaanbaatar, by producing countries, quarterly and annual average.....	162
SECTION 7. FINANCIAL MARKET.....	167
7.1 Money supply, by the end of the year.....	170
7.2 Net international reserves, by the end of the year.....	170
7.3 Outstanding loans, by commercial banks, by the end of the year	170
7.4 Interest rates, by commercial banks.....	171
7.5 Loans outstanding, by region, aimags and the capital city, by the end of the year	172
7.6 Outstanding individual deposits, by region, aimags and capital city, by the end of the year	173
7.7 Outstanding non-performing loans, by region, aimags and the capital city, by the end of the year.....	174
7.8 Exchange rates of foreign currencies	175
7.9 Main indicators of stock market	176
7.10 30 Leading companies in market capitalization in 2011.....	176
7.11 30 Companies with most active traded stocks in 2011.....	177
7.12 Indicators of trading stock	177
7.13 Government bond trading	178
7.14 Company bond trading.....	178
7.15 Main indicators of insurance institutions, by the end of the year	179
7.16 Main indicators of non-bank financial institution, by the end of the year	179
7.17 Main indicators of saving and credit cooperative, by the end of the year.....	179
SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET.....	181
8.1 Mongolian general government revenue, by classification of revenue.....	182

8.2 Revenue of central government, by classification of revenue.....	183
8.3 Local government revenue, by classification of revenue	184
8.4 Mongolian general government expenditure, by classification of expenditure	185
8.5 Expenditure of central government, by classification of expenditure.....	186
8.6 Local government expenditure, by classification of expenditure	187
8.7 Revenue of local government, by region, aimags and the capital	188
8.8 Expenditure of local government, by region, aimags and the capital.....	189
8.9 Grants from central government to local government, by region, aimags and the capital city.....	190
8.10 Grants from local government to central government, by aimags and the capital city.....	190
8.11 Expenditure of general government, by portfolio of ministers.....	191
8.12 Human development fund revenue, expenditure by classification	194
8.13 Social security fund revenue, expenditure by classification.....	194
SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION	196
9.1 Investment, its composition, by technological composition and financial sources.....	197
9.2 Construction, capital repairs and maintenances, at current prices	198
9.3 Structure of construction, capital repair and maintenances, by type.....	198
9.4 Given for exploitation building's basic fund.....	199
9.5 Construction and capital repairs done by domestic construction entities, by regions, aimags and the capital, at current prices	200
9.6 Grouping of construction units	201
SECTION 10. AGRICULTURE	204
10.1 Gross agricultural output.....	206
10.2 Output of main agricultural products.....	206
10.3 Main agricultural production per capita	207
10.4 Number of livestock & household animals.....	207
10.5 Number of livestock, by regions, aimags and the capital, by type of livestock.....	208
10.6 Number of breeding stock, by regions, aimags and capital, by type of livestock	211
10.7 Highest number of livestock, by type of livestock and years	213
10.8 Number of freshbred, crossbred, thoroughbred and improved bred livestock, by type	213
10.9 Rearing of young animals, by type	213
10.10 Losses of adult animals, by type	214
10.11 Total livestock for consumption, by type	214
10.12 Rank of first five aimags and soums by number of livestock, in 2011, by type of livestock.....	215
10.13 Number of herder households, by regions, aimags and the capital	216
10.14 Number of herdsmen, by regions, aimags and the capital.....	217
10.15 Age composition of herdsmen	217
10.16 Grouping of households with livestock, by group for number of livestock	218
10.17 Grouping of herder households, by group for number of livestock, in 2011	218
10.18 Selected indicators of herder households	218
10.19 Selected indicators of herder households, by regions, aimags and the capital, in 2011.....	219
10.20 Number of livestock covered by precaution activities from infectious diseases and expenditure	219
10.21 Number of livestock suffered from infectious and parasite diseases and survived	220

10.22 Agricultural areas.....	220
10.23 Sown areas, by regions, aimags and the capital, by type of plants.....	221
10.24 Total crops, by type of plants.....	226
10.25 Yields of staple agricultural crops per hectar, by type of plants.....	226
10.26 Total crops, by regions, aimags and the capital, by type of plants.....	227
10.27 Yields of cereals, potatoes per hectar, by regions, aimags and the capital.....	230
10.28 Gross hay harvest and laying-in of fodder, by type.....	231
10.29 Fodder, by regions, aimags and the capital, in terms of fodder unit.....	231
10.30 Fodder, by regions, aimags and the capital, by type.....	232
SECTION 11. INDUSTRY.....	236
11.1 Gross industrial output, by divisions and subdivisions, at current prices.....	237
11.2 Composition of gross industrial output, by divisions and subdivisions.....	238
11.3 Gross industrial output, by employment size class, at current prices.....	239
11.4 Gross industrial output, by division, at constant prices of 2005.....	240
11.5 Sales of industrial products, by regions, aimags and the capital, at current prices.....	241
11.6 Industrial labour productivity, by divisions, at current prices.....	242
11.7 Production of major commodities.....	243
11.8 Some industrial production per capita.....	245
11.9 Balance of electricity.....	245
11.10 Balance of coal.....	247
11.11 Balance of thermal energy.....	247
SECTION 12. TRANSPORTATION.....	251
12.1 Main indicators of transportation, by types.....	252
12.2 Number of vehicles, by type.....	252
12.3 Number of vehicles passed technical inspection, by region, aimags and the capital.....	253
12.4 Main indicators of railway transportation.....	254
12.5 Main indicators of road transportation.....	254
12.6 Main indicators of civil air transportation.....	255
12.7 Improved auto road, km.....	255
SECTION 13. TELECOMMUNICATION.....	257
13.1 Main indicators of telecommunication sector.....	258
13.2 Telecommunication and postal service indicators, by type.....	258
13.3 Number of telephone lines, by regions, aimags and the capital city.....	259
SECTION 14. INTERNATIONAL MERCHANDISE TRADE STATISTICS.....	262
14.1 Total turnover, by countries, at current prices.....	264
14.2 Exports, by countries, at current prices.....	265
14.3 Imports, by countries, at current prices.....	266
14.4 Exports and imports, by continent, by region, at current prices.....	267
14.5 Main export commodities.....	268
14.6 Main import commodities.....	269

14.7	Composition of export, by groups of commodities.....	272
14.8	Composition of import, by groups of commodities	273
14.9	Price indexes of foreign trade, by main groups of commodities, percent.....	274
14.10	Indexes of foreign trade and terms of trade, percent	274
14.11	Volume indexes of foreign trade, by main groups of commodities, percent.....	275
14.12	Export and import , by some groups of commodities, by standart classification of international trade	276
SECTION 15. BALANCE OF PAYMENTS		279
15.1	Balance of payments	280
SECTION 16. TRADE		282
16.1	Total sales and output of wholesale and retail trade sector, at current prices	283
16.2	Population per commercial unit, by region, aimags and the capital, at the end of the year.....	283
16.3	Total output of hotel and restaurant sector, at current prices	284
16.4	Total number of employees of hotel and restaurant sector, at the end of the year.....	284
SECTION 17. HOUSING, PUBLIC SERVICES AND AMENITIES.....		286
17.1	Housing, at the end of year	287
17.2	Some statistics of facilities for public services and amenities, by region, aimags and the capital city.....	288
SECTION 18. TOURISM.....		291
18.1	Inbound and outbound passengers, by immigration posts.....	292
18.2	Outbound domestic passengers, by immigration posts, purpose of visit, 2011	292
18.3	Inbound passengers, by purpose of visit, as of 2011.....	293
18.4	Inbound tourists, by country	293
18.5	Foreign passengers crossed the border of Mongolia, by country	294
18.6	Composition of foreign passengers, by purpose of visit and geographical regions, 2011	294
18.7	Enterprises in the tourism sector and their employees end of the year	294
SECTION 29. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION		296
19.1	Monthly average income per household, by urban and rural, at current prices.....	297
19.2	Composition of monthly average income per household.....	297
19.3	Monthly average expenditure per household, by urban and rural, at current prices	298
19.4	Composition of monthly average expenditure per household.....	298
19.5	Monthly average per capita consumption of some foodstuff, by adult equivalent, urban and rural.....	300
19.6	Composition of daily foodstuff consumption and calories per person, by adult equivalent, urban and rural.....	300
19.7	Poverty measures, by urban and rural, region and location.....	301
19.8	Minimum subsistence level of population, per capita per month, by region.....	301
19.9	Monthly average per capita consumption, by main categories of consumption, urban and rural, 2011	302
19.10	Monthly average per capita consumption, by main categories of consumption, poverty status, urban and rural, 2011	302

19.11 Monthly average per capita consumption, by household deciles, urban and rural, 2011	303
19.12 Consumption shares, by household quintiles, urban and rural, 2011	303
19.13 Investments for the improvement of the health, education and infrastructure within the framework of "Sustainable livelihoods project-ii", by regions, aimags and the capital	304
19.14 Investments for the pastoral risk management in the framework of "Sustainable livelihoods project-ii", by regions and aimags	307
19.15 Loans provided by the micro finance development fund, with in framework of "Sustainable livelihoods project-ii", by regions, aimags and the capital	313

**SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS,
MONASTERIES,TEMPLES AND CHURCHES 315**

20.1. Educational institutions, as the beginning of academic year.....	316
20.2. Pupils and students in all levels of educational institutions, as the beginning of academic year.....	316
20.3 Graduates of all level educational institutions, as the beginning of academic years	317
20.4 Teachers of all level educational institutions, as the beginning of academic years.....	317
20.5 Some indicators of general educational schools	318
20.6 Students and graduates of domestic universities, institutes and colleges by professional areas.....	319
20.7 General educational schools, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic years	320
20.8 Full-time pupils of general educational schools, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic years.....	321
20.9 Pupil-teacher ratio for general educational schools, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic years	322
20.10 Teachers in general educational schools, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic years	323
20.11 Full-time graduates of the general educational schools, by regions, aimags and the capital	324
20.12 Pupils enrolled in 1st grade of general educational schools, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic years	325
20.13 Pupils of general educational school who made request to live in dormitories and living in dormitores, by regions, aimags and the capital	326
20.14 Herder household's children studying in general educational schools and living in dormitories, by regions, aimags and the capital, at the academic year 2011/2012.....	327
20.15 Pupils with disabilities studying in general educational schools and living in dormitories, by regions, aimags and the capital, at the academic year 2011/2012.....	328
20.16 Pre-school institutions and children, as the beginning of academic years.....	329
20.17 Pupils and students in all levels of educational institutions, per 1000 in habitants.....	329
20.18 Gross enrolment ratio (ger), by percent, by regions, aimags and the capital, at the academic year 2011/2012	330
20.19 Pre-school institutions and teachers, by regions, aimags and the capital, as the beginning of academic years	331
20.20 Children in pre-school institutions, by regions, aimags and the capital, as the beginning of academic years	332
20.21 Expenditure on educational sector, at current prices	333
20.22 Main indicators of science sector	333
20.23 Full-time employees with scientific degrees and titles, at the end of the year	333
20.24 Research works funded by general government budget.....	334
20.25 Public libraries, at the end of the year	334

20.26 Number of public libraries , by regions, aimags and the capital	335
20.27 Number of employees of art and culture institutions by types, at the end of the year.....	335
20.28 Number of seats of public libraries, by regions, aimags and the capital	336
20.29 Number of permanent readers of public library, by regions, aimags and the capital	337
20.30 Performances of professional art organizations, by regions, aimags and the capital	338
20.31 Spectators of professional art organizations, by regions, aimags and the capital	339
20.32 Museum exhibits , by regions, aimags and the capital	340
20.33 Visitors of museum , by regions, aimags and the capital	341
20.34 Number of cultural centers, by regions, aimags and the capital	342
20.35 Seats of cultural centers, by regions, aimags and the capital	343
20.36 Temples and churches, by religion types, region, aimags and the capital, at the end of the year	344
20.37 Employees of temples and churches, by religion types, region, aimags and the capital, at the end of the year	345
20.38 Monks and missionaries, by religion types, region, aimags and the capital, at the end of the year ...	346
20.39 Students studying in religious schools and colleges , by religion type, region, aimags and the capital, at the end of the year	347
20.40 Children studying in religious conceptions at home, by religion types, region, aimags and the capital, at the end of the year	348
20.41 Students studying in religious school and colleges , and children studying at home, by age group, at the end of the year.....	349

**SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION,
"CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY (MICS)352**

21.1. Health institutions	354
21.2. Hospital beds, by type, at the end of the year	354
21.3. Employees of health organizations, by specialization categories, at the end of the year.....	355
21.4. Physicians, by region, aimags and the capital	356
21.5. Pharmacists, by region, aimags and the capital.....	357
21.6. Mid level medical personnel, by professions	358
21.7. Persons per physician, by regions, aimags and the capital.....	358
21.8. Persons per nurse, by regions, aimags and the capital	359
21.9. Inpatients, by regions, aimags and the capital	360
21.10. Infectious diseases, by classification of diseases, by region, aimags and the capital	361
21.11. Live births, by sex, weight, at birth, by region, aimags and the capital, at the end of the year 2011 ..	362
21.12. Deaths, by classification of the leading causes, by sex, at the end of the year	364
21.13. Infant mortality, per 1000 live births, by regions, aimags and the capital	365
21.14. Maternal deaths, by regions, aimags and the capital.....	366
21.15. Abortions, by regions, aimags and the capital.....	367
20.16. Expenditure of health sectors, at current prices	367
21.17. Inpatients, per 10 000 population, 10 leading causes of morbidity.....	368
21.18. Prevalence and deaths of malignant neoplasms, per 10 000 population, by type of malignant neoplasms	368
21.19. Prevalence of malignant neoplasms, per 10000 population, by age group	369
21.20. Prevalence and deaths of malignant neoplasms, per 10000 population, by aimags and the capital, at the end of the year 2011	370

21.21 Percentage of pregnant women who attended to anc by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2011	371
21.22. Immunization coverage for infants, by types of immunization, at the end of the year 2011	372
21.23. Some indicators of physical culture and sport , by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2011	373
21.24 Athlets, coaches and referees with title by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2011	374
"Child development-2010" survey (mics)	375
21.25 Child malnourishment, by sex, area, location, region, age group and mother's educational level, in 2000, 2005 and 2010	375
21.26 Knowledge and use of contraception among women aged 15-49 years, by area, location, region, age group and educational level, in 2010	376
21.27. Knowledge about hiv/aids transmission among women aged 15-49 years, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010	377
21.28. Knowledge of mother-to-child hiv transmission among women aged 15-49 years, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010	378
21.29. Knowledge of a facility for hiv testing among women aged 15-49 years, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010	379
21.30 Exposure to mass media among women aged 15-49 years, by area, location, region, age group and educational level in 2010	380
21.31. Exposure to mass media among men aged 15-54 years, by area, location, region, age group and educational level in 2010	381
21.32. Use of computer and internet, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010	382
21.33 Perception of a better life among young people aged 15-24 years, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010	383
21.34. Use of tobacco and alcohol, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010	384
SECTION 22. SOCIAL INSURANCE, WELFARE.....	386
22.1. Revenue and expenditure of social welfare services, by types	387
22.2. Beneficiaries of social welfare pensions, allowances, benefits and concessions, by types	388
22.3. Number of pensionaries , who receipt pensions from the social insurance fund, by type of pension	389
22.4. Revenue of social insurance fund and number of insurers	389
SECTION 23. CRIME.....	391
23.1. Number of committed offences, by classification and types of offences	392
23.2. Number of committed offences, by regions, aimags and the capital	393
23.3. Number of crimes against human life and health, by regions, aimags and the capital	394
23.4. Number of crimes against children, family and social morals, by regions, aimags and the capital.....	395
23.5. Number of crimes against the right of ownership, by regions, aimags and the capital	396
23.6. Number of theft of cattle, by regions, aimags and the capital	397
23.7. Number of crimes against public security, by regions, aimags and the capital	398
23.8. Number of crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles, by regions, aimags and the capital.....	399

23.9. Number of economic crimes, by regions, aimags and the capital	400
23.10. Number of offences per 10000 population aged 18 and above, by regions, aimags and the capital	401
23.11. Number of offenders (suspects and defendants), by regions, aimags and the capital	402
23.12. Crime caused damage	403
23.13. Number of victims	403
23.14. Number of victims, by social status	403
23.15. Number of victims, by age groups	403
23.16. Number of convicted persons by court, by regions, aimags and the capital	404
23.17. Number of convicted persons by court	405
23.18. Number of convicted persons by court, by education level	405
23.19. Number of convicted persons by court, by age groups	405
SECTION 24. ENVIRONMENT	407
24.1 Unified land territory of Mongolia, by main types	408
24.2 Forest fund area, by regions, aimags and the capital city, in 2011	408
24.3 Annual average temperature (co), by aimag centers and the capital	409
24.4 Number of rainy days and precipitation, by aimag centers and the capital	410
24.5 Multiyear average of climate, by aimag centers and the capital	411
24.6 Forest fires, duplicated number, region, aimags and the capital	412
24.7 Forest harvest volume, by region, aimags and the capital	413
24.8 Capital investment for protection and rehabilitation of natural resources	414
24.9 Maximum limit of wild animal hunting for domestic purposes, in 2012, by region, aimags and the capital, by hunting animals	414
24.10 Land degradation	415
24.11 Surface water, by region, aimags and the capital, census by years	416
24.12 Disasters and damages	417
24.13 Annual average concentration of pollutants in air, by aimag centers and the capital, in 2011	417
24.14 Daily average concentration of pollutants in air of Ulaanbaatar,	418
24.15 Maximum allowable concentration of air quality standard	418
SECTION 25. PRODUCTIVITY	420
25.1 Total productivity, by divisions, at current prices	421
25.2 Total factor productivity, by divisions, at current prices	421
25.3 Labor productivity, by divisions, at 2005 constant prices	422
25.4 Fixed capital productivity, by divisions, at current prices	422
25.5 Main raw materials productivity, by divisions, at current prices	423
25.6 Electricity productivity, by divisions, at current prices	423
SECTION 26. BUSINESS REGISTER	425
26.1 Number of establishments in the business register, by regions, aimags and the capital, at the end of year	426
26.2 Number of establishments, by divisions of economic activities, at the end of year	427
26.3 Number of establishments, by employment size class, at the end of the year	428
26.4 Number of establishments, by legal status, at the end of the year	428

26.5	Number of active establishments, by regions, aimags and the capital, at the end of year	429
26.6	Number of active establishments, by divisions of economic activities, at the end of year	430
26.7	Number of active establishments, by employment size class, at the end of year	430
26.8	Number of registered establishments in the capital city, by districts, at the end of year	431
26.9	Number of registered establishments in the capital city, by employment size class, at the end of year	431
26.10	Number of cooperatives in the business register, the amount of stakeholder's capital, number of members, by regions, aimags and the capital	432
26.11	Number of cooperatives, the amount of stakeholder's capital, number of members, by divisions of economic activities	433
SECTION 27. HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI).....		436
27.1	Human development index, by regions, aimags and the capital	438
27.2	Gender development index, by regions, aimags and the capital	439
27.3	Gender empowerment measure, by region, aimags and the capital	440
SECTION 28. MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS INDICATORS.....		442
28.1	Millennium development goals indicators.....	443
SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS		449
29.1	Size of economy, as of 2009	450
29.2	Integration with the global economy, % of GDP	454
29.3	Distribution of net aid by development assistance committee members, 2009, by regions	455
29.4	Official development aid dependency, by some selected countries of the regions	456
29.5	Structure of output, by some selected countries of the regions	457
29.6	Structure of final demand, by some selected countries of the regions	458
29.7	International trade, selected countries of the regions	459
29.8	Implementation of millennium development goals, by some selected countries of the regions	460

ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ХҮН АМ

Монгол Улсын хүн амын тоо 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар 2811.6 мянга болж, өмнөх оныхоос 50.6 мянган хүн буюу 1.7 хувиар өслөө. Хүн амын 48.5 хувь нь эрэгтэйчүүд, 51.5 хувь нь эмэгтэйчүүд юм. Хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 94 байна.

Улаанбаатар хот руу шилжих хөдөлгөөний урсгал их байгаа нь нийслэл хотын хүн ам хурдтай өсөх нөхцөл болж байна. Нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт ногдох хүн амын тоо 2011 оны байдлаар Улаанбаатар хотод 274 болж 2008 оныхоос 30 хүн (12.1 хувь), 2009 оныхоос 19 хүн (7.5 хувь), 2010 оныхоос 9 хүн (3.4 хувь)-ээр тус тус нэмэгджээ.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын 66.2 хувь буюу 1789.2 мянган хүн хот, тосгонд амьдарч байгаагийн дотор, ялангуяа Дорнод, Дорноговь, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Орхон аймгийн хүн амын талаас илүү хувь нь хот, тосгонд оршин сууж байна. Харин Архангай, Булган, Дундговь, Завхан, Өвөрхангай, Сэлэнгэ, Сүхбаатар, Төв аймгуудад хүн амын 70-аас дээш хувь нь хөдөөд амьдарч байна.

Улсын хэмжээнд 2011 оны байдлаар 759.9 мянган өрх, түүний 63.6 хувь нь хотод, 36.4 хувь нь хөдөөд байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.7 хүн ногдож байна.

Төрөлтийн түвшин 2006-2009 онд нэмэгдэж, 1000 хүнд ногдох төрөлт 2009 онд 25.7 хүрч байснаа 2010 онд 23.1 болж буурсан ч 2011 онд 25.1 болж, өмнөх оныхоос 2.0 пунктээр өслөө. Төрсөн хүүхдийн тоо 2011 онд 69.9 мянгад хүрч, 2008 оныхоос 9.5 хувь, 2009 оныхоос 1.0 хувь, 2010 оныхоос 10.4 хувиар өссөн байна. Манай улсын хүн амын төрөлтийн хүйсийн харьцаа 100 охинд ойролцоогоор 104 хөвгүүн ногдож байна. Төрөлтийн нийлбэр коэффициент 2008 онд 2.6, 2009 онд 2.8, 2010 онд 2.4 байсан бол 2011 онд 2.6 болж нэмэгдлээ.

Хүн амын нас баралтын түвшин 2008 оноос аажмаар өсөх хандлагатай байгаа бөгөөд 2011 онд 1000 хүнд ногдох нас баралт 6.9-д хүрч, өмнөх оныхоос 0.2 пунктээр өслөө. Аймаг, нийслэлийн түвшинд 1000 хүнд ногдох нас баралт 2011 оны байдлаар Архангай, Баянхонгор, Дундговь, Завхан, Төв, Сүхбаатар аймгуудад хамгийн их, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Өмнөговь, Сэлэнгэ аймаг болон Улаанбаатар хотод хамгийн бага байна. Нэг нас хүрээгүй хүүхдийн эндэгдэл буюу нялхасын эндэгдлийн түвшин 2008-2010 онд өсч, 2011 онд 16.5 болж, өмнөх оныхоос 3.7 пунктээр буурав.

Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалт 2011 онд улсын хэмжээнд 68.32 болж өмнөх оныхоос 0.27 пунктээр нэмэгдсэн бөгөөд 2011 онд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 73.76, эрэгтэйчүүдийнх 64.68 боллоо.

Нийт 11.9 мянган хос 2011 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 3.2 мянган гэр бүл гэрлэлтээ цуцлуулж, 2.1 мянган хүүхдийг үрчилж авчээ. Гэрлэлт өмнөх оныхоос 27.0 хувиар, гэр бүл цуцлалт 5.5 хувиар өсч, хүүхэд үрчлэлт 15.8 хувиар буурсан байна. Харин 1000 хүнд ногдох гэрлэлт 2010 онд огцом буурч, 12.7-оос 3.4 болсон бол 2011 онд 4.3 болж өмнөх оныхоос 0.9 пунктээр, гэр бүл цуцлалт 2008 оноос аажмаар өсч, 2011 онд 1.2 болж, өмнөх оныхоос 0.1 пунктээр нэмэгдсэн байна.

ХҮН АМ, НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Улсын хэмжээгээр өнчин хүүхдийн тоо 2011 онд 40.8 мянгад хүрч, нийт хүн амын 1.4 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 2008 оныхоос 15.2 хувь, 2009 оныхоос 11.4 хувь, 2010 оныхоос 4.8 хувиар буурав. Нийт өнчин хүүхдийн 4.3 мянга буюу 10.6 хувь нь бүтэн өнчин, 36.5 мянга буюу 89.4 хувь нь хагас өнчин хүүхдүүд байна. Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 2008 оныхоос 14.2 хувь, 2009 оныхоос 8.1 хувь, 2010 оныхоос 7.7 хувиар, хагас өнчин хүүхдийн тоо 2008 оныхоос 15.4 хувь, 2009 оныхоос 11.4 хувь, 2010 оныхоос 4.7 хувиар буурлаа.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо 2011 онд 81.4 мянга болж, 2008 оныхоос 6.0 хувь, 2009 оныхоос 0.2 хувь, 2010 оныхоос 0.5 хувиар өсөв. Эдгээр эмэгтэйчүүдийн 46.5 мянга буюу 57.1 хувь нь 3 хүртэл ам бүлтэй, 27.6 мянга буюу 33.9 хувь нь 3-5 ам бүлтэй, 7.3 мянга буюу 9.0 хувь нь 6, түүнээс дээш ам бүлтэй өрхийг тэргүүлж байна. Улсын хэмжээнд 2011 оны байдлаар өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн 14.5 хувь нь Баруун, 23.8 хувь нь Хангайн, 21.2 хувь нь Төвийн, 10.6 хувь нь Зүүн бүсэд, 29.9 хувь нь Улаанбаатар хотод амьдарч байна.

16 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр бүлгүй эмэгтэйчүүдийн тоо 2011 онд 38.7 мянга болж, 2008 оныхоос 8.9 хувь, 2009 оныхоос 8.5 хувь, 2010 оныхоос 3.1 хувиар буурлаа. Эдгээр эмэгтэйчүүдийн 23.4 мянга буюу 60.4 хувь нь 3 хүртэлх хүүхэдтэй, 10.9 мянга буюу 28.4 хувь нь 3-5 хүүхэдтэй, 4.3 мянга буюу 11.2 хувь нь 6, түүнээс дээш хүүхэдтэй байна.

Улсын хэмжээнд 16 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 2011 онд 24.1 мянга буюу нийт өрхийн 3.2 хувийг эзэлж байгаа нь 2008 оныхоос 24.4 хувь, 2009 оныхоос 10.8 хувь, 2010 оныхоос 0.3 хувиар буурчээ.

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

“Ажиллах хүчний судалгаа (АХС)”-г Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллага(ОУХБ)-ын нийтлэг аргачлал, арга зүйн дагуу анх удаа 2002-2003 онд улирлаар явуулснаар хөдөлмөрийн зах зээлийн улирлын нөлөөллийг тооцох боломжтой болсон.

Монгол Улсын “Статистикийн тухай” хуульд заасны дагуу Үндэсний статистикийн хороо 2006 оноос хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түүвэр судалгааг улирал тутам явуулж байна.

Хөдөлмөрийн статистикийн суурь мэдээллийг өргөжүүлэн баяжуулж, хөдөлмөр эрхлэлтийн хэв шинжийг бүрэн хамруулсан дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт гаргахын тулд ОУХБ-аас гаргасан стандарт ойлголт, тодорхойлолтод нийцүүлэн, өөрийн орны онцлогийг тусгасан “Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлал” Үндэсний статистикийн хорооны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдан мөрдөгдөж байна.

2011 оны “Ажиллах хүчний судалгаа”-нд улсын хэмжээгээр аймаг, нийслэлийн 12816 өрх хамрагдлаа.

Ажиллах хүчний судалгааны дүнг тархаасан тооцоогоор 2011 онд эдийн засгийн идэвхтэй хүн 1124.7 мянга байгаагаас 1037.7 мянга буюу 92.3 хувь нь ажиллагчид, 87.0 мянга буюу 7.7 хувь нь ажилгүй иргэд байна.

Хүн амын ажиллах хүчний оролцооны түвшин 2011 онд 62.5 хувь болж, өмнөх оныхоос 0.9 пунктээр өсчээ. Ажилгүйдлийн түвшин 2011 онд 7.7 хувьтай байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангилалаар ажиллагчдын 33.0 хувь нь хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуурын салбарт, 14.7 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт, 8.2 хувь нь боловсролын салбарт, 7.3 хувь нь тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагааны салбарт, 6.3 хувь нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт ажиллаж байна.

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧ

Монгол Улсын төрийн албаны зөвлөлийн мэдээллээр 2011 оны 1 сарын 1-ний байдлаар төрийн албанд 155.7 мянган албан хаагч ажиллаж байгаа нь 2008 оныхоос 11.0 хувь, 2009 оны оныхоос 8.0 хувь, 2010 оныхоос 5.1 хувиар өсчээ.

Төрийн албанд ажиллаж байгаа албан хаагчдын 2907 буюу 1.9 хувь нь улс төрийн, 15280 буюу 9.8 хувь нь төрийн захиргааны, 28010 буюу 18.0 хувь нь төрийн тусгай, 109482 буюу 70.3 хувь нь төрийн үйлчилгээний албанд ажиллаж байна.

Төрийн захиргааны албанд ажиллаж байгаа хүмүүсийн 103 буюу 0.7 хувь нь тэргүүн түшмэл, 623 буюу 4.1 хувь нь эрхэлсэн түшмэл, 1905 буюу 12.5 хувь нь ахлах түшмэл, 9275 буюу 60.7 хувь нь дэс түшмэл, 3374 буюу 22.0 хувь нь туслах түшмэлийн зэрэг дэвтэй албан хаагчид байна.

ДУНДАЖ ЦАЛИН

ҮСХ нь ажиллагчдын дундаж цалингийн түүвэр судалгааг 2000 оны 4 дүгээр улирлаас эхлэн улирал тутам улсын хэмжээгээр явуулж, дүнг эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбар, аж ахуйн нэгж,

Товч танилцуулга |

байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, ажиллагчдын хүйс, ажил мэргэжлийн ангиллаар, мөн аймаг, нийслэлээр гаргаж байна. Түүвэр судалгаанд улиралд дунджаар 1020 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 151.2 мянган ажиллагчид хамрагдаж байна.

Ажиллагчдын сарын дундаж цалин 2011 онд 424.2 мянган төгрөг болж, 2008 оныхоос 54.7 хувь, 2009 оныхоос 41.2 хувь, 2010 оныхоос 24.2 хувиар өслөө.

Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар дараах салбарын ажиллагчдын дундаж цалин улсын дундаж цалингаас: төрийн удирдлага, батлан хамгаалах нийгмийн даатгалын салбарынх 10.1 мян.төг, тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбооны салбарынх 63.0 мян.төг, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 308.2 мян.төг, санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагааны салбарынх 462.7 мянган төгрөгөөр өндөр байна.

Ажил, мэргэжлийн ангиллаар ажиллагчдын сарын дундаж цалин улсын дундаж цалингаас инженер техникийн ажилтных 6.5 мян.төг, мэргэжилтнийх 59.0 мян.төг, машин тоног төхөөрөмжийн операторч, угсрагчийнх 118.4 мян.төг, хууль тогтоогч, төрийн ба төрийн бус байгууллагын удирдах ажилтан, менежерийнх 288.2 мянган төгрөгөөр илүү, бусад мэргэжлийн ажиллагчдын сарын дундаж цалингаас харьцангуй өндөр байгаа юм.

Хувьцаат болон хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани, төрийн өмчит үйлдвэрийн газрын ажиллагчдын сарын дундаж цалин улсын дундаж болон бусад аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингаас өндөр байна.

Ажиллагчдын бодит цалин 2011 онд 2005 оныхоос 2.2 дахин, өмнөх оныхоос 13.8 хувиар өссөн байна. Бодит цалингийн өсөлтийг эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар 2005 оныхтой харьцуулахад уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрт ажиллагчдынх хамгийн өндөр буюу 3.2 дахин өсч, зочид буудал, зоогийн газарт ажиллагчдынх хамгийн бага буюу 35.9 хувиар өссөн байна. Харин өмнөх оныхоос бодит цалингийн өсөлт барилгын салбарт хамгийн өндөр буюу 26.5 хувь, зочид буудал, зоогийн газарт ажиллагчдынх хамгийн бага буюу 2.3 хувь байна.

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ТҮВШИН

“Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн түүвэр судалгаа”-гаар нэг өрхийн сарын дундаж нийт орлого 2011 онд 573.5 мян.төг болж, өмнөх оныхоос 125.5 мян.төг буюу 28.0 хувиар өссөн байна. Нийт орлогыг бүтцээр нь авч үзвэл мөнгөн орлого 87.9 хувь, бусдаас үнэгүй авсан зүйлийнх 3.9 хувь, хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийх 8.2 хувийг эзэлж байна. Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлого улсын дунджаар 2011 онд 503.9 мян.төг болж, өмнөх оныхоос 116.8 мян.төг буюу 30.2 хувиар өссөний дотор цалин, хөлсний орлого 48.2 мян.төг буюу 24.1 хувь, тэтгэвэр, тэтгэмжийн орлого 47.2 мян.төг буюу 70.4 хувь, өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого 15.8 мян.төг буюу 19.0 хувь, бусад орлого 5.6 мян.төг буюу 15.2 хувиар нэмэгдсэн байна.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн орлогын бүтцийг өмнөх оныхтой харьцуулахад тэтгэвэр, тэтгэмжийн орлогын эзлэх хувь 5.0 пунктээр нэмэгдэж, харин цалин, хөлсний орлогынх 1.4 пункт, өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлогынх 1.3 пункт, бусад орлогынх 0.8 пунктээр буурчээ.

Нэг өрхийн сарын дундаж мөнгөн зарлага улсын дунджаар 2011 онд 507.8 мян.төг болж, өмнөх оныхоос 118.5 мян.төг буюу 30.4 хувиар, үүний дотор хүнсний зүйлийнх 23.5 мян.төг буюу 17.8 хувь, хүнсний бус бараа үйлчилгээний мөнгөн зарлага 90.9 мян.төг буюу 37.2 хувь, бусдад өгсөн бэлэг, тусламж 4.1 мян.төг буюу 31.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

Өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтцийг өмнөх оныхтой харьцуулахад бусдаас үнэгүй авсан хүнсний болон хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлагынх 0.4 пункт, хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийх 1.1 пунктээр буурч, харин мөнгөн зарлагын эзлэх хувь 1.5 пунктээр өсчээ.

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны дүнгээр 2011 оны ядуурлын хамралтын хүрээ (2010 оныг суурь болгосон) 29.8 хувь, ядуурлын гүнзгийрэлт 7.6 хувь, ядуурлын мэдрэмж 2.8 хувь болов. Ядуурлын хамралтын хүрээг бүс нутгаар авч үзвэл Хангайн бүсэд 38.9 хувь, Зүүн бүсэд 34.3 хувь, Баруун бүсэд 30.2 хувь, Төвийн бүсэд 27.2 хувь байна. Ядуурлын хамралтын хүрээ 2011 онд хөдөөд 35.3 хувь, сумын төвд 30.9 хувь, аймгийн төвд 31.8 хувь, нийслэл хотод 23.5 хувь байна.

Хүн амын хэрэглээний тэгш бус байдал өндөр хэвээр байгаа нь 2011 оны судалгааны дүнгээр харагдлаа. Хүн амын хамгийн чинээлэг хэсгийн 20 хувийн хэрэглээний дундаж хэмжээ нь ядуу хэсгийн 20 хувийнхаас 5.1 дахин өндөр байна. Хотын хүн амын дундаж хэрэглээ улсын дунджаас 8.8 хувиар, хөдөөгийн хүн амын дундаж хэрэглээнээс 20.6 хувиар дээгүүр байна.

БОЛОВСРОЛ

Хүн ам, орон сууцны 2010 оны улсын тооллогын дүнгээр Монгол Улсын 15 ба түүнээс дээш насны хүн амын 98.3 хувь нь бичиг үсэгт тайлагдсан байна.

Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад 2011/2012 оны хичээлийн жилд 164.3 мянган хүүхэд хамрагдсан нь 2008/2009 оны хичээлийн жилээс 25.7 хувиар, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 15.7 хувиар, 2010/2011 оны хичээлийн жилээс 4.5 хувиар нэмэгдсэн байна. Хувилбарт сургалтанд 2011/2012 оны хичээлийн жилд 30.9 мянган хүүхэд хамрагдсан нь 2008/2009 оны хичээлийн жилээс 11.9 хувиар, 2009/2010 оны хичээлийн жилээс 5.1 хувиар буурсан байна. Харин 2010/2011 оны хичээлийн жилээс 9.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн (ЕБС) тоо 2011/2012 оны хичээлийн жилд 752 болж, 2010/2011 оны хичээлийн жилээсхээс 1-ээр өсчээ.

2011/2012 оны хичээлийн жилийнхээс эхэнд бүх шатны сургуульд суралцагчдын тоо 729.6 мянгад хүрч, 2010/2011 оны хичээлийн жилийнхээс 2.4 мянгаар буурчээ.

Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчдын тоо 2011/2012 оны хичээлийн жилд 505.4 мянга, орой, эчнээ ангид суралцагчдын тоо 2.4 мянга болж, өмнөх оны хичээлийн жилийнхээс өдрөөр суралцагчид 6.8 мянган хүүхэд буюу 1.3 хувиар, орой, эчнээгээр суралцагчид 0.5 мянга буюу 17.2 хувиар буурчээ.

Суурь боловсролын хамран сургалтын (бохир) хувь 2011/2012 оны хичээлийн жилд 94.7 хувь болж, өмнөх оны хичээлийн жилээс 0.1 пунктээр, үүнээс бага боловсролынх 98.1 хувь болж, 0.5 пунктээр буурсан бол дунд боловсролын хамран сургалтын хувь 97.0 хувь болж, өмнөх оны хичээлийн жилийнхээс 2.3 пунктээр өссөн байна.

ЕБС-ийн нэгдүгээр ангид 2011/2012 оны хичээлийн жилд 46.7 мянган хүүхэд шинээр элсэв.

2011/2012 оны хичээлийн жилд сургууль завсардсан 6-14 насны 2.7 мянган хүүхэд нь нийт суралцагчдын 0.5 хувийг эзэлж, 2010/2011 оны хичээлийн жилээс 0.3 пунктээр буурсан байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо 2011/2012 онд 19.1 болж, 2010/2011 оны хичээлийн жилийн түвшинд байна. ЕБС-ийн багш нарын тоо 2011/2012 оны хичээлийн жилд өмнөх хичээлийн жилээс 134-өөр буюу 0.5 хувиар нэмэгдэж, 26.5 мянга болжээ.

Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд суралцаж буй оюутны тоо тогтмол өсч, 2011/2012 оны хичээлийн жилд нийт 221.8 мянган оюутан суралцаж байна. Энэ хичээлийн жилд нийт оюутны 64.1 хувь нь төрийн өмчийн, 35.9 хувь нь хувийн хэвшлийн сургуульд суралцаж байна. Үүнээс их сургуульд 105.9 мянган оюутан, дээд сургууль, коллежид 66.5 мянган оюутан, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд 48.1 мянган оюутан суралцаж байна.

2010/2011 оны хичээлийн жилд нийт 35.8 мянган оюутан төгссөнөөс 23.4 хувь нь худалдаа, бизнесийн удирдлага, 16.1 хувь нь багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх, 9.9 хувь нь инженерийн, 6.4 хувь нь хууль, эрх зүйн чиглэлийн мэргэжилтэн байна.

ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ УРЛАГ

Шинжлэх ухааны байгууллагад ажиллагчдын тоо 2011 онд 4120 болж, өмнөх оныхоос 75 хүн буюу 1.8 хувь өсчээ. Нийт ажиллагчдын 52.7 хувь нь эмэгтэй, 62.7 хувь нь үндсэн ажиллагчид байна.

Шинжлэх ухааны салбарын нийт зардал 2011 онд 28.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 7.1 тэрбум төг буюу 32.7 хувиар өссөн ба үүнд хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухааны зардал 40.3 хувь, техникийн шинжлэх ухааных 36.7 хувь, байгалийн шинжлэх ухааных 28.2 хувь, анагаах ухааных 25.6 хувь, нийгмийн шинжлэх

Товч танилцуулга |

ухааных 22.0 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Шинжлэх ухааны байгууллагуудын 2011 оны нийт зардлын 27.5 хувь нь байгалийн, 26.6 хувь нь техникийн, 17.3 хувь нь нийгмийн ухааны, 14.3 хувь нь хөдөө аж ахуйн, 8.1 хувь нь анагаах ухааны салбарт, 6.2 хувь нь их дээд сургуульд ногдож байна.

Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажлын зардал 2011 онд 16.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 25.0 хувиар өсч, үүнд шинжлэх ухаан, технологийн төслийн зардал 41.8 хувиар, зэхэц ажлын зардал 21.0 хувиар, онолын суурь судалгааны зардал 7.3 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Нийт зардлын 57.3 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн төсөлд, 40.5 хувийг онолын суурь судалгаанд, 2.2 хувийг шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажилд зарцуулсан байна.

Улсын хэмжээнд 2010 онд 373 номын сангаар 297.4 мянган уншигч үйлчлүүлсэн бол 2011 онд 373 номын сангаар 289.6 мянган хүн үйлчлүүлсэн байна. 10000 хүнд ногдох номын тоо 24.2 мянга болж, өмнөх оныхоос 0.5 мянгаар буурчээ.

Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолтын тоо 2011 онд 5149 болж, 2010 оныхоос 4.1 хувиар, үзэгчдийн тоо 1974.9 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.0 хувиар тус тус өсчээ.

Музейн үзмэрийн тоо 2010 онд 236.6 мянга байсан бол 2011 онд 3.2 хувиар өсч 244.3 мянга, үзэгчдийн тоо 416.0 мянга байснаа 2011 онд 517.4 мянга болж 24.4 хувиар өслөө.

Соёлын төвийн тоо 2011 онд өмнөх оныхтой адил буюу 341 байна. Харин суудлын тоо нь 89.1 мянга болж, өмнөх оныхоос 1.2 мянга буюу 1.3 хувиар өсчээ.

Соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо 2011 онд 6457 болж, өмнөх оныхоос 224 хүнээр буюу 3.6 хувиар өслөө.

СҮМ ХИЙД

Монгол Улсын 1992 оны шинэ Үндсэн хуулиар иргэдийн шүтэх, эс шүтэх эрх чөлөөтэй болсноор төрөл бүрийн урсгалын сүм хийд олноор байгуулагдаж эхэлсэн. Юуны түрүүнд уламжлалт буддын шашны сүм хийд олноор байгуулагдаж байгаа бөгөөд мөн христийн болон бусад шашны сүм хийд, шашны байгууллагуудын тоо нэмэгдэж байна.

Сүм хийдийн тоо 2011 онд 327 болж 2008 оныхоос 99 буюу 43.4 хувь, 2009 оныхоос 95 буюу 40.9 хувь, 2010 оныхоос 93 буюу 39.7 хувиар өслөө. Нийт сүм хийдийн 43.4 хувийг будда, 49.2 хувийг христ, 5.5 хувийг ислам, 1.9 хувийг бусад шашны сүм хийд эзэлж байна.

Сүм, хийд шашны байгууллагуудад 2011 оны байдлаар нийт 3.5 мян.хүн ажиллаж байгаагаас 1.8 мянга нь хурлын лам байна.

Хурлын лам нарын 151 буюу 8.5 хувь нь Баруун бүсэд, 443 буюу 24.8 хувь нь Хангайн бүсэд, 228 буюу 12.8 хувь нь Төвийн бүсэд, 133 буюу 7.5 хувь нь Зүүн бүсэд, 829 буюу 46.5 хувь нь Улаанбаатарт байна.

Шашны сургууль дацанд суралцагчид 2011 онд 1.4 мянга болж өмнөх оныхоос 12.9 хувиар, гэрээр шашны ном заалгадаг хүүхдийн тоо 4.2 мянга болж 7.5 хувиар тус тус буурлаа.

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн салбарт 2011 онд нийт 41.1 мянган ажиллагчид ажилласан нь өмнөх оныхтой харьцуулахад 3.8 хувиар өссөн байна. Нийт ажиллагчдаас 7.9 мянга нь их эмч, 1.3 мянга нь эм зүйч, 16.5 мянга нь эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн үүнээс 9.4 мянга нь сувилагч, 15.4 мянга нь бусад ажилтан байна.

Арьс, харшил, сүрьеэ, нүд, чих, хамар хоолой, хавдар судлаач, БЗДХ/ДОХ, гоц халдварт, эмгэг судлаач шүүхийн шинжээч болон өрх, сумын эмнэлгийн эмч нарын тоо өмнөх оныхоос буурч, бусад мэргэжлийн эмч нарын тоо өссөн байна. Улсын хэмжээнд их эмчийн тоо 2011 онд 2008 оныхоос 4.7 хувь, 2009 оныхоос 11.2 хувь, 2010 оныхоос 5.9 хувиар өссөн байна. Эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо 2011 онд 2008 оныхоос 2.7 хувь, 2009 оныхоос 4.4 хувь, 2010 оныхоос 4.2 хувиар нэмэгджээ. Нэг их эмчид 2011 онд 1.2 сувилагч ногдож байна. Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2011 онд 337 болж, өмнөх оныхоос 28 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 284 болж, өмнөх оныхоос 14 хүнээр буурсан байна. Хангайн бүсэд дунджаар

нэг их эмчид ногдох хүний тоо хамгийн өндөр буюу 531, төвийн бүсэд хамгийн бага буюу дунджаар 450 байна. Аймгийн түвшинд энэ үзүүлэлт Хөвсгөл аймагт хамгийн их буюу 668, Улаанбаатар хотод хамгийн бага буюу 240 байна.

Эмнэлгийн орны тоо 2011 онд 19.0 мянга болж, 2008 оныхоос 4.9 хувь, 2009 оныхоос 7.0 хувь, 2010 оныхоос 6.4 хувиар өссөн байна. Улсын хэмжээнд эмнэлгийн дундаж ор хоног 8.1 байгаа нь 2008 оныхоос 0.4, 2009 оныхоос 0.2, 2010 оныхоос 0.1 дундаж ор хоногоор буурав.

Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанд зүрх, судасны тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 23.5), хавдар (10 000 хүнд 13.2), гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг (10 000 хүнд 11.7), хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 5.7), амьсгалын тогтолцооны өвчин (10 000 хүнд 2.5) орж байна. Хорт хавдраар нас барагчдын дунд элэг (10 000 хүнд 5.3), ходоод (10 000 хүнд 1.7), уушги (10 000 хүнд 1.2), улаан хоолой (10 000 хүнд 1.0), умайн хүзүүний хорт хавдар (10 000 хүнд 0.4) зонхилж байна.

Улсын хэмжээнд 2011 он 26 төрлийн цочмог халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 42.8 мянгад хүрч, 2008 оныхоос 2.2 хувиар буурч, 2009 оныхоос 10.2 хувь, 2010 оныхоос 3.5 хувиар өсчээ. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 34.2 хувийг вирүст гепатитаар, 12.0 хувийг гонококкт халдвараар, 10.0 хувийг тэмбүүгээр, 9.3 хувийг трихомониазаар, 9.3 хувийг сүрьеэгээр, 7.2 хувийг салхин цэцгээр, 5.1 хувийг мөөгөнцөрөөр, 4.9 хувийг цусан суулгаар өвчлөгчид эзэлж байна.

Эрүүл мэндийн салбарын нийт зардал 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 331.3 тэрбум төг болж, 2008 оныхоос 56.5 хувь, 2009 оныхоос 60.5 хувь, 2010 оныхоос 32.4 хувиар нэмэгдсэн байна. Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь 2011 онд 6.9 хувь болж, 2008 оныхоос 1.7, 2009 оныхоос 1.9, 2010 оныхоос 1.2 пунктээр тус тус буурлаа.

“ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА

Манай улсын хувьд хүүхдийн хоол тэжээлийн байдал сайжирч байгаа ч 5 хүртэлх насны хүүхдүүд уураг илчлэгийн дуталд орох байдал үргэлжилсээр байна. Тураалтай хүүхдийн эзлэх хувь 2010 онд 4.7 болж 2005 оныхоос 1.6, 2000 оныхоос 8.0 пунктээр буурав. 2000 онд 4 хүүхэд тутмын 1, 2005 онд 5 хүүхэд тутмын 1, 2010 онд 6 хүүхэд тутмын 1 нь өсөлт хоцролттой болж жил ирэх тусам буурч байна. Харин 5 хүртэлх насны нийт хүүхдийн дунд туранхай хүүхдийн эзлэх хувь 2010 онд 2.3 байгаа нь 2000 оныхоос 2 дахин бага байгаа хэдий ч 2005 оны түвшнээс өөрчлөгдөөгүй байна.

Хосуудын жирэмслэхээс сэргийлэх арга, хэрэгсэл (ЖСАХ)-ийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлж, улмаар мэдлэгт суурилсан хэрэглээг нэмэгдүүлэх, түүнчлэн ЖСАХ-ийн хэрэгцээг хангах нь гэр бүл төлөвлөлтийн талаарх бодлогын гол зорилго юм. Монгол улсын хэмжээнд 15-49 насны гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай эмэгтэйчүүдийн 97.4 хувь нь ЖСАХ-ийн талаар мэддэг боловч дөнгөж талаас илүү хувь нь л (54.9 хувь) судалгааны үед жирэмслэхээс сэргийлэх ямар нэг арга, хэрэгсэл хэрэглэж байжээ. ЖСАХ-ийн хэрэгцээтэй нийт эмэгтэйчүүдийн 71.1 хувийнх нь хэрэгцээ хангагдсан байна.

ХДХВ, ДОХ-ын талаарх мэдлэг, хандлага, дадлыг судлахад судалгаанд хамрагдсан нөхөн үржихүйн насны (15-49 нас) эмэгтэйчүүдийн 92.6 хувь нь ХДХВ, ДОХ-ын талаар сонссон боловч мэдлэг, хандлага, дадлын хувьд тун хангалтгүй байдал ажиглагдаж байна. Эмэгтэйчүүдийн 28.5 хувь нь ХДХВ-ийн халдвар дамжих замыг мэддэг ба ХДХВ-ийн талаарх ташаа ойлголт/ буруу төсөөллийг зөв тодорхойлсон байв. Түүнчлэн эмэгтэйчүүдийн 69.6 хувь нь ХДХВ-ийн халдвар илрүүлэх шинжилгээ хаана өгөхийг мэддэг боловч ердөө 12.7 хувь нь л судалгаанаас өмнөх 12 сарын хугацаанд уг шинжилгээг өгч, хариугаа авсан байна.

Судалгаанд хамрагдсан 15-49 насны нийт эмэгтэйчүүдийн 47.6 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1 удаа сонин уншдаг, 40.2 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1 удаа радио, FM сонсдог, 94.3 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1 удаа телевиз үздэг байна. Нийт эмэгтэйчүүдийн 23.4 хувь нь дээрх 3 мэдээллийн хэрэгслээс долоо хоногт наад зах нь нэг удаа мэдээлэл авдаг байна. 25 хүртэлх насны залуу эмэгтэйчүүд бусад насны эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийг илүү хэрэглэдэг байна. Тухайн хүний боловсролын түвшин, амьдарч буй өрхийн байршил, аж байдлын түвшин зэрэг нь мэдээллийн хэрэгслийн хүртээмж, хэрэглээнд мэдэгдэхүйц ялгаа бий болгодог, тэр дундаа хэвлэмэл мэдээллийн хэрэгслийн хүртээмж, хэрэглээнд илүү их нөлөөлдөг нь ажиглагдлаа.

Монгол Улсын 15-54 насны эрэгтэйчүүдийн 42.2 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1 удаа сонин уншдаг, 46.4 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1 удаа радио, FM сонсдог, 95.8 хувь нь долоо хоногт наад зах нь 1

Товч танилцуулга |

удаа телевиз үздэг байна. Эрэгтэйчүүдийн 23.6 хувь нь бүх төрлийн мэдээллийн хэрэгслээс долоо хоногт наад зах нь нэг удаа мэдээлэл авдаг байна.

Судалгаанд хамрагдсан 15-49 насны нийт эмэгтэйчүүд, 15-54 насны нийт эрэгтэйчүүдээс компьютер болон интернетийн хэрэглээний талаарх асуултыг асуусан. 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 60.8 хувь нь компьютер, 46.1 хувь нь интернет хэрэглэж үзсэн бөгөөд сүүлийн нэг жилд 51.2 хувь нь компьютер, 39.2 хувь нь интернет хэрэглэсэн байна. Эрэгтэйчүүд компьютер болон интернет хэрэглэх нь эмэгтэйчүүдийнхээ харьцангуй бага байна. Компьютер болон интернетийн хэрэглээ сүүлийн 1 жилийн хугацаанд залуучуудын дунд илүү их өргөн хүрээтэй байна. Компьютер болон интернетийн хэрэглээ нь тухайн хүний боловсролын түвшин, суурьшил болон аж байдлаас ихээхэн хамаарч байна.

Залуучууд амьдралдаа хэр сэтгэл хангалуун байдаг талаар тавьсан асуулгад судалгаанд хамрагдсан 15-24 насны залуучуудын 54.2-54.3 хувь нь судалгаанаас өмнөх нэг жилийн хугацаанд амьдралаа сайжирсан гэж хариулсан нь төдийлөн өндөр үзүүлэлт биш юм. Гэвч залуу эрэгтэйчүүдийн 86.4 хувь, залуу эмэгтэйчүүдийн 92.0 хувь нь ирэх нэг жилд амьдралаа сайжирна гэсэн итгэлтэй байгаа нь Монгол залуучуудын ирээдүйдээ итгэх итгэл дүүрэн байгааг харууллаа.

Судалгаанд хамрагдсан 15-54 насны нийт эрэгтэйчүүдийн 15.9 хувь, 15-49 насны нийт эмэгтэйчүүдийн 0.6 хувь нь 15 нас хүрэхээсээ өмнө тамхи татаж үзсэн бол архи, согтууруулах ундааны хувьд, 15-54 насны нийт эрэгтэйчүүдийн 2.7 хувь, 15-49 насны нийт эмэгтэйчүүдийн 0.2 хувь нь 15 нас хүрэхээсээ өмнө архи, согтууруулах ундаа ууж үзжээ. Тамхины хэрэглээнд хүйсийн ялгаа их байна. Тухайлбал, 30-39 насны (8.2-8.4 хувь), Улаанбаатар хотын (9.7 хувь), дээд боловсролтой (8.3 хувь) эмэгтэйчүүд, 50-54 насны (66.0 хувь), Төвийн бүсийн (59.7 хувь), боловсролгүй (63.7 хувь) эрэгтэйчүүд тамхи их татдаг байна. 15 нас хүрэхээсээ өмнө архи, согтууруулах ундаа ууж үзсэн эрэгтэйчүүдийг насны бүлгээр авч үзэхэд 15-29 насныхны дунд хамгийн өндөр (3.4-5.1 хувь) байгаа нь архи, согтууруулах ундааны хэрэглээ сүүлийн жилүүдэд нэмэгдсэнийг харуулж байна.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгалд 2011 онд нийт 757.2 мян. хүн хамрагдсаны 675.6 мянга буюу 89.2 хувь нь заавал даатгуулагчид, 81.6 мянга буюу 10.8 хувь нь сайн дурын даатгуулагчид байна.

Нийт даатгуулагчдын тоо 2010 оныхоос 99.2 мян. хүнээр буюу 15.1 хувиар нэмэгдсэний дотор заавал даатгуулагчид 81.3 мян.хүнээр буюу 13.7 хувиар, сайн дурын даатгуулагчид 17.9 мян.хүнээр буюу 28.1 хувиар өсчээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2011 онд 755.5 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 132.8 тэрбум төг буюу 21.3 хувиар нэмэгдэв. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо 2011 онд 332.2 мянга болж, 2010 оныхоос 5.3 мянгаар буюу 1.6 хувиар буурлаа.

2011 онд олгосон нийт тэтгэврийн 71.8 хувийг өндөр насны, 15.3 хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн, 6.7 хувийг тэжээгчээ алдсаны, 6.2 хувийг цэргийн тэтгэвэр эзэлж байна.

Нийт тэтгэвэр авагчдын дотор тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэрт болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тэтгэвэрт хамрагдагчдын эзлэх хувь буурч, харин өндөр насны болон цэргийн тэтгэвэрт хамрагдагчдын эзлэх хувь өсөх хандлагатай байна.Тухайлбал, нийт тэтгэвэр авагчдын дунд тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2008 онд 11.1, 2009 онд 11.3, 2010 онд 10.4, 2011 онд 9.7 хувь, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эзлэх хувь 2008 онд 20.6, 2009 онд 21.3, 2010 онд 20.7, 2011 онд 20.1 хувь, өндөр насны тэтгэвэр авагчдын эзлэх хувь 2008 онд 64.3, 2009 онд 63.5, 2010 онд 64.8, 2011 онд 66.1 хувь байна.

Нийгмийн халамжийн орлого 2011 онд 134.8 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 1.2 тэрбум төг буюу 0.9 хувиар буурчээ.

Нийгмийн халамжийн зарлага 2011 онд 131.9 тэрбум төгрөг болж, 2010 оныхоос 32.6 тэрбум төгрөг буюу 32.8 хувиар өслөө.

Нийгмийн халамжийн тэтгэврийн хэмжээ 2011 онд 2010 оныхоос 29.0 хувь, тэтгэмж, тусламжийнх 42.2 хувь, үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд зориулсан зардлынх 22.3 хувиар өсчээ.

Нийгмийн халамжийн зардалд тэтгэмж, тусламжийн эзлэх хувь өссөн нь 2011 онд “Олон хүүхэд төрүүлж өсгөсөн эхийг урамшуулах тухай” Монгол улсын хуульд оруулсан нэмэлтээр өмнө нь нэгдүгээр

зэргийн одонг 7 ба түүнээс дээш, хоёрдугаар зэргийн одонг 5 хүүхэдтэй эхэд олгодог байсныг өөрчилж, нэгдүгээр зэргийн одонг 6 ба түүнээс дээш, хоёрдугаар зэргийн одонг 4 хүүхэдтэй эхэд олгох болсноос шалтгаалжээ.

Нийгмийн халамжийн зардалд үйлчилгээ болон хөнгөлөлтөд зориулсан зардлын эзлэх хувь өсөхөд 2010 оны 10-р сараас “Алдарт эх”-ийн одонтой эхчүүдэд жилд нэг удаа олгох тэтгэмжийг 2 дахин нэмэгдүүлсэн нь нөлөөлөв.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламжид хамрагдсан хүний тоо 2011 онд 619.6 мянга болж, 2010 оныхоос 111.2 мянган хүн буюу 21.9 хувиар өссөн байна .

Хүний хөгжил сангаас давхардсан тоогоор 2.8 сая иргэнд 2011 онд 733.1 тэрбум төгрөгийн хувь хишгийг олгосны 96.9 хувь нь 21 мянга, 0.9 хувь нь 70 мянга, 2.2 хувь нь 10 мянган төгрөгийн хувь хишиг авсан байна.

ГЭМТ ХЭРЭГ

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 2011 онд 19.2 мянга болж, 2010 оныхоос 628 хэрэг буюу 3.2 хувиар буурчээ. Нийт гэмт хэргийн 7.6 хувь нь Баруун бүсэд, 12.6 хувь нь Хангайн бүсэд, 15.8 хувь нь Төвийн бүсэд, 6.9 хувь нь Зүүн бүсэд, 56.1 хувь нь Улаанбаатар хотод ногдож байна. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэгт өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 37.7 хувь, хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг 33.7 хувь, нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 9.7 хувь, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 9.7 хувь, бусад гэмт хэрэг 9.2 хувийг эзэлж байна.

Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэргийн тоо 2011 онд 6462 болж, 2010 оныхоос 351 хэрэг буюу 5.2 хувиар буурсан хэдий ч энэ төрлийн хэргийн 90.3 хувийг эзэлж буй бусдын бие махбодод гэмтэл учруулах гэмт хэрэг 5838 болж, 2010 оныхоос 17 хэрэг буюу 0.3 хувиар өссөн байна.

Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэргийн тоо 2011 онд 434 болж, 2010 оныхоос 24 хэрэг буюу 5.9 хувиар өссөний дотор энэ төрлийн хэргийн 84.6 хувийг эзэлж байгаа хүчингийн хэрэг 2010 оныхоос 7.3 хувиар өсчээ.

Өмчлөх эрхийн эсрэг 7232 гэмт хэрэг 2011 онд бүртгэгдэж, 2010 оныхоос 712 хэрэг буюу 9.0 хувиар буурахад энэ төрлийн гэмт хэргийн 73.0 хувийг эзэлж буй хулгайн хэрэг 501-ээр буурсан нь голлон нөлөөлжээ. Малын хулгайн гэмт хэргийн тоо 2011 онд 1169-д хүрч, 2010 оныхоос 99 хэрэг буюу 9.3 хувиар өссөн байна.

Булаах гэмт хэрэг 2011 онд 137 бүртгэгдэж, 2010 оныхоос 6 хэрэг буюу 4.2 хувиар, залилангийн гэмт хэрэг 688 болж, 2010 оныхоос 76 хэрэг буюу 9.9 хувиар буурсан бол 536 дээрмийн гэмт хэрэг бүртгэгдэж, 2010 оныхоос 16 хэрэг 3.1 хувиар их байна.

Танхайн гэмт хэрэг 2011 онд 1824 бүртгэгдсэн нь нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн 97.4 хувийг эзэлж, 2010 оныхоос энэ төрлийн хэргийн тоо Сүхбаатар аймагт 66.7 хувь, Хэнтий аймагт 45.0 хувь, Булган аймагт 37.5 хувь, Орхон аймагт 33.3 хувь, Төв аймагт 14.8 хувь, Говь-Алтай аймагт 4.8 хувь, Улаанбаатар хотод 29.4 хувиар нэмэгджээ.

Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 2011 онд 1870-д хүрч, 2010 оныхоос 231 хэрэг буюу 14.1 хувиар, байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг 270-д хүрснээр, 2010 оныхоос 39 хэрэг буюу 16.9 хувиар нэмэгдэв.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүн тутамд 2011 онд улсын дунджаар 103 гэмт хэрэг ногдож байгаа нь 2010 оныхоос 6 хэрэг буюу 5.5 хувиар буурсан ч Хэнтий (161), Дорноговь (137), Говьсүмбэр (123), Төв (113), Улаанбаатар (132)-т улсын дунджаас дээгүүр байна.

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагч 2011 онд 17982 байгаагийн 1163 буюу 6.5 хувь нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 2303 буюу 12.8 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

Гэмт хэргийн улмаас 2011 онд 922 хүн нас барсны 237 буюу 25.7 хувь нь хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас, 363 буюу 39.4 хувь нь тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэргийн улмаас нас баржээ.

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо 2011 онд 8210 болж, үүний 724 буюу 8.8 хувь нь эмэгтэйчүүд, 542 буюу 6.6 хувь нь хүүхдүүд (хүүхдүүдийн 26 буюу 4.8 хувь нь эмэгтэй хүүхэд) байна.

Товч танилцуулга |

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2011 онд 35.9 тэрбум төг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 18.5 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос учирсан хохирлын хэмжээ 7.6 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 28.9 хувиар өсөв. Гэмт хэргийн улмаас учирсан нийт хохирлын 70.8 хувь буюу 25.4 тэрбум төг нь хувийн өмчид ногдож байна.

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 10829.7 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 4881.4 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос оны үнээр 2415.2 тэрбум төг буюу 28.7 хувиар, зэрэгцүүлэх үнээр 718.6 тэрбум төг буюу 17.3 хувиар өслөө.

ДНБ-ийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон 2011 оны 17.3 хувийн өсөлтөд бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээний салбарт 164.6 тэрбум төг буюу 42.5 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 39.7 тэрбум төг буюу 16.0 хувь, уул уурхай, олборлох үйлдвэрлэлийн салбарт 64.1 тэрбум төг буюу 8.7 хувийн өсөлт голлон нөлөөллөө. Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын нийт борлуулалт 2011 онд оны үнээр өмнөх оныхоос 55.7 хувиар, импорт 2010 оныхоос 2.0 дахин нэмэгдсэн нь уг салбарын нэмэгдэл өртгийн хэмжээ өсөхөд нөлөөлсөн болно. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар оны үнээр 2011 онд 2010 оныхоос 529.2 тэрбум төг буюу 91.4 хувь, онцгой албан татвар 25.4 тэрбум төг буюу 9.5 хувь, гадаад худалдааны татварын орлого 144.1 тэрбум төг буюу 74.5 хувиар өссөн нь бүтээгдэхүүний цэвэр татварын хэмжээ оны үнээр 65.6 хувь нэмэгдэхэд нөлөөллөө.

Нэг хүнд ногдох ДНБ 2011 онд оны үнээр 3886.7 мян.төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1751.9 мян. төгрөгт, Үндэсний нийт орлого (ҮНО) оны үнээр 3557.3 мян.төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1603.4 мян. төгрөгт хүрлээ. Дэлхийн банкны атласын аргаар тооцсон нэг хүнд ногдох ДНБ 2011 онд оны үнээр 2562 ам.доллар, ҮНО 2345 ам.долларт хүрч байна.

Хувийн хэвшлийн нэмэгдэл өртөг 2011 онд ДНБ-ий 75.3 хувийг эзэлж, өмнөх оныхоос 1.9 пунктээр нэмэгдлээ.

Эцсийн ашиглалтын аргаар тооцсон ДНБ-ий хэмжээ 2011 онд оны үнээр 10899.9 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 2440.3 тэрбум төг буюу 28.8 хувиар өссөн нь нийт хуримтлалын хэмжээ нэмэгдснээс голлон хамаарчээ. ДНБ-д эцсийн хэрэглээ 64.4 хувь, хөрөнгийн нийт хуримтлал 58.1 хувь, цэвэр экспорт -22.5 хувь болж, 2010 оныхоос эцсийн хэрэглээ 2.6 пункт, цэвэр экспорт 14.9 пунктээр буурч, харин хөрөнгийн нийт хуримтлал 17.5 пунктээр өссөн байна. Хөрөнгийн нийт хуримтлал 2011 онд 2010 оныхоос 2899.6 тэрбум төг буюу 84.5 хувь, экспортын хэмжээ 2271.0 тэрбум төг буюу 49.3 хувиар тус тус нэмэгдсэн нь ДНБ-ий бүтцэд гарсан үндсэн өөрчлөлт байлаа.

Орлогын аргаар тооцсон ДНБ-ий хэмжээ 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр оны үнээр 10829.7 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 28.7 хувиар өслөө. Орлогын аргаарх ДНБ-ий бүтцэд цалин, түүнтэй адилтгах орлого 23.9 хувь, үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар 21.5 хувь, үйл ажиллагааны нийт ашиг, холимог орлого 54.5 хувийг эзэлж, 2010 оныхоос үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар 0.5 пунктээр, үйл ажиллагааны нийт ашиг, холимог орлого 0.8 пунктээр нэмэгдэж, цалин, түүнтэй адилтгах орлого 1.3 пунктээр буурсан байна.

Улирлын ДНБ 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2011 оны 1 дүгээр улиралд 2010 оны мөн үеийнхээс 9.8 хувь, эхний хагас жилд 14.0 хувь, эхний 3 улиралд 16.5 хувь, харин жилийн дүнгээр 17.3 хувиар тус тус өслөө.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС

Үндэсний Статистикийн Хороо нь 2006 оноос нийслэл, аймгийн өрхийн хэрэглээний зардлын жингээр /жигнэсэн/ хэрэглээний үнийн улсын индексийг тооцож нийтэд мэдээлж байна.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2010 оны жилийн эцэст өмнөх оныхоос 13.0 хувиар өссөн бол 2011 оны жилийн эцэст өмнөх оныхоос 10.2 хувиар өсч, өсөлтийн хурдац 2.8 пунктээр саарлаа.

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2011 оны эцэст өмнөх оны эцсийнхээс 10.2 хувь өсөхөд тээврийн

бүлгийн үнэ 16.1 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшнийх 14.1 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлынх 13.9 хувь, боловсролын үйлчилгээнийх 11.9 хувь, бусад бараа, үйлчилгээнийх 11.2 хувь өссөн нь хамгийн өндөр байгаа бөгөөд гэр ахуйн бараа, тавилгынх 8.9 хувь, хүнсний бараа, ундаа усных 8.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээнийх 7.1 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрных 7.0 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээнийх 3.5 хувь, согтууруулах ундаа, тамхиных 3.3 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийнх 0.3 хувиар өсчээ.

Хэрэглээний үнийн улсын индексийн 2011 оны өсөлтийн 3.6 нэгж нь хүнсний барааны бүлгийн үнийн өсөлтөөс; 1.9 нэгж нь хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн; 1.5 нэгж нь орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн; 1.4 нэгж нь тээврийн бүлгийн; 0.8 нэгж нь боловсролын бүлгийн; 0.5 нэгж нь гэр ахуйн бараа, тавилгын бүлгийн; 0.7 нэгж нь бусад бүлгийн үнийн өсөлтөөс шалтгаалсан байна.

Инфляцийн жилийн дундаж түвшин 2011 онд 9.2 хувь болж, 2010 оныхоос 0.9 пунктээр буурчээ.

Хэрэглээний үнийн сарын индекс улсын дүнгээр 2011 оны эхний 2 сард өмнөх сартай нь харьцуулахад 0.5-3.0 хувиар өсч байснаа 3-4 дүгээр сард 0.2-0.8 хувиар буурсан. Түүнчлэн 2011 оны 8 дугаар сард энэ үзүүлэлт 0.3 хувиар буурч, сүүлийн 4 сард 0.6-2.0 хувиар өссөн байна. Хэрэглээний үнийн индекс 2010 оны 1 дүгээр сард хамгийн өндөр (3.0%) өсч, харин 3 дугаар сард хамгийн их (-0.8%) буурсан байна.

Аймгуудад хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2011 оны эцэст өмнөх оныхтой харьцуулахад 5.3-14.2 хувиар өссөний дотор Дорнод аймагт 14.2 хувь нэмэгдсэн нь хамгийн өндөр үзүүлэлт болсон бөгөөд Улаанбаатар хотод энэ үзүүлэлт 11.1 хувь байв.

Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ.

Хөдөө аж ахуйн гол нэрийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн судалгааг сар бүрийн 4-нд сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн үнэ цуглуулдаг нэгжүүдээр гарган жилийн эцэст жилийн дундаж үнийг арифметик дундажаар тодорхойлж байна.

Манай улсын эдийн засгийн гол салбар болох хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн судалгаагаар 2011 онд улсын жилийн дундаж үнэ хонины ноостой нэхий 10.3 мян.төг болж, 2010 оныхоос 2.9 мян.төг буюу 39.2 хувь, үхрийн 2 метрээс дээш урттай шир 23.1 мян.төг болж, 2010 оныхоос 4.7 мян.төг буюу 25.5 хувь, адууны шир 25.6 мян.төг болж, 2010 оныхоос 3.9 мян.төг буюу 18.0 хувь, ямааны цагаан ноолуур 52.0 мян.төг болж, 2010 оныхоос 5.8 мян.төг буюу 12.6 хувиар өсч, харин ямааны ноолууртай арьс 15.5 мян.төг болж, 2010 оныхоос 2.9 мян.төг буюу 15.8 хувиар буурсан байна.

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

Эдийн засаг дахь мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2011 оны жилийн эцэст 6412.3 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 1732.3 тэрбум төг буюу 37.0 хувиар өсөхөд бараг мөнгө 1148.8 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлон нөлөөллөө.

Төгрөгийн хадгаламж 2011 оны эцэст 2912.4 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 910.8 тэрбум төг буюу 45.5 хувиар өсөхөд иргэдийн хадгаламж 751.3 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна. Гадаад валютын хадгаламж 2011 онд 2010 оныхоос 223.3 тэрбум төг буюу 29.6 хувиар нэмэгдэж 977.9 тэрбум төгрөгт хүрчээ.

Мөнгөний нийлүүлэлт (M2)-нд банкнаас гадуурх мөнгөний эзлэх хувь 2011 оны эцэст 8.1 хувь болж, 2010 оныхтой харьцуулахад 0.2 пунктээр буурчээ.

Арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 2011 оны эцэст 5641.2 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 2376.5 тэрбум төг буюу 72.8 хувиар өссөн байна. Чанаргүй зээлийн нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл эзлэх хувь 2011 онд 5.8 хувь болж, 2010 оныхоос 5.7 пунктээр буурчээ.

Банкуудын төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2011 оны эцэст 2010 оныхоос 2.4 пунктээр буурч, жилийн хүү 15.5 хувь, валютын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2010 оныхоос 0.5 пунктээр буурч, жилийн хүү 12.1 хувь болжээ.

Төгрөгийн америк доллартай харьцах жилийн дундаж ханш 1265.46 төг болж 2010 оныхтой харьцуулахад 6.7 хувь, евротой харьцах жилийн дундаж ханш 1761.27 төг болж 2.2 хувь, юаньтай харьцах жилийн дундаж

Товч танилцуулга |

ханш 195.91 төг болж 2.2 хувь, рубльтэй харьцах жилийн дундаж ханш 43.08 төг болж 3.6 хувиар чангарчээ.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц 2011 оны эцэст 2010 оныхоос 126.4 сая ам.долл буюу 6.0 хувиар нэмэгдэж 2217.6 сая ам.долларт хүрсэн нь манай улсын импортын 20.2 долоо хоног буюу 5.1 сарын хэрэгцээг хангахаар байна.

Үнэт цаасны зах зээл

Монголын хөрөнгийн биржид 2011 оны эцэст 332 компани бүртгэлтэй байгаагаас 52 нь төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хувьцаат компани, 280 нь хувийн өмчийн компани байна.

Үнэт цаасны арилжаа 2011 онд нийт 252 өдөр явагдаж, 350.2 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийв. Хөрөнгийн зах зээл дээрх нийт үнэлгээний дүн 2168.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2010 оныхтой харьцуулахад 57.8 хувиар өсчээ.

ТОП-20 дундаж индекс 2010 онд 10582.8 байсан бол 2011 онд 21420.8 болж өссөн бөгөөд 2011 онд өдөрт дунджаар 487.2 мян.хувьцаа арилжаалагдаж, 433.0 сая төгрөгийн гүйлгээ хийгдсэн байна. Ремикон, Гермес центр, Силикат, Бэрх уул, Женко түр бюро, Монгол шилтгээн зэрэг хувьцаат компаний хувьцаа хамгийн идэвхтэй арилжаалагдсаны зэрэгцээ Таван толгой, АПУ, Багануур, Шивээ овоо, Шарын гол, Бэрх уул зэрэг хувьцаат компани зах зээлийн хамгийн өндөр үнэлгээтэй компаниудын тоонд орж байна.

Санхүүгийн бусад салбар

Даатгал. Хүний ажил амьдралд учирч болзошгүй тааламжгүй үйл явдлын эрсдэлийг бууруулах, түүний хохирол, үр дагаврыг богино хугацаанд арилгах санхүүгийн үр дүнтэй арга хэрэгслийн нэг нь арилжааны даатгал юм. Манай улсад 2011 онд нийт 17 байгууллага даатгалын, 8 байгууллага даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа явуулсан байна. Даатгалын байгууллагууд 2011 онд 47.5 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого олж, 10.2 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр төлжээ. Хураамжийн орлого 2010 оныхоос 49.5 хувь, нөхөн төлбөр 15.2 хувиар өслөө.

Банк бус санхүүгийн байгууллага. Улсын хэмжээнд 2011 онд нийт 195 банк бус санхүүгийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж, 45.2 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн орлого олж, 14.5 тэрбум төгрөгийг санхүүгийн зардалд зарцуулж, 28.6 тэрбум төгрөгийн санхүүгийн цэвэр ашигтай ажилласан байна. Санхүүгийн орлого 2010 оныхоос 55.9 хувь, санхүүгийн цэвэр ашиг 59.1 хувь, санхүүгийн зардал 65.0 хувиар өсчээ.

Хадгаламж, зээлийн хоршоо. Тусгай зөвшөөрөлтэй хадгаламж зээлийн 162 нэгж 2011 онд үйл ажиллагаа явуулж, 12.4 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого олж, 7.4 тэрбум төгрөгийг хүүгийн төлбөрт зарцуулж, 5.0 тэрбум төгрөгийн хүүгийн цэвэр ашигтай ажилласан ба хүүгийн орлого 2010 оныхоос 10.8 хувь, хүүгийн зарлага 16.1 хувь, хүүгийн цэвэр ашиг 3.7 хувиар өсчээ.

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого ба тусламжийн хэмжээ 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 4400.6 тэрбум төг болж, 2008 оныхоос 2230.3 тэрбум төг буюу 2.0 дахин, 2009 оныхоос 2406.6 тэрбум төг буюу 2.2 дахин, 2010 оныхоос 1278.2 тэрбум төг буюу 40.9 хувиар өсөв.

Татварын нийт орлого өмнөх оныхоос 948.6 тэрбум төг буюу 35.3 хувиар нэмэгдэхэд зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын орлого 367.3 тэрбум төг буюу 86.8 хувиар буурсан хэдий ч дотоодын бараа, үйлчилгээний татварын орлого 563.2 тэрбум төг буюу 65.1 хувь, бусад татварын орлого 262.2 тэрбум төг буюу 84.7 хувь, аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын орлого 154.4 тэрбум төг буюу 39.5 хувь, гадаад худалдааны татварын орлого 144.1 тэрбум төг буюу 74.5 хувь, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 119.1 тэрбум төг буюу 36.0 хувь, хүн амын орлогын албан татварын орлого 69.7 тэрбум төг буюу 43.3 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Татварын бус орлого өмнөх оныхоос 114.4 тэрбум төг буюу 29.3 хувиар нэмэгдэхэд хувьцааны ногдол ашгийн орлого 33.4 тэрбум төг буюу 60.5 хувь, төсөвт газрын өөрийн орлого 22.1 тэрбум төг буюу 13.5

хувь, хүү, торгуулийн орлого 21.4 тэрбум төг буюу 59.2 хувь, газрын тосны орлого 21.2 тэрбум төг буюу 38.7 хувь, бусад нэр заагдаагүй орлого 12.8 тэрбум төг буюу 26.8 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ. Нийт орлого, тусламжийн дүнд урсгал орлого 2008 онд 99.1 хувь, 2009 онд 98.9 хувь, 2010 онд 98.6 хувь, 2011 онд 94.1 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн хэмжээ 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 4792.0 тэрбум төг болж, 2008 оныхоос 2325.3 тэрбум төг буюу 94.3 хувь, 2009 оныхоос 2455.4 тэрбум төг буюу 2.1 дахин нэмэгдсэн байна. Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага ба эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийн нийт хэмжээ 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр өмнөх оныхоос 1711.3 тэрбум төг буюу 55.6 хувиар нэмэгдсэн нь зээлийн үйлчилгээний төлбөр 5.0 тэрбум төг буюу 11.8 хувиар буурсан хэдий ч татаас, шилжүүлгийн зардал 621.4 тэрбум төг буюу 59.3 хувь, хөрөнгийн зардал 476.1 тэрбум төг буюу 80.6 хувь, бараа, үйлчилгээний зардал 361.8 тэрбум төг буюу 31.0 хувь, эргэж төлөгдөх цэвэр зээл 257.1 тэрбум төг буюу 2.1 дахин өссөнөөс шалтгаалжээ.

Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнд урсгал зарлага 2008 онд 71.4 хувь, 2009 онд 76.5 хувь, 2010 онд 73.2 хувь, 2011 онд 67.5 хувийг эзэлж байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 40.6 хувийг эзэлж, 2008 оныхоос 7.5, 2009 оныхоос 10.3, 2010 оныхоос 3.5 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 44.2 хувийг эзэлж, 2008 оныхоос 6.6, 2009 оныхоос 8.7, 2010 оныхоос 7.6 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Улсын нэгдсэн төсөв 2010 онд 41.8 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарч, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 0.5 хувийг эзэлж байсан бол 2008, 2009, 2011 онд алдагдалтай гарчээ. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд төсвийн алдагдал 2008 онд 4.5, 2009 онд 5.2 хувь байв. 2011 онд улсын нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт тэнцэл дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 3.6 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдагдалтай гарлаа.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хөрөнгийн зардлын эзлэх хувь 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 9.9 хувь болж, 2008 оныхоос 0.4, 2009 болон 2010 оныхоос тус бүр 2.9 пунктээр нэмэгджээ.

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Төлбөрийн тэнцэл 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 33.7 сая ам.долларын ашигтай гарч, ашгийн хэмжээ өмнөх оныхоос 839.4 сая ам.долл буюу 25.9 дахин буурлаа. Урсгал тэнцэл 2568.3 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, алдагдал 1681.6 сая ам.долл буюу 2.9 дахин өслөө. Барааны тэнцэл 925.1 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 744.7 сая ам.долл буюу 5.1 дахин, үйлчилгээнийх 1158.3 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос 863.8 сая ам.долл буюу 3.9 дахин өссөн нь нийт урсгал тэнцлийн алдагдал нэмэгдэхэд нөлөөлжээ.

Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгж 90.3 сая ам.долларын ногдол ашиг төлснөөр орлогын дансны алдагдал 725.3 сая ам.долл болж, өмнөх оныхоос алдагдал 126.5 сая ам.долл буюу 21.1 хувиар өссөн байна.

Хөрөнгө ба санхүүгийн дансны тэнцлийн ашиг 2.3 тэрбум ам.долл болж, өмнөх оныхоос ашиг 556.3 сая ам.долл буюу 31.9 хувиар өсөхөд шууд хөрөнгө оруулалт өмнөх оныхоос 2.1 тэрбум ам.долл буюу 2.3 дахин нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ИХ БАРИЛГА

Нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 2011 онд 6545.8 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 2700.0 тэрбум төг буюу 70.2 хувиар өслөө.

2011 онд хөрөнгө оруулалтын 30.0 хувь нь дотоод эх үүсвэрээр, 70.0 хувь нь гадаад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн бөгөөд өмнөх оныхоос дотоод эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалт 558.5 тэрбум төг, гадаад эх

Товч танилцуулга |

үүсвэрийн хөрөнгө оруулалт 2141.5 тэрбум төгрөгөөр өсчээ.

Гадаадын хөрөнгө оруулалт нэмэгдэхэд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт өмнөх оныхоос 2041.8 тэрбум төгрөгөөр, зээл, тусламж нь 99.8 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

2011 онд нийт хөрөнгө оруулалтын 15.5 хувийг эзэлж буй улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 1015.7 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 454.1 тэрбум төг буюу 80.9 хувиар өссөн бөгөөд хувийн жин нь 0.9 пунктээр нэмэгдэв. Нийт хөрөнгө оруулалтад дотоод эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалтын хувийн жин буурсан нь түүний хэмжээ буурснаас бус гадаад эх үүсвэрийн хөрөнгө оруулалтын хурдац өндөр байгаагаас шалтгаалжээ.

Нийт хөрөнгө оруулалтын 11.4 хувь нь барилга угсралт, их засварын ажилд, 65.1 хувь нь машин, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалтанд ногдож байна. Өмнөх оныхоос барилга угсралт, их засварын ажилд оруулсан хөрөнгө оруулалт 0.6 пунктээр буурч, машин, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалт 18.2 пунктээр нэмэгджээ. Үүнд, уул уурхайд чиглэсэн машин, тоног төхөөрөмжийн импорт голлон нөлөөлж байна.

ИХ БАРИЛГА

Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээ 2011 онд 745.0 тэрбум төгрөгт хүрсний 88.2 хувь буюу 657.2 тэрбум төгрөгийн ажлыг дотоодын, 87.8 тэрбум төгрөг буюу 11.8 хувийн ажлыг гадаадын барилгын байгууллагууд гүйцэтгэв.

Улсын хэмжээнд 2011 онд нийтдээ 686.0 тэрбум төгрөгийн орон сууц, үйлдвэр, үйлчилгээний барилга объектыг ашиглалтад оруулсан нь өмнөх оныхоос 85.5 тэрбум төгрөг буюу 14.2 хувиар өслөө.

2011 онд 11349 айлын орон сууцны 159 барилга; эрчим хүчний 113; албан тасалгааны зориулалтаар 86; сургууль, соёлын 65; далан, суваг, шугам сүлжээ, худалдаа, үйлчилгээний зориулалтын тус бүр 62, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 11, зочид буудлын 9, нийтдээ 794 барилга, байгууламжийг ашиглалтад оруулсан байна.

Дотоодын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажлын 72.1 хувь нь Улаанбаатар хотод, 4.9 хувь нь Ховд, 3.1 хувь нь Орхон, 2.9 хувь нь Увс аймагт тус тус ногдож байна. Сүүлийн 4 жилийн дунджаар барилга угсралт, их засварын ажил Булган, Дорноговь, Увс, Ховд, Хөвсгөл аймагт 33.8-79.6 хувиар өссөн байхад Баянхонгор, Өвөрхангай, Орхон аймагт 1.3-10.3 хувиар буурчээ.

Дотоодод үйлдвэрлэсэн вакуум цонх, эмульс, хөөсөндөр, замаскнаас бусад барилгын гол нэрийн материалын үнэ 2011 онд өслөө. 2011 онд нэг ширхэг улаан тоосгоны дундаж үнэ 148.4 төг болж өмнөх оны дунджаас 5.9 төг буюу 4.2 хувь, нэг шоо метр ховилгүй шалны банзных 146.8 мян.төг болж 13.9 мян. төг буюу 10.5 хувь, 50 кг-ийн савлагаатай цементнийх 6.9 мян.төг болж 1.1 мян.төг буюу 19.4 хувь, нэг шоо метр хөнгөн бетоных 106.7 мян.төг болж 18.1 мян.төг буюу 20.4 хувь, нэг шоо метр захалсан банзных 37.7 мян.төг болж 11.2 мян.төг буюу 42.1 хувь, хуурай палкных 25.4 мян.төг болж 9.3 мян.төг буюу 57.2 хувиар тус тус өсчээ.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал аж ахуй

Манай улсын эдийн засгийн гол салбар бэлчээрийн мал аж ахуй нь улс орны эдийн засаг, хөдөлмөр эрхлэлт, экспортын орлогод чухал байр суурь эзэлсэн хэвээр байна. Хөдөө аж ахуйн салбар 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр ДНБ-ий 13.0 хувийг үйлдвэрлэж байгаа бөгөөд хөдөө аж ахуйн салбарын нэмэгдэл өртгийн 79.2 хувийг мал аж ахуйн салбар эзэлж байна. Хөдөө аж ахуйн салбарт 2011 оны байдлаар улсын хэмжээнд нийт ажиллагчдын 33.0 хувь, экспортын орлогын 6.5 хувь нь ногдож байна.

Мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр, оны үнээр 1505.3 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 779.0 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос оны үнээр 16.6 хувиар өсч, харин зэрэгцүүлэх үнээр 0.01 хувиар буурлаа.

Мал аж ахуйн салбарт 2011 онд нядалгааны жингээр 208.0 мян.т мах, 458.6 мян.т сүү, 53.6 сая ш өндөг, 17.6 мян.т хонины ноос, 4.4 мян.т ноолуур, 8.8 сая ширхэг арьс, шир бэлтгэв.

Улсын хэмжээнд 2011 онд 2010 оныхоос ноолуурын үйлдвэрлэл 1.8 мян.т, хонины ноосны үйлдвэрлэл 5.8 мян.т, арьс, ширний үйлдвэрлэл 8.0 сая ширхэгээр буурч, махны үйлдвэрлэл, нядалгааны жингээр 6.8 мян.т, сүүний үйлдвэрлэл 120.2 мян.тонноор өссөн байна.

Хувийн малтай өрхийн тоо 2011 онд нийт өрхийн 27.9 хувь буюу 211.7 мянга байгаагийн 154.9 мянга нь малчин өрх байна. Мал аж ахуйн салбарт нийт 311.2 мян.малчид ажиллаж байна.

Малын 2011 оны тооллогын дүнгээс үзэхэд нийт малчин өрхийн 87.8 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 80.7 хувь нь телевизортой, 31.3 хувь нь автомашинтай, 48.3 хувь нь мотоцикльтой, 1.8 хувь нь трактортой, 78.1 хувь нь малын хашаатай, 21.4 хувь нь худагтай байна.

2011 оны байдлаар оны эхэнд тоологдсон эх малын 84.6 хувь буюу 13.1 сая эх мал төллөж, гарсан төлийн 94.9 хувь буюу 12.5 сая төл бойжууллаа.

Малын тоо 2011 оны эцэст 36.3 сая толгойд хүрч, 2010 оныхоос 3.6 сая.толгой буюу 11.0 хувиар өслөө. Үүний дотор адуу 2112.9 мян, үхэр 2339.7 мян, тэмээ 280.1 мян, хонь 15.7 сая, ямаа 15.9 саяд хүрч, 2010 оныхоос адуу 192.6 мян, үхэр 163.7 мян, тэмээ 10.5 мян, хонь 1.2 сая, ямаа 2.1 сая толгойгоор өссөн байна. Малын тоо 2011 онд 2010 оныхоос 14 аймагт 5 төрөл дээрээ өсчээ. Өвөрхангай (415.1 мян), Архангай (305.1 мян), Говь-Алтай (297.8 мян), Завхан (288.4 мян), Баянхонгор (274.8 мян) аймгуудад малын тоо хамгийн их хэмжээгээр өсчээ.

Оны эхэнд тоологдсон нийт малын 2.0 хувь буюу 0.7 сая том мал 2011 онд зүй бусаар хорогдов.

Улсын хэмжээгээр 2011 онд тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр 663.2 мян.т тэжээл үйлдвэрлэсэн бөгөөд хонин толгойд шилжүүлснээр нэг малд 11.0 кг тэжээл ногдож байгаа нь 2010 оныхоос 0.3 кг-аар доогуур байна.

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээгээр 2011 онд сүүний чиглэлийн үнээний 901, махны чиглэлийн үхрийн 64, мах, ноосны хонины 200, гахайн 187, тахианы 217, зөгийн 81 эрчимжсэн аж ахуй (ферм) үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд 2010 оныхоос 366-гаар нэмэгдсэн байна.

Газар тариалан

"Атрын III аян"-ы өмнөх таван жил /2003-2007/-ийн дундажтай зэрэгцүүлэхэд 2011 онд хураасан үр тариа 323.9 мян.т буюу 3.7 дахин, төмс 109.9 мян.т буюу 2.2 дахин, хүнсний ногоо 36.1 мян.т буюу 57.4 хувиар өссөн байна.

Улсын хэмжээгээр 2011 оны байдлаар нийт 345.9 мян.га талбайд тариалалт хийснээс 299.9 мян.га-д үр тариа, 15.4 мян.га-д төмс, 7.8 мян.га-д хүнсний ногоо, 10.9 мян.га-д тэжээлийн ургамал, 11.9 мян.га-д техникийн ургамал, жимс, жимсгэнэ тариалсан нь 2010 оныхоос нийт тариалсан талбай 30.6 мян.га-гаар буюу 9.7 хувь өссөн байна. Улсын хэмжээнд 2011 онд 446.1 мян.т үр тариа, 201.6 мян.т төмс, 99.0 мян.т хүнсний ногоо, 40.4 мян.т тэжээлийн ургамал хурааж, 1195.2 мян.т өвс хадлан, 46.7 мян.т гар тэжээл бэлтгэсэн нь 2010 оныхоос үр тариа 91.0 мян.т буюу 25.6 хувь, төмс 33.6 мян.т буюу 20.0 хувь, хүнсний ногоо 16.7 мян.т буюу 20.3 хувь, тэжээлийн ургамал 5.6 мян.т буюу 16.1 хувь, бэлтгэсэн өвс хадлан 57.9 мян.т буюу 5.1 хувь, гар тэжээл 14.0 мян.т буюу 42.8 хувиар өслөө.

Нэг га-гаас 14.9 цн үр тариа, 131.1 цн төмс хураасан нь 2010 оныхоос үр тарианых 1.2 цн, төмснийх 9.5 центнерээр их байна.

2011 онд эх орны үр тарианы хэрэгцээний 98.3 хувийг, төмсний 97.2 хувийг, хүнсний ногооны 55.3 хувийг дотоодын ургацаар хангах нөхцөл бүрдлээ.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, оны үнээр 2011 онд 6185.6 тэрбум төг, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2126.3 тэрбум төг боллоо. Зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2008 оныхоос 302.9 тэрбум төг буюу 16.6 хувь, 2009 оныхоос 363.0 тэрбум төг буюу 20.6 хувь, 2010 оныхоос 187.5 тэрбум төг буюу 9.7 хувиар өслөө.

Энэхүү өсөлтөд газрын тос, нүүрс зэрэг уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 16.8-22.6 хувь, төмрийн хүдэр 77.3 хувь, нарийн боов, сүлжмэл эдлэл, самнасан ноолуур, малын мах, талх, амтат ус, ундаа, шингэн сүү, тамхи, архи, жүүс, шар айраг, цэвэр ус,

Товч танилцуулга |

тэмээний ноосон хөнжил зэрэг боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үндсэн нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 0.8-68.6 хувь, бетон зуурмаг 86.5 хувиар нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлжээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын дүнгээр 2011 онд 5626.7 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг дотоод, гадаадын зах зээлд борлуулж, 2010 оныхоос 1158.5 тэрбум төг буюу 25.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтад боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын эзлэх хувь 2011 онд 27.8 хувь болж, 2010 оныхоос 6.8 пунктээр өсч, харин уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 64.9 хувь болж, 2010 оныхоос 5.7 пункт, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 7.3 хувь болж 1.1 пунктээр буурчээ.

Аж үйлдвэрийн салбарын хөдөлмөрийн бүтээмж оны үнээр 2011 онд 113.4 сая төг болж, 2010 оныхоос 16.5 сая төг буюу 17.0 хувиар өссөн байна. Хөдөлмөрийн бүтээмж оны үнээр 2010 оныхоос уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт 26.2 сая төг буюу 13.5 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт 15.8 сая төг буюу 23.3 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарт 2.6 сая төг буюу 8.7 хувиар өслөө.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлийг ажиллагчдын тооны бүтцээр авч үзвэл нийт үйлдвэрлэлийн 21.4 хувийг 1-99 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллага 78.6 хувийг 100-аас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллага үйлдвэрлэсэн байна.

ТЭЭВЭР

Бүх төрлийн тээврээр 2011 онд 44.1 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 296.2 сая хүн тээвэрлэж, ачаа эргэлт 16336.7 сая т.км, зорчигч эргэлт 4695.7 сая хүн км-т хүрсэн байна. Үүнээс авто тээврээр 25.6 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 291.8 сая хүн, төмөр замын тээврээр 18.4 сая т ачаа, давхардсан тоогоор 3.8 сая хүн, агаарын тээврээр 2.9 мян.т ачаа, давхардсан тоогоор 0.6 сая хүн тээвэрлэв.

Тээсэн ачаа 2011 онд 2010 оныхоос 14.7 сая т буюу 49.9 хувь, зорчигчдын тоо 45.5 сая зорчигч буюу 18.2 хувиар өслөө. Авто тээврээр тээсэн ачаа 2010 оныхоос 2.0 дахин, ачаа эргэлт 2.7 дахин өсөхөд Өмнөговь аймгийн нутагт олборлож буй нүүрсний хэмжээ ихэссэн нь голлон нөлөөлсөн.

Техникийн хяналтын үзлэгээр 2011 онд бүх төрлийн авто машин нийтдээ 312.5 мянгад хүрсний 208.5 мянга нь суудлын, 75.1 мянга нь ачааны автомашин, 22.5 мянга нь автобус, 6.4 мянга нь тусгай зориулалтын тоноглол бүхий тээврийн хэрэгсэл байна. Нийт автомашины 67.1 хувь буюу 209.8 мянга нь Улаанбаатарт ногдож байна. Нийт авто машины 18.2 хувь нь 9 жил хүртэл, 81.8 хувь нь 10 ба түүнээс дээш жил ашигласан байна.

Манай улсын авто тээврийн сайжруулсан замын нийт урт 2011 оны эцэст 7633.4 км, үүнээс хатуу хучилттай зам 4063.4 км болжээ. Нийт сайжруулсан замын урт 2011 онд 2010 оныхоос 899.0 км, үүний дотор хатуу хучилттай замын урт 1047.8 км-ээр нэмэгджээ.

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Сүүлийн жилүүдэд үүрэн утасны хэрэглэгчдийн тоо мэдэгдэхүйц нэмэгдэж, давхардсан тоогоор 2011 онд 2942.3 мянгад хүрсэн нь өмнөх оныхоос 409.4 мянга буюу 16.2 хувиар өсчээ. Түүнчлэн сансрын холбооны хэрэглэгчдийн тоо 2010 онд 773 байсан бол 2011 онд 986-д хүрсэн байна.

Суурин утасны цэгийн тоо 2011 онд 131.8 мянга болж, 2010 оныхоос 11.4 мянгаар буурлаа.

Кабелийн телевизийн сүлжээ анх 1996 онд байгуулагдсан бөгөөд 2011 оны байдлаар сүлжээнд 180.1 мянган хэрэглэгчид холбогдсон байна.

Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын тоо 2010 онд 77 байсан бол 2011 онд 85 болж нэмэгдсэн байна.

Шуудангийн үйлчилгээний салбар 2010 онд 744.0 мян.ш бичиг, захидал, илгээмжийг явуулж, 10.6 сая ш тогтмол хэвлэлийг хүргэж байсан бол 2011 онд 879.1 мян.ш бичиг, захидал, илгээмжийг явуулж, 13.5 сая ш тогтмол хэвлэлийг үйлчлүүлэгчдэд хүргэсэн нь 2010 оныхоос бичиг, захидал, илгээмжийн тоо 18.2 хувь, тогтмол хэвлэлийн шуудан үйлчилгээ 27.2 хувиар өсчээ.

Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого 2011 онд 459.0 тэрбум төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 57.4 тэрбум төг буюу 14.3 хувиар өсчээ. Нийт орлогын 74.9 хувийг хүн амаас орсон орлого эзэлж байна.

Мэдээлэл, харилцаа холбооны салбарын аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо 2011 онд 1713 болж, тэдгээрийн 35.8 хувь нь компьютер програмчлал, зөвлөгөө болон түүнд холбогдох үйл ажиллагаа; 29.7 хувь эх бэлтгэх, нийтлэх үйл ажиллагаа; 17.3 хувь нь цахилгаан холбоо; 8.1 хувь нь өргөн нэвтрүүлэг бэлтгэх, дамжуулах үйл ажиллагаа эрхэлдэг нэгжүүд байна (Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын үр дүнгээр).

ГАДААД ХУДАЛДАА

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2011 онд 11415.9 сая ам.долл, үүнээс экспорт 4817.5 сая ам.долл, импорт 6598.4 сая ам.долларт хүрч, нийт бараа эргэлт 2010 оныхоос 5307.3 сая ам.долл буюу 86.9 хувь, экспорт 1909.0 сая ам.долл буюу 65.6 хувь, импорт 3398.3 сая ам.долл буюу 2.1 дахин өссөн байна.

Гадаад худалдааны тэнцэл 1780.9 сая ам.долларын алдагдалтай гарч, 2010 оныхоос 1489.3 сая ам.долл буюу 6.1 дахин өссөхөд импортын өсөлт экспортынхоос 40.6 пунктээр илүү байгаа нь нөлөөлөв.

Экспорт өмнөх оныхоос давсан өсөлтөд үнэт ба хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйлсийн экспорт 2010 оныхоос 68.4 сая ам.долл, мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүнийх 29.4 сая ам.доллараар буурсан хэдий ч эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 1944.9 сая ам.долл, нэхмэл бүтээгдэхүүнийх 25.1 сая ам.долл, түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, тэдгээрээр хийсэн эдлэлийнх 18.6 сая ам.доллараар өссөн нь нөлөөлжээ.

Импортын хэмжээ 2010 оныхоос 3398.3 сая ам.доллараар нэмэгдэхэд машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийнх 1102.7 сая ам.долл, авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд ангийн бүлгийн импорт 905.3 сая ам.долл, эрдэс бүтээгдэхүүний импорт 519.5 сая ам.долл, үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүнийх 391.4 сая ам.долл, хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэлийнх 120.3 сая ам.долл, хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүнийх 93.1 сая ам.доллараар өссөн нь голлон нөлөөлөв.

Монгол Улсын экспортод уул уурхайн бүтээгдэхүүн голлож, эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт 2000 онд 35.2 хувь, 2005 онд 42.7 хувь, 2010 онд 81.0 хувь эзэлж байсан бол 2011 онд 89.2 хувь болж нэмэгдлээ.

Экспортын дүнд 2011 онд нүүрс 47.2 хувь, зэсийн баяжмал 20.1 хувь, төмрийн хүдэр 9.2 хувь, боловсруулаагүй газрын тос 5.3 хувь, цайрын хүдэр, баяжмал 3.0 хувь, боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт 2.3 хувь, самнасан ноолуур 1.2 хувь, оёмол болон сүлжмэл бүтээгдэхүүн 0.5 хувийг эзэлж, үлдсэн 11.2 хувь нь экспортын бусад бүтээгдэхүүнд ногдож байна.

Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алтны экспорт 2009 онд нийт экспортын дүнгийн 16.4 хувь, 2010 онд 6.1 хувийг эзэлж байсан бол 2011 онд 2.3 хувь болж буурсан бөгөөд харин нүүрсний экспорт 2009 онд нийт экспортын дүнгийн 16.2 хувь, 2010 онд 30.3 хувь, 2011 онд 47.2 хувь болж өссөн байна.

Хонь, хурганы боловсруулсан арьс буюу шевретийн 2011 онд экспортод гаргасан биет хэмжээ 2010 оныхоос 2.2 дахин, ямаа, ишигний боловсруулсан арьс буюу шевроны экспортод гаргасан биет хэмжээ 14.0 хувиар өссөн байна. Харин бохир ноолуурын экспортолсон биет хэмжээ 8.8 хувь, самнасан ноолуурынх 45.0 хувиар буурчээ.

Нийт импортод 2011 онд 27.0 хувийг машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн эд анги, сэлбэг, 22.9 хувийг авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги, 19.3 хувийг эрдэс бүтээгдэхүүн, 9.0 хувийг үндсэн төмөрлөг түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн, 5.0 хувийг хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн, 3.9 хувийг хими, химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн, 3.5 хувийг хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл, үлдсэн 9.4 хувийг бусад бүлгийн бүтээгдэхүүн эзэлж байна

Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2011 онд 1026.5 мян.т буюу 1153.8 сая ам.долл болж, нийт импортын 17.5 хувийг эзэлж байна. Газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт 2011 онд 2010 оныхоос 200.3 мян.т буюу 24.2 хувиар өслөө.

Монгол улс цагаан будаа, элсэн чихэр, ургамлын тосны хэрэгцээг үндсэнд нь импортоор хангаж байна. Цагаан будааны 76.7 хувийг БНХАУ, 11.2 хувийг, 9.5 хувийг Вьетнам улсаас; элсэн чихрийн 47.1 хувийг Тайланд, 12.3 хувийг Колумба, 10.9 хувийг Бразил улсаас 2011 онд импортолсон байна. Харин ургамлын тосны 98.5 хувийг ОХУ-аас, гурилын 89.6 хувийг ОХУ, 9.6 хувийг Казахстанас импортолжээ.

Товч танилцуулга |

Суудлын автомашины импорт 2011 онд 2010 оныхоос 283.0 сая ам.долл буюу 2.7 дахин, ачааны машины импорт 373.9 сая ам.долл буюу 2.8 дахин, нийтийн тээврийн хэрэгслийн импорт 14.3 сая ам.долл буюу 2.1 дахин өссөнөөс тээврийн хэрэгсэл, суудлын болон ачааны машины сэлбэг, эд ангийн импортын хэмжээ өсчээ. Гадаад худалдааны нөхцлийн индекс 2011 онд 73.0 болж, 2010 оныхоос 38.9 пунктээр буурсан сөрөг үзүүлэлттэй байна.

ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР

Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын нийт борлуулалт оны үнээр 2011 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6793.6 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 1874.9 тэрбум төг буюу 38.1 хувиар өслөө. Худалдааны салбарын нийт үйлдвэрлэл 2011 онд 1800.3 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 286.3 тэрбум төг буюу 18.9 хувиар өсчээ. Бөөний худалдааны нийт үйлдвэрлэл 2011 онд 2010 оныхоос 135.9 тэрбум төг буюу 14.4 хувь, жижиглэн худалдааны 150.4 тэрбум төг буюу 26.4 хувиар өссөн байна. Худалдааны нийт үйлдвэрлэлийн 60.0 хувийг бөөний худалдаа, 40.0 хувийг жижиглэн худалдаа эзэлж байна.

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо 2011 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 48 болж, 2010 оныхоос 5 хүнээр буурсан нь худалдааны үйл ажиллагаа эрхэлж буй цэгийн тоо 2010 оныхоос 5345 буюу 10.2 хувиар нэмэгдсэнээс шалтгаалав.

Худалдааны нэг цэгт 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар Баруун бүсэд 70, Хангайн бүсэд 65, Зүүн бүсэд 58, Төвийн бүсэд 47, Улаанбаатарт 39 хүн ногдож байна.

Зочид буудлын салбарын нийт үйлдвэрлэлт урьдчилсан байдлаар, оны үнээр 2011 онд 88.3 тэрбум төг болж, 2010 оныхоос 28.4 тэрбум төг буюу 47.4 хувиар өссөн байна. Уг салбарын ажиллагчдын тоо 2011 оны жилийн эцэст 6.0 мянга болж, 2010 оныхоос 824 хүнээр буюу 16.0 хувиар нэмэгдэв.

Нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэлт урьдчилсан байдлаар, оны үнээр 2011 онд 106.8 тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 16.9 тэрбум төг буюу 18.8 хувиар өсчээ. Энэ салбарын нийт ажиллагчдын тоо 2011 оны жилийн эцэст 6.5 мянга болж, 2010 оныхоос 1907 хүн буюу 41.9 хувиар нэмэгдэв.

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Улсын хэмжээгээр 2011 онд нийт 624.8 мян.м² талбай бүхий орон сууцыг ашиглалтад оруулснаар орон сууцны фонд 10062.3 мян.м² болж, 2008 оныхоос 18.6 хувь, 2009 оныхоос 12.9 хувь, 2010 оныхоос 5.4 хувиар өсчээ.

Ус түгээх цэгийн тоо 2011 онд 1368 болж, 2010 оныхоос 6.2 хувиар, зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо 433.2 мянгад хүрч, өмнөх оныхоос 3.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хог устгалын цэгийн тоо 2011 онд 411 болж, 2010 оныхоос 8 цэгээр буюу 1.9 хувиар буурчээ.

Улсын хэмжээнд 2011 онд нийт 2881 хүний багтаамжтай 662 халуун усны цэг үйл ажиллагаа явуулж байсан бол 2011 онд 3057 хүний багтаамжтай 690 халуун усны цэг ажиллаж, багтаамж нь 6.1 хувиар, цэгийн тоо нь 4.2 хувиар өслөө.

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Монгол Улсын хилээр 2011 онд давхардсан тоогоор 4.3 сая зорчигч нэвтэрсэн нь 2010 оныхоос 658.7 мян.хүн буюу 17.9 хувиар өссөн байна. Улсын хилээр 2011 онд орсон 2.2 сая зорчигчийн 46.3 хувь нь Замын-Үүд, 16.1 хувь нь Буянт-Ухаа, 9.9 хувь нь Гашуунсухайт, 8.8 хувь нь Алтанбулаг, 6.7 хувь нь Шивээ хүрэн, үлдсэн 12.2 хувь нь бусад боомтоор нэвтэрчээ.

Монгол Улсын хилээр 2011 онд гадаадын 627.0 мян.зорчигч орж ирсэн нь 2010 оныхоос 69.5 мян.хүн буюу 12.5 хувиар өсчээ. Тэдний 95.8 хувь нь 30 хүртэл хоног, 2.1 хувь нь 90 хүртэл хоног, 2.1 хувь нь 90,

түүнээс дээш хоногоор ирсэн бөгөөд 69.0 хувь нь Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутгаас, 24.1 хувь нь Европ тивд, 3.4 хувь нь Америк тивд, 3.5 хувь нь Ойрхи Дорнод, Өмнөд Ази, Африк тивүүдэд хамрагдаж байна.

Улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 55.3 хувийг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын (БНХАУ), 16.7 хувийг Оросын Холбооны Улсын (ОХУ), 7.1 хувийг Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын (БНСУ), 2.6 хувийг Америкийн Нэгдсэн Улсын (АНУ), 2.4 хувийг Япон улсын, 15.9 хувийг бусад орны иргэд эзэлж байна. Гадаадын нийт зорчигчдод БНХАУ-аас ирсэн зорчигчдийн эзлэх хувь 2011 онд 2010 оныхоос 3.3 пункт, АНУ-ынх 0.3 пунктээр өсч, харин ОХУ-ынх 5.8 пункт, БНСУ-ынх 0.5 пункт, Япон улсынх 0.2 пунктээр буурсан байна.

Хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 73.4 хувь нь жуулчлалын зорилгоор ирсэн бөгөөд 26.6 хувь нь ажиллах, суралцах болон байнга оршин суухаар ирсэн байна. Жуулчлалын зорилгоор ирэгчдийн тоо 2011 онд 2010 оныхоос 0.9 хувиар өсч, энэ зорилгоор хилээр орсон гадаадын иргэдийн 44.2 хувь нь 2011 оны эхний хагас жилд, 55.8 хувь нь сүүлийн хагас жилд ногдож байна.

Тус улсын хилээр 2011 онд давхардсан тоогоор 2.1 сая зорчигч гарсаны 1548.2 мянга буюу 71.4 хувь нь Монгол Улсын иргэд бөгөөд тэдний 86.1 хувь нь хувийн ажлаар гадаадад зорчсон байна. Гадаадад зорчсон манай иргэдийн 74.8 хувь нь БНХАУ (1.1 сая хүн), ОХУ (198.3 мян.хүн) болон БНСУ (42.2 мян.хүн)-д явсан байна.

Аялал жуулчлалын салбарт үйл ажиллагаа явуулсан 1022 аж ахуйн нэгж, байгууллага 2011 оны эцсийн байдлаар бизнес регистрийн санд бүртгэгдсэн нь 2010 оныхоос 596-аар буюу 2.4 дахин өсчээ. Энэ салбарт 2011 оны жилийн эцсийн байдлаар 4.3 мянган хүн ажиллаж байсан нь 2010 оныхоос 2261 хүнээр буюу 2.1 дахин өсчээ.

БҮТЭЭМЖ

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл уул уурхай, олборлолт, бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээний салбарт нийт бүтээмж 1262-1414 төг байгаа нь бусад салбарынхаас харьцангуй өндөр, улсын дунджаас 1.7-1.9 дахин их байна.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж 2011 онд оны үнээр улсын түвшинд 2266 төг болж, 2010 оныхоос 172 төгрөгөөр нэмэгдлээ. Оны үнээр үндсэн капиталын бүтээмж 2011 онд 17984 төг болж, эрчим хүчнийх 25447 төг, үндсэн түүхий эд, материалынх 2404 төгрөгт хүрэв.

Хөдөлмөрийн бүтээмж 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 4536.4 мян.төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 17.3 хувь өсөв.

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

2011 оны 4-р сард зохион байгуулсан ААНБТ-д 66.5 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага хамрагдаж байсан бол 2011 оны эцэст энэ үзүүлэлт 67.4 мянгад хүрлээ.

Нийт бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын 48.1 мян. буюу 71.3 хувь нь үйл ажиллагаа явуулж, эдгээрийн 80.7 хувийг 1-9 ажиллагчидтай, 9.1 хувийг 10-19 ажиллагчидтай, 6.8 хувийг 20-49 ажиллагчидтай, 3.5 хувийг 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллага эзэлж байна. Энэ нь манай улсад цөөн ажиллагчидтай жижиг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд зонхилох болсныг харууллаа.

Үйл ажиллагаа явуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоонд 1-9 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзлэх хувь 2011 онд 2010 оныхоос 4.4 пунктээр буурч, харин 10-19 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 2.4, 20-49 ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 1.4, 50-иас дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагынх 0.6 пунктээр тус тус нэмэгдэв.

Аж ахуйн нэгж, байгууллагыг дотор бөөний болон жижиглэн худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг нэгжийн хувийн жин өндөр хэвээр байна.

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог сүүлийн 4 жилийн дунджаар авч үзвэл төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын салбарынх 2.4 хувиар буурч, харин боловсруулах үйлдвэрийн болон тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбооны салбарынх 22.7 хувь, үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагааных 23.1 хувь, санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагааных 26.4 хувь, барилгынх 29.2 хувиар өсчээ.

Товч танилцуулга |

Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог өмнөх оныхтой харьцуулахад бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагааны салбарынх 3.8 мянга буюу 19.5 хувиар буурч, харин үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагааных 2.6 мянга буюу 2.0 дахин, барилгын салбарынх 1.4 мянга буюу 95.0 хувь, боловсруулах салбарынх 1.6 мянга буюу 61.0 хувь, нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээнийх 1.8 мянга буюу 60.5 хувиар өслөө.

ААНБ-ын 2011 оны тооллогын дүнгээр хоршооны тоо 1755, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 29.1 тэрбум төг, гишүүдийн тоо 41.2 мянгад хүрсэн байна. Хоршоог салбарын бүтцээр авч үзвэл нийт хоршооны 560 буюу 31.9 хувийг ХАА, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур, 353 буюу 20.1 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ, 251 буюу 14.3 хувийг боловсруулах үйлдвэр, санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагааны салбар тус тус эзэлж байна.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийг газрын нэгдмэл сангийн ангиллаар авч үзэхэд 2011 онд нийт нутгийн 73.8 хувийг хөдөө аж ахуйн газар, 15.9 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар, 9.1 хувийг ойн сан бүхий газар, 0.4 хувийг усны сан бүхий газар, 0.4 хувийг хот, тосгон, бусад суурины газар, 0.3 хувийг зам, шугам, сүлжээний газар эзэлж байна.

Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ 2011 онд 15497.8 сая төгрөгт хүрч, 2010 оныхоос 3825.7 сая төг буюу 32.8 хувиар нэмэгдсэн бөгөөд үүнээс 5.7 хувийг газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд, 8.0 хувийг байгаль хамгаалах санд, 13.9 хувийг байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд, 17.7 хувийг тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад, 22.5 хувийг байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд, 32.2 хувийг ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээнд тус тус зарцуулжээ.

Хохирол учирсан газрын талбай 2008 онд 12341.4 мян.га, 2009 онд 11167.6 мян.га, 2010 онд 7364.5 мян.га байсан бол 2011 онд 9233.1 мян.га болж, 2010 оныхоос 1868.6 мян.га буюу 25.4 хувиар өсчээ. 2011 онд хохирол учирсан газрын 8870.1 мян.га буюу 96.1 хувь нь бэлчээр ба бусад өвслөг газар, 293.1 мян.га буюу 3.2 хувь нь ойн сан бүхий газар, 52.9 мян.га буюу 0.6 хувь нь тариалангийн газар, 11.1 мян.га буюу 0.1 хувь нь ухагдаж эвдэрсэн газар, 5.7 мян.га буюу 0.1 хувь нь хот, суурины газар, 0.2 мян.га буюу 0.002 хувь нь усны сан бүхий газар байна.

Аюулт үзэгдэл, осол 2011 онд нийт 3548 удаа гарсны улмаас 213 хүн амь насаа алдаж, 165.5 мян.толгой мал хорогдон, 9.6 тэрбум төгрөгийн хохирол учирав.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ХХИ)

Монгол Улсын хүний хөгжлийн индекс сүүлийн жилүүдэд үндэсний болон бүс нутгийн хэмжээнд жил дараалан тасралтгүй өссөөр байгаа хэдий ч олон улсын түвшинд дундаж үзүүлэлттэй орнуудын тоонд багтаж байна. Энэ нь нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ харьцангуй бага байгаатай холбоотой юм.

Ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв болон их, дээд сургуульд суралцагчдын 6-22 насны хүн амд эзлэх хувь 2011 онд өмнөх оныхоос 1.7 пунктээр, нэг хүнд ногдох ДНБ худалдан авах чадварын паритетаар 767.7 доллараар өссөн нь 2011 онд хүний хөгжлийн индекс 0.013 пунктээр нэмэгдэж, 0.769-д хүрэхэд голлон нөлөөлжээ.

ХХИ нь хүний хөгжлийн ерөнхий түвшин, төлөв байдлыг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд түүний зэрэгцээ жендерийн тэгш байдлыг судлах зорилгоор ялгаатай хоёр индексийг ашиглаж байна. Үүний нэг нь жендерийн хөгжлийн индекс (ЖХИ) юм. Уг индексийн шалгуур үзүүлэлтүүд нь хүний хөгжлийн индексийг тооцох гурван үндсэн үзүүлэлттэй ижил бөгөөд ялгаа нь эмэгтэйчүүдийг эрэгтэйчүүдтэй харьцуулан судлах боломж олгодгоороо онцлогтой. Хоёр дахь индекс нь эмэгтэй хүний нийгэмд эзэлж буй байр суурийг эрэгтэй хүнтэй харьцуулан илэрхийлэх жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ) юм.

Жендерийн хөгжлийн индексийг тооцоход ашиглагдах гурван үзүүлэлтийн зарим нь эрэгтэйчүүдийнх

эмэгтэйчүүдийнхээс өндөр байна. Тухайлбал, 2011 онд нэг хүнд ногдох ДНБ худалдан авах чадварын паритетаар эрэгтэйчүүдийнх 5911.3 долл байхад эмэгтэйчүүдэд 4016.8 долл байна. Харин Монгол эмэгтэй хүний дундаж наслалт 2011 онд 73.76 жил байхад эрэгтэйчүүдийнх 64.68 жил, 6-22 насандаа сургуульд хамрагдаж буй эрэгтэйчүүдийн хувь 80.4 байхад эмэгтэйчүүдийнх 86.7 хувь байна.

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр 2011 онд 0.400 байгаа нь эдийн засаг, улс төрийн хүрээ болон шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоо хангалтгүй байгааг илэрхийлж байна.

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтын зарим шалгуур үзүүлэлтийн 2011 оны байдлаар хэрэгжилтийг авч үзэхэд:

Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах

Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн 2011 оны судалгааны дүнгээр ядуурлын хамрах хүрээ нийт хүн амын 29.8 хувь байна. Хот, суурин газруудад ядуурал харьцангуй доогуур байгаа бөгөөд хотод 26.6 хувь, харин хөдөөд 33.3 хувь байна. Ядуурлын түвшин 2011 онд өмнөх оныхтой харьцуулахад хотод 5.6 пункт, хөдөөд 14.5 пунктээр буурчээ.

Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших

Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин 2008 онд 91.5 хувь, 2009 онд 94.3 хувь, 2010 онд 94.7 хувь байсан бол 2011 онд 94.8 хувь болж, өмнөх оныхоос 0.1 пунктээр нэмэгдэв.

Нэгдүгээр ангиас 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувийн жин 2008 онд 92.8 хувь, 2009 онд 89.9 хувь, 2010 онд 92.9 хувь байснаа 2011 онд 93.2 хувь болж, өмнөх оныхоос 0.3 пунктээр нэмэгджээ.

Зорилго 3. Жендерийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх

Боловсрол эзэмшиж байгаа эрэгтэй, эмэгтэйчүүдийн тооны харьцаа бага боловсролын түвшинд ойролцоо, харин дунд, дээд боловсролын түвшинд эмэгтэйчүүд давамгайлж байна. Суралцагчдын нийт тоонд хүйсийн харьцаа 2011 оны байдлаар бага боловсролд 0.95, дунд боловсролд 1.06, дээд боловсролд 1.43 байна.

Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт ажил эрхэлж буй эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 2011 онд 47.6 болж, өмнөх оныхоос 0.8 пунктээр буурав.

Эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдээс илүү өндөр боловсрол эзэмших хандлагатай байгаа боловч удирдах болон шийдвэр гаргах түвшний албан тушаалд тэдгээрийн төлөөлөл бага хэвээр байна. Хэдийгээр 1992 оны сонгуулиар эмэгтэйчүүд УИХ-ын нийт гишүүдийн 3.9 хувь, 1996 оны сонгуулиар 9.2 хувь, 2000 оны сонгуулиар 11.8 хувийн төлөөлөлтэй болж өсөх хандлагатай байсан ч 2004 оны сонгуулиар 6.6 хувь, 2008 оны сонгуулиар 3.9 хувь болж буурлаа.

Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах

1000 амьд төрөлтөд ногдох 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 2011 онд 20 болж, өмнөх оныхоос 6-гаар, нялхсын эндэгдлийн түвшин 2011 онд өмнөх оныхоос 16 байгаа нь 4 тохиолдлоор буурсан байна.

Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах

100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл 1993 онд 259 байсан нь сүүлийн 20 жилийн хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд 2011 онд 49 болж, өмнөх оныхоос 2-оор нэмэгджээ.

Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын тогтоосноор Номхон далайн баруун эргийн бүсийн 37 орноос Монгол Улс сүрьеэгийн өвчлөлийн өндөр зэрэглэлтэй 7 оронд багтдаг. 100 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн өвчлөл 2008 онд 160, 2009 онд 157, 2010 онд 154, 2011 онд 143 болж буурчээ.

Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах

Манай улсад 2011 оны байдлаар нийт газар нутгийн 13.4 хувь буюу 20.9 сая га талбай бүхий газар улсын тусгай хамгаалалтад байгаа ба ойгоор бүрхэгдсэн талбай нийт нутгийн 7.7 хувийг эзэлж байна.

Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх

Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь 2011 онд урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.3 хувь болж, өмнөх оныхоос 1.5 пунктээр буурчээ.

Холбооны салбарт шинэ технологи эрчимтэй нэвтрэн 1000 хүн тутамд ногдох суурин телефон цэгийн тоо 2011 онд 47, интернет байнгын хэрэглэгчдийн тоо 164, үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо 1056 болсон байна.

Зорилго 9. Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх

Авлигатай тэмцэх газраас холбогдох хуулийн дагуу авлигын индексийг 2 жил тутамд тооцож байгаа бөгөөд авлигын индекс 2009 онд 0.64 байсан бол 2011 онд 0.63 болсон байна.

Харин улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрэн дэх авлигын талаарх төсөөллийн үнэлгээ 2011 онд 4.07 болж, өмнөх оныхтой ижил түвшинд байна.

POPULATION

The population of Mongolia reached 2811.6 thousand at the end of the year 2011, increased by 50.6 thousand or 1.7 percent compared with the previous year. Out of the total population, 48.5 percent are males and 51.5 percent are females. Sex ratio is 94 males per 100 females.

A high migration stream to the Ulaanbaatar city is becoming a cause of rapid growth of population in capital city. In 2011, population density was 274 persons per square kilometer in Ulaanbaatar, increased by 30 person (12.1 percent) from 2008, 19 person (7.5 percent) from 2009 and 9 person (3.4 percent) from 2010, respectively.

The 66.2 percent of the usual residents population in Mongolia or 1789.2 thousands live in urban areas as end of the year 2011 particularly more than half the population of Dornod, Dornogovi, Govisumber, Darkhan-Uul and Orkhon aimags were living in urban areas. Whereas in Arkhangai, Bulgan, Dundgovi, Zavkhan, Ovorkhangai, Selenge, Sukhbaatar, Ovorkhangai and Tov aimags over 70 percent of the total population were living in rural areas.

Total 759.9 thousand households were estimated which 63.6 percent of them live in urban areas and 36.4 percent were in rural areas and there were 3.7 persons per household in 2011.

Birth rate or births per 1000 population increased in 2006-2009 reached 25.7 in 2009, while it decreased to 23.1 in 2010 then reached to 25.1 in 2011 increased by 2.0 percentage points from the previous year. Total births have reached 69.9 thousands and increased by 9.8 percent from 2008, by 1.0 percent from 2009 and by 10.4 percent compared with year 2010. Sex ratio at births is about 104 boys per 100 girls. Total fertility rate was 2.6 in 2008, 2.8 in 2009 and 2.4 in 2010 and it increased to 2.6 in 2011.

Death rate has increasing trend from 2008 and it reached 6.9 in 2011, increased by 0.2 percentage points from previous year.

At the aimag level, deaths per 1000 population is higher in Arkhangai and Bayankhongor, Dundgovi, Zavkhan, Tov, Sukhbaatar aimags while lowest in Bayan-Olgii, Govi-Altai, Omnogovi, Selenge aimag and Ulaanbaatar city as end of the year 2011. Infant mortality rate increased in 2008-2010, while it reached 16.5 in 2011 and decreased by 3.7 percentage points from the previous year.

In 2010, life expectancy at birth at the national level was 68.32 years, increased by 0.27 years compared to the previous year. And in 2011, life expectancy of female was 73.76 years; life expectancy of male was 64.68 years.

Total 11.9 thousand couples registered their marriages, 3.2 thousand couples divorced and 2.1 thousand children were adopted. Marriage increased by 27.0 percent and divorces by 5.5 percent, while child adoption decreased by 15.8 percent compared to the previous year. Whereas, marriage per 1000 population was sharply decreased from 12.7- to 3.4 in 2010, it has reached 4.3 and increased by 0.9 percentage points in 2011. Divorces have gradually increasing since 2008, reached 1.2 in 2011 and increased by 0.1 percentage points from previous year.

SOME POPULATION AND SOCIAL INDICATORS

A number of orphan children reached 40.8 thousand in 2011, representing 1.4 percent of the total population. It shows decreases by 15.2 percent from 2008, by 11.4 percent from 2009 and by 4.8 percent compared to year 2010. Out of all orphan children, 4.3 thousand or 10.6 percent are double orphans or have lost both parents and 36.5 thousands or 89.4 percent are half orphans or have lost one parent. A number of double orphan children decreased by 14.2 percent from 2008, by 8.1 percent from 2009 and by 7.7 percent from 2010 in 2011. Whereas, number of half orphan children decreased by 15.4 percent from 2008, by 11.4 percent from 2009 and by 4.7 percent from the year 2010.

Number of female headed household reached 81.4 thousand in 2011 and increased by 6.0 percent compared with 2008, 0.2 percent compared with 2009, 0.5 percent compared with year 2010. The 46.5 thousands or 57.1 percent of these females are headed households with below 3 members, 27.6 thousands or 33.9 percent are headed households have 3-5 members and 7.3 thousands or 9.0 percent of them have headed households with 6 above members. Throughout the state, 14.5 percent of total female headed household lives in Western region, 23.8 percent are in Khangai region and 21.2 percent live in Central, 10.6 percent in Eastern region and 29.9 percent live in Ulaanbaatar respectively as end of the year 2011.

Overview

A number of households with 4 more children aged below 16 reached 24.1 thousand in 2011, representing 3.2 percent of total households. This figure shows a decrease by 24.4 percent from 2008, by 10.8 percent from 2009 and by 0.3 percent from 2010. Therefore number of single women with children aged below 16 years old reached 38.7 thousands in 2011 and decreased by 8.9 percent compared with 2008, by 8.5 percent compared with 2009, by 3.1 percent compared with 2010.

The 23.4 thousands or 60.4 percent of these women have less than 3 children, 10.9 thousands or 28.4 percent have 3-5 children and 4.3 thousands or 11.2 percent of them have 6 more children.

LABOUR FORCE

Mongolia has conducted labour Force Survey (LFS) in 2002-2003 at first on quarterly basis according to a common methodology of the International Labour Organization (ILO) and it enabled to estimate seasonality on Labour market. Since 2006, the NSO has conducting Labour force sample survey every quarter according to the Law on Statistics of Mongolia.

In order to extend and update main indicators of Labour statistics and, make analysis and conclusion on all types of employment, we adhere the "Methodology for Estimation of Employment and Labour force Indicators" approved by 01/68/94 joint order of the Chairman of National Statistical office and the Minister for Social Welfare and Labour force dated in 2009 which conforming with standart concepts and definitions by ILO and reflected country's feature.

Total 12816 household sampled in LFS 2011 from aimags and capital city.

By estimation based on LFS results, in 2011, economically active population was 1124.7 thousand in terms of 1037.7 thousands or 92.3 percent are employed and 87.0 thousand or 7.7 percent were unemployed. The Labour force participation rate in 2011 was 62.5%, increased by 0.9 percentage points compared with the previous year. Unemployment rate was 7.7% in 2011.

Employed disaggregated by divisions of economic activity, 33.0 percent of total employed are engaged in agriculture, forestry, fishing and hunting 14.7 percent are in wholesale and retail trade, 8.2 percent in education, 7.3 percent in transport and storage, and 6.3 percent were engaged in manufacturing.

GOVERNMENT EMPLOYEE

As of January 1, 2011, the number of civil servants working in the civil service of Mongolia reached 155.7 thousand persons, representing increase of 11.0 percent from 2008, 8.0 percent from 2009, and 5.1 percent from 2010, respectively.

Out of total government employees of Mongolia, 2907 persons or 1.9 percent are in political positions, 15280 officials or 9.8 percent in public administration, 28010 or 18.0 percent in special service, and 109482 officials or 70.3 percent were engaged in support services positions.

Out of government employees in public administration of Mongolia, 103 or 0.7 percent are leading officers, 623 or 4.1 percent principal officers, 1905 or 12.5 percent senior officers, 9275 or 60.7 percent executive officers, and 3374 or 22.0 percent assistant officers.

AVERAGE WAGES AND SALARIES

The NSO has been conducting sample survey on average wages and salaries of employees starting from 4th quarter of year 2000 throughout nation on quarterly basis and disseminates its results disaggregated by economic activity divisions, types of ownership and legal status of establishments, sex and occupation of employees, aimags and the Capital as well. Totally 151.2 thousand employees of 1020 establishments cover in the sample survey every quarter on average.

Monthly average salaries of employees reached 424.2 thousand tog in 2011 and it shows increases by 54.7 percent from 2008, 41.2 percent from 2009 and 24.2 percent from 2010 respectively.

Comparing monthly average wages and salaries disaggregated by economic activity divisions, average wages and salaries of employees in public administration and defense, social insurance divisions by 10.1 thousand tog, transport, storage and communication divisions 63.0 thousand tog, mining divisions 308.2 thousand tog, financial intermediation divisions is higher by 462.7 thousand tog than in national average.

Comparing monthly average wages and salaries disaggregated by occupations, average salary of technicians and associate professionals is higher by 6.5 thousand tog, professionals in higher by 59.0 thousand tog, machine operators and assemblers by 118.4 thousand tog, legislators, senior officials and managers of government and non-government organizations by 288.2 thousand tog than national average, these is higher by other occupations as well. Monthly average salaries of employees for limited liability companies, state enterprises and shareholding companies is higher than the national average and average of salaries of other establishments.

Real wages of employees increased by 2.2 times in 2011 compared to 2005 and by 13.8 percent compared to previous year. Comparing real wages disaggregated by economic activity divisions to the base year 2005, an increase of 3.2 times in mining and quarrying sector was the highest, while an increase of 35.9 percent in division of hotels and restaurants was the lowest. Yet, comparing to previous year, an increase of real wage is highest or 26.5 percent in construction sector and lowest or 2.3 percent in division of hotels and restaurants.

HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND LIVING STANDARDS

The results of the Household Socio-Economic Survey indicate that the monthly average income per household reached 573.5 thousand tugrugs in 2011 and it increased by 125.5 thousand tugrugs or 28.0 percent compared with 2010. The monetary income share among the total income was 87.9 percent, whereas grants were 3.9 percent and food consumption from own production 8.2 percent.

The average monetary income of a household in 2011 was 503.9 thousand togrogs, showing an increase by 116.8 thousand togrogs or 30.2 percent compared with 2010, from that the share of salaries and wages was increased by 48.2 thousand togrogs or 24.1 percent, pensions and allowances by 47.2 thousand togrogs or 70.4 percent, income from households' business by 15.8 thousand togrogs or 19.0 percent and other incomes by 5.6 thousand togrogs or 15.2 percent, respectively.

The share of income from pensions and allowances in the total monetary income of a household increased by 5.0 points compared with 2010, while percentage of the income from salaries and wages decreased by 1.4 points, income from households' business by 1.3 points and other income by 0.8 point.

The average monthly monetary expenditures per household reached 507.8 thousand togrogs in 2011, indicating a increase by 118.5 thousand togrogs or 30.4 percent, among which the expenditures for foodstuff increased by 23.5 thousand togrogs or 17.8 percent, expenditures for nonfoodstuff and services by 90.9 thousand togrogs or 37.2 percent and presents and grants to others by 4.1 thousand togrogs or 31.6 percent compared with the previous year.

The composition of the monthly average expenditures compared with the previous year, indicate that the percentage of monetary expenditures to total household expenditure has increased by 1.5 points, while food and nonfood expenses, and services received as a grant decreased by 0.4 points and the percentage of expenditures on foodstuff from own production by 1.1 points.

The estimation of poverty indicators based on results of HSES 2011 show that the poverty headcount was 29.8 percent, poverty gap was 7.6 percent and poverty severity was 2.8 percent in 2011.

Considering incidence of poverty by region, the poverty headcount reached 38.9 percent in Khangai region, 34.3 percent in Eastern region, 30.2 percent in Western region, and 27.2 percent in Central region. The headcount rate by residences was 35.3 percent in rural areas, 30.9 percent in soum centers, 31.8 percent in aimag centers, 23.5 percent in the capital city.

The results of the survey 2011, indicate that the inequality of consumption among the population remains high. The figures of consumption inequality for 2011 indicate that the average consumption among the richest 20% of

the population was 5.1 times higher than the average consumption of the poorest 20% of the population. The average consumption of the urban population was higher by 8.8 percent than the national average, at the same time, it was higher by 20.6 percent than the average consumption of rural population.

EDUCATION

Adult literacy rate or Literacy of population aged 15 and above was 98.3 percent as results of the population and Housing Census 2010.

The 164.3 thousand children have enrolled pre-school institutions in a school year or academic year 2011/2012 and increased by 25.7 percent from a school year 2008/2009, by 15.7 percent from a school year 2009/2010 and by 4.5 percent compared to school year 2010/2011.

Total 30.9 thousand children attended in alternative form in a school year 2011/2012, decreased by 11.9 percent from 2008/2009 school year and by 5.1 percent from a school year 2009/2010, while it increased by 9.7 percent from a school year 2010/2011.

Number of general educational schools (GES) reached 752 in a school year 2011/2012, shows an increase by 1 school from year 2010/2011.

Pupils and students of all levels of educational institutions reached for 729.6 thousands at the beginning of a school year 2011/2012, decreased by 2.4 thousands from a school year 2010/2011.

Full-time pupils in general educational schools reached 505.4 thousands and pupils who have attending in evening and extramural classes reached 2.4 thousands in a school year 2011/2012. There were decreases by 6.8 thousands or 1.3 percent full-time pupils and by 0.5 thousands or 17.2 percent for pupils attended evening and extramural classes.

Gross enrollment rate (GER) in basic education estimated as 94.7 percent in a school year 2011/2012 and decreased by 0.1 percentage points from previous school year in terms of GER in primary education is 98.1 percent, decreased 0.5 percentage points and GER in secondary education reached 97.0 percent and increased by 2.3 percentage points from previous school year.

She 46.7 thousand children newly enrolled in the first grade of general educational schools in a school year 2011/2012.

Totally 2.7 thousand children aged 6-14 years old dropped out of schools and share 0.5 percent among all pupils in a school year 2011/2012, decreased by 0.3 percentage points compared to the previous school year.

Pupil-teacher ratio in general educational schools was 19.1 and it is same level of a school year 2010/2011. Number of teachers in general educational schools increased from previous school year by 134 or 0.5 percent where reached 26.5 thousands.

Number of students in universities, institutes, colleges, technical and vocational schools has regularly increasing and 221.8 thousand students are studying in a school year 2011/2012. It comprises 64.1 percent have enrolled in public and 35.9 percent are in private institutions. There are 105.9 thousand students in universities out of total students, 66.5 thousands are in institutes and colleges, and 48.1 thousand students studying in technical and vocational schools in a school year 2011/2012.

Total 35.8 thousand graduates completed their schooling in a school year 2010/2011 and 23.4 percent of them majored by commerce and business administration, 16.1 percent are education studies and pedagogy, 9.9 percent are engineering and 6.4 percent of total graduates have majored by law.

SCIENCE, CULTURE AND ART

The number of employees in the scientific institutions reached 4120 in 2011, showing an increase by 75 persons or 1.8 percent compared with the previous year. The 52.7 percent of total employees are female and 62.7 percent are full-time staffs.

The total expenditure of the science sector was 28.7 billion tugruks in 2011, increased by 7.1 billion tugruks or

32.7 percent. From the previous year, it is mainly due to 40.3 percent increase of agricultural science's expenditure, 36.7 percent of technical science's 28.2 percent of natural science's, 25.6 percent of medical science's and 22.0 percent increase of social science's expenditure respectively.

Total expenditure of scientific and research institutions in 2011 comprise 27.5 percent for natural science, 26.6 percent for technical, 17.3 percent for social science, 14.3 percent for agriculture, 8.1 percent for medical science and 6.2 percent allocated for universities.

The expenditure funded from the state budget for the research works reached 16.7 billion tugrugs in 2011, showing an increase by 25.0 percent compared to the previous year. Hence, this increase was affected by 41.8 percent growth of the scientific and technological projects, 7.3 percent of basic theoretical researches and 21.0 percent of scientific and technological ready-to-go-works.

The 57.3 percent total expenditure spent for scientific and technological projects, 40.5 percent for the basic theoretical research works and 2.2 percent for have spent for scientific and technological ready-to-go-works.

Total 297.4 thousand readers served by 373 libraries in 2010 and 289.6 thousand readers served by same libraries in 2011 over the whole country. Number of books per 10000 population has reached 24.2 thousands in 2011, decreased by 0.5 thousands from the previous year.

Performances of professional art organizations reached 5149, increased by 4.1 percent; spectators have reached 1974.9 thousands and increased by 2.0 percent from the previous year respectively.

In 2010, museum exhibits were 236.6 thousands, while it increased by 3.2 percent and reached 244.3 thousands in 2011, visitors of museum reached 517.4 thousand in 2011 from 416.0 thousands in previous year increased by 24.4 percent.

Total 341 cultural centres were in 2011 as it in 2010, while seats reached 89.1 thousands increased by 1.2 thousands or 1.3 percent.

Total 6457 employees engage in art culture institutions in 2011, increased by 224 persons or 3.6 percent from the previous year.

MONASTERIES, TEMPLES AND CHURCHES

The new Constitution of Mongolia put into force in 1992 established guaranteeing freedom religion, and monasteries and churches of various types of religion greatly started to establish. Foremost traditional Buddhist temples have been greatly establishing and number of Christian and other religions churches has increased as well.

Number of temples and churches reached 327 in 2011 and increased by 99 or 43.4 percent from the year 2008, by 95 or 40.1 percent from year 2009 and increased by 93 or 39.7 percent compared to 2010. The 43.4 percent of total temples and churches are Buddhist temples, 49.2 percent is Christian churches, 5.5 percent is Islamic and 1.9 percent are churches and sanctuaries of other religions.

Totally 3.5 thousand persons work in religions organizations in terms of 1.8 thousands are monks for religion service.

By regions, 151 or 8.5 percent of total monks for religions service were in Western region, 443 or 24.8 percent in Khangai region, 228 or 12.8 percent in Central region, 133 or 7.5 percent in Eastern region, and 829 or 46.5 percent were in Ulaanbaatar. In 2011, number of students studying in religious school and colleges reached 1.4 thousands, and it decrease a by 12.9 percent from previous year and the number of children studying religious conceptions at home reached 4.2 thousands decreased by 7.5 percent compared with 2010 respectively.

PUBLIC HEALTH

As of 2011, 41.1 thousand employees were engaged in health sector, increased by 3.8 percent compared to 2010. Out of total employees, 7.9 thous. were physicians, 1.3 thous. pharmacists, 16.5 thous. mid-level medical personal interns of 9.4 thous. were nurses and 15.4 thous. are other employees.

Number of dermatologists and venerologists, tuberculosis, ophthalmologists, otorinolaryngologists, oncologists, venerologists and extremely contagious disease, pathogenist, family and soum's doctors decreased while others were increased compared to 2010. Number of physicians has increased by 4.7 percent over 2008, by 11.2 percent

Overview |

over 2009 and by 5.9 percent compared to 2010. Number of mid-level medical personal increased in 2011 by 2.7 percent from year 2008, by 4.4 percent from year 2009 and by 4.2 percent compared to 2010. Number of persons per physician has reached 337 in 2011 decreased by 28 and persons per nurses reached 284 in a given year, decreased by 14 compared with previous year as well. Number of persons per physician is highest in Khangai region at 531 and lowest in Central region where it reaches 450. At the aimag level, this number is highest or 668 in Khovsgol and lowest or 240 in Ulaanbaatar.

Number of hospital beds reached 19.0 thousands, reflecting a increase of 4.9 percent compared to 2008, of 7.0 percent compared to 2009 and of 6.4 percent compared to 2010. Furthermore, average length of stay in hospital has reached 8.1 days, demonstrating a decrease of 0.4 days compared to 2008, of 0.2 days compared to 2009 and of 0.1 days compared to 2010.

Five leading five caused of deaths were diseases of the cardiovascular system (23.5 in 10 000), neoplasms (13.2 in 10 000), injury, poisoning and certain other consequences of external causes (11.7 in 10 000), diseases of the digestive system (5.7 in 10000), and diseases of the respiratory system (2.5 in 10 000). Among deaths caused by malignant neoplasms liver (5.3 in 10 000), stomach (1.7 in 10 000), lung (1.2 in 10 000), oesophagus (1.0 in 10 000), and cervix uteri's (0.4 in 10 000) cancers have leading.

In 2011, causes of 26 different types of infectious diseases registered and number of patients reached 42.8 thousands, showing an decrease of 2.2 percent compared to 2008 while increase of 10.2 percent compared to 2009, and of 3.5 percent compared to 2010. Out of total patients, caused by with infectious diseases 34.2 percent was infected by viral hepatitis, 12.0 percent by gonococcal infections, 10.0 percent by syphilis, 9.3 percent by trichomoniasis, 9.3 percent with tuberculosis, 9.3 percent with trichomoniasis, 9.3 percent by tuberculosis, 7.2 percent by varicellas, 5.1 percent by mycoses, 4.9 percent infected by shigellosis.

According to preliminary data for 2011, total health expenditure has reached 331.3 billion tugrugs, reflecting an increase of 56.5 percent compared to 2008, of 60.5 percent compared to 2009, and 32.4 percent compared to 2010. In 2011, share of health sector expenditure in the central government budget has reached 6.9 percent, showing a decrease of 1.7 percentage points compared to 2008, of 1.9 percentage points compared to 2009, and 1.2 percentage points compared to 2010.

"CHILD DEVELOPMENT - 2010" SURVEY

Child nutritional status has improved, but protein energy malnutrition in children under age of five is still present in Mongolia. The proportion of children underweight is 4.7 percent in 2010, and it shows a decrease of 1.6 percent from 2005, 8.0 percent from 2000. One in four children in 2000, one in five children in 2005 and one in six children in 2010 was wasting, it shows decrease yearly. The proportion of children under 5 stunting was 2.3 percent in 2010, and it decreased by 2 times from 2000, but it has not changed from 2005.

The main goal of the family planning policy is to satisfy demand for contraception by increasing the couple's knowledge of contraceptive methods and their use based on that knowledge. Although in Mongolia 97.4 percent of women between the ages of 15 and 49 who are married or in union, have knowledge regarding contraception methods, only a little more than half of surveyed women (54.9 percent) used any type of contraception. 71.1 percent of total demand satisfied, who have unmet need and those who are currently using contraception.

When asked about the knowledge, attitudes and practices on HIV, AIDS, 92.6 percent of surveyed reproductive age women (15-49 age) have heard about HIV, however, their attitudes and practices were unsatisfactory. 28.5 percent of women know HIV transmission ways and correctly identify misconceptions about HIV. Moreover, although 69.6 percent of women know a facility for HIV testing, only 12.7 percent had HIV testing and had result within 12 months preceding the survey.

47.6 percent of surveyed women aged 15-49 read a newspaper, 40.2 percent listen to the radio, FM and 94.3 percent watch television at least once a week. Overall, 23.4 percent are exposed to all the three types of media at least on a weekly basis. Women under age of 25 were more likely than older women to report exposure to all three types of mass media. Strong differentials by residence, education and socio-economic status are observed for exposure to all types of media, primarily due to differentials in exposure to print media.

42.2 percent of men aged 15-54 in Mongolia read a newspaper, 46.4 percent listen to the radio, FM and 95.8

percent watch television at least once a week. 23.6 percent are exposed to all the three types of media at least on a weekly basis.

The questions on computer and internet use were asked to 15-49 year old women and 15-54 year old men. 60.8 percent of 15-49 year old women ever used a computer and 46.1 percent ever used the internet, while 51.2 percent used a computer during the last year and 39.2 percent surfed the internet during the last year. Almost the little bit less proportion of men as women used a computer and the internet. As expected, both the computer and internet use during the last 12 months is more widespread among young. Use of a computer and the internet is also strongly associated with residence, education and wealth.

When surveyed, youth were asked about their satisfaction with life, only 54.2-54.3 percent of young people aged 15-24 reported that their life has improved in the one year preceding the survey is not too much indicator. But 86.4 percent of young men and 92.0 percent of young women respondents believed their life will improve within one year, which shows that Mongolian youth is confident in their future.

15.9 percent of surveyed men aged 15-54 and 0.6 percent of women aged 15-49, have tried smoking before the age of 15. As for alcoholic drinks, 2.7 percent of men aged 15-54 and less than 0.2 percent of women aged 15-49 have had an alcoholic beverage before age 15. There is more difference in use of tobacco between men and women. Particularly, use of tobacco is much higher among women who is 30-39 aged (8.2-8.4 percent), Ulaanbaatar city's (9.7 percent), higher education (8.3 percent), while 50-54 aged (66.0 percent), Central region's (59.7 percent), no education (63.7 percent) men. As alcohol use before age 15 among men is disaggregated by age groups, the highest is among men aged 15-29 which indicates that alcohol use has increased in recent years.

SOCIAL INSURANCE AND WELFARE

In 2011, 757.2 thousand persons covered in social insurance, out of them 675.6 thousand or 89.2 percent were compulsory insured and 81.6 thousand or 10.8 percent voluntary insured.

Number of insured persons has increased by 99.2 thousands or 15.1 percent from year 2010 in terms of compulsory insurers increased by 81.3 thousands or 13.7 percent and voluntary insurers increased by 17.9 thousands or 28.1 percent respectively.

Revenue of social insurance fund reached 755.5 billion tugrugs in 2011 presenting an increase of 132.8 billion tugrugs or 21.3 percent compared with year 2010. Number of pensioners of social insurance fund has reached 332.2 thousands and it decreased by 5.3 thousands and 1.6 percent compared with year 2010.

Of total granted pension in 2011, the 71.8 percent was retirement pension, 15.3 percent is disability pension, 6.7 percent was breadwinner loss pension and 6.2 percent was military pension.

Among all pensioners, percentage share of beneficiaries of breadwinner loss pension and pension for disability have decreasing, white pensioners of retirement and military pensions have an increasing trend, for instance, percentage share of pensioners of breadwinner loss pension has decreasing to 9.7 percent in 2011 from 11.1 percent in 2008, 11.3 percent in 2009 and 10.4 percent in 2010. Moreover, percentage share of pensioners of pension for disability changed 20.1 percent in 2011 from 20.6 percent in 2008, 21.3 percent in 2009 and 20.7 percent in 2010, while share of pensioners of retirement pension has increased to 66.1 percent in 2011 from 64.3 percent in 2008, 63.5 percent in 2009 and 64.8 percent in 2010.

Revenue of social welfare reached 134.8 billion tugrugs in 2011 demonstrating a decrease of 1.2 billion or 0.9 percent against the preceding year, while expenditure of social welfare reached 131.9 billion tugrugs in 2011, showing an increase of 32.6 billion tugrugs or 32.8 percent compared with year 2010.

An amount of long-term pension has increased by 29.0 percent, benefits and allowances by 42.2 percent and expenses for welfare services, mitigations and concessions increased by 22.3 percent respectively in 2011 from level of year 2010.

According to amendments of law on encouraging mothers with many children in 2011, it changed as mothers, who have six and more children award first-chop medal " Medal of Glorious mother" and mothers, who have four or five children shall award second-chop medal. Previously, mothers have seven and more children were awarded by first-chop medal and have five or six children awarded by second -chop medal. These changes affected to increase percentage share of beneficiaries of benefits, allowances, welfare services and concessions.

Overview |

An increase of percentage share of expenses for welfare services, mitigations and concessions was mainly due to put up amount of one-off allowances for mothers with "Glorious mother" medal by 2 times from October 2010.

In 2011, number of beneficiaries of welfare pensions and allowance reached 619.6 thousand, and increased by 111.2 thousand or 21.9 percent compared to the year 2010.

In 2011, received cash allowances amounted 733.1 billion tugrugs granted from Human Development Fund. The 96.9 percent of total beneficiaries who received cash allowances from Human development fund have received 21 thousand tugrugs, 0.9 percent received 70 thousand tugrugs and 2.2 percent have received 10 thousand tugrugs in cash.

CRIME

A number of committed offences have reached at 19.2 thousand in 2011 and decreased by 628 cases or 3.2 percent compared with year 2010. The 7.6 percent of total committed offences recorded in Western region, 12.6 percent in Khangai region, 15.8 percent in Central region, 6.9 percent in Eastern region and 56.1 percent has recorded in Ulaanbaatar city. Committed offences comprise that 37.7 percent shares crime against the right ownership, 33.7 percent is crime against human life and health, 9.7 percent is crimes against public security, 9.7 percent is crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles, and 9.2 percent was other crimes.

Crimes against human life and health has reached 6462 in 2011 decreased by 351 cases or 5.2 percent compared with year 2010 while infliction of bodily injury, that shares 90.3 percent among this type of crimes has reached 5838 and increased by 17 or 0.3 percent from year 2010.

Crimes against children, family and social morals reached at 434 in 2011 and increased by 24 cases or 5.9 percent compared with year 2010, in terms of rape, which shares 84.6 percent into this type of crimes increased by 7.3 percent from year 2010.

Crimes against the right of ownership committed 7232 and decreased by 712 cases or 9.0 percent in 2011 compared with year 2010. This decrease was mainly due to a decrease of theft, which shares 73.0 percent of this type of crime by 501 cases. The theft of cattle reached at 1169 in 2011 and increased by 99 cases or 9.3 percent from year 2010.

The 137 mugging cases recorded in 2011 and decreased by 6 cases or 4.2 percent compared with year 2010, fraud reached 688 and it shows a decrease by 76 cases or 9.9 percent as well, while robbery reached at 536 and increased by 16 cases or 3.1 percent from year 2010.

The hooliganism reached at 1824 in 2011 and it shares 97.4 percent of crimes against public security. This type of crime cases increased in several aimags and cities, as by 66.7 percent in Sukhbaatar aimag, 45.0 percent in Khentii, 37.5 percent in Bulgan, 33.3 percent in Orkhon, 14.8 percent in Tov aimag, 4.8 percent in Govi-Altai, and increased by 29.4 percent in Ulaanbaatar city, respectively.

Crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles reached at 1870 and crimes against environmental protection rules committed 270 in 2011. These crimes show increases by 231 cases or 14.1 percent and by 39 cases or 16.9 percent compared with year 2010 respectively.

Number of committed offences per 10000 persons aged 18 and above is 103 and it shows a decrease by 6 cases or 5.5 percent compared with year 2010. This indicator was higher in Khentii (161), Dornogovi (137), Govisumber (123), Tov (113) aimags and Ulaanbaatar (132) than the national average.

Total 17982 suspects and defendants or offenders recorded in 2011 and 1163 or 6.5 percent of them were children, and 2303 or 12.8 percent are females.

The 922 people died caused by crimes in 2011 and constitutes 237 or 25.7 percent are due to crime attempted murder, 363 or 39.4 percent has occurred by crime against the rules of safety of traffic and use motor vehicles.

Total 8210 persons convicted by court in 2011 and 724 or 8.8 percent of them are females, and 542 or 6.6 percent are children (the 26 or 4.8 percent of total convicted children are girls).

The amount of damage caused by crimes has reached at 35.9 billion and restituted damage reached at 18.5 billion tog and show increases by 7.6 percent by 28.9 percent compared with year 2010, respectively. The 70.8 percent or 25.4 billion tog of total amount of damages caused by crimes has occurred on private properties.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Preliminary result of 2011, GDP was 10829.7 bln.tog at current prices and 4881.4 bln.tog at constant prices of 2005, representing increases of 2415.2 bln.tog or 28.7 percent at current prices and of 718.6 bln.tog or 17.3 percent at constant prices compared to the 2010 year.

In 2011, GDP at 2005 constant prices increased by 17.3 percent. Rises in value added of wholesale and retail trade sector (by 164.6 bln.tog or 42.5%), manufacturing (39.7 bln.tog or 16.0%), mining and quarrying (64.1 bln.tog or 8.7%) were main factors leading to increase in GDP. In 2010, increase in total turnover of wholesale and retail trade sector at current prices by 55.7% and growth in imports vices by 2.0 times compared to 2010 have contributed to the increase in the value added of wholesale and retail trade sector. In 2011, value added tax revenue increased by 529.2 bln.tog or 91.4%, excise tax revenue by 25.4 bln.tog or 9.5%, revenue of taxes of foreign trade by 144.1 bln.tog or 74.5%, which have played an important role in increasing total amount of net taxes on products at current prices by 65.6% over 2010.

GDP per capita amounted to 3886.7 thous.tog at current prices and 1751.9 thous.tog at 2005 constant prices and GNI per capita was 3557.3 thous.tog at current prices and 1603.4 thous.tog at 2005 constant prices in 2011. GDP per capita by World Bank Atlas method was 2562 USD and 2345 USD for GNI in 2011.

The share in the private sector in GDP was 75.3 percent in 2011, demonstrating an increase of 1.9 points over 2010.

According to current price estimates of GDP by expenditure, GDP in 2011 was 10899.9 bln.tog, showing an increase of 2440.3 bln.tog or 28.8 percent compared to the 2010 year. This growth was mainly contributed by an increase of gross capital formation and net export. For 2011, the share of final consumption, gross capital formation, and net export in GDP was 64.4 percent, 58.1 percent, and -22.5 percent respectively. Compared to the 2010 year, the share of final consumption and net export in GDP decreased by 2.6 points and by 14.9 points while that of the gross capital formation increased by 17.5 points. In 2011 growth in gross capital formation and net exports were the main factors leading to these changes in the GDP.

Preliminary result of 2011, GDP by income approach was 10829.7 bln.tog. reflecting an increase of 28.7 percent compared to 2010. According to GDP calculation by income approach, the share of compensation of employees, net taxes on production and imports and gross operating surplus/mixed income in GDP in 2011 was 23.9 percent, 21.5 percent, and 54.5 percent respectively. Compared to the 2010 year, the share of net taxes on production and imports and gross operating surplus/mixed income in GDP increased by 0.5 points and 0.8 points, while that of compensation of employees in GDP decreased by 1.3 points respectively.

In 2011, GDP, at 2005 constant prices by quarter shows that GDP in 1st quarter increased by 9.8 percent compared with same period of the 2010 year and in first half of the year increased by 14.0 percent, in first 3 quarters by 16.5 percent and in the whole year by 17.3 percent respectively.

NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX

Since 2006, the National Statistical Office has been estimating and publishing the national CPI using the weighted average of household consumer expenditures of all aimags and the capital city.

The national consumer price index at the end of 2010 rose by 13.0% compared with the previous year and by 10.2% at the end of 2011 compared to 2010, causing the growth to slow by 2.8 points.

In 2011, the national consumer price index increased by 10.2% over the end of the preceding year. Of the total, index of transport group went up by 16.1%, housing, water, electricity and fuels by 14.1%, clothing and footwear by 13.9%, education by 11.9%, miscellaneous goods and services by 11.2%, which were the highest rate, household furnishings and goods by 8.9%, foodstuff 8.2%, recreation and cultural goods by 7.1%, restaurants and hotels by 7.0%, medical goods and care by 3.5%, alcoholic beverages, tobacco by 3.3%, and communication by 0.3%.

Of the 10.2% contribution, 3.6 points were an increase in food prices, 1.9 points in clothing and footwear prices, 1.5 points in housing, water, electricity and fuels, 1.4 points in transportation prices, 0.8 points in education prices, 0.5 points in household furnishings and goods prices and 0.7 points in other groups.

Overview |

The annual average CPI for 2011 was 9.2%, down by 0.9 point from the previous year.

The monthly consumer price index for goods and services increased by 0.5-3.0 percent in January and February, 2011, whereas it decreased by 0.2-0.8 percent on March and April, 2011. Also, the consumer price index was decreased by 0.3 percent in August, while it increased by 0.6-2.0 percent from September to December, 2011. The CPI reached its highest level or 3.0% in January, and reached its lowest level or 0.8% in March, 2011.

Compared to the preceding year, the consumer price index at the end of 2011 went up by 5.3-14.2 percent in all aimag. Among them, the CPI in Dornod aimag increased up to 14.2%, which was the highest level. The CPI for the capital city was 11.1%.

AVERAGE MARKET PRICES OF SOME KEY AGRICULTURAL PRODUCTS

Data on average market prices of key agricultural products is captured through a price survey. To estimate an average price for a product, the arithmetic mean method is employed.

According to the 2011 survey of average market prices for key products of agriculture, a major industry of the Mongolian economy, a national annual average price for sheep skin with wool was 10.3 thous.tog, up by 2.9 thous.tog and 39.2 percent over 2010, for cattle hide more than 2 meter long 23.1 thous.tog, up by 4.7 thous.tog and 25.5 percent from 2010, for horse hide 25.6 thous.tog, up by 3.9 thous.tog and 18.0 percent compared with 2010, for white cashmere 52.0 thous.tog, up by 5.8 thous.tog and 12.6 percent over 2010 whereas that for goat skin with wool was 15.5 thous.tog, down by 2.9 thous.tog and 15.8 percent compared with 2010.

MONEY AND LOAN

At the end of 2011, the money supply (broad money or M2) in the economy reached 6412.3 bln.tog, up by 1732.3 bln.tog or 37.0 percent compared with 2010. An increase of 1148.8 bln.tog in the quasi money was a main factor leading to the growth of money supply (broad money or M2) from 2010.

Currency deposits amounted to 2912.4 bln.tog at the end of 2011, representing an increase of 910.8 bln.tog or 45.5 percent over 2010. The growth of currency deposits was due to an increase of 751.3 bln.tog in individual's deposits. Foreign currency deposits in 2011 increased by 223.3 bln.tog or 29.6 percent over 2010 reaching 977.9 bln.tog.

The share of currency outside of the banks in the money supply or (M2), one of the indicators for monetary statistics, reached 8.1 percent at the end of 2011, representing a decrease of 0.2 points over 2010.

Loans outstanding of the commercial banks totalled 5641.2 bln.tog at the end of 2011, representing an increase of 2376.5 bln.tog or 72.8 percent from 2010. The share of non-performing loans in the total loans outstanding was 11.5 percent in 2010 and 5.8 percent in 2011. The total loans outstanding decreased by 5.7 points compared with 2010.

At the end of 2011, the average annual weighted interest rate of togrog loans lent by the commercial banks decreased by 2.4 points and the annual interest rate of togrogs was 15.5 percent whereas the average weighted interest rate of foreign currency loans declined by 0.5 points from 2010 and the annual interest rate of foreign currency was 12.1 percent.

The Bank of Mongolia's official annual average exchange rate of the Mongolian togrog against US dollar was 1265.46 tog in 2011, appreciated by 6.7 percent compared with 2010. The annual average exchange rate of the national currency against EUR was 1761.27 tog in 2011, appreciated by 2.2 percent over 2010. The annual average exchange rate of the national currency against CNY was 195.91 tog in 2011, appreciated by 2.2 percent from 2010. The annual average exchange rate of the national currency against RUB was 43.08 tog in 2010, appreciated by 3.6 percent compared with 2010.

The net foreign reserves of Mongolia at the end of 2011 increased by 126.4 mln.US doll or 6.0 percent from 2010, reaching USD 2217.6 mln.US.doll, equal to 20.2 weeks or 5.1 months of imports.

STOCK EXCHANGE MARKET

A total of 332 companies were listed at the Mongolian Stock Exchange as the end of 2011, of which 52 were state-owned and state partially owned companies and 280 private companies.

In 2011, there were 252 trading days, having a total transaction value of 350.2 bln.tog. Total market capitalization increased by 57.8 percent with 2010, reaching 2168.6 bln.tog in 2011.

The TOP-20 average index, which was 10582.8 points in 2010, increased to 21420.8 points in 2011.

In 2011, 487.2 thous.shares with total value of 433.0 mln.tog were daily traded on average.

The most actively traded shares in 2011 were Remicon, Hermes Centre, Silicat, Berkh uul, Genco Tour Bureau, Mongol shiltgeen etc. Leading companies in market capitalization in 2011 were Tavan tolgoi, APU, Baganuur, Shivee ovoo, Shariiin gol, Berkh uul etc.

OTHER FINANCIAL INSTITUTIONS

Insurance. One of the efficient financial methods to lower one's risk and cover unexpected loss within a short period of time is a commercial insurance. In 2011, there were 17 insurance and 8 insurance intermediaries operating actively at the national level. In 2011, insurance companies made revenues of 47.5 bln.tog from insurance premiums and paid 10.2 bln.tog for insurance reimbursements. In 2011, the revenues of insurance premiums increased by 49.5 percent and insurance reimbursements increased by 15.2 percent.

Non-Bank financial institutions. In 2011, a total of 195 non-bank financial institutions operated actively at the national level and gained operating income of 45.2 bln.tog and incurred operating expenses of 14.5 bln.tog and their net operating income after provisions was 28.6 bln.tog. The operating income increased by 55.9 percent and net operating income after provisions (operating income minus operating expenses and provisions) increased by 59.1 percent and operating expenses increased by 65.0 percent compared to 2010.

Saving and credit cooperative. A total of 162 entities operated under special license in 2011, reporting 12.4 bln.tog interest income, 7.4 bln.tog interest expense, which resulted in net interest profit of 5.0 bln.tog. In 2011, the interest income increased by 10.8 percent and interest expense increased by 16.1 percent while the net interest profit increased by 3.7 percent.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

According to preliminary results for 2011, the amount of the general government budget revenue and grants reached 4400.6 bln.tog, representing 2230.3 bln.tog or 2.0 times increase from 2008, 2406.6 bln.tog or 2.2 times increase over 2009, and an increase of 1278.2 bln.tog or 40.9 percent compared to 2010.

Compared to the previous year, the tax revenue increased by 948.6 bln.tog or 35.3 percent. The increase was mainly due to increases of 563.2 bln.tog or 65.1 percent in revenue from taxes on goods and services, 262.2 bln.tog or 84.7 percent in revenue from other taxes, 154.4 bln.tog or 39.5 percent in revenue from corporate income tax, 144.1 bln.tog or 74.5 percent in revenue from taxes on foreign trade, 119.1 bln.tog or 36.0 percent in revenue from social security contribution, 69.7 bln.tog or 43.3 percent in revenue from personal income tax, although there was a decrease of 367.3 bln.tog or 86.8 percent in revenue from windfall tax.

The non-tax revenue increased by 114.4 bln.tog or 29.3 percent compared to the previous year. Increases of 33.4 bln.tog or 60.5 percent in revenues from dividends, 22.1 bln.tog or 13.5 percent in revenues from budget entities, 21.4 bln.tog or 59.2 percent in revenues from interest and fines, 21.2 bln.tog or 38.7 percent in revenues from oil petroleum, and 12.8 bln.tog or 26.8 percent in revenues from others, have been a major factor leading to the increase in the non-tax revenue.

The share of current revenue in the total revenue and grants accounted for 99.1 percent in 2008, 98.9 percent in 2009, 98.6 percent in 2010 and 94.1 percent in 2011.

According to preliminary results for 2011, the total expenditure and net lending of the general government budget amounted to 4792.0 bln.tog, reflecting an increase of 2325.3 bln.tog or 94.3 percent from 2008 and 2455.4 bln.tog or 2.1 times increase over 2009.

According to preliminary estimation for 2011, the general government budget expenditure and reimbursable net lending increased by 1711.3 bln.tog or 55.6 percent to 4792.0 bln.tog compared to the previous year. The

Overview |

increase was mainly caused by increases of 621.4 bln.tog or 59.3 percent in subsidies and transfers, 476.1 bln.tog or 80.6 percent in capital expenditure, 361.8 bln.tog or 31.0 percent in expenditure of goods and services, 257.1 bln.tog or 2.1 times in lending minus repayments although there was a decrease of 5.0 bln.tog or 11.8 percent in interest payment

The share of current expenditure in the total expenditure and net lending amounted to 71.4 percent in 2008, 76.5 percent in 2009, 73.2 percent in 2010 and 67.5 percent in 2011.

According to preliminary estimates, the general government budget revenue as percentage of GDP was 40.6 percent in 2011 reflecting 7.5 point increase over 2008, and 10.3 point increase from 2009 and 3.5 point increase from 2010 years, respectively.

According to preliminary estimates, the general government budget expenditure as percentage of GDP was 44.2 percent in 2011, indicating 6.6 point increase over 2008, and 8.7 point increase from 2009 and 7.6 point increase over 2010 years, respectively.

The general government budget was in surplus of 41.8 bln.tog in 2010, equal to 0.5 percent of the GDP. Yet, it witnessed a budget deficit in 2008, 2009 and 2011. The share of overall budget deficit in the GDP was 4.5 percent in 2008 and 5.2 percent in 2009. The share of the equilibrated budget deficit in the GDP reached 3.6 percent in 2011.

According to preliminary estimates, the capital expenditure as percentage of GDP was 9.9 percent in 2011, reflecting 0.4 point increase over 2008, and 2.9 point increase from 2009 and 2010, respectively.

BALANCE OF PAYMENTS

For the preliminary results of 2011, the overall balance of payment equaled to 33.7 mln.US dollars and decreased by 839.4 mln.US dollars or 25.9 times compared to the previous year. Balance of payments current account equaled to 2568.3 mln.US dollars. Current account deficit increased by 1681.6 mln.US dollars or 2.9 times compared to the previous year. The balance of goods had a deficit of 925.1 mln.US dollars and it was increased by 744.7 mln.US dollars or 5.1 times compared to the previous year. The balance of services had a deficit of 1158.3 mln.US dollars and it was increased by 863.8 mln.US dollars or 3.9 times compared to the previous year. There were mainly influenced on the growth of current account's deficit.

The income balance deficit has reached to 725.3 mln.US dollars and it has increased by 126.5 mln.US dollars or 21.1 percent compared to the previous year cause of distribution dividends of 90.3 mln.US dollars by the entities with foreign investments in Mongolia.

Capital and financial accounts surplus reached to 2.3 bln.US dollars and increased by 556.3 mln.US dollars or 31.9 percent compared to the previous year. The foreign direct investment increased by 2.1 bln.US dollars or 2.3 times compared to the previous year. There were mainly influenced on the growth of capital and financial account.

INVESTMENT AND CONSTRUCTION

In 2011, total volume of investment has reached 6545.8 billion.tog, showing an increase of 2700.0 billion.tog or 70.2 percent compared to the previous year.

In 2011, in the total investments amount, the share of domestic sourced investments was 30.0 percent and foreign investments 70.0 percent, showing an increase by 558.5 billion.tog and by 2141.5 billion.tog, respectively.

The increase of foreign investments was influenced by growth of foreign direct investments by 2041.8 billion.tog and foreign aid and loan by 99.8 billion.tog compared to the previous year.

In 2011, about 15.5 percent of total investments were from the state budget, was reached 1015.7 billion.tog, indicating an increase by 454.1 billion.tog or 80.9 percent compared to the previous year. Share of investment from the state budget showing a increase by 0.9 points. In the total investment amount, the decrease of the share of domestic sources investments hasn't been caused by decline of domestic sources investments, rather related to the soaring growth of foreign source investments.

About 11.4 percent of total investments were spent for construction works and 65.1 percent for purchase of machinery and equipments. Compared to the previous year, the investment for the construction works has decreased by 0.6 points, while in reverse the purchase of machinery and equipments has increased by 18.2 points. The increase of machinery and equipments was influenced import of machinery, equipment of mining.

CONSTRUCTION

In 2011, the value of construction and major repair works reached 745.0 bln.tog, of which 88.2 percent or 657.2 bln.tog were completed by domestic construction entities and 11.8 percent or 87.8 bln.tog were performed by foreign construction entities.

At the national level, there was 686.0 bln.tog worth of residential buildings and commercial centers put into operation in 2011, up 14.2 percent or 85.5 bln.tog compared with the previous year.

In 2011, a total of 794 new buildings and structures were constructed. Out of which, 159 were residential buildings with a total of 11349 apartment units; 113 energy structures; 86 office buildings; 65 school and cultural buildings; 62 dams, ditches, cables and networks and commercial and service buildings; 11 industrial buildings; and 9 hotel buildings.

Of all the construction and major repair works performed by domestic construction entities, 72.1 percent were in Ulaanbaatar, 4.9 percent in Khovd, 3.1 percent in Orkhon, 2.9 percent in Uvs. During the recent four years, the construction and major repair work by domestic construction entities increased by 33.8-79.6 percent on average in Bulgan, Dornogovi, Uvs, Khovd, and Khovsgol aimags and decreased by 1.3-10.3 percent on average in Bayankhongor, Ovorkhangai, and Orkhon aimags.

In 2011, prices of domestic construction materials increased, except for those of vacuum window, emulsion, polystyrene and varnish. An average price of a brick made from clay M-100 was 148.4 tog, up 5.9 tog or 4.2 percent; that of 1m³ plank flooring was 146.8 thous.tog, up 13.9 thous.tog or 10.5 percent; that of 50kg cement M-500 was 6.9 thous.tog, up 1.1 thous.tog or 19.4 percent; that of 1m³ iron concrete was 106.7 thous.tog, up 18.1 thous.tog or 20.4 percent; that of 1m³ edged plank was 37.7 thous.tog, up 11.2 thous.tog or 42.1 percent; and that of a piece of dry stick was 25.4 thous.tog, up 9.3 thous.tog or 57.2 percent. The average prices for the above-mentioned materials increased by 4.2-57.2 percent compared with the 2010 average prices.

AGRICULTURE

Livestock husbandry

The main foundation of Mongolia's economy, pasturing livestock husbandry still plays an important role in the economy, employment and export revenues of Mongolia. For the preliminary estimates of 2011, 13.0 percent of GDP was produced by the agriculture sector, of which 79.2 percent accounts for livestock husbandry. As well, 33.0 percent of total labor force of the country is engaged in the agricultural sector and 6.5 percent of export income is contributed by the agriculture sector.

Production of livestock husbandry industry for 2011 preliminary estimates was MNT 1505.3 bln.tog at current prices, reaching MNT 779.0 bln.tog at 2005 constant prices. Compared with the previous year, it increased by 16.6 percent at current prices, but it decreased by 0.01 percent at constant prices.

In 2011 the livestock husbandry industry produced 208.0 thous.t of meat in slaughter weight, 458.6 thous.t of milk, 53.6 mln.pcs eggs, 17.6 thous.t of sheep wool, 4.4 thous.t of cashmere, and 8.8 mln.pcs of hide.

Compared with the previous year, the production of cashmere decreased by 1.8 thous.t, the production of sheep wool by 5.8 thous.t, production of hide by 8.0 mln.pcs, but the production of meat increased by 6.8 thous.t in slaughter weight and milk production by 120.2 thous.t.

According to results of the livestock census for 2011, 27.9 percent of total household and 211.7 thous. households with private livestock have been counted, among which 154.9 thous.herder households are engaged in livestock. As well, 311.2 thous. herdsmen are employed in livestock sector.

Overview |

According to the 2011 livestock census, of the total herder households 87.8 percent have electric engines, 80.7 percent have TV's, 31.3 percent have cars, 48.3 percent have motorcycles, 1.8 percent have tractors, 78.1 percent have yard for livestock, and 21.4 percent have a well.

At the end of 2011, 84.6 percent or 13.1 mln. female breeding of total female breeding stock gave birth and as today 94.9 percent of total births or 12.5 mln. heads of young animals have survived.

At the end of 2011, in total 36.3 mln. livestock heads were counted, which was above by 3.6 mln. heads or 11.0 percent compared with the previous year. According to the 2011 livestock census was accounted 2112.9 thous. horses, 2339.7 thous. cattle, 280.1 thous. camels, 15.7 mln. sheeps, 15.9 mln. goats. The number of horses decreased by 192.6 thous, cattle by 163.7 thous, camels by 10.5 thous, sheep by 1.2 mln, goats by 2.1 mln. heads. Compared with the previous year, the number of livestock increased in 14 aimag by type of livestock. Number of livestock were the maximum growth in Uvurkhangai (415.1 thous. heads), Arkhangai (305.1 thous. heads), Govi-Altai (297.8 thous. heads), Zavkhan (288.4 thous. heads), Bayankhongor (274.8 thous. heads).

In 2011, 0.7 mln. heads of adult animals had lost, which equals to 2.0 percent of total livestock at beginning of the year.

In 2011, 663.2 thous. t of fodder produced nationwide in terms of fodder. Converted all the livestock into head of sheep, per domestic animal was allocated 11.0 kg fodder, which is by 0.3 kg less than the previous year.

According to the data of The Ministry of Food, Agriculture and Light Industry, in 2011, the 901 milk cow farms, 64 meat cattle farms, 200 meat and sheep wool farms, 187 pig farms, 217 chicken farms and 81 bee farms were registered, which is more than by 366 compared with the previous year.

Crop farming

Compared with the before "ATAR III" campaign five years (2003-2007) average harvest, in 2011 the crop harvest rose by 323.9 thous. t or 3.7 times, potatoes by 109.9 thous. t or 2.2 times, and vegetables by 36.1 thous. t or 57.4 percent.

In 2011, there were 345.9 thous. hectares of sown area, of which 299.9 thous. hectares were for cereals, 15.4 thous. hectares for potatoes, 7.8 thous. hectares for vegetables, 10.9 thous. hectares for machine-harvested fodder and 11.9 thous. hectares for technical crops and fruits. The total sown area increased by 30.6 thous. hectares or 9.7 percent compared with the previous year. In 2011, the production was 446.1 thous. t of cereals, 201.6 thous. t of potatoes, 99.0 thous. t of vegetables, 40.4 thous. t of machine-harvested fodder. In addition, 1195.2 thous. t of hay harvest and 46.7 thous. t of hand-made fodder were prepared. Compared with the previous year, cereals but potatoes, vegetables, fodder, hay harvest, hand-made fodder increased by 91.0 thous. t or 25.6 percent, 33.6 thous. t or 20.0 percent and 16.7 thous. t or 20.3 percent and 5.6 thous. t or 16.1 times and 57.9 thous. t or 5.1 percent and 14.0 thous. t or 42.8 percent respectively.

In 2011, the yield of cereals and potatoes per hectare was 14.9 centners and 131.1 centners respectively, the yield of cereals more by 1.2 centners and potatoes by 9.5 centners compared with the previous year.

In 2011 Mongolia provided 98.3 percent of national cereals used, 97.2 percent of potatoes used, 55.3 percent of vegetables used from domestic harvest.

INDUSTRY

The total industrial output at current prices was 6185.6 billion tugrugs in 2011 and 2126.3 billion tugrugs at constant prices for 2005. The industrial output at constant price increased by 302.9 billion tugrugs or 16.6 % from 2008, and 363.0 billion tugrugs or 20.6 % over 2009, and 187.5 billion tugrugs or 9.7 % from 2010.

The increase in the industrial output was mainly due to increases of 16.8-22.6 percent in main mining and quarrying products such as crude oil and coal, an increase of 77.3 percent in iron ore production, increases of 0.8-68.6 percent in main products of the manufacturing sector such as bakery products, knitted goods, combed down, meat, bread, soft drinks, milk, cigarettes, alcohol, juice, beer, pure water, camel woolen, and an increase of 86.5 percent in concrete mortar.

Products worth 5626.7 billion tugruqs were sold at the domestic and external markets, indicating an increase of 1158.5 billion tugruqs or 25.9% compared to the previous year.

The percentage of manufacturing industry in the total industrial sales reached 27.8 % in 2011, up by 6.8 points compared to the previous year whereas that of the mining and extractive industries amounted to 64.9%, down by 5.7 points and that of electricity, thermo-energy and water supply industries reached 7.3 %, down by 1.1 points compared to the previous year.

The labour productivity of the industrial sector at current price reached 113.4 million tugruqs in 2011, indicating an increase of 16.5 million tugruqs or 17.0 % compared to the previous year. The labour productivity at current prices increased by 26.2 million tugruqs or 13.5 % in the mining and extractive industries, by 15.8 million tugruqs or 23.3% in the manufacturing industry, and by 2.6 million tugruqs or 8.7% in electricity, thermo-energy and water supply industry.

The gross industrial output analysis by number of employees indicates that 21.4 percent of the total output are produced from enterprises with 1-99 employees and 78.6 percent from those with more than 100 employees.

TRANSPORTATION

44.1 mln.t of freight and 296.2 mln.passengers with double counting were carried by various modes of transport in 2011. The freight turnover reached 16336.7 mln.t.km while the passenger turnover amounted to 4695.7 mln.pass.km. Of the total, 25.6 mln.t of freight and 291.8 mln.passengers with double counting were carried by road, 18.4 mln.t of freight and 3.8 mln.passengers with double counting by railway, 2.9 thous.t of freight and 0.6 mln.passengers with double counting by air.

In 2011, the overall volume of freight and passengers transport grew by 14.7 mln.t or 49.9 percent and 45.5 mln.passengers or 18.2 percent over the previous year. Compared with the previous year, 2.0 times increase in the overall volume of the auto road freight and 2.7 times increase in freight turnover in 2011 were mainly caused by a rise in the amount of coal mined in the territory of Omnogovi province.

According to results of the Motor Vehicle Inspection, the total number of vehicles reached 312.5 thous., of which 208.5 thous. were sedans, 75.1 thous. trucks, 22.5 thous. buses and 6.4 thous. special equipped vehicles. Of the total vehicles in Mongolia, 67.1 percent or 209.8 thous. vehicles are in Ulaanbaatar. Moreover, 18.2 percent of the total vehicles in the country were up to 9 years old and the rest 81.8 percent were used for more than 10 years.

The total length of improved road network was 7633.4 km, of which 4063.4 km were paved as of the end of 2011. The improved road network has been extended by 899.0 km, of which paved road extension was 1047.8 km over the previous year.

TELECOMMUNICATION

In the recent years the number of mobile phone subscribers has considerably increased. In 2011, the number of mobile phone subscribers reached 2942.3 thous. users, indicating an increase of 409.4 thous. users or 16.2 percent over the preceding year. The number of satellite communication subscribers increased from 773 in 2010 to 986 in 2011.

The number of fixed telephone lines was 131.8 thous. in 2011, showing a decrease of 11.4 thous. lines compared to 2010.

The first cable television network was established in 1996. There were 180.1 thous. users using cable television network as of 2011.

The number of internet service providers rose from 77 in 2010 to 85 in 2011.

In 2010, the postal service offices sent a total of 744.0 thous. letters, mails, parcels and wrappers and delivered 10.6 mln. periodicals to the readers while in 2011, they sent 879.1 thous. letters, mails, wrappers and parcels and delivered 13.5 mln. periodicals to the customers. Compared to 2010, the number of letters, mails, parcels and

wrappers increased by 18.2 percent and the postal service for periodicals increased by 27.2 percent.

The revenue from the telecommunication services amounted to 459.0 bln.tog in 2011, showing an increase of 57.4 bln.tog or 14.3 percent comparison with 2010. 74.9 percent of the total revenue accounted for revenue from the population.

The total number of establishments in the information and communication industry reached 1713, of which 35.8 percent were those engaged in computer programming, consultancy and related activities; 29.7 percent in publishing activities; 17.3 percent in telecommunications activities; 8.1 percent in radio and TV broadcasting activities (according to results of the Establishment Census).

FOREIGN TRADE

In 2011, total foreign trade turnover equaled 11415.9 mln.USD. Particularly, the exports amounted to 4817.5 mln.USD and the imports reached 6598.4 mln.USD. The total turnover increased by 5307.3 mln.USD or 86.9 percent, of which the exports increased by 1909.0 mln.USD or 65.6 percent and the imports by 3398.3 mln.USD or 2.1 times higher than 2010.

Foreign trade balance had a deficit of 1780.9 mln.USD, reflecting 1489.3 mln.USD or 6.1 times increase over 2010. The foreign trade deficit in 2011 was mainly caused by the fact that the import growth was higher by 40.6 points than the export growth.

Exports of natural or cultivated pearls, precious metals, jewellery declined by 68.4 mln.USD, live animal, animals, and products of animal origin by 29.4 mln.USD compared with 2010. However, exports of mineral products grew by 1944.9 mln.USD, textiles and textile articles by 25.1 mln.USD, raw and processed hides, skins and fur and articles thereof by 18.6 mln.USD. This increase was a main factor leading to an increase of 1909.0 mln.USD in the exports. Rise in imports of machinery, equipment, electric appliances, recorders, TV sets and spare parts by 1102.7 mln.USD, that of road, air and water transport vehicles and their spare parts by 905.3 mln.USD, that of oil products by 519.5 mln.USD, base metals and articles thereof by 391.4 mln.USD, plastics, rubber, and articles thereof by 120.3 mln.USD, and food products by 93.1 mln.USD played an important role in increasing the imports by 3398.3 mln.USD compared to 2010.

Mineral products are dominated in Mongolia's exports. Particularly, mineral products comprised 35.2 percent of the total exports in 2000, 42.7 percent in 2005, 81.0 percent in 2010, which increased to 89.2 percent in 2011.

Of the total export commodities, 47.2 percent was comprised of coal, 20.1 percent copper concentrate, 9.2 percent iron ores, 5.3 percent crude oils, 3.0 percent zinc concentrate, 2.3 percent gold, unwrought or in semi-manufactured forms, 1.2 percent combed goat down, 0.5 percent textiles & textiles articles and 11.2 percent other products exports in 2011.

The export of gold, unwrought or in semi-manufactured forms comprised 16.4 percent of the total exports in 2009, 6.1 percent of the export in 2010. It declined to 2.3 percent in 2011, while the coal export comprised 16.2 percent of the total exports in 2009, 30.3 percent in 2010. It rose by 47.2 percent in 2011.

The volume of sheep or lamb skin leather export increased by 2.2 times over 2010, while that of goat and goatling's skin leather rose by 14.0 percent. But combed goat down export decreased by 45.0 percent and greasy cashmere export by 8.8 percent over 2010.

Of the total import commodities, 27.0 percent was comprised of machinery, electronic equipments and appliances, recorders, TV sets and spare parts, 22.9 percent auto, air and water transport vehicles and their spare parts, 19.3 percent mineral products, 9.0 percent base metals and articles thereof, 5.0 percent food products, 3.9 percent chemicals and chemical industry products, 3.5 percent plastics, rubber, and articles thereof and 9.4 percent other products in 2011.

In 2011, Mongolia imported crude oil amounted to 1026.5 thous.t or 1153.8 mln.US.dollars, which was 17.5 percent of the imports. Compared to 2010, the import of oil products grew by 200.3 thous.t or 24.2 percent.

Supply of rice, sugar, and vegetable oil, which are the main food products of Mongolia, are fully provided by imported products. In 2011, 76.7 percent of rice were imported from China, 11.2 percent from the Russian Federation, and 9.5 percent from Vietnam while 47.1 percent of sugar were imported from Thailand, 12.3 percent from Columbia, and 10.9 percent from Brazil. In 2011, 98.5 percent of vegetable oil were imported from Russian Federation while 89.6 percent of flour were imported from Russian Federation and 9.6 percent from Kazakhstan, respectively.

The public transport vehicle import in 2011 increased by 14.3 mln.USD or 2.1 times over the preceding year while the truck import grew 373.9 mln.USD or 2.8 times, cars import rose by 283.0 mln.USD or 2.7 times against the previous year. These were a main factor leading to the increase in imports of auto transport vehicles and spare parts for auto vehicles and trucks.

In 2011, terms of trade index was 73.0, down by 38.9 points over the preceding year.

TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

For the preliminary estimates of year 2011, the total sale of the wholesale and retail trade sector was 6793.6 bln.tog., indicating an increase by 1874.9 bln.tog or 38.1 percent compared with the previous year. At the end of year 2011, the total output of trade was 1800.3 bln.tog at current price, showing an increase by 286.3 bln.tog or 18.9 percent compared with the previous year. Comparing with the previous year, the total output of wholesale trade was increased by 135.9 bln.tog or 14.4 percent, retail trade was increased by 150.4 bln.tog or 26.4 percent. The total output comprises 60.0 percent of wholesale and 40.0 percent of retail trade.

For the preliminary estimates of year 2011, the number of people per commercial unit became 48, which was decreased by 5 people comparing with the previous year. It was influenced by the growth of number of commercial units which increased by 5345 units or 10.2 percent compared with the previous year.

At the end of year 2011, the number of people per commercial unit was 70 in the Western region, 65 in the Khangai region, 58 in the Eastern region, 47 in the Central region and 39 in Ulaanbaatar city.

According to preliminary estimates for 2011, the total output of the hotel industry reached 88.3 bln. togrogs, showing an increase of 28.4 bln. tog. or 47.4 percent compared with 2010. At the end of 2011, the total number of employees in the hotel industry was 6.0 thous. people, up by 824 people or 16.0 percent over 2010.

According to preliminary estimates for 2011, the total output of the restaurant industry amounted to 106.8 bln. togrogs, indicating a growth of 16.9 bln. tog. or 18.8 percent from 2010. At the end of 2011, the total number of employees in the restaurant industry was 6.5 thous. persons, representing an increase of 1907 persons or 41.9 percent compared with 2010.

HOUSING, PUBLIC SERVICES AND AMENITIES

At the national level, living quarters with 624.8 thous.m² living areas were put into operation in 2011. As a result, housing stock reached 10062.3 thous.m² showing an increase of 18.6 percent over 2008, 12.9 percent from 2009, and 5.4 percent compared to 2010.

The number of water supply stations has reached 1368 in 2011, representing an increase of 6.2 percent from 2010. The number of households using portable water supply reached 433.2 thousand in 2011, up by 3.9 percent over the previous year.

The number of rubbish-dumps was 411 in 2011, demonstrating a decrease of 8 or 1.9 percent from 2010.

There were 662 public bathhouses with capacity of 2881 persons operating in 2010 while there were 690 bathhouses with capacity of 3057 persons in 2011 showing an increase of 4.2 percent in quantity and 6.1 percent in capacity.

TOURISM

A doubled number of 4.3 million passengers crossed the border of Mongolia in 2011, showing an increase by 658.7 thousand persons or 17.9 percent compared with 2010. The 46.3 percent of total inbound passengers have crossed through Zamiin-Uud immigration post, 16.1 percent are through Buyant-Ukhaa, 9.9 percent through Gashuun Sukhait, 8.8 percent through Altanbulag, and 6.7 percent are through Shivee Khuren, and the remaining 12.2 percent have crossed through other immigration posts.

There were 627.0 thousand foreign passengers travelling inbound to Mongolia in 2011, indicating that it has increased by 69.5 thousand persons or 12.5 percent compared with 2010. By duration 95.8 percent of them stayed until 30 days, 2.1 percent until 90 days and 2.1 percent stayed for 90 days and longer. There were 69.0 percent out of total foreign passengers came from East Asia and Pacific Ocean region, 24.1 percent came from Europe, 3.4 percent were from America, and remaining 3.5 percent came from the Middle East, South Asia and Africa.

The 55.3 percent of total inbound foreign passengers were citizens of the People's Republic of China, 16.7 percent were citizens of the Russian Federation, 7.1 percent were citizens of the Republic of Korea, 2.6 percent were citizens of the United States of America and 2.4 percent were citizens of Japan, the remaining 15.9 percent were citizens of other countries.

The 73.4 percent out of total inbound foreign passengers were passengers with tourism purpose and the remaining 26.6 percent had purposes to work study and reside in the country. Foreign passengers with tourism purpose have increased by 0.9 percent compared with previous year. The 44.2 percent of inbound foreign passengers with tourism purpose arrived during the first half and 55.8 percent during the second half of the year 2011.

A doubled number of 1548.2 thousand citizens of Mongolia were outbound in 2011, and 86.1 percent of them had private purpose. The 74.8 percent of our outbound citizens travelled to the People's Republic of China (1.1 million persons), of the Russian Federation (198.3 thousand persons) and the Republic of Korea (42.2 thousand persons).

As end of the year 2011, the 1022 enterprises registered in business registers, that were active in tourism sector and it shows an increase by 596 or 2.4 times compared with 2010.

At the end of the year 2011, 4.3 thousand employees were worked in tourism sector and it increased by 2261 persons or 2.1 times compared with 2010.

PRODUCTIVITY

The total productivity in the mining and quarrying, wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles industries was 1262-1414 togrogs, relatively higher than that in other economic sectors and 1.7-1.9 times higher than the national average.

At the national level, the total factor productivity at current prices in 2011 reached 2266 togrogs, indicating an increase of 172 togrogs from 2010. The fixed capital productivity at current prices in 2011 was 17984 togrogs, electricity productivity was 25447 togrogs, and the main raw material productivity was 2404 togrogs.

The labor productivity at constant prices in 2005 was 4536.4 thous.togrogs, showing an increase of 17.3 percent compared to 2010.

BUSINESS REGISTER

66.5 thous.enterprises were covered by Establishment Census conducted in April 2011 while 67.4 thous. enterprises were counted at the end of 2011.

In 2011, the Business Register Database registered 67.4 thous.enterprises, of which 48.1 thous.enterprises or 71.3 percent were operating actively. Among all the active enterprises, 80.7 percent had 1-9 employees, 9.1 percent 10-19 employees, 6.8 percent 20-49 employees, and 3.5 percent more than 50 employees. This represents that establishments with fewer employee are dominant in the economy.

The share of active enterprises with 1-9 employees decreased by 4.4 points compared with 2010 whereas that

of enterprises with 10-19 employees, with 20-49 employees and with more than 50 employees increased by 2.4 points, 1.4 points, and 0.6 points, respectively.

Analysis by number of enterprises indicated that there was a high growth in the number of small sized establishments. The share of the active enterprises in wholesale and retail trade remained high.

Over the last four years, the number of active enterprises in public administration and defence, compulsory social security has decreased by an average of 2.4 percent per year while that of active enterprises in manufacturing and in transport, storage and communications has increased by 22.7 percent, that of enterprises in real estate, renting and other bussiness activities by 23.1 percent, that of enterprises in financial services by 26.4 percent, and that of enterprises in construction by 29.2 percent.

Compared with the previous year, the number of active enterprises in wholesale and retail trade, repair of household goods decreased by 19.5 percent or 3.8 thousand; that of enterprises in real estate, renting and other bussiness activities doubled or by 2.6 thousand; that of enterprises in construction by 95.0 percent or 1.4 thousand; that of enterprises in manufacturing by 61.0 percent or 1.6 thousand; and that of enterprises in social and personal services by 60.5 percent or 1.8 thousand, respectively.

According to results of the 2011 Establishment Census, there were 1755 cooperatives, 29.1 billion togrog of stakeholders' capital and 41.2 thousand members. By the structure of cooperatives, agriculture, forestry and fishery, hunting sector made up 31.9 percent or 560 of the total cooperatives, wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and household goods 20.1 percent or 353 cooperatives, and manufacturing and financial services 14.3 percent or 251 cooperatives.

ENVIRONMENT

According to the classification of unified land territory, 73.8 percent of the territory of Mongolia is agricultural land, 15.9 percent land for state special needs, 9.1 percent land with forest resources, 0.4 percent land with water resources, 0.4 percent urban areas and 0.3 percent land under roads and networks as of 2011.

In 2011, the budget allocated to the protection and rehabilitation of natural resources reached 15497.8 mln.tog., indicating an increase of 3825.7 mln.tog or 32.8 percent compared with 2010. Of the budget, 5.7 percent was spent on land protection and rehabilitation, 8.0 percent on environmental protection funds, 13.9 percent on centralized measures for nature and environment, 17.7 percent on protection of special protected areas, 22.5 percent on environmental agencies and inspectors, and 32.2 percent on forestry activities.

The total degraded land was 12341.4 thous.hectares in 2008, 11167.6 thous.hectares in 2009, 7364.5 thous.hectares in 2010, and 9233.1 thous.hectares in 2011, showing an increase of 1868.6 thous.hectares or 25.4 percent compared with 2010. The land classification of the degraded area showed that 8870.1 thous.hectares or 96.1 percent were pasture and grass land, 293.1 thous.hectares or 3.2 percent forest land, 52.9 thous.hectares or 0.6 percent cultivated land, 11.1 thous.hectares or 0.1 percent excavated land, 5.7 thous.hectares or 0.1 percent urban areas, and 0.2 thous.hectares or 0.002 percent land under water resources as of 2011.

In 2011, 3548 disasters and accidents occurred, causing 213 people deaths, and 165.5 thous.head livestock loss. As a result, the total damage amounted to 9.6 bln.tog.

HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)

Mongolian Human Development Index is increasing at national and regional levels from year to year. Despite the continuous increase in HDI, Mongolia is placed among a group of countries with medium human development indicators at the international level due to its low per capita GDP.

The human development index rose by 0.013 to 0.769, predominantly due to a 1.7 percentage point increase in combined primary, secondary and tertiary gross enrollment ratio and a 767.7 increase in GDP per capita (\$PPP) in 2011 compared with 2010.

While the HDI measures progress in human development of a population as a whole, two separate indices are used to measure more specifically the progress in reducing gender discrimination. The first one is the Gender development index (GDI), which measures development along the same three dimensions as the HDI but only for

Overview |

women, to allow comparisons with men. The second one is the Gender empowerment measure (GEM), which measures women's status in society compared with men.

Looking separately at the three components that together constitute the GDI, one finds that men are better than women in some indicators as of 2011. The PPP-adjusted per capita income of men was 5911.3 \$PPP whereas that of women was 4016.8 \$PPP. However, life expectancy for males in 2011 was 64.68 years while that for females was 73.76 years in Mongolia. 80.4 percent of the children and youth aged between 6-22 and enrolled in schools were males and 86.7 percent females.

The gender empowerment measure of 0.400 in 2011 indicates that women also lag behind in terms of participation in economic and political life and decision-making processes.

MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS INDICATORS

The following shows implementation of selected indicators of MDGs of Mongolia in 2011:

Goal 1. Reduce poverty and hunger

As result of the "Household social and economic survey" in 2011, 29.8 percent of total population is poor. Poverty rate is relatively lower in urban area than rural area; poverty headcount is 26.6 percent in urban area and 33.3 percent in rural area. Poverty rate increased by 5.6 percentage points in urban area and by 14.5 percentage points in rural area in 2011 compared to the previous year.

Goal 2. Achieve universal primary education

Net proportion of primary enrollment rate was 91.5 and 94.3 percents in 2008 and 2009, respectively. The rate was 94.7 percent in 2010 and 94.8 percent in 2011, reflecting an increase of 0.1 percentage points over the preceding year.

Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5 was 92.8 and 89.9 percents in 2008 and 2009, respectively. The rate was 92.9 percent in 2010 and 93.2 percent in 2011, and up by 0.3 percentage points from the preceding year.

Goal 3. Promote gender equality and empower women

Ratio of girls to boys in primary education is approximate, although the ratio in secondary and tertiary education shows higher number of girls. In 2011, ratio of girls to boys in primary education was 0.95, in secondary education was 1.06, and in tertiary education was 1.43.

In 2011, the proportion of women in wage employment in the non-agricultural sector is 47.6 percent and decreased by 0.8 percentage points compared to the previous year.

While women are better educated than men, women's' involvement in management and decision-making level is still low. Women in national parliament comprised 3.9 percent of total legislators in 1992, 9.2 percent in 1996 and 11.8 percent in 2000. However it decreased to 6.6 percent in 2004 and 3.9 percent in 2008.

Goal 4. Reduce child mortality

Under-five mortality rate per 1000 live birth down by 6 to 20 in 2011 compared to the previous year. Infant mortality rate reached 16 in 2011 at national level, down by 4 compared to the previous year.

Goal 5. Improve maternal health

Maternal mortality ratio per 100 000 live births was reached a peak of 259 in 1993 during the last two decades. The ratio reached 49 in 2011 at national level, rose by 2 compared to the previous year.

Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases

Mongolia is among the seven countries in the WHO Western Pacific Region with the highest tuberculosis (TB) incidence. Incidence of TB per 100 000 populations decreased gradually, i.e it was 160 in 2008, 157 in 2009, 154 in 2010 and 143 in 2011.

Goal 7. Ensure environmental sustainability

In 2011, 13.4 percent of total land area of Mongolia or 20.9 mln.hectare areas were protected. Forest area covers 7.7 percent of total territory.

Goal 8: Develop a global partnership for development

As of the preliminary result of 2011, proportion of ODA in Gross National Income decreased by 1.5 percentage points to 1.3 percent, compared to the previous year.

With efficient introduction of new technology into communication sector, telephone lines per 1000 population reached 47, internet users per 1000 population 164 and cellular subscribers per 1000 population 1056 in 2011.

Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance

According to the law, Independent Authority Against Corruption is estimating the index of corruption every 2 years and it was 0.64 in 2009 and 0.63 in 2011.

Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions reached 4.07 in 2011, remained stable compared to the previous year.

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Монгол улсын хүн ам, оны эцэст, мян.хүн	Population of Mongolia, at the end of the year, thous.persons	2 666.0	2 716.3	2 761.0	2811.6
Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт, 1000 хүнд ногдохоор	Natural increase of population, per 1000 population	18.3	19.4	16.4	18.9
Өрхийн тоо, оны эцэст, мян.өрх	Households, at the end of the year, thous.household	677.8	716.5	742.3	759.9
Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо, хичээлийн жилийн эхний байдлаар, мян.хүн	Pupils and students in all levels of educational institutions, as in the beginning of academic year, thous.persons	735.3	736.8	732.0	729.6
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн, мян.хүн	Economically active population, thous.persons	1 071.5	1 137.9	1 147.1	1124.7
Үүнээс: Ажиллагчид	of which: Employed	1 041.7	1 006.3	1 033.7	1037.7
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, мян.хүн	Number of registered unemployed, thous.persons	29.8	38.1	38.3	57.2
Ажилгүй иргэдийн тоо	Unemployed	-	131.6	113.4	87.0
Ажилгүйдлийн түвшин, хувиар	Unemployment rate, percent	-	11.6	9.9	7.7
ДНБ, оны үнээр, тэрбум төг	GDP, at current prices, bln.tog	6 555.6	6 590.6	8 414.5	10 829.7
ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GDP, at 2005 constant prices, bln.tog	3 964.0	3 913.7	4 162.8	4 881.4
ҮНО, оны үнээр, тэрбум төг	GNI, at current prices, bln.tog	6 353.6	6 309.1	7 654.4	9 911.9
ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GNI, at 2005 constant prices, bln.tog	3 841.8	3 746.5	3 786.8	4 467.7
1 хүнд ногдох ДНБ, оны үнээр, мян.төг	GDP per capita, at current prices, thous.tog	2 480.2	2 449.0	3 072.5	3 886.7
1 хүнд ногдох ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GDP per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 499.7	1 454.3	1 520.0	1 751.9
1 хүнд ногдох ҮНО, оны үнээр, мян.төг	GNI per capita, at current prices, thous.tog	2 403.7	2 344.4	2 795.0	3 557.3
1 хүнд ногдох ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GNI per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 453.5	1 392.2	1 382.7	1 603.4
Хэрэглээний үнийн улсын индексийн жилийн өөрчлөлт, хувиар	Annual changes of national consumer price index, percent	22.1	4.2	13.0	10.2
Мөнгө M2, тэрбум төг	Money M2, bln.tog	2 270.0	2 880.0	4 680.0	6 412.3
Валютын жилийн дундаж ханш, 1 ам.доллар=төг	Annual average exchange rate, 1 USD = togrog	1 166.1	1 437.9	1 355.9	1 265.5
Улсын нэгдсэн төсөв, оны үнээр, тэрбум төг	General Government budget, at current prices, bln.tog				
- Нийт тэнцвэржүүлсэн орлого	- Total equilibrated revenue	2 170.4	1 994.0	3 122.5	4 159.6
- Нийт зарлага	- Total expenditure	2 466.8	2 336.6	3 080.7	4 792.0
Төсвийн нийт тэнцвэржүүлсэн тэнцэл, тэрбум төгрөг	Budget overall equilibrated balance, bln.tog	- 296.4	- 342.6	41.8	- 632.4
Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Revenue of General Government budget to GDP	33.1	30.3	37.1	38.4
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Expenditure of General Government budget to GDP	37.6	35.5	36.6	44.2
Төсвийн нийт тэнцвэржүүлсэн тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь	Budget overall equilibrated balance to GDP	-4.5	-5.2	0.5	-5.8
Хөрөнгө оруулалт, оны үнээр, тэрбум төг	Investment, at current price, bln.tog	1 785.1	2 146.2	3 845.8	6545.8
Гадаад худалдаа, сая ам.доллар	Foreign trade, mln.USD				
- Экспорт	- Exports	2 534.5	1 885.4	2 908.5	4 817.5
- Импорт	- Imports	3 244.5	2 137.7	3 200.1	6 598.4
Гадаад худалдааны тэнцэл, сая ам.доллар	Foreign trade balance, mln.USD	- 710.0	- 252.3	- 291.6	- 1 780.9
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төгрөг	Gross industrial output, at 2005 constant prices, bln.tog	1 823.4	1 763.3	1 938.8	2 126.3
Үүнээс:	of which:				
- Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	- Mining and quarrying	1 036.2	1 059.2	1 166.1	1 277.0
- Боловсруулах аж үйлдвэр	- Manufacturing	575.0	488.2	544.3	607.6
- Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамж	- Electricity, thermal energy and water supply	212.1	215.9	228.4	241.6
Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, оны үнээр, мян.төг	Monthly average income per household, at current price, thous.tog	363.6	402.5	448.0	573.5
Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, оны үнээр, мян.төг	Monthly average expenditure per household, at current price, thous.tog	367.5	437.6	450.2	577.4
Малын тоо, мян.тол	Livestock, thous.heads	43 288.5	44 023.9	32 729.5	36 355.8
Хураасан ургац, мян.тонн	Gross harvested, thous.tons				
-Үр тариа	-Grains	212.9	391.7	355.1	446.1
-Төмс	-Potatoes	134.8	151.2	168.0	201.6
-Хүнсний ногоо	-Vegetables	78.6	78.0	82.3	99.0
Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр, тэрбум төг	Total amount of construction and capital repair, maintenance, at current price, bln.tog	508.2	418.0	463.0	745.0
Бүх төрлийн тээвэрээр тээсэн ачаа, сая т	Carried freight, mln.t	23.9	24.7	29.4	44.1
Бүх төрлийн тээвэрээр зорчсон зорчигчид, давхардсан тоогоор, сая хүн	Carried passengers, double counted, mln.persons	231.6	232.5	250.7	296.2
Бөөний худалдаа, тэрбум төг	Wholesale trade, bln.tog	465.2	401.4	944.3	1 080.2
Жижиглэн худалдаа, тэрбум төг	Retail trade, bln.tog	449.5	322.7	569.7	720.1

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

ЗАСАГ, ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР

Монгол Улс засаг захиргааны хувьд 21 аймаг, нийслэлд; аймаг сумдад, сум багт; нийслэл дүүрэгт, дүүрэг хороодод хуваагдана.

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагын тогтолцоо нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, баг, хорооны Иргэдийн Нийтийн Хурал, тухайн Хурлын хуралдааны чөлөөт цагт түүний Тэргүүлэгчид, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг даргаас бүрэлдэнэ. Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлага нь нутгийн өөрөө удирдах ёсыг төрийн удирдлагатай хослуулах үндсэн дээр нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн амьдралын асуудлыг бие даан зохион байгуулж үйл ажиллагаандаа ардчилсан шударга ёс, эрх чөлөө, тэгш байдал, үндэсний эв нэгдлийг хангах, хууль дээдлэх үндсэн зарчмыг баримтлана.

Монгол Улс Ази тивийн төвд, хойт өргөргийн $41^{\circ} 35'' - 52^{\circ} 06''$, зүүн уртрагийн $87^{\circ} 47'' - 119^{\circ} 57''$ -ийн хооронд байрлаж, хойт талаараа Оросын Холбооны Улстай 3543 км, өмнө талаараа Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай 4709.6 км хиллэдэг. Нутгийн баруунаас зүүн цэг хүртэл 2392 км, хойноос өмнө цэг хүртэл 1259 км, нийт 1564.1 мянган хавтгай дөрвөлжин км газар нутагтай.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр нь далайн түвшнээс дээш дунджаар 1580 м өргөгдсөн, хамгийн өндөр цэг нь Хүйтэн уулын оргил 4374 м, хамгийн нам цэг нь Хөх нуурын хотгор 532 м болно. Нийслэл Улаанбаатар хот далайн түвшнээс дээш 1350 м-т оршдог. Монгол Улс нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ дэлхийд 17 дугаар байранд ордог. Хөвсгөл нуур цэнгэг тунгалгаараа дэлхийд тэргүүлдэг, 262.4 м гүн бөгөөд уг үзүүлэлтээр дэлхийд Оросын Холбооны Улсын Байгаль нуурын дараа хоёрдугаарт ордог.

Монгол орон дөрвөн улирал ээлжилсэн эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Хамгийн их салхи шуургатай үе дөрөв, тавдугаар сард тохиодог. Нэгдүгээр сард хамгийн их хүйтэн, долоодугаар сард хамгийн халуун байдаг.

ADMINISTRATIVE UNITS, TERRITORY

Administratively, Mongolia is divided into 21 aimags (provinces) and the capital city, Ulaanbaatar. Aimags are divided into soums (sub-provinces) which are further divided into bags (an administrative unit under sub-provinces). The capital city Ulaanbaatar is subdivided into districts which in turn are comprised of khoroots (sub-district).

Governance of administrative and territorial units shall be composed of Hural of Citizen Representatives in the capital city, aimags, soums and districts, General Hural of Citizens in bags and khoroots, Presidium of the Hural concerned when the Hural is in recess, and Governors of aimags, the capital city, soums, districts, bags and khoroots. The governance shall be organized on the basis of combination of the principles of both self-government and central government. Local self-governing bodies shall make independent decisions on matters of socio-economic life of their respective territories based on supreme principles of the activities of the State which shall be ensurance of democracy, justice, freedom, equality and national unit and respect of law.

Mongolia is situated in the center of Asia at 41° 35" N – 52° 06" N of the North altitude and at 87° 47" E – 119° 57" E of the East longitude, neighboring with the Russian Federation along 3543 km in the north and with the People's Republic of China along 4709.6 km in the south. Its territory is 1564.1 thous.square km of. It extends for 2392 km from west to east and 1259 km from north to south.

Mongolia is located at 1580 m above sea level. The highest point is Khuiten Mountain peak (4374m) in the west and the lowest is Khokh Nuur Lake depression in the east - a more 532 m above sea level. The capital city is at 1350 m above sea level. Mongolia is the seventeenth largest country in the world in size of its territory. Hovsgol Lake is 262.4 m deep, ranking 2nd in the world after Baikal Lake in the Russian Federation.

Mongolia has an extreme continental climate and four seasons. Strong storms blow during spring (April to May). January is the coldest month when temperature drops to the lowest point and July is the hottest month of the year.

SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY

1.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011

ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL UNITS, by regions, aimags and the Capital city, in 2011

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital city</i>	Сум, дүүргийн тоо	Баг, хорооны тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, мян.км2	Хүн амын нягтшил (1 км2-т ногдох хүн)
		<i>Soums and districts</i>	<i>Bags and khoroots</i>	<i>Territory thous. km2</i>	<i>Population density (people per km2)</i>
БҮГД	TOTAL	-	1 730	1 564.1	1.80
Аймгийн дүн	Aimags total	329	1 576	1 559.4	0.98
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Total	91	466	415.3	0.86
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	86	45.7	1.94
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	83	141.4	0.37
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	114	82.5	0.78
Увс	<i>Uvs</i>	19	92	69.6	1.05
Ховд	<i>Khovd</i>	17	91	76.1	1.01
	Хангайн бүс			Khangaï region	
Дүн	Total	99	529	384.3	1.36
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	99	55.3	1.53
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	103	116.0	0.66
Булган	<i>Bulgan</i>	16	74	48.7	1.11
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	22	0.8	114.36
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	106	62.9	1.61
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	23	125	100.6	1.15
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Total	95	371	473.6	0.96
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	10	5.5	2.52
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4	26	3.3	29.10
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	60	109.5	0.55
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15	66	74.7	0.51
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	56	165.4	0.38
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	17	56	41.2	2.41
Төв	<i>Tov</i>	27	97	74.0	1.16
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Total	44	212	286.2	0.66
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	63	123.6	0.57
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	66	82.3	0.63
Хэнтий	<i>Khentii</i>	17	83	80.3	0.83
Нийслэл	<i>Capital city</i>				
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	9	152	4.7	253.85

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар
Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

SECTION 1. ADMINISTRATIVE UNITS AND TERRITORY

1.3 ТОМООХОН УУЛС MAJOR MOUNTAINS

Газар зүйн муж ба нэр	<i>Geographical region and name</i>	Өндөр, м <i>Height, m</i>
Монгол Алтайн нуруу	<i>Range of Mongolian Altai</i>	
Хүйтэн	<i>Khuiten</i>	4 374
Цамбагарав	<i>Tsambagarav</i>	4 195
Мөнххайрхан	<i>Munkhkhairkhan</i>	4 204
Сутай	<i>Sutai</i>	4 090
Хархираа	<i>Kharkhiraа</i>	4 037
Түргэн	<i>Turgen</i>	3 965
Говь Алтайн нуруу	<i>Range of Govi Altai</i>	
Их богд	<i>Ikhbogd</i>	3 957
Аж богд	<i>Ajbogd</i>	3 802
Гурвансайхан	<i>Gurvansaikhan</i>	2 825
Хэнтийн нуруу	<i>Range of Khentii</i>	
Асралтхайрхан	<i>Asraltkhairkhan</i>	2 800
Богд хан	<i>Bogd khan</i>	2 256
Хангайн нуруу	<i>Range of Khangai</i>	
Отгонтэнгэр	<i>Otgontenger</i>	4 021
Соёоны нуруу	<i>Range of Soyon</i>	
Мөнхсарьдаг	<i>Munkhsaridag</i>	3 491

1.4 ТОМООХОН ГОЛ MAJOR RIVERS

Нэр	<i>Name</i>	Үрт, км <i>Length of trunk river, km</i>
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 124
Хэрлэн	<i>Kherlen</i>	1 090
Туул	<i>Tuul</i>	819
Завхан	<i>Zavkhan</i>	808
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	593
Тэс	<i>Tes</i>	568
Ховд	<i>Khovd</i>	516
Эг	<i>Eg</i>	475
Идэр	<i>Ider</i>	452
Дэлгэр	<i>Delger</i>	445
Онги	<i>Ongi</i>	435
Хануй	<i>Khanui</i>	421
Чулуут	<i>Chuluut</i>	415
Ерөө	<i>Yeroo</i>	323
Онон	<i>Onon</i>	296
Хараа	<i>Kharaа</i>	291

Эх үүсвэр: Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газар

Source: Water Authority, *implementary agency of the Government of Mongolia*

1.5 ТОМООХОН НУУР MAJOR LAKES

Нэр	<i>Name</i>	Талбай, км ² <i>Area, km²</i>
Увс	<i>Uvs</i>	3 350
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 760
Хар ус	<i>Khar us</i>	1 852
Хяргас	<i>Khyargas</i>	1 407
Буйр	<i>Buir</i>	615
Хар	<i>Khar</i>	575

Эх үүсвэр: Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газар

Source: Water Authority, *implementary agency of the Government of Mongolia*

СОНГУУЛЬ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон Улсын Их Хурлын сонгуулийн дүнгийн мэдээллийг Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хорооноос гаргасан албан ёсны мэдээллээс авч эмхэтгэв.

Монгол Улсын 1992 оны ардчилсан шинэ үндсэн хуулиар Монгол Улс нь Парламентын засаглалтай орон бөгөөд Улсын Их Хурал (Парламент)-ын сонгуулийг 4 жил тутам явуулж, 76 гишүүнийг сонгон бүрдүүлдэг юм. Орон нутгийн сонгуулийг 4 жил тутам явуулж, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн хурлыг байгуулдаг.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг нийт ард түмний чөлөөт ардчилсан сонгуулиар 4 жил тутам сонгодог.

ELECTIONS

The section provides statistics on results of presidential and parliamentary elections of Mongolia compiled using data produced by the General Election Commission, the electoral central body with functions to provide integrated professional and methodological management for elections of the State Great Khural (Parliament) and the President of Mongolia.

The 1992 Constitution of Mongolia stipulates that Mongolia's political system is a parliamentary republic and that the State Great Hural (Parliament) 76 members shall be elected by plurality vote in multi-member constituencies to serve four-year terms and Hurals of Aimags, the capital city, soums and districts shall be elected for a term of four years and the President shall be elected by absolute majority vote to serve a four-year term.

БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ

2.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛИЙН ДҮН, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009

ELECTION RESULTS OF THE PRESIDENT OF MONGOLIA, 1993, 1997, 2001, 2005, 2009

Нэр дэвшигчид Name of candidates		Нэр дэвшүүлсэн нам Nominating parties		Санал өгсөн сонгогчид Casted vote	
				тоо number	хувь percent
1993					
Дүн	Total			1 025 970	92.7*
Л. Түдэв	L. Tudev	МАХН	MPRP	397 061	38.7
П. Очирбат	P. Ochirbat	МҮАН, МСДН	MNDP, MSDP	592 836	57.8
1997					
Дүн	Total			982 640	85.1*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	597 573	60.8
П. Очирбат	P. Ochirbat	МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	MDU of MNDP and MSDP	292 896	29.8
Ж. Гомбожав	J. Gombojav	МҮНН	MUTP	65 201	6.6
2001					
Дүн	Total			1 000 110	82.9*
Н. Багабанди	N. Bagabandi	МАХН	MPRP	581 381	58.1
Р. Гончигдорж	R. Gonchigdorj	АН	DP	365 383	36.5
Л. Дашням	L. Dashnyam	ИЗН	CWP	35 425	3.5
2005					
Дүн	Total			930 976	75.0*
Н. Энхбаяр	N. Enkhbayar	МАХН	MPRP	497 491	53.4
М. Энхсайхан	M. Enkhsaikhan	"Эх орон- Ардчилал" эвсэл	"Motherland- Democratic" coalition	186 646	20.1
Б. Эрдэнэбат	B. Erdenebat	Эх Орон Нам	Motherland party	105 497	11.3
Б. Жаргалсайхан	B. Jargalsaikhan	БНН	RP	128 784	13.8
2009					
Дүн	Total			1 098 875	73.6*
Н. Энхбаяр	N. Enkhbayar	МАХН	MPRP	520 948	47.4
Ц.Элбэгдорж	Ts.Elbeqdorj	АН	DP	562 718	51.2

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо

Source: General Election Commission of Mongolia

*Сонгуульд оролцогчдын хувь

* Participation rate (%)

Тайлбар:

МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам

АН- Ардчилсан Нам

МСДН-Монголын Социал Демократ Нам

МҮАН- Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам

МҮНН- Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам

ИЗН- Иргэний Зориг Нам

БНН- Бүгд Найрамдах Нам

Note:

MPRP- Mongolian People's Revolutionary Party

DP- Democratic Party

MSDP- Mongolian Social Democratic Party

MNDP- The Mongolian National Democratic Party

MUTP- Mongolian United Traditional Party

CWP- Citizens Will Party

RP-Republican Party

2.2 УЛСЫН ИХ ХУРАЛ, ОРОН НУТГИЙН ИРГЭДИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛЬ, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008

STATE GREAT HURAL AND LOCAL CITIZENS' HURAL ELECTION, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008

Улс төрийн намын нэр	Name of political parties	Сонгогдсон гишүүдийн тоо Number of elected members									
		Улсын Их Хурал State Great Hural					Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural				
		1992	1996	2000	2004	2008	1992	1996	2000	2004	2008
МАХН	MPPRP	70	25	72	37	47		358	569	439	434
Ардчилсан Нам	DP					26					242
МСДН	MSDP	1									
АН, МҮДН, НН-ын эвсэл	Union of MDP MNDP MGP	4									
Иргэний эвсэл	CC					1					
Иргэний Зориг Нам	CWP					1					
Эх орон нам	MP										3
АН, Эх орон МАШСН, ИЗ-БНН -ын	MDC MDP MDNSP										
“Эх орон Ардчилал” эвсэл	MCWRP				35					238	
БНН	RP				1				1	2	
МҮАН, МСДН-ын	MDU of MNDP										
“Ардчилсан холбоо” эвсэл	and MSDP		50					324	94		
МҮНН	MUTP		1								
МАШСН	MDNSP			1					15		
ИЗН, НН-ын эвсэл	Union of MCWP and MGP			1							
МҮАН, МШАН-ын	MDU of MNDP										
“Ардчилсан холбоо” эвсэл	and MRDP			1							
Бие даан нэр дэвшигч	Independent candidate	1		1	3	1		15	12	17	
Бүгд	Total	76	76	76	76	76		682	693	690	698

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

Тайлбар: МАХН- Монгол Ардын Хувьсгалт Нам АН- Ардчилсан Нам МСДН-Монголын Социал Демократ Нам ИЭ-Иргэний эвсэл ЭОН-Эх орон нам “Эх орон Ардчилал” эвсэл	Note: MPPRP- Mongolian People's Revolutionary Party DP- Democratic Party MSDP- Mongolian Social Democratic Party CC- Citizens Coalition MP- Motherland Party MDC DP MDNSP BCWRP- Motherland Democratic Coalition Of Democratic Party, Mongolian Democratic New Socialist Party, Mongolian Citizens Will and Republican Party RP-Republican Party MNDP- Mongolian National Democratic Party MUTP- Mongolian United Traditional Party MDNSP- Mongolian Democratic New Socialist Party CWP- Citizens Will Party MGP- Mongolian Green Party MRDP- Mongolian Religious Democratic Party
БНН-Бүгд Найрамдах Нам МҮАН-Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам МҮНН-Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам МАШСН-Монголын Ардчилсан Шинэ Социалист Нам ИЗН-Иргэний Зориг Нам НН-Ногоон Нам МШАН-Монголын Шашинтны Ардчилсан Нам	

БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ |

2.3 СОНГОГЧДЫН ОРОЛЦОО

VOTERS PARTICIPATION

	Нэрсийн жагсаалтад бүртгэгдсэн хүний тоо <i>Number of persons, registered name listing</i>	Сонгуульд санал өгсөн хүний тоо <i>Number of voters in election</i>	Сонгогчдын оролцооны хувь <i>Percentage of voters participation</i>
	Улсын Их Хурал State Great Hural		
1992	1 085.2	1 037.4	95.6
1996	1 147.3	1 057.2	92.1
2000	1 247.0	1 028.0	82.4
2004	1 329.8	1 088.3	81.8
2008	1 542.6	1 179.5	76.5
	Орон нутгийн хурал Local Citizens Hural		
1996	1 061.8	765.4	72.1
2000	1 105.4	728.8	65.9
2004	1 089.3	732.2	67.2
2008	1 265.5	830.6	65.6

Эх сурвалж: Монгол Улсын Сонгуулийн Ерөнхий Хороо
Source: *General Election Commission of Mongolia*

2.4 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, насны бүлгээр

MEMBERS OF STATE GREAT KHURAL, by age group

	Бүгд <i>Total</i>		Насны бүлгээр					
			25-35		36-45		46+	
	эмэгтэй <i>female</i>	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	Бүгд <i>Total</i>	эмэгтэй <i>female</i>	
1992	76	4	8	-	46	3	22	1
1996	76	7	21	2	39	5	16	-
2000	76	9	3	-	26	8	47	1
2004	76	5	5	-	32	3	39	2
2008	76	3	1	-	17	-	58	3

Эх сурвалж: Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Source: *The Parliament Secretariat*

2.5 МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь

MEMBERS OF STATE GREAT KHURAL, by professions, percentage share to total

Мэргэжил	<i>Professions</i>	1992	1996	2000	2004	2008
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хуульч	<i>Lawyers</i>	14.5	11.8	14.4	13.2	14.5
Эдийн засагч, нягтлан бодогч	<i>Economists, accountants</i>	25.0	32.9	14.4	36.8	18.4
Инженер	<i>Engineer</i>	13.1	14.4	32.8	25.0	38.2
Багш	<i>Teachers</i>	14.5	19.7	22.3	6.6	13.2
Эмч	<i>Physicians</i>	7.9	2.6	3.9	2.6	3.9
Зохиолч, сэтгүүлч	<i>Writers, journalists</i>	6.6	3.9	1.3	1.3	1.3
Түүхч, философич	<i>Historian, philosophers</i>	1.3	7.8	-	1.3	1.3
Бусад мэргэжлийн	<i>Others</i>	17.1	6.9	10.9	13.2	9.2

Эх сурвалж: Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Source: *The Parliament Secretariat*

ХҮН АМ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хүн амын өсөлт, нас, хүйсийн бүтэц, төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт гэх мэт хүн амын ердийн хөдөлгөөний статистикийн үзүүлэлтийг тусгав.

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ тайлан болно.

Монгол Улсын хүн амд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа болон гадаадад 6, түүнээс дээш сарын хугацаагаар оршин суугаа Монгол Улсын харьяат хүн амыг хамруулна.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн ам–Монгол Улсын засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг ойлгоно.

Жилийн дундаж хүн амын тоог жилийн эхний болон эцсийн хүн амын тооны нийлбэрийг 2-т хувааж тооцно.

Өрх–нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг ойлгоно. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо ураг төрлийн болон гэр бүлийн хамааралтай эсвэл хамааралгүй байж болно.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдэд өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.

Хотын хүн амд Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.

Хөдөөгийн хүн амд сумын төв, хөдөө амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.

Бүтэн ба хагас өнчин хүүхэд–эцэг, эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд тооцно.

Төрөлтийн хүйсийн харьцаа–төрсөн эрэгтэй хүүхдийн тоог төрсөн эмэгтэй хүүхдийн тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Төрөлтийн ерөнхий коэффициент–1000 хүнд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцохдоо амьд төрсөн хүүхдийн тоог хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Төрөлтийн тусгай коэффициент нь нөхөн үржихүйн нас (15-49 нас)-ны 1000 эмэгтэйд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд амьд төрсөн хүүхдийн тоог тухайн жилийн төрөх насны буюу 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент–тухайн насны бүлгийн 1000 эмэгтэйд ногдох амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн насны бүлэг дэх эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоог мөн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент–нэг эмэгтэйн нөхөн үржихүйн нас (15-49 нас)-ныхаа туршид төрүүлэх нийт хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд насны бүлгийн насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициентүүдийн нийлбэрийг насны бүлгийн интервалын уртаар үржүүлж, 1000-д хувааж тодорхойлно.

Нас баралтын хүйсийн харьцааг нас барсан эрэгтэй хүний тоог нас барсан эмэгтэй хүний тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Нас баралтын ерөнхий коэффициент–1000 хүнд ногдох тухайн жилд нас барсан хүний тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн жилд нас барсан хүний тоог тухайн жилийн хүн амын дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент–тухайн насны бүлгийн 1000 хүнд ногдох тухайн насны бүлгийн нас барсан хүний тоо бөгөөд тухайн насны бүлэгт нас барсан хүний тоог мөн насны бүлгийн хүн амын тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Гэрлэлтэд тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжид гэр бүл болсноо бүртгүүлсэн хүмүүсийг хамааруулна.

Цуцлалт нь зохих шатны шүүхээр гэрлэлтээ цуцлуулсныг илэрхийлнэ.

Үрчлэлтэд үрчлэн авагч нь хүүхэд үрчлэн авсан тухайгаа иргэний гэр бүлийн асуудал эрхэлсэн тухайн шатны албанд бүртгүүлж, гэрчилгээ авсан тохиолдлыг ойлгоно.

Ердийн хөдөлгөөнд төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт үрчлэлт багтах бөгөөд түүний тохиолдол бүрийг сум, дүүргийн иргэний бүртгэлийн ажилтнууд бүртгэж, тэдгээрийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар хянан нэгтгэж, Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ. Монгол Улсад 1951 оноос иргэний бүртгэлийн тогтолцоо бүрэлдсэн.

Ердийн цэвэр өсөлт–төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.

POPULATION

This section presents statistics on the growth, age and sex, distribution and vital statistic characteristics as births, deaths, marriages, divorces and adoptions.

The main sources of population statistics are population and housing census conducted every 10 years and annual data on resident population, vital statistics and migration statistics.

The population of Mongolia included residents in Mongolia and Mongolian citizenships usual reside in abroad.

The resident population in Mongolia included population reside for more than 6 months or 183 days in administrative units of Mongolia.

Mid-year population refers a quotient of sum of population in beginning and end of the year divided by 2.

The household is the group of people who live together in one house, with a joint budget and jointly provide their food and other basic needs. Members of the household may be family or relatives; there can be some members in the household with no relation to the other members.

A female headed household refers woman, who is heading household regardless whether she has child(ren).

The urban population includes population reside in Ulaanbaatar city, aimag centers and towns.

The rural population includes population reside in soum centers and rural areas.

A double orphan is a child who has lost both parents and a half orphan is a child who has lost one parent.

The sex ratio at birth refers to the number of boys born alive per 100 girls born alive.

The crude birth rate is the number of live births occurring among the population of a given geographical area in a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year.

The general fertility rate is annual number of live births per 1000 women of childbearing age (15-49 years) in a given year.

The total fertility rate refers the average number of children that would be born to a woman over her lifetime.

The age specific fertility rate is the number of live births to women in specific age group, divided by the total population of women in same age group and expressed as a promille.

The sex ratio at death is calculated by dividing the number of male deaths by the number of female deaths.

The crude death rate is the number of deaths occurring among the population of a given geographical area during a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year.

The age specific death rate the total number of deaths to resident of a specified age group by the population (in thousands) of the same age and expressed as a promille.

Married refers to individuals, who have registered their marriage in the administrative units of a given geographical area in accordance with the Law on Marriage of Mongolia.

Divorced refers to individuals, who have registered their divorce by a court resolution.

An adoption is a person who adopts a child by registering in a given administrative unit and obtained a certificate of adoption.

The vital statistics are vital event records such as births, deaths, marriages, divorces and adoptions. Civil registration officer registers every vital event in a given soum and district, then statistics division/department of aimags and the capital city checks and compiles them. Then they submit to the NSO. Civil registration system has been introduced in Mongolia since 1951.

The natural increase of a population is a situation when births exceed deaths.

3.1 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМЫН ТОО, ХҮЙС, ХОТ, ХӨДӨӨГӨӨР, ОНЫ ЭЦЭСТ

POPULATION OF MONGOLIA, by sex, urban and rural, at the end of the year

Үзүүлэлт Indicator	2008*	2009*	2010*			2011		
			Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Үүнээс: Of which:		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Үүнээс: Of which:	
				Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаадад** In abroad**		Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаадад** In abroad**
а. Хүн амын тоо, хүйсээр								
Бүгд Total	2 666.0	2 716.3	2 761.0	2 653.9	107.1	2 811.6	2 704.5	107.1
Үүнээс: Of which:								
Эрэгтэй Male	1 301.3	1 328.1	1 367.0	1 317.1	49.9	1 364.7	1 314.8	49.9
Эмэгтэй Female	1 364.7	1 388.1	1 394.0	1 336.8	57.2	1 446.9	1 389.7	57.2
б. Хот, хөдөөгийн хүн амын тоо								
Хотын Urban	1 713.1	1 772.9	1 910.8	1 803.7	107.1	1 896.2	1 789.1	107.1
Үүнээс: Of which:								
Улаанбаатар Ulaanbaatar	1 147.7	1 196.8	1 244.5	1 158.7	85.8	1 287.1	1 201.3	85.8
Хөдөөгийн Rural	952.9	943.4	850.2	850.2	-	915.4	915.4	-
в. Хүн амын жилийн дундаж тоо								
Бүгд Total	2 643.2	2 691.1	2 738.6	-	-	2 786.3	2 679.2	-
Үүнээс: Of which:								
Эрэгтэй Male	1 289.3	1 314.7	1 347.6	-	-	1 365.8	1 315.9	-
Эмэгтэй Female	1 353.9	1 376.4	1 391.0	-	-	1 420.5	1 363.3	-

Тайлбар: * Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгол хийв.

** Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнгээр авав.

* Made adjustment based on results of Population and Housing census 2010.

** Took by results of Population and Housing census 2010.

3.2 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлэг, хүйсээр, оны эцэст

POPULATION OF MONGOLIA, by age group and sex, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	2008*						2009*						2010*						2011					
	2008*			2009*			2009*			2010*			2010*			2011			2011					
	Бүгд Total		Эмэгтэй Female	Бүгд Total		Эмэгтэй Female	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia					
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female				
Бүгд Total	2 666.0	1 364.7	2 716.3	1 388.1	2761.0	1 394.0	2 653.9	1 336.8	2 811.6	1 446.9	2 704.5	1 389.7	59.3	29.1	64.6	31.9	64.2	31.7	63.69	31.4	63.0	30.7	62.5	30.5
1 хүртэлх under 1 years old	188.4	93.0	198.6	97.4	229.58	113.0	225.5	110.9	225.1	111.1	221.0	109.1	240.4	119.0	233.1	114.6	219.90	107.9	216.7	106.4	222.2	109.6	219.1	108.1
1-4	262.2	129.8	253.9	124.6	240.96	118.8	237.4	117.1	237.7	117.6	234.2	115.9	298.0	149.0	286.9	143.1	267.50	132.1	258.3	127.4	261.0	131.0	251.8	126.2
5-9	280.9	144.0	296.9	152.4	313.28	155.3	292.9	145.1	315.5	161.0	295.2	150.8	238.3	122.9	249.7	128.7	269.31	134.4	248.6	123.8	280.5	144.7	259.7	134.1
10-14	220.3	113.3	229.1	117.9	239.90	120.2	223.0	110.8	248.4	128.8	231.5	119.4	197.9	102.5	206.8	107.0	216.21	109.4	202.9	101.8	225.4	117.7	212.1	110.2
15-19	178.8	93.1	181.8	95.1	187.62	95.8	179.7	91.2	192.6	101.1	184.6	96.6	155.8	81.6	161.2	84.5	163.30	84.0	159.1	81.5	168.9	89.2	164.7	86.6
20-24	111.7	58.7	116.7	61.0	124.20	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3	72.5	38.3	76.0	40.3	72.87	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0
25-29	51.6	27.9	50.7	27.4	49.88	27.6	49.6	27.4	52.4	29.2	52.1	29.0	44.3	23.6	44.2	23.6	38.48	21.1	38.3	21.0	40.0	22.1	39.8	21.9
30-34	65.7	39.0	66.1	38.8	63.79	38.2	63.6	38.1	67.7	40.1	67.5	40.0	111.7	58.7	116.7	61.0	124.20	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3
35-39	72.5	38.3	76.0	40.3	72.87	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0	178.8	93.1	181.8	95.1	187.62	95.8	179.7	91.2	192.6	101.1	184.6	96.6
40-44	155.8	81.6	161.2	84.5	163.30	84.0	159.1	81.5	168.9	89.2	164.7	86.6	197.9	102.5	206.8	107.0	216.21	109.4	202.9	101.8	225.4	117.7	212.1	110.2
45-49	111.7	58.7	116.7	61.0	124.20	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3	72.5	38.3	76.0	40.3	72.87	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0
50-54	51.6	27.9	50.7	27.4	49.88	27.6	49.6	27.4	52.4	29.2	52.1	29.0	44.3	23.6	44.2	23.6	38.48	21.1	38.3	21.0	40.0	22.1	39.8	21.9
55-59	65.7	39.0	66.1	38.8	63.79	38.2	63.6	38.1	67.7	40.1	67.5	40.0	111.7	58.7	116.7	61.0	124.20	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3
60-64	72.5	38.3	76.0	40.3	72.87	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0	178.8	93.1	181.8	95.1	187.62	95.8	179.7	91.2	192.6	101.1	184.6	96.6
65-69	155.8	81.6	161.2	84.5	163.30	84.0	159.1	81.5	168.9	89.2	164.7	86.6	197.9	102.5	206.8	107.0	216.21	109.4	202.9	101.8	225.4	117.7	212.1	110.2
70+	111.7	58.7	116.7	61.0	124.20	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3	72.5	38.3	76.0	40.3	72.87	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0

Тайлбар: * Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгол хийв.

Note: * Made adjustment based on results of Population and housing census 2010.

3.3 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

POPULATION OF MONGOLIA, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

мян.хүн thous.persons

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008*	2009*	2010*		2011	
				Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Үүнээс: Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа Of which: Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Үүнээс: Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа Of which: Residents in Mongolia
БҮГД	TOTAL	2 666.0	2 716.3	2 761.0	2 653.8	2 811.6	2 704.5
	Баруун бүс				Western region		
Дүн	Subtotal	370.7	365.2	357.1	352.4	356.2	351.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	90.0	89.3	88.2	85.4	88.8	85.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	55.9	55.0	53.5	53.2	53.0	52.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	70.4	68.9	65.4	64.8	64.2	63.7
Увс	<i>Uvs</i>	75.7	74.3	73.2	72.8	73.0	72.6
Ховд	<i>Khovd</i>	78.7	77.8	76.8	76.2	77.2	76.6
	Хангайн бүс				Khangai region		
Дүн	Subtotal	523.5	523.6	521.7	515.2	523.7	517.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	86.7	86.0	84.6	84.1	84.3	83.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	77.9	77.3	76.2	75.8	76.7	76.3
Булган	<i>Bulgan</i>	54.1	54.2	53.7	53.1	54.1	53.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	86.2	87.9	90.9	87.4	91.5	87.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	103.4	102.9	101.4	100.5	101.2	100.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	115.1	115.3	114.9	114.3	115.9	115.3
	Төвийн бүс				Central region		
Дүн	Subtotal	435.6	442.9	450.7	442.0	456.2	447.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	12.5	12.9	13.3	13.2	13.9	13.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	90.8	92.9	94.9	90.9	96.0	92.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	56.7	57.7	58.9	58.2	60.2	59.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	42.0	40.8	38.7	38.4	37.7	37.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	56.4	58.9	61.6	61.1	63.4	63.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	94.5	95.6	97.9	96.1	99.2	97.5
Төв	<i>Tov</i>	82.8	84.1	85.4	84.1	85.7	84.4
	Зүүн бүс				Eastern region		
Дүн	Subtotal	188.5	187.7	186.9	185.5	188.4	187.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	70.3	69.9	69.6	68.9	70.2	69.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	52.0	51.7	51.4	51.2	51.8	51.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	66.2	66.1	65.9	65.4	66.4	66.0
	Улаанбаатар				Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 147.7	1 196.8	1 244.4	1 158.7	1 287.1	1 201.3

Тайлбар: * Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгол хийв.

Note: * Made adjustment based on results of Population and Housing census 2010.

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.4 МОНГОЛ УЛСЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМД ХОТ, ХӨДӨӨГИЙН ХҮН АМЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

PROPORTION OF URBAN AND RURAL POPULATION IN POPULATION RESIDING WITHIN THE MONGOLIA, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

хувь percentage

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008*		2009*		2010*		2011	
		Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural	Хот Urban	Хөдөө Rural
БҮГД	TOTAL	64.3	35.7	65.3	34.7	68.0	32.0	66.2	33.8
	Баруун бүс								
Дүн	Subtotal	28.7	71.3	29.2	70.8	34.7	65.3	31.1	68.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	31.6	68.4	32.2	67.8	36.0	64.0	35.3	64.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	29.7	70.3	29.8	70.2	33.7	66.3	33.0	67.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	21.1	78.9	21.2	78.8	26.9	73.1	22.1	77.9
Увс	<i>Uvs</i>	28.8	71.2	29.9	70.1	37.3	62.7	30.7	69.3
Ховд	<i>Khovd</i>	31.1	68.9	31.7	68.3	38.1	61.9	33.2	66.8
	Хангайн бүс								
Дүн	Subtotal	37.3	62.7	37.7	62.3	43.8	56.2	39.0	61.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	20.2	79.8	19.9	80.1	24.5	75.5	22.2	77.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	33.4	66.6	32.8	67.2	39.4	60.6	33.6	66.4
Булган	<i>Bulgan</i>	25.0	75.0	25.5	74.5	26.6	73.4	26.3	73.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	92.7	7.3	93.2	6.8	96.6	3.4	94.1	5.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	21.6	78.4	22.3	77.7	37.9	62.1	23.9	76.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	31.3	68.7	31.6	68.4	33.6	66.4	32.0	68.0
	Төвийн бүс								
Дүн	Subtotal	43.4	56.6	43.9	56.1	48.0	52.0	43.5	56.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	60.9	39.1	61.7	38.3	74.5	25.5	62.1	37.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	82.1	17.9	81.1	18.9	82.7	17.3	80.7	19.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	57.2	42.8	59.9	40.1	58.6	41.4	59.0	41.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	21.4	78.6	21.4	78.6	35.5	64.5	22.9	77.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	32.2	67.8	33.9	66.1	30.9	69.1	36.0	64.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	33.0	67.0	32.4	67.6	49.1	50.9	29.6	70.4
Төв	<i>Tov</i>	19.7	80.3	19.9	80.1	15.9	84.1	19.7	80.3
	Зүүн бүс								
Дүн	Subtotal	39.7	60.3	41.3	58.7	45.9	54.1	43.8	56.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	51.2	48.8	53.3	46.7	56.1	43.9	54.6	45.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.1	75.9	25.5	74.5	31.6	68.4	26.8	73.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	39.7	60.3	41.0	59.0	46.4	53.6	45.7	54.3
	Улаанбаатар								
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-

Тайлбар: * Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгол хийв.

Note: * Took adjusted estimation based on Population and Housing census results in 2010

3.5 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the capital, at the end of the year

		мян.өрх <i>thous.household</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	677.8	716.5	742.3	759.9
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	97.0	97.7	96.5	96.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	21.4	21.2	20.7	21.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	15.2	15.6	15.7	15.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	20.4	20.7	20.1	20.0
Увс	<i>Uvs</i>	19.9	20.0	19.7	19.8
Ховд	<i>Khovd</i>	20.1	20.2	20.3	20.5
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	151.0	156.9	158.6	160.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	25.0	25.6	26.5	26.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22.4	23.0	23.2	23.3
Булган	<i>Bulgan</i>	16.1	16.7	16.8	17.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	23.7	24.4	24.4	24.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	30.8	32.4	32.6	32.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	33.0	34.8	35.1	35.7
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	123.5	131.3	134.6	137.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.8	4.1	4.3	4.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	25.0	27.2	28.3	28.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	16.1	17.2	17.8	18.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	13.0	13.2	13.1	13.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	14.3	15.3	16.1	17.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	26.2	28.2	28.4	29.0
Төв	<i>Tov</i>	25.1	26.1	26.6	26.9
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	54.5	57.4	58.2	59.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	20.4	21.3	21.6	21.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	14.6	15.2	15.5	15.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19.5	20.9	21.1	21.4
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	251.8	273.2	294.4	306.8
Нэг өрхөд ногдох хүний тоо	<i>Persons per household</i>	3.9*	3.8*	3.6*	3.7

Тайлбар: * Тодотгол хийсэн хүн амаар тооцов.
 Note: * Took by adjusted population

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.6 ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр, оны эцэст

HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, urban and rural, at the end of the year

мян.өрх *thous.household*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008		2009		2010		2011	
		Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>
БҮГД	TOTAL	408.3	269.5	440.4	276.1	463.7	278.6	483.6	276.3
	Баруун бүс								
Дүн	Subtotal	28.2	68.8	28.9	68.8	29.6	66.9	30.8	66.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6.7	14.7	6.8	14.4	7.0	13.7	7.5	13.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4.4	10.8	4.7	10.9	5.0	10.7	5.1	10.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4.3	16.1	4.5	16.2	4.3	15.8	4.6	15.4
Увс	<i>Uvs</i>	6.1	13.8	6.1	13.9	6.2	13.5	6.4	13.4
Ховд	<i>Khovd</i>	6.7	13.4	6.8	13.4	7.1	13.2	7.2	13.3
	Хангайн бүс								
Дүн	Subtotal	54.3	96.7	57.4	99.5	58.9	99.7	60.5	99.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4.9	20.1	4.9	20.7	5.5	21.0	5.5	20.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7.3	15.1	7.6	15.4	7.8	15.4	8.0	15.3
Булган	<i>Bulgan</i>	3.8	12.3	4.0	12.7	4.0	12.8	4.1	13.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	22.1	1.6	22.8	1.6	23.0	1.4	23.3	1.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6.2	24.6	7.0	25.4	7.3	25.3	7.9	25.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	10.0	23.0	11.1	23.7	11.3	23.8	11.7	24.0
	Төвийн бүс								
Дүн	Subtotal	52.9	70.6	57.3	74.0	57.9	76.7	59.5	77.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2.3	1.5	2.4	1.7	2.6	1.7	2.7	1.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	20.3	4.7	22.4	4.8	23.4	4.9	23.1	4.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	9.3	6.8	10.3	6.9	10.7	7.1	10.7	7.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2.7	10.3	2.8	10.4	2.9	10.2	3.1	10.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4.8	9.5	5.4	9.9	5.6	10.5	6.3	10.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	8.7	17.5	8.9	19.3	8.2	20.2	8.3	20.7
Төв	<i>Tov</i>	4.8	20.3	5.1	21.0	4.5	22.1	5.3	21.6
	Зүүн бүс								
Дүн	Subtotal	21.1	33.4	23.6	33.8	22.9	35.3	26.0	33.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	10.1	10.3	11.4	9.9	11.7	9.9	11.9	10.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3.7	10.9	4.1	11.1	4.3	11.2	4.5	11.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7.3	12.2	8.1	12.8	6.9	14.2	9.6	11.8
	Улаанбаатар								
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	251.8	-	273.2	-	294.4	-	306.8	-

3.7. БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

DOUBLE ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

тоо number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	5 018	4 683	4 666	4 305
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	871	869	853	763
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	302	352	355	346
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	127	136	136	97
Завхан	<i>Zavkhan</i>	132	104	67	93
Увс	<i>Uvs</i>	130	124	110	113
Ховд	<i>Khovd</i>	180	153	185	114
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 220	1 101	1 045	913
Архангай	<i>Arkhangai</i>	197	182	171	161
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	185	177	167	154
Булган	<i>Bulgan</i>	58	50	47	41
Орхон	<i>Orkhon</i>	261	243	202	164
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	199	177	194	161
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	320	272	264	232
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	801	755	696	641
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	19	15	17	14
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	256	259	195	166
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	54	59	51	62
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	44	39	58	58
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	51	52	49	51
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	234	190	183	163
Төв	<i>Tov</i>	143	141	143	127
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	397	350	331	326
Дорнод	<i>Dornod</i>	186	173	162	146
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	70	52	52	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	141	125	117	127
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 729	1 608	1 741	1 662

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.8. ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

HALF ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	43 088	41 174	38 248	36 465
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	9 704	9 453	8 288	7 975
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 770	2 649	2 518	2 390
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 174	1 178	1 106	1 072
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 446	1 431	1 221	1 208
Увс	<i>Uvs</i>	2 148	1 992	2 118	1 959
Ховд	<i>Khovd</i>	2 166	2 203	1 325	1 346
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	10 802	10 190	9 777	9 277
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 142	1 990	1 977	1 980
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 925	1 760	1 571	1 614
Булган	<i>Bulgan</i>	885	890	884	775
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 475	1 591	1 505	1 308
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 912	1 746	1 642	1 608
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 463	2 213	2 198	1 992
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	6 884	6 804	5 969	5 804
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	150	171	155	176
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 557	1 479	1 138	1 200
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	772	777	736	725
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	582	589	581	603
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	761	698	614	531
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 635	1 779	1 490	1 506
Төв	<i>Tov</i>	1 427	1 311	1 255	1 063
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	3 544	3 235	2 921	2 725
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 200	1 154	1 012	1 012
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 044	901	775	683
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 300	1 180	1 134	1 030
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	12 154	11 492	11 293	10 684

3.9. 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

HOUSEHOLDS WITH 4 MORE CHILDREN AGED BELOW 16 YEARS OLD by regions, aimags and the Capital, at the end of year
тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	31 850	26 993	24 146	24 078
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	10 429	8 775	8 347	7 616
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 070	2 856	3 186	3 047
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 099	956	565	358
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 123	1 203	924	926
Увс	<i>Uvs</i>	1 747	1 744	1 728	1 749
Ховд	<i>Khovd</i>	3 390	2 016	1 944	1 536
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	7 525	6 328	5 285	5 589
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 139	1 087	1 102	1 065
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 852	1 114	782	789
Булган	<i>Bulgan</i>	591	286	295	305
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 034	827	769	755
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 593	1 352	1 202	1 552
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 316	1 662	1 135	1 123
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	3 445	3 066	2 516	2 607
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	61	52	101	64
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	613	133	238	242
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	427	370	274	234
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	309	387	329	264
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	490	485	432	254
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	743	1 096	486	875
Төв	<i>Tov</i>	802	543	656	674
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	2 463	1 552	1 604	1 307
Дорнод	<i>Dornod</i>	512	523	570	332
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	973	143	207	125
Хэнтий	<i>Khentii</i>	978	886	827	850
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 988	7 272	6 394	6 959

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.10. ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

NUMBER OF FEMALES, WHO HEAD HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	76 793	81 209	81 013	81 386
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	11 095	12 060	11 947	11 795
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 603	2 039	2 000	1 823
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 948	1 970	2 114	2 046
Завхан	Zavkhan	2 629	2 701	2 688	3 190
Увс	Uvs	2 599	2 585	2 670	2 415
Ховд	Khovd	2 316	2 765	2 475	2 321
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	18 108	19 011	19 381	19 358
Архангай	Arkhangai	2 512	2 626	2 701	2 776
Баянхонгор	Bayankhongor	3 036	3 186	3 318	3 452
Булган	Bulgan	1 682	1 766	1 773	1 620
Орхон	Orkhon	2 512	2 652	2 749	2 705
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 759	2 859	2 856	2 829
Хөвсгөл	Khovsgol	5 607	5 922	5 984	5 976
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	15 113	15 867	16 489	17 226
Говьсүмбэр	Govisumber	647	678	569	652
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 373	3 793	4 256	4 136
Дорноговь	Dornogovi	2 190	2 415	2 377	2 413
Дундговь	Dundgovi	1 527	1 649	1 820	1 888
Өмнөговь	Omnogovi	2 145	2 205	2 380	2 665
Сэлэнгэ	Selenge	2 585	2 793	2 364	2 709
Төв	Tov	2 646	2 334	2 723	2 763
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	7 086	7 544	7 639	8 639
Дорнод	Dornod	2 394	2 663	3 001	3 491
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 709	1 910	1 845	2 118
Хэнтий	Khentii	2 983	2 971	2 793	3 030
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 391	26 727	25 557	24 368

3.11. 16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХЭДТЭЙ, ГЭР БҮЛГҮЙ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

SINGLE WOMAN WITH THE CHILDREN AGED BELOW 16 YEARS OLD, by regions, aimags and the Capital, at the end of year
тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	42 474	42 327	39 937	38 709
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	4 588	4 835	4 112	3 954
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 137	1 235	859	1 170
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	983	1 001	891	654
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 136	1 115	1 055	879
Увс	<i>Uvs</i>	511	649	680	707
Ховд	<i>Khovd</i>	821	835	627	544
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	9 536	9 780	9 233	9 178
Архангай	<i>Arkhangai</i>	969	929	903	962
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 163	1 971	1 926	1 809
Булган	<i>Bulgan</i>	875	875	781	888
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 228	1 405	1 398	1 349
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 544	1 712	1 672	1 808
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 757	2 888	2 553	2 362
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	9 573	8 930	8 058	7 890
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	301	324	327	254
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 102	1 679	1 766	1 605
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 666	1 664	1 146	1 138
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 008	900	862	906
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 300	1 267	1 173	1 286
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 848	1 910	1 540	1 527
Төв	<i>Tov</i>	1 348	1 186	1 244	1 174
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 058	3 781	3 993	3 693
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 717	1 626	1 630	1 500
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	640	601	666	587
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 701	1 554	1 697	1 606
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 719	15 001	14 541	13 994

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.12 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, оны эцэст

BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES, at the end of the year

Он Year	Төрсөн хүүхдийн тоо Births	Нас барсан хүний тоо Deaths		Гэрлэлтийн тоо Marriages	Цуцлалтын тоо Divorces
		Бүгд Total	Үүнээс: нялхас Of which: infants		
2008	63 768	15 413	1 240	32 982	1 901
2009	69 167	16 911	1 386	34 071	2 399
2010	63 270	18 293	1 275	9 349	3 054
2011	69 853	19 155	1 152	11 869	3 222

3.13 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, оны эцэст

BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES PER 1000 POPULATION, at the end of the year

Он Year	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths		18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох Per 1000 population aged 18 and above	
		Бүгд Total	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл Infant mortality rate (per 1000 live births)	Гэрлэлт** Marriages**	Цуцлалт** Divorces**
2008*	24.1	5.8	19.4	12.5	0.7
2009*	25.7	6.3	20.0	12.7	0.9
2010*	23.1	6.7	20.2	3.4	1.1
2011	25.1	6.9	16.5	4.3	1.2

Тайлбар: * Тодотгол хийсэн хүн амаар тооцов.

** 18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдохоор

Note: * Took by adjusted population.

** Per 1000 population aged 18 and above

3.14 ТӨРӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ, оны эцэст

BIRTH RATES, at the end of the year

Коэффициент Coefficient	2008*	2009*	2010*	2011
НБТК ³ / ASFR ³				
15-19	20.0	19.5	18.9	20.2
20-24	143.3	152.1	129.2	142.0
25-29	162.8	168.7	147.1	160.6
30-34	115.9	118.2	105.5	108.8
35-39	65.2	71.6	63.9	67.8
40-44	16.9	17.8	19.0	18.9
45-49	2.4	2.7	2.6	3.4
ТЕК ¹ / CBR ¹	24.1	25.7	23.1	25.1
ТТК ² / GFR ²	80.3	85.2	76.0	82.3
ТНК ⁴ / TFR ⁴	2.6	2.8	2.4	2.6

Тайлбар: ¹ ТЕК - Төрөлтийн ерөнхий коэффициент

² ТТК - Төрөлтийн тусгай коэффициент

³ НБТК - Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент

⁴ ТНК - Төрөлтийн нийлбэр коэффициент

* Тодотгол хийсэн хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов.

Note: ¹ CBR - Crude birth rate

² GFR - General fertility rate

³ ASFR - Age-specific fertility rate

⁴ TFR - Total fertility rate

* Estimated by mid-year adjustment population

3.15 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО БОЛОН ҮРЧЛЭГДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он

BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS, by regions, aimags and the Capital, in 2011

Аймаг нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Төрсөн хүүхдийн тоо	Нас барсан хүний тоо	Ердийн цэвэр өсөлт <i>Natural increase</i>	Гэрлэлт <i>Marriages</i>	Цуцлалт <i>Divorces</i>	Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо <i>Adoptions</i>
		<i>Births</i>	<i>Deaths</i>				тоо <i>number</i>
БҮГД	TOTAL	69 853	19 155	50 698	11 869	3 222	2 093
	Баруун бүс				Western region		
Дүн	Subtotal	9 611	2 527	7 084	1 953	177	459
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 445	547	1 898	592	38	206
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 313	367	946	166	27	57
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 513	541	972	247	19	61
Увс	<i>Uvs</i>	2 028	520	1 508	440	35	58
Ховд	<i>Khovd</i>	2 312	552	1 760	508	58	77
	Хангайн бүс				Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 809	4 102	9 707	2 075	561	551
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 208	696	1 512	374	49	103
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 141	618	1 523	185	71	66
Булган	<i>Bulgan</i>	1 336	395	941	292	63	58
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 352	645	1 707	402	180	45
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 600	792	1 808	174	60	104
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 172	956	2 216	648	138	175
	Төвийн бүс				Central region		
Дүн	Subtotal	11 188	3 254	7 934	1 684	483	243
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	389	98	291	49	20	5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 302	707	1 595	402	153	43
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 525	433	1 092	244	62	17
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	909	307	602	117	19	20
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 359	366	993	136	54	20
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 513	661	1 852	446	115	80
Төв	<i>Tov</i>	2 191	682	1 509	290	60	58
	Зүүн бүс				Eastern region		
Дүн	Subtotal	5 019	1 504	3 515	879	216	173
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 825	537	1 288	349	93	97
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 494	496	998	301	33	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 700	471	1 229	229	90	23
	Улаанбаатар				Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	30 226	7 768	22 458	5 278	1 785	667

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.16 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ БОЛОН ҮРЧЛЭЛТ, 1000 хүнд ногдохоор бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS, per 1000 population, by regions, aimags and the Capital, in 2011

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Төрөлт <i>Births</i>	Нас баралт <i>Deaths</i>	Цэвэр өсөлт <i>Natural increase</i>	Гэрлэлт ¹ <i>Marriages¹</i>	Цуцлалт ¹ <i>Divorces¹</i>	Үрчлэлт <i>Adoptions</i>
БҮГД	TOTAL	25.1	6.9	18.2	4.3	1.2	0.8
	Баруун бүс						
	Subtotal	26.9	7.1	19.9	8.6	0.8	1.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	27.6	6.2	21.5	11.3	0.7	2.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	24.7	6.9	17.8	4.7	0.8	1.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23.4	8.3	15.0	5.4	0.4	0.9
Увс	<i>Uvs</i>	27.7	7.1	20.6	10.1	0.8	0.8
Ховд	<i>Khovd</i>	30.0	7.2	22.9	10.1	1.2	1.0
	Хангайн бүс						
	Subtotal	26.4	7.8	18.6	5.7	1.5	1.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	26.1	8.2	17.9	6.4	0.8	1.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	28.0	8.1	19.9	3.5	1.4	0.9
Булган	<i>Bulgan</i>	24.8	7.3	17.5	7.5	1.6	1.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	25.8	7.1	18.7	6.7	3.0	0.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	25.7	7.8	17.8	2.4	0.8	1.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	27.5	8.3	19.2	7.9	1.7	1.5
	Төвийн бүс						
	Subtotal	24.7	7.2	17.5	5.5	1.6	0.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	28.6	7.2	21.4	5.1	2.1	0.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	24.1	7.4	16.7	6.2	2.4	0.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	25.6	7.3	18.3	6.1	1.6	0.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	23.8	8.0	15.7	3.9	0.6	0.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	21.7	5.9	15.9	3.9	1.6	0.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	25.5	6.7	18.8	6.4	1.7	0.8
Төв	<i>Tov</i>	25.6	8.0	17.6	4.9	1.0	0.7
	Зүүн бүс						
	Subtotal	26.7	8.0	18.7	6.7	1.6	0.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	26.1	7.7	18.4	6.9	1.8	1.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	29.0	9.6	19.3	8.3	0.9	1.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	25.7	7.1	18.6	5.1	2.0	0.3
	Улаанбаатар						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	23.9	6.1	17.7	6.4	2.2	0.5

Тайлбар: 1 18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдохоор
Note: 1 Per 1000 population aged 18 and above

3.17 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, хүйсээр, оны эцэст

LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by sex, at the end of the year

нас years

Хүн амын дундаж наслалт	Life expectancy at birth	2005	2007	2009	2011
Бүгд	Total	65.21	66.54	67.96	68.32
Эрэгтэй	Male	62.11	63.13	64.33	64.68
Эмэгтэй	Female	68.61	70.23	71.79	73.76

3.18 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

нас years

Аймаг нийслэл	Aimags and the Capital	2005	2007	2009	2011
БҮГД	TOTAL	65.21	66.54	67.96	68.32
	Баруун бүс			Western region	
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	67.47	68.23	69.73	70.97
Говь-Алтай	Govi-Altai	63.34	64.55	65.97	67.14
Завхан	Zavkhan	63.62	64.88	66.31	67.48
Увс	Uvs	62.78	64.03	65.44	66.60
Ховд	Khovd	65.99	67.24	68.72	69.94
	Хангайн бүс			Khangai region	
Архангай	Arkhangai	64.89	66.14	67.60	68.79
Баянхонгор	Bayankhongor	63.26	64.60	66.02	67.19
Булган	Bulgan	66.99	67.80	69.29	70.51
Орхон	Orkhon	65.16	66.42	67.88	69.08
Өвөрхангай	Ovorkhangai	65.10	66.35	67.81	67.61
Хөвсгөл	Khovsgol	60.95	62.20	63.57	63.38
	Төвийн бүс			Central region	
Говьсүмбэр	Govisumber	67.39	68.32	69.83	71.06
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	63.00	64.24	65.65	66.82
Дорноговь	Dornogovi	64.54	65.80	67.25	68.44
Дундговь	Dundgovi	67.81	68.66	70.17	71.41
Өмнөговь	Omnogovi	66.19	67.00	68.47	69.68
Сэлэнгэ	Selenge	66.12	67.39	68.87	70.09
Төв	Tov	67.00	68.26	69.76	70.28
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дорнод	Dornod	61.20	62.54	63.91	65.05
Сүхбаатар	Sukhbaatar	66.09	67.31	68.79	70.01
Хэнтий	Khentii	65.25	66.52	67.98	69.18
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	65.91	66.80	68.27	69.48

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.19 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он

BIRTHS, by sex, urban and rural, regions, aimags and the Capital, in 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн хүүхэд				тоо number Төрөлтийн хүйсийн харьцаа Sex ratio at birth
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	
БҮГД	TOTAL	69 853	34 156	47 193	22 660	104.5
	Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	9 611	4 789	3 028	6 583	100.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 445	1 354	791	1 654	80.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 313	661	439	874	98.6
Завхан	Zavkhan	1 513	712	353	1 160	112.5
Увс	Uvs	2 028	974	673	1 355	108.2
Ховд	Khovd	2 312	1 088	772	1 540	112.5
	Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 809	6 845	5 587	8 222	101.7
Архангай	Arkhangai	2 208	1 127	557	1 651	95.9
Баянхонгор	Bayankhongor	2 141	1 058	776	1 365	102.4
Булган	Bulgan	1 336	635	291	1 045	110.4
Орхон	Orkhon	2 352	1 167	2 290	62	101.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 600	1 333	677	1 923	95.0
Хөвсгөл	Khovsgol	3 172	1 525	996	2 176	108.0
	Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	11 188	5 456	5 760	5 428	105.1
Говьсүмбэр	Govisumber	389	188	287	102	106.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 302	1 131	1 904	398	103.5
Дорноговь	Dornogovi	1 525	764	942	583	99.6
Дундговь	Dundgovi	909	461	290	619	97.2
Өмнөговь	Omnogovi	1 359	644	539	820	111.0
Сэлэнгэ	Selenge	2 513	1 214	1 342	1 171	107.0
Төв	Tov	2 191	1 054	456	1 735	107.9
	Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	5 019	2 442	2 592	2 427	105.5
Дорнод	Dornod	1 825	908	930	895	101.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 494	714	445	1 049	109.2
Хэнтий	Khentii	1 700	820	1 217	483	107.3
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	30 226	14 624	30 226	-	106.7

3.20 ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, эхийн насны бүлгээр, оны эцэст

BIRTHS, by mother's age group, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	2008	2009	2010	тоо number 2011
Бүгд Total	63 768	69 167	63 240	69 853
15-19	3 010	2 826	2 638	2 712
20-24	19 998	22 397	19 864	22 153
25-29	19 551	21 057	19 286	21 959
30-34	12 896	13 562	12 522	13 269
35-39	6 577	7 439	6 908	7 592
40-44	1 545	1 664	1 828	1 873
45-49	191	222	224	295

3.21 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	63 451	68 735	62 942	69 155
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	10 370	10 487	8 954	9 575
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 685	2 557	2 207	2 440
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 249	1 326	1 204	1 310
Завхан	Zavkhan	1 885	1 950	1 610	1 500
Увс	Uvs	2 308	2 466	1 921	2 016
Ховд	Khovd	2 243	2 188	2 012	2 309
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	13 141	14 025	12 589	13 748
Архангай	Arkhangai	2 145	2 154	2 029	2 206
Баянхонгор	Bayankhongor	1 963	1 968	1 747	2 120
Булган	Bulgan	1 247	1 394	1 261	1 336
Орхон	Orkhon	2 070	2 300	2 080	2 324
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 696	2 971	2 599	2 596
Хөвсгөл	Khovsgol	3 020	3 238	2 873	3 166
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	9 992	11 495	10 170	11 038
Говьсүмбэр	Govisumber	330	381	346	387
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 947	2 387	2 049	2 291
Дорноговь	Dornogovi	1 276	1 435	1 338	1 523
Дундговь	Dundgovi	1 107	1 245	970	906
Өмнөговь	Omnogovi	1 224	1 357	1 154	1 256
Сэлэнгэ	Selenge	2 165	2 537	2 329	2 504
Төв	Tov	1 943	2 153	1 984	2 171
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	4 664	4 996	4 536	4 842
Дорнод	Dornod	1 763	1 934	1 799	1 819
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 127	1 253	1 198	1 484
Хэнтий	Khentii	1 774	1 809	1 539	1 539
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 284	27 732	26 693	29 952

3.22 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, боловсролын түвшингээр, оны эцэст

WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by educational level, at the end of the year

Боловсролын түвшин	Educational level	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	63 451	68 735	62 942	69 155
Дээд	Tertiary	16 043	19 758	18 900	21 572
ТМС/МСҮТ*	Technical and vocational schools	3 129	3 688	3 510	4 016
Бүрэн дунд	Completed secondary	24 794	26 491	25 026	28 088
Бүрэн бус дунд	Basic	14 886	14 050	11 285	11 433
Бага	Primary	4 220	4 265	3 766	3 501
Боловсролгүй	Uneducated	379	483	455	545

Тайлбар: * ТМС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль/Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв
 Note: * Technical and vocational schools

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.23 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО, хот, хөдөө, гэрлэлтийн байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он

WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by urban, rural and marital status, regions aimags and the Capital, in 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Төрсөн эх Women given births			Гэрлэлтийн байдлаар By marital status		
		Бүгд Total	Үүнээс: Of which:		Гэр бүлтэй Married	Үүнээс: Of which: registered	Гэр бүлгүй Single, divorced
			Хот Urban	Хөдөө Rural			
БҮГД	TOTAL	69 155	46 553	22 602	58 531	44 435	10 624
	Баруун бүс				Western region		
Дүн	Subtotal	9 575	3 000	6 575	8 691	8 276	884
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 440	786	1 654	2 408	2 404	32
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 310	424	886	1 134	952	176
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 500	351	1 149	1 278	1 234	222
Увс	<i>Uvs</i>	2 016	667	1 349	1 878	1 850	138
Ховд	<i>Khovd</i>	2 309	772	1 537	1 993	1 836	316
	Хангайн бүс				Khangai region		
Дүн	Subtotal	13 748	5 548	8 200	11 479	9 547	2 269
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 206	557	1 649	1 991	1 832	215
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 120	770	1 350	1 777	1 350	343
Булган	<i>Bulgan</i>	1 336	291	1 045	1 171	1 076	165
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 324	2 262	62	1 908	1 217	416
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 596	677	1 919	2 096	1 754	500
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 166	991	2 175	2 536	2 318	630
	Төвийн бүс				Central region		
Дүн	Subtotal	11 038	5 734	5 304	9 141	6 727	1 897
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	387	286	101	305	226	82
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 291	1 893	398	1 975	1 376	316
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 523	942	581	1 205	960	318
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	906	290	616	770	644	136
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 256	539	717	1 154	643	102
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 504	1 334	1 170	1 931	1 515	573
Төв	<i>Tov</i>	2 171	450	1 721	1 801	1 363	370
	Зүүн бүс				Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 842	2 319	2 523	3 671	3 323	1 171
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 819	927	892	1 198	1 051	621
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 484	442	1 042	1 281	1 234	203
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 539	950	589	1 192	1 038	347
	Улаанбаатар				Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	29 952	29 952	0	25 549	16 562	4 403

3.24 ТӨРӨЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

CRUDE BIRTH RATE, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008*	2009*	2010*	2011
БҮГД	TOTAL	24.1	25.7	23.1	25.1
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	27.8	28.6	24.8	26.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29.7	28.6	24.9	27.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	21.9	24.0	22.3	24.7
Завхан	Zavkhan	26.4	28.2	23.6	23.4
Увс	Uvs	30.5	33.0	26.2	27.7
Ховд	Khovd	28.3	28.2	26.0	30.0
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	25.3	27.0	24.2	26.4
Архангай	Arkhangai	24.7	25.0	23.8	26.1
Баянхонгор	Bayankhongor	25.5	25.7	23.0	28.0
Булган	Bulgan	23.1	25.8	23.4	24.8
Орхон	Orkhon	24.6	26.7	23.5	25.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	26.1	28.9	25.5	25.7
Хөвсгөл	Khovsgol	26.4	28.3	25.0	27.5
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	23.2	26.3	22.9	24.7
Говьсүмбэр	Govisumber	26.9	30.2	26.5	28.6
Дархан-Уул	Darkhan Uul	21.6	26.3	21.9	24.1
Дорноговь	Dornogovi	22.9	25.1	23.1	25.6
Дундговь	Dundgovi	26.1	30.2	24.5	23.8
Өмнөговь	Omnogovi	22.2	23.7	19.2	21.7
Сэлэнгэ	Selenge	23.1	26.8	24.3	25.5
Төв	Tov	23.7	26.0	23.6	25.6
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	24.8	26.6	24.6	26.7
Дорнод	Dornod	25.2	27.6	25.9	26.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21.6	24.2	23.6	29.0
Хэнтий	Khentii	26.8	27.4	23.9	25.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22.6	23.8	22.0	23.9

Тайлбар: * Тодотгол хийсэн хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов.

Note: * Estimated by mid-year adjustment population

3.25 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр, оны эцэст

DEATHS, by educational level, at the end of the year

Боловсролын түвшин	Educational level	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	15 413	16 911	18 293	19 155
Дээд	Tertiary	1 768	1 763	2 223	2 231
ТМС/МСҮТ*	Technical and vocational schools	1 702	1 833	1 863	2 060
Бүрэн дунд	Completed secondary	3 184	3 781	4 051	4 744
Бүрэн бус дунд	Basic	2 760	3 088	3 253	3 475
Бага	Primary	3 474	3 798	4 004	3 851
Боловсролгүй	Uneducated	2 525	2 648	2 899	2 794

Тайлбар: * ТМС/МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль / Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв

Note: * Technical and vocational schools

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.26 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст

DEATHS, by sex and age group, at the end of the year

Насны бүлэг <i>Age group</i>	тоо <i>number</i>							
	2008		2009		2010		2011	
	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
Бүгд <i>Total</i>	15 413	6 296	16 911	7 066	18 293	7 512	19 155	7 446
1 хүртэл <i>under 1 years old</i>	1 240	509	1 386	591	1 275	554	1 152	518
1-4	306	141	367	181	446	213	614	261
5-9	124	35	100	37	124	50	196	98
10-14	99	31	113	40	122	51	195	58
15-19	221	66	188	72	219	67	319	100
20-24	351	95	339	106	424	130	537	157
25-29	462	127	455	140	493	158	566	162
30-34	559	136	549	173	703	198	667	173
35-39	688	188	712	225	843	208	945	238
40-44	996	311	967	283	1073	333	1174	324
45-49	1 179	366	1 289	427	1 455	458	1 519	418
50-54	1 229	443	1 431	489	1 623	534	1 799	572
55-59	1 047	395	1 254	446	1 364	499	1 514	478
60-64	1 111	462	1 176	471	1 361	521	1 365	505
65-69	1358	579	1578	640	1437	610	1 386	588
70+	4 443	2 412	5 007	2 745	5 331	2 928	5 207	2 796

3.27 НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 он

DEATHS by sex, urban and rural, regions, aimags and the Capital, in 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Нас барсан хүний тоо Deaths				тоо number
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		Нас баралтын хүйсийн харьцаа
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	Sex ratio at death
БҮГД	TOTAL	19 155	7 446	12 464	6 691	157.3
	Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	2 527	1 052	769	1 758	140.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	547	224	183	364	144.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	367	157	113	254	133.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	541	224	114	427	141.5
Увс	<i>Uvs</i>	520	194	179	341	168.0
Ховд	<i>Khovd</i>	552	253	180	372	118.2
	Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	4 102	1 607	1 610	2 492	155.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	696	279	147	549	149.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	618	232	243	375	166.4
Булган	<i>Bulgan</i>	395	146	99	296	170.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	645	261	619	26	147.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	792	309	181	611	156.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	956	380	321	635	151.6
	Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	3 254	1 237	1 658	1 596	163.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	98	32	64	34	206.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	707	271	568	139	160.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	433	141	267	166	207.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	307	130	105	202	136.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	366	132	150	216	177.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	661	248	367	294	166.5
Төв	<i>Tov</i>	682	283	137	545	141.0
	Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 504	743	659	845	102.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	537	223	297	240	140.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	496	222	195	301	123.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	471	194	167	304	142.8
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 768	2 901	7 768	-	167.8

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.28 НАС БАРАЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

CRUDE DEATH RATE, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008*	2009*	2010*	2011
БҮГД	TOTAL	5.8	6.3	6.7	6.9
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	5.8	7.0	7.0	7.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5.7	7.1	6.6	6.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5.8	7.0	6.4	6.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6.1	7.4	7.5	8.3
Увс	<i>Uvs</i>	6.3	7.7	7.7	7.1
Ховд	<i>Khovd</i>	5.2	6.1	6.7	7.2
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	6.6	7.3	8.0	7.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	6.8	7.2	8.3	8.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7.0	7.5	8.2	8.1
Булган	<i>Bulgan</i>	6.1	7.1	7.9	7.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	5.9	6.9	7.4	7.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6.7	7.5	8.0	7.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6.8	7.6	8.3	8.3
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	6.0	6.5	7.0	7.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	6.0	6.9	6.4	7.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	6.0	7.0	7.2	7.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	5.8	5.4	6.5	7.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6.1	6.8	7.9	8.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5.1	5.8	5.6	5.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6.2	6.7	7.2	6.7
Төв	<i>Tov</i>	6.5	7.1	7.6	8.0
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	6.8	7.0	7.4	8.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.6	7.0	7.6	7.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6.4	6.4	7.1	9.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7.3	7.3	7.4	7.1
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5.3	5.4	5.8	6.1

Тайлбар: * Тодотгол хийсэн хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов.

Note: * Estimated by mid-year adjustment population

3.29 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ НАС БАРАЛТЫН КОЭФФИЦИЕНТ, оны эцэст

AGE-SPECIFIC DEATH RATE, at the end of the year

Насны бүлэг Age group	2008*	2009*	2010*	2011
0-4	6.7	6.9	6.4	6.2
5-9	0.5	0.4	0.5	0.9
10-14	0.4	0.4	0.5	0.8
15-19	0.7	0.6	0.8	1.2
20-24	1.3	1.2	1.4	1.8
25-29	2.0	1.9	1.9	2.1
30-34	2.6	2.5	3.1	2.8
35-39	3.6	3.5	4.0	4.4
40-44	5.7	5.4	5.8	6.2
45-49	7.8	8.2	9.0	9.1
50-54	11.5	12.6	13.4	14.0
55-59	14.9	17.0	17.9	18.7
60-64	21.5	23.2	26.6	25.7
65-69	31.2	36.0	33.9	33.7
70+	68.7	76.6	80.2	75.8

Тайлбар: * Тодотгол хийсэн хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов.

Note: * Estimated by mid-year adjustment population

3.30 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, хүйсээр, насны бүлгээр, оны эцэст

REGISTERED MARRIAGES, by sex and age group, at the end of the year

тоо number

Насны бүлэг Age group	2008		2009		2010		2011	
	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд Total	32 982	32 982	34 071	34 071	9 349	9 349	11 869	11 869
18-19	1 182	2 731	1 742	3 283	254	563	215	517
20-24	13 447	15 643	15 582	17 343	3 453	3 955	4293	5 236
25-29	11 263	9 698	10 852	8 841	2 661	2 271	4012	3 352
30-34	5 298	3 684	4 219	3 187	1 204	1 104	1573	1 363
35-39	1 181	846	1 057	1 003	781	771	883	765
40-44	362	261	369	274	552	405	488	384
45-49	166	80	147	95	267	190	251	171
50+	83	39	103	45	177	90	154	81

3.31 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, гэр бүл байсан хугацаагаар, оны эцэст

DIVORCES, by duration of marriage, at the end of the year

тоо number

Хугацаа, жил Duration, year	2008	2009	2010	2011
Бүгд Total	1 901	2 399	3 054	3 222
Үүнээс: Of which:				
1 жил хүртэл Until 1 year	99	60	101	83
1-3 1-3	290	421	576	611
4-6 4-6	267	341	601	777
7-9 7-9	298	402	395	349
10 ба дээш 10 and over	947	1 175	1 381	1 402

БҮЛЭГ 3. ХҮН АМ |

3.32 ҮРЧЛҮҮЛСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, насны бүлгээр, оны эцэст

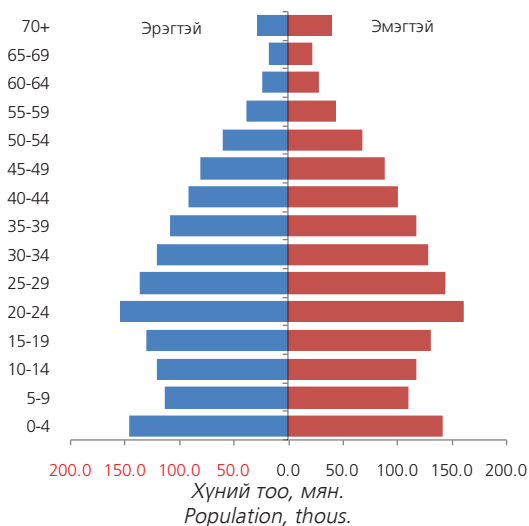
CHILD ADOPTIONS, by age group, at the end of the year

		<i>too number</i>			
Насны бүлэг	<i>Age group</i>	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	2 406	2 167	2 487	2 093
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
3 нас хүртэл	<i>Until 3 age</i>	939	921	915	1 102
3-6	<i>3-6</i>	710	505	596	443
7-9	<i>7-9</i>	426	288	357	229
10 ба дээш	<i>10 and over</i>	426	453	619	319

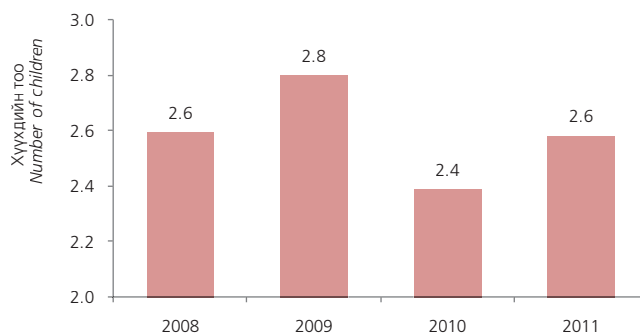

Тайлбар: * Тодотгосон хүн амын тоо, жилийн өсөлт
Note: *Annual growth of the adjustment population

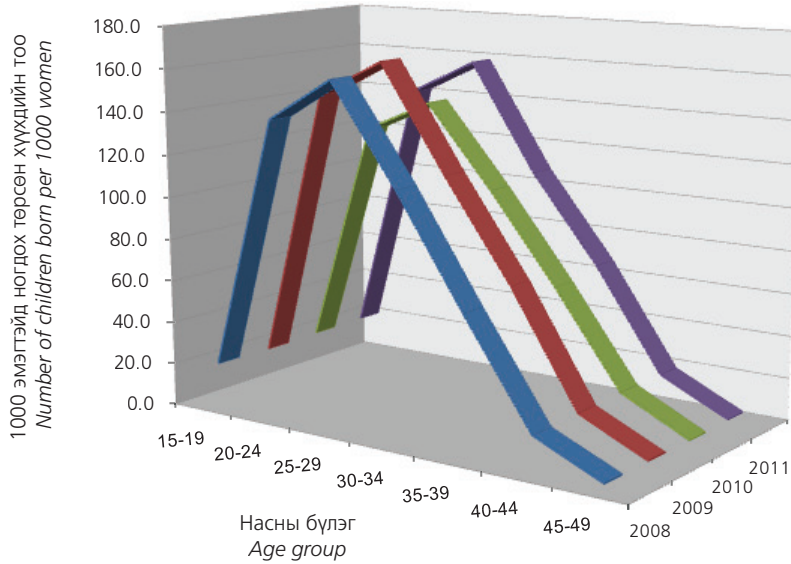
Монгол Улсын хүн амын нас, хүйсийн суварга, 2011 он
Population pyramid of Mongolia, in 2011

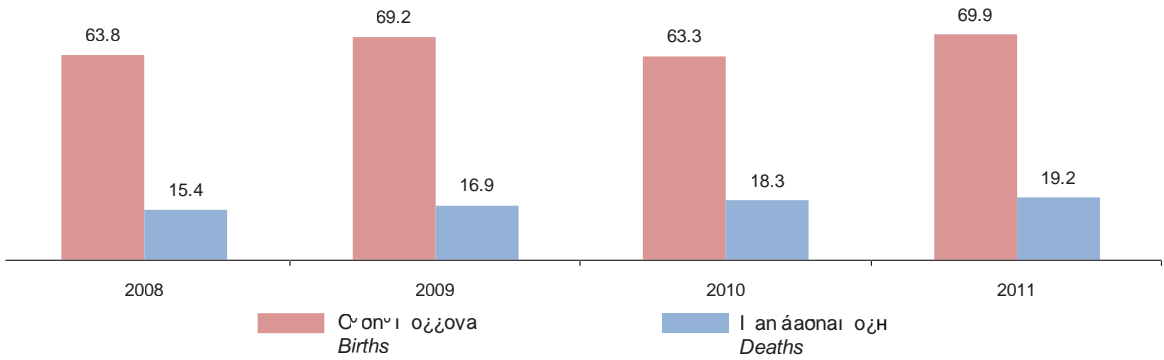
Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
Total fertility rate

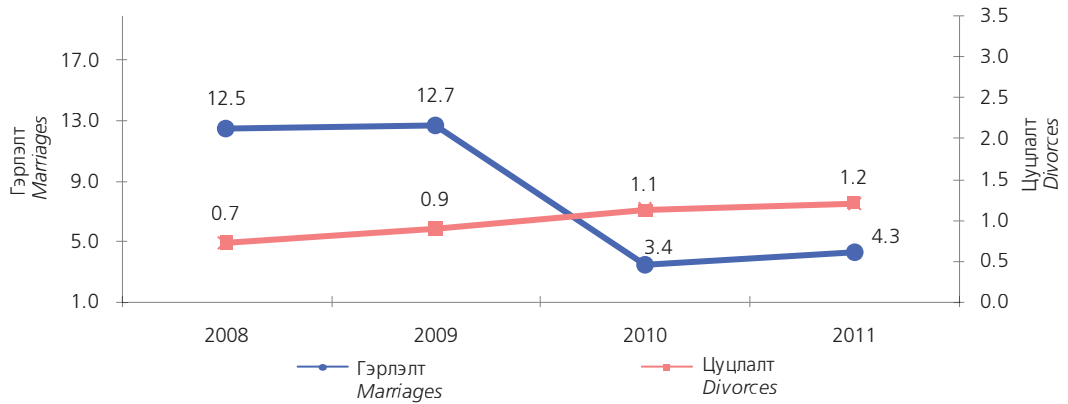
Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
Age-specific fertility rate

Төрсөн, нас барсан хүний тоо, мян.хүн
Births and deaths, thous.persons

Гэрлэлт, цуцлалт, 1000 хүнд ногдохоор
Marriages and divorces, per 1000 population

АЖИЛЛАХ ХҮЧ

Энэ бүлэгт хөдөлмөрийн насны хүн ам, ажиллах хүч, ажиллагчид, ажилгүй иргэдийн талаарх мэдээллийг тусгалаа. Эдгээр үзүүлэлтийг тооцохдоо Үндэсний статистикийн хорооноос жил, улирал тутам гаргадаг “Ажиллах хүчний судалгаа”, “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын цалингийн мэдээ”, “Төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм” зэрэг хөдөлмөрийн статистикийн холбогдолтой түүвэр судалгаа, мэдээ тайлангийн үр дүнг ашигласан болно.

Монгол Улсад Ажиллах хүчний судалгаа (АХС) –г анх удаа 2002-2003 онд олон улсын нийтлэг аргачлалын дагуу улирлаар явуулсан нь хөдөлмөрийн зах зээл дэх улирлын нөлөөллийг тусгасан хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний хэмжээний суурь судалгаа болсон билээ. Харин Монгол Улсын “Статистикийн тухай” хуулинд 2004 онд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт ёсоор 2006 оноос эхлэн жил тутам АХС-г улирлаар явуулж, үр дүнг нэгтгэн тархадаг болсон юм.

Ажиллах хүчний судалгаагаар сонгогдсон өрхөөс мэдээллийг сар бүр цуглуулж, улирлаар нэгтгэж, үр дүнг гаргадаг.

Улсын хэмжээнд хүн амын хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний мэдээ, тайлан гаргах, судалгаа явуулахад ҮСХ-ны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг мөрдөж байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагаанд зах зээлд болон хувийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бараа, үйлчилгээний үйл ажиллагааг хамруулна. Үндэсний тооцооны системийн хүрээнд бараа, үйлчилгээнд худалдах, солилцох, өөрийн аж ахуйд хэрэглэх зорилгоор боловсруулсан түүхий эд материал, зах зээлд нийлүүлж байгаа бүхий л бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, зах зээлд худалдах, өөртөө хэрэглэх зорилгоор өрхөд үйлдвэрлэж байгаа бараа, үйлчилгээг хамруулна.

Эдийн засгийн бус үйл ажиллагаанд хүүхэд, өндөр настан асрах, гэр цэвэрлэх, хоол унд бэлтгэх зэрэг цалин хөлс, орлого олохгүй үйл ажиллагааг хамруулна.

Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам (ажиллах хүч)-д тухайн цаг хугацаанд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд ажиллах хүчээ нийлүүлж байгаа ажиллагч, нийлүүлэхэд бэлэн байгаа ажилгүй иргэдийг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхтэй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхтэй хүн ам гэж хоёр ангилна. Эмхтгэлд мэдээллийг эдийн засгийн байнгын идэвхтэй хүн амаар гаргасан болно.

Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд эдийн засгийн идэвхтэй хүн амд хамаарагдахгүй хөдөлмөрийн насны нийт хүн ам болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн ам, хөдөлмөрийн наснаас дээш насны хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд хөдөлмөрийн нөхцөл, онцлогоос шалтгаалан тэтгэврийн наснаас өмнө тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолгосон хүн ам, хөдөлмөрийн чадвараа 6 сараас дээш хугацаагаар түр болон бүрэн алдсан иргэн, хөдөлмөрийн насны өдрөөр суралцагч, хүндэтгэх ба хүндэтгэх бус шалтгаанаар хөдөлмөр эрхлээгүй болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхгүй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхгүй хүн ам гэж хоёр ангилна.

Ажиллагч-цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд оролцож, хөдөлмөр эрхлэлтийн аль нэг хэв шинж (статус)-д хамрагдаж буй иргэн байна. Цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд сүүлийн 7 хоногт нэгээс дээш цагаар оролцсон тохиолдолд ажиллагч гэж үзнэ.

Ажилгүй иргэн-тухайн хугацаанд ажилгүй байсан, ажил хийхэд бэлэн, ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг хэлнэ.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд-Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст бүртгүүлсэн иргэдийг бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд хамруулав.

Төрийн албан хаагч-төрийн албан тушаалыг эрхэлж, бүрэн эрхээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс авч, ажиллах нөхцөл, баталгаагаар хангагдан ажиллаж байгаа иргэн байна.

“Ажиллах хүчний оролцооны түвшин”–Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоог хөдөлмөрийн насны хүн амын тооны харьцаа байна.

$$\text{Ажиллах хүчний оролцооны түвшин} = \frac{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}}{\text{Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо}} \times 100$$

Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин–ажиллагчдын тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоонд харьцуулна.

$$\text{Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин} = \frac{\text{Ажиллагчдын тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

Ажилгүйдлийн түвшин–ажилгүй иргэдийн тоо эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тооны харьцаа байна.

$$\text{Ажилгүйдлийн түвшин} = \frac{\text{Ажилгүй иргэдийн тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

ДУНДАЖ ЦАЛИН

Дундаж цалин–Тайлант хугацаанд олгогдсон ажиллагчдын нийт цалин, орлогын дүн ажиллагчдын дундаж тооны харьцаа байна.

$$\text{Дундаж цалин} = \frac{\text{Ажиллагчдын цалин, орлого}}{\text{Ажиллагчдын дундаж тоо}} \times 100$$

Нэрлэсэн цалин–Тайлант хугацаанд татвар, суутгал хасагдсан, хэрэглээний үнийн индексээр засварлагдаагүй, худалдан авах чадварыг илэрхийлдэггүй цалин, хөлс байна.

Нэрлэсэн цалингийн индекс–Тайлант хугацааны болон суурь хугацаа (жил, улирал)-ны нэрлэсэн дундаж цалингуудын хувиар (процентоор) илэрхийлэгдсэн харьцаа байна.

$$\text{Нэрлэсэн цалингийн индекс} = \frac{\text{Тайлант оны нэрлэсэн дундаж цалин}}{\text{Суурь оны нэрлэсэн дундаж цалин}} \times 100$$

Бодит цалингийн индекс нь нэрлэсэн цалингийн хэрэглээний үнийн индексээр засварлагдсан, худалдан авах чадварын өөрчлөлтийг илэрхийлсэн үзүүлэлт байна.

Бодит цалингийн индекс–Нэрлэсэн цалингийн индекс, тайлант оны хэрэглээний үнийн индексүүдийн хувиар илэрхийлэгдсэн харьцаа байна.

$$\text{Бодит цалингийн индекс} = \frac{\text{Нэрлэсэн цалингийн индекс}}{\text{Хэрэглээний үнийн индекс}} \times 100$$

LABOUR FORCE

This section provides information on working age population, labour force, employed and unemployed people. Basic data sources for estimates of these indicators are sample surveys and statistical reports relevant to labour statistics such as reports on “Labour Force Survey (LFS)” and “Wages and Salaries Survey”, and “Statistical Overview on Civil Servant Structure and Movement” produced by the National Statistical Office on an annual and quarterly basis.

Conducting its first national “Labor Force Survey” on a quarterly basis during 2002-2003 in accordance with internationally common methodologies allowed Mongolia to have a national employment baseline survey that captured seasonal variations in the labor market. According to amendments of the Law on Statistics of Mongolia made in 2004, the NSO has conducted the LFS on a quarterly basis and published its results since 2006.

The Labour Force Survey data are collected from selected households, and compiled and disseminated on a quarterly basis.

“A Methodology for Estimating Employment and Labor Force Statistics” approved by a Joint Resolution 01/68/94 of 2009 from the Chairman of the NSO and the Minister for Social Welfare and Labour are being followed to prepare and compile employment and labour force statistics and conduct relevant surveys at the national level.

“**Economic activity**” means a process, i.e. the combination of actions that result in a certain set of products and services produced for the market or for personal use. National Account System comprises all goods and services, raw materials produced or processed for sell or exchange in the market or domestically produced ones for personal use or for market supply.

“**Non-economic activity**” means activities which are carried out not for profit and wages, such as looking after children and erdes, cooking, etc.

“**Economically active population (Labour force)**” comprises all persons of either sex unemployed for the moment, who are ready to furnish or employed ones who furnish the supply of labour for the production of economic goods and services as defined by the United Nations System of National Accounts during a specified time-reference period. Economically active population is divided into “usually active” or “currently active” during a specified time-reference period.

“**Employed**” means all citizens engaged in economic activity for pay (wages or salary) and have an employment status. Person who are engaged in economic activity for pay for a period of more than one week can be regarded as employe.

“**Unemployed**” are work age citizens with full work capabilities who have been unemployed for some time, available for more work and actively looking for a job.

“**Registered unemployed**”, are those segments of the population in the working age who are currently not involved in a paid or self-employed job and actively looking for job and registered at the Department of Labour and Social Welfare according to the International Standard Methodology.

“**Government employee**” Civil servants shall be the persons who are paid and ensured working conditions and guarantees by the state for holding a civil position and for exercising their powers.

“**Labour force participation rate**” ratio of the economically active population to the working age population, expressed in percentages.

$$\text{Labour force participation rate} = \frac{\text{Economically active population}}{\text{Working age population}} \times 100$$

“Employment rate” ratio of the number of employed to the economically active population, expressed in percentages.

$$\text{Employment rate} = \frac{\text{Number of employed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

“Unemployment rate” ratio of the number of unemployed to the economically active population, expressed in percentages.

$$\text{Unemployment rate} = \frac{\text{Number of unemployed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

AVERAGE WAGES AND SALARIES

Average wages and salaries is calculated by dividing wages and salaries of employees by number of employees.

$$\text{Average wages and salaries} = \frac{\text{Wage and salary of employees}}{\text{Number of employees}} \times 100$$

Nominal wage is net wages and salaries of employees after deduction for taxes and contributions, and which are not adjusted by consumer price index and not in terms of purchasing power.

Calculation of the nominal wage index is as follows:

A nominal wage index (NWI) is first calculated by dividing current nominal average wage for year of current by expressing the value for year of current as a percentage by nominal wage of base year, by of the following formula

$$\text{Nominal wage index} = \frac{\text{Nominal wage for the base year}}{\text{Nominal wage for year of current}} \times 100$$

Real wage index is nominal wage index adjusted for changes in purchasing power measured by the consumer price index.

The real wage index is computed by dividing, the nominal wage index by consumer price index of the corresponding year.

$$\text{Real wage index} = \frac{\text{Nominal wage index}}{\text{Consumer price index}} \times 100$$

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.1 ХҮН АМЫН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст

EMPLOYMENT, at the end of the year

мян.хүн *thous.persons*

Үзүүлэлт	Indicators	2008*	2009	2010	2011
	БҮГД	TOTAL			
15 ба түүнээс дээш насны хүн амын тоо	<i>Population aged 15 and over</i>	1688.7**	1 853.5	1 863.4	1 798.4
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active population</i>	1 071.5	1 137.9	1 147.1	1 124.7
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо	<i>Employed</i>	1 041.7	1 006.3	1 033.7	1 037.7
Ажилгүй иргэдийн тоо	<i>Unemployed</i>	-	131.6	113.4	87.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо***	<i>Registered unemployed***</i>	29.8	38.1	38.3	57.2
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амын тоо	<i>Economically inactive population</i>	-	715.6	716.3	673.7
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation rate, %</i>	63.5	66.8	61.6	62.5
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment rate, %</i>	61.7	88.4	90.1	92.3
Ажилгүйдлийн түвшин, %	<i>Unemployment rate, %</i>	-	11.6	9.9	7.7
	Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female			
15 ба түүнээс дээш насны хүн амын тоо	<i>Population aged 15 and over</i>	870.8**	877.9	960.8	932.0
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо	<i>Economically active population</i>	546.6	542.9	540.3	529.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ажиллагчдын тоо	<i>Employed</i>	529.0	480.1	490.6	490.2
Ажилгүй иргэдийн тоо	<i>Unemployed</i>	-	62.7	49.7	39.0
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо***	<i>Registered unemployed***</i>	17.6	21.1	20.1	26.0
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амын тоо	<i>Economically inactive population</i>	-	418.2	420.6	402.8
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	<i>Labour force participation rate, %</i>	62.8	61.8	56.2	56.8
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, %	<i>Employment rate, %</i>	60.8	88.4	90.8	92.6
Ажилгүйдлийн түвшин, %	<i>Unemployment rate, %</i>	-	11.5	9.2	7.4

* 2009 он хүртэл аймаг, нийслэлийн засаг захиргааны нэгжээс мэдээлдэг "Хүн амын ажил эрхлэлтийн жилийн тайлан"-гийн дүнгээр гаргаж байсан болно. Харин 2009 оноос хойш Үндэсний статистикийн хорооны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайдын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан "хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлал"-ын дагуу "Ажиллах хүчний судалгаа"-ны дүнгээр тооцож гаргасан.

** Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо

*** Эх үүсвэр: Нийгмийн Хамгаалал, хөдөлмөрийн яамны мэдээ

* Until 2009 estimates were based on results from "Annual Reports on Population Employment" prepared by administrative units in aimags and the capital city. Estimated using result from the Labour Force survey according to the "Methodology for Estimation of Employment and Labour Force Indicators", adopted by the Joint Resolution 01/68/94 of 2009 from the Chairman of the NSO and the Minister for Social Welfare and Labour.

** Population of working age

*** Source: Report of the Ministry of Social Welfare and Labour

4.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХТЭЙ ХҮН АМЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008*	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 071.5	1 137.9	1 147.1	1 124.7
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	164.4	188.6	187.9	188.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	33.8	43.9	43.3	45.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	25.5	29.3	31.0	27.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	36.3	32.8	39.0	36.8
Увс	<i>Uvs</i>	33.8	42.1	38.7	40.8
Ховд	<i>Khovd</i>	35.0	40.5	35.9	38.0
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	249.4	268.8	268.3	253.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	41.5	47.4	49.4	49.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	42.3	37.9	37.6	36.3
Булган	<i>Bulgan</i>	23.6	27.7	30.7	28.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	34.4	41.2	37.7	37.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	52.0	57.7	54.5	48.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	55.6	56.9	58.4	54.0
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	185.5	215.6	215.4	214.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.3	6.1	5.8	5.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	34.5	40.4	39.0	40.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20.8	25.3	29.2	21.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	22.7	24.1	24.2	24.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	20.6	27.3	27.7	28.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	39.2	50.1	47.1	45.7
Төв	<i>Tov</i>	43.4	42.3	42.4	47.9
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	74.0	76.9	80.4	86.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	23.0	24.3	26.2	28.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	23.5	28.9	30.5	28.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	27.5	23.7	23.7	28.7
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	398.2	388.0	395.1	382.8

* 2009 он хүртэл аймаг, нийслэлийн засаг захиргааны нэгжээс мэдээлдэг "Хүн амын ажил эрхлэлтийн жилийн тайлан"-гийн дүнгээр гаргаж байсан болно.

* Until 2009 estimates were based on results from "Annual Reports on Population Employment" prepared by administrative units in aimags and the capital city.

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.3 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, салбараар, оны эцэст

EMPLOYEES, by divisions, at the end of the year

мян.хүн thous.persons

Салбар	Divisions	2008*	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 041.7	1 006.3	1 033.7	1 037.7
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй,загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry, fishing and hunting</i>	377.6	348.8	346.6	342.8
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	46.5	34.8	34.1	45.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	47.5	62.7	64.8	65.8
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	30.1	9.5	12.4	11.9
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	-	6.1	7.8	5.1
Барилга	<i>Construction</i>	66.8	49.6	48.8	52.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles</i>	169.7	160.3	146.2	152.5
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	35.8	68.7	76.5	75.8
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	34.5	23.3	27.7	26.4
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information, communication</i>	10.5	10.2	14.5	11.5
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance</i>	19.8	12.3	15.2	16.6
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	12.0	0.2	0.5	0.3
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	-	10.9	9.5	11.4
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	-	8.9	9.4	9.2
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social insurancy</i>	50.9	56.1	61.0	55.6
Боловсрол	<i>Education</i>	66.2	74.9	85.3	85.5
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	42.3	35.7	40.3	36.4
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	-	6.9	8.5	7.8
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	19.7	22.3	21.4	21.8
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	<i>Activities of households as employers</i>	7.7	1.9	0.9	1.8
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	<i>Activities of extraterritorial organizations and bodies</i>	4.1	2.2	2.3	2.4

* 2009 он хүртэл аймаг, нийслэлийн засаг захиргааны нэгжээс мэдээлдэг "Хүн амын ажил эрхлэлтийн жилийн тайлан"-гийн дүнгээр гаргаж байсан болно.

* Until 2009 estimates were based on results from "Annual Reports on Population Employment" prepared by administrative units in aimags and the capital city.

4.4 АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

EMPLOYEES, by regions, aimags and the Capital, at the end of the year

		мян.хүн <i>thous.persons</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008*	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1041.7	1006.3	1033.7	1037.7
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	158.5	174.5	169.0	167.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	32.6	40.2	42.1	42.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	24.5	27.4	28.2	24.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	34.8	31.5	33.2	30.1
Увс	<i>Uvs</i>	32.3	38.8	32.9	36.6
Ховд	<i>Khovd</i>	34.3	36.6	32.6	34.7
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	238.5	236.6	236.4	232.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	39.8	44.0	46.0	47.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	40.0	37.8	36.3	34.5
Булган	<i>Bulgan</i>	22.5	24.0	26.1	24.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	32.7	29.2	28.0	32.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	49.9	53.6	51.7	44.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	53.6	48.0	48.3	49.1
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	181.4	191.4	195.4	199.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.2	4.8	5.0	5.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	33.3	34.1	34.7	36.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20.5	20.1	24.6	20.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	22.2	20.9	21.8	22.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	20.1	23.2	23.4	24.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	38.2	48.8	46.1	45.1
Төв	<i>Tov</i>	42.9	39.5	39.8	45.3
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	71.4	70.0	72.0	76.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	22.1	23.7	23.0	25.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	22.8	24.3	26.3	24.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	26.5	22.0	22.7	26.2
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	391.9	333.8	360.9	361.4

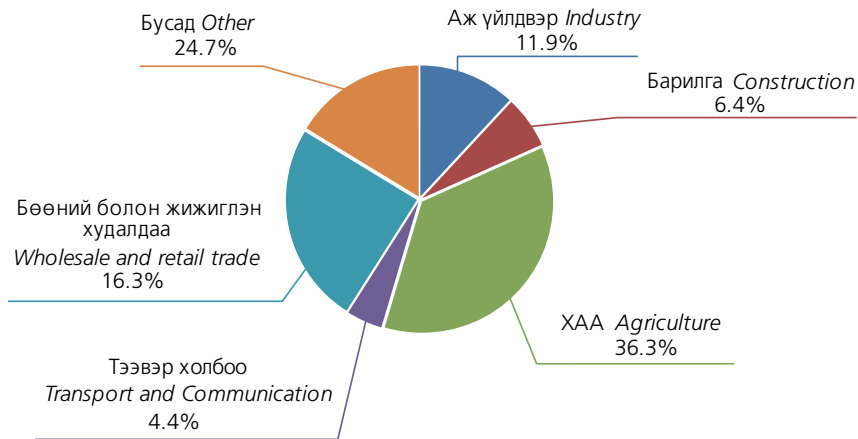
* 2009 он хүртэл аймаг, нийслэлийн засаг захиргааны нэгжээс мэдээлдэг "Хүн амын ажил эрхлэлтийн жилийн тайлан"-гийн дүнгээр гаргаж байсан болно.

* Until 2009 estimates were based on results from "Annual Reports on Population Employment" prepared by administrative units in aimags and the capital city.

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

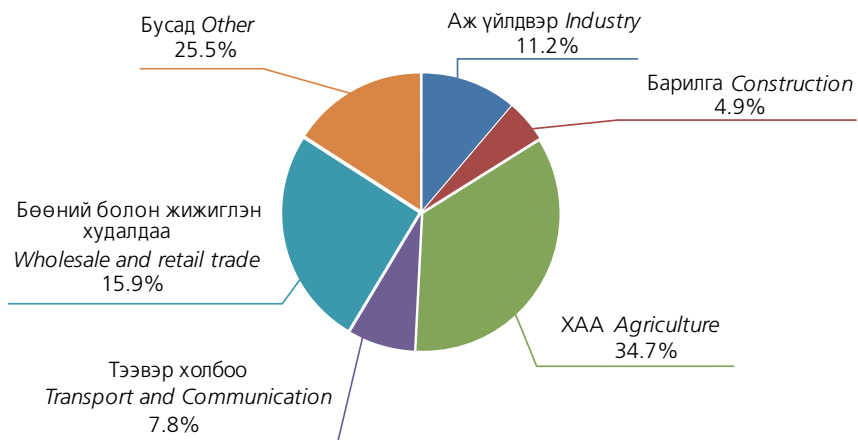
Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар *Employees, by industries, percentage share to total*

2008

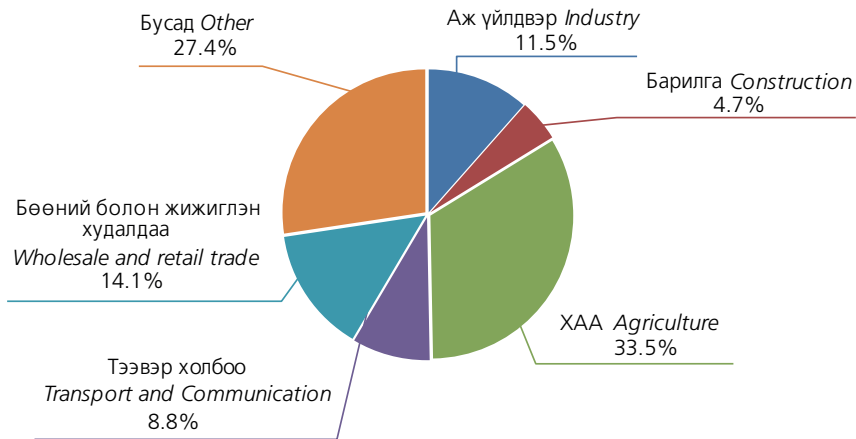
Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар *Employees, by industries, percentage share to total*

2009

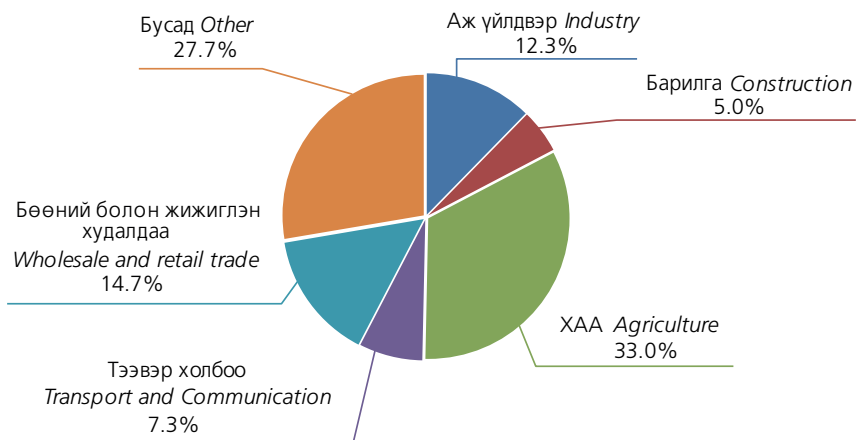
Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар
Employees, by industries, percentage share to total

2010

Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд харьцуулсан хувиар
Employees, by industries, percentage share to total

2011

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.5 АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО*, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF UNEMPLOYED*, by sex, regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2007/2008	2009	2010	2011
БҮГД	БҮГД TOTAL	90 828	131 618	113 438	87 030
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	12 743	14 131	18 914	20 309
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 722	3 653	1 231	3 160
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 179	1 939	2 803	2 952
Завхан	Zavkhan	763	1 322	5 784	6 693
Увс	Uvs	3 494	3 277	5 787	4 225
Ховд	Khovd	4 585	3 940	3 309	3 279
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	22 488	32 200	31 874	21 135
Архангай	Arkhangai	2 496	3 354	3 459	2 190
Баянхонгор	Bayankhongor	597	111	1 352	1 818
Булган	Bulgan	1 586	3 663	4 662	3 835
Орхон	Orkhon	8 781	12 036	9 789	4 446
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 191	4 121	2 639	3 933
Хөвсгөл	Khovsgol	6 837	8 915	9 973	4 913
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	20 791	24 122	19 977	14 636
Говьсүмбэр	Govisumber	1 080	1 282	830	265
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	7 048	6 280	4 291	3 368
Дорноговь	Dornogovi	4 204	5 194	4 608	1 184
Дундговь	Dundgovi	2 267	3 217	2 456	2 161
Өмнөговь	Omnogovi	2 669	4 073	4 269	4 411
Сэлэнгэ	Selenge	1 310	1 282	982	634
Төв	Tov	2 213	2 794	2 541	2 613
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	3 378	6 976	8 408	9 544
Дорнод	Dornod	562	619	3 222	3 141
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 086	4 625	4 196	3 910
Хэнтий	Khentii	730	1 732	990	2 493
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	31 428	54 189	34 265	21 406
	Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female			
БҮГД	TOTAL	43 153	62 778	49 698	38 999
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	6 897	8 038	9 568	9 960
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 045	2 363	807	1 789
Говь-Алтай	Govi-Altai	935	952	1 139	1 386
Завхан	Zavkhan	549	953	2 459	3 139
Увс	Uvs	2 246	1 618	3 698	2 308
Ховд	Khovd	2 122	2 152	1 465	1 338
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	10 795	15 757	13 591	8 699
Архангай	Arkhangai	1 052	1 708	1 820	984
Баянхонгор	Bayankhongor	509	111	323	534
Булган	Bulgan	618	1 902	1 993	1 383
Орхон	Orkhon	4 286	6 126	4 357	2 535
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 073	1 976	1 153	1 456
Хөвсгөл	Khovsgol	3 257	3 934	3 945	1 807
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	9 664	9 880	8 163	6 048
Говьсүмбэр	Govisumber	590	329	173	105
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 644	2 637	1 944	1 459
Дорноговь	Dornogovi	2 252	2 359	1 740	532
Дундговь	Dundgovi	776	1 338	933	812
Өмнөговь	Omnogovi	1 051	1 648	1 837	1 418
Сэлэнгэ	Selenge	611	615	423	249
Төв	Tov	740	954	1 113	1 473
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	1 673	3 340	4 453	4 747
Дорнод	Dornod	183	318	1 409	1 165
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 218	2 373	2 451	2 333
Хэнтий	Khentii	272	649	593	1 249
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 124	25 763	13 923	9 545

* Ажиллах хүчний судалгааны дүнгээр

* By results of the Labour Force Survey

4.6 АЖИЛГҮЙДЛИЙН ТҮВШИН, бүс, аймаг, нийслэлээр

UNEMPLOYMENT RATE, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	9.2	11.6	9.9	7.7
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	7.0	7.5	10.1	10.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4.4	8.4	2.8	7.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	7.9	6.6	9.0	10.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2.0	4.0	14.8	18.2
Увс	<i>Uvs</i>	9.2	7.8	15.0	10.4
Ховд	<i>Khovd</i>	12.0	9.6	9.2	8.6
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	8.9	12.0	11.9	8.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5.1	7.2	7.0	4.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1.6	0.3	3.6	5.0
Булган	<i>Bulgan</i>	6.6	13.3	15.2	13.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	23.5	29.2	25.9	11.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	4.5	7.1	4.9	8.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12.2	15.7	17.1	9.1
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	10.9	11.2	9.3	6.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	17.2	21.2	14.3	4.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	20.1	15.5	11.0	8.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14.5	20.7	15.8	5.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9.4	13.3	10.1	8.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	12.8	15.0	15.4	15.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3.7	2.5	2.1	1.4
Төв	<i>Tov</i>	5.4	6.5	6.0	5.5
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	4.4	9.0	10.5	11.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	2.3	2.6	12.3	10.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7.2	15.9	13.8	13.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3.1	7.3	4.2	8.7
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10.9	14.0	8.7	5.6

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ

4.7 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО*, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

REGISTERED UNEMPLOYED*, by sex, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД		TOTAL			
БҮГД	TOTAL	29 813	38 077	38 250	57 171
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	5 725	7 886	7 158	6 195
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 173	1 292	1 140	1 038
Говь-Алтай	Govi-Altai	984	996	817	787
Завхан	Zavkhan	1 526	2 225	2 651	1 457
Увс	Uvs	1 404	2 252	1 230	781
Ховд	Khovd	638	1 121	1 320	2 132
Хангайн бүс		Khangaï region			
Дүн	Subtotal	11 109	14 463	12 400	11 293
Архангай	Arkhangai	1 779	1 824	2 132	2 584
Баянхонгор	Bayankhongor	2 299	2 995	2 291	1 309
Булган	Bulgan	1 118	2 945	1 616	597
Орхон	Orkhon	1 755	1 804	1 748	2 287
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 115	2 568	2 230	2 099
Хөвсгөл	Khovsgol	2 043	2 327	2 383	2 417
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	3 972	5 379	6 868	6 372
Говьсүмбэр	Govisumber	113	157	128	477
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 159	1 641	1 773	1 907
Дорноговь	Dornogovi	322	532	642	656
Дундговь	Dundgovi	448	554	848	638
Өмнөговь	Omnogovi	492	484	979	705
Сэлэнгэ	Selenge	978	1 120	998	1 135
Төв	Tov	460	891	1 500	854
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	2 680	2 672	2 736	3 980
Дорнод	Dornod	917	730	786	1 756
Сүхбаатар	Sukhbaatar	696	1 041	907	859
Хэнтий	Khentii	1 067	901	1 043	1 365
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 327	7 677	9 088	29 331
Үүнээс: Эмэгтэй		Of which: Female			
БҮГД	TOTAL	17 611	21 064	20 116	26 043
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	3 390	4 319	3 856	3 042
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	550	546	493	579
Говь-Алтай	Govi-Altai	607	686	516	361
Завхан	Zavkhan	984	1326	1343	631
Увс	Uvs	832	1 116	736	348
Ховд	Khovd	417	645	768	1 123
Хангайн бүс		Khangaï region			
Дүн	Subtotal	6 201	7 995	6 649	5 272
Архангай	Arkhangai	811	797	993	1 366
Баянхонгор	Bayankhongor	1 349	1 803	1 390	538
Булган	Bulgan	643	1 616	798	294
Орхон	Orkhon	1 011	1 003	942	1 025
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 203	1 407	1 146	938
Хөвсгөл	Khovsgol	1 184	1 369	1 380	1 111
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	2 598	3 219	3 786	3 027
Говьсүмбэр	Govisumber	83	96	67	209
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	835	994	1 003	1 050
Дорноговь	Dornogovi	279	370	427	233
Дундговь	Dundgovi	280	324	458	272
Өмнөговь	Omnogovi	285	307	571	280
Сэлэнгэ	Selenge	552	620	479	608
Төв	Tov	284	508	781	375
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	1 657	1 419	1 337	1 918
Дорнод	Dornod	681	395	435	979
Сүхбаатар	Sukhbaatar	390	630	544	364
Хэнтий	Khentii	586	394	358	575
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 765	4 112	4 488	12 784

* - Эх үүсвэр: Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс(ХХҮХ)-т бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн мэдээ, Нийгмийн Хамгаалал, Хөдөлмөрийн Яам

* - Source: Report of the registered unemployed in the Labour and Welfare Services Division of the aimags and Capital city. Ministry of Social Welfare and Labour

4.8 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХГҮЙ ХҮН АМ, бүс, аймаг, нийслэлээр

ECONOMICALLY INACTIVE POPULATION, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2007/2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	641 054	715 616	716 237	673 678
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	61 472	68 069	68 040	73 797
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	16 236	12 483	12 536	16 460
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9 316	7 103	7 288	7 381
Завхан	<i>Zavkhan</i>	11 997	22 958	21 047	21 240
Увс	<i>Uvs</i>	11 568	11 655	12 912	11 416
Ховд	<i>Khovd</i>	12 355	13 870	14 257	17 300
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	112 031	119 551	124 740	120 128
Архангай	<i>Arkhangai</i>	9 091	14 316	13 427	11 726
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12 483	17 245	17 745	16 041
Булган	<i>Bulgan</i>	16 754	19 113	15 649	10 618
Орхон	<i>Orkhon</i>	26 421	23 163	28 895	25 336
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	22 892	20 295	22 053	26 936
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	24 390	25 419	26 971	29 471
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	94 644	111 102	100 992	88 229
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4 264	4 183	4 201	3 136
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	22 213	29 252	30 147	23 892
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11 662	14 153	10 958	14 458
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9 565	10 710	9 224	7 455
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7 050	15 594	11 574	9 321
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	23 400	23 424	19 690	17 551
Төв	<i>Tov</i>	16 490	13 786	15 198	12 416
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	51 208	71 619	69 916	64 075
Дорнод	<i>Dornod</i>	22 518	34 001	31 315	27 234
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6 832	12 481	10 800	10 723
Хэнтий	<i>Khentii</i>	21 858	25 137	27 081	26 118
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	321 399	345 275	353 269	327 449

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.9 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, төрийн албаны ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар

GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by classification of Government service, 1st of January of selected years

Төрийн албаны ангилал	Classification of Government service	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	140 258	144 049	148 223	155 679
Төрийн улс төрийн алба	Political positions	2 600	2 704	2 865	2 907
Төрийн захиргааны алба	Public administration positions	10 503	13 104	14 420	15 280
Төрийн тусгай алба	Special service positions	25 428	25 688	28 475	28 010
Төрийн үйлчилгээний алба	Support service positions	101 727	102 553	102 463	109 482

4.10 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар

GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by region, aimags and the Capital, 1st of January of selected years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	140 258	144 049	148 223	155 679
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	18 704	19 181	20 279	20 994
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4 181	4 117	4 504	4 771
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 087	3 343	3 413	3 427
Завхан	Zavkhan	3 679	4 176	4 128	4 307
Увс	Uvs	3 918	3 725	4 014	4 146
Ховд	Khovd	3 839	3 820	4 220	4 343
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	22 825	23 167	24 278	24 721
Архангай	Arkhangai	3 670	3 756	3 891	3 904
Баянхонгор	Bayankhongor	3 477	3 706	3 975	3 982
Булган	Bulgan	2 936	3 213	3 271	3 338
Орхон	Orkhon	3 396	3 080	3 256	3 399
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4 214	4 194	4 407	4 406
Хөвсгөл	Khovsgol	5 132	5 218	5 478	5 692
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	20 407	19 964	21 379	21 637
Говьсүмбэр	Govisumber	756	807	894	955
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4 054	4 118	4 130	3 994
Дорноговь	Dornogovi	2 459	2 403	2 787	2 848
Дундговь	Dundgovi	2 459	2 598	2 850	2 869
Өмнөговь	Omnogovi	2 452	2 386	2 569	2 480
Сэлэнгэ	Selenge	4 165	3 889	4 204	4 371
Төв	Tov	4 062	3 763	3 945	4 120
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	9 595	9 640	10 144	10 549
Дорнод	Dornod	3 750	3 493	3 638	3 863
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 347	2 603	2 689	2 775
Хэнтий	Khentii	3 498	3 544	3 817	3 911
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	68 727	72 097	72 143	77 778

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл

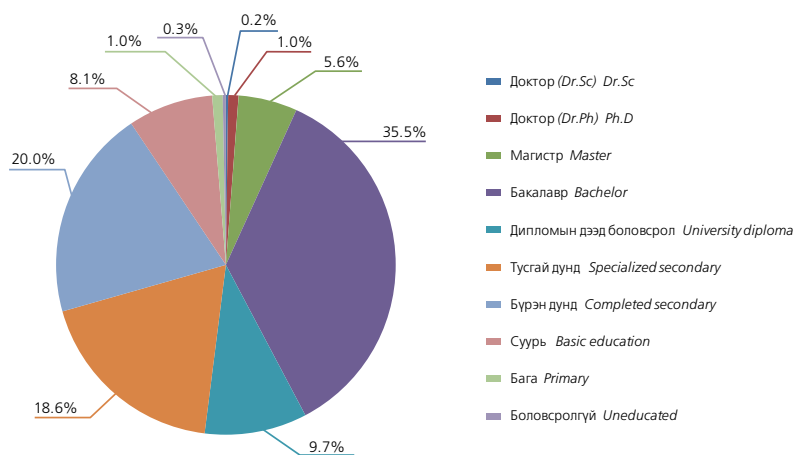
Source: * Statistical overview on Government Employees structure and movement, Government Service Council

4.11 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, албан тушаалын ангиллаар, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар

*PUBLIC ADMINISTRATION GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA**, by classification of officers, 1st of January of selected years

Албан тушаалын ангилал	Classification of officers	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	10 503	13 104	14 420	15 280
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	91	89	94	103
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	346	410	417	623
Ахлах түшмэл	Senior officers	1 729	1 520	1 688	1 905
Дэс түшмэл	Executive officers	6 005	8 383	9 314	9 275
Туслах түшмэл	Assistant officers	2 332	2 702	2 907	3 374
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	5 555	7 206	7 878	8 461
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	6	7	8	8
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	54	147	150	167
Ахлах түшмэл	Senior officers	724	676	770	912
Дэс түшмэл	Executive officers	3 542	5 115	5 500	5 546
Туслах түшмэл	Assistant officers	1 229	1 261	1 450	1 828

**Монгол Улсын төрийн албан хаагчдын боловсролын бүтэц*,
2011 оны 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар, хувиар**
Composition of educational level of Government employees of Mongolia 1st of January of the 2011*

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл

Source: * Statistical overview on Government Employees structure and movement, Government Service Council

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.12 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by economic divisions

Салбар	Divisions	мян.төг <i>thous.tog</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	274.2	300.5	341.5	424.2
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	158.1	175.2	172.5	203.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	328.6	405.8	572.2	732.4
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	268.0	271.9	326.2	402.4
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas and water supply	240.9	297.3	337.5	411.3
Барилга	Construction	223.2	235.2	247.5	341.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	Wholesale and retail trade, repair and household goods	193.8	214	231.6	273.0
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels and restaurants	193.2	239.7	267.1	298.3
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage and communication	255.6	294.7	369	487.2
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	471.4	600.3	696.7	886.9
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting and other business activities	251.7	264.9	277.3	330.1
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	Public administration and defence, social insurance	327.3	332	351.1	434.3
Боловсрол	Education	289.2	297.3	311.6	366.1
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health and social security	295.8	298.4	319.1	382.4
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Community, social and other personal services	213.9	265	257.6	305.3

4.13 БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

REAL WAGE INDEX, by economic divisions

Салбар	Divisions	2005=100 % <i>хувь percentage</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	185.1	188.6	194.7	221.6
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	204.6	210.7	188.5	203.3
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	182.8	209.8	268.8	315.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	182.3	171.9	187.3	211.8
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas and water supply	137.6	157.9	162.8	181.8
Барилга	Construction	137.5	134.7	128.8	162.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	Wholesale and retail trade, repair and household goods	181.5	186.3	183.1	197.8
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels and restaurants	113.8	131.2	132.8	135.9
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage and communication	155.4	166.6	189.4	229.2
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	196.5	232.6	245.3	286.1
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting and other business activities	251.9	246.4	234.3	255.6
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	Public administration and defence, social insurance	210.6	198.6	190.7	216.2
Боловсрол	Education	213.0	203.5	193.7	208.6
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health and social security	238.9	224.0	217.6	238.9
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Community, social and other personal services	213.8	246.2	217.4	236.1

4.14 БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, өмнөх онтой харьцуулснаар

REAL WAGE INDEX, by economic divisions, compared with previous year

Салбар	Divisions	хувь percentage			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	123.9	101.9	103.2	113.8
Үүнээс:	Of which:				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	136.5	103.0	89.5	107.9
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	116.9	114.8	128.1	117.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	130.7	94.3	109.0	113.0
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, gas and water supply	113.6	114.7	103.1	111.7
Барилга	Construction	104.0	97.9	95.6	126.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	Wholesale and retail trade, repair and household goods	123.0	102.6	98.3	108.0
Зочид буудал, зоогийн газар	Hotels and restaurants	98.5	115.3	101.2	102.3
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	Transport, storage and communication	114.8	107.2	113.7	121.0
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	Financial intermediation	101.8	118.3	105.4	116.7
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	Real estate, renting and other business activities	148.6	97.8	95.1	109.1
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, нийгмийн даатгал	Public administration and defence, social insurance	131.9	94.3	96.1	113.4
Боловсрол	Education	129.6	95.5	95.2	107.6
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Health and social security	139.2	93.8	97.1	109.8
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	Community, social and other personal services	113.6	115.2	88.3	108.6

4.15 АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр

MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by legal status of establishments

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	мян.төг thous.tog			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	274.2	300.5	341.5	424.2
Үүнээс:	Of which:				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	272.6	325.2	392.0	456.7
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government owned enterprises	242.6	265.6	298.0	347.7
Хувьцаат компани	Shareholding companies	261.8	290.3	350.9	431.1
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	259.9	307.6	360.8	479.8
Хоршоо	Co operatives	154.5	155.5	191.1	196.0
Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Total responsibility partnerships	209.0	226.2	249.9	301.5
Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	Partially responsibility partnerships	173.1	196.1	232.0	282.9
Төсөвт байгууллага	Budget organization	302.2	306.1	324.7	393.9
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	157.4	169.3	178.2	245.1

БҮЛЭГ 4. АЖИЛЛАХ ХҮЧ |

4.16 БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр

REAL WAGE INDEX, by legal status of establishments

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	2005=100 % хувь <i>percentage</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	185.1	188.6	194.7	221.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>State owned enterprises</i>	133.0	147.4	161.5	172.4
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>Local government owned enterprises</i>	131.3	133.7	136.2	139.7
Хувьцаат компани	<i>Shareholding companies</i>	148.9	153.5	168.5	189.7
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	<i>Limited liability companies</i>	197.2	216.9	231.1	281.6
Хоршоо	<i>Co operatives</i>	167.9	157.2	175.4	176.1
Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	<i>Total responsibility partnerships</i>	224.7	226.0	226.8	250.8
Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	<i>Partially responsibility partnerships</i>	173.0	182.2	195.8	218.7
Төсөвт байгууллага	<i>Budget organization</i>	213.1	200.7	193.3	214.9
Төрийн бус байгууллага	<i>Non governmental organizations</i>	119.2	119.2	114.0	143.7

Тайлбар: * Дундаж цалингийн суурь он - 2005

Note: * A base year of average wage - 2005

4.17 БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр, өмнөх онтой харьцуулснаар

REAL WAGE INDEX, by legal status of establishments, compared to previous year

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	хувь <i>percentage</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	123.9	101.9	103.2	113.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>State owned enterprises</i>	106.3	110.9	109.5	106.7
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>Local government owned enterprises</i>	118.6	101.8	101.9	106.9
Хувьцаат компани	<i>Shareholding companies</i>	116.9	103.1	109.8	112.6
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	<i>Limited liability companies</i>	121.4	110.0	106.6	121.9
Хоршоо	<i>Co operatives</i>	110.7	93.6	111.6	100.4
Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	<i>Total responsibility partnerships</i>	134.8	100.6	100.3	110.6
Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	<i>Partially responsibility partnerships</i>	139.9	105.3	107.5	111.7
Төсөвт байгууллага	<i>Budget organization</i>	135.9	94.1	96.4	111.1
Төрийн бус байгууллага	<i>Non governmental organizations</i>	113.1	100.0	95.6	126.0

4.18 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, ажил мэргэжлийн ангиллаар

MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by occupation

Ажил мэргэжлийн ангиллаар	Classification of occupation	мян.төг <i>thous.tog</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	274.2	300.5	341.5	424.2
Үүнээс:	Of which:				
Хууль тогтоогч, төрийн ба төрийн бус байгууллагын удирдах ажилтан, менежер	Legislators, senior officials managers of governmental and non governmental organizations	439.5	475.5	538.7	712.4
Мэргэжилтэн	Professionals	327.2	363.5	389.8	483.2
Инженер, техникийн ажилтан	Technicians and associate professionals	288.8	314.3	363.2	430.7
Бичиг хэргийн туслах ажилтан	Clerks	217.3	251.4	288.1	307.0
Үйлчилгээний ажилтан	Service workers, shop and market sales workers	219.0	240.9	272.8	323.4
Хөдөө аж ахуйн болон загасны аж ахуйн ажилтан	Skilled agricultural and fishery workers	201.7	230.6	344.9	355.1
Үйлдвэрийн ба худалдааны ажилтан	Craft and related trades workers	236.8	261.7	314.3	386.8
Машин, тоног төхөөрөмжийн операторч, угсрагч	Plant and machine operators and assemblers	321.6	329.3	394.8	542.6
Энгийн ажил мэргэжил	Elementary occupations	201.3	212.8	253.6	324.7

4.19 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, өмчийн хэлбэрээр

MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES, by types of ownership

Өмчийн хэлбэрээр	Type of ownership	мян.төг <i>thous.tog</i>			
		2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж	National average	274.2	300.5	341.5	424.4
Үүнээс:	Of which:				
100 хувь - төрийн	100 percent - state	293.9	312.8	341.8	413.2
Гадаадтай хамтарсан - төрийн	Joint venture with foreign investment - state	296.7	343.6	415.4	518.5
Төрийн өмчийн оролцоотой	State owned property enterprises	335.9	290.9	393.3	444.7
Орон нутгийн өмчийн	Local owned property	248.5	257.2	296.4	345.4
Орон нутгийн өмчийн оролцоотой	Local authority property enterprises	154.0	212.4	210.3	156.0
100 хувь - хувийн	100 percent - private	225.2	265.8	322.4	422.5
Гадаадтай хамтарсан - хувийн	Joint venture with foreign investment - private	362.8	436.6	548.8	696.8
Цэвэр гадаадын хөрөнгө оруулалттай	Foreign investment	231.4	275.5	309.3	370.9

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) нь тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд тодорхой хугацаанд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нэмэгдэл өртгийн нийт хэмжээ юм.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, үндэсний нийт орлогын анхдагч мэдээллийн эх үүсвэр нь аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын албан ёсны жилийн тайлан тэнцэл, түүнд тусгагдсан үзүүлэлтүүд болно.

ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцно.

Нийт үйлдвэрлэлтээс завсрын хэрэглээг хасч нэмэгдэл өртгийн нийлбэр дүнгээр тооцохыг үйлдвэрлэлийн; эцсийн хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспортын нийлбэрээр тодорхойлохыг эцсийн ашиглалтын; хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ буюу үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, үйлдвэрлэл болон импортын цэвэр татвар, үйл ажиллагааны цэвэр ашиг, холимог орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр тооцохыг орлогын арга гэж нэрлэнэ.

Үндэсний нийт орлого (ҮНО)-ыг тухайн улсын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нэмэгдэл өртгийн нийт дүнгээр тодорхойлно. ДНБ дээр гадаад эдийн засгаас орж ирсэн цэвэр орлого буюу эдийн засгийн харьяатаас орж ирсэн орлогыг нэмж, тус улсын харьяат бусын орлогыг хасч ҮНО-ыг тооцно. Гадаад эдийн засгаас орж ирэх орлогод эдийн засгийн харьяат, харьяат бусын хооронд хийгдэх хоёр төрлийн ажил гүйлгээ байх ба энэ нь харьяат бус ажиллагчдад төлсөн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого, гадаад хөрөнгө оруулалтын орлого байна. Уг мэдээ нь Монгол улсын төлбөрийн тэнцэлд тусгана.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

Gross Domestic Product (GDP) is total value of all final goods and services produced within a country in a given year.

The primary data sources for Gross Domestic Product (GDP) and Gross National Income (GNI) are estimates of annual value added of different economic activities. These estimates are based on data collected from enterprises, organizations as an official statistics.

The GDP shall be estimated by 3 approaches, namely production, expenditure and income approaches.

GDP estimates by the production approach is the difference of output and intermediate consumption; expenditure approach is the value of final consumption expenditure, gross capital formation and net exports of goods and services; income approach is sum of compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on production and imports and net operating surplus or mixed income.

Gross National Income (GNI) shows the total gross value added produced by all economic residents of the country. GNI is estimated sum of GDP and net income from rest of world or income from economic residents minus expenses paid to non-residents. Income from rest of world is consists of 2 type of transaction between resident and non-resident which are compensation of employees paid to non-resident workers and foreign investment income. These data reflected in the Mongolian Balance of Payment.

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

5.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), салбараар, оны үнээр

GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP), by divisions, at current prices

Салбар	Divisions	2008	2009	2010	2011*
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	6 555 569.4	6 590 637.1	8 414 504.6	10 829 689.6
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг**	GDP per capita, thous.tog**	2 480.2	2 449.0	3 072.5	3 886.7
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар, ам.доллар**	GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD**	1 847	1 855	2 065	2 562
ДНБ, салбараар, сая төг		GDP by divisions, mln.tog			
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing, hunting	1 259 660.8	1 177 380.3	1 202 155.6	1 405 504.7
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	1 324 247.7	1 285 899.7	1 913 040.1	2 191 239.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	430 179.4	425 000.6	539 836.0	764 729.4
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	119 968.0	157 422.9	190 211.6	205 173.9
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	26 015.0	26 356.8	30 200.2	32 751.4
Барилга	Construction	122 051.0	86 238.7	107 201.6	137 716.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	472 226.5	432 646.2	696 502.6	1 051 804.4
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	419 323.2	546 745.5	645 747.5	774 702.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	38 971.4	43 680.8	47 522.9	58 313.1
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	221 339.0	215 504.0	245 884.3	284 856.3
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	236 327.4	212 724.0	239 607.2	287 528.6
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	345 984.2	479 635.3	554 498.9	711 151.8
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	76 694.6	65 655.8	69 976.0	84 172.1
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	98 499.8	88 804.4	88 090.4	106 761.2
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	247 723.6	267 246.3	303 036.1	373 799.9
Боловсрол	Education	272 562.3	312 138.4	336 646.3	436 293.6
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	119 817.4	123 042.0	143 194.3	189 961.5
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	23 211.4	27 876.2	31 064.1	39 482.5
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	27 950.0	24 871.5	26 473.7	31 777.8
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	672 817.0	591 767.8	1 003 615.1	1 661 969.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 ** Нийт хүн амын тоогоор тооцсон
 Note: * Preliminary estimates
 ** Estimated by total population

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions, at 2005 constant prices

Салбар	Divisions	2008	2009	2010	2011*
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	3 963 960.0	3 913 673.2	4 162 784.9	4 881 362.0
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг**	<i>GDP per capita, thous.tog**</i>	1 499.7	1 454.3	1 520.0	1 751.9
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар, ам.доллар	<i>GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD</i>	1 117	1 101	1 022	1 155
ДНБ, салбараар, сая төг		GDP by divisions, mln. tog			
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing, hunting</i>	768 399.4	796 318.3	664 150.1	666 359.3
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	672 649.2	711 478.9	736 944.1	801 031.6
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	257 538.2	234 276.8	248 573.0	288 293.8
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	90 303.7	96 023.7	96 144.1	100 927.0
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	16 539.3	17 333.8	16 640.1	16 263.0
Барилга	<i>Construction</i>	78 397.1	51 716.6	60 225.6	68 825.6
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	315 490.3	278 185.3	387 486.2	552 128.3
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	425 540.7	459 404.4	491 459.4	559 116.0
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	25 539.8	24 669.4	23 307.0	26 712.0
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	157 640.1	169 469.7	180 325.1	190 759.4
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	169 610.9	143 092.9	143 563.3	159 915.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	180 334.4	195 502.6	195 850.6	206 934.3
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	27 355.3	30 391.8	41 916.8	45 481.0
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	54 818.8	59 911.0	52 767.7	63 127.9
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	70 979.8	75 588.6	76 079.9	76 992.9
Боловсрол	<i>Education</i>	96 087.4	100 168.8	99 089.4	106 851.7
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	46 581.0	47 910.3	50 138.4	53 304.0
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	9 882.0	9 315.0	11 475.0	12 294.1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	20 118.5	18 961.2	16 719.6	18 685.6
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	480 154.2	393 954.1	569 929.4	867 358.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 ** Нийт хүн амын тоогоор тооцсон
 Note: * Preliminary estimates
 ** Estimated by total population

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

5.3 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЖИЛИЙН ЦЭВЭР ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, салбараар

ANNUAL CHANGE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions

Салбар	Divisions	хувь percentage			
		2008	2009	2010	2011*
ДНБ	GDP	8.9	-1.3	6.4	17.3
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing, hunting</i>	4.7	3.6	-16.6	0.3
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	-1.6	5.8	3.6	8.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	2.7	-9.0	6.1	16.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	8.1	6.3	0.1	5.0
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	8.7	4.8	-4.0	-2.3
Барилга	<i>Construction</i>	-13.8	-34.0	16.5	14.3
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	15.0	-11.8	39.3	42.5
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	19.3	8.0	7.0	13.8
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	5.8	-3.4	-5.5	14.6
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	19.0	7.5	6.4	5.8
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	30.4	-15.6	0.3	11.4
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	8.3	8.4	0.2	5.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	62.5	11.1	37.9	8.5
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	33.5	9.3	-11.9	19.6
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3.1	6.5	0.6	1.2
Боловсрол	<i>Education</i>	6.3	4.2	-1.1	7.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	4.7	2.9	4.7	6.3
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	14.1	-5.7	23.2	7.1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	14.1	-5.8	-11.8	11.8
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	17.2	-18.0	44.7	52.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimates

SECTION 5. GROSS DOMESTIC PRODUCT

5.4 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбараар, оны үнээр

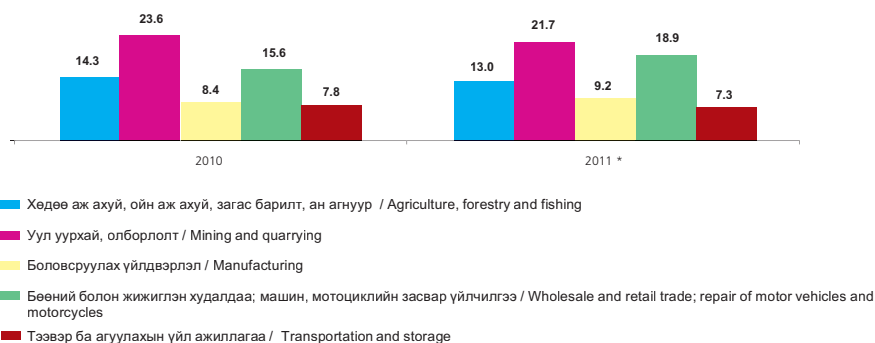
INDUSTRIAL COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions, at current prices

Салбар	Divisions	дүнд харьцсан хувь percentage to total			
		2008	2009	2010	2011*
ДНБ	GDP	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing, hunting	19.2	17.9	14.3	13.0
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	20.6	19.8	23.6	21.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	8.3	8.3	8.4	9.2
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1.8	2.4	2.1	1.8
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	0.4	0.4	0.4	0.3
Барилга	Construction	2.5	1.6	1.7	1.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	13.7	12.2	15.6	18.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	6.5	8.3	7.8	7.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	0.7	0.8	0.6	0.7
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	3.9	3.8	3.4	3.3
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	3.6	3.3	2.9	2.7
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	5.3	7.3	6.6	6.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	1.2	1.1	0.9	0.9
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	1.6	1.4	1.6	1.7
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	3.8	4.1	3.6	3.5
Боловсрол	Education	4.2	4.7	4.0	4.0
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	1.8	1.9	1.7	1.8
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	0.4	0.4	0.4	0.4
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	0.4	0.4	0.3	0.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

ДНБ-д зарим салбарын нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь
Share of major divisions value added to GDP

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН |

5.5 ДНБ-Д ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН НЭМЭГДЭЛ ӨРТГИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, салбараар, оны үнээр

PRIVATE SECTOR VALUE ADDED SHARE TO GROSS DOMESTIC PRODUCT, by divisions, at current prices

Салбар	Divisions	дүнд харьцсан хувь <i>percentage to total</i>			
		2008	2009	2010	2011*
Нийт дүнд эзлэх хувь	Share to total	72.5	73.0	73.4	75.3
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>AAgriculture, forestry and fishing, hunting</i>	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	41.4	46.8	52.5	55.9
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	93.5	93.8	89.0	86.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	14.0	16.5	8.9	9.1
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	20.4	21.8	13.0	13.1
Барилга	<i>Construction</i>	95.2	94.8	92.1	92.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	99.9	99.9	100.0	100.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	67.0	67.3	69.1	69.3
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	98.0	98.8	98.2	98.1
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	89.9	93.2	89.5	89.6
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	95.2	97.9	97.5	97.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	98.6	98.6	99.9	99.9
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	59.2	58.0	56.6	59.6
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	98.8	99.3	97.3	97.5
Боловсрол	<i>Education</i>	10.1	15.5	12.0	12.1
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	13.0	17.2	21.8	22.6
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	19.9	34.4	28.0	31.1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	97.4	98.2	97.6	99.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimates

5.6 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, оны үнээр
 GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP), by expenditure approach, at current prices

Бүрэлдэхүүн	ДНБ, сая төг GDP, mln.tog				бүтэц, хувиар share to total, percentage			
	2008	2009	2010	2011**	2008	2009	2010	2011**
ДНБ	6 639 320.4	6 568 403.4	8 459 564.2	10 899 854.5	100.0	100.0	100.0	100.0
GDP								
Эцсийн хэрэглээ	4 646 283.1	4 781 471.6	5 670 767.9	7 021 669.2	70.0	72.8	67.0	64.4
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	3 642 008.5	3 809 608.5	4 515 637.8	5 505 432.2	54.9	58.0	53.4	50.5
төрийн удирдлагын болон төрийн бус байгууллагын хэрэглээ	1 004 274.5	971 863.1	1 155 130.0	1 516 237.0	15.1	14.8	13.7	13.9
Нийт хуримтлал	2 856 008.6	2 265 264.3	3 432 671.2	6 332 290.6	43.0	34.5	40.6	58.1
үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал	2 374 102.4	1 903 968.8	2 738 308.4	5 262 919.3	35.8	29.0	32.4	48.3
материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал	481 906.2	361 295.5	694 362.8	1 069 371.2	7.3	5.5	8.2	9.8
Цэвэр экспорт	- 862 971.3	- 478 332.5	- 643 874.8	- 2 454 105.4	-13.0	-7.3	-7.6	-22.5
экспорт	3 541 124.3	3 313 640.5	4 602 725.2	6 873 742.1	53.3	50.4	54.4	63.1
импорт	4 404 095.6	3 791 973.0	5 246 600.0	9 327 847.4	66.3	57.7	62.0	85.6

5.7 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ), эцсийн ашиглалтын аргаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр*
 GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP), by expenditure approach, at 2005 constant prices*

Бүрэлдэхүүн	ДНБ, сая төг GDP, mln.tog				жилийн цэвэр өсөлт, буурант, хувиар annual changes, percent			
	2008	2009	2010	2011**	2008	2009	2010	2011**
ДНБ	3 979 280.1	3 929 126.4	4 183 013.8	4 906 499.5	8.6	-1.3	6.5	17.3
GDP								
Эцсийн хэрэглээ	3 165 834.3	3 071 911.9	3 421 508.5	3 917 813.4	18.3	-3.0	11.4	14.5
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	2 688 440.6	2 620 905.6	2 910 269.3	3 298 017.7	21.3	-2.5	11.0	13.3
төрийн удирдлагын болон төрийн бус байгууллагын хэрэглээ	477 393.6	451 006.3	511 239.2	619 795.8	3.7	-5.5	13.4	21.2
Нийт хуримтлал	1 833 294.9	1 286 603.4	1 754 646.8	2 851 733.8	18.1	-29.8	36.4	62.5
үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал	1 543 559.8	1 083 570.8	1 441 215.3	2 448 942.2	9.9	-29.8	33.0	69.9
материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал	289 735.0	203 032.6	313 431.5	402 791.6	97.3	-29.9	54.4	28.5
Цэвэр экспорт	-1 019 849.0	- 429 389.0	- 993 141.5	-1 863 047.7	80.6	-57.9	131.3	87.6
экспорт	2 222 580.0	2 661 459.9	2 841 145.9	3 624 592.3	7.3	19.7	6.8	27.6
импорт	3 242 429.0	3 090 848.9	3 834 287.4	5 487 640.0	23.0	-4.7	24.1	43.1

Тайлбар: * Туршилт тооцоо

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Experimental estimates

** Preliminary estimates

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН

5.8 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭЖҮҮН, орлогын аргаар, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT by income approach, at current prices

Бүрэлдэхүүн	ДНБ, сая төг GDP, mln.tog				бүтэц, хувиар share to total, percentage			
	2008	2009	2010	2011*	2008	2009	2010	2011*
ДНБ	6 555 569.4	6 590 637.1	8 414 504.6	10 829 689.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Цалин, түүнтэй адилтгах орлого	1 684 981.8	2 025 747.0	2 121 957.5	2 593 561.7	25.7	30.7	25.2	24.0
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	375 236.8	467 351.9	490 065.1	564 856.1	5.7	7.1	5.8	5.2
Үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар	1 277 012.7	1 006 423.1	1 767 775.5	2 332 731.1	19.5	15.3	21.0	21.5
Үйл ажиллагааны цэвэр ашиг/цэвэр холлимог орлого	3 218 338.1	3 091 115.1	4 034 706.4	5 338 540.7	49.1	46.9	48.0	49.3

5.9 ҮНДЭСНИЙ НИЙТ ОРЛОГО (ҮНО)

GROSS NATIONAL INCOME (GNI)

Үзүүлэлтүүд	жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, хувиар annual changes, percent			
	2008	2009	2010	2011*
Indicators				

а. Оны үнээр

ҮНО, сая төг	а. At current prices			
	2008	2009	2010	2011*
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг**	6 353 583.3	6 309 065.1	7 654 423.2	9 911 891.0
	2 403.7	2 344.4	2 795.0	3 557.3
				31.1
				31.1
				-0.7
				-2.5
				19.2
				27.3

б. 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

ҮНО, сая төг	б. At 2005 constant prices			
	2008	2009	2010	2011*
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг**	3 841 825.0	3 746 469.3	3 786 760.9	4 467 674.5
	1 453.5	1 392.2	1 382.7	1 603.4
				8.0
				8.0
				-4.2
				-0.7
				16.0

в. Нэг хүнд ногдох ҮНО, Дэлхийн банкны атласын аргаар

1 хүнд ногдох ҮНО, ам.доллар, оны үнээр**	с. GDP, GNI per capita by World Bank Atlas method			
	2008	2009	2010	2011*
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.доллар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр**	1 790	1 775	1 879	2 345
	1 082	1 054	929	1 057
				4.4
				4.4
				-2.6
				-11.8
				13.7

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Нийт хүн амын тоогоор тооцсон

* Preliminary estimates

** Estimated by total population

БҮЛЭГ 5. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН |

5.11 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, улирлаар, салбараар, оны үнээр

GROSS DOMESTIC PRODUCT, by quarter, by divisions, at current prices

		сая төг. mln.tog			
		2008	2009	2010	2011*
ДНБ	GDP	6 555 569.3	6 590 637.1	8 414 504.6	10 829 689.6
I улирал	I quarter	1 173 886.3	1 101 956.6	1 460 081.9	1 748 935.8
II улирал	II quarter	1 763 565.6	1 708 257.8	2 228 925.4	3 026 232.4
III улирал	III quarter	1 794 679.7	1 747 017.5	2 254 834.2	3 051 422.1
IV улирал	IV quarter	1 823 437.7	2 033 405.2	2 470 663.1	3 003 099.3
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	1 259 660.8	1 177 380.3	1 202 155.6	1 405 504.7
I улирал	I quarter	60 348.5	67 439.8	50 851.7	59 054.6
II улирал	II quarter	424 677.2	403 224.0	494 869.8	578 356.8
III улирал	III quarter	400 251.4	383 669.8	361 213.4	418 672.0
IV улирал	IV quarter	374 383.7	323 046.8	295 220.6	349 421.3
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	2 022 461.0	1 980 918.7	2 780 489.6	3 331 609.8
I улирал	I quarter	420 839.3	314 771.0	516 022.4	623 689.0
II улирал	II quarter	554 074.2	460 345.3	635 144.2	829 691.6
III улирал	III quarter	560 199.9	481 650.0	747 039.9	1 001 503.6
IV улирал	IV quarter	487 347.7	724 152.4	882 283.1	876 725.6
Үйлчилгээ	Services	2 600 630.5	2 840 570.3	3 428 244.3	4 430 605.3
I улирал	I quarter	558 412.5	612 779.3	721 276.1	847 235.0
II улирал	II quarter	613 718.8	682 745.9	855 123.1	1 131 208.6
III улирал	III quarter	665 394.5	724 410.1	865 427.0	1 171 083.6
IV улирал	IV quarter	763 104.7	820 634.9	986 418.2	1 281 077.9
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	672 817.0	591 767.8	1 003 615.1	1 661 969.9
I улирал	I quarter	134 286.0	106 966.5	171 931.7	218 957.2
II улирал	II quarter	171 095.5	161 942.6	243 788.3	486 975.3
III улирал	III quarter	168 833.8	157 287.6	281 154.0	460 162.9
IV улирал	IV quarter	198 601.6	165 571.1	306 741.1	495 874.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: *Preliminary estimates

5.12 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, улирлаар, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

GROSS DOMESTIC PRODUCT, by quarter, by divisions, at 2005 constant prices

		сая төг. mln.tog			
		2008	2009	2010	2011*
ДНБ	GDP	3 963 960.0	3 913 673.2	4 162 784.9	4 881 362.0
I улирал	I quarter	722 911.8	706 458.6	764 473.8	839 704.3
II улирал	II quarter	1 059 471.6	1 052 958.0	1 118 953.4	1 306 752.7
III улирал	III quarter	1 036 050.2	1 005 662.4	1 126 176.1	1 358 994.7
IV улирал	IV quarter	1 145 526.4	1 148 594.3	1 153 181.6	1 375 910.2
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	768 399.4	796 318.3	664 150.1	666 359.3
I улирал	I quarter	41 129.6	42 576.6	35 934.6	37 389.7
II улирал	II quarter	297 326.5	308 383.8	257 350.1	267 328.6
III улирал	III quarter	231 277.5	241 428.5	204 747.6	203 251.8
IV улирал	IV quarter	198 665.8	203 929.4	166 117.7	158 389.1
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	1 115 427.5	1 110 829.8	1 158 527.0	1 275 340.9
I улирал	I quarter	223 469.1	218 645.8	240 834.6	263 342.2
II улирал	II quarter	270 348.9	263 867.7	275 700.2	305 514.3
III улирал	III quarter	289 185.7	275 551.7	305 749.1	338 434.1
IV улирал	IV quarter	332 423.7	352 764.5	336 243.2	368 050.3
Үйлчилгээ	Services	1 599 978.9	1 612 571.1	1 770 178.4	2 072 302.9
I улирал	I quarter	355 404.9	373 741.6	391 359.2	417 163.5
II улирал	II quarter	376 835.4	376 985.4	448 082.2	558 203.3
III улирал	III quarter	405 036.8	377 912.6	451 184.5	574 317.6
IV улирал	IV quarter	462 701.9	483 931.4	479 552.5	522 618.6
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	480 154.2	393 954.1	569 929.4	867 358.9
I улирал	I quarter	102 908.1	71 494.5	96 345.4	121 808.9
II улирал	II quarter	114 960.7	103 721.2	137 820.9	175 706.6
III улирал	III quarter	110 550.2	110 769.6	164 494.9	242 991.2
IV улирал	IV quarter	151 735.1	107 969.0	171 268.2	326 852.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: *Preliminary estimates

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар өөрчлөгдөж буйг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд нэг өрхөөр бус нийт өрхөөр тооцогдсон үнийн дундаж өөрчлөлтийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индексийг төрөөс санхүү, мөнгө, зээлийн бодлогыг боловсруулах, инфляцийн түвшинг тодорхойлох, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана.

Хэрэглээний сагс нь дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалт юм. Сагсанд сонгогдсон бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоходоо бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин нь өрхийн худалдаж авсан бараа, үзүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь юм.

ХҮИ-ийн тооцоонд тогтмол бүтэцтэй үнийн Лас-Пейресийн индексийг өргөн ашигладаг. Лас-Пейресийн томъёо нь :

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_t}{P_0} Q_b}{\sum_{i=1}^n Q_b} * 100$$

I_t^L - тайлант үеийн Ласпейресийн индекс
 t - тайлант үе, 0-суурь үе
 P_t - 'i' - барааны тайлант үеийн үнэ,
 $P_{0,i}$ - 'i' - барааны суурь үеийн үнэ,
 Q_b - суурь үеийн 'i' барааны худалдан авсан тоо, хэмжээ /жин/,
 \sum - нийлбэрийн тэмдэг

Үнэ өсч, тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг инфляци гэдэг. Инфляцийн түвшинг тооцоходоо дараахь томъёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

I_t – тайлант үеийн үнийн индекс
 I_0 – суурь үеийн үнийн индекс

ҮСХ 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 4 удаа шинэчилсэн.

2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, олон улсын аргачлалын дагуу улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн. Уг аргачлалын дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг 2005 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2006 оноос хойш тооцож байв.

ҮСХ 2011 онд хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны ӨНЭЗС-ны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн, 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж, аймаг бүрийн үнийн индексийг тооцож байна.

CONSUMER PRICE INDEX (CPI)

The CPI is a measure of the average change in prices over time fixed in terms of quantity and quality of goods and services purchased either by all consumers. The CPI reflects the collective experience of inflation for all households in a particular expenditure range and may not correspond to the experience of an individual household.

The CPI is used for general index of inflation for the economy as a whole and also used as a main indicator for the purposes of government or central bank's monetary and fiscal policy and used to indexation of wages, pensions, social security benefits and other income.

The main parts in compilation of CPI are selection of consumer basket and consumption weight.

Consumer basket a specified set of quantities of goods and services representing pattern of average household's consumption and widely used by most of population. In our country there are 287 items in consumer basket and they classified into 12 groups using COICOP.

To measure of price changes the number, description and quality of goods and services in the consumer basket are taken fixed.

Weights of items are calculated on the basis of average expenditure per household and actual shares of goods and services in all household's purchased goods and services.

The modified Laspeyres index is used for the compilation of the CPI.

Laspeyres index formula is shown below:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{P_t}{P_0} Q_0}{\sum_{i=1}^n Q_0} * 100$$

where I_t^L - Laspeyres index in the current period (t)
 t - price of item "i" in the current period (t)
 P_t - price of item "i" in the base period (0)
 $P_{0,i}$ - weight for item "i" in the base period(0)
 Q_0 - weight for item "i" in the base period(
 Σ - sum of all items

Inflation rate is defined as a sustained increase in the general level of prices. Inflation rate can be calculated as follows:

$$\text{Inflation rate} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

where I_t - price index in the current period "t"
 I_0 - price index in the base period "0"

Since September 1991, the National Statistical Office has been calculating CPI using ILO methodology. Since 1991, the National Statistical Office updated the number of items in the consumer basket, the weights and the reference period 4 times for calculation of the CPI.

Having revised its methodology for CPI by which the CPI for Ulaanbaatar city had been taken as a national CPI, the National Statistical Office has moved to international methodology by which the national CPI is estimated on the basis of weighted average for consumption expenditure of the Capital city and all aimags starting from January 2008.

In 2011, the number of items in the consumer basket increased to 329 (for aimags to 214) and the expenditure weights was updated based on result from the 2010 Household Socio Economic Survey, the prices of December 2010 were taken as the reference period. From January 2012 onwards, the CPI has been calculated using new basket and weights.

The national indices are compiled for main 12 groups of COICOP.

Since 1997, a Monthly Consumer Price Survey has been conducted in all aimag centers and prices of goods and services were reported to the National Statistical Office for estimation of the CPI for each aimag.

6.2. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ҮЛСҮЙН ИНДЕКСИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар, бүлгээр
NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, compared with the end of previous year, by groups, percent change

Хугацаа Periods	Хүнсний баргаа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Сотгууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гулал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, үлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын баргаа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Хувь, percentage Ерөнхий индекс Overall index	
2008	I	4.0	1.3	0.8	0.3	0.8	0.5	0.0	0.9	0.0	0.9	0.4	2.0	
	II	9.5	5.6	1.0	2.2	1.4	1.7	0.3	-0.1	1.4	0.0	0.7	4.7	
	III	16.4	6.6	1.7	1.1	3.6	4.3	4.2	-0.2	3.1	0.0	4.6	8.3	
	IV	29.3	7.7	3.3	1.8	5.8	10.0	4.7	-0.7	3.8	0.0	7.0	14.5	
	V	38.9	8.1	5.0	2.3	8.7	20.1	5.7	-1.1	4.5	0.0	8.5	19.5	
	VI	38.2	8.8	5.9	3.7	7.6	21.2	6.8	-1.2	4.0	0.0	16.8	19.6	
	VII	36.0	9.8	6.9	8.5	8.1	21.6	8.8	-2.8	3.8	0.0	17.7	19.6	
	VIII	33.2	11.1	8.8	12.8	10.2	23.3	34.2	-2.7	5.0	39.9	26.5	11.0	24.0
	IX	30.4	11.7	10.5	22.3	12.8	26.3	36.4	-2.7	6.0	39.9	28.5	13.0	24.6
	X	26.2	12.0	12.5	23.7	14.9	34.3	26.5	-3.0	7.4	39.9	29.6	13.5	23.2
	XI	23.1	11.3	15.8	21.5	15.1	26.5	32.4	-3.0	8.7	39.9	31.5	14.0	22.0
	XII	24.0	12.4	16.5	22.6	15.4	27.0	25.8	-3.0	9.7	39.9	31.4	14.6	22.1
2009	I	1.7	7.3	0.6	-0.8	0.7	0.2	-1.9	0.0	1.1	0.0	0.4	0.8	
	II	3.5	9.9	0.9	-2.0	0.9	1.9	-4.5	0.0	1.7	0.0	0.4	2.8	
	III	6.7	12.9	1.6	-2.7	2.1	2.3	-2.2	-0.1	2.0	0.0	2.1	4.7	
	IV	11.4	15.2	2.2	-4.2	4.1	3.0	-1.7	3.8	2.4	0.0	3.1	6.3	
	V	11.9	17.6	2.6	-4.4	4.3	6.5	-5.4	3.7	3.1	0.0	4.0	8.2	
	VI	7.8	18.3	2.9	-3.7	5.5	6.6	-5.1	5.6	4.4	0.0	7.6	8.9	
	VII	3.2	18.9	3.6	-3.4	6.0	7.2	-1.3	5.4	4.2	0.0	7.8	10.2	
	VIII	-0.8	19.7	4.8	-3.0	7.1	7.5	0.4	5.4	4.7	9.9	9.6	11.0	2.2
	IX	-2.6	20.1	6.4	-0.3	7.8	7.4	1.5	5.1	4.3	9.9	10.9	13.3	2.1
	X	-3.7	20.2	7.8	-0.4	8.3	8.4	1.4	4.3	4.3	9.9	10.9	13.7	1.8
	XI	-0.9	20.0	10.0	0.3	8.9	9.6	1.3	4.8	4.3	9.9	11.1	13.9	3.5
	XII	0.4	20.2	10.9	0.6	9.2	9.7	1.4	4.8	4.7	9.9	11.1	14.1	4.2
2010	I	4.6	0.2	0.9	1.6	0.4	-0.3	0.0	0.3	0.1	0.0	3.4	2.3	
	II	11.1	0.5	2.5	1.5	1.4	-0.2	-0.9	8.7	0.7	0.0	6.3	1.0	
	III	15.8	0.2	2.5	0.4	1.8	0.2	0.0	13.9	1.0	0.0	6.8	1.8	
	IV	20.8	0.6	3.2	0.1	2.7	0.0	-0.1	14.0	1.2	0.0	7.1	2.4	
	V	28.5	1.2	3.8	0.5	2.9	0.6	0.8	13.9	1.4	0.0	8.2	2.3	
	VI	23.3	1.1	3.7	3.9	3.8	1.0	1.0	14.7	0.9	0.0	9.2	2.1	
	VII	15.3	1.4	4.7	4.2	4.1	0.9	0.9	14.6	0.9	0.0	10.0	2.7	
	VIII	13.2	2.0	5.2	7.4	4.7	1.2	0.7	14.6	1.3	17.9	10.6	3.0	
	IX	10.8	2.0	5.9	8.0	5.0	1.2	0.7	18.8	1.6	18.8	10.6	3.4	
	X	10.3	2.5	7.6	9.9	6.9	1.9	0.8	14.6	2.0	18.8	12.5	3.7	
	XI	12.7	3.2	9.5	12.4	6.5	1.5	1.2	14.6	2.2	18.8	12.5	4.1	
	XII	18.6	4.2	10.5	12.7	6.6	1.6	1.3	14.6	2.4	18.8	12.8	4.2	
2011	I	6.3	1.8	0.7	0.3	0.8	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	1.1	0.2	
	II	6.9	1.9	1.7	-0.1	1.1	0.5	1.4	0.0	0.9	0.0	1.3	0.4	
	III	4.5	2.0	2.4	-0.4	1.7	0.8	1.5	0.0	1.7	0.0	2.4	1.4	
	IV	3.5	2.1	3.7	-0.8	2.8	1.2	1.5	0.0	2.5	0.0	2.8	1.6	
	V	6.4	2.1	4.1	2.9	3.6	1.6	3.0	0.3	3.9	0.0	2.9	2.5	
	VI	4.9	2.2	4.5	3.8	5.1	1.7	11.7	5.3	5.3	0.0	3.0	3.9	
	VII	5.8	2.6	5.0	4.1	5.4	1.5	14.5	0.3	5.5	0.0	3.2	5.9	
	VIII	2.3	2.7	5.9	5.2	5.9	1.5	16.0	0.3	6.5	11.2	3.6	6.1	
	IX	1.8	2.6	7.6	10.1	7.3	2.3	15.6	0.3	6.8	11.9	6.2	7.5	
	X	2.2	2.7	9.4	12.9	8.0	2.4	15.7	0.3	7.3	11.9	9.6	6.7	
	XI	4.3	2.8	11.9	13.8	8.4	2.4	15.9	0.3	7.0	11.9	6.5	10.6	
	XII	8.2	3.3	13.9	14.1	8.9	3.5	16.1	0.3	7.1	11.9	7.0	11.2	

6.3 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, сар бүрийн өөрчлөлт, бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, monthly percent change, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гулал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, тулш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	хувь, percentage Ерөнхий индекс Overall index
2008	I 4.0	1.3	0.8	0.3	0.8	0.5	0.0	0.1	0.9	0.0	0.9	0.4	2.0
	II 5.2	4.2	0.2	1.9	0.6	1.1	0.2	-0.2	0.5	0.0	0.0	0.0	0.3
	III 6.3	1.0	0.7	-1.1	2.1	2.6	4.0	-0.1	1.7	0.0	0.0	1.3	3.4
	IV 11.1	1.0	1.6	0.7	2.1	5.4	0.5	-0.5	0.6	0.0	2.2	2.7	5.7
	V 7.4	0.4	1.7	0.5	1.1	9.2	0.9	-0.4	0.7	0.0	8.0	0.6	4.3
	VI -0.5	0.7	0.8	1.3	0.7	0.9	1.1	-0.1	-0.4	0.0	1.1	0.6	0.2
	VII -1.6	1.0	1.0	4.6	0.4	0.4	1.9	-1.7	-0.2	0.0	0.8	0.7	0.0
	VIII -2.1	1.1	1.7	4.0	1.9	1.4	23.4	0.1	1.1	39.9	7.5	1.2	3.7
	IX -2.1	0.6	1.6	8.4	2.3	2.4	1.6	0.0	2.4	0.0	1.6	1.8	0.5
	X -3.3	0.2	1.8	1.2	1.9	0.1	-1.6	-0.3	1.3	0.0	0.9	0.4	-1.1
	XI -2.4	-0.6	2.9	-1.8	0.2	0.0	-1.4	0.0	1.3	0.0	1.4	0.5	-1.0
	XII 0.7	1.0	0.6	0.9	0.2	0.4	-5.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.5	0.0
2009	I 1.7	7.3	0.6	-0.8	0.7	0.2	-1.9	0.0	1.1	0.0	0.4	1.7	0.8
	II 1.8	2.5	0.3	-1.2	0.2	1.7	-2.7	0.0	0.7	0.0	0.0	1.0	0.6
	III 3.0	2.7	0.6	-0.7	1.2	0.4	2.5	-0.2	0.3	0.0	1.7	1.9	1.8
	IV 4.4	2.0	0.6	-1.5	1.9	0.7	0.4	4.0	0.4	0.0	0.9	1.6	2.2
	V 0.5	2.1	0.3	-0.2	0.3	3.3	-3.7	-0.1	0.7	0.0	0.9	1.8	0.1
	VI -3.7	0.6	0.3	0.7	1.1	0.2	0.2	1.8	1.2	0.0	3.5	0.6	-1.4
	VII -4.2	0.5	0.6	0.4	0.5	0.5	4.1	-0.2	-0.1	0.0	0.2	1.2	-1.3
	VIII -3.9	0.6	1.2	0.3	1.1	0.3	1.7	0.0	0.5	9.9	1.6	0.7	-0.6
	IX -1.9	0.4	1.5	2.9	0.6	-0.1	1.1	-0.3	-0.4	0.0	1.2	2.0	-0.1
	X -1.1	0.1	1.3	-0.2	0.4	0.9	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	-0.3
	XI 2.9	-0.2	0.7	0.7	0.5	1.1	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.2	1.6
	XII 1.3	0.2	0.8	0.3	0.3	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.2	0.7
2010	I 4.6	0.2	0.9	1.6	0.4	-0.3	0.0	0.3	0.1	0.1	3.4	0.0	2.3
	II 6.2	0.3	1.5	-0.1	1.1	0.1	-0.9	8.4	0.6	0.0	2.9	1.0	3.0
	III 4.2	-0.2	0.1	-1.0	0.4	0.4	0.9	4.7	0.3	0.0	0.4	0.8	2.0
	IV 4.3	0.3	0.7	-0.4	0.3	-0.1	0.0	0.1	0.2	0.0	0.3	0.6	2.1
	V 6.4	0.6	0.6	0.5	0.2	0.5	0.9	-0.1	0.2	0.0	1.0	-0.1	3.2
	VI -4.0	0.0	-0.1	3.4	0.8	0.5	0.2	0.7	-0.5	0.0	0.9	-0.2	-1.5
	VII -6.5	0.3	1.0	0.3	0.3	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.7	0.5	-2.8
	VIII -1.8	0.0	0.4	3.0	0.5	0.2	-0.1	0.0	17.9	0.0	0.5	0.3	0.7
	IX -2.1	0.0	0.7	0.6	0.3	0.1	0.0	-0.1	0.3	0.8	0.0	0.5	-0.7
	X -0.5	0.6	1.6	1.7	1.8	0.6	0.1	0.0	0.4	0.0	1.7	0.3	0.4
	XI 2.2	0.7	1.8	2.3	-0.4	-0.3	0.5	0.0	0.2	0.0	0.0	0.4	1.5
	XII 5.2	0.9	0.9	0.3	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.0	0.3	0.1	2.4
2011	I 6.3	1.8	0.7	0.3	0.8	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	1.1	0.2	3.0
	II 0.6	0.1	1.0	-0.4	0.3	0.5	1.3	0.0	0.7	0.0	0.2	0.2	0.5
	III -2.2	0.2	0.8	-0.3	0.5	0.3	0.2	0.0	0.8	0.0	1.1	1.1	-0.8
	IV -1.0	0.1	1.3	-0.3	1.1	0.4	0.0	0.0	0.8	0.0	0.4	0.1	-0.2
	V 2.7	0.1	0.4	3.6	0.8	0.4	1.5	0.3	1.4	0.0	0.1	0.9	1.8
	VI -1.4	0.1	0.4	0.9	1.5	0.1	8.4	0.1	1.3	0.0	0.0	1.4	0.4
	VII 0.9	0.4	0.4	0.4	-0.2	0.2	2.5	0.0	0.2	0.0	0.2	1.9	0.8
	VIII -3.3	0.0	0.9	1.0	0.5	0.1	1.2	0.0	0.9	11.2	0.4	0.1	-0.3
	IX -0.5	0.0	1.6	4.6	1.3	0.7	-0.3	0.0	0.3	0.7	2.5	1.3	0.6
	X 0.4	0.1	1.6	2.6	0.7	0.1	0.1	0.0	0.2	0.0	0.1	0.9	0.8
	XI 2.1	0.1	2.3	0.8	0.3	0.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.2	0.2	1.3
	XII 3.8	0.5	1.8	0.2	0.5	1.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.5	0.6	2.0

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

6.4 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС , 1991-1-16=100

CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, 1991-1-16=100

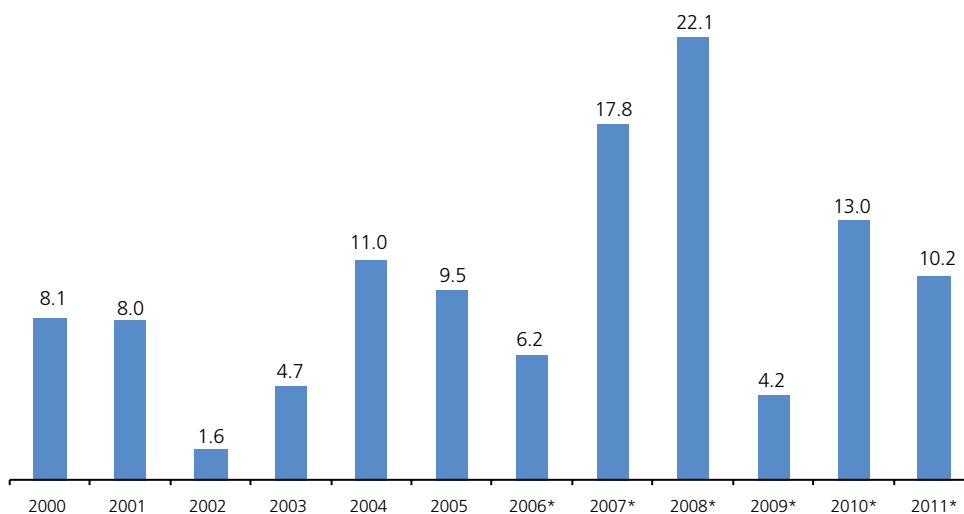
(хувь, percentage)

Он Year	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ХҮИ CPI	152.7	649.8	1838.8	3057.8	4681.8	6768.7	8156.9	8646.0	9507.6	10279.4

(Хүснэгт 6.4-ийн үргэлжлэл- Table 6.4 continuation)

Он Year	2001	2002	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*	2011*
ХҮИ CPI	11099.2	11291.5	11821.9	13120.4	14361.7	15246.5	17955.5	21920.5	22850.6	25821.2	28455.0

Инфляцийн жилийн түвшин, жилийн эцэст, оноор, %
Annual inflation rate, by end of period, by year, %

6.5 ИНФЛЯЦИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТҮВШИН*

INFLATION RATE, ANNUAL AVERAGE

хувь, percentage

Он Year	2008	2009	2010	2011
Инфляцийн жилийн дундаж түвшин Inflation rate, annual average	28.0	8.0	10.1	9.2

*-Хэрэглээний үнийн улсын индексээр шинэчлэн тооцов.

*- Updated using national CPI

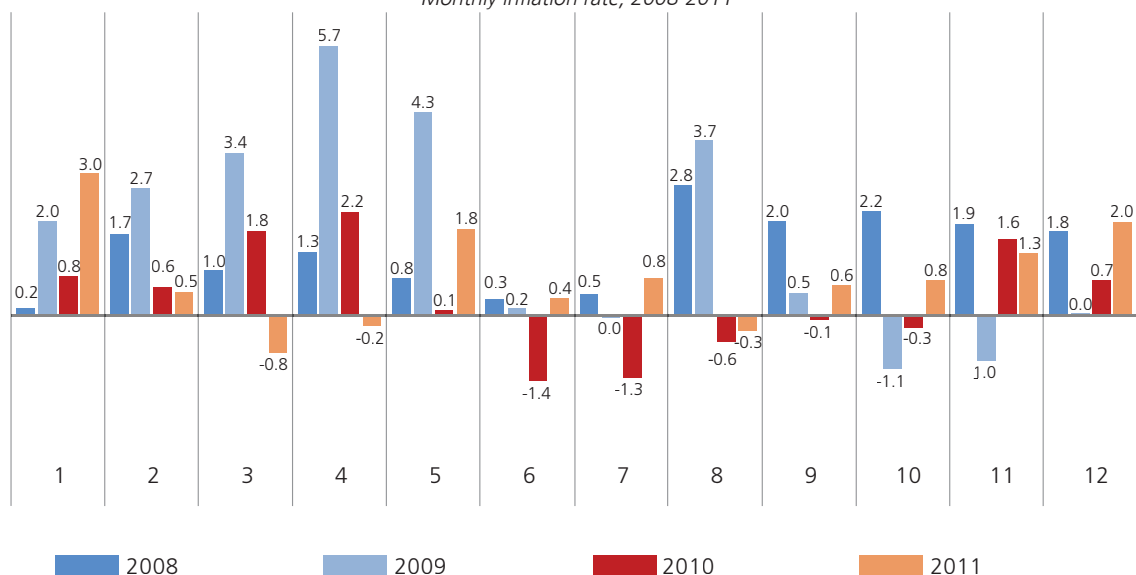
6.7 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, барааны бүлгээр
 CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES, IN THE CAPITAL CITY, monthly changes, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гуулал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	хувь, percentage	Ерөнхий индекс Overall index
2008	I	4.4	2.0	0.5	-1.6	0.3	1.2	0.1	0.2	0.0	1.1	0.1	1.9	
	II	5.7	2.0	0.3	3.5	0.9	0.2	-0.2	0.0	1.3	-0.6	0.1	3.1	
	III	5.0	1.2	1.0	-3.0	4.2	2.3	3.2	-0.3	3.2	4.1	0.6	2.7	
	IV	12.0	0.0	0.5	-0.5	2.1	13.8	0.0	0.0	0.4	0.0	3.4	6.1	
	V	10.5	-1.3	4.1	-0.9	1.6	1.3	0.7	-0.5	1.1	10.6	0.6	6.0	
	VI	2.7	1.8	2.0	2.2	0.8	0.3	1.0	-0.1	-1.1	0.0	0.6	0.7	
	VII	-0.3	1.7	3.0	7.1	1.1	0.1	2.5	-3.2	-0.3	0.0	0.3	0.5	
	VIII	-3.3	0.4	2.0	6.4	0.5	1.2	30.5	0.0	0.2	37.6	9.8	0.9	
	IX	-3.9	0.2	3.4	8.2	1.5	5.8	1.4	0.0	1.0	1.4	1.4	0.0	
	X	-4.9	0.3	2.7	-1.0	1.3	-0.6	-1.3	0.0	1.7	0.0	0.1	0.3	
	XI	-3.6	-1.2	4.0	-3.4	-0.5	0.2	-1.4	0.0	0.1	0.0	1.2	-0.1	
	XII	-0.6	1.4	-0.1	0.0	-0.2	-0.4	-3.2	0.0	0.9	0.0	0.1	0.7	
2009	I	0.9	4.2	-0.2	-1.5	1.4	0.6	-3.2	0.0	0.4	0.0	1.9	0.1	
	II	1.0	3.0	-2.0	-2.3	-1.5	0.0	-1.0	0.0	0.5	0.0	1.2	-0.1	
	III	5.0	2.2	0.1	0.1	3.1	0.4	2.2	-0.3	-2.2	2.3	2.4	2.8	
	IV	4.7	1.6	-0.1	-3.1	1.2	0.7	-1.7	7.8	0.8	1.0	1.1	1.9	
	V	2.5	5.2	-0.1	0.6	-1.0	6.9	-5.0	-0.2	1.3	0.0	2.3	1.1	
	VI	-2.2	2.1	0.1	0.9	1.7	0.0	0.8	0.0	0.5	0.0	0.6	-0.7	
	VII	-2.5	0.6	0.9	0.5	-0.4	1.1	4.7	-0.4	0.0	0.0	1.0	1.0	
	VIII	-3.2	0.9	0.5	0.5	1.9	0.0	1.2	0.0	0.1	9.0	2.2	-0.6	
	IX	-4.0	-0.1	2.5	1.4	-0.2	0.0	1.2	-0.1	-2.2	0.0	1.1	3.2	
	X	-2.9	-0.1	0.3	-1.2	-0.3	2.5	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	
	XI	0.6	0.6	1.2	0.0	0.6	1.3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
	XII	0.2	0.1	0.3	0.3	-0.2	0.0	0.3	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	
2010	I	4.8	0.3	2.0	1.8	0.2	0.1	0.0	-0.2	0.0	4.4	0.0	2.6	
	II	7.6	0.8	1.8	-0.2	0.1	-0.5	-0.6	16.3	0.4	0.0	3.9	3.9	
	III	4.2	0.2	-0.1	-1.9	-0.3	0.7	1.4	0.7	0.3	0.6	0.9	1.9	
	IV	5.3	0.2	-0.2	0.1	1.1	0.4	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2	2.5	
	V	8.5	0.4	-0.3	-0.1	0.0	0.0	1.8	0.0	0.1	0.0	0.8	4.2	
	VI	-0.3	0.0	-0.4	4.2	0.0	0.9	-1.2	0.0	-1.4	0.0	0.6	0.1	
	VII	-8.5	0.0	2.5	0.3	0.4	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-3.9	
	VIII	-0.7	0.4	0.4	6.2	0.5	0.1	-0.1	-0.1	0.4	20.4	0.7	0.4	
	IX	-3.3	0.6	1.0	-0.2	-0.1	0.2	0.0	0.0	0.5	0.0	0.5	-1.4	
	X	-3.6	1.1	3.5	0.2	2.3	1.5	-0.1	0.0	0.2	0.0	2.4	0.0	
	XI	1.2	2.4	0.7	1.9	0.4	0.0	0.6	0.0	0.4	0.0	0.0	1.0	
	XII	5.2	1.9	0.6	0.1	-0.3	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.4	0.1	
2011	I	6.6	4.6	0.5	-1.0	0.9	0.0	0.2	0.1	0.0	1.2	-0.3	3.1	
	II	0.4	0.0	0.9	-0.5	0.0	0.1	0.5	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	
	III	-3.2	0.0	1.3	-0.9	0.6	0.4	0.2	0.0	0.0	1.1	2.0	-1.3	
	IV	-1.8	0.4	2.0	-0.7	2.5	0.6	0.4	0.0	1.7	0.0	0.0	-0.5	
	V	4.2	0.1	0.0	6.4	0.6	1.2	0.3	0.5	1.7	0.0	0.2	0.8	
	VI	2.5	0.0	1.4	1.7	1.3	0.0	12.8	1.3	2.9	0.0	0.0	1.8	
	VII	2.0	0.2	0.1	-0.2	0.0	-0.2	5.0	0.0	0.1	0.0	0.3	2.5	
	VIII	-2.2	0.0	2.1	1.5	1.4	0.0	0.8	0.0	0.6	10.2	0.5	0.1	
	IX	-1.3	0.0	3.2	4.9	0.4	0.9	0.0	0.0	0.4	0.0	2.7	0.4	
	X	-1.9	0.2	2.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.2	
	XI	0.7	0.2	2.7	0.1	-0.5	0.0	0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.0	1.3	
	XII	3.0	0.0	-0.3	0.0	0.1	0.0	0.3	0.0	0.1	0.0	0.7	0.0	

6.8 УЛААНБААТАР ХОТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

ANNUAL AVERAGE PRICES OF MAIN GOODS AND SERVICES, IN ULAANBAATAR

		төг, tog			
Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2008	2009	2010	2011
Гурил, 1-р зэрэг, кг	Flour, grade 1, kg	783	726	637	722
Талх, "Атар" ш	Bread, "Atar"	592	612	631	645
Цагаан будаа, кг	Rice, kg	1 133	1 373	1 639	1 676
Хонины мах, кг	Mutton, kg	3 371	2 860	3 790	4 125
Үхрийн мах, кг	Beef, kg	3 674	3 309	4 291	4 695
Шингэн сүү, л	Milk, l	843	974	1 087	1 040
Тараг, л	Kefir, litre	1 153	1 273	1 403	1 460
Хуурай сүү, кг	Condensed milk, kg	5 670	6 465	6 171	6 125
Элсэн чихэр, кг	Sugar, kg	918	1 289	1 696	1 685
Ногоон цай, 2 кг	Green tea, 2 kg	3 200	4 164	4 603	4 280
Алим, кг	Apple, kg	1 565	1 713	1 900	2 495
Төмс, кг	Potato, kg	890	954	971	1 045
Байцаа, кг	Cabbage, kg	771	847	1 045	1 015
Лууван, кг	Carrot, kg	950	1 039	961	1 210
Манжин, кг	Turnip, kg	917	1 091	922	1 680
Бөөрөнхий сонгино, кг	Onion, kg	678	782	1 037	965
Давс, цагаан, кг	Salt, white, kg	340	367	354	371
Ургамлын тос, л	Vegetable oil, l	2 853	3 009	2 781	2 785
Өндөг, ш	Egg, piece	203	208	215	236
Архи, 0.5 л	Alcohol, domestic, 0.5l	3 584	4 324	4 409	4 488
Дүнсэн тамхи, 350 гр	Pipe tobacco, 350 gr	2 010	2 827	3 719	3 760
Савхин бээлий, эр, хос	Leather gloves, pair	7 088	7 580	8 080	9 235
Өмд, ш	Trousers, piece	15 556	18 002	21 833	25 365
Ноосон цамц, ш	Woollen sweater, piece	16 963	21 588	23 083	27 575
Нэхий дээл, эм, ш	Sheep skin overcoat, piece	330 833	299 167	297 500	350 000
Хүүхдийн ноосон цамц, ш	Children's woollen sweater, piece	10 965	11 148	11 370	14 700
Охидын даашинз, ш	Girl's dress, piece	24 229	22 121	24 517	28 300

Сарын инфляцийн түвшин, 2008-2011
Monthly inflation rate, 2008-2011

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

(Хүснэгт 6.8-ын үргэлжлэл Table 6.8 continuation)

Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2008	2009	2010	2011
Эр. хүний өвлийн гутал, хос	Men's winter leather shoes, pair	55 496	57 929	60 706	78 200
Эм. хүний хавар намрын гутал, хос	Women's warm leather boots pair	52 725	59 442	73 500	80 120
Хятад торго, метр	Chinese silk, m	3 584	3 978	4 160	4 530
Эрээн даавуу, метр	Cotton cloth, m	958	1 320	1 567	1 755
Халаалт, м ²	Heating fees, m ²	237	292	334	362
Цэвэр усны үнэ, сард, 1 хүний	Monthly water use fees per capita	2101	2 101	2 665	3 202
Цахилгаан, 1 кВтц	Electricity, 1 kWh	64	70.4	77	85
2 спиральтай плитка, ш	Electric cooker, piece	57 542	61 583	63 667	64 420
Чийдэнгийн шил, 60 В	Light bulb, 60W	310	400	428	473
Хивс, "Алтанбулаг", 2x3 м	Carpet "Altanbulag", 2x3m	191 833	196 529	188 150	194 570
Угаалгын нунтаг, 200 гр	Washing detergent, 200gr	448	514	550	560
Эдийн саван, ш	Laundry soap, piece	340	359	379	405
Гар нүүрийн саван, ш	Beauty soap, piece	365	518	576	600
Шүдний оо, 100 гр	Tooth-paste, 100 gr	657	751	824	1 045
Аспирин, 10 ш	Aspirin, 10 tablets	199	224	246	250
Пенициллин, тариа, 1 сая	Penicillin, injection, 1 mln	212	226	245	253
Автобусны тасалбар	Bus fare	242	300	300	355
Онгоцны тасалбар, 655 км	Airticket fare, 655 km	152 833	170 700	171 533	175 120
Бензин, АИ-80, 1 л	Petrol "AI-80", litre	1 192	1 057	1 176	1 250
Бензин, АИ-93, 1 л	Petrol "AI-93", litre	1 321	1 193	1 366	1 470
Дизелийн түлш, 1 л	Diesel fuel, litre	1 478	1 227	1 303	1 576
Зурагтын сарын хураамж	TV monthly charge	1 100	1 100	1 100	1 100
УБ-Дорнод 3 мин утсаар ярих хөлс	UB-Dornod tel.call, 3 min	240	240	290	300
"Өдрийн сонин"-ы улирлын захиалга	Quarterly subscription of "Daily news" newspaper	12 792	15 200	15 200	15 200
Сурагчийн дэвтэр	Notebook, piece	118	127	131	140
Хими цэвэрлэгээ	Dry cleaning	6 525	6 803	7 083	7 408

6.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС 2005-XII=100, бүлгээр, аймгаар
CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS AND SERVICES 2005-XII=100, by groups, by aimags

Аймаг Aimags	хувь, percentage																											
	Хүнсний бараа, ундаа ус Food and non-alcoholic beverages		Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages, tobacco		Хувцас, бөс бараа, туяа Clothing, footwear and cloth		Орон сууц, ус, цахилгаан, түш Housing, water electricity and fuels		Гэр ахуйн гавилга, бараа Furnishings, household equipment		Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health		Тээвэр Transport															
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011												
Western region																												
Баруун бүс																												
Баян-Өлгий Bayan-Olgii	185.8	180.0	202.7	206.9	147.6	170.9	171.3	180.3	108.4	116.4	147.9	178.6	188.5	175.2	185.3	226.5	142.0	146.5	154.8	155.2	201.6	204.7	192.2	184.1	173.4	183.0	195.6	214.0
Говь-Алтай Govii-Altai	176.6	180.7	203.6	223.4	134.6	158.0	145.5	151.5	146.1	148.7	159.2	182.3	181.4	187.8	193.9	222.7	168.6	176.2	177.9	194.3	140.1	144.3	149.1	154.0	181.9	170.9	170.7	196.3
Завхан Zavkhan	184.0	190.6	220.4	232.3	122.4	149.8	141.3	141.2	133.2	150.5	181.7	199.4	179.0	177.4	234.7	298.0	145.7	150.9	168.0	211.5	162.1	170.5	163.7	193.5	176.0	165.7	165.1	185.4
Увс Uvs	190.0	184.1	209.1	221.6	127.0	146.8	149.6	152.8	121.0	143.5	173.9	222.9	157.6	165.9	188.0	227.9	165.7	178.6	202.3	221.5	158.1	163.0	153.3	154.5	164.8	156.1	155.7	177.3
Ховд Khovd	193.1	186.0	206.4	224.2	115.3	139.9	149.8	155.4	134.1	143.5	144.0	160.8	165.5	169.5	174.4	145.8	153.2	154.1	154.1	164.2	164.2	164.2	164.2	164.2	183.4	184.0	175.8	192.3
Khangaï region																												
Хангайн бүс																												
Архангай Arkhangai	171.6	179.8	213.0	229.7	125.9	152.4	162.5	177.5	118.9	150.4	157.4	181.7	165.7	166.1	168.7	192.6	136.7	153.4	161.2	190.1	204.9	223.5	214.5	218.8	151.1	164.1	165.4	175.8
Баянхонгор Bayankhongor	156.6	161.4	204.5	215.7	151.9	162.4	162.4	162.1	110.1	115.9	115.6	120.2	144.9	132.0	149.0	170.0	133.1	144.0	147.8	148.7	146.3	175.3	175.3	175.3	152.6	157.2	156.8	178.0
Булган Bulgan	165.9	156.8	197.9	218.2	140.1	167.2	189.3	207.5	144.0	167.1	202.4	206.1	161.0	170.3	195.9	268.2	139.7	145.3	167.7	171.6	146.7	146.7	151.3	140.4	144.8	144.4	170.1	
Орхон Orkhon	161.5	151.7	192.9	217.3	144.9	154.5	155.0	156.1	126.8	133.3	133.8	142.7	140.3	134.9	152.7	166.8	125.2	137.9	144.3	155.7	178.9	185.3	184.1	188.9	201.6	207.6	215.6	234.2
Өвөрхангай Ovorkhangai	160.3	172.3	218.5	229.9	136.4	168.2	170.1	170.9	123.2	134.3	139.9	154.1	155.7	179.7	184.6	233.5	126.7	145.7	150.0	162.6	164.2	173.6	192.2	180.2	156.5	160.6	159.5	181.7
Хөвсгөл Khovsgol	174.7	188.3	217.6	235.2	148.1	179.9	183.1	189.6	137.0	168.0	187.3	229.2	166.7	183.7	199.6	216.8	138.2	160.7	176.3	205.2	122.9	141.2	141.4	140.5	181.7	189.1	195.2	217.8
Central region																												
Төвийн бүс																												
Говьсүмбэр Govisumber	154.0	152.9	182.7	207.0	119.9	149.3	164.5	165.0	121.1	137.2	136.0	138.7	163.7	161.4	191.2	215.4	146.4	148.5	166.3	172.3	278.0	278.7	262.2	279.0	165.2	170.2	150.2	166.6
Дархан-Уул Darkhan-Uul	157.7	152.9	191.4	205.0	121.2	144.6	144.3	143.5	160.1	172.5	184.5	198.4	175.6	199.1	238.3	295.3	140.3	160.3	168.1	174.6	165.9	188.7	184.9	183.9	157.1	161.1	162.8	180.7
Дорноговь Dornogovi	169.6	173.2	200.4	235.2	200.0	220.8	223.9	223.5	141.7	166.8	170.2	186.5	163.0	169.5	191.9	207.7	164.5	187.2	203.1	207.3	183.9	200.4	202.9	208.7	141.4	157.7	155.0	174.7
Дундговь Dundgovi	176.9	190.3	206.0	215.7	146.4	175.9	181.7	181.4	101.1	115.1	122.8	149.4	173.0	162.8	203.2	221.8	134.9	153.8	161.0	181.7	156.2	158.2	158.6	172.6	158.4	178.1	173.0	194.0
Өмнөговь Omnogovi	158.5	170.9	193.7	223.9	142.8	192.9	193.4	209.0	156.8	183.1	187.8	205.9	149.9	150.3	168.8	169.0	176.4	183.2	195.6	220.1	179.0	185.2	190.2	201.1	193.3	203.1	148.8	232.9
Сэлэнгэ Selenge	170.9	160.3	197.4	208.4	134.5	170.6	164.1	173.3	105.4	131.4	143.8	146.5	138.2	164.6	180.8	187.8	143.4	160.4	184.6	188.3	178.7	181.4	210.0	210.0	129.8	130.8	130.5	139.4
Төв Tov	179.2	178.3	205.0	211.2	128.6	158.9	164.7	164.3	115.1	124.5	142.7	143.9	159.2	162.8	175.9	195.7	132.9	165.0	183.7	187.4	204.0	203.7	203.7	220.4	156.9	156.9	155.5	183.9
Зүүн бүс																												
Зүүн бүс																												
Дорнод Dornod	166.7	178.2	186.7	221.7	117.6	150.2	156.2	162.2	151.0	208.7	226.3	200.8	142.8	155.1	166.9	196.9	139.6	148.8	174.4	197.1	115.5	115.5	118.7	123.6	155.4	154.5	149.8	170.6
Сүхбаатар Sukhbaatar	164.4	164.4	190.8	200.9	139.2	159.8	161.8	162.0	145.9	177.4	180.3	223.0	151.4	159.3	177.6	181.8	134.5	154.5	162.0	178.7	174.1	182.4	189.1	189.1	139.9	150.1	148.8	178.3
Хэнтий Khentii	179.7	186.3	208.5	214.5	192.7	226.7	258.0	248.8	147.1	181.1	214.4	231.5	275.8	287.2	358.0	466.0	132.9	140.5	152.0	180.3	211.5	265.9	262.5	350.7	126.4	138.6	138.8	153.8

(Хүснэгт 6.9-ийн үргэлжлэл- Table 6.9 continuation)

Аймаг	Aimags	Холбооны хэрэгсэл, шударгагийн үйлчилгээ				Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ				Боловсролын үйлчилгээ				Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр				Бусад бараа, үйлчилгээ				Ерөнхий индекс			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Western region																									
Баруун бүс																									
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	79.8	79.8	93.9	93.9	104.7	111.4	112.8	113.1	175.0	200.0	200.0	273.5	176.4	210.3	297.2	206.7	112.3	145.6	153.5	172.3	161.6	164.5	181.5	201.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	101.4	101.4	84.9	96.2	133.8	141.8	141.8	141.9	156.5	160.9	220.9	262.5	206.9	214.0	214.0	214.0	138.3	145.4	154.1	164.3	165.8	167.9	179.4	199.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	91.6	91.6	115.6	122.1	111.5	118.3	125.5	149.5	205.2	234.5	255.0	306.1	118.2	187.1	242.5	196.1	149.2	155.2	191.3	233.3	164.7	173.8	200.0	220.9
Увс	<i>Uvs</i>	86.6	86.6	114.4	114.4	105.0	109.9	118.1	128.2	187.1	225.8	255.2	273.4	180.1	188.1	220.0	233.3	150.2	158.5	165.2	184.8	163.4	169.1	190.1	213.0
Ховд	<i>Khovd</i>	100.2	104.0	109.5	109.5	110.2	126.9	127.0	127.2	172.7	172.7	195.3	185.4	171.6	171.6	171.6	171.6	134.7	138.0	142.9	144.6	167.3	168.2	178.6	190.6
Хангайн бүс																									
Архангай	<i>Arkhangai</i>	101.6	59.3	51.8	51.8	106.4	113.8	116.2	123.4	200.0	224.1	254.9	319.0	145.5	174.0	179.5	180.0	138.8	157.6	155.3	178.3	155.6	169.6	188.3	209.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	102.7	102.7	85.3	89.5	108.4	122.9	127.7	128.7	115.9	183.1	237.3	284.7	184.3	218.3	218.3	218.3	140.7	151.1	156.7	168.6	141.0	148.4	171.7	183.9
Булган	<i>Bulgan</i>	101.2	101.2	102.4	106.0	107.6	107.7	104.7	104.7	194.4	206.0	254.2	277.8	204.0	224.9	186.9	238.3	150.9	156.9	165.4	171.3	156.8	160.3	189.5	211.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	77.4	96.0	101.0	100.7	112.3	117.6	124.4	127.8	174.9	219.1	271.1	296.0	138.6	131.1	132.7	143.0	128.8	144.0	158.6	164.4	143.5	147.3	165.6	180.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	102.6	103.4	190.0	95.4	110.9	115.5	116.0	116.0	194.4	206.0	206.0	277.8	105.3	104.5	81.5	122.7	136.3	157.5	157.8	159.4	148.5	161.8	181.9	198.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	100.0	100.0	100.4	100.4	135.3	149.9	148.4	150.0	165.7	180.0	214.3	231.4	245.0	259.2	280.7	288.0	127.4	150.7	155.1	166.3	157.8	176.9	197.1	220.2
Төвийн бүс																									
Central region																									
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	87.2	87.2	101.5	101.5	114.4	118.5	145.8	148.8	240.0	254.3	240.0	342.9	201.9	215.8	176.3	211.0	126.5	145.9	145.6	147.6	149.9	152.5	173.0	192.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	70.4	70.3	88.0	88.0	135.8	135.4	135.6	135.7	173.9	183.8	222.3	241.8	135.3	135.3	144.0	144.0	124.5	138.8	140.2	148.8	154.7	159.7	188.9	203.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	100.0	100.4	96.4	97.9	126.3	120.7	120.3	122.2	148.0	184.9	210.0	231.0	128.7	138.6	138.7	180.3	143.4	164.1	193.4	207.8	161.1	171.4	189.9	215.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	90.5	90.5	90.5	110.1	96.8	109.7	116.4	135.2	194.4	206.0	244.7	312.5	151.5	204.4	204.4	245.8	122.7	129.3	143.5	157.9	154.2	167.6	181.4	203.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	96.2	96.2	103.4	107.4	122.9	140.1	141.8	144.0	139.3	153.2	171.8	160.2	181.9	199.8	202.9	148.0	181.8	183.7	207.9	159.4	173.7	176.3	206.7	
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	99.1	99.1	111.3	111.3	139.6	152.3	152.3	152.3	231.4	254.3	305.7	342.9	98.1	123.6	141.0	141.0	137.5	170.4	172.5	174.4	152.5	161.5	186.6	196.5
Төв	<i>Tov</i>	111.1	111.1	144.2	144.2	111.3	112.1	118.5	170.8	194.4	206.0	247.7	277.8	161.4	166.2	170.5	170.5	165.7	187.0	196.6	209.1	155.1	162.3	181.8	192.6
Зүүн бүс																									
Eastern region																									
Дорнод	<i>Dornod</i>	100.0	100.0	91.9	91.9	112.1	117.9	134.2	148.0	193.3	193.3	240.0	250.0	177.7	196.9	255.1	313.2	139.6	158.5	176.6	191.6	157.0	171.4	184.3	206.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	91.6	91.6	120.2	120.2	140.4	139.6	155.1	159.4	125.2	128.6	147.0	156.2	132.9	144.0	144.0	145.6	129.4	137.0	137.1	152.8	150.4	159.3	174.4	190.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	103.1	103.1	128.1	129.0	125.4	143.7	148.8	163.1	194.4	206.0	247.7	277.8	140.9	142.4	164.2	187.5	115.9	135.8	137.0	176.9	169.0	183.2	208.1	231.3

6.10 ГОЛ НЭРИЙН ЗАРИМ БАРААНЫ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, аймгаар

ANNUAL AVERAGE PRICE OF MAIN SELECTED COMMODITIES, by aimags

Аймаг	Aimags	Хонины мах, кг			Үхрийн мах, кг			Гурил, кг			Цагаан будаа, кг			ШИНГЭН СҮҮ, л							
		Mutton, kg			Beef, kg			Flour, kg			Rice, kg			Milk, l							
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011				
		Баруун бүс																			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 758	2 225	2 750	3 875	2 842	2 283	2 917	4 158	751	577	573	592	1 108	1 192	1 517	1 583	1 542	1 683	1 475	1 442
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 433	2 225	3 275	3 283	2 750	2 550	3 508	3 858	966	842	751	892	1 088	1 342	1 617	1 700	1 183	1 408	1 833	1 483
Завхан	Zavkhan	2 833	2 725	3 442	3 800	2 875	2 767	3 417	3 883	890	831	708	830	1 033	1 400	1 583	1 596	950	1 242	1 625	1 433
Увс	Uvs	2 600	2 325	2 933	3 358	2 500	2 317	2 925	3 417	842	779	708	800	992	1 233	1 417	1 575	1 033	1 108	1 292	1 092
Ховд	Khovd	3 150	2 700	3 192	4 208	3 117	2 717	3 375	4 425	882	814	792	850	1 058	1 242	1 475	1 592	1 258	1 283	1 375	1 358
		Хангайн бүс																			
Архангай	Arkhangai	2 742	2 417	3 108	3 700	2 858	2 642	3 450	4 208	857	774	588	687	1 035	1 248	1 592	1 667	850	1 025	1 408	1 292
Баянхонгор	Bayankhongor	2 533	2 258	3 358	3 550	2 508	2 458	3 358	3 817	892	760	759	768	942	1 200	1 550	1 600	1 013	1 092	1 467	1 275
Булган	Bulgan	3 142	2 642	3 117	3 700	3 325	2 992	3 617	4 258	769	704	562	670	1 208	1 313	1 646	1 800	542	800	1 050	992
Орхон	Orkhon	3 042	2 658	3 283	3 683	3 342	2 992	3 842	4 125	773	658	561	651	993	1 213	1 471	1 554	758	896	1 125	1 067
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 442	2 083	3 175	3 458	2 758	2 567	3 633	4 297	914	817	708	800	1 050	1 167	1 492	1 675	1 150	1 158	1 950	1 542
Хөвсгөл	Khovsgol	2 833	2 408	3 375	3 833	2 833	2 433	3 508	4 067	904	800	760	800	958	1 300	1 663	1 800	821	867	1 167	1 142
		Төвийн бүс																			
Говьсүмбэр	Govisumber	2 858	2 292	2 917	3 542	3 125	2 733	3 558	4 142	836	698	670	751	923	1 192	1 578	1 553	831	1 058	1 125	1 217
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 071	2 729	3 383	3 779	3 425	3 121	3 863	4 463	810	734	674	808	1 001	1 263	1 625	1 708	633	788	979	867
Дорноговь	Dornogovi	2 892	2 436	3 002	3 846	3 408	3 291	4 180	5 125	854	742	638	733	858	1 200	1 481	1 525	1 250	1 441	1 603	1 723
Дундговь	Dundgovi	2 667	2 097	3 104	3 717	2 550	2 600	2 600	2 600	863	818	725	818	984	1 214	1 494	1 565	1 367	1 475	1 887	1 573
Өмнөговь	Omnogovi	2 800	2 600	4 117	4 775	3 467	3 800	3 800	4 000	978	822	817	813	929	1 206	1 499	1 596	1 275	1 525	2 208	1 908
Сэлэнгэ	Selenge	3 100	2 808	3 333	4 075	3 233	2 958	3 671	4 492	903	833	688	738	1 133	1 258	1 567	1 592	554	733	908	775
Төв	Tov	2 946	2 650	3 492	3 825	3 533	3 008	4 133	4 500	752	658	582	653	1 012	1 254	1 586	1 596	838	971	1 104	1 050
		Зүүн бүс																			
Дорнод	Dornod	2 775	2 525	3 192	3 783	2 950	2 958	3 650	4 258	853	703	584	663	838	1 030	1 346	1 400	717	792	983	900
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 775	2 442	3 150	3 554	2 842	2 675	3 617	3 992	826	708	637	727	929	1 150	1 400	1 458	1 108	1 175	1 317	1 217
Хэнтий	Khentii	3 067	2 533	3 083	3 750	3 433	3 125	3 625	4 600	965	888	743	908	1 033	1 232	1 617	1 608	900	983	1 058	875

(Хүснэгт 6.10-ын үргэлжлэл- Table 6.10 continuation)

Аймаг	Aimags	Элсэн чимэр, кг				Цахилгаан, 1кВтц				Халаалт, м2				Бензин АИ-80, л			
		Sugar, kg				Electricity, 1KWH				Heating fee, m2				Petrol AI-80, l			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
		Баруун бүс															
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 167	1 308	1 746	1 892	66	66	66	66	467	627	850	858	1 353	1 267	1 238	1 432
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 117	1 292	1 733	1 708	60	60	67	88	339	440	440	400	1 319	1 344	1 328	1 449
Завхан	Zavkhan	979	1 308	1 808	1 742	57	57	57	72	300	300	375	400	1 338	1 365	1 294	1 437
Увс	Uvs	1 075	1 283	1 675	1 800	66	66	66	66	276	312	312	312	1 313	1 309	1 188	1 359
Ховд	Khovd	1 150	1 300	1 733	1 800	66	66	66	66	174	187	187	187	1 363	1 348	1 338	1 442
		Хангайн бүс															
Архангай	Arkhangai	946	1 263	1 667	1 700	66	73	81	91	222	315	315	385	1 255	1 168	1 239	1 335
Баянхонгор	Bayankhongor	975	1 217	1 750	1 800	65	75	79	85	470	457	392	374	1 275	1 238	1 272	1 388
Булган	Bulgan	971	1 283	1 767	1 800	59	59	71	84	164	220	226	242	1 245	1 142	1 231	1 315
Орхон	Orkhon	811	1 196	1 600	1 525	65	70	77	85	278	291	334	362	1 220	1 113	1 205	1 285
Өвөрхангай	Ovorkhangai	950	1 183	1 733	1 800	63	70	77	85	517	600	600	610	1 253	1 163	1 249	1 381
Хөвсгөл	Khovsgol	929	1 333	1 717	1 708	65	75	79	86	180	180	250	250	1 274	1 213	1 260	1 396
		Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	Govisumber	883	1 166	1 623	1 613	67	75	79	85	140	200	217	300	1 232	1 178	1 304	1 353
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	942	1 304	1 708	1 717	64	70	77	85	262	290	328	359	1 187	1 090	1 190	1 271
Дорноговь	Dornogovi	879	1 242	1 664	1 556	64	70	77	85	101	154	192	198	1 284	1 249	1 396	1 486
Дундговь	Dundgovi	810	1 232	1 688	1 616	67	75	79	85	125	200	200	110	1 233	1 193	1 283	1 327
Өмнөговь	Omnogovi	942	1 242	1 731	1 743	66	66	75	88	192	192	216	334	1 293	1 271	1 363	1 463
Сэлэнгэ	Selenge	925	1 175	1 692	1 633	64	70	77	85	229	231	251	251	1 205	1 107	1 203	1 270
Төв	Tov	810	1 280	1 688	1 683	62	70	77	85	176	177	180	250	1 200	1 081	1 183	1 258
		Зүүн бүс															
Дорнод	Dornod	945	1 196	1 642	1 592	69	69	76	83	228	250	273	304	1 278	1 215	1 324	1 403
Сүхбаатар	Sukhbaatar	967	1 244	1 658	1 567	70	75	78	89	207	207	231	352	1 289	1 243	1 326	1 420
Хэнтий	Khentii	892	1 229	1 729	1 608	65	70	77	83	148	250	646	620	1 267	1 132	1 226	1 334

6.11 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

төг /tog.

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece							
		Хонины /ноостой/ нэхий* Sheep skin with wool*				Ямааны /ноолууртай/ арьс* Goat skin with cashmere*			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 600	2 650	6 000	9 500	2 900	12 500	21 000	17 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 200	3 300	7 000	10 000	3 000	12 300	17 200	19 000
Завхан	Zavkhan	1 500	2 900	7 500	11 000	2 400	12 000	-	15 500
Увс	Uvs	2 000	2 500	5 000	9 500	2 500	11 500	19 000	13 000
Ховд	Khovd	1 600	-	-	12 000	2 700	8 000	19 500	15 500
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	Arkhangai	2 500	3 000	8 000	10 000	2 000	9 000	-	15 000
Баянхонгор	Bayankhongor	2 000	4 000	8 500	12 000	1 500	12 000	20 000	16 500
Булган	Bulgan	1 500	2 000	7 300	11 000	-	-	15 500	15 000
Орхон	Orkhon	2 000	3 000	8 000	11 000	4 000	9 000	11 500	15 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 000	3 500	10 000	12 000	4 000	11 000	21 000	19 000
Хөвсгөл	Khovsgol	2 000	1 500	6 500	10 000	2 000	10 000	16 000	15 500
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	2 500	-	8 000	10 500	1 500	9 000	20 000	16 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 500	3 500	9 000	11 000	2 000	12 500	19 500	15 000
Дорноговь	Dornogovi	1 700	-	8 000	11 500	1 900	-	20 000	13 500
Дундговь	Dundgovi	2 500	4 000	9 000	13 000	3 700	11 700	21 700	18 500
Өмнөговь	Omnogovi	2 000	3 500	8 000	9 500	3 000	9 500	22 000	14 500
Сэлэнгэ	Selenge	1 500	3 500	6 000	8 500	1 500	5 500	17 000	12 500
Төв	Tov	2 300	3 500	8 500	10 500	2 700	-	-	15 000
Зүүн бүс		Eastern region							
Дорнод	Dornod	4 500	2 500	5 600	8 000	3 000	7 000	16 000	13 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 600	1 800	4 500	7 500	2 000	11 000	15 000	12 000
Хэнтий	Khentii	1 000	2 500	-	9 000	2 500	12 000	19 000	19 000
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	2 500	7 500	9 000	3 100	10 000	19 000	17 000

Тайлбар: * Өлөн гэдэс дагалдуулсан үнэ болно.

Note: * Price of sheep skin with small intestine

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece							
		Үхрийн шир				Cattle hide			
		2 м-ээс доош урттай Less than 2 m				2 м-ээс дээш урттай More than 2 m			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region							
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	6 000	12 000	14 500	5 000	8 000	-	19 000
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	10 000	6 500	10 000	11 000	12 000	8 700	15 000	16 000
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 000	-	-	16 000	7 000	-	12 000	20 500
Увс	<i>Uvs</i>	6 000	5 000	11 000	15 000	8 000	6 000	14 000	17 000
Ховд	<i>Khovd</i>	8 300	10 000	12 300	13 000	10 000	16 000	16 000	17 000
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	7 000	7 500	14 000	20 500	9 000	17 000	25 000	31 000
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8 000	7 000	10 000	15 500	8 000	13 000	12 000	23 000
Булган	<i>Bulgan</i>	5 000	7 000	12 500	17 000	5 000	12 000	21 500	26 000
Орхон	<i>Orkhon</i>	8 000	7 000	11 000	18 500	12 000	15 000	21 000	27 500
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	8 000	6 000	-	-	10 000	8 000	15 000	20 000
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6 000	8 000	13 000	18 000	13 000	15 000	20 000	23 000
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	7 000	12 000	18 500	10 000	-	-	26 000
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	6 000	8 500	9 500	17 000	10 000	16 000	23 000	28 000
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	7 200	-	-	19 500	14 100	7 500	-	13 500
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 000	6 000	14 500	10 000	5 000	8 000	19 700	22 000
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 000	10 000	11 000	13 500	4 000	-	-	20 000
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	10 000	8 000	12 000	17 000	23 000	17 000	24 000	28 000
Төв	<i>Tov</i>	11 700	8 000	13 000	18 000	15 600	14 700	20 000	28 000
Зүүн бүс		Eastern region							
Дорнод	<i>Dornod</i>	14 000	8 000	11 000	16 000	18 000	9 000	18 000	21 000
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7 000	5 500	11 000	16 000	13 000	11 000	17 000	25 000
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6 000	8 000	13 000	20 000	-	14 000	14 000	-
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	10 000	10 000	15 300	21 500	23 000	19 000	24 000	33 000

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece			
		Адууны шир		Horse hide	
		2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region			
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	7 000	16 500	25 000	25 500
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	10 000	12 700	19 700	24 000
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5 000	13 900	19 800	23 500
Увс	<i>Uvs</i>	7 000	15 000	22 000	24 000
Ховд	<i>Khovd</i>	8 000	14 000	18 000	22 000
Хангайн бүс		Khangaï region			
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10 000	14 000	25 000	29 000
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8 000	14 000	22 000	24 000
Булган	<i>Bulgan</i>	5 000	12 000	19 000	25 000
Орхон	<i>Orkhon</i>	10 000	15 000	17 500	25 000
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	10 000	15 000	25 000	26 000
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	10 000	18 000	23 000	24 000
Төвийн бүс		Central region			
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	15 000	-	22 000	28 000
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	10 000	16 000	23 000	25 500
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	9 900	17 000	24 000	27 500
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10 000	16 000	25 000	26 000
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6 000	12 000	21 000	22 000
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	7 000	12 000	20 000	25 000
Төв	<i>Tov</i>	10 700	16 000	22 000	28 000
Зүүн бүс		Eastern region			
Дорнод	<i>Dornod</i>	14 000	12 300	17 800	24 000
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11 000	16 000	19 000	26 000
Хэнтий	<i>Khentii</i>	10 000	17 000	24 000	29 000
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	12 000	20 000	24 600	30 000

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	1 ширхэгийн дундаж үнэ Average price of 1 piece							
		Ямааны ноолуур				Greezy cashmere			
		Цагаан	White	Бор	Brown	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region							
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	30 000	-	53 000	15 500	30 000	-	50 500
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	16 000	28 000	-	52 000	16 000	28 000	-	52 000
Завхан	<i>Zavkhan</i>	14 000	28 000	49 700	53 000	14 000	-	-	54 000
Увс	<i>Uvs</i>	15 000	25 000	-	54 000	12 000	-	-	53 000
Ховд	<i>Khovd</i>	13 000	25 000	-	51 000	12 500	-	-	52 000
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	15 000	24 000	43 000	49 000	13 000	24 000	43 000	49 000
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	17 000	30 000	47 000	53 000	17 000	30 000	-	52 000
Булган	<i>Bulgan</i>	15 000	-	-	-	15 000	-	42 000	54 000
Орхон	<i>Orkhon</i>	18 000	22 500	43 300	51 000	15 000	-	41 500	50 500
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	15 000	26 000	49 000	54 000	15 000	26 000	49 000	54 000
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12 000	26 000	47 000	51 000	15 000	28 000	48 000	52 500
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	-	-	52 000	-	-	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	12 000	27 000	40 000	50 000	-	27 000	40 000	50 000
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	16 700	27 000	48 000	50 000	16 400	27 000	-	50 000
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15 000	-	-	55 500	15 000	27 000	41 700	50 000
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15 000	26 000	48 000	51 000	14 000	26 000	48 000	52 000
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	-	-	-	47 500	-	-	-	51 000
Төв	<i>Tov</i>	15 300	26 500	50 000	54 500	15 500	26 500	50 000	54 000
Зүүн бүс		Eastern region							
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	-	-	58 000	-	-	-	62 000
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	21 000	40 000	49 000	-	18 000	35 000	50 000
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	20 000	-	48 000	-	-	-	36 000
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	-	30 000	49 000	55 000	15 000	-	-	48 000

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Тэмээний дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 camel, thous.tog															
		Нас гүйцсэн тэмээ Adult camel								Өсвөр насны тэмээ Young camel							
		Ат Castrated camel				Ингэ Cow camel				Эр Steer camel				Эм Cow camel			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
		Баруун бүс		Western region													
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	450	395	494	566	400	366	437	508	350	268	338	369	300	254	278	355
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	383	354	429	450	319	304	357	381	261	226	274	273	252	215	270	269
Завхан	<i>Zavkhan</i>	500	382	460	547	450	330	375	497	220	228	275	325	220	203	265	307
Увс	<i>Uvs</i>	350	378	450	510	300	316	396	437	200	241	277	342	200	227	267	330
Ховд	<i>Khovd</i>	413	317	457	501	335	251	369	404	272	181	258	286	243	175	233	256
Хангайн бүс		Khangaï region															
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	490	513	574	-	433	438	471	-	263	375	344	-	247	375	327
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	400	392	503	563	350	337	411	466	200	262	300	366	200	237	325	343
Булган	<i>Bulgan</i>	600	450	505	592	500	420	425	515	300	248	290	329	300	248	290	322
Орхон	<i>Orkhon</i>	650	-	-	-	600	-	-	-	450	-	-	-	430	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	700	358	497	602	550	295	400	482	450	212	350	388	450	200	320	354
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	444	419	452	475	364	352	403	415	228	226	318	302	-	217	304	291
Төвийн бүс		Central region															
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	350	500	-	-	350	-	-	-	150	-	-	-	150	-	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	514	575	520	544	439	525	420	494	323	240	340	326	295	240	350	327
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	455	448	559	633	410	379	469	549	261	244	367	383	273	220	345	364
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	516	433	601	588	440	376	498	502	298	285	362	353	300	250	341	342
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	455	431	537	654	359	335	420	493	241	-	-	422	232	-	-	350
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	350	-	-	570	350	-	-	489	200	-	-	295	200	-	-	273
Төв	<i>Tov</i>	506	488	548	583	432	407	-	482	315	304	327	347	291	283	318	335
Зүүн бүс		Eastern region															
Дорнод	<i>Dornod</i>	600	428	539	559	580	359	446	489	450	231	323	348	400	212	285	323
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	364	372	445	560	300	300	380	467	212	240	270	302	214	220	245	283
Хэнтий	<i>Khentii</i>	500	427	421	434	400	347	390	382	250	241	267	288	200	233	254	270

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Адууны дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 horse, thous.tog															
		Нас гүйцсэн адуу Adult horse								Өсвөр насны адуу Young horse							
		Морь Castrated horse				Гүү Mare				Эр Male				Эм Female			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
		Баруун бүс								Western region							
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	380	299	439	508	370	285	399	470	280	230	338	368	280	224	318	349
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	257	226	305	330	221	193	265	286	185	148	225	228	179	141	210	223
Завхан	<i>Zavkhan</i>	300	210	259	316	250	187	228	286	180	147	183	248	180	141	177	253
Увс	<i>Uvs</i>	260	281	304	377	210	232	255	322	200	188	236	254	200	171	200	242
Ховд	<i>Khovd</i>	258	229	322	395	218	202	280	349	182	161	219	264	167	158	200	242
		Хангайн бүс								Khangai region							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	250	186	276	307	230	180	251	292	115	139	180	218	120	136	180	211
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	180	198	241	277	180	188	219	255	120	147	166	201	120	143	164	196
Булган	<i>Bulgan</i>	250	242	259	320	250	229	263	303	160	174	188	232	170	174	186	227
Орхон	<i>Orkhon</i>	300	260	344	353	300	230	345	349	250	170	215	201	230	160	200	200
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	200	181	262	325	180	169	242	283	180	137	200	213	150	137	183	221
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	250	213	281	301	200	199	261	278	155	158	211	219	155	154	207	214
		Төвийн бүс								Central region							
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	250	250	250	446	200	200	250	438	150	160	200	323	150	150	200	303
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	300	335	558	448	240	313	430	417	160	188	348	330	210	180	330	314
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	253	258	289	364	230	233	294	338	205	171	207	261	183	156	201	245
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	230	207	317	337	200	194	303	314	145	136	243	230	130	132	230	217
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	242	193	266	321	181	147	250	353	141	130	205	289	153	115	200	258
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	450	348	400	414	350	348	380	388	300	280	285	307	250	280	280	280
Төв	<i>Tov</i>	311	277	340	411	279	265	320	365	215	210	234	268	196	210	229	258
		Зүүн бүс								Eastern region							
Дорнод	<i>Dornod</i>	400	206	274	338	350	191	263	304	250	147	195	220	250	139	191	205
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	215	203	312	364	195	195	278	309	147	154	207	234	140	146	189	224
Хэнтий	<i>Khentii</i>	300	240	329	322	300	233	291	281	150	167	210	205	150	154	202	196
		Улаанбаатар								Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	300	220	270	316	250	200	250	283	150	160	240	265	100	140	225	249

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Үхрийн дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 cattle, thous.tog															
		Нас гүйцсэн үхэр Adult cattle								Өсвөр насны үхэр Young cattle							
		Эр Male				Эм Female				Эр Male				Эм Female			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
		Баруун бүс								West region							
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	250	229	318	368	230	202	292	346	180	165	246	272	180	154	234	256
Говь-Алтай	Govi-Altai	342	281	341	343	293	251	316	304	195	198	256	244	205	177	239	237
Завхан	Zavkhan	550	296	409	475	320	236	342	391	160	187	265	326	160	174	282	322
Увс	Uvs	310	316	349	418	200	242	299	334	180	203	214	275	200	183	215	251
Ховд	Khovd	223	251	406	451	-	207	322	366	176	168	255	292	168	158	230	271
		Хангайн бүс								Khangai region							
Архангай	Arkhangai	450	312	369	421	300	249	319	356	140	178	245	269	140	166	233	262
Баянхонгор	Bayankhongor	280	257	392	404	260	215	325	331	-	156	232	236	-	147	230	226
Булган	Bulgan	550	461	510	568	450	405	370	438	300	276	276	324	300	261	266	311
Орхон	Orkhon	600	470	548	595	550	280	535	570	480	220	370	359	500	200	350	350
Өвөрхангай	Ovorkhangai	500	297	445	477	330	243	361	442	400	195	300	365	400	180	279	332
Хөвсгөл	Khovsgol	450	322	512	471	300	261	337	329	160	194	242	253	160	181	235	239
		Төвийн бүс								Central region							
Говьсүмбэр	Govisumber	370	400	-	642	250	355	-	498	-	290	300	397	-	255	300	408
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	460	408	675	657	420	388	625	584	270	261	453	439	280	244	430	410
Дорноговь	Dornogovi	466	419	507	589	387	411	475	512	234	267	336	371	240	247	300	344
Дундговь	Dundgovi	430	354	446	499	345	319	420	439	235	217	320	309	240	209	290	293
Өмнөговь	Omnogovi	453	390	563	601	410	350	525	658	300	260	404	437	300	-	300	475
Сэлэнгэ	Selenge	650	400	550	616	620	400	450	502	460	348	375	406	450	335	350	375
Төв	Tov	513	474	592	611	407	402	488	499	278	284	345	378	282	272	334	352
		Зүүн бүс								East region							
Дорнод	Dornod	550	380	541	567	500	332	472	461	300	210	316	331	300	198	304	298
Сүхбаатар	Sukhbaatar	490	360	527	571	320	307	425	419	180	236	296	309	200	209	278	282
Хэнтий	Khentii	500	422	501	441	500	344	412	381	160	308	298	266	160	261	269	259
		Улаанбаатар								Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	500	320	360	437	430	300	340	398	-	250	250	292	300	230	230	263

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хонины дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 sheep, thous.tog							
		Нас гүйцсэн хонь				Adult sheep			
		Эр Wether sheep				Эм Ewe			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region							
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	43	41	75	93	36	33	58	75
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	48	44	65	81	36	32	48	59
Завхан	<i>Zavkhan</i>	50	47	66	80	35	31	44	58
Увс	<i>Uvs</i>	45	44	60	83	30	29	41	56
Ховд	<i>Khovd</i>	47	37	71	91	32	27	53	70
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	60	46	60	78	46	38	50	62
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	45	46	59	80	40	34	46	60
Булган	<i>Bulgan</i>	65	58	72	81	55	47	53	60
Орхон	<i>Orkhon</i>	50	50	65	85	45	35	55	66
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	60	41	72	93	40	30	53	70
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	55	45	68	68	50	33	49	51
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	50	53	60	104	45	34	45	76
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	55	57	78	103	45	45	65	84
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	71	67	80	100	60	49	60	72
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	62	49	79	89	44	34	56	66
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	55	43	70	106	44	33	57	84
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	70	50	85	86	70	45	66	67
Төв	<i>Tov</i>	75	64	83	92	57	49	62	68
Зүүн бүс		Eastern region							
Дорнод	<i>Dornod</i>	65	51	60	73	60	36	47	57
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	60	58	77	88	37	36	48	55
Хэнтий	<i>Khentii</i>	70	59	74	74	50	46	59	54
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	71	35	55	93	55	33	52	69

(Хүснэгт 6.11-ын үргэлжлэл-Table 6.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ямааны дундаж үнэ, мян.төг Average price for 1 goat, thous.tog							
		Нас гүйцсэн ямаа				Adult goat			
		Эр ямаа Wether goat				Эм ямаа Female goat			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region							
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	30	24	44	62	20	22	38	52
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	39	31	48	58	30	23	38	43
Завхан	<i>Zavkhan</i>	45	29	43	51	32	22	33	41
Увс	<i>Uvs</i>	35	28	41	50	25	21	30	39
Ховд	<i>Khovd</i>	33	25	55	66	24	19	42	49
Хангайн бүс		Khangai region							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	40	31	39	51	30	27	35	43
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	40	34	48	59	35	25	40	46
Булган	<i>Bulgan</i>	40	42	48	56	40	34	38	45
Орхон	<i>Orkhon</i>	40	30	40	49	40	25	35	40
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	55	30	52	65	45	22	43	52
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	38	30	49	52	35	23	39	40
Төвийн бүс		Central region							
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	35	45	50	70	25	23	40	54
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	50	43	59	71	43	35	51	61
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	49	46	54	68	40	35	46	51
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	42	30	58	64	33	23	46	47
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	42	31	53	75	31	24	42	58
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	65	40	65	61	65	40	50	52
Төв	<i>Tov</i>	54	45	59	62	44	35	48	50
Зүүн бүс		Eastern region							
Дорнод	<i>Dornod</i>	50	32	44	51	45	27	37	43
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	37	38	50	54	28	27	36	40
Хэнтий	<i>Khentii</i>	50	44	56	53	30	34	42	42
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	55	28	35	58	48	20	32	48

БҮЛЭГ 6. ҮНЭ |

6.12 УЛААНБААТАР ХОТДО ЗАРАГДСАН БАРИЛГЫН ГОЛ НЭРИЙН МАТЕРИАЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, үйлдвэрлэгч улс орноор

AVERAGE PRICES OF MAJOR CONSTRUCTION MATERIALS IN ULAANBAATAR, by producing countries, quarterly and annual average

Материалын нэр, үйлдвэрлэгч улс орноор	Materials, by producing country	2008	2009	2010	2011	Улирлын дундаж Quarterly average			
						I	II	III	IV
Монгол Улс		Mongolia							
Бетон зуурмаг М-200, м ³ *	Concrete mortar M-200, m ³ *	...	77 000	78 667	106 792	87 000	97 000	114 167	129 000
Хөнгөн бетон 700, м ³ *	Iron concrete 700, m ³ *	...	83 000	88 583	106 667	95 500	103 167	113 000	115 000
Улаан тоосго М-100, мян.ш	Brick made from clay M-100, thous. piece	201 083	178 333	142 500	148 417	120 000	130 000	153 667	190 000
Цемент М-500, 50 кг	Cement M-500, 50 kg	6 496	5 327	5 800	6 925	5 800	5 800	8 267	7 833
Вакуум цонх (15x15), м ²	Vacuum window (15x15), m ²	87 500	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Шалны банз (ховилгүй), м ³	Plank for floor (without groove), m ³	140 833	119 167	132 917	146 833	140 000	150 000	150 000	147 333
Захалсан банз, м ³	Edged plank, m ³	26 917	20 917	26 500	37 667	35 000	40 000	38 667	37 000
Палк (15x15), хуурай, ш	Stick (15x15), dry, piece	15 542	13 542	16 167	25 417	20 667	30 000	26 667	24 333
Эмульс (дотор), кг*	Emulsion (inward), kg*	...	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	...
Хөөсөнцөр (2.44x1.22м), м ² *	Polystyrene (2.44x1.22m), m ² *	...	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Замаск, 25 кг*	Varnish, 25 kg*	...	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	...
ОХУ		Russian Federation							
Хар цаас (чулуутай), боодол*	Roofing paper (with stone) 1x10t, pack*	...	14 958	15 167	18 042	14 833	17 333	20 000	20 000
Олиф, кг**	Oil, kg**	4 222	4 600	4 600
Шохой (мель), кг	Lime (meli), kg	500	567	600	600	600	600	600	...
БНХАУ		People's Republic of China							
Цемент М-500, 50 кг	Cement M-500, 50 kg*	6 875	7 042	6 750	8 125	6 833	7 000	9 667	9 000
Цонхны шил 5мм (нөлөөгүй), м ²	Window glass 5mm (without reflection), m ²	10 542	12 000	12 000	13 250	12 000	12 000	14 000	15 000
Цонхны шил 5мм (нөлөөтэй), м ²	Window glass 5mm (with reflection), m ²	8 792	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	...
Хар цаас (чулуугүй), боодол	Roofing paper (without stone) 1x15, pack	6 025	6 317	6 875	8 083	7 000	7 667	8 667	9 000
Хадаас 100мм, кг	Spike 100 mm, kg	1 767	2 325	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Тосон будаг, кг	Oil paint, kg	1 450	1 858	2 000	1 983	2 000	1 933	2 000	2 000
Ханын цаас (10x0.53 м), боодол	Wallpaper (10x0.53 m), pack	6 958	6 708	7 775	8 292	8 000	8 167	8 500	8 500
Эмульс (гадна), 18 кг*	Emulsion (external), 18 kg*	...	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Эмульс (дотор), 18 кг*	Emulsion (inward), 18 kg*	...	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Шохой (мель), кг	Lime (meli), kg	300	317	500	500	500	500	500	...
Хавтан 30x30 (шалны), ш	Slab stone 30x30, (for floor), piece	483	671	804	850	850	850	850	850
Шаазан угаагуур, ш	Ceramic sink, piece	40 167	43 000	55 000	58 750	55 000	60 000	60 000	60 000
Шаазан суултуур, ш	Ceramic lavatory pan, piece	58 333	62 083	79 167	87 500	80 000	90 000	90 000	90 000
Өдрийн гэрэл (суурьгүй), ш	Electric filament lamp (without pivot), piece	1 167	1 500	1 800	1 967	1 867	2 000	2 000	2 000
Хаалга (төмөр), ш	Building door (metal), piece	130 000	130 000	134 167	137 750	137 000	138 000	138 000	138 000
Крант, ком*	Tap, set*	...	25 000	37 500	42 083	40 000	40 000	43 333	45 000
Уян шүршүүр, ш*	Flexible shower kits, piece	15 000	15 000	15 000	16 250	15 000	15 000	17 000	18 000
Паркетан шал, м ²	Parquet floor, m ²	8 375	8 708	10 000	11 375	10 667	11 000	11 833	12 000
Дүүжин тааз, м ²	False ceiling, m ²	2 750	3 467	3 917	3 750	4 000	4 000	3 500	3 500
Цавуу (тарган), кг*	Glue (adhesive), kg*	...	4 000	4 000	3 667	4 167	3 500	3 500	3 500
ХБНГУ		Federal Republic of Germany							
Эмульс (гадна), 18 кг*	Emulsion (external), 18 kg*	...	59 167	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Эмульс (дотор), 18 кг*	Emulsion (inward), 18 kg*	...	46 167	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000	47 000
БНСУ		Republic of Korea							
Ханын цаас 12x0.5, боодол	Wallpaper 12x0.5, pack	4 250	4 450	4 500	4 917	4 500	5 000	5 000	5 167

Тайлбар: * - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2009 оны 8-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.

** - Бүтээгдэхүүний тодорхойлолт 2010 оны 5-р сараас эхлэн өөрчлөгдсөн болно.

Note: * - Definition of these materials has been changed in August 2009.

** - Definition of the material has been changed since May 2010.

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

Монгол Улс 1991 оноос Төв банк, арилжааны банк гэсэн хоёр шатлалтай тогтолцоонд шилжин арилжааны банкны үйл ажиллагааг Монгол Улсын “Банкны тухай” хуулиар зохицуулж байна. Монголбанк арилжааны банкуудын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг бөгөөд мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг гаргаж байна.

Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгө–Банкнаас гадуурх мөнгө болон банкны касс дахь бэлэн мөнгөний нийлбэр;

Бага мөнгө /M1/–Банкнаас гадуурх мөнгө болон төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгөний нийлбэр;

Банкнаас гадуурх мөнгө–Төв банкнаас гүйлгээнд гаргасан цаасан болон зоосон мөнгөнөөс банкуудын эзэмшиж буй цаасан болон зоосон мөнгийг хассан дүн;

Төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгө–Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэр;

Бараг мөнгө–Төгрөг болон гадаад валютын хадгаламж, валютын харилцах, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэр;

Төгрөг болон валютын хадгаламж–Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөг, валютын хадгаламжийн үлдэгдлийн нийлбэр;

Валютын харилцах–Иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын валютын харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр илэрхийлэгдэнэ.

Цэвэршүүлсэн алтны харилцах–Мөнгөний нийлүүлэлтэд үлдэгдлээрээ хамрагдах ба бусад үнэт металлын харилцах дансны үлдэгдлийг энд хамруулдаггүй.

Хадгаламжийн сертификат–Арилжааны банкнаас гаргасан иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшиж буй хадгаламжийн сертификатаар тооцно.

Мөнгөний нийлүүлэлт /M2/–Банкнаас гадуурх мөнгө, төгрөгийн болон валютын харилцах, хадгаламж, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэр буюу бага мөнгө болон бараг мөнгөний нийлбэр;

Нөөц мөнгө /M0/– Банкны касс байгаа бэлэн мөнгө, банкнаас гадуурх мөнгө болон Монголбанк дахь банкуудын төгрөг, валютын харилцах, валютын хадгаламжийн нийлбэр;

Хэвийн зээл–Төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

Хугацаа хэтэрсэн зээл–Зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээл;

Чанаргүй зээл–Хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээл;

Гадаад валютын албан нөөц–Монголбанкны эзэмшилд байгаа, захиран зарцуулахад бэлэн, чөлөөтэй хөрвөдөг гадаад валют хамрагдана.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛ

Монголын хөрөнгийн бирж (МХБ) 1991 онд байгуулагдаж үнэт цаасны зах зээлийн мэдээллийг сар бүр Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг. Үндэсний статистикийн хороо үнэт цаасны зах зээлийн талаарх статистикийн мэдээллийг сар бүрийн бюллетень, жилийн статистикийн эмхтгэлд тусгадаг.

Үнэт цаас–Засгийн газар болон бусад эрх бүхий этгээдээс гаргасан өрийн бичиг /бонд/, компанийн бүх төрлийн хувьцаа, компанийн гаргасан, эсхүл гаргахаар санал болгож буй хувьцааг худалдах, худалдан авах эрхийн бичиг /опцион/, хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа, түүнчлэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай” Монгол Улсын хуульд нийцүүлэн үнэт цаас гэж тодорхойлсон баримт;

Өрийн бичиг /бонд/–Тодорхой хугацааны дараа үндсэн төлбөр болон хүүг мөнгөн, эсхүл тодорхой эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн хэлбэрээр эргүүлэн төлөх үүргийг гэрчилсэн үнэт цаас;

Хувьцаа–Компанид хөрөнгө оруулж, түүнийг үндэслэн хувь нийлүүлэгчдийн хуралд оролцож санал өгөх, ногдол ашиг авах, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдан борлуулснаас олсон орлогоос хувь хүртэх болон хуулиар тогтоосон бусад эрхийг гэрчилсэн үнэт цаас;

Брокерийн үйл ажиллагаа–Үнэт цаасны зах зээл дээр бусдын нэрийн өмнөөс үнэт цаасыг зуучлан худалдах, худалдан авах ажиллагаа;

Дилерийн үйл ажиллагаа–Үнэт цаасны зах зээл дээр ашиг олох зорилгоор үнэт цаасыг өөрийн хөрөнгөөр худалдан авах, худалдах, арилжих ажиллагаа;

Хэлцэл–Үнэт цаасыг худалдах захиалгын үнийн саналыг худалдан авах иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага зөвшөөрснөөр үнэт цаас арилжаалах үйл ажиллагаа;

Бүртгэлтэй компанийн тоо–Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, хувьцааны арилжааг идэвхитэй хийдэг хувьцаат компанийн тоо;

Зах зээлийн үнэлгээ–Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компанийн нийтэд гаргасан үнэт цаасны тоо тухайн өдрийн үнэт цаасны арилжааны хаалтын ханшны үржвэрээр тодорхойлогдоно.

ТОП -20 индекс: Тухайн индекс тооцох багцад орсон үнэт цааснуудын үнийн ерөнхий өөрчлөлтийг илэрхийлсэн үзүүлэлт бөгөөд Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн үнэлгээ, үнэт цаасны өсөлт, бууралт зэргээр үнэт цаасны зах зээлийн ерөнхий чиг хандлагыг энэхүү индексээр тодорхойлно. Индексийг дараахь томъёогоор тооцно.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I - Тухайн өдрийн индекс

P - Тухайн өдрийн зах зээлийн үнэлгээ

C - Зах зээлийн суурь үнэлгээ

САНХҮҮГИЙН БУСАД САЛБАР

Монгол Улсын Төв банк болон арилжааны банкнаас бусад санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага (даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж, зээлийн хоршоо, барьцаалан зээлдүүлэх үйлчилгээ гэх мэт) багтана.

Санхүүгийн зохицуулах хороо нь даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж, зээлийн хоршоодын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан, статистикийн мэдээллийг улирал бүр гаргаж байна.

Даатгалын үйл ажиллагаа. Даатгалын гэрээний дагуу даатгагч нь хэлэлцэн тохирсон даатгалын нөхөн төлбөрийг төлөх үүргийг тодорхой этгээдийн өмнө хүлээж буй үйл ажиллагаа юм.

Даатгалын хураамж. Даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөр.

Даатгалын нөхөн төлбөр. Гэрээний дагуу даатгалын тохиолдол үүссэн нөхцөлд даатгагчаас даатгуулагчид олгох мөнгөн хөрөнгө.

Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт. Даатгагч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлэх зорилгоор даатгалын нөөцийн сан бүрдүүлнэ. Энэхүү нөөцийн сангийн хэмжээ, бүрдүүлэх болон хөрөнгө оруулалтад байршуулах нөхцлийг даатгалын багц дүрмээр тогтооно. Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлтийг даатгалын байгууллагуудын оны эхний болон оны эцсийн нөөцийн сангийн зөрүүгээр тодорхойлно.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа. Зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ (зээлдэгчийн зүгээс зээлдүүлэгчээс мөнгөн төлбөрийн үүргийг шаардах эрхээ гуравдагч этгээдэд бүхэлд нь худалдах болон шилжүүлэх, энэхүү эрхийг хүлээн авагч нь эрхээ хэрэгжүүлэх болон үүсэн гарах үр дагаврыг бүрэн хариуцах үйл ажиллагаа), санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ (түрээслүүлэгч нь түрээслэгчийн захиалсан буюу сонгосон эд хөрөнгийг өөрөө үйлдвэрлэх, эсхүл худалдагч буюу нийлүүлэгчээс өөрийн нэр дээр худалдан авах замаар түрээслэгчид тодорхой нөхцөл, хугацаа, төлбөртэйгээр түрээслэх үйл ажиллагаа), төлбөрийн баталгаа болон төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулга, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх зэрэг үйл ажиллагааг багтаана.

Санхүүгийн орлогод бүх төрлийн хүүгийн орлого, санхүүгийн түрээсийн орлого, факторингийн үйлчилгээний хүүгийн орлого, гадаад валютын ханшийн тэгшитгэлийн орлого, үнэт цаасны үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого, гадаад валют болон үнэт цаасны арилжааны орлого, итгэлцлийн үйл ажиллагаанаас орох орлого, мөнгөн гуйвуулгын орлого, санхүүгийн зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээний орлого,

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

харилцах дансны хүүгийн орлого, банкин дахь хадгаламжийн хүүгийн орлого болон үйлчилгээний хураамж, шимтгэлийн орлого орно.

Санхүүгийн зардалд бүх төрлийн хүүгийн зардал, санхүүгийн түрээсийн үйл ажиллагаатай холбоотой гарсан зардлууд, факторинг, итгэлцлийн үйл ажиллагаатай холбоотой гарсан зардлууд, гадаад валют, үнэт цаасны арилжааны зардлууд болон тэгшитгэлийн зардлууд, шимтгэлийн зардал, хүүгийн зардлын буцаалт орно.

Санхүүгийн цэвэр ашиг. Санхүүгийн орлогоос санхүүгийн зардал болон болзошгүй эрсдэлийн зардлыг хасч тооцно.

Болзошгүй эрсдэлийн зардал. Банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааны явцад гарсан эрсдэлд зарцуулсан зардал юм. Энэхүү зардалд үнэт цаасны арилжаа, зээл, санхүүгийн түрээс, факторингийн үйлчилгээ, үл хөдлөх хөрөнгө, авлагын эрсдэлийн зардал хамаарагдана.

Хоршоо. Эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, ардчилсан, хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээд юм.

FINANCIAL MARKET

MONEY, LOAN

Banking system. In 1991, Mongolia introduced a two-tiered banking system, including the Central bank and commercial banks. Activities of commercial banks in Mongolia are regulated under the Banking Law of Mongolia. The Bank of Mongolia collects balance sheet data from all commercial banks and publishes a monthly bulletin which includes statistics on money supply, monetary survey, deposit and loan interest rate and market rates by dates. The Bank of Mongolia also publishes the Annual Report that describes monetary policy it uses and its results.

Currency in circulation includes bank's vault and currency outside banks.

Money M1 consists of currency outside banks and domestic current account.

Currency outside banks. Banknotes and coins of the Central bank for circulation minus banknotes and coins of the commercial banks.

Domestic current account includes individual's domestic current account and enterprise's domestic current account.

Quasi money consists of domestic and foreign currency deposits, foreign current account, refined gold current account and certificate of deposits.

Domestic and foreign currency deposits includes domestic and foreign currency deposits of individuals and enterprise's domestic and foreign currency deposits.

Foreign current account includes individual's foreign current accounts and enterprise's foreign current accounts.

Refined gold current account to count in Money M2.

Certificate of deposits includes individual's certificate of deposits and enterprise's certificate of deposits of the commercial banks.

Money M2 consists of currency outside banks, domestic and foreign current account, domestic and foreign currency deposits, refined gold current account and certificate of deposits.

Reserve Money consists of currency outside banks, bank's cash, bank's deposits in Mongolbank.

Loans is a sum of money given from one party to another for use over a period of time. The money is paid back according to terms agreed upon by both parties, including the specified interest rates and the timeframe over which the loan will be repaid.

Principal in arrears is a loan and/or interest that are past due by 90 days or more.

Non-performing loans mean doubtful and loss loans that are past due by 90 days or more.

Official net international reserves are the foreign currency deposits and bonds held by the Bank of Mongolia.

STOCK MARKET

The Mongolian Stock Exchange was established in 1991. Monthly data on stock market are sent to the National Statistical Office of Mongolia. The National Statistical Office publishes monthly data on stock market in the monthly bulletin and yearbook.

Securities means debt instruments /bonds/ issued by the Government and other authorized bodies, all kinds of company shares, options entitling to sell or purchase shares issued or proposed to be issued by a company, shares of an investment fund, and other instrument declared by the Securities Commission (hereinafter referred to as "the Commission") to be a security for the purposes of this Law.

Share is a security certifying the investment into a company, which allows to participate in the shareholders meeting and vote, to receive dividends and portion from the proceedings from the sale of assets in case of the company bankruptcy and to certify other rights specified by the law.

Bond is a security which certifies the obligation to repay after a specific period principal and interest rates in the form of cash, assets and rights for the assets.

Brokerage activities means selling and buying of securities at the securities markets on behalf of others.

Dealers activities means selling, buying and trading of securities using own assets for the purpose of making profit.

Number of executed orders – shares traded upon consent from individuals and business entities which are to buy price offers of orders for sale of shares.

Number of companies with registration – number of stock companies, registered with the Mongolian Stock Exchange, trade shares actively.

Market capitalization – It is defined as multiplication of the number of shares issued by registered companies at the Mongolian Stock Exchange and close price of certain day.

TOP-20 index – This index defines a general trend of stock market such as market value of companies limited with a registration in the Mongolian stock market, activeness of sales of stocks, and increases and decreases in stocks.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I - Index in current day

P - Market capitalization in current day

C - Market capitalization in base day

OTHER FINANCIAL INSTITUTIONS

These include being organizations of financial sector and insurance, non-bank financial institutions, saving and credit cooperative. But this class does not include central bank and commercial banks. The Financial Regulatory Commission of Mongolia collects balance sheet data for all insurance companies, non-bank financial institutions, saving and credit cooperatives then makes quarterly statistics report.

Insurance is activity that insurer is obligated to pay incurred loss of the entity when the event of risk, according to the insurance agreement between the counterparties.

Insurance premium is the amount of money charged by an insurance company for coverage.

Insurance reimbursement is when one is reimbursed in accordance with an insurance policy for expenses that have been incurred and are covered under the policy.

Change of insurance reserves. In order to insurer use premiums to fund accounts reserved for later payment claim which is on insurance agreement. The quantity and all benchmarks of reserves and investment funding are set up on the regulations of insurance. The quantity of reserves change is defined as the difference between outstanding volumes of reserves at the beginning and at the end of the reporting period.

Activities of non-bank financial institutions include factoring (the seller/creditor sells account receivables at a discounted price to the third party, whom we call the factor, to obtain cash. The debtor then directly pays the full value of the debt to the factor instead of creditor), capital lease (capital or property is rent by lessee to possess it from less or at the specified payment and price after specified time duration), payment guarantee, financial instruments, e-payment, money transfer, foreign exchange trade, trust, advisory services for investment and providing information.

Operating income is the amount of profit realized from a business's operations after taking out operating expenses - such as cost of goods sold (COGS) or wages - and depreciation. Operating income takes the gross income (revenue minus COGS) and subtracts other operating expenses and then removes depreciation. These operating expenses are costs which are incurred from operating activities and include things such as office supplies and heat and power. Operating Income is typically a synonym for earnings before interest and taxes (EBIT) and is also commonly referred to as "operating profit" or "recurring profit".

Operating expenses is a term used frequently in the corporate world. It refers to ongoing costs necessary to run a business. In other words, operating expenses are the cost of what occurs behind the scenes. This includes any costs related to the actual operation of the company. Sometimes the term operating expenses is abbreviated as OPEX, particularly in internal documents or communications about company earnings. The most common operating expense is employee salaries and benefits, which is often the largest single expense for a business. Other items that may be included in a list of expenses are advertising and marketing costs, office supplies, legal and licensing fees, office utilities and accounting fees, research and development costs and raw materials.

Net operating income after provisions is the gross annual income after all operating expenses have been paid, but before adjustments to the income have been made to cover income taxes, interest payments, and any amount of depreciation or amortization that is applicable.

Provisions that in operating activity expenses for provisions. These expenses include provisions for stock trading, provisions for losses on loans, provisions for capital lease, provisions for factoring, provision for finance, provision for claims etc.

A cooperative is a group of several individuals united voluntarily to meet their common economic, social, and cultural needs and aspirations through a jointly-owned and democratically-controlled property.

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

7.1 МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар

MONEY SUPPLY, by the end of the year

сая төг mln. tog

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө	<i>Currency in circulation</i>	407 210.5	371 831.9	519 692.4	713 351.1
үүнээс:	<i>of which:</i>				
банкнаас гадуурхи мөнгө	<i>currency outside banks</i>	328 724.0	284 993.9	388 202.7	517 494.2
Мөнгө М1	<i>Money M1</i>	647 335.3	651 247.0	1 157 617.9	1 741 075.7
Мөнгө М2	<i>Money M2</i>	2 270 001.4	2 880 033.9	4 679 981.4	6 412 259.3
Нөөц мөнгө	<i>Reserve money</i>	633 682.0	733 060.9	945 477.3	1 659 753.3

7.2 ГАДААД ВАЛЮТЫН ЦЭВЭР АЛБАН НӨӨЦ, жил бүрийн эцсийн байдлаар

NET INTERNATIONAL RESERVES, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сая ам.долл	<i>Net international reserves, mln. US dollars</i>	637.2	1 145.3	2 091.2	2 273.9
Импорт хангах нөөц, долоо хоногоор	<i>Reserves in weeks of goods imports</i>	9.2	25.6	33.3	18.2

7.3 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, арилжааны банкуудаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

OUTSTANDING LOANS, by commercial banks, by the end of the year

сая төг mln. tog

Банкууд	Banks	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	2 635 551.6	2 655 000.4	3 264 778.0	5 641 233.7
Анод	<i>Anod</i>	184 170.0	157 552.3	95 717.6	83 119.6
Голомт	<i>Golomt</i>	442 755.3	499 661.8	762 599.0	1 248 319.3
Зоос	<i>Zoos</i>	169 736.7	104 032.2	79 278.3	85 574.6
Капитрон	<i>Capitron</i>	88 147.8	79 687.7	83 444.1	78 158.2
Кредит	<i>Credit</i>	4 525.2	4 439.6	3 096.1	2 783.3
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	156 044.9	122 392.6	-	-
Тээвэр хөгжил	<i>Transport Development</i>	11 226.8	8 999.2	4 380.7	3 819.0
Хадгаламж	<i>Savings</i>	54 045.9	132 285.2	232 974.3	391 029.9
Хас	<i>Xac</i>	149 749.7	196 367.5	324 880.4	540 616.3
Хаан	<i>Khan</i>	608 364.7	596 567.0	791 128.0	1 393 548.0
Худалдаа хөгжил	<i>Trade Development</i>	431 431.8	406 573.1	469 282.2	1 138 009.6
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	141 723.0	131 094.5	157 790.3	285 951.5
Эрэл	<i>Erel</i>	9 150.5	8 862.4	12 951.3	26 657.3
Капитал	<i>Capital</i>	59 096.1	46 508.4	57 432.8	121 899.8
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	<i>National investment bank</i>	25 185.2	21 341.4	11 377.7	21 685.0
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	100 198.0	83 700.7	79 095.2	74 483.1
Төрийн банк	<i>State bank</i>	-	54 934.7	62 743.1	102 089.1
Бусад	<i>Others</i>	-	-	36 606.9	43 490.1

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: *Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia*

7.4 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХҮҮ, арилжааны банкуудаар

INTEREST RATES, by commercial banks

Банкууд	Banks	2008	2009	2010	2011
1. Төгрөгийн хадгаламжийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog deposit rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	12.0	12.0	8.3	-
Голомт	<i>Golomt</i>	8.4-12.0	8.4	12.3	10.4
Зоос	<i>Zoos</i>	9.6	-	-	-
Капитрон	<i>Capitron</i>	4.8-10.2	4.8-8.4	13.7	11.7
Капитал	<i>Capital</i>	7.2	7.2	16.2	15.0
Кредит	<i>Credit</i>	8.4	8.4	8.4	5.2
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	8.4	8.4	15.4	-
Тээвэр хөгжил	<i>Transport & Development</i>	8.0	8.0	17.1	15.9
Хадгаламж	<i>Savings</i>	6.0	7.2	13.2	12.1
Хас	<i>Xac</i>	4.8-10.2	6.0-8.5	13.1	11.2
Хаан	<i>Khan</i>	8.4-10.0	0.0-8.4	10.2	9.1
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Development</i>	6.0-6.9	6.0	13.2	11.5
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	7.2	7.2	15.8	12.4
Эрэл	<i>Erel</i>	6.0-8.4	6.0-8.4	17.8	16.3
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	<i>National investment bank</i>	-	3.6	16.4	11.5
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	-	-	11.4	-
Төрийн банк	<i>State bank</i>	-	8.4	13.4	11.8
2. Төгрөгийн зээлийн жилийн дундаж хүү, хувиар		Annual average togrog loan rate, percentage			
Анод	<i>Anod</i>	25.0	27.7	27.8	-
Голомт	<i>Golomt</i>	19.3	21.4	18.9	15.6
Зоос	<i>Zoos</i>	20.8	21.6	-	-
Капитрон	<i>Capitron</i>	21.4	20.4	19.6	16.9
Капитал	<i>Capital</i>	22.1	20.5	20.9	18.8
Кредит	<i>Credit</i>	18.5	-	20.0	19.8
Монгол шуудан	<i>Mongol Post</i>	22.5	20.2	21.3	-
Тээвэр хөгжил	<i>Transport & Development</i>	23.6	21.6	24.0	24.0
Хадгаламж	<i>Savings</i>	21.6	20.6	20.1	17.6
Хас	<i>Xac</i>	25.5	27.5	22.1	20.1
Хаан	<i>Khan</i>	21.1	22.2	20.4	17.0
Худалдаа хөгжил	<i>Trade & Development</i>	17.4	20.8	18.8	14.5
Улаанбаатар хот	<i>Ulaanbaatar city</i>	19.1	18.4	17.3	14.2
Эрэл	<i>Erel</i>	23.1	25.8	25.5	24.3
Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк	<i>National investment bank</i>	14.8	7.6	11.7	12.8
Чингис хаан	<i>Chinggis khaan</i>	14.4	17.2	15.8	15.9
Төрийн банк	<i>State bank</i>	-	16.0	18.9	17.1

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

7.5 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар

LOANS OUTSTANDING, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year

сая төг *mln. tog*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	2 635 551.6	2 655 000.4	3 264 778.0	5 641 233.7
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	136 258.4	118 089.4	145 773.9	245 306.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	27 809.2	23 619.1	32 541.4	52 019.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	16 386.0	14 110.3	21 334.8	35 173.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	27 096.9	21 465.5	25 574.0	41 796.6
Увс	<i>Uvs</i>	28 958.7	25 853.9	32 002.0	64 429.5
Ховд	<i>Khovd</i>	36 007.6	33 040.6	34 321.6	51 887.6
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	182 138.2	155 000.0	215 460.1	380 884.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	20 362.6	19 625.4	26 057.4	39 681.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	24 892.0	19 716.3	26 658.5	48 486.7
Булган	<i>Bulgan</i>	17 078.3	15 003.0	20 860.0	38 507.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	49 076.0	40 229.1	66 827.8	120 163.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	38 589.9	31 948.8	36 145.7	64 036.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32 139.4	28 477.3	38 910.6	70 009.5
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	181 042.2	158 406.3	220 703.9	443 973.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8 421.3	8 370.1	9 826.4	17 008.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	67 386.1	53 031.2	64 368.9	122 605.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	25 791.1	23 541.8	27 410.9	80 853.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10 635.6	10 696.7	14 514.5	27 155.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	23 189.8	19 937.5	33 833.4	78 236.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	28 597.7	26 690.5	47 690.3	85 971.1
Төв	<i>Tov</i>	17 020.6	16 138.4	23 059.5	32 142.0
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	52 543.9	48 782.0	80 439.1	153 455.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	19 465.3	18 204.1	33 467.5	66 630.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13 225.1	13 002.3	19 582.1	35 132.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19 853.5	17 575.6	27 389.5	51 692.8
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 083 568.9	2 174 722.7	2 602 401.1	4 417 613.5

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: *Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia*

7.6 ИРГЭДИЙН ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар

OUTSTANDING INDIVIDUAL DEPOSITS, by region, aimags and Capital city, by the end of the year

сая төг mln. tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 191 473.3	1 651 277.3	2 366 698.8	2 554 209.5
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	51 094.7	72 511.2	99 445.6	137 730.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	13 280.5	18 086.5	24 639.4	32 869.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 985.2	11 751.2	16 981.9	23 249.8
Завхан	Zavkhan	8 630.2	10 960.1	17 848.7	24 537.8
Увс	Uvs	11 145.7	15 155.4	21 320.6	32 074.9
Ховд	Khovd	10 053.1	16 558.0	18 655.0	24 998.9
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	72 599.6	99 214.5	149 786.4	210 313.0
Архангай	Arkhangai	9 206.6	11 377.9	19 340.4	26 222.2
Баянхонгор	Bayankhongor	7 530.7	10 607.1	16 093.9	24 291.3
Булган	Bulgan	5 111.2	5 861.8	9 608.4	13 978.2
Орхон	Orkhon	28 999.5	38 534.2	56 506.7	74 964.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	11 613.4	18 207.8	24 139.5	32 319.6
Хөвсгөл	Khovsgol	10 138.2	14 625.7	24 097.6	38 537.5
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	66 370.0	79 636.2	118 820.8	172 407.7
Говьсүмбэр	Govisumber	1 346.1	1 897.6	2 437.5	3 800.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	23 869.8	31 022.6	42 634.3	56 877.0
Дорноговь	Dornogovi	10 456.3	9 030.1	12 411.4	28 561.3
Дундговь	Dundgovi	4 974.3	6 263.8	8 559.8	12 194.6
Өмнөговь	Omnogovi	8 516.3	12 766.2	22 535.3	34 855.5
Сэлэнгэ	Selenge	9 612.0	10 747.8	17 803.1	23 160.0
Төв	Tov	7 595.2	7 908.1	12 439.4	12 958.7
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	22 646.4	31 243.3	45 550.2	66 604.8
Дорнод	Dornod	8 753.1	14 395.4	19 272.7	27 656.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	6 225.3	7 336.7	11 309.0	16 756.9
Хэнтий	Khentii	7 668.0	9 511.2	14 968.5	22 191.9
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	978 762.6	1 368 672.1	1 953 095.7	1 967 153.5

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

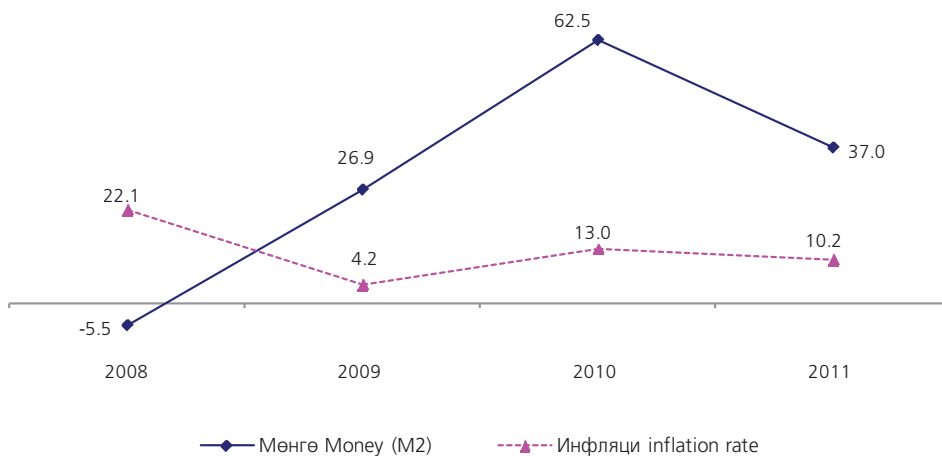
7.7 ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар

OUTSTANDING NON-PERFORMING LOANS, by region, aimags and the Capital city, by the end of the year

		сая төг <i>mln. tog</i>			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	188 667.2	462 001.5	374 357.6	329 961.1
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	4 079.5	7 975.3	5 403.4	2 668.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 077.8	963.7	834.2	385.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	890.8	841.4	159.9	182.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 302.6	1 498.7	1 012.3	880.3
Увс	<i>Uvs</i>	320.5	1 339.1	493.2	229.7
Ховд	<i>Khovd</i>	487.8	3 332.4	2 903.8	990.3
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	3 351.8	8 800.0	4 953.7	3 066.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	114.0	480.6	328.1	629.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	526.8	915.3	559.4	320.0
Булган	<i>Bulgan</i>	463.5	809.9	420.1	473.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 614.9	3 876.8	1 625.3	1 036.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	114.1	1 100.4	1 149.9	333.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	518.5	1 617.0	870.9	274.6
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4 470.2	14 409.8	11 323.0	11 766.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	478.0	1 109.2	829.7	179.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 725.3	10 456.4	8 686.6	8 154.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	180.5	682.2	293.0	291.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	467.2	380.5	293.2	304.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	670.8	1 087.4	613.9	526.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	794.4	442.5	318.7	1 247.6
Төв	<i>Tov</i>	154.0	251.6	287.9	1 063.2
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 346.3	2 069.0	1 010.5	2 383.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	785.6	1 066.3	500.4	1 942.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	227.8	451.2	240.3	71.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	332.9	551.5	269.8	369.6
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	175 419.4	428 747.4	351 667.0	310 075.1

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

Инфляци, мөнгөний нийлүүлэлтийн өөрчлөлт
Inflation rate & change of money supply

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

7.8 ГАДААД ВАЛЮТЫН ХАНШ

EXCHANGE RATES OF FOREIGN CURRENCIES

төг tog

		2008	2009	2010	2011
Гадаад валютын ханш, жилийн дундаж		Exchange rates of foreign currencies, annual average			
АНУ-ын доллар	USD	1 166.06	1 437.91	1 355.93	1 265.46
Евро	EUR	1 715.00	2 004.85	1 801.41	1 761.27
Рубль	RUB	47.05	45.48	44.71	43.08
Юань	CNY	167.82	210.49	200.25	195.91
Вон	KRW	1.08	1.13	1.17	1.14
Иен	JPY	11.32	15.39	15.46	15.90
Фунт	GBP	2 159.94	2 249.67	2 096.18	2 028.51
Гадаад валютын ханш, жилийн эцэст		Exchange rates of foreign currencies, at the end of period			
АНУ-ын доллар	USD	1 267.51	1 442.84	1 257.18	1 396.37
Евро	EUR	1 786.75	2 071.34	1 679.97	1 806.76
Рубль	RUB	43.12	47.67	41.13	43.44
Юань	CNY	185.25	211.35	190.78	221.63
Вон	KRW	1.01	1.24	1.12	1.21
Иен	JPY	14.04	15.66	15.45	18.00
Фунт	GBP	1 837.19	2 295.77	1 948.57	2 155.30

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

7.9 ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF STOCK MARKET

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Бүртгэлтэй компаний тоо	Number of registered companies	376	358	336	332
Зах зээлийн үнэлгээ (сая төг)	Market capitalization (mln.tog)	515 872.4	620 705.7	1 373 946.2	2 168 570.0
Хувьцааны арилжаа	Stock trading				
Үнийн дүн (сая төг)	Trading value (mln.tog)	60 349.3	23 181.5	62 873.1	109 110.8
Арилжигдсан хувьцааны тоо (сая ш)	Trading volume (mln.pcs)	170.2	89.9	64.5	122.8
Бондын арилжаа	Bond trading				
Засгийн газрын (сая төг)	Government bond value (mln.tog)	1 494.7	-	30 000.0	236 730.6
Компаний (сая төг)	Company's bond value (mln.tog)	502.0	-	-	4 394.5
ТОП-20 индекс	TOP-20 index				
дундаж	average	9 722.9	5 551.9	10 582.8	21 420.8
хамгийн их	maximum	13 074.9	7 937.1	15 040.0	32 955.0
хамгийн бага	minimum	5 511.0	4 538.0	6 144.3	14 686.6
хаалт	closing	5 583.2	6 189.9	14 759.8	21 687.6
Хийгдсэн хэлцлийн тоо (мянга)	Total deals made (thous)	34.0	14.0	25.5	48.2
Брокер, дилерийн компаний тоо	Number of Broker and dealer companies	41	45	45	76

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.10 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХАМГИЙН ӨНДӨРТЭЙ БАЙСАН 30 КОМПАНИ, 2011

30 LEADING COMPANIES IN MARKET CAPITALIZATION IN 2011

Компанийн нэр	Name of companies	сая төг mln.tog Зах зээлийн үнэлгээ Market value
ТАВАН ТОЛГОЙ	TAVAN TOLGOI	579 317.2
АПУ	APU	312 008.3
БАГАНУУР	BAGANUUR	274 764.1
ШИВЭЭ ОВОО	SHIVEE OVOO	205 312.2
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	116 126.3
БЭРХ УУЛ	BERKH UUL	72 817.1
МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	TELECOM MONGOLIA	69 849.7
ГОВЬ	GOBI	40 175.8
БИДИСЕК	BDSEC	38 500.0
УБ БҮК	UB BUK	36 668.9
МОГОЙН ГОЛ	MOGOIN GOL	25 718.3
СҮҮ	SUU	22 360.0
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	STATE DEPARTMENT STORE	21 348.6
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	20 263.5
МОНГОЛ СЕКЬЮРИТИЕС	MONGOL SECURITIES	19 230.0
АДУУНЧУЛУУН	ADUUN CHULUUN	18 907.8
БАЯНГОЛ ЗБ	BAYANGOL HOTEL	15 209.2
УЛААНБААТАР ЗБ	UB HOTEL	15 088.4
МОНГОЛИА ДЕВЕЛОПМЕНТ РЕСОРСЕС	MONGOLIA DEVELOPMENT RESOURCES	13 887.5
РЕМИКОН	REMICON	13 847.6
ТАЛХ ЧИХЭР	TALKH CHICKER	10 748.9
СИЛИКАТ	SILICATE	10 425.3
ЭЭРМЭЛ	EERMEL	9 742.1
МОНГОЛ ЭМИМПЕКС	MONGOL EMIMPEX	9 602.5
ЖЕНКО ТУР БЮРО	GENCO TOUR BUREAU	9 400.0
БАЯНТЭЭГ	BAYANTEEG	9 093.9
МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН	MONGOL SHILTGEEN	8 990.0
МАХИМПЕКС	MAKHIMPEX	7 601.4
МАТЕРИАЛИМПЕКС	MATERIAL IMPEX	7 080.5
АВТОИМПЕКС	AUTO IMPEX	6 988.4

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.11 ҮНЭТ ЦААС НЬ ИДЭВХТЭЙ АРИЛЖИГДСАН 30 КОМПАНИ, 2011

30 COMPANIES WITH MOST ACTIVE TRADED STOCKS IN 2011

Компанийн нэр	Name of companies	Арилжигдсан үнэт цаас, ш Trading volume, pcs
РЕМИКОН	REMICON	33 342 788
ГЕРМЕС ЦЕНТР	HERMES CENTRE	26 043 306
СИЛИКАТ	SILICATE	17 766 197
БЭРХ УУЛ	BERKH UUL	10 201 695
ЖЕНКО ТУР БЮРО	GENCO TOUR BUREAU	5 553 255
МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН	MONGOL SHILTGEEN	4 041 234
МОНГОЛ ЭМИМПЕКС	MONGOL EMIMPEX	3 999 588
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	3 975 491
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	3 749 607
ХАЙ БИ ОЙЛ	HAI BI OIL	3 366 990
АПУ	APU	1 953 987
ОЛЛОО	OLLOO	1 296 819
НАКО ТУЛШ	NACO TULSH	1 264 768
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	STATE DEPARTMENT STORE	809 383
МОНИНЖБАР	MONINJBAR	803 904
БИДИСЕК	BDSEC	688 449
СОР	SOR	688 408
БАГАНУУР	BAGANUUR	605 152
МОНГОЛИА ДЕВЕЛОПМЕНТ РЕСОРСЕС	MONGOLIA DEVELOPMENT RESOURCES	359 829
СӨДӨТ	SUDUT	246 856
ШИВЭЭ ОВОО	SHIVEE OVOO	180 325
АДУУНЧУЛУУН	ADUUN CHULUUN	152 231
ЭРДЭНЭТ ХҮНС	ERDENET KHUNS	145 075
ТАВАН ТОЛГОЙ	TAVAN TOLGOI	122 031
МАХИМПЕКС	MAKHIMPEX	117 962
ГОВЬ	GOBI	117 480
БИШРЭЛТ ИНДАСТРИЛ	BISHRELT INDUSTRIAL	108 311
МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	TELECOM MONGOLIA	93 729
ЦАГААН ТОЛГОЙ	TSAGAAN TOLGOI	92 363
БАЯЛАГ СҮМБЭР	BAYALAG SUMBER	71 877

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.12 ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ
INDICATORS OF TRADING STOCK

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан хувьцааны тоо Volume in piece		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)	
		Нийт (сая ш) Total (mln.pcs)	Өдрийн дундаж (мян.ш) Daily average (thous.pcs)	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average
2008	258	170.1	659.5	60 349.3	233.9
2009	255	89.9	352.6	23 181.5	90.9
2010	253	64.5	255.0	62 873.1	248.5
2011	252	122.8	487.2	109 110.8	433.0

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

БҮЛЭГ 7. САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ |

7.13 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН АРИЛЖАА

GOVERNMENT BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)			
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Төрийн байгууллагууд State institutions	Хувь хүмүүс Individuals
		2007	10	408.6	40.9	39 599.3	3 959.9	39 539.3	59.3
2008	4	16.1	4.0	1 494.7	373.7	1 213.4	279.3	-	2.0
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	1	3.0	3.0	30 000.0	30 000.0	17 500.0	-	12 500.0	-
2011	14	2 367.3	169.1	236 730.6	16 909.3	236 219.5	409.1	-	102.0

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.14 КОМПАНИЙ БОНДЫН АРИЛЖАА

COMPANY BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)		
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Хувь хүмүүс Individuals
		2007	55	134.2	2.4	850.0	15.5	-
2008	1	50.2	50.2	502.0	502.0	502.0	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	14	439.5	31.4	4 394.5	313.9	2 000.0	-	2 394.5

Эх үүсвэр: Монголын хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

7.15 ДААТГАЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар

MAIN INDICATORS OF INSURANCE INSTITUTIONS, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Даатгалын хураамжийн орлого, сая төг	<i>Insurance premium, mln.tog</i>	21 266.9	23 259.0	31 768.5	47 487.1
Нөхөн төлбөр, сая төг	<i>Insurance reimbursement, mln.tog</i>	4 899.9	5 511.3	8 826.8	10 171.5
Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт, сая төг	<i>Changes of insurance reserves, mln.tog</i>	2 963.9	3 461.9	2 128.0	7 341.4
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын тоо	<i>Number of Insurance institutions, at the reporting period</i>	15	17	17	17
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын ажиллагчдын тоо	<i>Number of employed persons</i>	496	559	510	636

7.16 БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар

MAIN INDICATORS OF NON-BANK FINANCIAL INSTITUTION, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Санхүүгийн орлого, сая төг	<i>Operating income, mln.tog</i>	18 247.2	26 337.5	29 004.4	45 210.5
Санхүүгийн зардал, сая төг	<i>Operating expenses, mln.tog</i>	5 967.6	11 121.1	8 766.9	14 466.6
Болзошгүй эрсдэлийн зардал, сая төг	<i>Provisions, mln.tog</i>	1 289.0	1 799.7	2 247.0	2 114.7
Санхүүгийн цэвэр ашиг, сая төг	<i>Net operating income after provisins, mln.tog</i>	10 990.7	13 416.7	17 990.5	28 629.2
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан банк бус санхүүгийн байгууллагын тоо	<i>Number of Non bank financial instituions at the reporting period</i>	132	177	182	195

7.17 ХАДГАЛАМЖ ЗЭЭЛИЙН ХОРШООДЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эцсийн байдлаар

MAIN INDICATORS OF SAVING AND CREDIT COOPERATIVE, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Хүүгийн орлого, сая төг	<i>Interest income, mln.tog</i>	11 092.6	10 764.2	11 171.4	12 372.8
Хүүгийн зарлага, сая төг	<i>Interest expenses, mln.tog</i>	6 516.4	6 169.1	6 361.0	7 384.7
Хүүгийн цэвэр орлого, сая төг	<i>Net interest income, mln.tog</i>	4 576.3	4 595.1	4 810.4	4 988.1
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан хадгаламж зээлийн хоршоодын тоо	<i>Number of Saving and credit cooperatives, at the reporting period</i>	209	212	179	162

УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Хүний хөгжлийн сангийн төсөв /2010 он хүртэл Монгол улсыг хөгжүүлэх сан гэсэн нэртэй байсан/ болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрдэнэ. Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого нь тогтворжуулалтын сангийн болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ. Тэнцвэржүүлсэн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Татварын болон татварын бус орлогоос урсгал орлого бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно. Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон татварын бус бусад орлогоос татварын бус орлого бүрдэнэ.

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс урсгал зардал бүрдэнэ.

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг /алдагдал/-Нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүнгээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцлийг урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлно.

Монгол Улсын төсвийн жил тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болдог.

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

GENERAL GOVERNMENT BUDGET

The Mongolian general government budget consists of the central budget, the local budget, the Human development fund budget /it was named as the Mongolian Development Fund till 2010/, and the Social Security Fund budget. The central budget is a budget that is approved by the State Great Khural for the collection and expenditure of the government. The local budget is a budget that is approved by Heads of Khurals of Representatives of the citizens for the collection and expenditure of the aimag, the capital city, the soum, and the district's governors. The local budget consists of the budget of the aimag, the capital city, the soum and the district.

Budget revenue consists of the stabilization fund revenue and equilibrated revenue. The equilibrated revenue consists of current revenue, capital revenue and grants. The current revenue consists of the tax revenue and non-tax revenue. Tax revenue includes income taxes, social contributions, taxes on property, taxes on domestic goods and services, taxes on foreign trade and other taxes. Non-tax revenue includes dividends from state partially owned enterprises with state shares, interest and fines, revenue from rent, own revenue of budget and other non-tax revenue.

Budget expenditure is classified as the current expenditure, the capital expenditure and the net lending. The current expenditure includes goods and services, interest payment and subsidies and transfers.

Overall equilibrated budget surplus /deficit/ is total equilibrated revenue and grants, more /less/ than total expenditure, and net lending. The current balance is calculated as the difference between current revenue and current expenditure.

The financial year of Mongolia starts from 1st of January and ends on 31st of December of the year.

The Ministry of Finance compiles data on general budget revenue and expenditure of Mongolia.

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.1 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар

MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue

		ая төг mln. tog			
		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	2 170 370.0	1 993 995.6	3 122 464.2	4 400 621.8
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	STABILIZATION FUND	-	-	-	241 019.9
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL EQUILIBRATED REVENUE AND GRANTS	2 170 370.0	1 993 995.6	3 122 464.2	4 159 601.9
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	2 151 049.8	1 972 619.3	3 078 290.0	4 141 274.0
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	1 890 896.6	1 620 549.6	2 688 236.3	3 636 866.0
Орлогын албан татвар	Income tax	754 839.9	520 170.6	974 970.8	831 827.7
Аж ахуйн нэгжийн	Corporation tax	253 279.9	205 403.2	390 854.5	545 303.4
Хүн амын	Personal income tax	116 712.7	128 240.6	160 944.5	230 673.7
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	384 847.3	186 526.8	423 171.8	55 850.6
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	229 353.2	263 563.4	331 309.0	450 427.0
Өмчийн татвар	Property taxes	9 199.3	11 154.6	13 812.1	16 917.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	562 018.1	508 808.2	865 325.8	1 428 556.2
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	368 049.5	325 956.4	579 119.6	1 108 325.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	138 250.6	158 085.7	207 721.9	365 173.2
Импортын барааны	on imported goods	289 579.6	247 128.6	422 804.7	804 152.7
НӨАТ-ын буцаан олголт	repayment of VAT	59 780.8	79 257.9	51 407.0	61 000.0
Онцгой албан татвар	Excise taxes	178 466.9	166 743.3	268 526.7	293 952.2
Дотоодын архины	on domestic alcoholic drinks	52 828.5	55 724.8	68 046.8	68 640.0
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	9 196.5	10 343.3	11 348.0	9 927.6
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	20 064.5	33 472.1	92 546.4	48 637.1
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic drinks and tobacco	14 904.5	27 794.9	24 791.8	34 891.9
Импортын пивоны	on imported beer	4 248.6	3 495.1	5 090.8	5 734.1
Суудлын автомашины	on vehicles	70 713.2	26 745.7	54 525.2	112 347.3
Дотоодын пивоны	on domestic beer	6 511.0	9 167.3	12 177.8	13 774.3
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	15 501.8	16 108.6	17 679.5	26 278.1
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	tax on fuel and gasoline	7 891.9	6 947.6	7 390.6	9 206.9
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	tax on vehicles	7 609.9	9 161.0	10 288.9	17 071.2
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	140 838.7	115 987.5	193 321.7	337 422.6
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	132 056.3	111 232.6	193 131.9	337 237.1
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	8 782.4	4 754.9	189.8	185.5
Бусад татвар	Other taxes	194 647.4	200 865.4	309 497.0	571 714.8
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	17 719.0	16 552.6	56 357.5	77 323.2
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	27 292.0	33 394.5	34 666.5	41 558.0
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	109 115.5	107 985.3	168 898.0	251 746.8
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	5 032.8	2 000.7	3 170.7	1 111.9
Газрын төлбөр	Land payment	25 563.4	29 615.7	33 126.0	34 198.4
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр	Fee on usage of timber	1 550.5	1 758.2	1 981.0	2 357.6
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	3 628.4	4 601.7	3 687.9	3 135.7
Агаарын бохирдлын төлбөр болон бусад татвар, хураамж	Payment for air pollution and other fees	4 745.9	4 956.6	7 609.5	160 283.2
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	260 153.2	352 069.7	390 053.6	504 407.9
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	32 972.2	108 456.3	55 102.7	88 453.7
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	30 320.4	36 012.5	36 167.2	57 585.5
Түрээсийн орлого	Rent	1 108.8	1 212.4	1 717.5	1 730.8
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	33 784.5	26 859.0	54 735.7	75 929.0
Навигацын орлого	Navigation fee	19 072.6	22 143.1	31 521.5	35 021.2
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	124 205.4	137 299.2	163 053.2	185 146.9
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	18 689.2	20 087.2	47 755.8	60 540.8
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	CAPITAL REVENUE	3 201.6	2 308.6	5 686.6	16 786.2
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	16 118.6	19 067.7	38 487.6	1 541.8
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments grants	16 118.6	19 067.7	38 487.6	1 541.8

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

8.2 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар

REVENUE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of revenue

		сая төг <i>mln. tog</i>			
		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	1 463 943.7	1 431 875.4	2 488 490.4	3 306 465.4
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	STABILIZATION FUND	-	-	-	241 019.9
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL EQUILIBRATED REVENUE AND GRANTS	1 463 943.7	1 431 875.4	2 488 490.4	3 065 445.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	1 364 731.1	1 251 071.2	2 253 700.6	2 842 686.8
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	1 126 244.5	933 245.4	1 937 917.2	2 455 753.0
Орлогын албан татвар	Income tax	355 115.6	205 403.2	814 026.3	601 154.0
Аж ахуйн нэгжийн	Corporate income tax	253 279.9	205 403.2	390 854.5	545 303.4
Хүн амын	Personal income tax	101 835.7	-	-	-
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	Taxes on wages and salaries	101 989.1	-	-	-
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	Personal income tax refund	153.4	-	-	-
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	-	-	423 171.8	55 850.6
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	524 684.4	499 647.2	855 036.9	1 411 485.0
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	338 325.7	325 956.4	579 119.6	1 108 325.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	108 526.8	158 085.7	207 721.9	365 173.2
Импортын барааны	on imported goods	289 579.6	247 128.6	422 804.7	804 152.7
НӨАТ-ын буцаан олголт	Repayment of VAT	59 780.8	79 257.9	51 407.0	61 000.0
Онцгой албан татвар	Excise taxes	178 466.9	166 743.3	268 526.7	293 952.2
Дотоодын архины	on domestic alcoholic	52 828.5	55 724.8	68 046.8	68 640.0
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	9 196.5	10 343.3	11 348.0	9 927.6
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	20 064.5	33 472.1	92 546.4	48 637.1
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic and tobacco	14 904.5	27 794.9	24 791.8	34 891.9
Импортын пивоны	on imported beer	4 248.6	3 495.1	5 090.8	5 734.1
Суудлын автомашины	on vehicles	70 713.2	26 745.7	54 525.2	112 347.3
Дотоодын пивоны	on domestic beer	6 511.0	9 167.3	12 177.8	13 774.3
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	7 891.9	6 947.6	7 390.6	9 206.9
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	on fuel and gasoline	7 891.9	6 947.6	7 390.6	9 206.9
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	140 838.7	115 987.5	193 321.7	337 422.6
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	132 056.3	111 232.6	193 131.9	337 237.1
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	8 782.4	4 754.9	189.8	185.5
Бусад татвар	Other taxes	105 605.8	112 207.5	75 532.4	105 691.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	10 147.0	8 779.9	48 594.4	54 309.4
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	15 332.2	20 809.7	20 599.6	27 779.3
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	72 210.4	76 662.8	-	-
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	5 032.8	2 000.7	3 170.7	1 111.9
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	2 883.4	3 954.3	3 167.6	2 700.1
Агаарын бохирдлын төлбөр болон бусад татвар, хураамж	Payment for air pollution and other fees	-	-	-	19 790.7
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	238 486.6	317 825.8	315 783.4	386 933.8
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	26 742.3	99 232.4	6 118.0	8 397.3
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	22 460.5	22 308.0	23 009.5	33 933.2
Түрээсийн орлого	Rent	282.3	401.9	830.0	557.0
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	33 784.5	26 859.0	54 735.7	75 929.0
Навигацын орлого	Navigation fee	19 072.6	22 143.1	31 521.5	35 021.2
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	120 415.9	130 737.8	155 802.7	177 667.4
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	15 728.5	16 143.6	43 766.1	55 428.7
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	99 212.6	180 804.2	234 789.8	222 758.7
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments	16 002.5	19 067.7	38 487.6	1 541.8
Улсын эмнэлгүүдэд олгох татаас	Subsidy for state hospital	40 269.7	47 776.7	62 869.2	68 390.8
Орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн орлого	From Local Gov't to Central Gov't	42 940.3	113 959.9	133 433.0	152 826.2

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

8.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар

LOCAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue

сая төг mln.tog

	2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН TOTAL REVENUE AND GRANTS	202 494.3	283 717.0	360 948.5	580 521.9
УРСГАЛ ОРЛОГО <i>CURRENT REVENUE</i>	171 259.1	267 168.9	335 125.8	534 295.8
ТАТВАРЫН ОРЛОГО <i>TAX REVENUE</i>	150 451.6	237 214.0	301 809.8	462 121.7
Орлогын албан татвар <i>Income tax</i>	14 877.0	128 240.6	160 944.5	230 673.7
Хүн амын <i>Personal income tax</i>	14 877.0	128 240.6	160 944.5	230 673.7
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар <i>Taxes on wages and salaries</i>	-	114 639.9	149 503.0	215 079.2
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт <i>Personal income tax refund</i>	-	3 727.6	6 151.9	9 286.5
Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн орлогын татвар <i>Taxes on self-employment</i>	4 863.1	4 963.1	6 791.0	8 938.7
Мал бүхий иргэдийн орлогын татвар <i>Taxes of Herdsmen</i>	3 153.1	1 901.9	182.7	58.0
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэдийн татвар <i>Unidentified business revenues</i>	2 577.4	2 960.0	3 403.6	4 572.8
Бусад <i>Others</i>	4 283.5	7 503.2	7 216.1	11 311.6
Өмчийн татвар <i>Property taxes</i>	9 199.3	11 154.6	13 812.1	16 917.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар <i>Taxes on domestic goods & services</i>	37 333.7	9 161.0	10 288.9	17 071.2
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар <i>Value added tax</i>	29 723.8	-	-	-
Дотоодын бараа, үйлчилгээний <i>on domestic goods & services</i>	29 723.8	-	-	-
Тусгай зориулалтын орлого <i>Income of special purposes</i>	7 609.9	9 161.0	10 288.9	17 071.2
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар <i>on vehicles</i>	7 609.9	9 161.0	10 288.9	17 071.2
Бусад татвар <i>Other taxes</i>	89 041.6	88 657.9	116 764.2	197 458.9
Улсын тэмдэгтийн хураамж <i>Stamp fees</i>	7 572.0	7 772.7	7 763.1	23 013.8
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр <i>Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources</i>	11 959.7	12 584.8	14 066.9	13 778.7
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр <i>Royalty</i>	36 905.1	31 322.5	51 697.5	114 004.7
Газрын төлбөр <i>Land payment</i>	25 563.4	29 615.7	33 126.0	34 198.4
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны төлбөр <i>Fee on usage of timber</i>	1 550.5	1 758.2	1 981.0	2 357.6
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр <i>Hunting fee</i>	1 550.5	647.3	520.3	435.6
Бусад татвар, хураамж <i>Other fees</i>	4 745.9	4 956.6	7 609.5	9 670.1
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО <i>NON-TAX REVENUE</i>	20 807.5	29 955.0	33 316.0	72 174.1
Хувьцааны ногдол ашиг <i>Dividends</i>	6 229.9	9 223.9	8 030.5	35 052.9
Хүү, торгуулийн орлого <i>Interest and Fines</i>	7 000.8	9 753.0	13 157.8	23 652.3
Түрээсийн орлого <i>Rent</i>	826.5	810.5	887.5	1 173.8
Төсөвт газрын өөрийн орлого <i>Revenues from budget entities</i>	3 789.5	6 561.4	7 250.5	7 479.4
Бусад нэр заагдаагүй орлого <i>Others</i>	2 960.7	3 606.2	3 989.7	4 815.7
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО <i>CAPITAL REVENUE</i>	3 201.6	2 899.9	5 686.6	16 786.2
Хөрөнгө худалдсаны орлого <i>Revenue from immovable assets</i>	3 201.6	2 899.9	5 686.6	16 786.2
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО <i>GRANTS AND TRANSFERS</i>	28 033.6	13 648.2	20 136.2	29 439.9
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг <i>From Central Gov't to Local Gov't</i>	28 033.6	13 554.1	20 136.2	29 439.9

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.4 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар

MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure

		сая төг <i>mln. tog</i>			
		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	2 466 774.4	2 336 629.7	3 080 685.1	4 792 030.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<i>CURRENT EXPENDITURE</i>	1 761 190.6	1 788 157.6	2 256 282.6	3 234 411.2
Бараа, үйлчилгээний зардал	<i>Goods and services</i>	1 054 940.0	970 143.8	1 166 323.4	1 528 097.1
Цалин, хөлс	<i>Wages and salaries</i>	544 450.3	575 912.4	648 105.8	801 243.0
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	<i>Social security contributions</i>	47 451.7	54 761.7	62 125.4	74 838.8
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	<i>Purchase of goods and services</i>	510 489.8	394 231.4	518 217.6	726 854.1
Гэрэл, цахилгааны зардал	<i>Electricity</i>	13 604.0	13 988.9	17 315.0	20 664.0
Түлш, халаалтын зардал	<i>Heating</i>	57 789.0	62 176.6	79 964.9	88 428.3
Тээвэр, шатахууны зардал	<i>Fuel and transportation</i>	35 087.9	25 832.8	31 370.2	37 077.4
Шуудан, холбооны зардал	<i>Communication and post service</i>	7 529.8	6 349.6	6 790.5	7 839.5
Цэвэр, бохир усны зардал	<i>Water</i>	9 391.1	10 975.3	12 453.4	14 520.7
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	<i>Training expenditure</i>	11 576.4	43.4	40.7	-
Эд хогшил авах зардал	<i>Purchase of stationery, effects</i>	13 882.5	5 500.6	13 078.2	21 750.5
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	<i>Purchase of uniforms and special clothes</i>	14 532.9	10 101.5	13 819.2	16 163.6
Хоолны зардал	<i>Food</i>	46 407.7	43 629.7	50 596.4	59 808.4
Эмийн зардал	<i>Medicine</i>	29 722.9	31 555.0	42 013.5	54 292.9
Урсгал засвар	<i>Repair</i>	13 506.8	9 365.6	13 360.5	15 683.5
Байрны түрээс	<i>Rent</i>	3 016.7	3 838.2	5 046.7	6 661.9
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	<i>Others</i>	254 442.1	170 874.0	232 368.4	383 963.5
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	<i>Interest payments</i>	19 949.0	29 621.6	42 327.8	37 329.0
Гадаад зээлийн хүү	<i>External</i>	19 026.8	27 108.0	37 709.1	26 591.2
Дотоод зээлийн хүү	<i>Domestic</i>	922.2	2 513.6	4 618.7	10 737.8
Татаас ба шилжүүлэг	<i>Subsidies and transfers</i>	686 301.5	788 392.2	1 047 631.4	1 668 985.1
Татаас	<i>Subsidies to public enterprises</i>	72 779.9	35 799.5	80 502.5	111 464.9
Эрчим хүчний	<i>Energy</i>	13 790.1	17 169.3	37 234.9	43 102.8
Хотын нийтийн тээврийн	<i>Public transportation</i>	12 284.1	10 994.3	26 824.6	39 628.5
Бусад шилжүүлэг	<i>Other transfers</i>	213 799.5	1 545.6	83.0	944.8
Улаан буудайн татаас	<i>Subsidies of wheat</i>	9 795.1	4 959.5	12 643.7	14 573.7
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	<i>Rebate of interest rate</i>	12 265.3	-	-	-
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас	<i>Subsidies of enterprise for increasing production</i>	24 580.4	1 130.8	3 716.4	13 215.2
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	<i>Other intergovernmental transfers</i>	-	15 635.8	13 206.6	15 910.8
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	<i>Other current transfers</i>	585 228.7	638 076.2	814 354.2	1 387 286.4
Нийгмийн даатгалын зарлага	<i>Social security fund</i>	357 512.6	374 022.8	409 255.3	497 555.1
Халамжийн сангийн зарлага	<i>Social assistance fund</i>	212 867.7	228 344.5	97 863.4	128 354.4
Нөхөн олговор	<i>Reimbursement</i>	614.3	1 185.1	124.5	114.7
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	<i>Repression reimbursement</i>	180.6	204.5	100.6	94.2
Бусад урсгал шилжүүлэг	<i>Other current transfers</i>	14 053.4	34 319.4	307 010.4	761 168.0
Бусад шилжүүлэг	<i>Other transfers</i>	27 234.0	97 416.7	137 742.4	151 346.9
Олон улсын байгууллагын гишүүний	<i>To international organizations</i>	1 059.0	1 463.9	1 825.8	2 976.1
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<i>CAPITAL EXPENDITURE</i>	624 389.8	460 564.5	591 039.5	1 067 167.7
Дотоод эх үүсвэрээр	<i>From domestic sources</i>	604 207.3	433 907.2	561 626.4	1 015 723.2
Хөрөнгө оруулалт	<i>Domestic investment</i>	476 876.3	379 506.1	506 629.1	925 053.7
Их засварын зардал	<i>Capital Repairs</i>	27 530.5	11 783.8	30 250.8	51 208.8
Авто замын сан	<i>Road Fund</i>	5 784.1	17 074.4	8 958.8	-
Геологи хайгуулын зардал	<i>Geological survey</i>	2 310.8	1 964.8	3 724.4	3 891.3
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	<i>Forest and other environment expenditure</i>	4 097.1	3 143.7	5 228.9	4 876.4
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	<i>Commodity stocks</i>	87 608.6	20 434.2	6 834.5	30 693.0
Гадаад эх үүсвэрээр	<i>Foreign financed</i>	20 182.5	26 657.3	29 413.1	51 444.5
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	<i>NET LENDING</i>	81 194.0	87 907.6	233 363.0	490 452.0
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	<i>On-lent foreign project loans</i>	64 470.3	86 848.2	49 132.7	12 955.2
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	<i>Other lending minus repayments</i>	16 723.7	1 059.3	184 230.3	477 496.8

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

8.5 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар

EXPENDITURE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of expenditure

сая төг mln. tog

	2008	2009	2010	2011*	
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЭЭЛИЙН ДҮН	1 745 484.3	1 746 616.9	2 366 174.0	3 423 741.9	
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	1 745 484.3	1 746 616.9	2 366 174.0	3 423 741.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	1 415 475.2	1 406 273.3	1 609 784.5	2 024 228.1
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	983 320.4	912 597.1	1 092 228.5	1 393 713.6
Цалин, хөлс	Wages and salaries	497 202.0	523 977.4	588 678.6	724 307.4
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	42 701.9	48 675.7	54 509.3	66 495.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	443 416.5	339 944.1	449 040.6	602 910.7
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	12 217.7	12 260.1	15 297.8	18 312.1
Түлш, халаалтын зардал	Heating	53 281.7	57 609.1	73 593.1	81 126.5
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	29 347.2	21 315.9	25 658.3	29 575.8
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	5 941.4	5 050.8	5 265.5	6 069.0
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	9 015.8	10 537.0	11 832.3	13 846.9
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	11 417.7	3.9	-	-
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	11 448.0	4 282.8	10 774.9	19 189.1
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	14 370.5	9 874.9	13 616.1	15 906.0
Хоолны зардал	Food	46 091.9	43 342.2	50 363.6	59 594.6
Эмийн зардал	Medicine	29 720.5	31 551.5	42 011.0	54 287.5
Урсгал засвар	Repair	11 433.6	7 400.8	10 893.2	13 203.8
Байрны түрээс	Rent	2 923.5	3 710.8	4 823.0	6 245.7
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	206 206.8	133 004.3	184 911.8	285 553.5
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	19 949.0	29 621.6	42 327.8	37 329.0
Гадаад зээлийн хүү	External	19 026.8	27 108.0	37 709.1	26 591.2
Дотоод зээлийн хүү	Domestic	922.2	2 513.6	4 618.7	10 737.8
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	412 205.8	464 054.6	475 228.3	593 185.5
Татаас	Subsidies to public enterprises	210 063.3	168 940.0	222 334.6	292 537.5
Эрчим хүчний	Energy	13 625.1	16 919.3	36 464.9	42 417.8
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	913.0	-	888.0	34 628.1
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	173 464.8	145 930.3	170 667.0	190 721.9
Улаан буудайн татаас	Subsidies of wheat	9 795.1	4 959.5	12 643.7	14 573.7
Зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт	Rebate of interest rate	12 265.3	-	-	-
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас, тусламж	Subsidies of enterprise for increasing production	-	1 130.8	1 671.0	10 196.1
Засгийн газар хоорондын шилжүүлэг	Intergovernmental transfers	36 158.6	29 161.0	20 156.2	53 454.9
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	Grants to local government	28 033.6	13 554.1	20 136.2	29 439.9
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	8 125.0	15 606.9	20.0	24 015.0
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	142 710.7	168 361.9	99 218.6	162 160.9
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	-	-	-	15.8
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	127 894.0	138 238.3	97 863.4	128 354.4
Нөхөн олговор	Reimbursement	614.3	1 185.1	124.5	60.5
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	173.1	195.3	100.6	94.2
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	14 029.3	28 743.2	1 130.1	33 636.0
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	22 464.7	96 127.8	131 931.6	82 705.4
Олон улсын байгууллагын гишүүний	To international organizations	808.4	1 463.9	1 587.3	2 326.8
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	248 815.1	252 436.0	523 026.5	909 061.8
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	228 632.6	225 778.7	493 613.4	857 617.3
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	180 725.3	193 320.8	442 519.7	773 181.8
Их засварын зардал	Capital Repairs	26 932.6	11 783.8	27 792.9	51 208.8
Авто замын сан	Road Fund	5 784.1	9 056.0	8 958.8	-
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	2 310.8	1 964.8	3 724.4	3 891.3
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	4 095.4	3 070.0	5 203.3	4 876.4
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	8 784.5	6 583.3	5 414.5	24 458.9
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	20 182.5	26 657.3	29 413.1	51 444.5
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	81 194.0	87 907.6	233 363.0	490 452.0
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	64 470.3	86 848.2	49 132.7	12 955.2
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	16 723.7	1 059.3	184 230.3	477 496.8

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.6 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар

LOCAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure

сая төг *mln.tog*

		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ЗАРЛАГА	TOTAL EXPENDITURE	203 315.8	268 150.7	358 120.5	521 166.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	159 167.6	234 876.3	292 593.3	365 377.4
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	99 795.9	103 297.5	126 435.9	198 276.2
Цалин, хөлс	Wages and salaries	41 509.9	46 154.6	53 246.1	69 209.9
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	4 144.3	4 957.5	6 348.1	7 489.3
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	54 141.7	52 185.4	66 841.7	121 577.0
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	1 332.8	1 669.5	1 941.3	2 220.2
Түлш, халаалтын зардал	Heating	4 327.3	4 329.5	6 061.8	6 930.0
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	5 479.9	4 294.7	5 527.9	7 310.3
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	1 409.6	1 135.1	1 385.7	1 629.3
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	345.8	405.1	580.1	623.6
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	99.1	39.5	40.7	-
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	2 328.7	1 108.5	2 172.7	2 412.5
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	162.3	226.6	203.0	257.5
Хоолны зардал	Food	315.8	287.5	232.8	213.8
Эмийн зардал	Medicine	2.4	3.5	2.6	5.4
Урсгал засвар	Repair	2 002.7	1 913.6	2 432.4	2 436.1
Байрны түрээс	Rent	90.2	111.0	206.2	393.6
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	36 244.8	36 661.3	46 054.5	97 144.8
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	59 371.6	131 578.8	166 157.4	167 101.1
Татаас	Subsidies to public enterprises	11 601.1	11 303.7	26 789.6	6 630.2
Эрчим хүчний	Energy	165.0	250.0	770.0	685.0
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	11 371.1	10 994.3	25 936.6	5 000.5
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	65.0	59.4	83.0	944.8
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	42 824.3	113 959.9	133 433.0	152 826.2
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	121.3	5 792.8	-	5 169.9
Нөхөн олговор	Reimbursement	-	-	-	54.2
Хэлмэгдэгсэдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	-	9.1	-	-
Бусад урсгал шилжүүлэг	other transfers	121.3	5 783.6	-	5 115.7
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	4 574.4	522.6	5 696.4	1 825.5
Олон улсын байгууллагын гишүүний	To international organizations	250.6	-	238.4	649.3
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	44 148.2	33 274.4	65 527.2	155 789.6
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	44 148.2	33 274.4	65 527.2	155 789.6
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	41 148.5	22 800.7	61 623.7	149 555.5
Их засварын зардал	Capital Repairs	597.9	-	2 457.9	-
Авто замын сан	Road Fund	-	8 018.5	-	-
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	1.8	73.8	25.6	-
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	2 400.0	2 381.5	1 420.0	6 234.1

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

8.7 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, бүс, аймаг, нийслэлээр

REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the Capital

сая төг *mln.tog*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	202 494.3	283 717.0	360 948.5	580 521.9
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	23 606.8	20 486.2	25 810.0	35 664.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 190.2	3 739.6	4 378.9	5 819.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4 857.9	3 878.4	5 080.1	8 249.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 886.7	4 089.8	5 250.7	7 102.5
Увс	<i>Uvs</i>	4 939.3	4 212.3	5 239.4	7 416.1
Ховд	<i>Khovd</i>	4 732.7	4 566.2	5 860.9	7 077.0
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	56 715.2	55 291.5	69 459.9	110 612.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 786.7	3 788.5	5 184.3	7 022.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	5 080.1	4 228.6	5 379.8	7 449.6
Булган	<i>Bulgan</i>	4 560.1	4 562.2	5 231.9	6 352.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	31 114.9	32 710.4	40 764.8	72 777.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 268.3	4 822.8	6 166.1	8 017.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 905.1	5 179.1	6 732.9	8 993.5
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	47 205.8	60 942.5	84 074.8	164 240.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 946.5	1 603.9	2 486.4	2 951.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4 210.5	6 023.9	7 576.7	10 076.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	5 882.2	7 164.2	8 008.8	13 179.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 496.9	3 182.1	4 073.9	5 276.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13 671.7	24 862.4	40 858.3	108 965.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	10 563.6	11 485.0	14 501.5	13 812.7
Төв	<i>Tov</i>	7 434.4	6 621.0	6 569.4	9 978.2
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	12 570.5	13 615.7	18 662.2	24 148.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 080.2	4 609.6	5 360.6	9 353.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 861.9	4 615.7	7 684.8	7 723.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 628.3	4 390.4	5 616.8	7 072.1
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	62 396.0	133 381.0	162 941.7	245 855.6

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.8 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр

EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the Capital

сая төг *mln.tog*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	203 315.8	268 150.7	358 120.5	521 166.9
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	23 081.7	19 566.1	25 236.3	35 862.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 049.2	3 372.7	4 581.1	5 956.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4 916.2	3 843.2	4 771.2	7 454.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 738.6	4 191.0	5 206.9	7 182.5
Увс	<i>Uvs</i>	4 736.5	4 313.9	5 047.2	8 020.0
Ховд	<i>Khovd</i>	4 641.1	3 845.4	5 630.0	7 248.7
	Хангайн бүс			Khangaï region	
Дүн	Subtotal	56 897.9	51 847.5	69 691.6	109 711.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 962.6	3 791.8	5 503.5	6 600.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	4 989.8	4 202.2	5 431.5	7 331.6
Булган	<i>Bulgan</i>	4 619.3	4 521.4	4 904.5	6 233.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	31 248.4	30 020.1	40 745.7	72 944.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 363.2	4 655.0	6 306.7	7 721.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 714.5	4 656.9	6 799.8	8 879.7
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	47 987.5	59 259.6	84 599.8	154 476.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 804.2	1 541.9	2 226.1	3 116.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4 322.2	5 852.7	6 891.7	9 645.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	7 008.5	7 074.4	8 310.6	12 790.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 506.0	3 144.2	3 920.7	5 231.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	14 112.0	24 294.9	41 605.0	102 805.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	9 761.1	10 589.5	14 089.3	11 522.0
Төв	<i>Tov</i>	7 473.6	6 762.0	7 556.4	9 365.8
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	12 592.7	13 399.0	18 910.3	23 257.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 235.8	4 565.8	5 310.0	7 301.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 148.3	4 616.3	7 581.8	9 399.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 208.6	4 216.9	6 018.5	6 557.0
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	62 756.0	124 078.6	159 682.5	197 859.4

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

8.9 УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОСОН САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр

GRANTS FROM CENTRAL GOVERNMENT TO LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the Capital city

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	28 033.6	13 554.1	20 136.2	29 439.9
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	12 715.7	6 776.1	8 852.5	13 145.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 044.0	1 089.3	1 583.3	2 345.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 512.7	1 117.1	832.4	1 069.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 889.1	1 624.4	2 218.9	3 550.3
Увс	<i>Uvs</i>	2 892.0	1 837.1	2 420.5	3 763.8
Ховд	<i>Khovd</i>	2 377.9	1 108.1	1 797.3	2 416.1
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	9 765.8	5 675.5	10 021.8	13 724.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 930.2	938.5	2 218.6	3 068.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 433.0	1 354.4	2 217.0	3 032.9
Булган	<i>Bulgan</i>	454.2	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 223.3	1 503.8	2 520.9	3 411.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 725.1	1 878.8	3 065.4	4 211.7
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4 324.5	1 102.5	1 261.9	2 570.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 043.1	119.0	217.6	551.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	597.0	-	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 613.1	983.4	1 044.3	2 019.3
Төв	<i>Tov</i>	1 071.3	-	-	-
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 227.6	-	-	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	279.5	-	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	948.1	-	-	-

8.10 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, аймаг, нийслэлээр

GRANTS FROM LOCAL GOVERNMENT TO CENTRAL GOVERNMENT, by aimags and the Capital city

сая төг mln.tog

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	42 824.3	113 959.9	133 433.0	152 826.2
Булган	<i>Bulgan</i>	-	700.0	-	200.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	2 736.1	2 636.5	2 478.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 213.1	3 779.9	3 300.6	2 546.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	1 162.5	974.3	924.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	25 140.0	26 226.2	33 306.2	62 469.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 835.8	10 552.0	31 259.2	60 907.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	706.1	1 000.0	870.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 503.1	4 260.9	4 274.4	850.0
Төв	<i>Tov</i>	-	614.1	164.7	500.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	470.8	358.5	182.0
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	9 132.2	62 751.2	56 158.6	20 898.1

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

8.11 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар

EXPENDITURE OF GENERAL GOVERNMENT, by Portfolio of Ministers

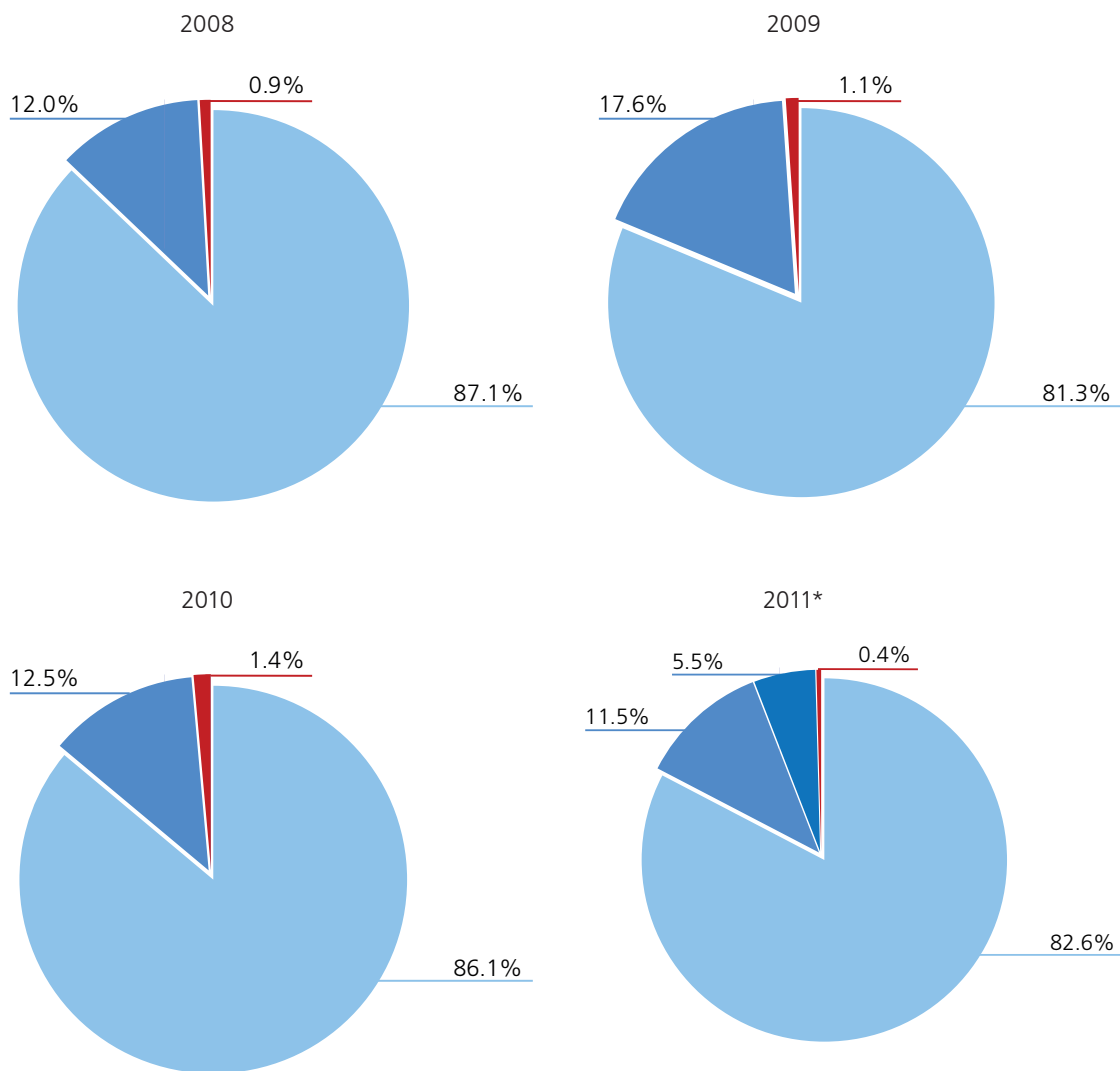
сая төг *mln.tog*

		2008	2009	2010	2011*
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга	<i>Head of the office of the President of Mongolia</i>	1 758.3	1 414.9	2 880.1	4 179.0
Монгол Улсын Их хурлын дарга	<i>Speaker of the State Great Hural (Parliament) of Mongolia</i>	6 615.5	9 432.3	12 001.0	13 096.3
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	<i>Chairman of Constitutional Court of Mongolia</i>	734.2	1 163.1	470.2	347.2
Улсын Дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч	<i>General Judge, Supreme Court</i>	939.9	700.8	966.6	1 134.1
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	<i>Chairman of General Council of Court</i>	12 321.0	9 116.0	11 137.8	13 144.7
Улсын ерөнхий прокурор	<i>General Prosecutor of Mongolia</i>	7 494.7	5 727.8	7 284.1	10 319.8
Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга	<i>Secretariat of National Security Council of Mongolia</i>	440.5	508.0	843.4	1 024.8
Монгол Улсын Ерөнхий сайд	<i>Prime Minister of Mongolia</i>	17 490.1	18 120.0	29 177.5	60 207.2
Монгол Улсын Тэргүүн шадар сайд	<i>First Deputy Premier of Mongolia</i>	6 834.1	18 177.9	22 277.7	38 628.2
Монгол Улсын Шадар сайд	<i>Deputy Premier of Mongolia</i>	57 381.9	44 821.6	55 078.8	93 438.0
Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга	<i>Cabinet Secretariat of Government of Mongolia</i>	11 803.5	6 735.4	13 881.3	24 973.5
Гадаад харилцааны сайд	<i>Minister of Foreign Affairs and Trade</i>	19 493.2	24 848.2	29 437.3	34 507.3
Сангийн сайд	<i>Minister of Finance</i>	182 597.0	199 817.2	154 650.6	173 704.4
Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	<i>Minister of Justice and Internal Affairs</i>	156 708.4	112 956.2	158 916.2	208 508.4
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	<i>Minister of Nature, Environment and Tourism</i>	25 889.0	21 692.0	27 793.6	71 017.4
Батлан хамгаалахын сайд	<i>Minister of Defense</i>	66 614.1	54 087.5	74 200.4	106 000.0
Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд	<i>Minister of Education, Culture and Science</i>	414 243.6	430 533.9	522 032.6	681 118.8
Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	<i>Minister of Social Welfare and Labour</i>	328 229.8	318 175.4	327 812.9	376 862.9
Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	<i>Minister of Food, Agriculture and Light Industry</i>	67 236.0	76 520.0	119 396.3	156 831.2
Эрүүл мэндийн сайд	<i>Minister of Health</i>	211 669.2	206 429.0	250 264.7	331 262.9
Зам тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд	<i>Minister of Roads, Transportation, Construction and Urban Development</i>	73 097.0	99 687.0	204 566.2	351 457.6
Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайд	<i>Minister of Mineral Resources and Energy</i>	48 352.0	41 839.7	94 173.3	164 097.5
Улсын ерөнхий аудитор	<i>National General Auditor</i>	539.3	514.0	839.5	929.5
Үндэсний статистикийн хорооны дарга	<i>Chairman of National Statistical Office</i>	2 482.7	3 018.8	3 738.5	4 763.9
Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	<i>Chairman of Financial Regulatory Commission</i>	743.4	891.7	902.9	1 091.6
Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын дарга	<i>Chairman State Commission on Management and Organization Rehabilitation Political Repression</i>	509.4	471.2	442.2	751.0
Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	<i>Chairman of Government Service Council</i>	278.4	291.4	289.2	372.4
Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга	<i>Chairman of General Election Commission</i>	5 546.3	4 103.5	164.3	234.5
Хүний эрхийн үндэсний комиссын дарга	<i>Chairman of National Human Rights Commission</i>	264.7	175.8	237.9	311.6
Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевиз	<i>Mongolian National Public Radio and Television</i>	9 742.7	7 272.3	4 199.6	5 428.5
Авлигатай тэмцэх газрын дарга	<i>Chairman of Independent authority agency corruption</i>	2 621.1	2 651.4	2 753.9	3 545.6
Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын болон ИТХ даргын төсвийн багц	<i>Head of Hurals of Representatives of the citizens and Aimag and the Capital Governors Budget batch</i>	160 491.5	154 190.8	224 687.6	368 340.7
Орон нутгийн засаг захиргаа	<i>Local Administration</i>	8 546.5	24 722.6	-	-

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын бүтэц, хувиар
Composition of Revenue of General Government, by percentage

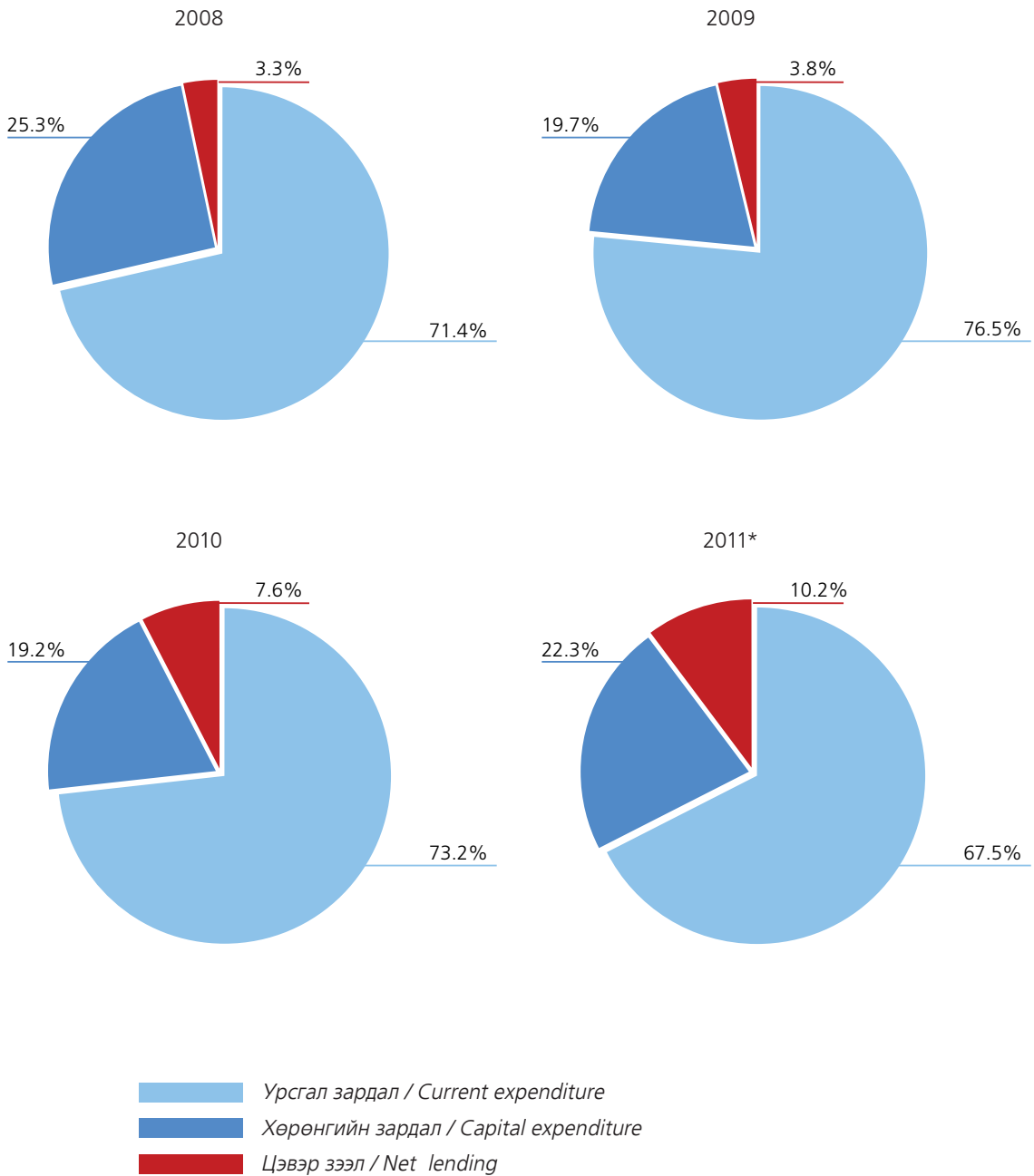
- Татварын орлого / *Tax revenue*
- Татварын бус орлого / *Non-tax revenue*
- Тогтворжуулалтын сан / *Stabilization fund*
- Хөрөнгийн ба тусламжийн орлого / *Capital and grants revenue*

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

SECTION 8. GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын бүтэц, хувиар
Composition of Expenditure of General Government, by percentage

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

БҮЛЭГ 8. УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ |

8.12 ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар

HUMAN DEVELOPMENT FUND REVENUE, EXPENDITURE by classification

сая төг *mln. tog*

		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН	TOTAL REVENUE	385 706.4	190 815.7	158 154.6	313 864.4
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	385 706.4	190 815.7	158 154.6	313 864.4
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	384 847.3	186 526.8	117 200.4	268 564.4
Орлогын албан татвар	Income tax	384 847.3	186 526.8	-	-
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	384 847.3	186 526.8	-	-
Бусад татвар	Other taxes	-	-	117 200.4	268 564.4
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	-	-	117 200.4	137 742.1
Бусад татвар, хураамж	Other fees	-	-	-	130 822.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	859.1	4 289.0	40 954.2	45 300.0
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	-	-	40 954.2	45 003.6
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	859.1	3 981.5	-	-
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	-	307.4	-	296.4
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	438 238.8	262 280.1	315 956.6	804 031.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	109 555.4	90 106.3	315 956.6	804 031.1
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	1.3	-	-	1.1
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	1.3	-	-	1.1
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	109 554.1	90 106.3	315 956.6	804 030.0
Татаас	Subsidies to public enterprises	24 580.4	-	-	-
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	To local government	-	-	10 906.1	15 764.0
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	84 973.7	90 106.3	305 050.4	788 266.0
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	328 683.3	172 173.9	-	-
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	328 683.3	172 173.9	-	-

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

8.13 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА нэр төрлийн ангиллаар

SOCIAL SECURITY FUND REVENUE, EXPENDITURE by classification

сая төг *mln. tog*

		2008	2009	2010	2011*
НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН	TOTAL REVENUE	458 394.7	472 388.9	575 027.5	755 766.6
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	284 930.0	326 458.6	404 360.6	565 044.7
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	284 930.0	326 458.6	404 360.6	565 044.7
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	Social security contributions	284 930.0	326 458.6	404 360.6	565 044.7
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	173 464.8	145 930.3	170 667.0	190 721.9
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	From Central Gov't to Local Gov't	173 464.8	145 930.3	170 667.0	190 721.9
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	419 904.6	443 792.2	500 590.5	599 087.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	417 161.5	441 111.9	498 104.7	596 771.2
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	19 274.1	9 010.9	9 784.0	10 944.9
Цалин, хөлс	Wages and salaries	5 738.4	5 780.5	6 181.2	7 725.6
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	605.4	1 128.5	1 268.0	854.0
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	12 930.3	2 101.9	2 334.8	2 365.3
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	397 887.4	432 101.1	488 320.7	585 826.3
Татаас	Subsidies to public enterprises	40 269.7	49 357.0	64 914.6	71 409.8
Төсөв хоорондын бусад шилжүүлэг	Other intergovernmental transfers	-	-	13 206.6	15 910.8
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	357 617.7	382 744.1	410 085.2	498 505.7
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	-	114.3	-
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	2 743.1	2 680.3	2 485.8	2 316.3

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Preliminary results

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БАРИЛГА

Хөрөнгө оруулалт–Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр бий болгох, түүний техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардал байна. Хөрөнгө оруулалт нь гадаад, дотоод санхүүжилтийн эх үүсвэрээр бүрэлдэж байна.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээг Сангийн яамнаас гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээнээс тооцон гаргана. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээлэл нь статистикийн нэгж, байгууллагуудаас хүлээн авч нэгтгэгдэнэ.

Хөрөнгө оруулалтын мэдээг жилд нэг удаа барилга угсралтын ажил, машин, тоног төхөөрөмж, бусад зардал (зураг төсөв, хайгуулын ажил)-ын ангиллаар гаргаж байна.

Барилга угсралтын ажилд барилга байшин барих болон зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамруулна.

Машин, тоног төхөөрөмжид бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, механик тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийг хамруулна.

ИХ БАРИЛГА

Барилгын салбарын гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажил (барилгын төрөл, объектоор), ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, барилга угсралтын ажлын зардал, ажиллагчдын тоо, дундаж цалин, барилгын гол нэрийн материалын үнэ зэрэг тайлан мэдээг аймаг, нийслэлийн статистикийн газар, хэлтэс Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Барилга угсралт, их засвар нь барилга байшин барих болон инженерийн зориулалтаар зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн бусад байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагаа юм.

Орон сууцны барилга нь хамгийн багадаа гэхэд түүний тал хэсгийг нь орон сууцны зориулалтаар ашигладаг байгууламж юм.

Барилгын багахан хэсгийг (нийт талбайн талаас бага хэсэг) орон сууцны зориулалтаар ашигладаг барилгыг орон сууцны бус барилга гэнэ.

Инженерийн барилгын ажилд төмөр зам, зам, гүүр, хурдны зам, онгоцны буудлын талбай, ус хангамж, бохирын шугам, далан хаалт, усжуулалтын байгууламж зэрэг барилга угсралтад ангилагддаггүй барилга байгууламжийн бүх ажил орно.

Үндсэн хөрөнгө нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны үр дүнд гаргалт хэлбэрээр үйлдвэрлэгдэж, үйлдвэрлэлийн бусад үйл ажиллагаанд нэг ба түүнээс дээш жилийн хугацаанд дахин давтагдан ашиглагддаг биет болон биет бус хөрөнгө болно.

INVESTMENT AND CONSTRUCTION

Investment refers to the expenditure of capital investment and geological works of current year for the new accumulation and expansion and improvement of technical equipments of establishments and enterprises. The investment consists of foreign and domestic financial resources.

The Ministry of Finance of Mongolia compiles data on investment from the state and local budget and investment financed from foreign aid and loan and sends to the National Statistical Office while the Mongolbank compiles data on foreign direct investment which is calculated by balance form of payment statistics.

The data on local budget investment and investment of establishment and individuals from the own resources are collected by statistical divisions of aimags and Capital city.

Data on investment is produced once a year by classification as construction, machinery and equipment and others (design and geological works) and compiled once a year.

Construction work includes the activities of building of houses, bridges, banks as engineering construction and creating of fixed capital, expansion, repairs, restoration.

Machinery, equipments includes all types of vehicles, mechanic equipment, electric appliances and those spare parts.

CONSTRUCTION

The data on construction industry are collected through aimag statistical divisions and the Municipal Statistics Department, the National Statistical Office, and sent it to NSO for compilation. The data collected includes construction work completed (by type and purpose of construction), construction facilities put into operation, capacity of construction companies, construction costs, number of employees in the construction industry, average wages, and prices of main construction materials.

Construction work and major repairs include activities aimed at developing, upgrading, restoring and expanding fixed assets in the form of building engineering facilities such as houses, bridges, and dams.

A residential building refers to construction whose at least half is used for residential purposes.

A building is regarded as a non-residential building if the minor part of the building (i.e. less than half of its gross floor area) is used for dwelling purposes.

A civil engineering refers to all construction work not classified under building construction and including construction of railways, roads, bridges, highways, airports, sewages, dams and irrigation, etc.

Fixed assets are tangible or intangible assets produced as outputs from processes of production that are used repeatedly or continuously in other processes of production for more than one year.

9.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТҮҮНИЙ БҮТЭЦ, технологийн бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр

INVESTMENT, ITS COMPOSITION, by technological composition and financial sources

Эх үүсвэр Source	Хөрөнгө оруулалт, тэрбум төг. Investment, billion tog.				Хөрөнгө оруулалтын бүтэц, хувьар Investment composition, percentage			
	2008	2009	2010	2011*	2008	2009	2010	2011*
Бүгд	1 785.1	2 146.2	3 845.8	6 545.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Технологийн бүтэц								
<i>By technological composition</i>								
Барилга угсралт Construction work	586.2	418.0	463.0	745.0	32.8	19.5	12.0	11.4
Тоног төхөөрөмж Machinery, equipments	854.7	1 042.6	1 802.3	4 262.5	47.9	48.6	46.9	65.1
Бусад Others	344.2	685.6	1 580.4	1 538.3	19.3	31.9	41.1	23.5
Санхүүжилтийн эх үүсвэрээр								
<i>By financial sources</i>								
Дотоод Domestic	950.5	843.2	1 403.3	1 961.8	53.2	39.3	36.5	30.0
Улсын төсөв State budget	519.3	433.9	561.6	1 015.7	29.1	20.2	14.6	15.5
Бусад Others	431.2	409.3	841.7	946.1	24.2	19.1	21.9	14.5
Гадаад Foreign	834.6	1 303.0	2 442.5	4 584.0	46.8	60.7	63.5	70.0
Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт Foreign direct investment	693.5	819.3	2 209.8	4 251.6	38.8	38.2	57.5	65.0
Бусад Others	141.1	483.7	232.7	332.5	7.9	22.5	6.1	5.1

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРЧУЛАЛТ, БАРИЛГА |

9.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, оны үнээр

CONSTRUCTION, CAPITAL REPAIRS AND MAINTENANCES, at current prices

		сая төг <i>mln. tog</i>			
Гүйцэтгэгчийн төрөл	Type of construction unit	2008	2009	2010	2011
Барилга угсралт, их засварын ажил –бүгд	Construction, capital repairs and maintenances total	508 247.9	417 951.8	463 049.5	745 020.5
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by domestic construction entities	479 623.4	373 605.2	442 743.9	657 196.0
Үүнээс:	Of which:				
Гадаадтай хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by joint ventures	33 692.7	26 043.8	27 013.1	15 412.7
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Carried out by foreign entities	28 624.5	44 346.6	20 305.6	87 824.5

9.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН БҮТЭЦ, төрлөөр

STRUCTURE OF COSTRUCTION, CAPITAL REPAIR AND MAINTENANCES, by type

		хувь <i>percentage</i>			
		2008	2009	2010	2011
Барилга угсралт, их засварын ажил- бүгд	Construction, capital repairs and maintenances work - total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууц	Residential building	29.9	35.9	26.6	29.8
Орон сууцны бус	Non residential building	17.4	24.7	28.8	27.4
Үйлдвэрийн	House building industry	4.1	5.3	7.4	3.7
Худалдаа, үйлчилгээний	Trade and service	29.6	14.6	11.9	11.9
Эмнэлэг, сургууль, соёлын	Hospital, school, cultural institutions	41.6	51.9	44.4	51.8
Бусад	Others	24.8	28.2	36.3	32.6
Инженерийн байгууламж	General engineering construction	38.8	26.8	33.5	33.3
Эрчим хүчний	Energetics	38.9	15.4	20.9	16.5
Холбооны	Communication	0.0	-	0.0	-
Төмөр зам	Railway	1.1	1.6	4.4	3.7
Авто зам	Road	21.4	26.8	10.2	44.3
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridge	1.8	7.2	3.4	6.2
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	Dam, ditch, cable, network	23.7	31.5	28.9	17.8
Бусад	Minor works and other	13.1	17.3	32.1	11.4
(зам, талбайн бусад ажил)					
Их засварын ажил	Capital repairs and maintenances	13.9	12.6	11.1	9.5
Шинээр барьсан болон барьж байгаа барилга, байгууламж-бүгд	New construction-total	86.1	87.4	88.9	90.5
Барилга угсралт	Construction	54.9	69.3	62.3	63.2
Инженерийн байгууламж	General engineering construction	45.1	30.7	37.7	36.8
Гүйцэтгэгчийн төрлөөр:	By type of construction unit:	100.0	100.0	100.0	100.0
Хувийн байгууллагын	Done by private (units) entities	92.8	92.8	91.8	91.9
Төрийн өмчийн байгууллагын	Done by government (units) entities	7.2	7.2	8.2	8.1

SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION

9.4 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

GIVEN FOR EXPLOITATION BUILDING'S BASIC FUND

		2008	2009	2010	2011
1. Барилгын төрлөөр, оны үнээр, сая төг		Type of building, at current prices, mln.tog			
БҮГД	TOTAL	376 094.3	388 870.6	600 492.3	686 038.2
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууцны барилга	Residential building	270 264.5	208 891.5	344 485.5	387 840.4
Худалдаа, үйлчилгээний барилга	Trade and service	20 651.0	56 652.0	33 459.3	29 272.3
Эмнэлгийн барилга	Hospital	1 423.7	2 676.0	6 219.0	11 322.1
Сургууль, соёлын барилга	Educational, cultural institution	8 503.2	26 151.0	35 996.3	29 894.8
Авто зам	Road	10 222.3	10 124.1	16 525.7	60 805.4
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridge	1 114.9	2 276.5	6 499.1	3 813.2
Бусад	Other	63 914.6	82 099.5	157 307.3	163 090.1
2. Хүчин чадал, биет хэмжээгээр		Basic fund, capacity by real volume			
Орон сууцны барилга, сууцны тоогоор	Residential building, number of apartment	5 416	6 338	9 899	11 349
Эмнэлэг, орны тоогоор	Hospital, number of beds	246	221	305	424
Сургууль, соёлын барилга, суудлын тоогоор	Educational, cultural institution, number of sits	7 894	9 965	17 593	16 539
Авто зам, км-ээр	Road, kms	174	60	53	207
Гүүр, гүүрэн гарц, метрээр	Bridge, meters	458	293	275	249

БҮЛЭГ 9. ХӨРӨНГӨ ОРЧУЛАЛТ, БАРИЛГА |

9.5 ДОТООДЫН БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр

CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIRS DONE BY DOMESTIC CONSTRUCTION ENTITIES, by regions, aimags and the Capital, at current prices

		сая төг mln. tog			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital city</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	479 623.4	373 605.2	442 743.9	657 196.0
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	45 224.0	43 902.4	52 862.8	71 792.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6 791.2	8 060.3	7 536.0	10 032.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5 002.7	9 409.7	14 839.6	4 009.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	12 147.2	3 561.2	3 977.6	6 357.8
Увс	<i>Uvs</i>	9 907.2	10 669.2	7 697.8	19 333.3
Ховд	<i>Khovd</i>	11 375.7	12 202.0	18 811.7	32 060.2
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	60 900.2	34 090.4	38 625.5	57 443.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 873.7	2 378.6	3 990.4	5 367.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	4 552.0	3 956.9	2 531.0	2 994.9
Булган	<i>Bulgan</i>	2 426.7	1 346.1	2 908.5	3 778.1
Орхон	<i>Orkhon</i>	39 259.0	13 327.8	16 682.0	20 504.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 207.8	2 776.0	2 859.5	3 045.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7 581.0	10 305.1	9 654.1	21 754.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	21 609.0	21 229.9	24 798.1	31 168.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	55.8	737.1	2 443.5	489.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8 150.5	8 585.8	7 424.3	10 744.1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 603.5	868.4	1 072.6	3 873.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 828.3	1 727.1	2 819.4	2 401.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 392.8	2 021.2	2 261.0	3 719.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 350.3	683.0	1 222.7	1 572.3
Төв	<i>Tov</i>	4 227.8	6 607.3	7 554.7	8 368.7
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	9 512.7	8 824.5	11 245.2	13 234.6
Дорнод	<i>Dornod</i>	5 917.5	4 594.5	6 876.9	8 147.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 062.6	787.2	1 433.1	1 905.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 532.6	3 442.8	2 935.3	3 182.5
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	318 749.6	261 971.5	309 067.8	473 742.1
Бусад*	Others*	23 627.9	3 586.5	6 144.5	9 814.1

Тайлбар: * Барилгын цэрэг, төмөр замын барилгын байгууллагыг оруулсан бөгөөд бүс, аймаг, нийслэлээр салгаж харуулаагүй болно.

Note: * The military purpose constructions and railway transport offices are not shown by region, aimags and the capital city.

SECTION 9. INVESTMENT AND CONSTRUCTION

9.6 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ

GROUPING OF CONSTRUCTION UNITS

		<i>хувь percentage</i>			
Ажлын хэмжээ сая төг	Amount of work mln.tog	2008	2009	2010	2011
Байгууллагын тоогоор		By construction units			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	<i>Up to 10</i>	43.8	8.8	4.9	70.7
10-50	<i>10-50</i>	10.5	17.2	16.4	8.1
50-100	<i>50-100</i>	7.9	11.1	13.6	3.5
100-500	<i>100-500</i>	21.4	37.3	43.6	10.7
500 саяас дээш	<i>And over 500</i>	16.4	25.6	21.5	7.0
Гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажлын хэмжээгээр		By construction work and capital repair			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	<i>Up to 10</i>	0.1	0.1	0.1	0.1
10-50	<i>10-50</i>	0.7	0.9	1.0	0.8
50-100	<i>50-100</i>	1.4	1.4	1.9	0.9
100-500	<i>100-500</i>	12.6	17.1	22.8	9.4
500 саяас дээш	<i>And over 500</i>	85.2	80.5	74.4	88.8

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсний болон ургамал, тариа, хүнсний ногоо тарьж ургуулсны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй

Малын жил бүрийн тооллого, мөн хашаа, худгийн болон бусад тооллого, судалгаа нь мал аж ахуйн салбарын мэдээллийн гол эх үүсвэр юм.

Мал тооллогыг зун, намрын улиралд буюу 8, 9 дүгээр сард явуулж байснаа 1961 оноос мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст 12 дугаар сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай.

Мал тооллого нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг тодорхойлж судлах, шинжлэх бололцоог олгоно.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж байгаа машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Манай улсын хувьд мал аж ахуйн гол үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй мөн юм.

Малтай өрхөд малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэйгээр өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамааруулна.

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа малладаг бөгөөд малын ашиг шим тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч малд нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Төлийн бойжилтын хувийг гаргахдаа бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлнэ.

100 эхээс бойжуулсан төлийг бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоог тооцохдоо оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасна.

Дулаан байр гэдэгт нэг төрлийн мал сүрэгт зориулан барьсан битүү ханатай, салхивчтай, цонхтой хашааг оруулна.

Саравчтай хашаа гэдэгт гурван тал буюу тал дугуй ханан хашаанд саравчин дээвэр тавьсан, хана нь завсаргүй дулаалагдсан байхаас гадна саравчны гадна талд мал нарлуулах буюу тэжээх талбайтай баригдсан хашааг хэлнэ.

Саравчгүй хашаа гэдэгт дээвэргүй дөрвөлжин буюу тал дугуй, бүрэн дугуй маягийн хэлбэртэй хашааг оруулна.

Малын хашааны хангамжийг тооцохдоо хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулна.

Энгийн уурхайн /гар худаг/ гэж хөрс, геологийн тогтолцоог ажиглаж судалсны үндсэн дээр хөрсний өнгөн хэсэгт ус байх магадлал бүхий газарт гараар ухаж гаргасан цооногийн ханыг мод, чулуу зэрэг материалаар хашиж бэхэлсэн худгийг хэлнэ.

Инженерийн хийцтэй гэж газрын доорхи усны эрэл хайгуул хийж уст цэг тогтоосны үндсэн дээр нэг загварын зураг төслийн дагуу өрөмдлөгийн техник, тоног төхөөрөмжөөр ухсан, мал услах талбай, механикжсан ус өргүүр зэрэг иж бүрдэл бүхий худгийг хэлнэ.

Усан сан гэж улс, орон нутгийн хүчээр баригдсан 4 ба түүнээс дээш куб м багтаамжтай мал услах талбай, онгоцтой усалгааны цэгийг хэлнэ.

Газар тариалан

Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум, дүүрэгт нэгтгэж, улмаар аймаг, нийслэлийн статистикийн байгууллагаар дамжин ирүүлж, Үндэсний статистикийн хороонд нэгтгэн боловсруулж байна.

Манай улсад гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийн тариалсан талбай, ургац хураалт, га-гийн ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.

Хөдөө аж ахуйн газарт бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газар хамаарна.

Тариалангийн талбайд хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг оруулах бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

Нийт хураасан ургацыг тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримал ургамалын хэмжээгээр тодорхойлно.

Га-гийн ургац гэж талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ юм. Га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан нийт ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

AGRICULTURE

The total output of agriculture is the total value of agricultural products, which is determined by the result of rearing of livestock and domestic animals and cultivation of plants during the year.

Livestock

The core data source of the livestock sector consists of the annual livestock census, yard, felt and other related censuses and surveys.

The livestock census was conducted mostly in summer and autumn months of August and September. However, since 1961 it has been conducted in December, the advantage of this period is that it conforms to livestock production year and data indicators for livestock income and expenditure have been finalized.

The result of the livestock census shows not only the growth and decline of livestock and domestic animals, but also give

s opportunity to study some indicators of flock reproduction.

Since 1996 the census of staff, machinery and fences in operation in agriculture sector is held every 3 years.

In the livestock sector, the main producer is a herder household.

A household with livestock refers to a household owning livestock, for which the main source of livelihood is livestock husbandry but primarily is engaged in other activities.

A herder household consists of herder(s) and their nuclear family which conducts livestock husbandry around the year for the main purpose of livelihood and source of income.

A female breeding stock are up to two year old female animals capable of reproduction.

A survival percentage is equal to the number of young surviving animals divided by the total births and multiplied by 100.

An average survival rate per 100 females is equal to the total number of young surviving animals divided by the total female breeding stock and multiplied by 100.

Losses of adult animals refers to losses due to natural disasters (zud, heavy rain, fire, lightning), diseases (infectious and non infectious) and others (animal depredation and losses due to accidents).

Consumed livestock number is estimated as adding numbers of young survival to the livestock numbers of beginning of the year and deducting losses of adult and livestock numbers of end of year.

A warm animal building refers to a fence with well-insulated walls, a well-ventilated system and windows for the same type of livestock.

A fence with roof consists of a three sided fence, half rounded bracket with roof and warm inner wall. This includes a fence with an area in front of the roof for putting livestock out in the sun and/ or feeding.

A fence without roof refers to a square fence or a half/whole rounded bracket without roof.

A supply of fence calculated by dividing the fence capacity by number of livestock.

A simple mine well is a hand-dug well cased with wood and rock.

An engineered well is a well with an animals watering tank and mechanical water lifting facilities bored by drilling machines according to ground water surveys.

A livestock water tank refers to a livestock watering point with a capacity of 4 or above cubic meters built under central and local government budgets.

Crop

Bag and Khoroo collect data on sown area and harvest from establishments, enterprises and households, engaged in agricultural production and send to Statistical Department and Divisions of aimags and the Capital city through soums and districts. From there, the compiled data are sent to the National Statistical Office for further processing.

Main grains of crop production are cereals, potatoes, vegetables and fodder. The sown area and the total harvest, yield rate are estimated at the state and aimag levels.

Agricultural land includes pastureland, hayfields, crop lands, lands for cultivation of fruits and berries, fallow lands, lands under agricultural constructions and other land for agricultural production.

Arable land is the land under temporary and permanent agricultural crops and sown area and is the land under cultivation during the year.

Crop production data refer to the actual harvested production from the sown area and field orchard or garden such as cereals, potatoes, vegetables, fruits, fodder, technical and oil crops.

Crop yield is the average quantity of a crop harvested from a specified unit area. It is calculated as the yield per hectare. The yield is calculated as the crop yield for each crop planted during the year.

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT

сая төг mln.tog

Салбар	Sector	2008	2009	2010	2011*
Оны үнээр		At current prices			
Бүгд	Total	1 691 652.4	1 737 353.2	1 752 465.2	2 053 659.1
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	livestock	1 377 085.4	1 307 739.4	1 290 709.2	1 505 286.1
газар тариалан	crops	314 567.0	429 613.8	461 756.0	548 373.0
2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр		At constant prices of 2005			
Бүгд	Total	1 143 404.7	1 208 323.5	1 015 261.3	1 042 065.7
Үүнээс:	Of which:				
мал аж ахуй	livestock	962 342.6	1 001 654.8	799 148.7	778 950.3
газар тариалан	crops	181 062.1	206 668.7	216 112.6	263 115.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: *Preliminary data

10.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

OUTPUT OF MAIN AGRICULTURAL PRODUCTS

мян.т thous.t

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2008	2009	2010	2011*
Мах, нядалгааны жингээр	Meat, slaughter weight	221.3	269.1	201.2	208.0
Үүнээс:	Of which:				
үхрийн	beef	56.3	58.6	45.2	53.6
хонь, ямааны	mutton & goat	119.9	168.9	127.5	124.3
гахайн	pork	0.2	0.3	0.2	0.2
Арьс, шир, мян.ш	Hide and skin, thous.pcs	9 762.4	13 076.3	16 784.7	8 793.3
Үүнээс:	Of which:				
адууны	horse	364.9	306.8	395.4	193.6
үхрийн	cattle	520.6	517.1	717.4	437.0
хонины	sheep	4 294.2	5 317.3	6 981.6	4 419.3
ямааны	goat	3 788.6	5 957.2	6 368.3	3 296.5
Хонины ноос	Sheep wool	20.8	22.4	23.5	17.6
Ноолуур	Cashmere	5.9	6.4	6.3	4.4
Сүү	Milk	457.4	493.7	338.4	458.6
Өндөг, сая ш	Eggs, mln.pcs	47.9	30.8	53.6	53.6
Үр тариа	Cereals	212.9	391.7	355.1	446.1
буудай	wheat	209.8	388.1	345.5	435.9
Төмс	Potato	134.8	151.2	168.0	201.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	78.6	78.0	82.3	99.0
Үүнээс:	Of which:				
байцаа	cabbage	18.1	19.0	17.9	20.9
манжин	turnip	16.6	19.3	22.0	24.4
лууван	carrot	23.5	22.5	24.4	29.5
сонгино	onion	4.0	3.9	5.4	5.5
өргөст хэмх	cucumber	2.8	3.1	3.4	4.4
улаан лооль	tomato	2.8	1.4	1.6	2.4
тарвас, гуатан	watermelon	6.5	4.9	3.9	7.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: *Preliminary data

10.3 НЭГ ХҮНД НОГДОХ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН

MAIN AGRICULTURAL PRODUCTION PER CAPITA

кг kg

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2008	2009	2010	2011*
Мах, нядалгааны жингээр	<i>Meat, by slaughter weight</i>	83.7	100.0	73.5	74.6
Сүү	<i>Milk</i>	173.0	183.5	123.6	164.6
Өндөг, ш	<i>Eggs, pcs</i>	18	11	20	19
Үр тариа	<i>Cereals</i>	80.5	145.6	129.6	160.1
Төмс	<i>Potato</i>	51.0	56.2	61.3	72.4
Хүнсний ногоо	<i>Vegetables</i>	29.7	29.0	30.0	35.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Note: *Preliminary data

10.4 МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО

NUMBER OF LIVESTOCK & HOUSEHOLD ANIMALS

Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Мал, мян.тол		Livestock, thous.heads			
Бүгд	<i>Total</i>	43 288.5	44 023.9	32 729.5	36 335.8
адуу	<i>horse</i>	2 186.9	2 221.3	1 920.3	2 112.9
үхэр	<i>cattle</i>	2 503.4	2 599.3	2 176.0	2 339.7
тэмээ	<i>camel</i>	266.4	277.1	269.6	280.1
хонь	<i>sheep</i>	18 362.3	19 274.7	14 480.4	15 668.5
ямаа	<i>goat</i>	19 969.4	19 651.5	13 883.2	15 934.6
Үүнээс: хувийн өмчийн мал		Of which: private livestock			
Бүгд	<i>Total</i>	42 771.9	43 496.5	32 392.2	35 977.6
адуу	<i>horse</i>	2 164.1	2 198.2	1 901.7	2 093.6
үхэр	<i>cattle</i>	2 473.2	2 565.8	2 151.0	2 314.1
тэмээ	<i>camel</i>	263.2	274.0	267.1	277.7
хонь	<i>sheep</i>	18 052.6	18 954.6	14 273.9	15 458.3
ямаа	<i>goat</i>	19 818.9	19 503.9	13 798.5	15 833.9
Тэжээвэр амьтад, толгой		Household animals, heads			
гахай	<i>pig</i>	29 285	25 808	24 842	30 397
шувуу, мян.тол	<i>poultry, thous.heads</i>	359.9	399.4	425.8	596.8
цаа буга	<i>reindeer</i>	1 021	1 157	1 344	1 396
илжиг, луус	<i>donkey</i>	316	228	99	198
зөгий, бүл	<i>bees, hives</i>	2 617	1 341	1 628	896
туулай	<i>rabbit</i>	356	653	736	1110

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.5 МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр

NUMBER OF LIVESTOCK, by regions, aimags and the Capital, by type of livestock

МЯН. ТОЛ *thous. heads*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД		TOTAL			
БҮГД	TOTAL	43 288.5	44 023.9	32 729.5	36 335.8
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	12 157.5	10 888.4	7 418.5	8 525.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 529.6	1 301.5	1 126.9	1 302.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 505.9	2 171.8	1 315.5	1 613.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 136.0	2 827.6	1 717.7	2 006.1
Увс	<i>Uvs</i>	2 499.3	2 319.1	1 619.3	1 831.8
Ховд	<i>Khovd</i>	2 486.7	2 268.4	1 639.1	1 771.3
Хангайн бүс		Khangaian region			
Дүн	Subtotal	15 971.1	16 716.2	12 216.5	13 472.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 379.2	3 619.1	2 679.2	2 984.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 643.5	2 684.7	1 963.0	2 237.8
Булган	<i>Bulgan</i>	2 414.1	2 611.6	2 293.2	2 340.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	268.9	256.2	169.2	168.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 449.7	3 620.2	2 010.6	2 425.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 815.7	3 924.5	3 101.3	3 315.5
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	9 619.5	10 527.0	7 558.0	8 448.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	170.9	168.7	153.2	189.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	345.3	361.5	249.8	256.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	932.7	1 076.9	1 056.8	1 207.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 040.6	2 147.1	1 111.5	1 348.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 684.9	1 755.2	1 010.3	1 223.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 442.1	1 553.4	1 265.6	1 260.9
Төв	<i>Tov</i>	3 003.0	3 464.2	2 710.7	2 962.0
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	5 155.6	5 491.5	5 273.8	5 610.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 476.2	1 450.7	1 113.3	1 149.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 542.5	1 789.7	1 979.8	2 081.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 136.9	2 251.1	2 180.7	2 379.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	384.8	400.8	262.9	278.9
АДУУ		HORSE			
БҮГД		2 186.9		2 221.3	
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	431.1	397.6	300.0	332.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	59.7	51.0	43.5	48.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	73.8	66.0	38.8	46.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	129.4	124.0	93.4	105.4
Увс	<i>Uvs</i>	79.3	74.8	59.7	64.0
Ховд	<i>Khovd</i>	89.0	81.8	64.7	68.2
Хангайн бүс		Khangaian region			
Дүн	Subtotal	841.6	876.8	726.5	795.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	236.2	251.2	196.1	218.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	91.6	89.6	74.4	82.1
Булган	<i>Bulgan</i>	177.7	185.5	182.8	186.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	11.3	11.4	10.7	11.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	173.0	183.4	113.8	141.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	151.8	155.7	148.7	155.3
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	487.9	517.1	445.0	497.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7.3	6.9	6.9	8.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	10.4	11.1	10.2	11.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	64.6	72.8	77.4	86.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	84.0	82.0	51.3	59.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	53.0	53.7	37.6	43.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	55.8	57.6	61.8	65.3
Төв	<i>Tov</i>	212.7	233.1	199.8	223.0
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	407.5	407.8	428.1	465.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	145.5	140.1	136.3	144.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	118.8	131.5	148.1	164.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	143.3	136.3	143.7	156.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18.7	22.0	20.8	22.5

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
	ҮХЭР		CATTLE		
БҮГД	TOTAL	2 503.4	2 599.3	2 176.0	2 339.7
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	501.4	446.4	323.5	369.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	82.2	70.7	66.0	80.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	42.0	36.3	18.4	22.1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	149.8	137.4	73.7	83.3
Увс	<i>Uvs</i>	118.2	104.0	84.4	95.7
Ховд	<i>Khovd</i>	109.3	97.9	81.0	87.5
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 139.9	1 218.8	985.9	1 050.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	352.8	385.9	302.0	335.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	122.4	127.2	101.5	110.9
Булган	<i>Bulgan</i>	162.2	183.9	176.1	180.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	21.1	21.9	17.8	18.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	134.8	141.1	76.2	90.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	346.6	358.9	312.4	313.8
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	423.0	475.1	418.2	450.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.9	3.4	3.7	4.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	32.6	37.5	32.5	33.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	34.3	40.0	40.4	45.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	34.2	33.7	18.6	21.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	12.4	13.1	7.5	8.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	134.1	153.2	143.5	151.9
Төв	<i>Tov</i>	171.6	194.2	172.0	185.0
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	380.2	399.5	393.5	412.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	123.8	126.8	107.8	109.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	97.8	110.1	128.0	136.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	158.6	162.6	157.7	165.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	59.0	59.5	54.9	56.9
	ТЭМЭЭ		CAMEL		
БҮГД	TOTAL	266.4	277.1	269.6	280.1
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	71.3	70.9	64.8	67.6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3.9	3.9	3.8	4.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	27.0	26.9	24.3	25.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6.6	6.6	5.8	6.2
Увс	<i>Uvs</i>	16.0	15.9	14.5	15.4
Ховд	<i>Khovd</i>	17.7	17.7	16.3	16.8
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	45.2	49.1	49.0	50.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	0.7	0.8	0.9	0.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	27.4	29.7	30.1	30.3
Булган	<i>Bulgan</i>	0.5	0.8	0.9	0.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	0.2	0.2	0.2	0.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	14.1	15.2	14.7	15.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2.3	2.4	2.3	2.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	129.8	136.7	135.0	142.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.5	0.5	0.5	0.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	0.5	0.4	0.7	0.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	25.1	26.1	28.1	30.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19.9	20.7	18.9	19.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	80.8	85.7	83.8	87.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	0.7	0.7	0.8	0.6
Төв	<i>Tov</i>	2.4	2.6	2.2	2.9
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	20.0	20.2	20.5	19.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	6.3	6.4	6.0	5.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	9.6	10.1	10.9	10.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4.0	3.7	3.7	3.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.1	0.2	0.2	0.2

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.5-ын үргэлжлэл Table 10.5 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
ХОНЬ		SHEEP			
БҮГД	TOTAL	18 362.3	19 274.7	14 480.4	15 668.5
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	5 008.2	4 633.0	3 086.3	3 414.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	605.0	524.3	459.8	506.9
Говь-Алтай	Govi-Altai	769.1	694.1	396.2	461.7
Завхан	Zavkhan	1 554.6	1 462.0	859.1	979.6
Увс	Uvs	1 215.0	1 145.1	776.9	851.5
Ховд	Khovd	864.4	807.4	594.2	615.0
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	6 817.6	7 379.5	5 384.7	5 848.0
Архангай	Arkhangai	1 614.5	1 786.1	1 327.5	1 464.6
Баянхонгор	Bayankhongor	705.2	724.8	543.8	617.6
Булган	Bulgan	1 199.7	1 332.7	1 179.8	1 188.0
Орхон	Orkhon	111.0	111.8	73.1	68.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 569.2	1 691.4	896.6	1 051.8
Хөвсгөл	Khovsgol	1 618.0	1 732.7	1 363.9	1 457.5
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	3 952.1	4 450.9	3 327.5	3 606.2
Говьсүмбэр	Govisumber	66.5	69.7	65.2	79.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	163.0	176.5	127.6	125.0
Дорноговь	Dornogovi	352.0	408.7	421.3	477.3
Дундговь	Dundgovi	917.9	973.8	529.7	623.5
Өмнөговь	Omnogovi	351.2	375.7	212.8	257.4
Сэлэнгэ	Selenge	651.7	732.1	612.2	581.7
Төв	Tov	1 449.8	1 714.5	1 358.7	1 462.3
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	2 430.0	2 643.4	2 580.3	2 693.9
Дорнод	Dornod	688.6	704.1	550.8	555.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	733.1	853.7	961.2	992.0
Хэнтий	Khentii	1 008.2	1 085.7	1 068.3	1 146.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	154.5	167.9	101.6	105.7
ЯМАА		GOAT			
БҮГД	TOTAL	19 969.4	19 651.5	13 883.2	15 934.6
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	6 145.4	5 340.5	3 643.9	4 341.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	778.7	651.6	553.8	662.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 594.0	1 348.5	837.8	1 057.8
Завхан	Zavkhan	1 295.6	1 097.6	685.7	831.6
Увс	Uvs	1 070.9	979.3	683.8	805.3
Ховд	Khovd	1 406.3	1 263.6	882.9	983.7
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	7 127.0	7 192.0	5 070.3	5 728.2
Архангай	Arkhangai	1 175.0	1 195.1	852.8	964.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1 696.9	1 713.3	1 213.3	1 397.0
Булган	Bulgan	874.1	908.7	753.6	785.0
Орхон	Orkhon	125.3	111.0	67.4	69.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 558.7	1 589.1	909.2	1 126.4
Хөвсгөл	Khovsgol	1 697.0	1 674.8	1 274.0	1 386.8
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	4 626.5	4 947.2	3 232.2	3 752.8
Говьсүмбэр	Govisumber	92.7	88.2	76.9	97.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	138.8	136.0	78.8	86.5
Дорноговь	Dornogovi	456.7	529.4	489.6	568.0
Дундговь	Dundgovi	984.6	1 036.9	493.1	624.8
Өмнөговь	Omnogovi	1 187.5	1 227.0	668.6	826.1
Сэлэнгэ	Selenge	599.8	609.8	447.4	461.4
Төв	Tov	1 166.5	1 319.9	977.9	1 088.9
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	1 918.0	2 020.6	1 851.4	2 019.0
Дорнод	Dornod	512.0	473.4	312.4	335.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	583.2	684.3	731.7	777.2
Хэнтий	Khentii	822.8	862.9	807.3	906.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	152.4	151.2	85.4	93.6

10.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр

NUMBER OF BREEDING STOCK, by regions, aimags and Capital, by type of livestock

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	БҮГД Total				ГҮВ Mare				МЯН.ТОП thous.heads			
		2009		2010		2009		2010		2009		2010	
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	18 531.3	19 005.3	15 533.8	15 693.0	631.5	649.6	593.0	641.6	971.6	1 023.8	901.9	965.6
Дүн	Subtotal	5 212.1	4 761.1	3 568.9	3 624.0	123.3	118.0	93.5	99.2	201.7	187.4	147.2	159.8
	Баруун бүс Bayan-Olgii	664.8	602.9	519.3	566.2	17.3	16.2	13.8	14.7	34.6	31.2	30.5	35.0
	Говь-Алтай Gov'i-Altai	1 034.8	908.0	684.0	665.8	20.9	19.6	12.8	13.9	16.7	15.0	8.8	10.1
	Завхан Zavkhan	1 300.4	1 192.3	782.2	830.1	35.4	35.2	27.5	30.8	55.1	52.5	31.3	34.1
	Увс Uvs	1 136.1	1 077.7	803.4	795.9	22.7	22.1	18.5	18.8	50.6	47.3	40.1	42.7
	Ховд Khovd	1 076.0	980.0	780.0	765.9	26.9	24.8	20.9	20.9	44.7	41.4	36.5	37.9
	Хангайн бүс Khangai region												
Дүн	Subtotal	6 662.5	7 102.5	5 718.3	5 786.9	237.3	249.8	222.7	241.9	422.7	457.9	396.1	419.5
	Архангай Arkhangai	1 401.5	1 526.6	1 238.5	1 285.9	67.2	71.9	60.3	66.9	128.0	143.2	121.8	132.4
	Баянхонгор Bayankhongor	1 055.8	1 114.3	937.2	919.3	24.6	25.1	22.8	24.0	46.4	49.3	42.7	44.0
	Булган Bulgan	1 058.0	1 174.9	1 078.4	1 069.4	54.3	57.2	58.9	61.6	60.0	68.2	67.2	71.7
	Орхон Orkhon	121.2	112.7	83.5	76.2	3.5	3.6	3.8	3.9	8.3	9.2	7.9	8.4
	Өвөрхангай Ovorkhangai	1 397.7	1 434.2	933.3	968.9	48.4	51.3	35.9	42.0	49.0	49.0	30.2	34.6
	Хөвсгөл Khovsgol	1 628.2	1 739.9	1 447.6	1 467.1	39.4	40.7	41.0	43.5	131.0	138.9	126.3	128.4
Дүн	Subtotal	4 134.2	4 483.5	3 663.2	3 647.7	144.1	152.0	140.9	154.5	169.0	190.7	177.6	192.7
	Говьсүмбэр Govisumber	78.2	79.1	73.2	86.1	2.3	2.2	2.3	2.7	1.5	1.6	1.7	1.9
	Дархан-Уул Darkhan-Uul	161.2	169.5	130.0	122.5	2.7	3.2	3.2	3.4	13.3	16.0	14.7	15.4
	Дорноговь Dornogovi	387.6	447.1	464.8	501.4	18.3	20.2	22.1	25.1	13.9	16.1	16.7	18.6
	Дундговь Dundgovi	883.3	879.0	559.2	554.3	26.7	25.1	17.7	18.9	15.1	14.9	8.4	9.5
	Өмнөговь Omnogovi	657.1	702.0	521.7	477.4	14.6	14.6	11.9	13.7	4.8	5.0	3.3	3.8
	Сэлэнгэ Selenge	626.3	658.1	605.4	580.5	15.2	16.0	18.7	19.8	51.5	58.7	59.9	64.6
	Төв Tov	1 340.5	1 548.8	1 308.9	1 325.5	64.5	70.8	65.0	70.8	68.9	78.6	73.0	78.8
Дүн	Subtotal	2 339.8	2 467.8	2 444.6	2 501.0	121.2	123.1	129.3	138.7	151.1	159.3	153.2	164.6
	Дорнод Dornod	660.6	647.8	543.6	494.1	41.3	41.1	41.8	43.5	48.2	49.9	42.6	44.0
	Сүхбаатар Sukhbaatar	683.9	774.1	858.7	903.6	36.6	39.3	43.2	48.0	39.7	43.8	48.8	53.2
	Хэнтий Khentii	995.3	1 045.9	1 042.3	1 103.3	43.3	42.7	44.2	47.2	63.3	65.5	61.8	67.4
	Улаанбаатар Ulaanbaatar												
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	182.8	190.4	138.9	133.5	5.5	6.6	6.6	7.3	27.0	28.5	27.8	29.1

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(Хүснэгт 10.6-гийн үргэлжлэл Table 10.6 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Ингэ Female camel			Эм хонь Ewe			Эм ямаа Female goat					
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	85.2	89.7	90.7	96.2	8 253.5	8 672.8	7 097.5	7 117.5	8 589.6	8 569.5	6 850.7	6 872.1
Дүн	Subtotal	20.0	20.7	20.2	21.2	2 209.9	2 074.0	1 506.0	1 512.0	2 657.2	2 360.9	1 802.0	1 831.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1.0	1.0	1.1	1.2	269.8	243.5	213.2	226.6	342.0	311.1	260.8	288.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	7.8	8.0	7.8	8.1	324.6	294.8	209.8	199.2	664.7	570.7	444.8	434.6
Завхан	Zavkhan	1.2	1.5	1.4	1.6	667.9	632.9	400.2	421.6	540.9	470.3	321.8	342.0
Увс	Uvs	5.0	5.1	4.9	5.2	570.2	549.2	397.9	389.4	487.5	454.0	341.9	339.8
Ховд	Khovd	5.0	5.2	5.0	5.2	377.3	353.7	284.8	275.2	622.1	554.9	432.7	426.7
	Хангайн бүс												
Дүн	Subtotal	13.9	15.1	15.8	17.1	3 004.4	3 273.1	2 611.3	2 642.7	2 984.1	3 106.6	2 472.4	2 465.7
Архангай	Arkhangai	0.2	0.2	0.2	0.3	711.8	792.4	645.4	665.3	494.3	518.8	410.8	421.0
Баянхонгор	Bayankhongor	8.5	9.3	9.8	10.2	297.2	315.6	261.5	262.2	679.1	714.9	600.3	579.0
Булган	Bulgan	0.1	0.2	0.2	0.4	552.0	628.6	579.2	568.4	391.5	420.7	372.9	367.3
Орхон	Orkhon	0.0	0.0	0.1	0.1	51.4	50.8	36.1	31.8	58.1	49.1	35.6	32.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4.4	4.7	5.0	5.6	658.7	681.9	423.7	438.2	637.2	647.2	438.6	448.5
Хөвсгөл	Khovsgol	0.6	0.6	0.6	0.6	733.3	803.7	665.4	676.8	723.9	755.9	614.3	617.8
	Төвийн бүс												
Дүн	Subtotal	44.7	46.7	47.4	50.9	1 791.4	1 986.0	1 660.3	1 640.9	1 985.0	2 108.0	1 637.0	1 608.8
Говьсүмбэр	Govisumber	0.2	0.2	0.2	0.2	30.7	33.6	31.6	37.3	43.5	41.5	37.5	44.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	0.2	0.2	0.3	0.3	80.2	85.3	68.2	62.5	64.9	64.8	43.6	40.9
Дорноговь	Dornogovi	9.2	9.7	10.3	11.3	155.0	179.0	192.7	208.5	191.2	222.1	222.9	237.9
Дундговь	Dundgovi	7.2	7.3	7.1	7.6	406.5	413.1	266.3	267.3	428.0	418.6	259.7	250.9
Өмнөговь	Omnogovi	26.9	28.2	28.4	30.1	143.6	153.3	114.3	102.4	467.2	501.0	363.8	327.4
Сэлэнгэ	Selenge	0.2	0.2	0.3	0.2	298.5	322.5	305.5	280.7	260.9	260.7	221.1	215.1
Төв	Tov	0.8	0.9	0.8	1.1	677.1	799.2	681.7	682.1	529.3	599.3	488.4	492.7
	Зүүн бүс												
Дүн	Subtotal	6.6	7.0	7.2	7.0	1 171.8	1 258.1	1 264.6	1 270.2	889.0	920.2	890.3	920.5
Дорнод	Dornod	2.1	2.2	2.1	2.0	332.9	337.1	290.7	254.2	236.1	217.4	166.3	150.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	3.2	3.6	3.8	3.7	341.1	389.9	438.6	454.8	263.3	297.5	324.2	343.9
Хэнтий	Khentii	1.2	1.2	1.2	1.3	497.8	531.1	535.3	561.2	389.7	405.4	399.7	426.3
	Улаанбаатар												
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.1	0.1	0.1	0.1	75.9	81.5	55.4	51.8	74.3	73.8	49.0	45.3

10.7 МАЛЫН ТООНЫ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, оноор

HIGHEST NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock and years

Төрөл	Type	Он year	МЯН.ТОЛ thous.heads
Бүгд	Total	2009	44 023.9
Адуу	Horse	1999	3 163.5
Үхэр	Cattle	1999	3 824.7
Тэмээ	Camel	1954	895.3
Хонь	Sheep	2009	19 274.7
Ямаа	Goat	2008	19 969.4

10.8. ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛМЭЛ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, төрлөөр

NUMBER OF FRESHBRED, CROSSBRED, THOROUGHBRED AND IMPROVED BRED LIVESTOCK, by type

Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Цэвэр үүлдрийн мал		Freshbred livestock			
Бүгд	Total	1 794.7	1 595.2	1 194.3	1 241.0
Үхэр	Cattle	28.3	35.5	28.5	45.5
Хонь	Sheep	1 418.3	1 331.7	981.1	938.3
Ямаа	Goat	348.1	228.1	184.7	257.3
Эрлийз мал		Crossbred livestock			
Бүгд	Total	641.9	668.8	409.8	469.1
Үхэр	Cattle	78.8	78.8	63.2	86.0
Хонь	Sheep	98.9	111.9	95.8	65.5
Ямаа	Goat	464.2	478.0	250.8	317.6
Нутгийн шилмэл омгийн мал		Thoroughbred livestock			
Бүгд	Total	721.0	829.5	736.4	769.8
Адуу	Horse	19.3	31.2	25.1	23.2
Үхэр	Cattle	-	2.3	2.1	5.3
Тэмээ	Camel	10.8	12.0	11.3	13.9
Хонь	Sheep	63.3	142.6	136.5	141.4
Ямаа	Goat	627.6	641.5	561.4	586.0
Нутгийн сайжруулсан		Improved bred animals			
Бүгд	Total	1 783.9	2 131.2	1 403.4	1 886.0
Адуу	Horse	10.5	12.0	9.2	9.3
Үхэр	Cattle	12.6	13.7	13.6	16.3
Тэмээ	Camel	0.6	0.9	1.5	1.0
Хонь	Sheep	949.8	1 162.2	688.8	990.9
Ямаа	Goat	810.4	942.5	690.3	868.4

10.9 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр

REARING OF YOUNG ANIMALS, by type

Он Year	Бүгд Total	Үүнээс: Of which:				
		унага foals	тугал calves	ботго young camels	хурга lambs	ишиг kids
Бойжуулсан төл, мян.тол.		Number of survival, thous.heads				
2008	12 780.0	377.5	670.0	40.5	6 003.5	5 688.4
2009	13 767.4	420.8	719.1	40.1	6 549.4	6 038.0
2010	7 399.2	274.0	541.0	36.4	3 895.8	2 652.0
2011	12 540.7	429.1	662.9	42.3	5 887.9	5 518.5
Төл бойжилтын хувь		Survival percentage				
2008	91.0	89.4	94.3	95.3	91.8	89.8
2009	89.4	91.5	93.9	93.4	91.2	86.9
2010	68.0	80.8	85.6	89.0	69.3	62.5
2011	94.9	94.7	96.0	95.8	95.1	94.5
100 эхээс бойжуулсан төл, толгой		Average survival rate per 100 female breeding stock, head				
2008	76	60	72	50	80	74
2009	74	67	74	47	79	70
2010	39	42	53	41	45	31
2011	81	72	73	47	83	81

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.10 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, төрлөөр

LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type

МЯН.ТОП *thous. heads*

Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	1 640.6	1 732.9	10 319.9	651.3
Адуу	Horse	122.0	62.9	369.7	27.6
Үхэр	Cattle	132.9	107.1	581.0	52.9
Тэмээ	Camel	3.4	2.9	17.0	2.4
Хонь	Sheep	652.8	681.4	4 363.8	284.0
Ямаа	Goat	729.4	878.5	4 988.4	284.4

10.11 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, төрлөөр

TOTAL LIVESTOCK FOR CONSUMPTION, by type

МЯН.ТОП *thous.heads*

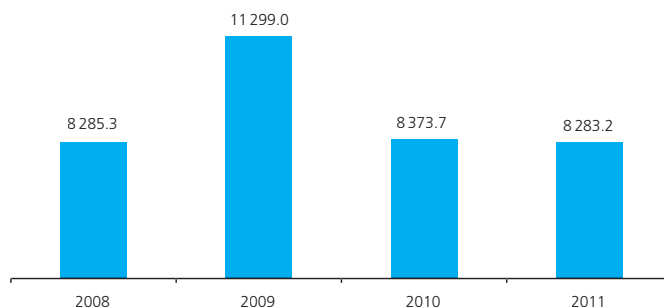
Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	8 285.3	11 299.0	8 373.7	8 283.2
Адуу	Horse	312.5	323.5	205.3	208.9
Үхэр	Cattle	459.5	516.0	383.3	446.3
Тэмээ	Camel	32.1	26.6	26.9	29.4
Хонь	Sheep	4 076.7	4 955.5	4 326.3	4 415.8
Ямаа	Goat	3 404.4	5 477.4	3 431.9	3 182.8

Оны эхний малд эзлэх хувь

Percentage to total livestock at the beginning of the year

Бүгд	Total	20.6	26.1	19.0	25.3
Адуу	Horse	14.0	14.8	9.2	10.9
Үхэр	Cattle	18.9	20.6	14.7	20.5
Тэмээ	Camel	12.3	10.0	9.7	10.9
Хонь	Sheep	24.0	27.0	22.4	30.5
Ямаа	Goat	18.6	27.4	17.5	22.9

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал
Livestock slaughtered for consumption

10.12 МАЛЫН ТООГООР 2011 ОНД ЭХНИЙ ТАВАН БАЙРТ ОРСОН АЙМАГ, СУМ, малын төрлөөр

RANK OF FIRST FIVE AIMAGS AND SOUMS BY NUMBER OF LIVESTOCK, in 2011, by type of livestock

Аймаг	Aimags	Малын тоо, мян.тол Number of livestock, thous.heads	Аймгийн нэр	Aimags	Сумын нэр	Soums	Малын тоо, мян.тол Number of livestock, thous.heads
НИЙТ МАЛЫН ТООГООР				BY TOTAL LIVESTOCK			
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 315.5	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	321.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 984.3	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал	<i>Erdenemandal</i>	302.3
Төв	<i>Tov</i>	2 962.0	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	279.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 425.6	Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	Баяндэлгэр	<i>Bayandelger</i>	271.8
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 379.1	Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	Цагаан-Уул	<i>Tsagaan-Uul</i>	256.4
АДУУГААР				BY HORSES			
Төв	<i>Tov</i>	223.0	Булган	<i>Bulgan</i>	Сайхан	<i>Saikhan</i>	26.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	218.7	Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	Эрдэнэцагаан	<i>Erdenetsagaan</i>	25.4
Булган	<i>Bulgan</i>	186.0	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	21.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	164.9	Булган	<i>Bulgan</i>	Могод	<i>Mogod</i>	20.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	156.5	Булган	<i>Bulgan</i>	Орхон	<i>Orkhon</i>	19.6
ҮХРЭЭР				BY CATTLE			
Архангай	<i>Arkhangai</i>	335.9	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Өндөр -Улаан	<i>Ondor-Ulaan</i>	35.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	313.8	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Тариат	<i>Tariat</i>	31.3
Төв	<i>Tov</i>	185.0	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Чулуут	<i>Chuluut</i>	30.5
Булган	<i>Bulgan</i>	180.9	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Ихтамир	<i>Ikhtamir</i>	28.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	165.7	Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	Ренчинлхүмбэ	<i>Renchinlkhumbe</i>	27.2
ТЭМЭЭГЭЭР				BY CAMELS			
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	87.8	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Ханбогд	<i>Khanbogd</i>	19.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	30.3	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Мандал-Овоо	<i>Mandal-Ovoo</i>	12.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	30.0	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Баянлиг	<i>Bayanlig</i>	12.7
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	25.2	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Манлай	<i>Manlai</i>	8.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19.7	Дундговь	<i>Dundgovi</i>	Өлзийт	<i>Ulziit</i>	6.2
ХОНИОР				BY SHEEP			
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 464.6	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал	<i>Erdenemandal</i>	185.9
Төв	<i>Tov</i>	1 462.3	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	148.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 457.5	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	146.8
Булган	<i>Bulgan</i>	1 188.0	Увс	<i>Uvs</i>	Тэс	<i>Tes</i>	138.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 146.5	Булган	<i>Bulgan</i>	Гурванбулаг	<i>Gurvanbulag</i>	136.6
ЯМААГААР				BY GOAT			
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 397.0	Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	Богд	<i>Bogd</i>	156.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 386.8	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	134.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 126.4	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Баацагаан	<i>Baatsagaan</i>	130.7
Төв	<i>Tov</i>	1 088.9	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Номгон	<i>Nomgon</i>	120.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 057.8	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Өлзийт	<i>Ulziit</i>	118.4

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.13 МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	171 124	170 142	160 265	154 917
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	48 051	46 837	42 791	41 490
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	9 723	10 380	9 436	9 334
Говь-Алтай	Govi-Altai	8 241	8 033	7 185	6 994
Завхан	Zavkhan	10 782	10 098	8 707	8 335
Увс	Uvs	9 905	9 392	8 963	8 630
Ховд	Khovd	9 400	8 934	8 500	8 197
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	69 970	69 708	67 188	63 723
Архангай	Arkhangai	15 858	15 732	15 786	14 672
Баянхонгор	Bayankhongor	11 581	11 593	11 055	10 761
Булган	Bulgan	7 739	7 791	7 459	7 271
Орхон	Orkhon	1 254	1 012	1 264	1 249
Өвөрхангай	Ovorkhangai	17 015	16 855	15 536	14 775
Хөвсгөл	Khovsgol	16 523	16 725	16 088	14 995
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	31 844	32 620	30 631	30 418
Говьсүмбэр	Govisumber	503	495	490	526
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 121	1 309	1 205	1 316
Дорноговь	Dornogovi	3 305	3 353	3 395	3 495
Дундговь	Dundgovi	7 510	7 132	6 249	5 971
Өмнөговь	Omnogovi	6 408	6 301	5 628	5 431
Сэлэнгэ	Selenge	3 841	4 341	4 187	4 214
Төв	Tov	9 156	9 689	9 477	9 465
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	18 765	18 313	17 950	17 350
Дорнод	Dornod	4 574	4 432	4 063	4 075
Сүхбаатар	Sukhbaatar	6 746	7 057	6 909	6 834
Хэнтий	Khentii	7 445	6 824	6 978	6 441
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 494	2 664	1 705	1 936

10.14 МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF HERDSMEN, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	360 255	349 303	327 154	311 185
Дүн	Баруун бүс Subtotal	105 094	100 364	88 171	84 694
				<i>Western region</i>	
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	22 886	21 141	18 685	18 895
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	17 207	16 359	14 776	13 889
Завхан	<i>Zavkhan</i>	22 586	21 696	17 762	16 811
Увс	<i>Uvs</i>	20 640	19 606	18 905	17 821
Ховд	<i>Khovd</i>	21 775	21 562	18 043	17 278
Дүн	Хангайн бүс Subtotal	145 666	141 644	135 009	126 336
				<i>Khangai region</i>	
Архангай	<i>Arkhangai</i>	34 563	31 256	30 241	28 027
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	23 969	23 681	22 340	21 547
Булган	<i>Bulgan</i>	14 528	15 521	15 300	14 125
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 328	2 087	2 397	2 274
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	33 985	32 847	30 771	28 457
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	36 293	36 252	33 960	31 906
Дүн	Төвийн бүс Subtotal	64 012	63 933	61 561	59 869
				<i>Central region</i>	
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	922	788	936	936
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 521	2 784	3 206	3 784
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6 914	6 774	6 750	6 792
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15 315	14 535	12 377	12 185
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	11 926	11 612	10 258	9 751
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	7 552	9 123	8 948	8 361
Төв	<i>Tov</i>	18 862	18 317	19 086	18 060
Дүн	Зүүн бүс Subtotal	39 387	38 003	37 109	35 513
				<i>Eastern region</i>	
Дорнод	<i>Dornod</i>	9 187	8 499	8 302	8 379
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15 737	15 973	15 142	14 921
Хэнтий	<i>Khentii</i>	14 463	13 531	13 665	12 213
Улаанбаатар	Улаанбаатар Ulaanbaatar	6 096	5 359	5 304	4 773
				<i>Ulaanbaatar</i>	

10.15 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ

AGE COMPOSITION OF HERDSMEN

Насны бүлэг	Age group	2008	2009	2010	хувь percentage 2011
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
16-35	<i>16-35</i>	46.9	45.1	43.5	41.5
36-55*/60**	<i>36-55*/60**</i>	40.0	41.1	43.5	46.0
56*+/61**+	<i>56*+/61**+</i>	13.1	13.8	13.0	12.5

Тайлбар: * Эмэгтэй
** ЭрэгтэйNote: * Female
** Male

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.16 МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр

GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK, by group for number of livestock

Малын тооны бүлэг <i>Number of livestock</i>	2008	2009	2010	2011
Дүн Total	227 547	226 649	216 574	211 743
≤10	17 391	17 344	21 886	19 100
11-30	23 202	23 757	30 944	27 017
31-50	20 707	20 541	23 666	20 340
51-100	40 168	37 080	39 507	36 052
101-200	54 469	54 828	49 040	49 435
201-500	54 265	54 865	39 923	45 805
501-999	13 337	14 124	9 202	11 188
1000-1499	3 501	3 508	2 041	2 364
1500-2000	325	403	246	270
2001+	182	199	119	172

10.17 МАЛЧИН ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр, 2011

GROUPING OF HERDER HOUSEHOLDS, by group for number of livestock, in 2011

Малын тооны бүлэг <i>Number of livestock</i>	Малчин өрхийн тоо <i>Number of herder households</i>	Малчин өрхийн малын тоо, мян.тол <i>Number of livestock in herder households, thous.heads</i>	үүнээс: <i>of which:</i>				
			Адуу <i>Horse</i>	Үхэр <i>Cattle</i>	Тэмээ <i>Camel</i>	Хонь <i>Sheep</i>	Ямаа <i>Goat</i>
Дүн Total	154 917	32 085.4	1 857.0	1 937.6	262.9	13 971.4	14 056.6
≤10	5 499	33.0	4.0	14.8	0.4	4.6	9.2
11-30	13 862	286.5	24.6	67.3	1.8	66.9	125.9
31-50	12 475	501.6	37.6	73.6	3.5	145.6	241.2
51-100	26 275	1 965.5	133.6	206.7	17.4	637.4	970.4
101-200	41 463	6 014.9	354.2	424.1	52.2	2 188.7	2 995.7
201-500	41 982	12 857.6	698.1	666.5	117.7	5 455.4	5 920.0
501-999	10 652	6 955.8	383.6	320.8	49.5	3 502.3	2 699.6
1000-1499	2 276	2 604.5	158.9	119.4	15.2	1 460.3	850.7
1500-2000	266	441.5	32.7	23.0	3.4	255.3	127.2
2001+	167	424.5	29.6	21.4	1.9	254.9	116.7

10.18 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS

Үзүүлэлт	Indicators	мян. өрх <i>thous.households</i>			
		2008	2009	2010	2011
Цахилгаан үүсгүүртэй	<i>With electric engine</i>	129.0	131.3	132.6	136.0
Телевизортой	<i>With TV</i>	111.7	117.3	120.6	125.1
Бүх төрлийн автомашинтай	<i>With cars</i>	38.8	40.2	44.6	48.6
Трактортой	<i>With tractor</i>	3.0	2.8	2.6	2.8
Мотоциклтой	<i>With motorcycle</i>	63.5	62.7	66.9	74.9
Хийсэн эсгий, мян.м	<i>Actual produced felt, thous.m</i>	168.9	138.0	99.8	163.4

10.19 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011

SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital, in 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Малчин өрхийн тоогоор By number of herder households				
		Цахилгаан үүсгүүртэй with electric engine	телевизортой with TV	авто машинтай with cars	мотоциклтой with motor cycle	трактортой with tractor
БҮГД	TOTAL	135 999	125 057	48 562	74 891	2 754
	Баруун бүс			Western region		
Дүн	Subtotal	38 603	36 095	12 162	20 911	445
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 947	8 407	2 663	3 585	41
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6 904	6 411	2 592	4 754	40
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7 375	6 815	2 912	4 462	86
Увс	<i>Uvs</i>	7 418	6 986	1 741	4 248	104
Ховд	<i>Khovd</i>	7 959	7 476	2 254	3 862	174
	Хангайн бүс			Khangai region		
Дүн	Subtotal	53 349	49 564	17 288	31 444	737
Архангай	<i>Arkhangai</i>	11 713	9 471	3 536	4 702	101
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	9 276	9 031	3 250	6 841	37
Булган	<i>Bulgan</i>	6 648	6 526	2 716	3 354	350
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 137	1 015	361	320	34
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	11 995	11 330	3 530	7 905	37
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12 580	12 191	3 895	8 322	178
	Төвийн бүс			Central region		
Дүн	Subtotal	26 600	23 672	12 414	14 402	657
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	398	453	162	274	6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 245	1 265	683	337	98
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 923	2 208	1 305	1 678	9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 830	4 459	2 332	3 609	11
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5 090	4 409	2 196	3 642	31
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	3 893	3 864	2 138	1 119	316
Төв	<i>Tov</i>	8 221	7 014	3 598	3 743	186
	Зүүн бүс			Eastern region		
Дүн	Subtotal	15 594	14 021	5 754	7 715	859
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 075	3 827	1 414	1 874	374
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	6 084	5 493	1 997	3 374	37
Хэнтий	<i>Khentii</i>	5 435	4 701	2 343	2 467	448
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 853	1 705	944	419	56

10.20 МАЛЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХАМРАГДСАН МАЛЫН ТОО, ЗАРДАЛ

NUMBER OF LIVESTOCK COVERED BY PRECAUTION ACTIVITIES FROM INFECTIOUS DISEASES AND EXPENDITURE

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд:					
хамрагдсан малын тоо, мян.тол / давхардсан тоогоор/ зарцуулсан зардал, сая төг	<i>number of covered livestock, thous.head (duplicated) expenditures, mln.tog</i>	37 416.6	33 826.0	30 451.7	41 218.3
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	89.3	101.6	117.3	115.1
Паразитгах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд:					
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	19 506.7	14 225.4	19 872.5	22 984.4
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	496.6	463.7	685.6	648.2
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	25.5	32.6	34.5	28.2
Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд:					
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	1 133.5	922.1	1 029.0	1 018.0
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	159.9	180.0	1 069.9	694.8
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	141.1	195.2	1 039.7	682.5
Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтад:					
хамрагдсан малын тоо, мян.тол	<i>number of covered livestock, thous.head</i>	7 685.0	6 718.1	9 245.7	17 150.3
зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	1 530.5	1 217.6	1 714.3	1 779.3
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	199.2	181.2	185.4	103.7

Эх сурвалж: Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээ
Source: Data of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.21 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ПАРАЗИТТАХ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН, ЭДГЭРСЭН МАЛЫН ТОО

NUMBER OF LIVESTOCK SUFFERED FROM INFECTIOUS AND PARASITE DISEASES AND SURVIVED

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008	2009	2010	2011
Халдварт өвчин		Infectious disease			
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	338	358	520	542
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous. heads</i>	44.4	42.3	22.3	86.3
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	39.9	39.4	19.8	85.0
Паразиттах өвчин		Parasite disease			
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	801	1105	605	632
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of diseased livestock, thous. heads</i>	597.4	721.9	609.4	518.1
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.тол	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	594.7	719.3	603.8	515.9

Эх сурвалж: Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны мэдээ
Source: Data of the Ministry of Food, Agriculture and Light Industry

10.22 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР

AGRICULTURAL AREAS

Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
				мян.га	thous.hectar
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	115 824.7	115 586.2	115 525.8	115 490.8
Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар-бүгд	Agricultural areas-total	114 144.1	113 676.1	113 587.6	113 506.4
Үүнээс:	Of which:				
хадлан, бэлчээрийн талбай	<i>meadows & pastures</i>	113 308.4	113 052.3	112 970.5	112 892.7
хагалсан газар	<i>arable land natural</i>	835.7	623.9	617.1	613.7
Нийт тариалсан талбай	<i>Sown area-total</i>	192.5	282.2	315.3	345.9
Үүнээс:	Of which:				
үр тариа	<i>cereals</i>	154.0	252.4	259.2	299.9
төмс	<i>potato</i>	12.3	13.5	13.8	15.4
хүнсний ногоо	<i>vegetables</i>	6.4	6.5	7.0	7.8
тэжээлийн ургамал	<i>fodder crops</i>	5.5	3.3	11.1	10.9

10.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр

SOWN AREAS, by regions, aimags and the Capital, by type of plants

ra hectar

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	192 495.7	282 167.7	315 295.1	345 935.0
БҮГД	TOTAL	192 495.7	282 167.7	315 295.1	345 935.0
	Баруун бүс				
	Subtotal	8 566.5	9 392.5	12 525.9	17 087.9
Дүн					
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	709.0	741.6	1 134.2	1 201.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 509.5	1 934.4	1 642.8	1 904.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	599.7	867.5	1 522.3	2 522.3
Увс	<i>Uvs</i>	2 971.4	3 553.0	5 583.0	7 822.6
Ховд	<i>Khovd</i>	2 776.9	2 296.0	2 643.7	3 637.4
	Хангайн бүс				
	Subtotal	32 489.0	52 318.3	60 340.0	59 315.6
Дүн					
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 291.3	4 810.0	5 307.2	4 936.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	437.1	484.9	533.1	665.7
Булган	<i>Bulgan</i>	17 641.1	28 510.2	33 042.3	32 489.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 492.1	2 793.5	3 634.2	3 398.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 221.4	1 637.9	3 050.6	3 572.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8 406.0	14 081.8	14 772.6	14 252.8
	Төвийн бүс				
	Subtotal	143 302.5	207 969.4	226 151.2	249 853.4
Дүн					
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	23.0	47.3	43.6	53.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8 234.1	12 064.4	13 706.7	14 297.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	50.5	116.9	96.8	89.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	59.7	99.0	124.9	108.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	202.3	175.9	155.6	163.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	105 799.9	145 022.2	147 210.3	164 327.0
Төв	<i>Tov</i>	28 933.0	50 443.7	64 813.3	70 814.1
	Зүүн бүс				
	Subtotal	6 991.2	11 353.4	15 143.8	18 732.1
Дүн					
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 441.8	2 945.4	4 572.7	9 835.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	73.4	185.1	261.4	126.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 476.0	8 222.9	10 309.7	8 769.5
	Улаанбаатар				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 146.5	1 134.1	1 134.3	945.9

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.23-ын үргэлжлэл Table 10.23 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
	ҮР ТАРИА		CEREALS		
БҮГД	TOTAL	153 951.3	252 389.8	259 196.7	299 927.4
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	3 715.4	4 552.9	6 328.0	8 992.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	7.5	4.5	18.8	47.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	714.2	776.2	594.4	656.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	91.2	256.5	270.0	1 310.0
Увс	<i>Uvs</i>	2 220.0	2 940.8	4 724.5	6 518.2
Ховд	<i>Khovd</i>	682.5	574.9	720.3	459.4
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	27 979.0	47 880.3	53 317.7	50 934.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 280.0	4 000.0	3 515.0	3 050.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	4.0	4.2	23.0	5.4
Булган	<i>Bulgan</i>	16 398.0	27 249.1	31 114.0	29 522.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 746.0	2 008.0	2 911.0	2 551.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	573.0	981.0	1 716.7	2 100.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7 978.0	13 638.0	14 038.0	13 706.0
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	117 266.9	189 766.6	186 524.0	222 749.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4 858.0	8 659.0	6 823.0	11 041.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	92 432.9	136 850.6	129 416.7	151 807.3
Төв	<i>Tov</i>	19 976.0	44 257.0	50 284.3	59 900.3
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	4 990.0	10 190.0	13 027.0	17 251.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 370.0	2 670.0	4 130.0	9 412.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	100.0	80.0	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 620.0	7 420.0	8 817.0	7 839.5

(Хүснэгт 10.23-ын үргэлжлэл Table 10.23 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
	ТӨМС		POTATOES		
БҮГД	TOTAL	12 291.5	13 524.0	13 813.7	15 375.6
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	1 929.3	1 757.4	1 930.2	2 158.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	344.3	346.4	359.7	351.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	230.7	218.8	200.0	234.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	237.1	228.5	251.1	285.5
Увс	<i>Uvs</i>	225.3	239.5	222.7	234.4
Ховд	<i>Khovd</i>	891.9	724.2	896.8	1 052.0
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	2 586.9	2 800.7	2 501.5	2 683.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	613.4	600.5	363.4	438.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	229.2	291.1	271.8	305.4
Булган	<i>Bulgan</i>	832.0	875.5	847.0	813.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	399.0	482.8	416.6	435.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	241.0	252.6	281.0	312.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	272.3	298.2	321.7	379.0
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	6 441.8	7 715.5	8 039.3	9 360.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7.4	18.5	9.2	11.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	801.3	1 085.4	960.0	1 001.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20.6	66.1	40.2	37.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	40.0	55.2	60.3	66.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	117.4	94.8	83.2	83.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 573.3	2 831.7	2 903.1	3 339.8
Төв	<i>Tov</i>	2 881.8	3 563.8	3 983.3	4 820.8
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	702.7	609.6	804.1	764.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	297.5	180.1	312.5	242.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	43.7	46.7	59.0	67.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	361.5	382.8	432.6	455.0
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	630.8	640.8	538.6	409.0

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

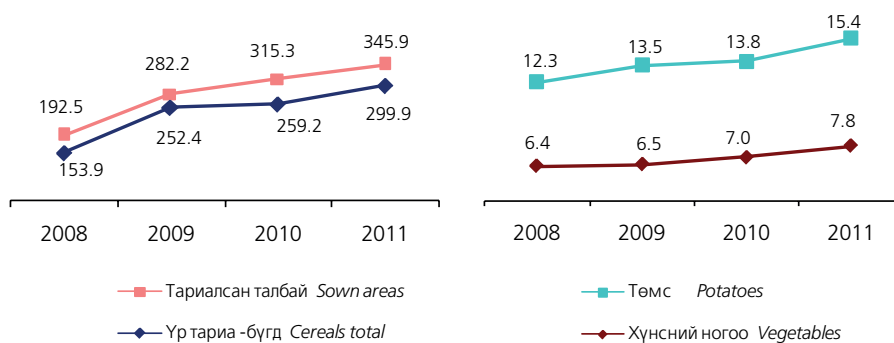
(Хүснэгт 10.23-ын үргэлжлэл Table 10.23 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
ХҮНСНИЙ НОГОО		VEGETABLES			
БҮГД	TOTAL	6 409.9	6 517.9	7 032.2	7 793.0
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	1 390.1	1 179.6	1 181.1	1 431.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	111.0	109.3	126.3	133.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	125.2	117.5	109.7	150.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	130.7	95.0	104.7	149.4
Увс	<i>Uvs</i>	167.7	151.2	172.1	175.4
Ховд	<i>Khovd</i>	855.5	706.6	668.4	823.3
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	1 103.8	1 150.0	1 196.1	1 213.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	167.9	170.0	128.8	138.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	137.1	113.1	136.1	129.5
Булган	<i>Bulgan</i>	230.1	312.0	329.3	330.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	337.2	302.7	299.1	332.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	122.8	131.6	142.2	147.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	108.7	120.6	160.6	134.8
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	3 205.8	3 516.3	3 952.0	4 419.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.2	5.8	12.2	17.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	606.0	600.0	916.8	916.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	26.8	42.8	48.6	35.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15.7	17.8	18.2	20.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	62.0	56.3	44.9	44.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 588.0	1 694.2	1 792.2	2 049.9
Төв	<i>Tov</i>	903.1	1 099.4	1 119.2	1 334.9
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	303.2	299.6	358.3	373.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	114.3	95.3	130.2	138.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.4	24.2	28.0	30.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	164.5	180.1	200.1	205.0
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	407.0	372.4	344.7	354.9

(Хүснэгт 10.23-ын үргэлжлэл Table 10.23 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
ТЭЖЭЭЛИЙН УРГАМАЛ		FODDER CROPS			
БҮГД	TOTAL	5 549.6	3 305.5	11 133.2	10 874.0
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	1 530.2	1 659.1	2 611.9	3 976.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	246.2	281.4	629.4	669.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	439.4	580.4	532.0	627.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	140.7	287.5	896.5	777.4
Увс	<i>Uvs</i>	358.9	221.5	198.8	609.6
Ховд	<i>Khovd</i>	345.0	288.3	355.2	1 293.5
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	647.5	487.3	2 429.1	2 155.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	230.0	39.5	1 300.0	1 199.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	66.8	76.5	97.7	177.2
Булган	<i>Bulgan</i>	11.0	73.6	397.0	146.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	10.0	-	-	2.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	282.7	272.7	482.1	597.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	47.0	25.0	152.3	33.0
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	2 597.9	1 023.9	5 750.4	4 487.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	11.4	23.1	22.2	24.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	12.8	-	208.0	230.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3.0	8.0	7.0	16.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4.0	26.0	46.4	22.1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	22.8	24.8	27.5	35.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 011.9	342.5	1 264.2	1 676.5
Төв	<i>Tov</i>	1 532.0	599.5	4 175.1	2 482.5
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	665.3	14.2	94.4	72.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	660.0	-	-	43.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5.3	14.2	94.4	29.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	108.7	121.0	247.5	182.0

Нийт тариалсан талбай, мян.га
Total sown area, thous.hectar

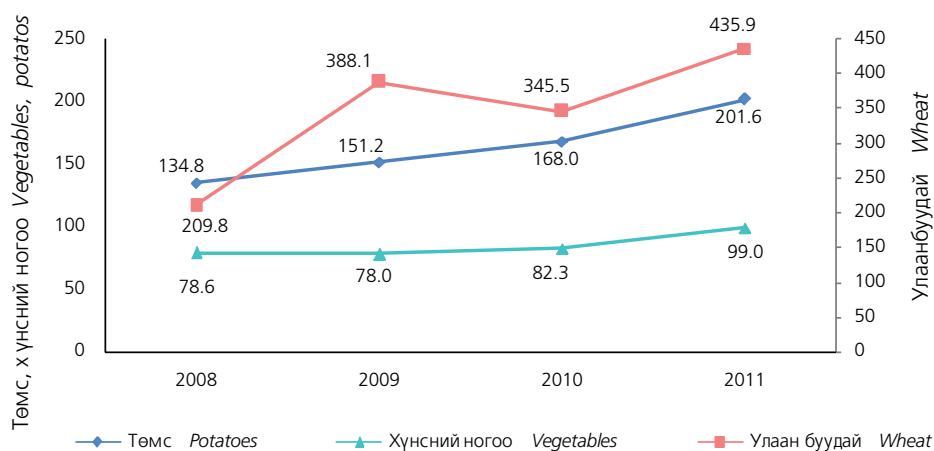
БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.24 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр

TOTAL CROPS, by type of plants

		мян.т thous.t			
Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Үр тариа-бүгд	Cereals-total	212.9	391.7	355.1	446.1
Улаан буудай	Wheat	209.8	388.1	345.5	435.9
Арвай	Barley	1.4	1.8	4.3	4.4
Овьёос	Oats	1.2	1.5	4.3	4.3
Төмс	Potatoes	134.8	151.2	168.0	201.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	78.6	78.0	82.3	99.0
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	19.9	10.4	34.8	40.4
Техникийн ургамал	Technical crops	6.6	3.6	11.1	6.1
Жимс, жимсгэнэ	Fruits	0.5	0.3	0.6	1.8

Хураасан ургац, мян.т
Total crops, thous.t

10.25 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр

YIELDS OF STAPLE AGRICULTURAL CROPS PER HECTAR, by type of plants

		цн centner			
Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Үр тариа	Cereals	13.8	15.5	13.7	14.9
Улаан буудай	Wheat	14.0	15.6	13.8	15.0
Арвай	Barley	10.5	12.6	9.0	14.7
Овьёос	Oats	11.0	10.7	12.8	11.5
Төмс	Potatoes	109.6	111.8	121.6	131.1
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	35.8	29.5	31.3	37.2
Техникийн ургамал	Technical crops	4.6	5.9	4.8	5.6

10.26 ХУРААСАН УРГАЦ, бүс, аймаг, нийслэл, ургамлын төрлөөр

TOTAL CROPS, by regions, aimags and the Capital, by type of plants

		T t			
Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
ҮР ТАРИА		CEREALS			
БҮГД	TOTAL	212 894.1	391 658.7	355 060.8	446 050.5
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	5 098.1	6 435.5	7 823.5	10 266.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6.5	4.1	43.7	121.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	956.7	1 293.2	838.9	832.8
Завхан	Zavkhan	1.8	118.1	616.0	1 005.8
Увс	Uvs	3 149.7	4 011.4	5 715.5	7 860.3
Ховд	Khovd	983.4	1 008.7	609.4	446.3
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	41 078.9	81 573.2	64 830.3	78 485.3
Архангай	Arkhangai	1 925.0	2 480.0	2 843.0	3 619.0
Баянхонгор	Bayankhongor	6.9	7.5	11.7	10.9
Булган	Bulgan	24 850.0	48 427.1	36 422.4	44 742.7
Орхон	Orkhon	4 668.4	4 977.0	6 367.0	4 652.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	150.3	702.0	1 088.5	2 057.0
Хөвсгөл	Khovsgol	9 478.3	24 979.6	18 097.7	23 402.9
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	161 689.1	288 932.5	270 047.4	343 536.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4 132.6	9 642.6	9 737.6	16 803.8
Сэлэнгэ	Selenge	136 455.1	211 772.7	177 658.8	219 205.8
Төв	Tov	21 101.4	67 517.2	82 651.0	107 526.5
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	5 028.0	14 717.5	12 359.7	13 762.5
Дорнод	Dornod	3 010.0	4 357.5	4 993.6	5 506.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	60.0	40.0	-
Хэнтий	Khentii	2 018.0	10 300.0	7 326.1	8 256.0
ТӨМС		POTATOES			
БҮГД	TOTAL	134 772.7	151 211.0	167 955.7	201 638.9
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	21 356.1	17 513.6	21 681.7	25 683.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3 508.4	3 289.4	3 992.9	4 050.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 365.6	1 815.8	1 269.6	1 504.0
Завхан	Zavkhan	2 616.7	1 673.7	2 201.8	3 533.5
Увс	Uvs	2 321.0	2 231.1	2 194.6	2 581.8
Ховд	Khovd	11 544.4	8 503.6	12 022.8	14 014.5
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	23 988.0	23 965.8	24 836.5	26 246.3
Архангай	Arkhangai	4 520.0	3 283.9	4 015.1	4 020.2
Баянхонгор	Bayankhongor	1 988.1	2 494.6	2 418.6	3 108.6
Булган	Bulgan	8 544.0	8 137.3	8 251.5	9 005.0
Орхон	Orkhon	3 849.7	4 587.1	4 733.3	4 175.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 230.7	2 492.0	2 655.0	3 068.9
Хөвсгөл	Khovsgol	2 855.5	2 970.9	2 763.0	2 867.9
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	80 345.3	98 975.5	108 406.1	136 708.0
Говьсүмбэр	Govisumber	31.2	96.9	91.9	73.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	11 166.2	13 626.6	13 645.6	14 276.5
Дорноговь	Dornogovi	106.2	166.9	213.1	224.3
Дундговь	Dundgovi	219.8	460.4	304.5	174.4
Өмнөговь	Omnogovi	1 084.3	781.4	621.1	743.7
Сэлэнгэ	Selenge	40 298.5	43 669.4	42 749.6	55 374.6
Төв	Tov	27 439.1	40 173.9	50 780.4	65 841.4
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	5 004.0	6 758.0	7 733.9	7 700.8
Дорнод	Dornod	1 774.6	1 777.2	2 816.5	2 253.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	323.6	366.4	437.4	647.5
Хэнтий	Khentii	2 905.8	4 614.4	4 480.0	4 800.0
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 079.3	3 998.1	5 297.5	5 300.0

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.26-гийн үргэлжлэл Table 10.26 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ		FRUIT			
БҮГД	TOTAL	512.1	342.4	578.2	1 833.8
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	369.2	210.9	250.3	1 392.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	-	5.0	17.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	131.6	71.0	64.0	54.0
Увс	<i>Uvs</i>	216.1	131.9	159.8	1 258.7
Ховд	<i>Khovd</i>	21.5	8.0	21.5	63.0
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	-	1.5	3.1	6.1
Булган	<i>Bulgan</i>	-	1.5	3.1	4.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	-	-	-	1.6
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	101.0	89.4	254.2	365.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.6	30.8	29.9	167.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1.2	4.0	3.1	0.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	0.6	0.7	0.7	3.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	18.1	21.1	139.7	63.5
Төв	<i>Tov</i>	73.4	32.9	80.9	130.5
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	2.4	0.0	0.3	0.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	0.0	0.2	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	0.1	0.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2.4	-	-	0.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	39.5	40.5	70.3	69.1

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.27 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, бүс, аймаг, нийслэлээр

YIELDS OF CEREALS, POTATOES PER HECTAR, by regions, aimags and the Capital

цн centner

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
ҮР ТАРИА		CEREALS			
Улсын дундаж	<i>National average</i>	13.8	15.5	13.7	14.9
Баруун бүс		<i>Western region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	13.7	14.1	12.4	11.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8.7	9.1	23.2	25.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	13.4	16.7	14.1	12.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	0.2	4.6	22.8	7.7
Увс	<i>Uvs</i>	14.2	13.6	12.1	12.1
Ховд	<i>Khovd</i>	14.4	17.5	8.5	9.7
Хангайн бүс		<i>Khangai region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	14.7	17.0	12.2	15.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	15.0	6.2	8.1	11.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	17.3	17.9	5.1	20.2
Булган	<i>Bulgan</i>	15.2	17.8	11.7	15.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	26.7	24.8	21.9	18.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2.6	7.2	6.3	9.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11.9	18.3	12.9	17.1
Төвийн бүс		<i>Central region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	13.8	15.2	14.5	15.4
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8.5	11.1	14.3	15.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	14.8	15.5	13.7	14.4
Төв	<i>Tov</i>	10.6	15.3	16.4	18.0
Зүүн бүс		<i>Eastern region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	10.1	14.4	9.5	8.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	12.7	16.3	12.1	5.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	6.0	5.0	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7.7	13.9	8.3	10.5
ТӨМС		POTATOES			
Улсын дундаж	<i>National average</i>	109.6	111.8	121.6	131.1
Баруун бүс		<i>Western region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	110.7	99.7	112.3	119.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	101.9	95.0	111.0	115.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	59.2	83.0	63.5	64.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	110.4	73.2	87.7	123.8
Увс	<i>Uvs</i>	103.0	93.2	98.6	110.1
Ховд	<i>Khovd</i>	129.4	117.4	134.1	133.2
Хангайн бүс		<i>Khangai region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	92.7	85.6	99.3	97.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	73.7	54.7	110.5	91.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	86.7	85.7	89.0	101.8
Булган	<i>Bulgan</i>	102.7	92.9	97.4	110.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	96.5	95.0	113.6	95.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	92.6	98.7	94.5	98.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	104.9	99.6	85.9	75.7
Төвийн бүс		<i>Central region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	124.7	128.3	134.8	146.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	42.2	52.4	99.9	62.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	139.4	125.5	142.1	142.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	51.6	25.2	53.0	60.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	55.0	83.4	50.5	26.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	92.4	82.4	74.7	89.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	156.6	154.2	147.3	165.8
Төв	<i>Tov</i>	95.2	112.7	127.5	136.6
Зүүн бүс		<i>Eastern region</i>			
Бүсийн дундаж	<i>Regional average</i>	71.2	110.9	96.2	100.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	59.7	98.7	90.1	93.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	74.1	78.5	74.1	96.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	80.4	120.5	103.6	105.5
Улаанбаатар		<i>Ulaanbaatar</i>			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	64.7	62.4	98.4	129.6

10.28 БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН, БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр

GROSS HAY HARVEST AND LAYING-IN OF FODDER, by type

мян.т *thous.t*

Төрөл	Type	2008	2009	2010	2011
Бэлтгэсэн өвс хадлан	Gross hay harvest	1 030.9	912.3	1 137.3	1 195.2
Ашигласан сүрэл	Used straw-total	11.1	8.5	8.3	7.9
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр	Hand made fodder, in terms of fodder unit	34.4	25.8	32.7	46.7
Бэлтгэсэн эрдэс тэжээл	Produced mineral fodder	53.8	47.0	48.0	55.6
Ашигласан үр тарианы хаягдал	Wastage of the used cereals	2.4	8.9	11.1	4.5
Тэжээл-бүгд, тэжээлийн нэгжээр	Fodder-total, in terms of fodder unit	560.5	499.2	618.6	663.2

10.29 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр

FODDER, by regions, aimags and the Capital, in terms of fodder unit

мян.т *thous.t*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	560.5	499.2	618.6	663.2
Дүн	Баруун бүс	119.0	95.2	112.4	129.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	23.3	26.1	33.4	36.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	7.7	4.0	4.9	6.3
Завхан	Zavkhan	17.8	9.0	9.8	15.9
Увс	Uvs	32.3	25.7	27.4	31.8
Ховд	Khovd	38.0	30.4	36.9	39.0
Дүн	Хангайн бүс	186.1	143.5	196.7	224.2
Архангай	Arkhangai	37.6	25.3	40.7	40.8
Баянхонгор	Bayankhongor	1.5	1.1	3.7	2.9
Булган	Bulgan	47.9	38.7	49.9	52.1
Орхон	Orkhon	4.2	4.0	4.5	4.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	30.4	17.9	26.9	25.3
Хөвсгөл	Khovsgol	64.6	56.4	71.0	98.9
Дүн	Төвийн бүс	163.8	166.7	193.5	199.1
Говьсүмбэр	Govisumber	0.3	0.7	1.8	1.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	25.1	27.6	28.1	29.2
Дорноговь	Dornogovi	0.7	1.0	0.8	0.8
Дундговь	Dundgovi	7.5	1.6	4.7	4.9
Өмнөговь	Omnogovi	7.7	3.2	3.5	4.1
Сэлэнгэ	Selenge	70.9	75.4	103.5	83.4
Төв	Tov	51.7	57.2	51.0	75.3
Дүн	Зүүн бүс	78.1	75.8	107.1	99.6
Дорнод	Dornod	27.6	24.4	29.8	26.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	9.3	7.0	11.9	12.2
Хэнтий	Khentii	41.2	44.4	65.4	60.6
Улаанбаатар	Улаанбаатар	13.5	18.0	8.9	11.1

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

10.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэл, төрлөөр

FODDER, by regions, aimags and the Capital, by type

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БЭЛТГЭСЭН ӨВС ХАДЛАН, МН.Т		GROSS HAY HARVEST, THOUS.T			
БҮГД	TOTAL	1 030.9	912.3	1 137.3	1 195.2
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	183.0	153.7	196.1	220.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	40.5	42.8	55.5	61.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	4.9	3.0	5.3	6.0
Завхан	Zavkhan	28.6	10.4	17.1	28.6
Увс	Uvs	50.8	43.2	48.0	53.1
Ховд	Khovd	58.2	54.3	70.2	71.1
	Хангайн бүс		Khangaian region		
Дүн	Subtotal	365.9	272.8	378.5	441.8
Архангай	Arkhangai	81.0	53.5	84.7	85.1
Баянхонгор	Bayankhongor	2.6	1.6	3.8	3.5
Булган	Bulgan	97.2	82.3	101.3	107.5
Орхон	Orkhon	9.0	8.8	9.7	9.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	38.7	14.5	31.9	33.0
Хөвсгөл	Khovsgol	137.4	112.1	147.1	203.2
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	305.6	298.1	345.8	315.8
Говьсүмбэр	Govisumber	0.3	0.8	3.1	1.4
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	54.0	54.7	59.3	54.7
Дорноговь	Dornogovi	1.2	1.3	1.0	1.4
Дундговь	Dundgovi	0.4	0.2	0.2	0.1
Өмнөговь	Omnogovi	4.5	1.5	3.1	3.6
Сэлэнгэ	Selenge	152.7	152.7	203.1	164.0
Төв	Tov	92.5	86.8	76.1	90.6
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	148.0	149.3	198.7	194.2
Дорнод	Dornod	55.3	50.8	58.7	57.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	7.7	7.2	12.1	11.0
Хэнтий	Khentii	85.0	91.3	127.9	126.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	28.4	38.5	18.1	23.2
АШИГЛАСАН СҮРЭЛ, Т		USED STRAW, T			
БҮГД	TOTAL	11 081.9	8 531.5	8 277.2	7 861.2
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	763.2	107.3	732.7	3 332.9
Говь-Алтай	Govi-Altai	5.0	44.0	10.5	11.5
Увс	Uvs	728.0	19.0	712.0	3 220.0
Ховд	Khovd	30.2	44.3	10.2	101.4
	Хангайн бүс		Khangaian region		
Дүн	Subtotal	6 315.0	1 679.2	1 435.7	630.0
Архангай	Arkhangai	-	1 000.0	855.0	20.0
Булган	Bulgan	5 970.0	537.0	78.0	212.0
Орхон	Orkhon	10.0	-	3.0	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	40.0	31.8	49.2	316.0
Хөвсгөл	Khovsgol	295.0	110.4	450.5	82.0
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	3 973.3	6 730.0	6 058.8	3 888.3
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	76.5	-	80.0	200.2
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	75.1	-
Сэлэнгэ	Selenge	688.0	2 891.6	4 174.7	2 059.4
Төв	Tov	3 208.8	3 838.4	1 729.0	1 628.7
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	30.4	15.0	50.0	10.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	15.0	-	10.0
Хэнтий	Khentii	30.4	-	50.0	-

SECTION 10. AGRICULTURE

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
ГАР ТЭЖЭЭЛ, ТЭЖЭЭЛИЙН НЭГЖЭЭР, Т		HAND MADE FODDER, IN TERMS OF FODDER UNIT, T			
БҮГД	TOTAL	34 440.8	25 814.9	32 745.2	46 743.8
Дүн	Баруун бүс Subtotal	13 472.9	12 172.6	12 021.2	14 929.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 857.7	6 615.0	6 293.5	6 755.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 083.6	171.3	208.5	313.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 122.7	1 089.4	984.1	1 444.4
Увс	<i>Uvs</i>	2 919.5	1 805.7	1 644.0	2 524.0
Ховд	<i>Khovd</i>	2 489.4	2 491.2	2 891.1	3 893.0
Дүн	Хангайн бүс Subtotal	9 073.1	7 655.7	10 630.2	11 661.2
Архангай	<i>Arkhangai</i>	986.5	795.3	1 026.1	1 191.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	308.2	332.9	877.5	589.0
Булган	<i>Bulgan</i>	530.0	1 064.0	1 420.0	2 600.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	11.3	33.6	54.0	16.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6 852.4	5 221.8	6 860.2	6 372.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	384.7	208.1	392.4	891.8
Дүн	Төвийн бүс Subtotal	8 339.6	3 889.1	7 637.1	18 538.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	42.3	353.1	347.2	332.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	158.5	559.5	725.8	449.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	75.9	249.2	72.7	98.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 638.5	890.4	3 839.0	4 059.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 178.5	435.3	654.6	439.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	173.5	320.0	284.1	1 203.3
Төв	<i>Tov</i>	1 072.4	1 081.6	1 713.7	1195.5
Дүн	Зүүн бүс Subtotal	2 845.4	1 538.0	1 906.7	1 224.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 277.1	413.0	113.8	182.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 271.6	1 020.5	1 661.0	729.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	296.7	104.5	131.9	312.7
Улаанбаатар	Улаанбаатар Ulaanbaatar	709.8	559.5	550.0	389.9
БЭЛТГЭСЭН ЭРДЭС ТЭЖЭЭЛ, Т		PRODUCED MINERAL FODDER, T			
БҮГД	TOTAL	53 813.1	46 995.9	48 044.8	55 611.0
Дүн	Баруун бүс Subtotal	21 007.8	11 764.7	7 007.4	9 248.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	-	95.0	-
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 731.5	1 797.1	1 768.0	2 719.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 624.0	3 047.5	181.8	850.5
Увс	<i>Uvs</i>	5 760.8	4 103.8	3 037.2	3 906.4
Ховд	<i>Khovd</i>	8 891.5	2 816.3	1 925.4	1 772.1
Дүн	Хангайн бүс Subtotal	9 445.4	10 959.0	12 718.7	10 805.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	107.2	-	92.7	142.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	-	-	980.0	470.0
Булган	<i>Bulgan</i>	1 375.0	2 563.8	2 223.9	605.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	76.0	33.0	73.3	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 945.9	6 013.3	5 311.2	3 476.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 941.3	2 348.9	4 037.6	6 111.1
Дүн	Төвийн бүс Subtotal	14 782.0	18 519.2	12 796.5	25 210.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	59.1	22.5	96.0	460.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	236.0	1 410.8	219.6	300.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	62.9	202.0	98.7	43.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 668.1	569.0	756.8	748.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 358.5	1 975.7	1 337.5	1 937.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	798.4	3 031.0	2 180.0	3 726.3
Төв	<i>Tov</i>	7 599.0	11 308.2	8 107.9	17 992.6
Дүн	Зүүн бүс Subtotal	8 577.9	5 753.0	15 517.2	10 344.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 406.6	1 118.5	3 177.0	979.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 537.9	2 714.5	4 700.6	6 469.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 633.4	1 920.0	7 639.6	2 895.6
Улаанбаатар	Улаанбаатар Ulaanbaatar	-	-	5.0	2.7

БҮЛЭГ 10. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ |

(Хүснэгт 10.30-ийн үргэлжлэл Table 10.30 continuation)

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
АШИГЛАСАН ҮР ТАРИАНЫ ХАЯГДАЛ, Т		WASTAGE OF THE USED CEREALS, T			
БҮГД	TOTAL	2 401.8	8 941.2	11 120.3	4 506.3
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	91.8	166.3	189.5	38.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5.5	53.5	46.3	17.3
Увс	<i>Uvs</i>	74.5	61.0	64.3	21.0
Ховд	<i>Khovd</i>	11.8	51.8	78.9	-
Хангайн бүс		Khangaï region			
Дүн	Subtotal	965.2	2 143.3	722.9	949.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	-	-	68.0
Булган	<i>Bulgan</i>	725.0	440.3	535.5	307.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	2.0	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	15.0	-	50.0	170.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	223.2	1 703.0	137.4	403.0
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	1 339.8	5 421.6	10 004.4	3 513.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	158.0	857.7	332.4	98.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	-	-	6.5	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	885.7	2 319.1	8 577.4	1 746.0
Төв	<i>Tov</i>	296.1	2 244.8	1 088.1	1 669.9
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	5.0	1 210.0	203.5	5.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	5.0	-	75.5	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	10.0	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	1 200.0	128.0	5.0

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын үйл ажиллагааг аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчид, зардал, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээ (биет болон үнийн дүнгээр), борлуулалт, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн үндсэн үзүүлэлтүүдээр илэрхийлж, аж ахуйн нэгжийн сар, жилийн тайлан, тооллого, судалгааны үр дүнгийн тоон мэдээллийг ашиглан тэдгээрийг нэгтгэн гаргадаг.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний биет хэмжээний индексийг сар бүр тооцож, статистикийн бюллетенд тусгаж байна. Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийг тооцоход 1967, 1986, 1995, 2000 оныг зэрэгцүүлэх үнийн суурь болгож байсныг 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн 2005 оны үнийг суурь болгож байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын 300 орчим нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг сар бүрийн мэдээлэлд хамруулан судалж, үйлдвэрлэлийн биет хэмжээний индексийг тооцдог. Уг индексийг Ласпейрсын биет хэмжээний индексийн томъёогоор тодорхойлвол:

$$I_Q = \frac{\sum (Q_1 * P_0)}{\sum (Q_0 * P_0)} * 100$$

Q_1 - тайлант онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн
 Q_0 - суурь онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн
 P_0 - суурь оны үнэ

Үйлдвэрлэл нь тухайн аж ахуйн нэгжийн зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээг бүтээгдэхүүний борлуулалт гэнэ.

Хэд хэдэн төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, ажил үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн өндөр хувийн жинтэй бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээгээр холбогдох салбарт нь хамруулдаг.

Цахилгаан станц, нүүрсний уурхайн мэдээг үндэслэн цахилгаан, дулааны эрчим хүч, нүүрсний тэнцлийг жилд нэг удаа нэгтгэн гаргаж байна.

Үйлдвэрлэсэн, импортлосон болон экспортлосон цахилгаан эрчим хүч, нүүрсний хэмжээ, цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ, түгээлтийн болон шугамын алдагдал, хуваарилалтыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны голлох салбараар ангилж, зөвхөн биет хэмжээгээр тэнцэлд тусгаж байна.

INDUSTRY

This section provides statistics on the state of the industrial sector by number of establishments, their size, expenditures, volume of production (in volume and value), sales and main indicators of fixed assets and financial statements. These statistics are compiled by using the monthly and annual establishment reports and results of censuses and surveys.

A monthly index of the industrial production is calculated and published in the Statistical Bulletin. The total industrial production had been estimated at 1967, 1986, 1995 and 2000 constant prices. From January 2008 onwards, it has been estimated using prices of 2005 as the base year.

About 300 industrial products are collected for the monthly release and the production volume index is calculated. The production volume index:

$$I_Q = \frac{\sum (Q_1 * P_0)}{\sum (Q_0 * P_0)} * 100$$

Q_1 - product's volume of the current year
 Q_0 - product's volume of the base year
 P_0 - prices of the product of the base year

The production output refers to the products and services for the particular establishment market and the products and services for their final use.

Selling of products is defined as the amount of the production sold and services executed out in current year. The entities that produce different types of products and services are classified by the products and services which they produce mostly.

The National Statistical Office compiles the balance figures of electricity, thermal energy, and coal once a year based on information of power stations and coal mines. The amount of electric energy produced and imported and exported, volume of coal, internal use of electric power stations, and energy losses in the course of the transmission and distributions of electricity are classified by the main sectors of economic activities and included in the balance in their volume.

11.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбар, дэд салбараар, оны үнээр

GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions, at current prices

		сая төг mln.tog			
Салбар	Divisions	2008	2009	2010	2011*
Бүгд	Total	3 513 960.2	3 441 909.0	4 987 002.6	6 185 641.3
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	1 981 453.7	2 157 886.5	3 097 024.2	3 752 319.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	210 911.5	482 850.4	926 795.1	1 297 513.2
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	45 026.9	147 261.1	205 684.5	296 802.7
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	1 655 536.1	1 439 102.6	1 881 068.5	2 086 727.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	69 979.3	88 672.4	83 476.1	71 276.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	1 214 122.0	932 449.1	1 487 035.9	1 991 995.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	424 430.0	395 372.2	683 656.4	757 429.9
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	23 577.1	22 678.4	44 437.4	55 971.4
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	232 631.8	197 601.7	235 093.3	353 658.9
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	27 218.2	18 646.4	28 383.9	42 986.4
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	8 857.3	9 534.8	15 707.8	25 699.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	26 611.9	25 621.1	36 892.7	47 856.6
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	14 218.4	10 453.3	12 536.8	15 850.6
Нийтлэх, эзлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	37 779.2	35 806.8	49 997.1	52 027.3
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	Manufacture of coke and briquette	338.1	230.5	732.2	107 406.7
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	32 560.4	27 095.3	36 873.7	58 132.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	7 765.2	5 026.7	9 130.0	45 918.3
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	89 495.9	67 103.6	111 824.2	157 073.7
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	241 370.2	78 169.8	158 985.8	189 146.6
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	18 757.4	16 666.1	31 444.2	45 138.1
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	1 467.1	2 488.3	2 602.2	2 732.3
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	1 216.5	265.1	1 280.8	1 603.4
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	9 926.2	7 425.4	6 873.5	11 673.4
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	6.8	31.0	86.9	104.2
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments	1 783.8	1 687.4	1 695.2	577.3
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	2 268.3	2 263.4	1 614.5	1 451.7
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	10 886.2	7 922.0	15 215.6	17 564.7
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	956.0	359.8	1 971.9	1 991.6
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	318 384.6	351 573.4	402 942.5	441 326.2
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	270 227.4	311 949.0	350 700.4	380 550.7
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	48 157.2	39 624.4	52 242.1	60 775.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЦ, салбар, дэд салбараар

COMPOSITION OF GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by divisions and subdivisions

Салбар	Divisions	Дүнд харьцсан хувь Percentage share to total			
		2008	2009	2010	2011*
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	56.4	62.7	62.1	60.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	6.0	14.0	18.6	21.0
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	1.3	4.3	4.1	4.8
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	47.1	41.8	37.7	33.7
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	2.0	2.6	1.7	1.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	34.5	27.1	29.8	32.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	12.1	11.5	13.7	12.2
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	0.7	0.7	0.9	0.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	6.6	5.7	4.7	5.7
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	0.8	0.5	0.6	0.7
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	0.3	0.3	0.3	0.4
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	0.8	0.7	0.7	0.8
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	0.4	0.3	0.3	0.3
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	1.1	1.0	1.0	0.8
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	Manufacture of coke and briquette	0.0	0.0	0.0	1.7
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	0.9	0.8	0.7	0.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	0.2	0.1	0.2	0.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	2.5	1.9	2.2	2.5
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	6.9	2.3	3.2	3.1
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	0.5	0.5	0.6	0.7
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	0.0	0.1	0.1	0.0
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	0.0	0.0	0.0	0.0
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	0.3	0.2	0.1	0.2
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of radio, television and communication equipment	0.0	0.0	0.0	0.0
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments	0.1	0.0	0.0	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	0.1	0.1	0.0	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	0.3	0.2	0.3	0.3
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	0.0	0.0	0.0	0.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	9.1	10.2	8.1	7.1
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	7.7	9.1	7.0	6.1
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	1.4	1.1	1.1	1.0

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary data

11.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр

GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by employment size class, at current prices

		сая төг <i>mln.tog</i>			
Ажиллагчдын тооны бүлэг	<i>Employment size class</i>	2008	2009	2010	2011*
Бүгд	Total	3 513 960.2	3 441 909.0	4 987 002.6	6 185 641.3
1-9	<i>1-9</i>	273 377.0	267 771.6	382 499.4	474 434.0
10-29	<i>10-29</i>	82 947.8	81 247.0	117 837.9	146 160.6
30-49	<i>30-49</i>	255 449.1	250 211.3	363 736.7	451 161.8
50-99	<i>50-99</i>	144 371.3	141 411.1	205 098.0	254 393.8
100-199	<i>100-199</i>	104 408.7	102 267.9	148 326.0	183 976.5
200-299	<i>200-299</i>	100 016.3	97 965.6	142 086.0	176 236.8
300-399	<i>300-399</i>	63 937.1	62 626.1	90 830.8	112 662.2
400-499	<i>400-499</i>	451 370.1	442 115.1	641 229.2	795 350.2
500 ба түүнээс дээш	<i>500 and over</i>	2 038 083.0	1 996 293.5	2 895 358.6	3 591 265.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by division, at constant prices of 2005

сая төг mln.tog

Салбар	Divisions	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	1 823 397.6	1 763 271.5	1 938 791.4	2 126 282.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	1 036 237.7	1 059 193.6	1 166 141.5	1 277 009.5
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	91 421.3	122 709.5	235 338.6	288 413.4
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	64 231.1	102 292.2	119 326.4	139 432.8
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	851 553.8	808 288.5	780 510.0	822 535.8
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	29 031.5	25 903.3	30 966.6	26 627.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	575 032.5	488 179.5	544 281.2	607 644.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	186 476.0	222 532.9	291 601.5	327 333.3
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	23 444.9	20 020.5	20 597.9	25 545.0
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	130 034.1	116 201.8	91 538.1	93 124.5
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	17 355.8	9 150.4	10 752.4	20 032.0
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	2 076.3	2 958.6	1 321.2	2 332.9
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	4 306.5	3 402.1	4 613.1	4 363.1
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	1 585.8	2 982.4	2 682.7	3 394.4
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	13 599.2	10 685.7	11 499.7	10 168.5
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	Manufacture of coke and briquette	15.0	9.5	9.2	12.3
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	6 036.9	7 684.6	9 081.4	13 240.0
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	326.1	460.2	848.7	1 513.5
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	27 586.8	18 787.4	28 930.4	40 652.1
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	135 739.2	48 797.7	63 262.7	57 413.9
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	2 147.3	2 125.3	1 596.3	1 543.8
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	23.5	-	-	-
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	2 886.8	294.7	1 613.9	1 997.2
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	1 859.4	786.4	388.1	3 327.3
Эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments	700.2	663.9	279.3	60.3
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	16 446.9	18 274.3	1 827.4	-
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	2 385.8	2 361.4	1 837.1	1 590.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	212 127.4	215 898.4	228 368.7	241 628.2
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	191 824.9	196 250.9	209 199.3	222 379.3
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	20 302.4	19 647.6	19 169.4	19 248.9

11.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр

SALES OF INDUSTRIAL PRODUCTS, by regions, aimags and the Capital, at current prices

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
		сая төг <i>mln.tog</i>			
БҮГД	TOTAL	2 928 278.7	3 099 967.8	4 468 170.3	5 626 746.2
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	19 558.1	25 016.4	32 062.1	34 755.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 309.4	4 277.0	7 566.7	7 947.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6 411.1	5 353.8	6 155.1	5 584.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 657.2	3 223.1	4 719.0	5 470.2
Увс	<i>Uvs</i>	6 028.5	7 568.0	10 714.9	13 161.3
Ховд	<i>Khovd</i>	2 151.9	4 594.6	2 906.5	2 591.5
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 142 307.9	897 582.8	1 232 688.4	1 277 226.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5 250.4	4 965.2	4 929.2	2 715.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 735.4	6 335.5	6 708.5	4 276.5
Булган	<i>Bulgan</i>	3 214.5	4 468.9	3 503.2	8 251.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 123 761.2	874 873.4	1 208 343.6	1 248 919.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 958.1	3 856.7	4 632.0	7 344.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 388.3	3 083.1	4 571.8	5 718.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	269 952.2	360 601.1	714 879.2	1 033 785.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	16 305.7	16 568.9	25 890.8	24 648.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	71 513.4	68 180.5	109 039.9	102 504.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 354.1	2 335.1	3 267.4	3 705.7
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 704.2	1 529.0	3 277.2	3 796.5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	84 412.4	175 124.0	352 600.5	514 566.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	86 748.2	88 409.7	211 928.6	367 841.9
Төв	<i>Tov</i>	5 914.2	8 453.9	8 874.9	16 722.1
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	81 296.7	110 177.8	118 574.1	112 799.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 619.9	6 179.2	7 636.2	10 559.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	74 293.0	100 876.2	103 560.3	98 040.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 383.8	3 122.4	7 377.5	4 199.1
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 415 163.8	1 706 589.7	2 369 966.4	3 168 180.8

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

11.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ*, салбараар, оны үнээр

INDUSTRIAL LABOUR PRODUCTIVITY*, by divisions, at current prices

мян.төг thous.тог

Салбар	Divisions	2008	2009	2010	2011**
Бүгд	Total	68 896.7	69 566.2	96 853.8	113 351.5
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	131 373.6	149 065.6	194 736.5	220 972.7
Нүүрс олборлолт	<i>Mining of coal and lignite,</i>	67 621.5	118 909.1	201 736.7	241 738.9
Газрын тос олборлолт	<i>Extraction of crude petroleum</i>	154 201.7	369 075.4	515 500.0	404 225.7
Төмрийн хүдэр олборлолт	<i>Mining of metal ores</i>				
Бусад ашигт малтмал олборлолт	<i>Other mining and quarrying</i>	31 779.9	42 802.5	40 913.0	38 257.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	54 305.1	43 554.9	67 726.2	83 506.1
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of food products and beverages</i>	57 468.7	47 504.5	76 968.8	77 963.7
Тамхи үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of tobacco products</i>	398 486.2	240 407.4	392 382.8	383 147.0
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of textiles</i>	49 806.1	47 966.4	59 963.9	86 977.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	<i>Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur</i>	10 246.5	15 957.6	22 942.7	31 272.3
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	<i>Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear</i>	18 455.9	18 164.4	40 553.6	68 898.9
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of wood and wooden products</i>	35 286.5	34 985.6	44 293.3	55 512.7
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of paper and paper products</i>	62 751.4	41 385.6	40 803.4	47 081.0
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	37 563.2	30 872.4	44 981.6	49 354.0
Кокс, шахмал түлш үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of coke and briquette</i>	5 482.3	7 902.8	22 939.6	1227 504.6
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	42 488.5	30 003.2	41 146.0	54 478.4
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of rubber and plastics products</i>	121 806.4	129 164.6	253 024.9	345 250.5
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Production of other non-metallic mineral products</i>	43 094.2	31 974.4	50 597.3	66 069.1
Төмрийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of basic metals</i>	171 773.4	74 827.6	147 550.6	147 915.3
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment</i>	67 411.9	58 925.4	92 892.8	113 889.3
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of machinery and equipment</i>	73 355.4	17 043.3	32 939.7	34 586.7
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of office accounting and computing machinery</i>	66 527.7	13 310.0	62 225.0	59 384.2
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of electrical apparatus</i>	242 595.8	120 902.5	120 236.9	233 078.9
Радио, телевизор, холбооны хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of radio, television and communication equipment</i>	6 802.7	5 174.0	12 407.9	14 889.5
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of medical precision and optical instruments</i>	15 224.8	14 932.4	15 237.7	6 327.1
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of other transport equipment</i>	16 678.6	22 824.1	15 624.5	12 072.4
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	<i>Manufacture of furniture and others</i>	66 923.7	46 921.9	96 453.9	99 799.4
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	<i>Recycling</i>	39 833.9	16 352.5	51 891.1	55 321.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	23 473.9	25 866.0	29 563.5	32 131.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	<i>Electricity, thermal energy, steam</i>	26 446.9	30 545.3	34 217.5	36 924.3
Ус ариутгал, усан хангамж	<i>Collection, purification and distribution of water</i>	14 394.3	11 725.2	15 453.6	17 881.3

Тайлбар: * Нэг ажиллагчид ногдох нийт бүтээгдэхүүн

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Gross output per employee

** Preliminary data

11.7 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

PRODUCTION OF MAJOR COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				Electricity, thermal energy and water supply			
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая кВт.цаг	<i>mln.kW.h</i>	4 000.6	4 038.8	4 312.8	4 536.4
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	мян.Гкал	<i>thous.Gkal</i>	7 759.6	8 320.5	8 362.5	8 682.9
Түгээсэн ус	Distribution of water	сая м3	<i>mln.m3</i>	65.4	63.3	61.7	62.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				Mining and quarrying			
Нүүрс	Coal	мян.т	<i>thous.t</i>	10 071.9	14 442.1	25 161.9	32 029.7
Газрын тос	Crude oil	мян.баррель	<i>thous.barrel</i>	1 174.2	1 870.0	2 181.4	2 548.9
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	мян.т	<i>thous.t</i>	362.3	370.9	357.1	347.4
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Molybdenium concentrate with 47%	т	<i>t</i>	4 042.0	5 125.0	4 677.1	4 163.1
Алт	Gold	кг	<i>kg</i>	15 183.8	9 803.3	6 037.1	5 702.6
Хайлуур жонш	Fluor spar	мян.т	<i>thous.t</i>	545.8	628.8	727.0	658.7
Хайлуур жоншны баяжмал	Fluor spar concentrate	мян.т	<i>thous.t</i>	142.9	115.3	140.7	116.4
Төмрийн хүдэр	Iron ore	мян.т	<i>thous.t</i>	1 387.4	1 379.0	3 203.2	5 678.3
Цайрын баяжмал	Zincum concentrate	мян.т	<i>thous.t</i>	143.6	141.5	112.6	104.7
Гянтболдын баяжмал	Tangsten concentrate	т	<i>t</i>	141.9	38.6	19.9	12.6
Давс олборлолт	Salt mining	т	<i>t</i>	115.0	5.0	-	-
Боловсруулах аж үйлдвэр				Manufacturing			
Катодын зэс, 99%	Copper, 99%	т	<i>t</i>	2 586.6	2 470.1	2 746.2	2 388.7
Метал бэлдэц	Metal steel	мян.т	<i>thous.t</i>	81.4	50.1	64.2	60.0
Метал цувимал	Metal foundries	мян.т	<i>thous.t</i>	75.9	37.7	61.8	55.4
Цахилгаан дамжуулах утас	Electrical conductor wire	т	<i>t</i>	705.8	298.5	147.3	1 263.0
Зүсмэл материал	Sawn wood	мян.м3	<i>thous.m3</i>	17.4	14.5	20.2	16.9
Төмөр замын дэр мод	Railway sleeper	мян.м3	<i>thous.m3</i>	16.7	14.3	12.5	10.0
Цемент	Cement	мян.т	<i>thous.t</i>	269.3	234.8	322.5	425.8
Шохой	Lime	мян.т	<i>thous.t</i>	54.8	43.1	50.2	45.3
Бетон зуурмаг	Concrete mortar	мян.м3	<i>thous.m3</i>	91.9	35.9	36.9	68.9
Бетон дэр	Metal sleeper	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	34.5	78.9	68.2	39.2
Улаан тоосго	Bricks made from clay	сая ш	<i>mln.pcs</i>	28.9	18.0	27.7	31.9
Хүрмэн блок	Khurmen block	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	601.3	418.8	647.7	1 217.2
Барилгын модон хаалга, цонх	Building wooden door and windows	мян.м2	<i>thous.m2</i>	6.2	2.5	13.8	13.6
Самнасан ноолуур	Combed down	т	<i>t</i>	1 723.8	1 586.7	824.7	874.3
Угаасан ноос	Scoured wool	мян.т	<i>thous.t</i>	1.8	1.3	2.3	1.8
Ээрсэн утас	Spun thread	т	<i>t</i>	28.1	56.4	90.2	10.0
Хивс	Carpet	мян.м2	<i>thous.m2</i>	856.5	542.2	609.6	850.8
Тэмээний ноосон хөнжил	Camel woollen blanket	мян.м	<i>thous.m</i>	35.0	36.9	15.3	25.8
Эсгий	Felt	мян.м	<i>thous.m</i>	86.5	128.7	134.9	263.2
Эсгий гутал	Felt boots	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	6.3	13.0	27.9	42.6
Сүлжмэл эдлэл	Knitted goods	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	2 148.2	639.2	801.1	853.5
Ноосон даавуу	Woollen fabrics	мян.тууш.м	<i>thous. running.m</i>	195.8	258.7	330.2	262.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 Note: * Preliminary data

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

(Хүснэгт 11.7-гийн үргэлжлэл Table 11.7 continuation)

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Улны шир	Hides large	мян.т	thous.t	1.1	1.0	0.8	0.6
Шевро	Goat skin	мян.м2	thous.m2	3.7	1.4	1.2	1.3
Хром, булигаар	Hide skin	мян.м2	thous.m2	1.2	1.8	1.6	2.4
Савхин гутал, ботинк	Leather boots, shoes	мян.хос	thous.pairs	5.5	5.3	9.9	9.1
Савхин дээл	Leather coat	мян.ш	thous.pcs	2.9	7.0	9.0	9.5
Савхин цамц	Leather jacket	мян.ш	thous.pcs	0.4	5.4	5.6	7.3
Нэхий дээл	Skin coat	мян.ш	thous.pcs	11.4	12.1	16.6	22.5
Костюм	Suits	мян.хос	thous.pairs	14.7	0.3	0.4	0.9
Оёмол өмд	Stitched pants	мян.ш	thous.pcs	1 996.5	163.2	23.5	10.7
Оёмол богино өмд	Stitched short	мян.ш	thous.pcs	311.0	-	-	-
Оёмол цамц	Stitched shirt	мян.ш	thous.pcs	678.7	0.6	22.6	13.0
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Milk, dairy products	сая л	mln.l	17.3	24.8	33.8	42.7
Мальн мах	Meat	мян.т	thous.t	12.0	18.3	12.0	13.2
Махан нөөш	Canned meat	т	t	538.9	343.3	178.4	114.6
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	Kind of sausage	т	t	1 784.1	1 651.6	1 734.8	2 204.4
Хүнсний давс	Salt	т	t	1 176.8	1 401.8	1 861.7	2 182.5
Мальн тэжээл	Fodder	мян.т	thous.t	26.3	39.3	65.8	34.1
Өлөн гэдэс	Small intestine	мян.гогц	thous.roll	641.1	1 057.1	1 288.5	1 250.8
Спирт	Spirit	мян.л	thous.l	6 778.9	3 541.4	3 609.1	3 440.4
Архи, дарс	Alcohol, wine	мян.л	thous.l	15 277.4	17 410.9	20 396.7	25 596.1
Шар айраг	Beer	мян.л	thous.l	19 891.1	32 445.1	44 878.5	57 133.6
Амтат ус, ундаа, жүүс	Soft drinks, juice	мян.л	thous.l	85 975.8	86 967.9	135 372.0	163 136.0
Гурил	Flour	мян.т	thous.t	62.0	105.3	143.5	105.3
Гоймон	Macaroni noodles	т	t	2 309.8	4 495.0	2 084.8	2 239.0
Талх	Bread	мян.т	thous.t	25.8	23.5	21.7	23.9
Нарийн боов	Bakery products	мян.т	thous.t	13.2	12.8	12.9	13.0
Жигнэмэг	Biscuit	мян.т	thous.t	0.5	0.3	0.3	0.4
Чихэр	Sweets	мян.т	thous.t	0.1	0.1	0.1	0.1
Тамхи	Cigarettes	мян.блок	thous.blocks	7 815.0	6 673.5	6 866.0	8 515.0
Ном	Book	сая х.д.х	mln.pr.p	42.1	49.7	55.5	47.5
Сонин	Newspaper	сая х.д.х	mln.pr.p	64.8	37.5	42.2	40.8
Хүснэгт, маягт	Forms	сая х.д.х	mln.pr.p	6.7	5.7	6.5	8.7
Шингэн эм	Liquid medicine	т	t	850.9	1 311.1	2 002.0	2 426.0
Шахмал эм	Medical tablets	мян.боодол	thous.packs	8 374.8	11 205.0	9 844.0	15 408.8
Монгол эм	Mongolian medicine	мян.төг	thous.tog	10 046.2	23 466.3	29 139.9	45 704.9
Нэг удаагийн тариур	Disposable injection syringe	сая ш	mln.pcs	10.9	10.3	4.0	0.8
Алт, мөнгөн эдлэл	Jewellery	мян.ш	thous.pcs	1.1	1.3	1.3	1.0
Лаа	Candle	мян.ш	thous.pcs	2 119.5	4 743.4	1 422.5	322.0

11.8 НЭГ ХҮНД НОГДОХ АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ЗАРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ*

SOME INDUSTRIAL PRODUCTION PER CAPITA*

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	Гкал	Gkal	2.9	3.1	3.1	3.1
Нүүрс	Coal	тн	t	3.8	5.4	9.2	11.5
Газрын тос	Crude oil	баррель	barrel	0.4	0.7	0.8	0.9
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	кг	kg	137.1	137.8	130.4	124.7
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Milk, dairy products	л	l	6.6	9.2	12.4	15.3
Малын мах	Meat	кг	kg	4.5	6.8	4.4	4.7
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	Kind of sausage	кг	kg	0.7	0.6	0.6	0.8
Архи, дарс	Alcohol, wine	л	l	5.8	6.5	7.4	9.2
Шар айраг	Beer	л	l	7.5	12.1	16.4	20.5
Амтат ус, ундаа, жүүс	Soft drinks, juice	л	l	32.5	32.3	49.4	58.5
Гурил	Flour	кг	kg	23.5	39.1	52.4	37.8
Талх	Bread	кг	kg	9.8	8.7	7.9	8.6
Нарийн боов	Bakery products	кг	kg	5.0	4.7	4.7	4.7
Цемент	Cement	кг	kg	101.9	87.3	117.8	152.8
Улаан тоосго	Bricks made from clay	ш	psc	11	7	10	11

Тайлбар: * Нийт хүн амын тоогоор тооцсон
Note: * Estimated by total population

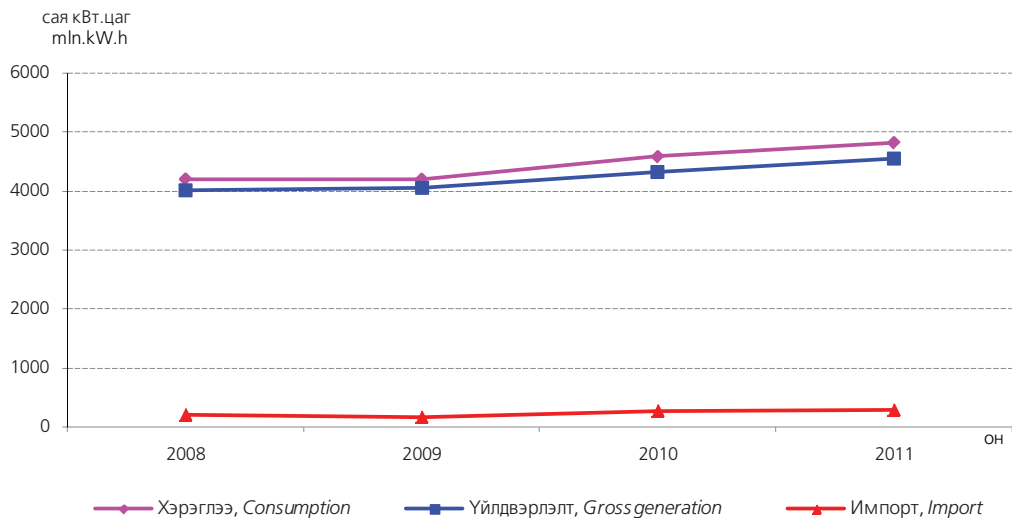
11.9 ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ТЭНЦЭЛ

BALANCE OF ELECTRICITY

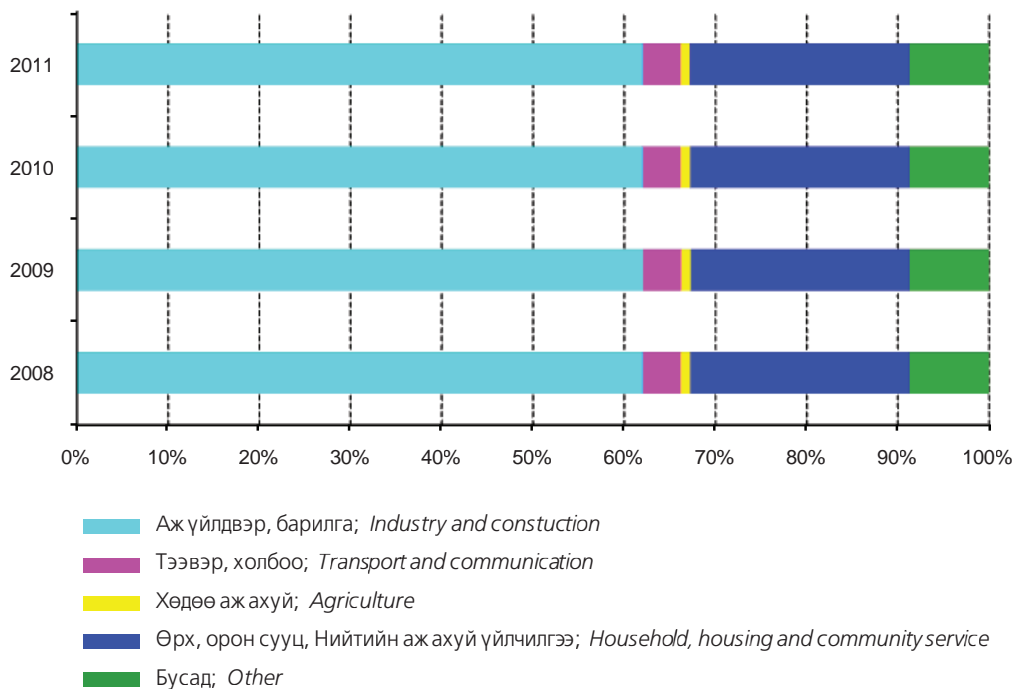
Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008	2009	2010	2011
		сая кВт.цаг mln.kW.h			
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	4 198.2	4 195.4	4 575.7	4 811.9
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	4 000.6	4 038.8	4 312.8	4 536.4
Импорт	Import	197.6	156.5	262.9	275.5
Хуваарилалт-Бүгд	Distribution -Total	4 198.2	4 195.4	4 575.7	4 811.9
Хэрэглэсэн	Consumption	3 093.3	3 034.1	3 375.9	3 453.0
Үүнээс:	Of which:				
Үйлдвэр, барилга	Industry and construction	1 918.1	1 883.1	2 093.8	2 140.8
Тээвэр, холбоо	Transport and communication	128.7	126.2	140.4	143.7
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	32.6	32.1	35.6	36.4
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Household and communal housing	742.3	727.6	809.7	829.5
Бусад	Other	271.5	265.1	296.2	302.6
Түгээлтийн болон шугамын алдагдал	Losses in transmission and distribution	435.9	493.9	505.4	644.3
Цахилгаан станцын дотоодын хэрэглээ	Station internal use	653.2	649.4	672.2	690.8
Экспорт	Export	15.9	18.1	22.2	23.8
Нэг хүн амд ногдох үйлдвэрлэсэн цахилгаан эрчим хүч, кВт.ц	Electricity produced per capita, kW.h	1 513.5	1 500.8	1 574.8	1 628.1

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

Цахилгааны эрчим хүчний үйлдвэрлэлт, хэрэглээ, импорт Electricity generation and consumption, import

Цахилгааны эрчим хүчний хэрэглээний бүтэц, хувиар, салбараар Composition of electricity consumption, in percent, by divisions

11.10 НҮҮРСНИЙ ТЭНЦЭЛ

BALANCE OF COAL

МЯН.Т *thous.t*

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008	2009	2010	2011
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	10 453.7	14 883.5	26 506.1	34 903.9
Эхний үлдэгдэл	<i>Stock at the begining of the year</i>	381.3	441.2	1 344.0	2 874.1
Үйлдвэрлэсэн	<i>Produced</i>	10 071.9	14 442.1	25 161.9	32 029.7
Төрийн өмчит уурхай	<i>State owned mining company</i>	6 674.2	7 186.7	10 459.5	12 090.3
Хувийн хэвшлийн уурхай	<i>Private sector's mining company</i>	3 397.7	7 255.4	14 702.4	19 939.4
Импорт	<i>Import</i>	0.5	0.2	0.2	0.1
Хэрэглэсэн-Бүгд	<i>Consumption-Total</i>	5 843.2	6 426.2	6 905.8	6 815.3
Дулааны цахилгаан станцад хэрэглэсэн	<i>Consumed by thermal power stations</i>	4 849.9	5 077.9	5 533.2	5 410.1
Аж ахуйн нэгж байгуулага болон өрхөд түлшний зориултаар нийлүүлсэн:	<i>Distributed to establishments and households for fuel purposes</i>	993.3	1 348.3	1 372.6	1 405.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үйлдвэр, барилга	<i>Industry & construction</i>	190.1	226.3	179.6	221.9
Тээвэр, холбоо	<i>Transport & communication</i>	41.3	41.2	49.5	52.5
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	7.2	13.6	10.0	8.9
Орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Communal housing</i>	580.6	598.2	614.9	641.3
үүнээс: өрхөд	<i>of which: household</i>	406.6	596.5	612.3	639.7
Бусад	<i>Other</i>	174.1	469.0	518.6	480.6
Дахин боловсруулах үйлдвэрт	<i>Manufacturing</i>	-	-	-	2 578.1
Экспорт	<i>Export</i>	4 169.3	7 113.2	16 726.2	21 296.0
Эцсийн үлдэгдэл	<i>Stock at the end of the year</i>	441.2	1 344.0	2 874.1	4 214.5

11.11 ДУЛААНЫ ТЭНЦЭЛ

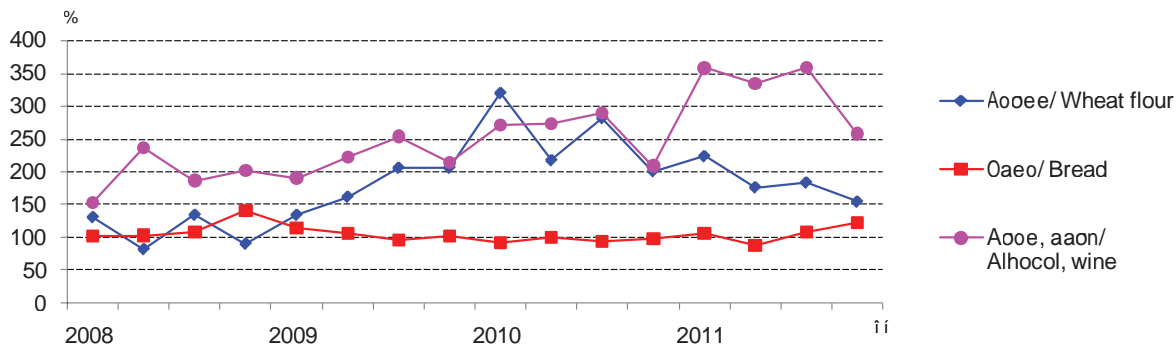
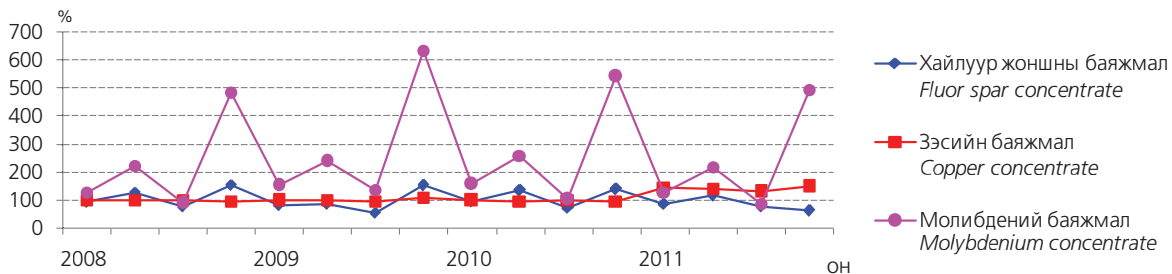
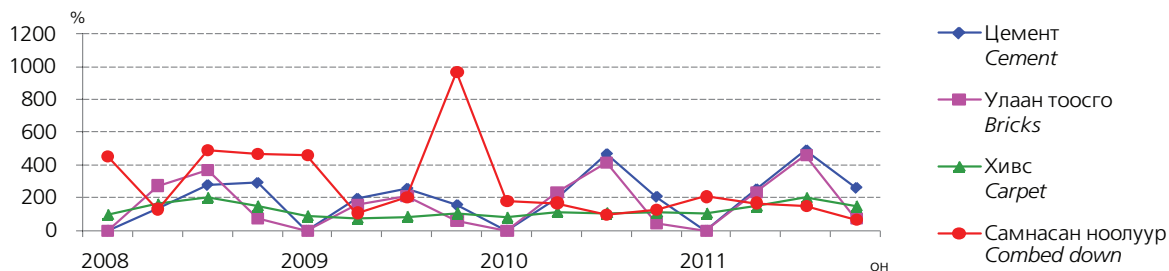
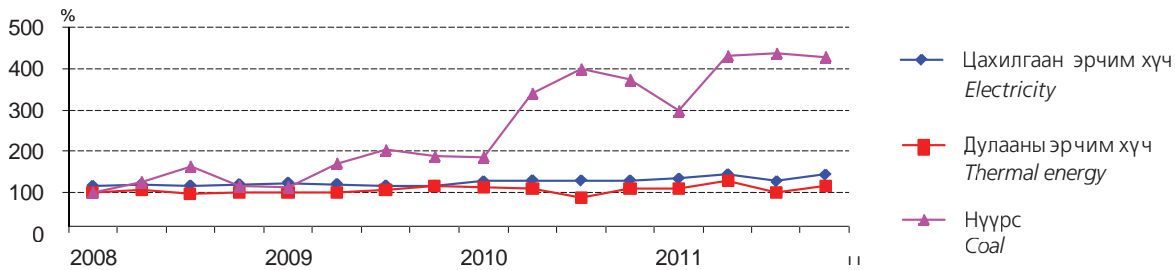
BALANCE OF THERMAL ENERGY

мян.Гкал *thous.Gkal*

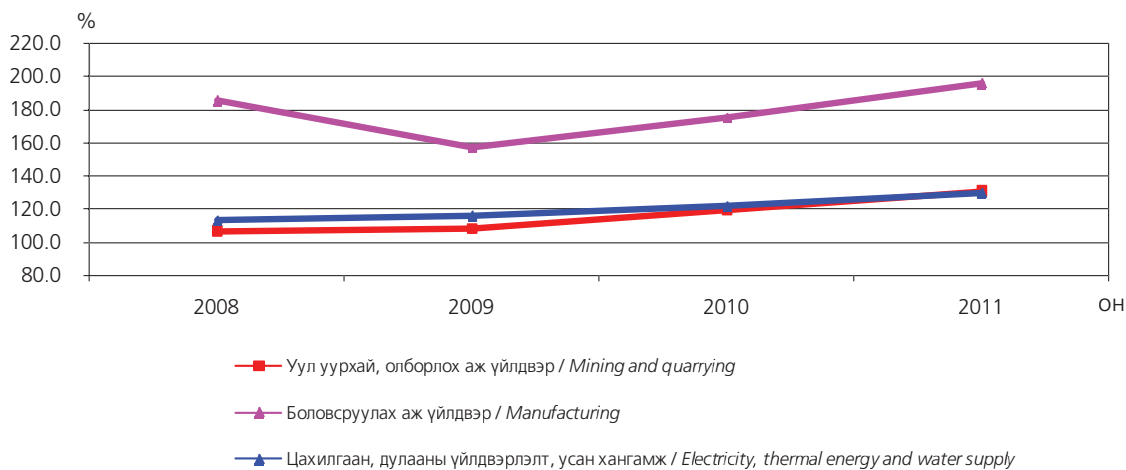
Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008	2009	2010	2011
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	7 759.6	8 320.5	8 362.5	8 682.9
Дулааны цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ	<i>Power and thermal station's internal use</i>	396.6	335.3	338.4	366.0
Аж ахуйн нэгж байгуулага болон өрхөд түгээсэн-Бүгд	<i>Distributed to establishments and households</i>	7 237.9	7 828.5	7 820.2	8 032.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Үйлдвэр, барилга	<i>Industry and construction</i>	2 167.6	2 002.2	2 082.9	2 067.1
Тээвэр, холбоо	<i>Transport and communication</i>	278.6	264.4	281.7	278.7
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	39.7	37.8	40.5	42.7
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Household and communal housing</i>	3 429.8	3 573.9	3 361.8	3 473.9
Бусад	<i>Other</i>	1 322.2	1 950.2	2 053.4	2 170.2
Түгээлтийн алдагдал	<i>Losses in transmission and distribution</i>	125.1	156.8	203.9	284.3

БҮЛЭГ 11. АЖ ҮЙЛДВЭР |

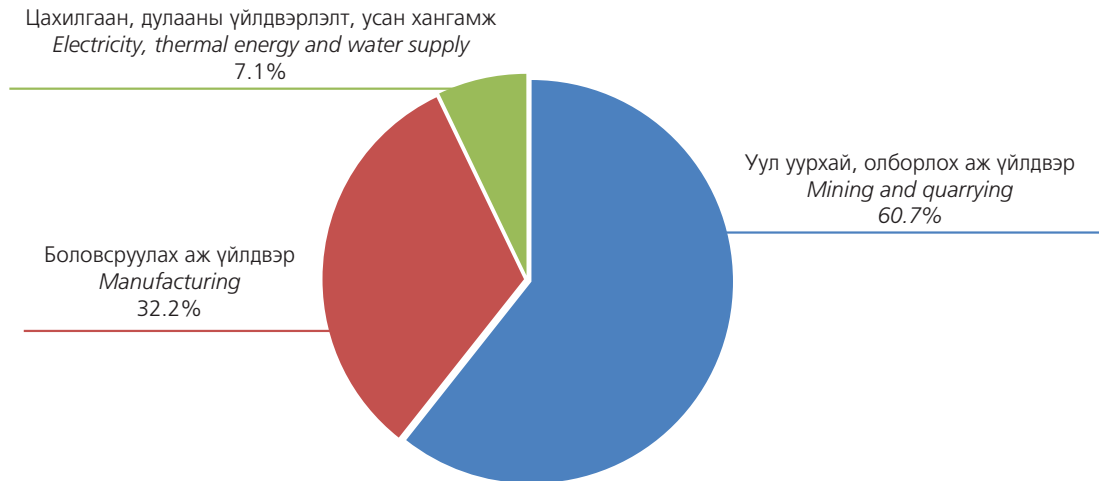
Зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүний биет хэмжээний индекс, улирлаар, 2005=100%
Quantity index of some major industrial commodities, by quarter, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн индекс, 2005=100%
Index of gross industrial output, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн 2011 оны салбарын бүтэц, оны үнээр
Composition of gross industrial output of 2011, by divisions, at current prices

ТЭЭВЭР

Тээврийн салбар нь өргөн уудам нутагтай, хүн ам харьцангуй сийрэг суурьшилтай манай улсын хувьд эдийн засагт чухал ач холбогдолтой салбарын нэг юм.

Манай улсад авто, төмөр зам, агаар, усан замын үндсэн 4 төрлийн тээврийн дэд салбарууд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Авто тээврийн статистикийн мэдээллийг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан, агаарын болон төмөр замын тээврийн мэдээг иргэний агаарын тээврийн компаниуд, Иргэний нисэхийн ерөнхий газар болон Төмөр замын хэрэг эрхлэх газар шууд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна.

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто тээврийн хэрэгслийн дүнг Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо, хяналт зохицуулалтын алба нэгтгэж, аймаг, нийслэлээр салгаж мэдээлдэг.

Ачаа эргэлт - Ачаа эргэлтийг тооцохдоо тээвэрлэсэн ачааг тээсэн зай/км/-аар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тодорхойлно;

Зорчигч эргэлт - Зорчигч эргэлтийг тооцохдоо зорчсон зорчигчдын тоог аялсан зай/км/-аар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тодорхойлно;

Авто замыг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- хатуу хучилттай замд цемент, асфальт, хөнгөвчилсөн материалаар хучсан хар замыг оруулна.
- хайрган замд засч, сайжруулсан хөрсөн зам дээр хайрга, чулуу асгаж нягтруулсан замыг оруулна.
- сайжруулсан хөрсөн замд энгийн хөрсөн замыг тэгшлэн, засч, нягтруулсан замыг оруулна.
- энгийн шороон зам буюу ямар нэгэн хучилтгүй, засч сайжруулаагүй ердийн хөрсөн замыг хамааруулна.

TRANSPORTATION

Mongolia has a vast territory and is one of the most sparsely populated countries in the world. Therefore, the transportation sector plays a vital role for the country's economy. Transport sub-sectors of air, rail, road and water operate in the country.

Road transportation data is compiled from entities and establishments and provided by the statistical divisions of aimags and the capital city to the National Statistical Office whereas airline companies, the Civil Aviation Authority and the Mongolian Railway Authority forward their figures directly to the office.

The Vehicle Inspection and Regulatory Agency of Mongolia compile technical inspection data and provide figures by aimags and the capital city.

***Freight turnover** is a basic conventional physical indicator of transport efficiency. It is estimated by multiplying the total amount of the weight of transported cargo by the shipping distance;*

***Passenger turnover** is measured by multiplying the total amount of the transported passengers by the shipping distance;*

Roads are classified as:

- Paved roads include cement and asphalt roads.*
- Gravel roads include repaired and improved natural roads covered with stones and gravel.*
- Improved soil roads include repaired and improved natural roads.*
- Ordinary soil roads and natural roads include unpaved, unrepaired roads.*

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР |

12.1 БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, төрлөөр

MAIN INDICATORS OF TRANSPORTATION, by types

Тээврийн төрөл	Types of transport	2008	2009	2010	2011
Ачаа эргэлт, сая т.км		Freight turnover, mln t.km			
Бүгд	Total	9 051.4	9 016.4	12 124.8	16 336.7
төмөр замын	railway	8 261.4	7 852.1	10 286.7	11 418.7
авто	road	782.1	1 160.7	1 834.0	4 910.3
агаарын	air	7.9	3.7	4.2	7.7
Тээсэн ачаа, мян.т		Carried freight, thous.t			
Бүгд	Total	23 904.4	24 736.7	29 415.9	44 086.0
төмөр замын	railway	14 646.9	14 171.5	16 804.0	18 447.7
авто	road	9 255.7	10 563.8	12 610.2	25 635.3
агаарын	air	1.8	1.4	1.6	2.9
Зорчигч эргэлт, сая хүн км		Passenger turnover, mln.pass.km			
Бүгд	Total	3 607.3	3 179.2	3 607.4	4 695.7
төмөр замын	railway	1 400.4	1 008.5	1 220.0	1 399.7
авто	road	1 215.0	1 535.9	1 480.2	2 321.8
агаарын	air	991.9	634.9	907.2	974.1
Зорчигчид, сая хүн		Carried passengers, mln.passengers			
Бүгд	Total	231.6	232.5	250.7	296.2
төмөр замын	railway	4.3	3.1	3.5	3.8
авто	road	226.9	229.0	246.7	291.8
агаарын	air	0.4	0.3	0.4	0.6

12.2 АВТО МАШИНЫ ТОО, төрлөөр

NUMBER OF VEHICLES, by type

Төрөл	Types of vehicles	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	190 459	224 068	254 486	312 542
Авто машины төрлөөр		By type			
суудлын	passenger automobile	127 538	153 906	172 583	208 514
ачааны	truck	41 138	47 291	61 841	75 090
автобус	bus	15 780	16 136	16 366	22 547
тусгай зориулалтын	vehicle for special purposes	6 003	6 735	3 696	6 391
Ашигласан жилээр		By used year			
3 жил хүртэл	up to 3 years	14 028	14 950	8 585	10 770
4-6 жил	4-6 years	18 567	24 897	54 283*	46 114*
7-10 жил	7-10 years	43 832	72 855	191 618**	255 658**
11-ээс дээш	11 and over	114 032	111 366	-	-

Тайлбар: Ашигласан жилийн ангилал өөрчлөгдсөн болно.

* 4-9 жил

** 10-аас дээш жил

Note: Classification of used year was changed.

* 4-9 years

** 10 and over years

12.3 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГТ ХАМРАГДСАН АВТО МАШИНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF VEHICLES PASSED TECHNICAL INSPECTION, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011	Үүнээс: төрлөөр <i>By type</i>				Of which: ашигласан жилээр <i>By used year</i>			
					суудлын <i>passenger automobile</i>	ачааны <i>truck</i>	автобус <i>bus</i>	тусгай зориулалтын <i>special purpose's</i>	3 жил хүртэл <i>up to 3 years</i>	4-9 жил <i>4-9 years</i>	10-ээс дээш <i>10 and over</i>	
БҮГД	TOTAL	190 459	224 068	254 486	312 542	208 514	75 090	22 547	6 391	10 770	46 114	255 658
		Баруун бүс				Western region						
Дүн	Subtotal	19 492	19 452	20 796	22 088	14 490	5 682	1 760	156	360	2 068	19 660
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 623	4 813	5 152	5 175	3 582	1 352	217	24	52	375	4 748
Говь-Алтай	<i>Gobi-Altai</i>	3 451	3 517	3 453	3 937	2 664	770	469	34	38	393	3 506
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 683	3 605	3 467	3 975	2 142	1 348	458	27	47	378	3 550
Увс	<i>Uvs</i>	3 472	3 225	3 947	4 052	2 790	963	273	26	114	456	3 482
Ховд	<i>Khovd</i>	3 263	4 292	4 777	4 949	3 312	1 249	343	45	109	466	4 374
		Хангайн бүс				Khangaigai region						
Дүн	Subtotal	27 440	31 133	32 473	37 123	21 939	10 892	3 948	344	586	3 333	33 204
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 377	3 727	4 361	4 546	2 155	2 044	326	21	52	281	4 213
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 350	3 553	3 894	4 486	2 875	920	652	39	106	396	3 984
Булган	<i>Bulgan</i>	3 373	3 297	4 276	4 234	2 151	1 765	266	52	67	337	3 830
Орхон	<i>Orkhon</i>	6 564	7 760	6 900	8 635	5 906	1 650	957	122	159	998	7 478
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	5 287	6 177	6 463	6 895	4 050	2 059	736	50	71	572	6 252
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 489	6 619	6 579	8 327	4 802	2 454	1 011	60	131	749	7 447
		Төвийн бүс				Central region						
Дүн	Subtotal	27 353	31 222	28 402	32 212	17 714	11 193	2 281	1 024	1 588	4 104	26 520
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	901	1 152	817	851	491	286	53	21	27	114	710
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	4 793	6 040	5 296	6 833	4 646	1 618	506	63	45	621	6 167
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 883	4 383	4 317	5 360	3 163	1 569	275	353	97	752	4 511
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 126	4 012	2 456	2 957	1 821	806	264	66	61	273	2 623
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 978	4 999	5 293	5 718	2 328	2 471	497	422	1 230	1 520	2 968
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5 430	5 067	5 048	5 379	2 665	2 351	290	73	57	398	4 924
Төв	<i>Tov</i>	5 242	5 569	5 175	5 114	2 600	2 092	396	26	71	426	4 617
		Зүүн бүс				Eastern region						
Дүн	Subtotal	9 326	10 814	10 105	11 328	6 372	4 167	684	105	195	1 061	10 072
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 287	3 980	3 566	3 716	2 184	1 170	302	60	102	357	3 257
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 632	3 427	3 529	3 884	2 023	1 687	162	12	26	362	3 496
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 407	3 407	3 010	3 728	2 165	1 310	220	33	67	342	3 319
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	106 848	131 447	162 710	209 791	147 999	43 156	13 874	4 762	8 041	35 548	166 202

Эх үүсвэр: Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо, хяналт зохицуулалтын албаны мэдээлэл
Source: Data from Vehicle Inspection, Supervision and Regulatory Body

БҮЛЭГ 12. ТЭЭВЭР |

12.4 ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF RAILWAY TRANSPORTATION

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	14 646.9	14 171.5	16 804.0	18 447.7
орон нутгийн	<i>local</i>	8 016.2	7 656.3	8 304.4	8 574.2
олон улсын	<i>international</i>	6 630.7	6 515.3	8 499.6	9 873.6
гаргалт	<i>exit</i>	2 565.0	2 954.9	4 638.8	5 966.2
оруулалт	<i>entry</i>	1 727.3	1 263.7	1 546.2	2 018.4
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	2 338.4	2 296.6	2 314.6	1 889.0
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln.t.km</i>	8 261.4	7 852.1	10 286.7	11 418.7
орон нутгийн	<i>local</i>	2 662.8	2 363.6	2 631.2	2 870.2
олон улсын	<i>international</i>	5 598.6	5 488.5	7 655.5	8 548.6
гаргалт	<i>exit</i>	2 132.5	2 352.2	4 315.9	5 400.3
оруулалт	<i>entry</i>	870.6	587.1	770.4	1 051.4
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	2 595.6	2 549.3	2 569.2	2 096.8
Зорчигчид, мян.хүн	<i>Passengers carried, thous.person</i>	4 358.8	3 118.3	3 516.3	3 832.1
олон улсын	<i>international</i>	185.2	127.3	144.2	165.3
дотоодын	<i>local</i>	4 173.7	2 991.0	3 372.1	3 666.8
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	1 400.4	1 008.5	1 220.0	1 399.7
Төмөр замын нийт урт, км	<i>Total railway length, km</i>	1 815	1 815	1 815	1 815
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох төмөр зам, км	<i>Railway length km, per 1000 km² territory</i>	1.2	1.2	1.2	1.2
1 км төмөр замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km railway length</i>	4 551.7	4 326.2	5 667.6	6 291.3
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km per person</i>	771.6	555.6	672.2	771.2

12.5 АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF ROAD TRANSPORTATION

		2008	2009	2010	2011
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	9 255.7	10 563.8	12 610.2	25 635.3
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln t.km</i>	782.1	1 160.7	1 834.0	4 910.3
Зорчигчид, сая хүн	<i>Carried passengers, mln. passengers</i>	226.9	229.0	246.7	291.8
Зорчигч эргэлт, сая хүн.км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	1 215.0	1 535.9	1 480.2	2 321.8
Сайжруулсан авто замын нийт урт, км	<i>Total improved auto road, km</i>	6 545.0	6 692.3	6 734.4	7 633.4
1000 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох сайжруулсан авто зам, км	<i>Improved auto road km, per 1000 km² territory</i>	4.2	4.3	4.3	4.9
Сайжруулсан 1 км авто замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km improved auto road</i>	119.5	173.4	272.3	643.3
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km per person</i>	185.6	229.5	219.8	304.2

12.6 ИРГЭНИЙ АГААРЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF CIVIL AIR TRANSPORTATION

		2008	2009	2010	2011
Тээсэн ачаа, т	<i>Carried freight, t</i>	1 847.0	1 369.1	1 642.9	2 930.9
шуудан	<i>mail</i>	401.3	320.1	381.2	429.1
тээш	<i>luggage</i>	262.6	348.6	273.7	392.5
ачаа	<i>freight</i>	1 183.2	700.3	988.0	2 109.2
Зорчигчид мян.хүн	<i>Passengers carried, thousand person</i>	365.5	309.3	398.2	574.0
олон улсын	<i>international</i>	262.8	235.9	277.1	379.2
дотоодын	<i>domestic</i>	102.7	73.4	121.1	194.8
Олон улсын нислэгийн тоо	<i>Number of international flight</i>	69 922	64 899	72 984	84 077
дамжин өнгөрөлтийн тоо	<i>number of overflight</i>	65 543	60 778	67 936	77 975
олон улсын буулт, хөөрөлт	<i>international landing & take off</i>	4 379	4 121	5 048	6 102
Орон нутгийн нислэгийн тоо	<i>Number of local flight</i>	4 140	4 321	6 748	8 590

12.7 САЙЖРУУЛСАН АВТО ЗАМЫН УРТ, км

IMPROVED AUTO ROAD, km

		2008	2009	2010	2011
Сайжруулсан зам	<i>Improved auto road-total</i>	6 545.0	6 692.3	6 734.4	7 633.4
үүнээс:	<i>of which:</i>				
хатуу хучилттай	<i>with hard cover</i>	2 671.2	2 824.0	3 015.6	4 063.4
хайрган хучилттай	<i>with gravel cover</i>	1 999.8	1 994.3	2 071.6	1 959.2
сайжруулсан хөрсөн зам	<i>improved soil road</i>	1 874.0	1 874.0	1 647.2	1 610.8

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Харилцаа холбооны үйл ажиллагааны нийт орлого, үүнээс хүн амаас орсон орлого, суурин болон үүрэн утас, утасгүй холбоо, шугамын радио цэг, сансрын холбооны хэрэглэгч, интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага, интернет үйлчилгээний цэг (интернет кафе)-ийн тоо, интернетийн байнгын хэрэглэгчид, болон компьютерийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтийг энд тусгав.

Монголын цахилгаан холбоо, Монгол шуудан компани нь нийслэлийн нутаг дэвсгэрт байрладаг үндсэн нэгжүүдээс статистикийн мэдээллийг авч нэгтгээд нийслэлийн статистикийн газарт, аймгийн холбооны газар нь сумдаас мэдээллийг авч нэгтгээд аймгийн статистикийн хэлтэст мэдээлдэг бөгөөд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар нь мэдээллийг Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Харилцаа холбооны салбарын үйл ажиллагааны нийт орлогод цахилгаан болон хөдөлгөөнт холбоо, мэдээллийн технологи, шуудангийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын тайлант хугацааны нийт орлогыг хамруулна.

Үүрэн утас хэрэглэгч гэж цахилгаан холбооны нийтийн сүлжээнд хөдөлгөөнт технологийг ашиглан холбогдох боломж бүхий хэрэглэгчдийг хэлнэ.

Утасгүй холбооны хэрэглэгч гэж тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд ажиллах радио долгионы холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Сансрын холбооны хэрэглэгч гэж сансрын хиймэл дагуул ашиглан холбогдож буй холбооны хэрэглэгчийг хэлнэ.

Интернет кафе гэдэг нь олон нийтэд нэг цэгт интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч үйлчилгээний цэгийг хэлнэ.

Интернетийн байнгын хэрэглэгчид гэж сар бүр тодорхой хэмжээний төлбөр төлж интернетийг тогтмол хэрэглэдэг хэрэглэгчийг хэлнэ.

Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос интернетийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан эрх бүхий байгууллагыг хамруулна.

TELECOMMUNICATION

The telecommunication section provides main statistics such as on total revenue from the telecommunication sector of Mongolia, the revenue gained from the population, number of telephone lines, mobile phone subscribers, wireless phones, wired radio stations, satellite communication subscribers, internet service providers, internet cafes, permanent internet users, and computers.

The Mongolian Telecommunication Company and the Mongol Post Company compile relevant data from their units in the capital city and submit them to the Municipal Statistics Department. Telecommunication offices in aimags (province) collect data from respective soums and transfer them to the aimag's statistical divisions, which send them to the National Statistical Office for compilation.

Total revenue of the telecommunication sector includes revenue of companies and entities which provide telecommunication, mobile communication, postal and information technology services in the reporting period.

Mobile phone subscribers refer to users of portable telephones subscribing to public mobile telephone services using cellular technology, which provide access to the PSTN.

Wireless communication subscribers are the users, who use the radio waved communication in a certain network.

Satellite communication subscribers are the users, who use satellite communications.

Internet cafe is an entity or company which provides internet service to the public in one location.

Permanent internet subscribers are the users, who use permanently internet and pay monthly for this service.

Internet Service Provider is an organization that has an official authority and was granted a special license to operate internet service by the Communications Regulatory Committee.

БҮЛЭГ 13. ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

13.1 ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF TELECOMMUNICATION SECTOR

		2008	2009	2010	2011
Харилцаа холбооны салбарын тоо	<i>Telecommunication offices</i>	333	333	320	221
Шуудангийн салбарын тоо	<i>Post offices</i>	391	395	405	397
Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого, оны үнээр, сая төг	<i>Revenue from telecommunication services mln. tog, at current prices</i>	343 405.0	380 058.6	401 631.1	459 006.8
Хүн амаас орсон орлого, сая төг	<i>Revenue from population, mln.tog</i>	297 355.3	309 159.3	315 027.5	343 898.5
Суурин утасны цэг, мян.	<i>Telephone lines, thous.</i>	151.6	142.9	143.2	131.8
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	<i>Telephone lines, per 1000 inhabitants</i>	57	53	52	47
Телевизийн нэвтрүүлэх, дахин дамжуулах станцын тоо*	<i>Transmitting TV stations*</i>	359	373	378	378
Шугамын радио цэг, мян.	<i>Wired-radio stations, thous.</i>	52.1	54.6	56.2	50.5
Телевизор, мян.	<i>TV sets, thous.</i>	454.0	489.5	554.4	708.1
Кабелийн телевизийн хэрэглэгчдийн тоо	<i>Cabel television users</i>	101 332	112 921	120 551	180 052
Үүрэн утас хэрэглэгчийн тоо (давхардсан тоогоор), мян.	<i>Mobile phone subscribers, thous. (by duplicated number)</i>	1 745.9	2 208.7	2 532.9	2 942.3
Утасгүй холбооны хэрэглэгч	<i>Wireless telephone (WLL) subscribers</i>	35 404	45 490	45 461	44 999
Сансрын холбооны хэрэглэгч	<i>Satellite communication subscribers</i>	417	674	773	986
Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын тоо*	<i>Internet service providers (ISP)*</i>	30	56	77	85
Интернет кафе*	<i>Internet cafes*</i>	110	120	200	180
Интернетийн байнгын хэрэглэгчдийн тоо, мян.*	<i>Permanent internet subscribers thous.*</i>	42.0	106.0	199.8	457.6
Компьютерийн тоо*	<i>Computers*</i>	150 963	189 500	373 075	421 901
1000 хүнд ногдох компьютерийн тоо	<i>Computers, per 1000 inhabitants</i>	57	70	136	151

Эх үүсвэр: * Мэдээлэл, шуудан, харилцаа холбоо, технологийн газар
Source: * Information, Communication Technology and Post Authority

13.2 ХАРИЛЦАА ХОЛБОО, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нэр төрлөөр

TELECOMMUNICATION AND POSTAL SERVICE INDICATORS, by type

		2008	2009	2010	2011
Явуулсан бичиг, захидал, боодол, мян.ш	<i>Sent letters, mails, wrappers and parcels, thous.pcs</i>	604.9	673.8	744.0	879.1
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	229	250	272	316
Хүргэсэн тогтмол хэвлэл, сая ш	<i>Delivered periodicals, mln.pcs</i>	19.0	11.4	10.6	13.5
нэг хүнд ногдох, ш	<i>per capita, piece</i>	7	4	4	5
Цахилгаан мэдээ, мян.ш	<i>Telegrams, thous.pcs</i>	52.8	25.8	19.5	10.5
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	20	10	7	4
Утасны яриа*, сая минут	<i>Trunk calls*, mln.minutes</i>	187.8	140.5	97.6	71.5
нэг хүнд ногдох, минут	<i>per capita, minutes</i>	71	52	36	26

Тайлбар: * Зөвхөн суурин утасны яриагаар тооцов.
Note: * Estimated by calls of fixed line only.

13.3 СУУРИН УТАСНЫ ЦЭГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF TELEPHONE LINES, by regions, aimags and the Capital city

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	151 558	142 862	143 193	131 804
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	10 823	9 357	8 146	6 533
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 330	3 356	3 179	2 836
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 779	1 350	1 055	932
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 880	1 761	1 145	851
Увс	<i>Uvs</i>	2 100	1 765	1 504	663
Ховд	<i>Khovd</i>	1 734	1 125	1 263	1 251
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	18 757	15 800	14 630	12 969
Архангай	<i>Arkhangai</i>	929	707	589	550
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 725	1 553	1 456	1 178
Булган	<i>Bulgan</i>	2 107	1 763	1 489	1 348
Орхон	<i>Orkhon</i>	8 651	7 553	7 340	7 455
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 356	1 629	1 391	1 022
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 989	2 595	2 365	1 416
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	21 267	18 599	17 864	15 928
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	489	459	421	395
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	9 544	8 689	8 692	7 612
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 383	3 582	3 240	3 079
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 327	931	795	720
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 930	1 783	1 614	1 411
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 933	1 631	1 674	1 491
Төв	<i>Tov</i>	1 661	1 524	1 428	1 220
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	5 314	4 221	3 686	3 239
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 716	1 344	1 277	1 094
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 422	1 090	935	819
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 176	1 787	1 474	1 326
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	95 397	94 885	98 867	93 135

ГАДААД ХУДАЛДАА

Гаалийн ерөнхий газрын статистикт үндэслэн гадаад худалдааны салбарын үндсэн үзүүлэлтийг тооцож байна. Түүнчлэн дэлхийн худалдааны байгууллагаас боловсруулсан “Барааг тодорхойлох, кодлох, уялдуулсан систем”-ийн ангиллын дагуу барааны бүлэг, нэр төрлийг тогтоодог.

Гадаад худалдааны гаалийн статистик нь улс орны материаллаг нөөцийг нэмэгдүүлэн эдийн засгийн нутаг дэвсгэрт орж байгаа /импорт/, мөн тус нөөцөөс хасагдан эдийн засгийн нутаг дэвсгэрээс гарч байгаа /экспорт/ бүх төрлийн барааг бүртгэн мэдээлж байна. Харин Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжуулан өнгөрүүлж байгаа /транзит/ болон түр хугацаагаар оруулж, буцаан гаргаж байгаа /дотоодод болон хилийн чанадад боловсруулалт хийх бараанаас бусад/ бараа улс орны материаллаг нөөцийн хэмжээнд нөлөөлдөггүй тул эдгээрийг гадаад худалдааны эргэлтэд оруулж бүртгэдэггүй.

Гадаад худалдааны гаалийн статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь гаалийн мэдүүлэг бөгөөд гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн эцсийн өдрөөр экспорт, импортыг бүртгэж, статистикийн албан ёсны мэдээлэлд тусгана.

Экспорт, импортын нийт хэмжээг дараах бүлгээр ангилаж байна.

Үүнд : - Валютын төлбөрт худалдаа;

- Бараа солилцоо;

- Төлбөрт зориулсан бараа;

- Гадаадын захиалагчийн материал, түүгээр хийсэн бараа;

- Гадаадын зээлийн хөрөнгөөр нийлүүлсэн бараа;

- Гадаадын тусламжийн бараа;

- Хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлсэн бараа;

Барааны экспорт - Тодорхой барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээс гарган, тухайн нутаг дэвсгэрийн гадна бүрмөсөн үлдээх зорилго бүхий гаалийн горим юм.

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу экспортод дараах горимын барааг хамруулна. Үүнд:

- Дотоодын бараа;
- Үйлдвэрлэлийн чөлөөт бүсээс гаралтай дотоодын бараа;
- Гаалийн нутаг дэвсгэрт боловсруулсан бараа;
- Өөрчлөлт оруулахгүй, буцаан гаргах нөхцөлтэй түр оруулан буцаан гаргасан бараа /реэкспорт/;

Экспортын барааг ДАФ буюу Монгол улсын хилийн нөхцлийн үнээр тооцно.

Барааны импорт - Гадаадын барааг гаалийн нутаг дэвсгэрт бүрмөсөн оруулах гаалийн горим юм. Энэхүү горимын дагуу бараанд ногдуулах ёстой аливаа импортын татвар, хураамжуудын төлбөр тооцоог хийж гаалийн бүхий л шаардагдах үйл ажиллагааг дуусгавар болгосон байна.

Бүртгэлийн ерөнхий системийн дагуу импортод дараах горимын барааг хамруулна. Үүнд:

- Гадаадын бараа;
- Хилийн чанадад боловсруулалт хийгдсэн гадаадын бараа;
- Өөрчлөлт оруулахгүй буцаан оруулах нөхцөлтэй түр гарган буцаан оруулсан бараа/реимпорт/;

Импортын барааг Монгол Улсын хил хүртэлх бүх зардлыг шингээсэн СИП буюу Монгол Улсын хилийн нөхцлийн үнээр үнэлнэ.

Экспорт, импортын барааны үнийн дүнг америк долларт шилжүүлэхэд гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн өдрийн Монголбанкны валютын ханшийг мөрдөнө.

Гадаад худалдааны үнийн болон биет хэмжээний индексийг гадаад худалдааны үйл ажиллагаа, үр ашиг, нөхцлийг бодитой үнэлж дүгнэх, үндэсний тооцооны системийн зарим үзүүлэлтийг тооцоход ашиглана.

Гадаад худалдааны үнийн болон тоо хэмжээний индекс тооцох аргачлалын дагуу гадаад худалдааны үнийн индексийг томьёо 1-ээр, биет хэмжээний индексийг томьёо 2-оор, гадаад худалдааны нөхцлийн индексийг томьёо 3-аар, 2005 оныг суурь болгон авч, тооцоог хийдэг.

$$PII = \frac{\sum p_{nt} q_{no}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (1)$$

$$QIP = \frac{\sum p_{no} q_{nt}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (2)$$

$$TOT = \frac{PII}{QIP}; \quad (3)$$

PII- Экспорт, импортын үнийн индекс

QIP- Экспорт, импортын биет хэмжээний индекс

TOT- Гадаад худалдааны нөхцлийн индекс

p_{nt} - n нэр төрлийн барааны тайлант оны үнэ

p_{no} - n нэр төрлийн барааны суурь оны үнэ

q_{nt} - n нэр төрлийн барааны тайлант оны биет хэмжээ

q_{no} - n нэр төрлийн барааны суурь оны биет хэмжээ

INTERNATIONAL MERCHANDISE TRADE STATISTICS

International merchandise trade statistics are based on data produced by the General Customs Office of Mongolia. Commodity groups and product nomenclature are classified according to the "Harmonized Commodity Description and Coding System" developed by the World Customs Organization.

Customs statistics for external trade record all goods which add to or subtract from the stock of material resources of a country by entering (imports) or leaving (exports) its economic territory. Goods in transit or temporarily admitted or withdrawn (except for goods inward or outward processing) do not add to or are not included in the international merchandise trade statistics.

For the customs statistics, a primary source of information is the customs declaration. Goods are recorded at the time when they are cleared for export and import and reflected in the official statistics.

Exports and imports are classified as follows:

- trade with payment at foreign currency;*
- barter;*
- goods for repayment;*
- goods made from foreign customers materials;*
- goods delivered by foreign loan;*
- goods of foreign aid; and*
- goods delivered by investment.*

Exportation of goods means the customs procedure applicable to goods which, being in free circulation, leave the customs territory and are intended to remain permanently outside it. According to the General Trade System, general exports consist of:

- exports of domestic goods;*
- exports of domestic goods originating in industrial free zones;*
- exports of domestic goods comprised of compensating products after inward processing; and*
- re-exports of foreign goods in the same state as previously imported.*

DAF valuation is used for exports.

Importation of goods, means the customs procedure which provides that imported goods may remain permanently in the customs territory. This procedure implies the payment of any import duties and taxes chargeable and the accomplishment of all the necessary customs formalities.

According to the General Trade System, general imports consist of:

- imports of foreign goods;*
- imports of foreign goods comprised of compensating products after outward processing; and*
- re-imports of domestic goods in the same state as exported.*

CIP valuation is used for imports.

In converting the value of exported and imported goods into U.S. dollars, Mongol Bank exchange rate for the day when the goods are cleared for export and import shall be employed.

Export and import price and volume indices are essential for assessing the impact of international trade on the domestic economy and used for analyzing developments in the trade balance and estimating the volume of GDP as well as estimating some indicators for national accounts.

The estimates of price index (by formula 1) and of volume index (by formula 2) and terms of trade index (by formula 3) are based on the Methodology for Calculating Foreign Trade Price and Volume Indices of Mongolia.

$$PIL = \frac{\sum p_{nt} q_{no}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (1)$$

$$QIP = \frac{\sum p_{no} q_{nt}}{\sum p_{no} q_{no}}; \quad (2)$$

$$TOT = \frac{PIL}{QIP}; \quad (3)$$

PIL- Price index of export, import

QIP- Quantity index of export, import

TOT- Terms of trade index

P_{nt}- n product's price of accounting period

P_{no} - n product's price of period

q_{nt} - n product's quantity of accounting period

q_{no} - n product's quantity of period

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.1 НИЙТ ЭРГЭЛТ, улсаар, оны үнээр

TOTAL TURNOVER, by countries, at current prices

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Улсаар	By countries	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	5 779.0	4 023.1	6 108.6	11 415.9
үүнээс:	of which:				
Австрали	<i>Australia</i>	18.5	16.1	38.9	94.7
Австри	<i>Austria</i>	7.5	9.7	4.4	18.1
АНУ	<i>USA</i>	198.3	117.6	164.9	541.1
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	4.2	0.6	0.7	6.7
Белорусь	<i>Belarus</i>	8.9	11.4	15.2	72.3
Бельги	<i>Belgium</i>	15.8	5.6	13.8	23.0
БНСУ	<i>South Korea</i>	224.7	170.6	212.3	394.6
БНХАУ	<i>China</i>	2 534.6	1 932.5	3 437.2	6 463.7
Болгар	<i>Bulgaria</i>	3.8	2.8	3.8	4.7
Вьетнам	<i>Viet Nam</i>	10.5	8.9	35.4	18.9
Дани	<i>Denmark</i>	4.0	2.2	4.7	6.2
Израиль	<i>Israel</i>	4.0	2.9	2.2	2.1
Индонез	<i>Indonesia</i>	7.4	5.1	6.4	11.7
Испани	<i>Spain</i>	9.7	2.8	6.1	13.2
Итали	<i>Italy</i>	57.0	47.9	54.9	89.3
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	183.2	139.4	87.3	67.4
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	26.8	20.0	9.9	19.5
Канад	<i>Canada</i>	185.4	155.0	163.9	219.1
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	3.1	1.9	2.1	2.4
Малайз	<i>Malaysia</i>	26.1	19.4	31.3	64.7
Мексик	<i>Mexico</i>	1.0	6.3	8.4	11.6
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	17.5	7.8	13.2	19.6
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	1 328.6	841.0	1 129.4	1 721.0
Польш	<i>Poland</i>	32.7	17.5	29.8	46.9
Сингапур	<i>Singapore</i>	46.0	28.4	53.5	72.9
Тайвань	<i>Taiwan</i>	7.3	3.9	5.4	9.0
Тайланд	<i>Thailand</i>	17.2	15.9	19.5	32.4
Турк	<i>Turkey</i>	12.5	5.9	9.9	37.2
Украин	<i>Ukraine</i>	54.4	43.9	44.2	155.3
Унгар	<i>Hungary</i>	5.5	3.2	4.6	7.1
Финлянд	<i>Finland</i>	6.7	3.6	13.0	18.1
Франц	<i>France</i>	64.0	61.6	56.7	107.9
ХБНГУ	<i>Germany</i>	103.6	85.9	109.3	288.6
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	16.9	8.1	8.3	9.9
Швед	<i>Sweden</i>	12.1	19.4	16.9	48.3
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	5.1	5.9	7.1	31.9
Энэтхэг	<i>India</i>	19.8	12.5	17.5	46.8
Япон	<i>Japan</i>	266.1	101.6	199.2	501.2
Бусад	<i>Other</i>	228.5	78.2	67.4	116.6

14.2 ЭКСПОРТ, улсаар, оны үнээр

EXPORTS, by countries, at current prices

Улсаар	By countries	сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
		2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	2 534.5	1 885.4	2 908.5	4 817.5
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Австрали	<i>Australia</i>	0.8	0.8	0.3	0.4
АНУ	<i>USA</i>	114.2	13.9	6.0	5.0
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	3.3	0.4	0.5	1.6
Бельги	<i>Belgium</i>	0.5	0.2	0.5	0.3
БНСУ	<i>South Korea</i>	29.9	15.5	30.5	37.9
БНХАУ	<i>China</i>	1 635.9	1 393.9	2 466.3	4 439.9
Итали	<i>Italy</i>	42.2	31.4	31.8	49.8
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	165.8	126.9	67.4	20.0
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	1.2	3.2	1.5	2.6
Канад	<i>Canada</i>	174.6	147.5	141.6	90.8
Люксембург	<i>Luxembourg</i>	162.0	46.2	0.0	0.0
Мексик	<i>Mexico</i>	0.0	0.0	2.3	1.9
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	6.0	0.2	0.2	0.3
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	86.3	68.2	82.7	96.3
Польш	<i>Poland</i>	0.1	0.0	0.4	0.1
Сингапур	<i>Singapore</i>	0.4	0.7	2.5	3.4
Турк	<i>Turkey</i>	0.0	0.0	0.2	0.4
Узбекистан	<i>Uzbekistan</i>	0.1	0.1	0.4	0.2
Украин	<i>Ukraine</i>	5.3	2.1	2.6	1.9
Франц	<i>France</i>	30.3	2.2	3.9	7.7
ХБНГУ	<i>Germany</i>	11.0	15.6	22.1	14.9
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	3.1	0.1	0.2	0.1
Швед	<i>Sweden</i>	0.5	0.2	0.1	0.2
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	2.1	2.8	2.9	18.0
Энэтхэг	<i>India</i>	0.9	1.0	0.7	1.4
Япон	<i>Japan</i>	27.6	4.6	2.7	11.0
Бусад	<i>Other</i>	30.4	7.7	38.3	11.3

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА |

14.3 ИМПОРТ, улсаар, оны үнээр

IMPORTS, by countries, at current prices

сая ам.долл *mln.USD*

Улсаар	<i>By countries</i>	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	3 244.5	2 137.7	3 200.1	6 598.4
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Австрали	<i>Australia</i>	17.7	15.3	38.6	94.3
Австри	<i>Austria</i>	6.3	9.1	3.6	17.3
АНУ	<i>USA</i>	84.1	103.7	158.9	536.0
Белорусь	<i>Belarus</i>	8.9	11.4	15.2	72.3
Бельги	<i>Belgium</i>	15.3	5.4	13.3	22.7
БНСУ	<i>South Korea</i>	194.8	155.1	181.8	356.7
БНХАУ	<i>China</i>	898.7	538.6	971.0	2 023.9
Болгар	<i>Bulgaria</i>	3.8	2.7	2.9	4.7
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	9.6	7.7	12.4	15.2
Дани	<i>Denmark</i>	4.0	2.2	4.6	6.1
Израиль	<i>Israel</i>	3.8	2.7	2.2	2.1
Индонез	<i>Indonesia</i>	6.8	5.1	6.4	11.7
Испани	<i>Spain</i>	9.5	2.7	6.0	12.5
Итали	<i>Italy</i>	14.8	16.5	23.1	39.5
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	17.4	12.5	20.0	47.4
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	25.6	16.8	8.3	16.9
Канад	<i>Canada</i>	10.8	7.5	22.3	128.3
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	1.5	1.8	1.9	1.9
Малайз	<i>Malaysia</i>	26.1	19.3	31.3	64.7
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	11.5	7.6	12.9	19.3
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	1 242.3	772.8	1 046.7	1 624.7
Польш	<i>Poland</i>	32.6	17.5	29.4	46.9
Сингапур	<i>Singapore</i>	45.6	27.7	51.0	69.5
Тайвань	<i>Taiwan</i>	7.2	3.8	5.2	9.0
Тайланд	<i>Thailand</i>	16.9	15.9	18.4	32.4
Турк	<i>Turkey</i>	12.5	5.9	9.6	36.8
Украин	<i>Ukraine</i>	49.1	41.8	41.6	153.4
Унгар	<i>Hungary</i>	5.5	3.1	4.5	7.0
Финлянд	<i>Finland</i>	6.7	3.6	13.0	18.1
Франц	<i>France</i>	33.7	59.4	52.8	100.2
ХБНГУ	<i>Germany</i>	92.6	70.3	87.2	273.6
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	13.8	8.0	8.1	9.8
Швед	<i>Sweden</i>	11.6	19.2	16.7	48.1
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	3.0	3.1	4.2	13.9
Энэтхэг	<i>India</i>	18.9	11.5	16.8	45.4
Япон	<i>Japan</i>	238.5	97.0	196.5	490.2
Бусад	<i>Other</i>	43.0	33.2	61.6	125.8

SECTION 14. FOREIGN TRADE

14.4 НИЙТ ЭРГЭЛТ, ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, тив, бүсээр, оны үнээр

EXPORTS AND IMPORTS, by continent, by region, at current prices

 сая ам.долл *mln.USD*

Бүс	Region	2008	2009	2010	2011
Нийт эргэлт		Total turnover			
Бүгд	Total	5 779.0	4 023.1	6 108.6	11 415.9
Ази	<i>Asia</i>	3 218.1	2 339.1	4 060.2	7 696.0
Зүүн Хойд Азийн орнууд	<i>NorthEastern Asia countries</i>	3 032.8	2 208.6	3 854.9	7 369.3
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	<i>Southeast Asian countries</i>	108.7	79.2	147.5	202.7
Европ	<i>Europe</i>	2 126.6	1 377.0	1 639.6	2 787.7
Европын холбоо	<i>European Union</i>	727.0	473.8	449.1	804.9
Америк	<i>America</i>	412.3	286.2	349.2	805.0
Африк	<i>Africa</i>	2.5	1.2	9.9	15.3
Австрали	<i>Australia</i>	19.5	19.7	49.6	111.8
Экспорт		Export			
Бүгд	Total	2 534.5	1 885.4	2 908.5	4 817.5
Ази	<i>Asia</i>	1 706.8	1 424.4	2 540.4	4 506.0
Зүүн Хойд Азийн орнууд	<i>NorthEastern Asia countries</i>	1 693.5	1 414.0	2 499.7	4 488.7
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	<i>Southeast Asian countries</i>	2.5	1.9	26.8	7.2
Европ	<i>Europe</i>	528.5	297.4	217.4	212.1
Европын холбоо	<i>European Union</i>	434.4	224.0	131.6	95.3
Америк	<i>America</i>	297.3	162.5	149.9	98.5
Африк	<i>Africa</i>	1.1	0.2	0.5	0.5
Австрали	<i>Australia</i>	0.8	0.8	0.3	0.5
Импорт		Import			
Бүгд	Total	3 244.5	2 137.7	3 200.1	6 598.4
Ази	<i>Asia</i>	1 511.3	914.7	1 519.8	3 190.1
Зүүн Хойд Азийн орнууд	<i>NorthEastern Asia countries</i>	1 339.3	794.6	1 355.3	2 880.6
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	<i>Southeast Asian countries</i>	106.2	77.3	120.7	195.5
Европ	<i>Europe</i>	1 598.1	1 079.6	1 422.2	2 575.6
Европын холбоо	<i>European Union</i>	292.6	249.8	317.5	709.6
Америк	<i>America</i>	115.0	123.6	199.3	706.5
Африк	<i>Africa</i>	1.4	1.0	9.5	14.8
Австрали	<i>Australia</i>	18.7	18.8	49.3	111.3

14.6 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ИМПОРТ

MAIN IMPORT COMMODITIES

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Өргөн хэрэглээний бараа				Consumer goods			
Хүнсний бараа				Food commodities			
Үр тариа	<i>Wheat</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	171.3	114.7	66.2	7.4
Гурил	<i>Flour</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	132.9	105.7	65.2	67.7
Ургамлын тос	<i>Vegetable oil</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	1.3	6.7	8.7	5.1
Маргарин	<i>Margarin</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	4.7	3.2	5.1	5.0
Цэцгийн тос	<i>Butter</i>	т	<i>t</i>	77.1	83.2	106.1	101.4
Элсэн чихэр	<i>Granulated sugar</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	42.9	26.3	38.0	38.4
Хатуу чихэр	<i>Candy</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	7.3	6.7	7.1	6.1
Амтлаг гурилан зүйлс	<i>Flavoured flour product</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	11.2	9.2	11.9	14.8
Лаазалсан жимс, самар	<i>Canned fruits, nuts</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.2	0.0	0.0	0.0
Цагаан будаа	<i>Rice</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	27.9	19.0	25.9	12.0
Шар будаа	<i>Millet</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3.8	1.9	1.3	1.4
Ногоон цай	<i>Green tea</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	2.7	2.5	2.3	2.6
Янжуур тамхи	<i>Cigarette</i>	сая ш	<i>mln.p</i>	1 867.2	1 549.4	1 320.9	1 823.8
Дүнсэн тамхи	<i>Tobacco</i>	т	<i>t</i>	1 532.2	1 316.6	459.9	277.1
Төмс	<i>Potato</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	35.4	23.2	8.5	5.8
Сонгино, сармис	<i>Onion, garlic</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	14.4	11.2	14.6	15.2
Жимс, жимсгэнэ	<i>Fresh fruit</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	17.0	17.5	15.8	15.5
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Алим, лийр	<i>Apple, pear</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	6.5	10.0	8.3	6.9
Согтууруулах биш ундаа	<i>Soft drinks</i>	сая л	<i>mln.l</i>	9.9	7.2	12.5	20.2
Согтууруулах ундаа	<i>Alcohol drinks</i>	сая л	<i>mln.l</i>	22.9	11.9	21.0	25.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Шар айраг	<i>Beer</i>	сая л	<i>mln.l</i>	20.5	10.6	18.8	21.9
Хүнсний бус				Non-food commodities			
Саван	<i>Soap</i>	т	<i>t</i>	6 953.1	5 945.8	5 586.8	6 765.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Гар нүүрийн саван	<i>Toilet soap</i>	т	<i>t</i>	1 704.7	1 604.5	2 174.0	1 861.3
Эдийн саван	<i>Laundry soap</i>	т	<i>t</i>	4 662.8	3 995.1	2 902.4	3 610.9
Угаалгын нунтаг	<i>Detergent</i>	т	<i>t</i>	5 052.1	5 241.7	5 496.3	6 785.7
Тунгаар савлагдсан эм	<i>Packet medicine</i>	т	<i>t</i>	1 217.7	997.8	1 192.0	3 278.9
Хуванцар лонх, сав	<i>Plastic bottle, box</i>	сая ш	<i>mln.p</i>	243.4	197.5	280.4	398.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Хуванцар шуудай болон уут	<i>Sacks & bags</i>	сая ш	<i>mln.p</i>	79.6	45.4	23.0	33.6
Нийлэг мяндсан даавуу	<i>Synthetic paper fabric</i>	сая м2	<i>mln.m2</i>	3.6	1.6	1.1	0.9
Хөвөн цаасан даавуу	<i>Cotton fabrics</i>	сая м2	<i>mln.m2</i>	1.3	0.3	0.4	0.7
Савхин түрийтэй гутал	<i>Leather footwear</i>	мян.хос	<i>thous.pairs</i>	105.0	87.6	104.1	170.0
Хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж	<i>Refrigerator, freezer</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	75.6	41.4	69.1	102.9
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Ахуйн зориулалттай шахуургат хөргөгч	<i>Household compression-type refrigerator</i>	ш	<i>p</i>	3 653	4 942	5 129	9 741

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Ахуйн угаалгын машин	<i>Washing machines</i>	ш	<i>p</i>	58 250	37 171	51 029	69 413
Ус халаах зэрэг ахуйн цахилгаан хэрэгсэл	<i>Electric domestic appliances</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	256.6	143.0	209.2	309.2
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Цахилгаан зуух	<i>Electric ovens</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	95.3	60.0	81.7	102.6
Цахилгаан индүү	<i>Electric smoothing irons</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	31.5	13.6	29.7	41.7
Тоос сорогч	<i>Vacuum cleaner</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	5.5	3.1	4.9	4.3
Оёдлын машин	<i>Sewing machines</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	1.2	0.4	0.9	2.1
Телевизор, видео дэлгэц ба видео проектор	<i>Television, video monitors & video projectors</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	91.1	49.8	113.5	234.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Өнгөт телевизор	<i>Colour TV</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	68.1	24.4	58.0	-
Хар, цагаан телевизор	<i>Black & white TV</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	3.1	0.3	1.1	-
Дуу хураагч	<i>Cassette player</i>	ш	<i>thous.p</i>	-	12	131	-
Дамжуулагч утасгүй утасны аппарат	<i>Line telephone sets with cordless handsets</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	4.0	5.1	1.1	4.6
Мэдээлэл боловсруулах машин, түүний бүрдэл	<i>Data processing equipment its spare parts</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	105.7	57.1	102.4	131.6
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Мэдээлэл боловсруулах автоматмашины блок	<i>Other units of automatic data processing</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	2.5	8.3	5.5	7.2
Үйлдвэр, техникийн зориулалттай				For production and technical purposes			
Цонхны шил	<i>Window glass</i>	мян.м2	<i>thous.m2</i>	1 436.6	963.2	923.4	824.9
Азотын бордоо	<i>Nitrogen</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	27.3	23.1	31.2	45.7
Цемент	<i>Cement</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	643.7	307.8	455.9	785.9
Сонины цаас	<i>Paper</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	3.3	1.2	1.9	2.1
Шинэ дугуй	<i>New tyre</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	163.8	111.2	191.5	231.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Суудлын автомашины	<i>Cars'</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	84.8	49.8	102.2	113.8
Автобус, Ачааны машины	<i>Buses' or trucks'</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	38.6	41.3	69.2	90.7
Ган хоолой ба ган огтолбор	<i>Steel tubes, steel parts</i>	т	<i>t</i>	26 222.3	37 016.4	8 628.7	34 983.9
Хар төмрөн бусад хоолой хөндий огтолбор	<i>Other tubes, pipes & bollow profiles</i>	т	<i>t</i>	20 776.7	11 625.1	17 461.5	30 756.0
Шингэн зүйлсийн шахуурга	<i>Liquid pump</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	198.3	101.6	84.7	65.7
Өрөөний агаар тохируулах төхөөрөмж	<i>Air conditioning machines, motordriven fan</i>	ш	<i>p</i>	25 957	3 109	13 853	15 007
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Хана буюу цонхонд бэхлэх агааржуулагч төхөөрөмж	<i>Window or wall types, self-contained</i>	ш	<i>p</i>	7 564	474	890	3 940
Хэвлэгч машин механизм тэдгээрийн туслах эд анги	<i>Printing machinery, machines & their auxiliary parts</i>	ш	<i>p</i>	98 255	62 998	76 225	121 086
Нэхмэлийн мяндас бэлдэх, ээрэх, ороох машин	<i>Machines for preparing textile, spinning</i>	ш	<i>p</i>	533	10 672	202	183
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Нэхмэлийн самнах машин	<i>Combing machines</i>	ш	<i>p</i>	54	58	12	17

SECTION 14. FOREIGN TRADE

(Хүснэгт 14.6 -гийн үргэлжлэл Table 14.6 continuation)

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Сүлжээс, нэхээс, үслэг гадаргын нэхээсний машин	<i>Knitting & stitch-bonding machines</i>	ш	<i>p</i>	177	143	157	420
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Сүлжмэл оёдлын машин	<i>Stitch-bonding machines</i>	ш	<i>p</i>	14	43	33	91
Шороо, чулуу ялгах, холих машин	<i>Machinery for sorting, screening mixing of stones</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	32.2	24.7	41.9	114.6
Цахилгаан хөдөлгүүр, үүсгүүр	<i>Electric motors, engines</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	3.1	2.3	3.2	3.4
Бульдозер, авто хусуур, индүүдэгч, тэгшлэгч, экскаватор	<i>Buldozer, grader, leveller road, roll</i>	ш	<i>p</i>	1 402	456	771	1 931
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Гинжит бульдозер	<i>Track laying buldozer</i>	ш	<i>p</i>	113	54	83	168
Нийтийн тээврийн хэрэгсэл	<i>Public transport means</i>	ш	<i>p</i>	3 172	1 178	1 634	2 807
Суудлын автомашин	<i>Cars</i>	ш	<i>p</i>	38 526	11 658	26 378	57 580
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
Цилиндрийн багтаамж нь:	<i>Cylinder capacity: not exceeding:</i>						
1000 смЗ-с ихгүй	<i>1000 cc</i>	ш	<i>p</i>	1 928	390	496	768
1000-1500 смЗ-с ихгүй	<i>1000-1500 cc</i>	ш	<i>p</i>	17 277	4 891	11 182	22 857
1500-3000 смЗ-с ихгүй	<i>1500-3000 cc</i>	ш	<i>p</i>	12 220	4 199	8 770	16 217
3000 смЗ-с ихгүй	<i>3000 cc</i>	ш	<i>p</i>	3 898	1 146	2 415	6 331
1500-2500 смЗ-с ихгүй	<i>1500-2500 cc exceeding:</i>	ш	<i>p</i>	477	213	252	943
2500 смЗ-с их	<i>2500 cc</i>	ш	<i>p</i>	2 218	534	1 358	3 543
Ачааны машин	<i>Trucks</i>	ш	<i>p</i>	18 073	4 559	12 221	24 853
Үүнээс:	<i>Of which:</i>						
даац нь 5 тонноос ихгүй	<i>g.v.w. not exceeding 5 tons</i>	ш	<i>p</i>	15 002	3 719	8 414	15 516
даац нь 5-20 тонн	<i>g.v.w. exceeding 5 tons but not exceeding 20 tons</i>	ш	<i>p</i>	1 420	232	968	1 390
даац нь 20 тонноос их	<i>g.v.w. exceeding 20 tons</i>	ш	<i>p</i>	483	98	2 107	5 652
Оч асаагуурт:	<i>Stark ignition:</i>						
даац нь 5 тонноос доош	<i>g.v.w. not exceeding 5 tons</i>	ш	<i>p</i>	68	122	76	333
даац нь 5 тонноос их	<i>g.v.w. exceeding 5 tons</i>	ш	<i>p</i>	19	9	13	60
Тээврийн хэрэгсэлийн сэлбэг эд анги	<i>Spare parts for vehicles</i>	мян.ш	<i>thous.p</i>	511.8	449.6	621.3	685.3
Төрөл бүрийн трактор, өөрөө явагч механизм	<i>Tractors and selfpropelled mechanisms</i>	ш	<i>p</i>	2 398	2 167	996	1 044
	Түлш, эрчим хүч						
				Fuel, energy			
Автобензин	<i>Petrol</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	366.0	323.0	284.7	325.4
Дизелийн түлш	<i>Diesel</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	428.3	416.2	499.4	647.3
Онгоцны түлш	<i>Jet fuel</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	31.6	14.7	16.2	25.1
Түлшний мазут	<i>Mazut</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	6.8	4.6	5.3	6.7
Тослох материал	<i>Lubricants</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	2.8	2.9	3.0	4.8
Цахилгаан эрчим хүч	<i>Electricity</i>	сая кВт.ц	<i>mln.kwt.h</i>	197.6	156.5	262.9	275.5

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.7 ЭКСПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр

COMPOSITION OF EXPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2008	2009	2010	2011
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	1.3	2.4	2.4	0.8
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	Vegetable origin products	0.0	0.3	0.0	0.1
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable fat and oil	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	Food products	0.1	0.3	0.2	0.2
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	60.3	66.4	81.0	89.2
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Chemical and chemical industry products	1.3	0.0	0.0	0.0
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	Plastics, rubber, and articles thereof	0.1	0.0	0.0	0.0
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof	1.6	1.5	1.1	1.1
Мод, модон эдлэл	Wood and wooden articles	0.0	0.0	0.0	0.0
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	Cellulose, paper, cardboard and articles thereof	0.0	0.0	0.0	0.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles and textile articles	8.9	10.2	7.4	5.0
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers	0.1	0.1	0.0	0.0
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу тэдгээрээр хийсэн зүйл	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware	0.0	0.0	0.0	0.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	23.7	16.4	6.1	2.3
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	Base metals and articles thereof	0.9	0.9	0.8	0.5
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts	0.6	0.8	0.3	0.3
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air and water transport vehicles and their spare parts	0.8	0.5	0.5	0.2
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches	0.2	0.1	0.0	0.1
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	Various industrial goods	0.1	0.1	0.1	0.1
Бусад	Other	0.0	0.0	0.0	0.0

14.8 ИМПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр

COMPOSITION OF IMPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2008	2009	2010	2011
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтад, тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals, origin products</i>	0.5	0.8	0.9	0.6
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Vegetable origin products</i>	4.9	4.6	2.8	1.1
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	<i>Animal and vegetable fat and oil</i>	0.9	0.9	0.9	0.6
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	7.1	8.3	7.5	5.0
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	29.7	26.7	23.6	19.3
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Chemical and chemical industry products</i>	4.7	6.0	5.3	3.9
Хуванцар, каучук, түүгээр хийсэн эдлэл	<i>Plastics, rubber, and articles thereof</i>	2.6	3.1	3.4	3.5
Түүхий болон боловсруул-сан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof</i>	0.1	0.2	0.1	0.1
Мод, модон эдлэл	<i>Wood and wooden articles</i>	0.6	0.7	0.5	0.5
Целлюлоз, цаас, картон, тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Cellulose, paper, card-board and articles thereof</i>	1.4	1.7	1.4	1.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles and textile articles</i>	1.2	1.3	1.1	0.8
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	<i>Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers</i>	0.2	0.2	0.2	0.2
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу, тэдгээрээр хийсэн зүйл	<i>Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware</i>	2.0	2.4	1.9	1.7
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Үндсэн төмөрлөг болон түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals and articles thereof</i>	8.3	7.7	6.3	9.0
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, эдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts</i>	18.7	19.8	21.3	27.0
Авто, агаарын ба усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air and water transport vehicles and their spare parts</i>	14.1	12.7	19.0	22.9
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	<i>Optical, photographic, cinematographic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches</i>	1.6	1.4	1.3	1.1
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	<i>Various industrial goods</i>	1.4	1.5	1.8	1.5
Бусад	<i>Other</i>	0.0	0.0	0.6	0.2

БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.9 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр, хувиар

PRICE INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities, percent

2005=100

Барааны бүлэг	Groups of commodities	Үнийн индекс Price Index							
		Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals origin products</i>	90.4	81.2	79.3	95.9	142.7	161.0	200.9	225.2
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	279.2	225.4	273.2	306.4	156.4	152.3	168.1	192.6
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	243.9	161.6	236.2	307.9	191.1	127.2	150.1	202.2
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof</i>	134.1	83.5	163.5	275.7	221.4	372.1	356.5	360.0
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles & textile articles</i>	147.5	391.0	471.8	651.4	93.1	143.2	350.6	177.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	194.7	203.7	253.1	305.5	662.5	787.8	1 151.3	1 284.5
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals & articles thereof</i>	256.8	165.6	240.5	287.6	122.4	108.7	115.8	134.8
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts</i>	-	-	-	-	262.8	205.2	384.4	417.0
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air & water transport vehicles & their spare parts</i>	-	-	-	-	133.9	220.4	218.5	295.3

14.10 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ ИНДЕКС, ХУДАЛДААНЫ НӨХЦЛИЙН ИНДЕКС, хувиар

INDEXES OF FOREIGN TRADE AND TERMS OF TRADE, percent

2005=100

		2008	2009	2010	2011
Үнийн индекс:	Price indexes:				
Экспорт	<i>Exports</i>	202.0	210.3	275.4	359.4
Импорт	<i>Imports</i>	190.5	180.3	246.1	270.4
Биет хэмжээний индекс:	Volume indexes:				
Экспорт	<i>Exports</i>	118.4	118.4	113.3	120.0
Импорт	<i>Imports</i>	217.0	150.5	198.5	346.1
Худалдааны нөхцлийн индекс:	Terms of trade index:	106.0	116.6	111.9	132.9

14.11 ГАДААД ХУДАЛДААНЫ БИЕТ ХЭМЖЭЭНИЙ ИНДЕКС, барааны гол бүлгээр, хувиар

VOLUME INDEXES OF FOREIGN TRADE, by main groups of commodities, percent

2005=100

Барааны бүлэг	Groups of commodities	Биет хэмжээний индекс Volume index							
		Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Мал, амьтад тэдгээрээс гаралтай бүтээгдэхүүн	<i>Live animals, animals origin products</i>	134.9	154.5	158.1	189.8	186.3	166.6	161.9	356.2
Хүнсний бэлэн бүтээгдэхүүн	<i>Food products</i>	130.2	172.1	196.5	387.6	197.3	165.0	200.1	238.4
Эрдэс бүтээгдэхүүн	<i>Mineral products</i>	123.0	147.9	165.8	186.3	158.4	139.8	154.7	196.5
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс эдгээрээр хийсэн эдлэл	<i>Raw & processed hides, skins, fur & articles thereof</i>	159.0	157.1	209.5	331.3	343.7	365.1	259.2	546.7
Нэхмэл, нэхмэл бүтээгдэхүүн	<i>Textiles & textile articles</i>	155.0	176.0	137.8	110.0	48.4	34.8	38.0	36.5
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл гоёлын зүйлс	<i>Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery</i>	92.9	45.7	21.2	10.8	218.7	179.0	297.1	134.3
Үндсэн төмөрлөг, түүгээр хийсэн бүтээгдэхүүн	<i>Base metals & articles thereof</i>	95.1	92.3	100.3	208.9	353.0	290.8	244.7	708.2
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, тэдгээрийн сэлбэг, эд анги	<i>Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets & spare parts</i>	-	-	-	-	320.3	180.3	277.8	569.2
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	<i>Auto, air & water transport vehicles & their spare parts</i>	-	-	-	-	262.8	110.8	211.2	399.8

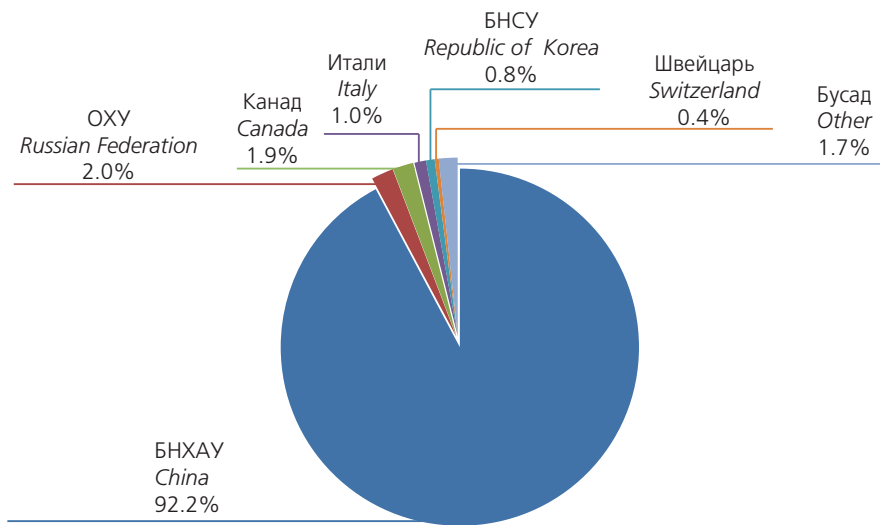
БҮЛЭГ 14. ГАДААД ХУДАЛДАА

14.12 ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар

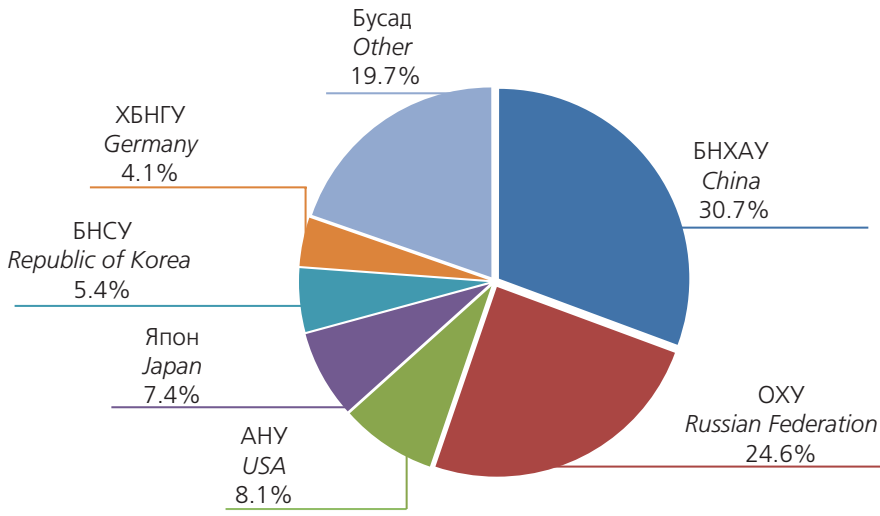
EXPORT AND IMPORT, by some groups of commodities, by Standard Classification of International Trade

Барааны бүлэг Commodity groups	Экспорт Exports				Импорт Imports				сая ам.долл mln.USD
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	
Дүн Total	2 534.5	1 885.4	2 908.5	4 817.5	3 244.5	2 137.7	3 200.1	6 598.4	
Хүнс ба мал, амьтад <i>Food and live animals</i>	27.1	42.7	60.2	29.6	344.0	240.4	295.4	354.8	
Тамхи, ундаа <i>Beverages and tobacco</i>	0.4	1.1	4.3	4.9	70.0	51.5	64.9	97.1	
Түлшнээс бусад түүхий эд, expect материал <i>Crude materials, inedible, expect fuels</i>	1 435.6	1 005.4	1 505.0	1 977.9	14.9	15.6	20.8	42.2	
үүнээс: Зэсийн баяжмал <i>of which: Copper concentrate</i>	835.7	501.9	770.6	770.6	-	-	0.0	0.0	
Бүх төрлийн түлш, шатах, тосгох материал <i>Mineral fuels, lubricants and related materials</i>	297.4	437.5	1 055.6	2 554.6	919.0	544.4	713.8	1 188.3	
Амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос <i>Animal and vegetable oils, fats and waxes</i>	0.1	0.0	0.0	0.0	21.8	16.7	22.8	29.7	
Химийн гаралтай бараа <i>Chemicals and related products</i>	34.2	1.0	1.3	1.4	172.3	143.1	195.1	321.7	
Бүх төрлийн түүхий эд, материалаар хийсэн үйлдвэрийн бараа <i>Manufactured goods classified chiefly by material</i>	67.4	46.3	53.9	78.0	485.2	321.7	414.4	980.2	
Машин, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл <i>Machinery and transport equipment</i>	34.9	23.7	22.8	23.6	1 060.5	689.7	1 261.7	3 260.6	
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бусад бараа <i>Miscellaneous manufactured articles</i>	37.5	19.1	27.0	37.6	156.8	114.5	211.1	323.8	
Бусад бараа шилжүүлэг <i>Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC</i>	599.9	308.5	178.3	109.8	0.0	0.0	0.1	0.0	
үүнээс: Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт <i>of which: Gold unwrought or in semi-manufactured forms</i>	599.9	308.5	178.3	109.8	-	-	-	-	

Экспортын бүтэц, орноор, хувиар
Export composition, by country, percent 2011

Импортын бүтэц, орноор, хувиар
Import composition, by country, percent 2011

ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

Монголбанкны ерөнхийлөгч, ҮСХ-ны даргын 2009 оны 439/01/86 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Монгол улсын төлбөрийн тэнцлийг зохиох аргачлал”-ын дагуу төлбөрийн тэнцлийг Монголбанк сар, улирал, жилээр боловсруулан гаргаж байна.

Төлбөрийн тэнцэл гэж тодорхой хугацаанд эдийн засгийн харьяат болон эдийн засгийн харьяат бусын хооронд хийсэн худалдаа, үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлэг, санхүүгийн болон хөрөнгийн урсгалын орлого, зарлагын гүйлгээг нэгтгэсэн статистикийн тайлан юм. Төлбөрийн тэнцлийг үндсэн 3 бүлгээр боловсруулна. Үүнд:

1. Урсгал данс
2. Хөрөнгө ба санхүүгийн данс
3. Нөөцийн өөрчлөлт

Урсгал данс нь эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хоорондох бараа, үйлчилгээ, анхдагч орлого, орлогын дахин хуваарилалтын урсгалыг харуулах бөгөөд бараа болон үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлгийн нийлбэрээс бүрдэнэ.

Бараа гэж эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хооронд өмчлөл шилжих боломж бүхий биет зүйлсийг ойлгоно.

Үйлчилгээ гэж үйлчлүүлэгч эсвэл бүтээгдэхүүний төлөв байдал, чанарыг өөрчлөн хувиргах үр дагавар бүхий үйл явцыг хэлнэ.

Урсгал шилжүүлэгт бодит нөөц болон санхүүгийн хэрэгслийг солилцож буй гүйлгээнээс бусад төрлийн нэг талт гүйлгээг багтаана.

Хөрөнгө ба санхүүгийн данс нь хөрөнгийн данс (хөрөнгийн эзэмшлийн өөрчлөлт) ба санхүүгийн данс (мөнгөн хөрөнгийн өөрчлөлт) гэсэн үндсэн хоёр хэсгээс бүрдэнэ.

Шууд хөрөнгө оруулалт гэж харьяат бус нь нэг ба түүнээс дээш жилийн хугацаанд үйл ажиллагааны удирдлагад нөлөөлөхүйц саналын эрх бүхий хэмжээний хөрөнгийг харьяат аж ахуйн нэгжид нийлүүлэх, салбар ба харьяа нэгжээ байгуулах үйл ажиллагааг хэлнэ.

Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт гэж харьяат ба харьяат бусын хооронд хийгдсэн, шууд хөрөнгө оруулалт болон гадаад валютын албан нөөцөд бүртгэснээс бусад бүх төрлийн үнэт цаас, өрийн бичгийг хэлнэ.

Цэвэр нөөц гэж гадаад валютын улсын нөөцийг Олон Улсын Валютын сангийн зээлийн үлдэгдэл болон богино хугацаат гадаад пассивын дүнгээр цэвэрлэж тооцсон нөөцийг ойлгоно.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөцийн өөрчлөлтийг тооцохдоо ханшийн өөрчлөлт, нөөцийг бий болгодог гүйлгээ (алтны мөнгөжүүлэлт, зээлжих тусгай эрхийг байршуулах/буцаах)-г төлбөрийн тэнцэлд тусгаж тооцохгүй.

Мөнгөжсөн алтны гүйлгээнд зөвхөн бусад орны төв банк, мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага эсвэл олон улсын санхүүгийн байгууллагуудтай хийж буй мөнгөжсөн алтны гүйлгээ хамаарна.

Төлбөрийн тэнцлийн мэдээллийн гол эх сурвалжийг нэрлэбэл гаалийн статистикийн сарын мэдээ, Засгийн Газрын гадаадын зээлийн ашиглалт, төлбөрийн сар тутмын мэдээ, арилжааны банкуудын гадаад гүйлгээний сарын тайлан, гадаадын хөрөнгө оруулалтын мэдээ, гадаадад зорчигч иргэдийн талаархи мэдээ, Монголбанкны сарын тайлан тэнцэл, дотоодын болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай томоохон компаний гадаад гүйлгээний мэдээ, гадаадаас авсан валютын зээлийн бүртгэл болон түүвэр судалгааны тоо мэдээлэл болно.

Орлого, зарлагын давхар бичилтийн зарчмыг мөрдлөг болгон эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хооронд хийсэн гүйлгээг үндэслэн төлбөрийн тэнцлийг боловсруулна.

Монгол Улсын төлбөрийн тэнцэлд аливаа гүйлгээг ам.доллараар бүртгэж, төлбөрийн тэнцлийн гүйцэтгэлийг сая ам.доллараар илэрхийлдэг. Төгрөгийн гүйлгээг ам.долларт хөрвүүлэхдээ тухайн жил, улирал, сарын валютын дундаж ханшийг хэрэглэнэ.

Төлбөрийн тэнцэлд 2004 оноос өмнө гадаад худалдааны импортыг СИФ нөхцлөөр тусгаж байсан. Харин 2004 оноос хойш СИФ нөхцлөөрх импортын дүнгээс даатгал, тээврийн өртгийг хасч, үйлчилгээний бүлэгт оруулан тооцож, барааны импортыг ФОБ нөхцлөөр төлбөрийн тэнцэлд тусгах болсон.

BALANCE OF PAYMENTS

The "Methodology for Balance of payments" was revised and approved by the Joint Resolution with order number 439/01/86 of the President of Mongolbank and Chairman of the NSO in 2009. According to the revised methodology, data on balance of payments has been aggregated.

Balance of Payments is compiled by the Bank of Mongolia in monthly, quarterly and annual basis.

"Balance of Payments" is aggregated statistical report on trade, service, income, current transfers, financial and capital flow income, expenditure transactions made between economical residents and non-residents. The Balance of Payments is compiled by three main accounts, which are:

1. Current account
2. Capital and financial account
3. Reserve assets

The current account shows flows of goods and services, primary income and income redistribution between resident and nonresidents entities in territory of Mongolia and it consists goods and services income and current transfers.

Goods are physical, produced items over which ownership rights can be established and whose economic ownership can be passed from one institutional unit to another by engaging in transactions.

Services are the result of a production activity that changes the conditions of the consuming units, or facilitates the exchange of products or financial assets.

Current transfer is included other type than transaction exchanging actual reserves and financial instrument.

The capital and financial account has two major components – the capital account and the financial account.

Direct investment arises when an investor resident in one economy makes an investment that gives control or a significant degree of influence on the management of an enterprise that is resident in another economy.

Portfolio investment is defined as crossborder transactions and positions involving debt or equity securities, other than those included in direct investment or reserve assets.

"Net reserve" is reserve estimation of deducting outstanding liability of Mongolia to the International Monetary Fund and the short-term foreign liabilities. "Net reserve" is estimated from the report of "Net international reserve" of Bank of Mongolia.

To estimate variation of net international reserve and related items (the pure foreign official currency), do not reflect currency exchange rate and transactions related to reserve creation (monetary gold, arrangement are special drawing rights SDR) on the balance of payments.

The transactions of monetary gold refer only between the Central Bank of other countries and implementing agency of monetary policy or international financial organizations.

The data source of Balance of Payment transactions are monthly data of General Customs Office, monthly data on foreign loan usage and payments compiled by the Government, monthly report of foreign transactions, foreign investment, information of citizens traveling abroad compiled by commercial banks, quarterly report and balance sheet of the Bank of Mongolia, foreign transaction report of big enterprises, foreign currency loan registry and sample survey data.

In the balance of payments transactions between residents and non-residents are registered using income and expenditure double entry principle.

In the Balance of payment of Mongolia any transaction is registered in US dollars and balance is compiled in million US dollars. In converting tog transactions into US dollar transactions average rate of month, quarter or year is used.

Before 2004 foreign trade import was reflected by c.i.f. valuation. Since 2004 from General Customs Office data's imports c.i.f. insurance, transportation costs were separated and included in the service sector using f.o.b. valuation.

БҮЛЭГ 15. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

15.1 ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

BALANCE OF PAYMENTS

		сая ам.долл <i>mln.USD</i>			
Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011*
I. Урсгал тэнцэл (А+Б+В)	I. Current account (A+B+C)	- 690.1	- 341.8	- 886.7	-2 568.3
A. Бараа ба үйлчилгээний худалдаа (a+b)	A. Goods and services (a+b)	- 738.0	- 332.0	- 474.9	-2 083.4
а. Бараа (1+2+3)	a. Goods (1+2+3)	- 627.2	- 188.8	- 180.4	- 925.1
1. Ерөнхий эд бараа (1.1-1.2)	1. General merchandise (1.1-1.2)	-1 213.2	- 471.8	- 338.1	-1 057.6
1.1 Экспорт FOB	1.1 Exports FOB	1 908.7	1 572.4	2 729.5	4 666.2
Үүнээс: Зэсийн баяжмал	Of which: Copper concentrate	835.7	501.8	770.6	963.6
1.2 Импорт FOB	1.2 Imports FOB	3 121.9	2 044.2	3 067.6	5 723.8
Үүнээс: Нефтийн бүтээгдэхүүн	Of which: Petroleum products	888.9	523.6	676.1	1 117.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн	Food products	409.9	193.4	336.2	365.1
2. Мөнгөжөөгүй алт	2. Non-monetary gold	599.9	308.5	178.3	154.4
3. Бусад	3. Other	- 13.9	- 25.5	- 20.6	- 21.8
б. Үйлчилгээ	b. Services	- 110.8	- 143.2	- 294.5	-1 158.3
B. Цэвэр орлого	B. Net income	- 172.8	- 195.5	- 598.8	- 725.3
В. Урсгал шилжүүлэг (a+b+в)	C. Current transfers (a+b+c)	220.7	185.7	187.0	240.3
а. Засгийн газрын шилжүүлэг /цэвэр/	a. General government /net/	32.5	59.5	32.9	18.2
б. Ажилчдын гуйвуулга (1-2)	b. Worker's remittances (1-2)	68.9	120.1	129.4	60.5
1. Хүлээн авсан	1. Credit	218.2	191.5	247.9	248.7
2. Шилжүүлсэн	2. Debit	149.3	71.4	118.5	188.2
в. Бусад шилжүүлэг /цэвэр/	c. Other transfers /net/	119.3	6.0	24.7	161.6
II. Хөрөнгө ба санхүүгийн тэнцэл (А+Б)	II. Capital and financial account (A+B)	1 232.1	768.8	1 743.7	2 300.0
A. Хөрөнгийн данс	A. Capital account	84.1	160.5	152.2	115.2
B. Санхүүгийн данс (a+b+в)	B. Financial account (a+b+c)	1 148.1	608.3	1 591.5	2 184.8
а. Шууд хөрөнгө оруулалт /цэвэр/	a. Direct investment /net/	838.5	569.8	1 629.7	3 733.0
б. Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт	b. Portfolio investment	- 36.0	- 82.1	894.3	- 1.0
1. Актив	1. Assets	- 51.2	- 138.8	143.3	- 109.7
2. Пассив	2. Liabilities	15.2	56.7	751.0	108.7
в. Бусад хөрөнгө оруулалт (1+2+3+4)	c. Other investment (1+2+3+4)	345.6	120.6	- 932.5	-1 547.1
1. Худалдааны зээл /цэвэр/	1. Trade credits /net/	0.0	14.4	59.1	- 351.8
2. Зээл /цэвэр/ (2.1+2.2)	2. Loans /net/ (2.1+2.2)	231.3	235.9	117.9	466.7
2.1 Урт хугацааны зээл /цэвэр/	2.1 Long-term	225.8	202.0	192.3	328.8
2.2 Богино хугацааны зээл	2.2 Short-term	5.5	33.9	- 74.4	137.9
3. Бэлэн мөнгө ба харилцах /цэвэр/	3. Currency and deposits /net/	114.6	- 205.8	-1 109.5	-1 664.3
4. Бусад цэвэр актив	4. Other net assets	- 0.3	76.1	0.0	2.2
III. Алдаа болон орхигдуулга	III. Net Errors and Omissions	- 774.6	128.5	16.1	302.1
IV. Төлбөрийн тэнцлийн нийт дүн (I+II+III)	IV. Overall Balance of Payments (I+II+III)	- 232.6	555.5	873.1	33.7
V. Гадаад валютын цэвэр нөөцийн өөрчлөлт	V. Reserves and Related items	232.6	- 555.5	- 873.1	- 33.7

Эх үүсвэр: Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн жилийн тойм
Source: Annual report on Balance of Payments of the Bank of Mongolia

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary results

ХУДАЛДАА

Худалдааны байгууллагууд бөөний эсвэл жижиглэн худалдаа дагнах эсвэл хамтруулах хэлбэрээр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын стандарт ангилал(ЭЗБТУАСА-4.0)-ын дагуу дотоод худалдааны салбар дараахь 3 дэд салбараас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Машин, мотоцикль, түлш, шатахууны худалдаа, засвар үйлчилгээ гэсэн дэд салбарт шинэ болон хуучин автомашин мотоциклийн бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, техникийн засвар үйлчилгээ, сэлбэг шатахууны жижиглэн худалдаа орно.
2. Машин, мотоциклээс бусад барааны бөөний болон комиссын худалдаа- дэд салбарт жижиглэн худалдаа, үйлдвэр, байгууллагын хэрэгцээнд барааг бөөнөөр нийлүүлдэг байгууллага, экспорт, импорт эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа хамрагдана.
3. Машин, мотоциклээс бусад барааны жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээнд хүн ам, гэр ахуйн хэрэгцээнд дэлгүүр, лангуу, үүргийн болон захиалга, дуудлагаар бараа худалдах үйл ажиллагаа орно.

Худалдааны нийт борлуулалтад тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний борлуулалтыг оруулах бөгөөд тайлант хугацаанд худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн цэвэр борлуулалтын нийлбэрээр тооцно. Цэвэр борлуулалт (электрон худалдааны борлуулалтыг оруулаад)-ыг тооцоходоо нийт борлуулалтаас борлуулалтын буцаалт, хөнгөлөлтийг хасна.

Худалдааны нийт үйлдвэрлэлтэд бөөний болон жижиглэн худалдааны байгууллагуудын худалдаж авсан бараа, бүтээгдэхүүнийг борлуулснаас орсон орлого буюу худалдааны нэмэгдэл, ажиллагчиддаа цалингийн оронд олгосон бүтээгдэхүүн, барилга, байшин, машин, тоног төхөөрөмж түрээслүүлснээс олсон орлого, үндсэн бус үйл ажиллагаа (хоёрдогч, гуравдагч салбарын үйл ажиллагааны орлого, туслах чанарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого зэрэг)-наас орсон орлого, бусад орлого (үндсэн хөрөнгө худалдсанаас орсон орлого, ногдол ашиг, даатгалын нөхөн төлбөр, валютын ханшийн өөрчлөлтөөс олсон орлого орохгүй)-ыг оруулна.

Нийт цэгийн тоонд тайлант хугацаанд бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо, албан бус секторт хамрагддаг цэг (чингэлэг, түргэн үйлчилгээний цэг, лангуу, гутал засвар, авто засварын газар гэх мэт)-үүдийг хамааруулна.

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоог тодорхойлоход тайлант үеийн хүн амын нийт тоог тухайн хугацааны худалдааны салбарын нийт цэгийн тоонд харьцуулна.

$$\text{Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо} = \frac{\text{Хүн амын тоо}}{\text{Нийт цэгийн тоо}}$$

TRADE

It is common that the trade organizations (outlets) are engaged in wholesale and retail trade activities or in both of them as a compounding (mixed) form of trade.

According to the ISIC, the trade sector is divided into three sub-sectors:

- 1. The sub-sector of vehicles (machinery), motorcycles, fuel trade and auto service consists of wholesale and retail trade of new, used vehicles, motorcycles, auto service and retail trade of spare and fuel.*
- 2. The sub-sector of other wholesale and second hand sale except vehicles and motorcycles consists of retail trade, production, the entities which provide other entities with wholesale products and the entities which engage export and import activities.*
- 3. The other retail trade except vehicles, motorcycles and repair and service of furnishings consists of stores for population and household demand and door to door trade activities.*

Total trade sale is a sale amount for sold or outwards executed works and services during the reported period and it is calculated as a sum of net sales of a business entity in the trade sector within the reported period. The sales returns and discounts will be deducted in order to estimate net sales (including e-commerce sales).

Total trade output includes income earned from sales of goods and products bought by wholesale and retail trade institutes, income earned from products granted to employees by employers instead of salary, income earned from renting of constructions, buildings, automobiles and equipments, non-basic operational revenue (operational income of secondary and third sectors, revenue of assistant productions and services and etc) and other revenues (excluding from revenues from sales of fixed capital, dividends, insurance compensations and change of exchange rate).

Number of total units consists of number of business entities for trade sector officially registered in business registration fund and number of units included in estimation of unofficial sectors (including containers, fast service outlets, counters, boot-repairing units and etc) during the reported period.

The total number of population in reported period will be compared to a number of total trade sector units of that period in order to determine number of population for commercial unit.

$$\text{Number of population per commercial unit} = \frac{\text{Number of population}}{\text{Number of total units}}$$

SECTION 16. TRADE, HOTELS AND RESTAURANTS

16.1 ХУДАЛДААНЫ САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, оны үнээр

TOTAL SALES AND OUTPUT OF WHOLESALE AND RETAIL TRADE SECTOR, at current prices

тэрбум төг bln tog

		2008	2009	2010	2011*
Нийт борлуулалт	Total sales	3 789.6	3 272.1	4 918.7	6 793.6
Нийт үйлдвэрлэл	Total output	914.7	724.1	1 514.0	1 800.3
Бөөний худалдаа	<i>Wholesale trade</i>	465.2	401.4	944.3	1 080.2
Жижиглэн худалдаа	<i>Retail trade</i>	449.5	322.7	569.7	720.1

16.2 ХУДАЛДААНЫ НЭГ ЦЭГТ НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

POPULATION PER COMMERCIAL UNIT, by region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	62	66	53	48
	Баруун бүс		Western region		
Бүгд	Total	101	94	74	70
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	83	77	64	61
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	128	128	93	87
Завхан	<i>Zavkhan</i>	67	64	54	54
Увс	<i>Uvs</i>	154	151	89	80
Ховд	<i>Khovd</i>	128	111	90	81
	Хангайн бүс		Khangai region		
Бүгд	Total	97	96	76	65
Архангай	<i>Arkhangai</i>	175	166	124	118
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	83	89	77	70
Булган	<i>Bulgan</i>	147	119	89	74
Орхон	<i>Orkhon</i>	38	39	34	29
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	145	133	88	63
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	177	188	153	142
	Төвийн бүс		Central region		
Бүгд	Total	70	69	60	47
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	76	65	47	33
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	61	64	56	34
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	50	49	46	37
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	97	103	72	53
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	113	119	101	61
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	56	53	48	48
Төв	<i>Tov</i>	104	98	85	77
	Зүүн бүс		Eastern region		
Бүгд	Total	110	105	80	58
Дорнод	<i>Dornod</i>	119	124	72	55
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	91	86	66	63
Хэнтий	<i>Khentii</i>	120	106	80	58
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	46	52	41	39

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary result

БҮЛЭГ 16. ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ ГАЗАР |

16.3 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр

TOTAL OUTPUT OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR, at current prices

		тэрбум төг <i>bln. tog</i>			
		2008	2009	2010	2011*
Нийт үйлдвэрлэлт	<i>Total output</i>	99.0	115.8	149.8	195.1
Бүгд	<i>Total</i>				
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	49.5	58.9	59.9	88.3
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	49.5	56.9	89.9	106.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary result

16.4 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст

TOTAL NUMBER OF EMPLOYEES OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR, at the end of the year

		2008	2009	2010	2011
Ажиллагчдын тоо	<i>Number of employees</i>				
Бүгд	<i>Total</i>	11 302	9 457	9 714	12 445
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	4 954	4 436	5 163	5 987
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	6 348	5 021	4 551	6 458

ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Ашиглалтад оруулсан орон сууцны мэдээ нь баг, хорооны Засаг даргаас сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газарт, сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газраас аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газарт хүргүүлж, тухайн статистикийн хэлтэс, газраас мэдээллийг нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ.

Орон сууцны фондыг байшингийн сууцны талбайгаар тодорхойлж байгаа бөгөөд энэ тооцоонд Монгол үндэсний гэрийн талбай ордоггүй.

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний цэгийн үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газраас гаргаж, аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ.

Нийт талбайд унтлагын, амралтын, зочны, ажлын, гал тогооны, ариун цэврийн өрөө болон сууцны доторх коридор, агуулахын талбайг хамруулна.

Сууцны талбай нь унтлагын, амралтын, зочны болон ажлын өрөөний талбайгаар тодорхойлогдоно.

Ундны ус түгээх цэг нь хот, суурин газрын гэр хорооллын айлыг усаар хангахад зориулагдсан, усан хангамжийн төвлөрсөн системд холбогдсон болон холбогдоогүй худаг болно. Зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага зориулалтын автомашинаар ус зөөвөрлөн худагт юүлж байвал төвлөрсөн системд холбогдоогүй гэж үздэг.

Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхөд ус түгээх цэг, ус тээврийн машин, ердийн хөсөг болон булаг, шандаас ундны усаа хэрэглэж байгаа өрхийг хамруулна.

HOUSING, PUBLIC SERVICES AND AMENITIES

Data on living quarters put into operation is collected by bag and khoroo's governors and transmitted to governor's offices of respective soums and districts. The governor's offices then submit it to aimag statistical divisions and the Municipal Statistics Department, which aggregate the data and send directly to the NSO for compilation.

The NSO estimates housing stock by living areas and does not include national dwelling's (ger) areas in the estimation.

The governors of soums and districts collect data on facilities for public services and amenities and then submit it to the NSO through respective aimag statistical divisions and the Municipal Statistics Department.

The total area of housing is the sum of bedroom, living room, working room, kitchen, bathroom, corridor/ passage, and storage areas.

Living areas refer to the sum of bed, living, dining, and working room areas.

Drinking water supply stations are designed to supply water to households in ger districts in urban areas and cover all wells (dug well, bore-hole etc), either connected to the central water supply network or not. Those not connected to the central water supply network refer to wells/water tanks that are supplied by water tank trucks of authorized entities.

Households using portable water supply refer to those that manually carry drinking water from drinking water supply stations, water-tank trucks and carts, and springs and streams.

SECTION 17. HOUSING, COMMUNITY SERVICE

17.1 ОРОН СУУЦ, оны эцэст

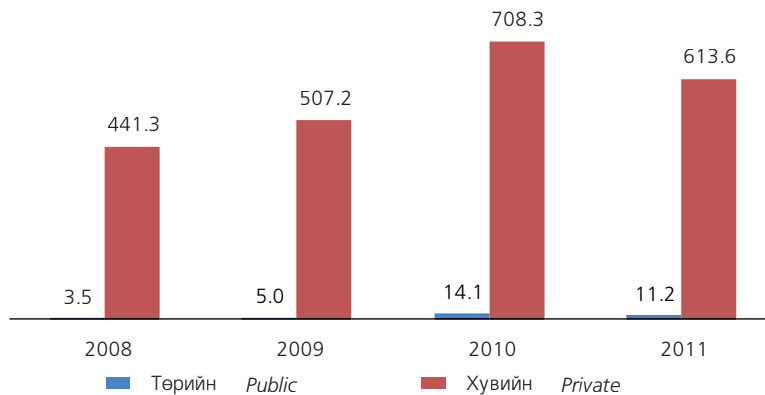
HOUSING, at the end of year

		2008	2009	2010	2011
Орон сууцны фонд*, сууцны талбайгаар, мян.м²		<i>Housing stock*, by living areas, thous.m²</i>			
Бүгд	<i>Total</i>	8 483.2	8 913.0	9 543.9	10 062.3
Ашиглалтад оруулсан орон сууц, мян.м²		<i>Living quarter have commissioned, thous.m²</i>			
Нийт талбай	<i>Total area</i>	444.8	512.2	722.4	624.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Төрийн	<i>Public</i>	3.5	5.0	14.1	11.2
Хувийн	<i>Private</i>	441.3	507.2	708.3	613.6
Сууцны талбай	<i>Living area</i>	378.1	429.8	630.9	518.4
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Төрийн	<i>Public</i>	2.9	3.8	4.4	6.6
Хувийн	<i>Private</i>	375.2	426.0	626.5	511.8

Тайлбар: * Гэр ороогүй

Note: * National dwelling /gerl is not included

Ашиглалтад оруулсан орон сууц, нийт талбайгаар, мян.м²
Living quarter has commissioned, by total area, thous.m²

БҮЛЭГ 17. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ |

17.2 ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр

SOME STATISTICS OF FACILITIES FOR PUBLIC SERVICES AND AMENITIES, by region, aimags and the Capital city

тоо number

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital city</i>		Цэвэр усны хангамж <i>Drinking water supply</i>					
		Ус түгээх цэг <i>Water supply stations</i>		Ус тээврийн автомашин <i>Tanker trucks</i>		Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо <i>Households using portable water supply</i>	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 288	1 368	165	164	416 862	433 213
	Баруун бүс			Western region			
Дүн	Subtotal	68	69	10	11	55 689	55 622
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	1	1	6 381	5 724
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9	15	5	5	9 151	9 562
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7	11	3	3	12 633	12 630
Увс	<i>Uvs</i>	23	16	1	2	8 286	8 550
Ховд	<i>Khovd</i>	16	14	0	0	19 238	19 156
	Хангайн бүс			Khangaï region			
Дүн	Subtotal	214	227	35	37	81 668	81 827
Архангай	<i>Arkhangai</i>	22	28	4	5	14 617	14 483
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	34	30	5	4	20 211	21 166
Булган	<i>Bulgan</i>	15	20	2	4	8 268	6 092
Орхон	<i>Orkhon</i>	47	50	8	8	12 880	11 895
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	67	70	11	11	15 117	15 687
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	29	29	5	5	10 575	12 504
	Төвийн бүс			Central region			
Дүн	Subtotal	358	372	41	38	72 766	77 773
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	15	15	1	1	2 152	2 485
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	50	53	6	5	12 030	15 015
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	46	50	12	11	8 566	8 494
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	46	52	3	3	11 126	11 301
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	37	44	1	1	8 679	9 593
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	59	56	6	6	12 868	13 276
Төв	<i>Tov</i>	105	102	12	11	17 345	17 609
	Зүүн бүс			Eastern region			
Дүн	Subtotal	89	109	16	22	33 729	36 368
Дорнод	<i>Dornod</i>	31	35	2	2	18 348	18 864
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	23	26	9	11	7 300	5 818
Хэнтий	<i>Khentii</i>	35	48	5	9	8 081	11 686
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	559	591	63	56	173 010	181 623

SECTION 17. HOUSING, COMMUNITY SERVICE

(Хүснэгт 17.2-ын үргэлжлэл Tab 17.2 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital city	Хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт				Халуун усны үйлчилгээ			
		Solid waste collecting and transportation				Bathing service			
		Хог устгах цэгийн тоо		Хог тээврийн машины тоо		Цэгийн тоо		Багтаамж (хүн)	
		Rubbish-dump		Solid waste disposal trucks		Bathhouses		Capacity (persons)	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
БҮГД	TOTAL	419	411	551	603	662	690	2 881	3 057
	Баруун бүс								
Дүн	Subtotal	116	111	85	93	138	144	533	580
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29	27	33	39	45	49	154	158
Говь-Алтай	Govi-Altai	20	20	20	22	18	19	68	78
Завхан	Zavkhan	25	25	4	4	32	33	112	122
Увс	Uvs	21	18	8	3	25	25	112	131
Ховд	Khovd	21	21	20	25	18	18	87	91
	Хангайн бүс								
Дүн	Subtotal	94	100	88	104	135	135	534	553
Архангай	Arkhangai	19	19	5	6	19	18	64	56
Баянхонгор	Bayankhongor	19	20	27	25	11	15	84	87
Булган	Bulgan	17	21	7	16	27	25	109	113
Орхон	Orkhon	2	2	14	19	13	14	38	47
Өвөрхангай	Ovorkhangai	25	26	28	28	33	32	135	149
Хөвсгөл	Khovsgol	12	12	7	10	32	31	104	101
	Төвийн бүс								
Дүн	Subtotal	134	131	128	146	152	147	592	558
Говьсүмбэр	Govisumber	10	12	6	6	3	3	40	36
Дархан-Уул	Darkhan Uul	5	4	13	14	4	5	13	14
Дорноговь	Dornogovi	14	13	24	27	29	32	91	118
Дундговь	Dundgovi	19	17	15	20	14	13	83	74
Өмнөговь	Omnogovi	14	14	16	23	19	21	62	83
Сэлэнгэ	Selenge	27	35	24	28	42	40	119	128
Төв	Tov	45	36	30	28	41	33	184	105
	Зүүн бүс								
Дүн	Subtotal	65	61	51	60	47	59	154	172
Дорнод	Dornod	21	21	17	18	18	24	41	52
Сүхбаатар	Sukhbaatar	13	12	21	20	13	16	43	52
Хэнтий	Khentii	31	28	13	22	16	19	70	68
	Улаанбаатар								
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10	8	199	200	190	205	1 068	1 194

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Энэ бүлэгт Монгол Улсын болон гадаадын иргэдийн Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн хөдөлгөөнийг хамааруулан үндсэн үзүүлэлтийг Хил хамгаалах ерөнхий газраас ирүүлсэн хилээр нэвтэрсэн иргэдийн судалгаанд үндэслэж гаргав.

Аялал жуулчлал нь байнга оршин суудаг газраас ажил хэргийн болон хувийн зорилгоор өөр газарт аялахтай холбогдон үүсэх нийгэм, эдийн засаг, соёлын ерөнхий үйл ажиллагаа байна.

Жуулчин нь байнга оршин суудаг газраасаа өөр газарт ажил эрхлэх болон, цалин, хөлс авахаас бусад зорилгоор 1 хоногоос 183 хоног хүртэлх хугацаагаар аялж буй хүн байна.

Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн зорчигчдыг зорилгоор нь албан, хувийн, жуулчлал, дамжин өнгөрөх, суралцах, ажиллах, байнга оршин суух, бусад гэж ангилна.

Албан болон хувийн ажил, аялал жуулчлал, суралцах, ажиллах, байнга оршин суух, бусад зорилгоор Улсын хилээр гарсан Монгол Улсын харьяат иргэдийг дотоодын зорчигчдод хамруулна.

TOURISM

This chapter refers to Mongolian citizens and foreign passengers who have crossed the border of Mongolia and main indicators have taken based on report of in and outbound passengers compiled by the Border Protection General Board.

Tourism refers to all types of socio-economic and cultural activities related to traveling outside the place of usual residence for recreational, leisure or business purposes.

A tourist refers to a person who travels to and stays in places outside his usual environment for not more than 183 days for purposes other than employment.

By purposes, tours are classified as official, private, tourism, transit, study, work, for permanent residence and others.

The outbound passengers of Mongolia refer to Mongolian citizens, who have traveled overseas by official, private, tourism, transit, work, study, permanent residence and others purposes.

18.3 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН НИЙТ ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, аяллын зорилгоор, 2011

INBOUND PASSENGERS, by purpose of visit, as of 2011

тоо number

Боомтын нэр <i>Name of immigration posts</i>	Орсон зорчигчид <i>Inbound passengers</i>	Аяллын зорилгоор <i>Purpose of visit</i>					
		Албан ажил	Хувийн ажил	Жуулчлал	Байнга оршин суух	Бусад	
		<i>Official</i>	<i>Private</i>	<i>Tourism</i>	<i>Permanent residing</i>	<i>Others</i>	
Бүгд	Total	2 169 900	142 417	197 351	111 217	1 533 130	185 785
Алтанбулаг	<i>Altanbulag</i>	190 492	4 109	30 933	10 820	143 151	1 479
Арцсуурь	<i>Artssuuri</i>	17 321	238	12 768	1 984	2 257	74
Бага Илэнх	<i>Baga llenkh</i>	-	-	-	-	-	-
Байтаг	<i>Baitag</i>	73	1	1	-	63	8
Баянхошуу	<i>Bayankhoshuu</i>	7 899	49	86	-	2 226	5 538
Бичигт	<i>Bichigt</i>	35 554	253	1 889	25	14 923	18 464
Боршоо	<i>Borshoo</i>	14 746	2 183	5 929	749	4 845	1 040
Булган	<i>Bulgan</i>	38 879	765	363	111	35 593	2 047
Бургастай	<i>Burgastai</i>	15 081	8	11 592	-	637	2 844
Буянт-Ухаа	<i>Buyant-Ukhaa</i>	348 504	58 363	17 409	76 676	183 032	13 024
Гашуун сухайт	<i>Gashuun sukhait</i>	214 017	2 256	18 922	1	90 387	102 451
Даян	<i>Dayan</i>	1 013	35	26	-	952	-
Замын-Үүд	<i>Zamiin-Uud</i>	1 005 658	6 651	69 015	4 682	914 805	10 505
Өлгий	<i>Olgii</i>	2 408	255	724	22	1 384	23
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	38 878	7 206	3 021	12 376	13 372	2 903
Тэс	<i>Tes</i>	1 055	-	812	-	243	-
Ульхан	<i>Ulikhan</i>	1 477	88	73	10	1 306	-
Харигийн гол	<i>Kharigiin gol</i>	96	69	-	-	27	-
Хавирга	<i>Khavirga</i>	20 278	211	731	215	17 942	1 179
Ханги	<i>Khang</i>	22 874	-	1 387	-	20 326	1 161
Ханх	<i>Khankh</i>	14 437	1	430	1 726	12 280	-
Цагааннуур	<i>Tsagaanuur</i>	25 922	375	14 306	1 643	8 444	1 154
Шивээ хүрэн	<i>Shivee khuren</i>	145 820	59 110	6 506	12	58 699	21 493
Эрээнцав	<i>Ereentsav</i>	5 603	97	134	57	5 305	10
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	1 498	63	269	107	709	350
Ховд	<i>Khovd</i>	317	31	25	1	222	38

18.4 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН ЖУУЛЧДЫН ТОО, улсаар

INBOUND TOURISTS, by country

тоо number

Улс	Country	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	446 446	411 664	456 090	460 360
АНУ	<i>USA</i>	12 474	11 335	12 808	15 423
Австрали	<i>Australia</i>	4 466	3 721	5 443	7 093
БНСУ	<i>Rep. of Korea</i>	43 396	38 272	42 231	43 994
БНХАУ	<i>PR of China</i>	196 832	181 523	193 730	200 010
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	6 781	5 847	6 209	7 120
Итали	<i>Italy</i>	2 454	2 415	2 810	2 737
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	5 473	5 053	5 757	7 973
Канад	<i>Canada</i>	2 645	2 255	2 864	3 173
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	3 255	2 775	3 244	3 239
ОХУ	<i>Russian Fed.</i>	109 975	107 911	121 647	102 738
Франц	<i>France</i>	6 688	6 701	7 527	7 570
ХБНГУ	<i>Germany</i>	8 027	6 858	8 095	8 545
Швед	<i>Sweden</i>	1 894	1 634	1 625	1 463
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	2 377	2 163	2 394	2 564
Япон	<i>Japan</i>	14 939	11 399	14 140	14 988
Бусад	<i>Others</i>	24 770	21 802	25 566	31 730

БҮЛЭГ 18. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ |

18.5 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН ТОО, улсаар

FOREIGN PASSENGERS CROSSED THE BORDER OF MONGOLIA, by country

Улс	Country	Орсон зорчигчид Inbound passengers				Гарсан зорчигчид Outbound passengers			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	468 797	464 850	557 483	627 007	470 443	471 960	553 175	621 510
АНУ	USA	12 663	11 508	12 982	16 445	12 521	11 515	12 931	16 209
Австрали	Australia	4 491	3 741	5 471	7 981	4 593	3 744	5 396	7 950
БНСУ	Rep. of Korea	43 750	38 551	42 551	44 810	44 097	39 243	42 400	44 767
БНХАУ	PR of China	217 127	232 038	290 092	346 984	218 044	236 107	285 432	343 616
Их Британи	United Kingdom	6 808	5 895	6 228	7 436	6 946	5 927	6 271	7 364
Итали	Italy	2 468	2 417	2 819	2 776	2 465	2 466	2 825	2 784
Казахстан	Kazakhstan	5 493	5 094	5 792	8 140	5 590	5 134	5 617	8 022
Канад	Canada	2 681	2 273	2 887	3 711	2 720	2 288	2 864	3 649
Нидерланд	Netherlands	3 267	2 791	3 248	3 283	3 291	2 757	3 252	3 268
ОХУ	Russian Fed.	110 955	109 391	125 543	104 916	110 623	111 113	126 746	105 173
Франц	France	6 714	6 737	7 543	7 708	6 693	6 695	7 577	7 654
ХБНГУ	Germany	8 085	6 995	8 220	8 750	8 159	7 052	8 225	8 795
Швед	Sweden	1 900	1 667	1 632	1 499	1 886	1 679	1 629	1 474
Швейцарь	Switzerland	2 393	2 184	2 399	2 577	2 398	2 151	2 386	2 611
Япон	Japan	15 036	11 496	14 279	15 336	15 112	11 586	14 222	15 340
Бусад	Others	24 966	22 072	25 797	44 655	25 305	22 503	25 402	42 834

18.6 УЛСЫН ХИЛЭЭР НЭВТЭРСЭН ГАДААДЫН ЗОРЧИГЧДЫН БҮТЭЦ, аяллын зорилго, бүс нутгаар, 2011

COMPOSITION OF FOREIGN PASSENGERS, by purpose of visit and geographical regions, 2011

Аяллын зорилго	Purpose of visit	дүнд харьцсан хувь percentage						
		Бүгд	Бүс нутгаар By regions					
			Америк	Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутаг	Европ	Ойрхи Дорнод	Өмнөд Ази	Африк
		Total	America	East Asia and the Pacific	Europe	Middle East	South Asia	Africa
Нийт	Total	100.0	3.4	69.0	24.1	0.4	1.1	2.0
Үүнээс:	Of which:							
Албан ажил	Official	100.0	4.2	74.4	18.5	0.7	1.6	0.6
Хувийн ажил	Private	100.0	2.1	60.8	35.8	0.2	0.6	0.5
Жуулчлал	Tourism	100.0	8.2	46.2	42.6	0.8	2.0	0.2
Байнга оршин суух	Permanent residing	100.0	4.8	42.9	51.4	0.2	0.5	0.1
Бусад	Others	100.0	1.3	87.8	4.2	0.1	1.0	5.6

18.7 АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЭЛЖ БУЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, оны эцэст

ENTERPRISES IN THE TOURISM SECTOR AND THEIR EMPLOYEES end of the year

		2008	2009	2010	2011
Байгууллагын тоо	Enterprises	493	472	426	1 022
Ажиллагчдын тоо	Employees	2 033	2 389	2 079	4 340

ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

Үндэсний статистикийн хороо Өрхийн орлого, зарлагын судалгааг 1966 оноос эхлэн явуулж ирсэн бөгөөд Өрхийн орлого, зарлагын судалгаа, Амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааг нэгтгэн 2007 оны 7 дугаар сарын 1-нээс “Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа”-г зохион байгуулан явуулж байна. Судалгаанд жил бүр Монгол Улсын 11232 өрхийг түүвэрлэн авч, тэднээс өрхийн гишүүдийн нас, хүйс, боловсрол, ажил эрхлэлтийн байдал, өрхийн орлого, зарлага, хэрэглээтэй холбоотой үзүүлэлтүүдийг цуглуулан судалж байна.

Өрхийн нийт орлого (зарлага) нь өрхийн мөнгөн орлого (зарлага) дээр өрхийн өөрийн аж ахуйгаас бэлтгэж хэрэглэсэн болон бусдаас үнэгүй авч хэрэглэсэн зүйлсийн мөнгөн дүнг нэмснээр тодорхойлогдох бөгөөд нэг өрхөд ногдох дундаж үзүүлэлтүүдийг жилийн турш уг судалгаанд хамрагдсан 11232 өрхийн сарын дунджаар тооцсон болно. Хүн амын хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэглээг тооцохдоо тухайн өрх худалдаж авсан, хувийн аж ахуйгаасаа болон бусад хүмүүсээс үнэ төлбөргүй авч хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийг оруулж байна.

“Хүн амын амьжиргааны доод түвшинг тодорхойлох тухай” Монгол Улсын хуулийн /1998 оны 1 дүгээр сарын 8-ны өдрийн/ 5 дугаар зүйлд заасны дагуу 1998 оноос эхлэн “Хүн амын амьжиргааны доод түвшин”-г бүс нутгаар тодорхойлж байна. Хуулийн 3 дугаар зүйлд хүн амын амьжиргааны доод түвшин гэж хэрэглээний доод хэмжээг мөнгөн хэлбэрээр илэрхийлснийг, хэрэглээний доод хэмжээ гэж хүний нэн тэргүүний зайлшгүй хэрэгцээг хангах хүнсний болон хүнсний бус хэрэглээний сагсаар тодорхойлсон бараа, үйлчилгээний шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тогтоосон тоо, хэмжээг ойлгоно гэж заасан байдаг.

Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс буюу ядуурлын түвшин нь нийт хүн амд ядуурлын шугамаас доогуур хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувийг харуулна. Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс нь ядуурлыг хэмжих хамгийн энгийн бөгөөд өргөн хэрэглэгддэг үзүүлэлт юм. Гэвч ядуурлын дүр төрхийг илүү тодорхой болгох зорилгоор ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс, ядуурлын мэдрэмжийн индекс гэсэн хоёр үзүүлэлтийг нэмж тодорхойлох шаардлагатай байдаг.

Ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс нь ядуу хүн амын хэрэглээний дундаж түвшин ядуурлын шугамаас хэдэн хувиар доогуур байгааг илэрхийлдэг.

Ядуурлын мэдрэмжийн индекс нь ядуу хүн амын дундах хэрэглээний тархалтыг харуулна. Тухайн өрхийн хэрэглээ нэмэгдсэн ч хэмжээ нь ядуурлын шугамаас доогуур байвал ядуурлын хамрах хүрээ, гүнзгийрэлт өөрчлөгдөхгүй харин ядуурлын мэдрэмж нь нэмэгдэнэ.

“ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-II” ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын Засгийн Газар, Олон Улсын Хөгжлийн Ассоциаци /Дэлхийн Банк/-тай харилцан тохиролцсоны дагуу “Тогтвортой амьжиргаа” төслийг 2002 оноос эхлэн 12 жилийн турш хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд 2002-2007 онд төслийн нэгдүгээр үе шат хэрэгжиж дууссан. Төслийн хоёрдугаар үе шат буюу “Тогтвортой амьжиргаа-II” төсөл 2008-2012 онд нийслэл, бүх аймагт хэрэгжиж байна.

Тогтвортой амьжиргаа-II төслийн зорилго нь эрүүл мэнд, боловсрол, дэд бүтцийг сайжруулах, нийгмийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, малчдын байгаль цаг уурын эрсдэлд бэлэн байх чадварыг нэмэгдүүлэх, алслагдсан орон нутагт жижиг зээлийн үйлчилгээг хүргэх замаар амьжиргааг баталгаажуулах, тогтворжуулахад иргэдийн хэрэгцээ, оролцоонд тулгуурласан механизмыг улсын хэмжээнд төлөвшүүлэх явдал юм.

“Тогтвортой амьжиргаа” төслийн үйл ажиллагааны мэдээллийг 2006 оноос эхлэн статистикийн эмхэтгэл болон хагас, бүтэн жилийн бюллетеньд тогтмол хэвлэн нийтэлж байна.

HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

The National Statistical Office conducted Household income and expenditure survey since 1966 and starting 1st July 2007 have conducting combined Household income and expenditure, and Living standards measurement survey as named Household socio-economic survey. Totally 11232 households, which representing the Mongolian households sampled in survey every year and collects data on age, sex, education, employment status of the household members and data related to household income, expenditure and consumption as well.

The total income (expenditure) of a household is defined by sum of the households' monetary income (expenditure) and value of consumed commodities from own farming and received from others free of charge. The average indicators per household are calculated by the monthly average of 11232 selected households, which surveyed along the year. In the estimation of food consumption includes foodstuff that purchased, received from others free of charge and consumed from own farming.

The National Statistical Office has estimating "Minimum subsistence level of population" by regions since 1998 according to the article 5 of The Law on Defining Minimum Subsistence Level of Population (dated January 8, 1998) of Mongolia. As stated in the article 3 of The Law on Defining Minimum Subsistence Level of Population of Mongolia, "the minimum subsistence level refers to a minimum consumption level expressed in monetary value; and minimum consumption level refers to a scientific estimation on quantity of consumption to satisfy basic survival requirement defined by food and non-food consumption basket".

The poverty headcount index refers to the proportion of the population with a standards of living below the poverty line to total population. This is the most widely used poverty index, thus it is comparably easy to interpret and understand, while other two including the poverty gap and severity of poverty are used in order to get more comprehensive description of the poverty situation.

The poverty gap is the average distance below the poverty line as a proportion of the poverty line where the mean is taken over the whole population, counting the non-poor as having zero poverty gaps.

The severity of poverty is the distribution of the consumption among the poor population. However, household consumption has increased, its amount is below poverty line, and poverty headcount and gap do not change, while poverty severity increases.

INTRODUCTION TO "SUSTAINABLE LIVELIHOOD PROJECT-II"

According to the Development Credit Agreement between Government of Mongolia and the World Bank, Sustainable Livelihoods Program has being implemented since 2002 for 12 years. The first stage of the project was successfully implemented in 2002-2007. Second stage of Program or Sustainable Livelihoods Project –II has implementing at the Capital city and all aimags in 2008-2012.

The overall objective of the SLP-II is to formed community needs and participation based institutional mechanisms by improving health, education and infrastructure development, enhance quality and accessibility of social services, ability of herdsmen to overcome natural risks and enhancing microloans in remote areas.

Beginning of the year 2006, information on the "Sustainable Livelihood" project outputs has publishing in a statistical yearbook and semi-annual and annual bulletin regularly.

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.1 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр

MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

Орлогын төрөл	Types of income	Улсын дундаж National average						Хот Urban						Хөдөө Rural					
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2009		2010		2011	
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011		
Нийт орлого - Бүгд	Total income	363 594	402 525	448 027	573 541	406 667	454 854	498 172	649 248	305 216	331 600	386 605	488 984						
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	Monetary income - Total	325 270	354 967	387 099	503 936	394 877	441 871	476 690	623 269	230 924	237 180	277 354	370 655						
Цалин, хөлс	Wages and salaries	158 963	181 022	200 167	248 385	225 070	259 347	286 554	366 480	69 358	74 863	94 345	116 487						
Тэтгэвэр, тэтгэмж	Pensions and allowances	61 055	67 237	67 131	114 368	66 825	73 547	71 830	120 021	53 235	58 684	61 376	108 054						
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	Income from household businesses	78 534	76 062	82 855	98 627	65 257	69 818	70 030	75 684	96 533	84 524	98 566	124 252						
Бусад	Other	26 718	30 646	36 946	42 556	37 725	39 159	48 276	61 084	11 798	19 109	23 067	21 862						
2. Бусдаас үнэгүй авсан	Received from others free of charge	10 451	14 743	19 356	22 626	9 931	11 258	16 032	21 144	11 159	19 467	23 429	24 281						
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, which consumed from private farm or enterprise	27 873	32 815	41 572	46 979	1 859	1 725	5 450	4 835	63 133	74 953	85 822	94 048						

19.2 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ

COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD

Орлогын төрөл	Types of income	Улсын дундаж National average						Хот Urban						Хөдөө Rural					
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2009		2010		2011	
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011		
Нийт орлого - Бүгд	Total income	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0						
1. Мөнгөн орлого - Бүгд	Monetary income - Total	89.4	88.2	86.4	87.9	97.1	97.1	97.1	96.0	75.6	71.5	71.8	75.8						
Цалин, хөлс	Wages and salaries	43.7	45.0	44.7	43.3	55.4	57.0	57.5	56.4	22.7	22.6	24.4	23.8						
Тэтгэвэр, тэтгэмж	Pensions and allowances	16.8	16.7	15.0	20.0	16.4	16.2	14.4	18.5	17.4	17.7	15.9	22.1						
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	Income from household businesses	21.6	18.9	18.5	17.2	16.0	15.3	14.1	11.7	31.6	25.5	25.5	25.4						
Бусад	Other	7.3	7.6	8.2	7.4	9.3	8.6	9.7	9.4	3.9	5.7	6.0	4.5						
2. Бусдаас үнэгүй авсан	Received from others free of charge	2.9	3.7	4.3	3.9	2.4	2.5	3.2	3.3	3.7	5.9	6.0	5.0						
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, which consumed from private farm or enterprise	7.7	8.1	9.3	8.2	0.5	0.4	1.1	0.7	20.7	22.6	22.2	19.2						

19.3 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГА, ХОТ, ХӨДӨӨГӨӨР, ОНЫ ҮНЭЭР

MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

Зарлагын төрөл	Улсын дундаж National average						Хот Urban				Хөдөө Rural						
	2009		2010		2011		2009		2010		2009		2010		2011		
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	
Types of expenditure																	
Өрхийн зарлага - Бүгд	367 466	437 602	450 206	577 406	421 924	471 336	501 042	648 829	293 653	391 883	387 937	497 633					
1. Мөнгөн зарлага - Бүгд	329 142	390 044	389 278	507 801	410 134	458 353	479 560	622 850	219 361	297 463	278 686	379 304					
Food expenses	119 533	147 906	131 940	155 482	151 853	158 215	166 614	207 886	75 724	133 934	89 466	96 952					
Non-food expenses and services	200 247	228 667	244 404	335 304	251 185	287 510	301 709	396 627	131 204	148 915	174 206	266 813					
Gifts and benefits gave for others	9 362	13 471	12 934	17 015	7 096	12 628	11 237	18 337	12 433	14 614	15 014	15 539					
2. Бусдаас үнэгүй авсан - Бүгд	10 451	14 743	19 356	22 626	9 931	11 258	16 032	21 144	11 159	19 467	23 429	24 281					
Food expenses	4 503	6 333	9 265	10 662	2 220	1 707	4 273	5 786	7 599	12 603	15 381	16 108					
Non-food expenses and services	5 948	8 410	10 091	11 964	7 711	9 551	11 759	15 358	3 560	6 864	8 048	8 173					
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	27 873	32 815	41 572	46 979	1 859	1 725	5 450	4 835	63 133	74 953	85 822	94 048					

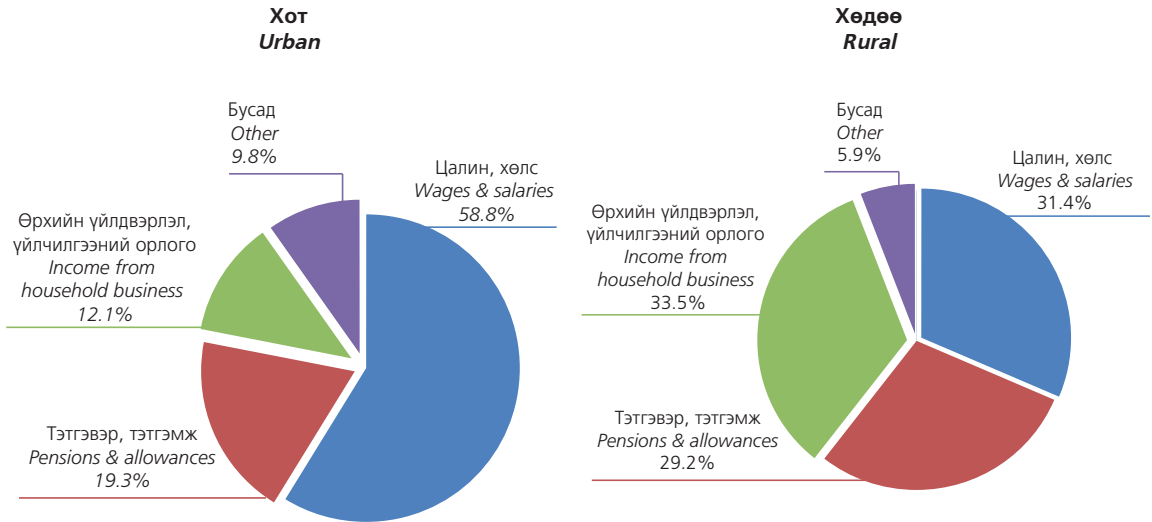
19.4 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГАНЫ БҮТЭЦ

COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD

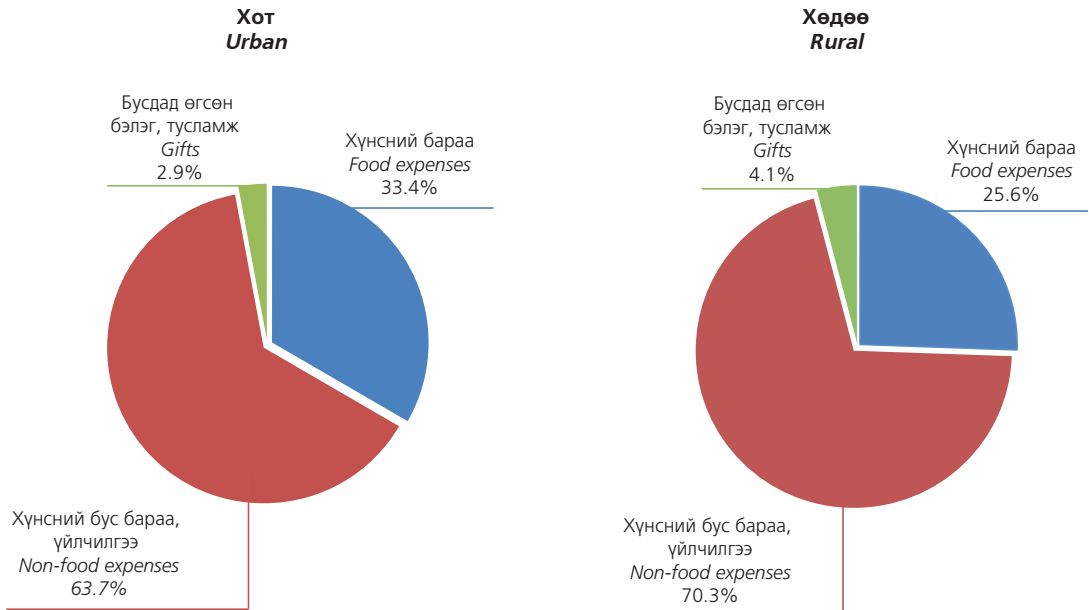
Зарлагын төрөл	Улсын дундаж National average						Хот Urban				Хөдөө Rural						
	2009		2010		2011		2009		2010		2009		2010		2011		
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	
Types of expenditure																	
Өрхийн зарлага - Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0					
1. Мөнгөн зарлага - Бүгд	89.6	89.1	86.5	88.0	97.2	97.2	95.7	96.0	74.7	75.9	71.8	76.2					
Food expenses	32.5	33.8	29.3	26.9	36.0	33.5	33.3	32.1	25.8	34.2	23.0	19.5					
Non-food expenses and services	54.5	52.2	54.3	58.1	59.5	61.0	60.2	61.1	44.7	38.0	44.9	53.6					
Gifts and benefits gave for others	2.6	3.1	2.9	3.0	1.7	2.7	2.2	2.8	4.2	3.7	3.9	3.1					
2. Бусдаас үнэгүй авсан - Бүгд	2.8	3.4	4.3	3.9	2.3	2.4	3.2	3.3	3.8	5.0	6.1	4.9					
Food expenses	1.2	1.5	2.1	1.8	0.5	0.4	0.9	0.9	2.6	3.2	4.0	3.2					
Non-food expenses and services	1.6	1.9	2.2	2.1	1.8	2.0	2.3	2.4	1.2	1.8	2.1	1.7					
3. Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	7.6	7.5	9.2	8.1	0.5	0.4	1.1	0.7	21.5	19.1	22.1	18.9					

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

Өрхийн мөнгөн орлогын бүтэц, 2011
Composition of household monetary income, 2011

Өрхийн мөнгөн зарлагын бүтэц, 2011
Composition of household monetary expenditure, 2011

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

19.5 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХҮНСНИЙ ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ УЛСЫН ДУНДАЖ ХЭРЭГЛЭЭ, ЖИШСЭН ХҮНЭЭР, ХОТ, ХӨДӨӨГӨӨР

MONTHLY AVERAGE PER CAPITA CONSUMPTION OF SOME FOODSTUFF, by adult equivalent, urban and rural

Хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff	Улсын дундаж National average						Хот Urban			Хөдөө Rural						
		2008		2009		2010		2011		2008		2009		2010		2011	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2010	2011
Мах, махан бүтээгдэхүүн, маханд шилжүүлснээр	Meat and meat products, in terms of meat	7.6	8.4	8.4	8.4	8.2	6.5	6.7	6.6	6.8	9.1	10.4	10.6	10.1			
Сү, сүүн бүтээгдэхүүн, сүүнд шилжүүлснээр	Milk and milk products, in terms of milk	12.3	13.6	10.5	12.1	7.3	7.1	6.3	7.7	18.4	21.8	15.9	17.6				
Цөцгийн тос	Butter	0.3	0.3	0.3	0.3	0.5	0.5	0.5	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2				
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн, гурилд шилжүүлснээр	Flour and bakery products, in terms of flour	10.5	10.6	10.7	10.8	10.6	10.6	10.5	10.7	10.4	10.6	10.9	10.9				
Будаа	Rice	1.7	1.7	1.7	1.7	1.6	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8	1.8	1.8				
Чихэр, сахарын зүйл, сахарт шилжүүлснээр	Sugar and sugar products, in terms of sugar	1.5	1.9	1.4	1.4	1.6	1.8	1.4	1.5	1.4	1.4	1.3	1.3				
Өндөг, ширхэг	Egg, piece	2.3	2.3	2.7	3.1	3.7	3.9	4.1	4.9	0.5	0.5	0.8	0.9				
Төмс	Potatoes	3.4	3.2	3.3	3.4	4.3	4.0	4.0	4.1	2.3	2.1	2.4	2.4				
Хүнсний ногоо	Vegetables in terms of fresh vegetable	1.7	1.8	1.8	1.9	2.2	2.1	2.3	2.5	1.0	1.4	1.1	1.2				
Жимс, жимсгэнэ	Fruits	0.7	0.5	0.7	0.7	0.9	0.7	0.7	0.8	0.5	0.3	0.6	0.6				
Ургамлын болон өвхөн тос	Vegetable oil	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5				

19.6 НЭГ ХҮНИЙ ХОНОГ ХЭРЭГЛЭСЭН ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИЛЧЛЭГ, НАЙРЛАГА, ЖИШСЭН ХҮНЭЭР, ХОТ, ХӨДӨӨГӨӨР

COMPOSITION OF DAILY FOODSTUFF CONSUMPTION AND CALORIES PER PERSON, by adult equivalent, urban and rural

Илчлэг, ккал Уураг, гр Өөх тос, гр Нүүрс.үс. гр	Calorie, kkal Protein, gram Fat, gram Carbohydrate, gram	Улсын дундаж National average						Хот Urban			Хөдөө Rural				
		2008		2009		2010		2011		2008		2010		2011	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2010	2011		
		2 793.7	2 917.4	2 798.3	2 845.9	2 657.3	2 678.4	2 603.6	2 673.5	2 962.9	3 216.5	3 040.7	3 060.8		
		102.2	108.3	105.4	106.8	90.7	91.9	90.1	93.6	116.5	129.0	124.4	123.3		
		90.0	94.9	90.6	92.1	78.7	78.8	77.9	80.1	104.0	115.1	106.4	107.2		
		374.9	387.8	371.5	378.1	378.7	382.6	368.1	376.7	370.1	394.2	375.8	379.9		

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.7 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, хот, хөдөө, бүс, суурьшлаар
 POVERTY MEASURES, by urban and rural, region and location

	Ядуурлын хамралтын хүрээ Poverty Headcount			Ядуурлын гүнзгийрэлт Poverty Gap			Ядуурлын мэдрэмж Poverty Severity			хувь, percentage		
	2007-2008	2009	2010	2011	2007-2008	2009	2010	2011	2007-2008		2009	2010
Улсын дундаж	35.2	38.7	39.2	29.8	10.1	10.6	11.3	7.6	4.0	4.1	4.6	2.8
Хот	26.9	30.6	32.2	26.6	7.7	7.9	8.7	7.0	3.1	2.9	3.4	2.6
Хөдөө	46.6	49.6	47.8	33.3	13.4	14.4	14.6	8.4	5.2	5.6	6.1	3.0
Бүс												
Region												
Баруун	47.1	48.7	51.1	30.2	12.8	12.5	16.0	7.9	4.7	4.6	6.7	2.9
Хангай	46.6	55.2	51.9	38.9	13.6	17.4	16.0	9.9	5.3	7.2	6.7	3.5
Төв	30.7	29.3	29.3	27.2	8.4	7.7	7.7	7.1	3.3	2.8	2.9	2.6
Зүүн	46.7	43.8	40.6	34.3	14.9	12.4	12.3	9.3	6.6	4.8	5.2	3.5
Улаанбаатар	21.9	26.7	29.8	23.5	6.3	6.4	7.7	5.9	2.6	2.3	2.8	2.1
Сууршил												
Location												
Улаанбаатар	21.9	26.7	29.8	23.5	6.3	6.4	7.7	5.9	2.6	2.3	2.8	2.1
Аймгийн төв	34.9	37.0	36.2	31.8	9.9	10.3	10.4	8.8	3.9	4.0	4.2	3.5
Сумын төв	42.0	42.6	38.8	30.9	12.7	12.9	11.4	8.1	5.2	5.3	4.7	3.0
Хөдөө нутаг	49.7	53.2	54.2	35.3	13.9	15.1	16.9	8.6	5.3	5.8	7.1	2.9

19.8 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, нэг хүнд сард ногдохоор, бүс нутгаар
 MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION, per capita per month, by region

	тер тог							
	2007	2008 I	2008 II	2008 X	2009	2010	2011	2012
Бүс								
Баруун	54 700	70 700	70 700	94 300	96 100	97 000	104 300	115 600
Хангай	54 600	70 600	70 600	89 000	90 600	91 500	105 100	116 800
Төв	56 700	73 100	73 100	90 800	91 200	91 700	106 600	117 500
Зүүн	51 800	65 600	65 600	85 100	86 300	90 900	103 500	113 000
Улаанбаатар	60 100	73 300	73 300	94 800	101 100	101 600	118 100	126 500

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

19.9 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, хэрэглээний үндсэн бүлэг, хот, хөдөөгөөр, 2011

MONTHLY AVERAGE PER CAPITA CONSUMPTION, by main categories of consumption, urban and rural, 2011

		төг tog		
		Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>
Нийт хэрэглээ	Total consumption	160 365	174 545	144 734
Хүнс	<i>Food</i>	55 222	57 127	53 121
Согтууруулах ундаа, тамхи	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	2 097	1 466	2 792
Боловсрол	<i>Education</i>	11 096	12 349	9 714
Эрүүл мэнд	<i>Health</i>	6 853	7 590	6 041
Удаан эдэлгээтэй бараа	<i>Durable goods</i>	3 054	3 846	2 182
Түрээс	<i>Rent</i>	8 578	14 113	2 478
Халаалт	<i>Heating</i>	13 312	8 717	18 377
Үйлчилгээ	<i>Utilities</i>	4 144	6 341	1 722
Хувцас	<i>Clothing</i>	24 493	24 449	24 541
Тээвэр, холбоо	<i>Transportation and communication</i>	18 210	22 714	13 245
Бусад	<i>Others</i>	13 306	15 833	10 521

19.10 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, хэрэглээний үндсэн бүлгээр, ядуурлын байдлаар, хот, хөдөөгөөр, 2011

MONTHLY AVERAGE PER CAPITA CONSUMPTION, by main categories of consumption, poverty status, urban and rural, 2011

		төг tog					
		Нийт <i>Total</i>		Хот <i>Urban</i>		Хөдөө <i>Rural</i>	
		Ядуу бус <i>Non-poor</i>	Ядуу <i>Poor</i>	Ядуу бус <i>Non-poor</i>	Ядуу <i>Poor</i>	Ядуу бус <i>Non-poor</i>	Ядуу <i>Poor</i>
Нийт хэрэглээ	Total consumption	206 352	77 815	220 510	77 438	188 756	78 151
Хүнс	<i>Food</i>	66 558	34 873	67 886	34 398	64 908	35 295
Согтууруулах ундаа, тамхи	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	2 599	1 194	1 802	756	3 591	1 584
Боловсрол	<i>Education</i>	15 234	3 667	16 333	3 934	13 868	3 430
Эрүүл мэнд	<i>Health</i>	9 781	1 598	10 395	1 666	9 018	1 538
Удаан эдэлгээтэй бараа	<i>Durable goods</i>	4 187	1 021	5 200	985	2 928	1 053
Түрээс	<i>Rent</i>	12 007	2 425	19 071	3 638	3 227	1 345
Халаалт	<i>Heating</i>	16 369	7 824	9 859	6 305	24 460	9 176
Үйлчилгээ	<i>Utilities</i>	5 269	2 124	7 777	3 307	2 152	1 071
Хувцас	<i>Clothing</i>	31 572	11 785	31 354	9 860	31 842	13 497
Тээвэр, холбоо	<i>Transportation and communication</i>	25 066	5 902	30 192	6 916	18 695	5 001
Бусад	<i>Others</i>	17 710	5 402	20 641	5 673	14 067	5 161

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.11 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХЭРЭГЛЭЭ, өрхийн тооны тэнцүү 10 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2011

MONTHLY AVERAGE PER CAPITA CONSUMPTION, by household deciles, urban and rural, 2011

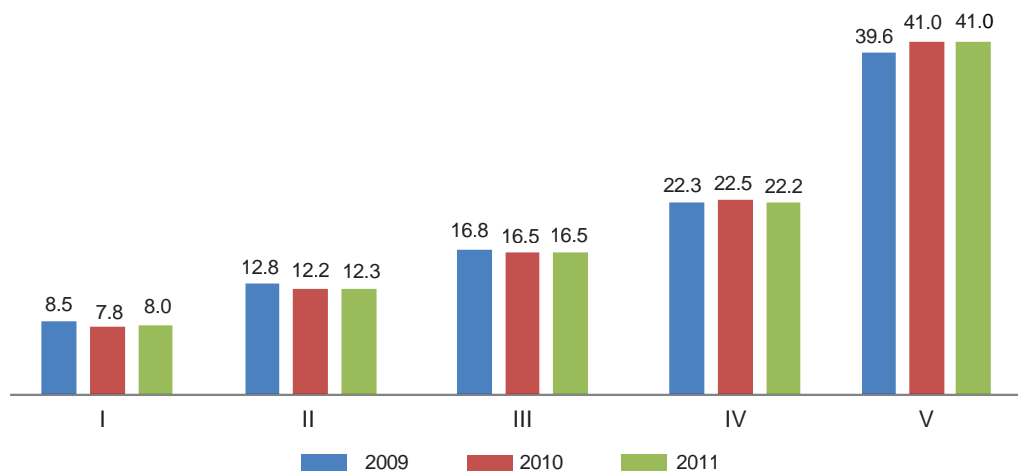
	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	төг <i>tog</i>
I	53 688	53 878	53 651	
II	74 682	77 567	72 252	
III	90 653	94 980	86 694	
IV	106 278	112 901	100 703	
V	123 394	131 349	115 323	
VI	141 765	152 363	132 766	
VII	163 348	177 707	150 160	
VIII	193 146	212 359	174 298	
IX	242 563	267 103	214 466	
X	414 381	465 827	347 545	
Нийт	160 365	174 545	144 734	

19.12 ХҮН АМЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БҮТЭЦ, өрхийн тооны тэнцүү 5 бүлгээр, хот, хөдөөгөөр, 2011

CONSUMPTION SHARES, by household quintiles, urban and rural, 2011

	Улсын дундаж <i>National average</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	хувь <i>percentage</i>
I	8.0	7.5	8.7	
II	12.3	12.0	13.0	
III	16.5	16.2	17.1	
IV	22.2	22.3	22.4	
V	41.0	42.0	38.8	
Нийт	100.0	100.0	100.0	

Хүн амын хэрэглээний бүтэц, өрхийн тооны тэнцүү 5 бүлгээр, хэрэглээнд эзлэх хувь
Composition of consumption by household quintiles, shares of consumption

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

19.13 "ТОТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-И" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД ЭРҮҮЛ МЭНД, БОЛОВСРОЛ, ДЭД БҮТЦИЙГ САЙЖРУУЛАХАД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР INVESTMENTS FOR THE IMPROVEMENT OF THE HEALTH, EDUCATION AND INFRASTRUCTURE WITHIN THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions, aimags and the Capital

Бүс, аймаг, нийслэл	Regions, aimags and the Capital	Боловсрол				Education			
		2008		2009		2010		2011	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/
БҮГД	TOTAL	257	1529.2	659	3796	604	4223.7	319	1920.2
Дүн	Subtotal	33	Баруун бүс 208.6	178	943.8	155	1079.9	84	453.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	17	79.9	27	208.6	33	236.9	9	63.9
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	46	179.9	25	202	7	39.3
Завхан	Zavkhan	-	-	31	182.5	36	266.7	27	160.8
Увс	Uvs	16	128.7	39	234.2	33	227.4	22	90.5
Ховд	Khovd	-	-	35	138.6	28	146.9	19	98.7
Дүн	Subtotal	55	Хангайн бүс 390.8	161	867.1	139	887.8	77	396.2
Архангай	Arkhangai	-	-	34	119.8	18	140.8	14	96.7
Баянхонгор	Bayankhongor	27	233.1	19	209.2	31	265	11	77.5
Булган	Bulgan	-	-	37	109.3	12	52.4	16	58.3
Орхон	Orkhon	11	47.4	14	170.4	12	98.5	8	47.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	17	110.3	-	-	9	43.5	5	19.9
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	57	258.4	57	287.6	23	96.1
Дүн	Subtotal	74	Төвийн бүс 434.4	168	1012.6	166	1127.7	113	744.9
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	6	24.1	5	22.2	5	35.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	6	34.8	8	74	7	81.4
Дорноговь	Dornogovi	-	-	19	109.6	17	108.7	13	96.4
Дундговь	Dundgovi	27	108.1	35	176.4	24	156.7	16	120.7
Өмнөговь	Omnogovi	14	84.2	20	140.3	24	166.4	28	90.9
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	51	211.7	47	224.2	22	110.7
Төв	Tov	33	242.1	31	315.7	41	375.5	22	209.7
Дүн	Subtotal	10	Зүүн бүс 53.8	99	500.8	98	610.5	37	227.4
Дорнод	Dornod	10	53.8	30	185.1	21	194.9	17	97.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	29	143.1	44	274.6	5	44.4
Хэнтий	Khentii	-	-	40	172.6	33	141	15	85.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	85	Улаанбаатар 441.6	53	471.7	46	517.8	8	98.5

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

(Хүснэгт 19.13-ын үргэлжлэл Table 19.13 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл	Эрүүл мэнд				Health			
	2008		2009		2010		2011	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/
БҮГД	75	407.1	280	1 275.0	231	1 400.3	124	619.0
Subtotal	20	106.5	99	415.6	64	338.9	40	208.2
Баян-Өлгий	12	62.8	10	67.2	9	56.2	6	31.3
Говь-Алтай	-	-	26	68.0	12	42.5	4	16.2
Завхан	-	-	12	88.7	9	74.2	14	90.3
Увс	8	43.7	18	111.5	13	98.3	11	40.9
Ховд	-	-	33	80.2	21	67.7	5	29.5
Subtotal	19	77.8	61	248.3	71	447.7	35	169.9
Архангай	-	-	14	40.3	10	135.4	2	21.9
Баянхонгор	6	37.9	7	58.2	14	93.8	6	47.6
Булган	-	-	15	79.7	9	54.2	8	24.9
Орхон	-	-	-	-	1	6.4	3	13.1
Өвөрхангай	13	39.9	-	-	9	20.6	3	11.2
Хөвсгөл	-	-	25	70.1	28	137.3	13	51.2
Subtotal	24	130.8	56	333.8	57	341.8	28	155.8
Говьсүмбэр	-	-	4	17.7	-	-	2	7.2
Дархан-Уул	-	-	-	-	5	27.0	1	9.4
Дорноговь	-	-	14	56.9	10	42.7	3	8.7
Дундговь	9	35.4	9	75.2	3	39.1	3	11.7
Өмнөговь	8	45.7	15	84.8	12	61.3	6	17.1
Сэлэнгэ	7	-	7	35.3	14	81.6	6	27.6
Төв	7	49.7	7	63.9	13	90.1	7	74.1
Subtotal	6	53.4	51	170.0	28	167.9	16	54.5
Дорнод	6	53.4	10	52.2	6	39.0	2	7.8
Сүхбаатар	-	-	14	67.4	10	74.6	2	7.2
Хэнтий	-	-	27	50.4	12	54.3	12	39.5
Улаанбаатар	6	38.6	13	107.3	11	104.0	5	30.6

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.13-ын үргэлжлэл Table 19.13 continuation)

Бүс, аймаг, нийслэл	Дэд бүтэц													
	2008				2009				2010				2011	
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/				
БҮГД	14	106.7	517	3 725.3	506	4 056.1	410	2619.3						
Subtotal	6	Баруун бүс 57.7	170	881.1	124	793.5	94	584.7						
Баян-Өлгий	6	57.7	9	105.4	17	73.6	5	44.2						
Говь-Алтай	-	-	33	105.3	22	196.3	14	96.9						
Завхан	-	-	47	315.5	25	202.2	24	200.2						
Увс	-	-	29	145.6	17	115.5	23	107.1						
Ховд	-	-	52	209.3	43	205.9	28	136.3						
Subtotal	2	Хангайн бүс 10.3	111	699.1	151	1 020.3	93	660.6						
Архангай	-	-	27	159.8	20	338.1	12	71.6						
Баянхонгор	1	5.4	7	176.6	8	95.5	12	126.9						
Булган	-	-	32	144.4	51	-	24	104.9						
Орхон	1	4.9	5	33.4	3	15.9	7	62.4						
Өвөрхангай	-	-	-	-	18	213.7	10	90.2						
Хөвсгөл	-	-	40	184.9	51	357.1	28	204.6						
Subtotal	4	Төвийн бүс 19.5	111	898.4	117	1 058.3	72	512.9						
Говьсүмбэр	-	-	3	10.1	5	41.1	5	63.7						
Дархан-Уул	-	-	8	69.5	10	162.9	3	25.1						
Дорноговь	-	-	12	96.3	17	133.8	8	43.7						
Дундговь	-	-	16	107.3	13	167.8	10	63.2						
Өмнөговь	-	-	15	170.6	7	75.9	18	60.2						
Сэлэнгэ	-	-	34	150.4	55	363.4	17	147.8						
Төв	4	19.5	23	294.2	10	113.4	11	109.2						
Subtotal	2	Зүүн бүс 19.2	74	522.9	69	639.2	37	282.2						
Дорнод	2	19.2	18	176.7	12	85.5	10	54.2						
Сүхбаатар	-	-	20	138.1	25	288.9	15	126.5						
Хэнтий	-	-	36	208.1	32	264.8	12	101.5						
Улаанбаатар	-	Улаанбаатар	51	723.8	45	544.8	114	578.9						

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.14 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-И" ТӨСЛӨӨС БЭЛЧЭЭРИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХАД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГӨ, бүс, аймгаар INVESTMENTS FOR THE PASTURAL RISK MANAGEMENT IN THE FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions and aimags

Аймаг	Aimags	ХУДАГ ЗАСВАР						REPAIR WELLS					
		2008		2009		2010		2011		2010		2011	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/
БҮГД	TOTAL	1	0.7	171	273.0	506	19 678.9	350	554.4				
Дүн	Subtotal	1	0.7	9	13.7	43	72.3	60	81.1				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1	0.7	2	3.3	-	-	2	8.9				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	8	19.4	16	31.0				
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	8	16.1	8	8.1				
Увс	Uvs	-	-	7	10.4	4	5.0	11	12.3				
Ховд	Khovd	-	-	-	-	23	31.8	23	20.8				
Дүн	Subtotal	-	Хангайн бүс	46	111.1	130	19 272.1	67	86.4				
Архангай	Arkhangai	-	-	7	12.6	31	58.3	4	7.0				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	13	25.8	15	19 105.1	15	27.1				
Булган	Bulgan	-	-	12	41.9	31	19.5	-	-				
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	-	-	1	2.1				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	29	37.5	31	21.6				
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	14	30.8	24	51.7	16	28.6				
Дүн	Subtotal	-	Төвийн бүс	32	81.5	142	188.7	144	293.6				
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	8	23.1	3	1.9	1	4.5				
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	9	27.3	-	-				
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	80	71.5	51	44.4				
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	10	19.9	14	108.0				
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	12	31.5	12	17.3	36	51.4				
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	17	34.5	6	11.1				
Төв	Tov	-	-	12	26.9	11	16.3	36	74.2				
Дүн	Subtotal	-	Зүүн бүс	84	66.7	191	145.8	79	93.3				
Дорнод	Dornod	-	-	26	20.4	53	45.9	46	58.8				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	92	70.7	22	16.6				
Хэнтий	Khentii	-	-	58	46.3	46	29.2	11	17.9				

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-и" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	АГУУЛАХ БАРИХ, ЗАСАХ						CONSTRUCT AND REPAIR					
		2008		2009		2010		2011					
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/				
БҮГД	TOTAL	4	21.5	13	159.7	72	979.0	81	562.7				
Дүн	Subtotal	-	Баруун бүс	4	31.9	21	241.7	40	39.5				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	1	3.3	-	-	-	-				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	4	88.7	-	-				
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	10	95.7	1	8.9				
Увс	Uvs	-	-	2	9.6	1	7.5	2	8.5				
Ховд	Khovd	-	-	1	19.0	6	49.8	37	22.1				
Дүн	Subtotal	-	Хангайн бүс	3	44.0	14	215.3	9	147.0				
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	5	88.5	6	66.9				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	1	6.8	1	3.2	2	73.1				
Булган	Bulgan	-	-	-	-	3	76.2	1	7.0				
Орхон	Orkhon	-	-	1	16.4	1	12.1	-	-				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	4	35.3	-	-				
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	1	20.8	-	-	-	-				
Дүн	Subtotal	4	Төвийн бүс	5	62.4	20	359.3	29	353.1				
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	1	23.1	-	-	2	49.5				
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	1	53.4	-	-				
Дорноговь	Dornogovi	-	-	1	19.9	9	83.0	4	18.9				
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	3	20.2	4	153.3				
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	1	33.9	4	19.3				
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	2	78.1	2	11				
Төв	Tov	4	21.5	3	19.4	4	90.7	13	101.1				
Дүн	Subtotal	-	Зүүн бүс	1	21.4	17	162.7	3	23.1				
Дорнод	Dornod	-	-	-	-	2	6.8	1	5.6				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	12	128.8	2	17.5				
Хэнтий	Khentii	-	-	1	21.4	3	27.1	-	-				

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-и" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл. Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	ХАШИЖ, ХАМГААЛСАН БЭЛЧЭЭР PROTECTED PASTURES							
		2008		2009		2010		2011	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/
БҮГД	TOTAL	11	49.5	170	496.8	444	1 486.2	494	1589.1
Дүн	Subtotal	4	19.2	52	177.3	162	557.7	179	430.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4	19.2	18	61.7	11	36.1	20	52.5
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	21	89.8	24	62.3
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	86	294.8	52	118.6
Увс	Uvs	-	-	34	115.6	20	51.4	38	92.2
Ховд	Khovd	-	-	-	-	24	85.6	45	104.4
Дүн	Subtotal	-	Хангайн бүс	44	98.5	136	447.2	115	311.1
Архангай	Arkhangai	-	-	13	31.4	29	89.8	8	22.8
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	15	35.2	27	105.2	34	140.9
Булган	Bulgan	-	-	1	2.1	23	57.9	15	24.8
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	7	25.5	2	8.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	16	98.3	17	45.7
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	15	29.8	34	70.5	39	68.8
Дүн	Subtotal	7	30.3	67	205.9	108	373.2	185	806.0
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	11	27.8	13	32.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	4	13.4	1	3.8
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	11	24.7	11	31.3
Дундговь	Dundgovi	-	-	41	92.3	42	143.6	48	377.7
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	14	52.9	15	49.8	56	174.8
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	9	32.8	4	13.1
Төв	Tov	7	30.3	12	60.7	16	81.1	52	172.7
Дүн	Subtotal	-	Зүүн бүс	7	15.1	38	108.1	15	42.0
Дорнод	Dornod	-	-	1	3.4	4	12.6	6	17.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	26	84.4	1	6.0
Хэнтий	Khentii	-	-	6	11.7	8	11.1	8	18.4

 Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-III" төслийн газрын мэдээлэл
 Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-III"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл Table 19.14 continuation)

Аймаг	УС ХУРИМТЛУУЛАХ ДАЛАН, ШУУДУУ						WATER RESERVATION CANALS AND					
	2008			2009			2010			2011		
	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/		
БҮГД	8	31.5	12	55.0	37	135.9	17	63.9				
	Баруун бүс											
Дүн	8	31.5	11	53.4	35	126.8	15	52.7				
Баян-Өлгий	8	31.5	9	35.9	13	37.4	11	39.7				
Говь-Алтай	-	-	-	-	8	29.6	2	6.5				
Завхан	-	-	-	-	-	3.7	-	-				
Увс	-	-	2	17.5	2	16.9	1	4.5				
Ховд	-	-	-	-	12	39.2	1	2.0				
	Хангайн бүс											
Дүн	-	-	-	-	1	2.2	2	8.2				
Баянхонгор	-	-	-	-	1	2.2	-	-				
Орхон	-	-	-	-	-	-	1	8.2				
	Төвийн бүс											
Дүн	-	-	1	1.6	1	6.9	1	3.0				
Говьсүмбэр	-	-	1	1.6	-	-	-	-				
Сэлэнгэ	-	-	-	-	-	-	1	3.0				
Төв	-	-	-	-	1	6.9	-	-				

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-III" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-III"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл. Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	ХАШИЖ, ХАМГААЛСАН БУЛАГ, ШАНД						PROTECTED SPRINGS					
		2008		2009		2010		2011					
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/				
БҮГД	TOTAL	-	-	146	236.2	236	386.2	154	280.7				
Дүн	Subtotal	-	-	12	24.2	25	51.3	16	32.5				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	1	2.7	1	4.9	1	10.5				
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	-	-	3	8.3				
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	15	25.9	8	13.7				
Увс	Uvs	-	-	11	21.5	3	5.4	5	10.5				
Ховд	Khovd	-	-	-	-	6	15.1	3	8.3				
Дүн	Subtotal	-	-	68	95.2	111	197.3	61	128.7				
Архангай	Arkhangai	-	-	28	18.5	27	25.4	10	11.5				
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	12	33.5	18	72.5	13	55.3				
Булган	Bulgan	-	-	11	17.5	25	28.3	10	17.4				
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	1	1.0	9	12.1				
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	17	35.9	9	12.1				
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	17	25.7	23	34.2	19	32.4				
Дүн	Subtotal	-	-	18	80.8	32	59.1	32	55.1				
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	1	1.9	-	-	-	-				
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	-	-				
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	6	4.4	14	26.5				
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	-	-	7	15.9				
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	6	25.5	8	28.9	11	12.7				
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	17	21.8	11	12.7				
Төв	Tov	-	-	11	53.4	1	4.0	14	26.5				
Дүн	Subtotal	-	-	48	36	68	78.5	45	64.4				
Дорнод	Dornod	-	-	11	6.9	10	18.7	13	31.7				
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	16	25.7	4	6.8				
Хэнтий	Khentii	-	-	37	29.1	42	34.1	28	25.9				

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БҮЛЭГ 19. ӨРХИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, ЯДУУРАЛ

(Хүснэгт 19.14-гийн үргэлжлэл Table 19.14 continuation)

Аймаг	Aimags	БУСАДИ				OTHERS			
		2008		2009		2010		2011	
		Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/	Хэрэгжүүлсэн төслийн тоо Number of implemented projects	Санхүүжилт /сая.төг/ Financing /mln. tog/
БҮГД	TOTAL	-	289.0	115	289.0	450	1 837.8	728	1679.9
Дүн	Subtotal	-	37.3	12	37.3	110	387.4	125	240.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	21.7	7	21.7	20	70.8	7	41.6
Говь-Алтай	Govii-Altai	-	-	-	-	16	67.1	16	58.8
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	32	115.1	14	53.8
Увс	Uvs	-	15.6	5	15.6	10	47.5	13	66.1
Ховд	Khovd	-	-	-	-	32	86.9	75	20.2
Дүн	Subtotal	-	131.1	50	131.1	120	530.1	205	471.3
Архангай	Arkhangai	-	72.8	31	72.8	31	113.3	112	79.1
Баянхонгор	Bayankhongor	-	3.1	1	3.1	3	14.4	5	76.4
Булган	Bulgan	-	6.6	2	6.6	9	52.3	35	141.0
Орхон	Orkhon	-	11.7	2	11.7	23	115.6	13	77.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	-	-	32	171.4	3	12.4
Хөвсгөл	Khovsgol	-	36.9	14	36.9	22	63.1	37	85.2
Дүн	Subtotal	-	60.8	13	60.8	119	451.8	264	646.7
Говьсүмбэр	Govisumber	-	17.6	4	17.6	4	18.0	18	98.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	3	46.1	31	99.6
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	22	49.9	118	24.0
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	29	89.7	2	62.1
Өмнөговь	Omnogovi	-	16.5	4	16.5	9	42.8	29	94.4
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	-	-	42	168.8	47	167.8
Төв	Tov	-	26.7	5	26.7	10	36.5	19	100.1
Дүн	Subtotal	-	59.8	40	59.8	101	468.5	134	321.4
Дорнод	Dornod	-	13.2	8	13.2	12	62.2	27	93.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	38	180.6	77	90.5
Хэнтий	Khentii	-	46.6	32	46.6	51	225.7	30	137.6

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-и" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

SECTION 19. HOUSEHOLD INCOME, EXPENDITURE AND MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION

19.15 "ТОГТВОРТОЙ АМЬЖИРГАА-И" ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД БИЧИЛ САНХҮҮГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГААС ОЛГОСОН ЗЭЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр

LOANS PROVIDED BY THE MICRO FINANCE DEVELOPMENT FUND, WITH IN FRAMEWORK OF "SUSTAINABLE LIVELIHOODS PROJECT-II", by regions, aimags and the Capital

Бүс, аймаг, нийслэл Regions, aimags and the Capital	2008		2009		2010		2011	
	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ /mln.tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ /mln.tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ /mln.tog/	Зээлдэгчдийн Тоо Number of borrowers	Олгосон зээлийн хэмжээ /сая.төг/ /mln.tog/
БҮГД	1 903	3 312.0	1 611	3 331.4	2 518	4 370.5	3 074	10 151.5
Дүн		Баруун бүс	258	445.7	Western region	659.7	1 040	2513.7
Баян-Өлгий	425	736.9	-	-	187	389.7	29	300.0
Говь-Алтай	116	192.8	-	-	-	-	281	400.8
Завхан	134	203.5	175	251.8	-	-	273	399.3
Увс	103	148.0	35	64.8	330	270.0	40	300.0
Ховд	72	192.6	48	129.1	-	-	417	1113.6
Дүн		Хангайн бүс	515	1 132.8	Khangai region	700.4	705	2372.9
Архангай	419	933.3	73	212.7	543	270.0	97	290.8
Баянхонгор	104	267.4	177	230.3	-	-	66	333.4
Булган	-	-	-	-	124	170.0	-	-
Орхон	79	212.6	141	403.1	-	-	381	751.2
Өвөрхангай	38	133.5	24	43.7	189	260.4	31	300.0
Хөвсгөл	147	199.9	100	243.0	-	-	130	697.5
Дүн		Төвийн бүс	311	609.1	Central region	1 693.7	463	1807.2
Говьсүмбэр	600	704.8	51	129.3	113	190.0	35	333.5
Дархан-Уул	10	59.0	174	303.7	107	260.3	26	300.0
Дорноговь	-	-	-	-	228	452.8	-	-
Дундговь	69	195.1	51	116.1	-	-	201	400.2
Өмнөговь	-	-	-	-	160	370.6	37	77.9
Сэлэнгэ	85	190.0	19	47.6	-	-	164	695.6
Төв	362	112.3	16	12.4	265	420.0	-	-
Дүн		Зүүн бүс	245	308.9	Eastern region	570.0	151	400.1
Дорнод	387	464.5	14	30.3	140	285.1	151	400.1
Сүхбаатар	26	65.8	122	119.6	173	284.9	-	-
Хэнтий	93	97.9	109	159.0	-	-	-	-
Хэнтий	268	300.8	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	72	472.5	282	834.9	Ulaanbaatar	746.7	715	3057.6

Эх үүсвэр: "Тогтвортой амьжиргаа-II" төслийн газрын мэдээлэл
Source: Report of project office of the "Sustainable livelihoods-II"

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

Боловсрол: Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагын тоо, суралцагчид, төгсөгчид, элсэгчид, багш нарын тоог боловсролын түвшин, бүс, аймаг, нийслэлээр гаргав. Ерөнхий боловсролын сургууль (ЕБС)-д хамран сургалтын хувь, сурагч-багшийн харьцаа, сургууль завсардалтын хувь, их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчдийн тоог Боловсролын олон улсын стандарт ангиллын дагуу гаргалаа. Энэхүү ангиллыг 1997 онд шинэчлэн мөрдөж эхэлсэн бөгөөд уг ангиллаар боловсролыг 0-6 түвшингээр гаргав.

Мэдээллийн эх сурвалж. Гол эх сурвалж нь захиргааны мэдээлэл бөгөөд ерөнхий боловсролын талаархи мэдээллийг ЕБС-иуд гаргаж, аймгуудын Боловсрол, соёлын газар, Нийслэлийн боловсролын газар нэгтгэн Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам (БСШУЯ)-нд, мэргэжлийн болон дээд боловсролын мэдээллийг их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвүүд Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яаманд шууд ирүүлдэг. Боловсролын салбарын статистикийн мэдээллийг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Хамран сургалтын хувь (бохир)-ийг тодорхойлоход тухайн шатанд суралцаж буй хүүхдийн тоог суралцвал зохих хүүхдийн тоонд харьцуулж хувиар илэрхийлнэ.

Сурагч-багшийн харьцаа нь тухайн түвшний боловсролын байгууллагын нэг багшид ногдох сурагч (оюутан)-ийн дундаж тоо.

Сургууль завсардалтын хувийг тооцохдоо сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхдийн тоог нийт суралцагчдын тоонд харьцуулна.

Шинжлэх ухаан. Шинжлэх ухааны салбарын статистик мэдээллийг холбогдох эрдэм шинжилгээний байгууллагууд гаргаж, БСШУЯ нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад судалгаа шинжилгээ, туршилт, зохион бүтээх ажил эрхэлж буй байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд хамрагдах бөгөөд тэдгээрийн тоо, ажиллагчид болон зардлын мэдээллийг салбараар харуулав.

Соёл, урлаг. Соёл урлагийн салбарын статистик мэдээллийг аймгуудын Боловсрол, соёлын газар, Нийслэлийн соёл, урлагийн газар цуглуулан боловсруулж, БСШУЯ нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлдэг.

10000 хүнд ногдох номын тоо: номын фондыг тухайн оны жилийн дундаж суурин хүн амын тоонд харьцуулж гаргана.

СҮМ ХИЙД

Энэ бүлэгт сүм хийд, шашны байгууллагуудын тоо, ажиллагчид, хурлын лам нар, шашны сургууль дацанд суралцагчид зэрэг сүм хийдийн үйл ажиллагааны үндсэн үзүүлэлтийг тусгав.

Сүм хийдийн тайланг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс/газар нэгтгэн, улирал бүрийн дараа сарын 21-нд, жилийн эцсийн мэдээг жил бүрийн 3-р сарын 4-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Шашин шүтлэг. Шашин шүтлэг нь хүн төрөлхтөн үүсэж оршин тогтносон цагаасаа өөрсдийн амьдралд бий болгосон дэлхий дахины нийтлэг үзэгдэл бөгөөд шашныг ертөнцийг үзэх үзэл, оюун санааны учрыг тайлах, хүн төрөлхтөний итгэл үнэмшил, сүсэг бишрэлийн цогц гэж тодорхойлдог.

Шашны байгууллага. Сүсэгтэн олны шашин-номын эрэлт хэрэгцээг хангах зорилгоор шашны зан үйл, хурал ном, боловсролын ажлыг эрхлэн гүйцэтгэж буй хийд, сүм, дацан төв болон тэдгээрийн удирдах байгууллагыг шашны байгууллага гэнэ.

Лам. Буддын сүм хийдэд санваар хүртсэн хүн .

Хурлын лам. Тухайн хийдийнхээ хуралд өдөр тутам оролцдог сар бүр ээд (цалин) авдаг лам нар.

Христийн номлогч (Пастор). Ертөнцийн эзэн (Бурхан) хүмүүст хайраа түгээхэд бэлэн гэдгийг ойлгуулж, христэд итгэгчдийн хүрээг тэлэх, чиглүүлэх үүрэгтэй христийн сүмийн гишүүн гэж тодорхойлдог.

Ислам шашны номлогч(Мударрис). Коран судрыг бусдад номлодог санваартан.

EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

Education: It included data on number of educational institutions, students and pupils, graduates, new entrants and teachers disaggregated by educational level, regions, aimags and the capital. There are estimations on gross enrollment ratio for general educational schools, pupil-teacher ratio, drop-out rate, students and graduates of universities, colleges and technical and vocational schools disaggregated by 0-6 levels according to the International Standard Classification of Education issued by UNESCO in 1997.

Data sources – *Main source is an administrative data and general educational schools compile data on general education and send to the Education and culture department of respective aimags and the Capital where these departments send aggregated data to the Ministry of Education, Culture and Science (MECS). Therefore, Universities, colleges, technical and vocational schools compile data on data on vocational and tertiary education, and directly send data to the MECS as well. The ministry provides the National Statistical Office by aggregated data on education.*

Gross enrollment ratio *is proportion of total enrolment in specific level of education regardless of age and eligible official school age population corresponding to the same level of education in a given academic year expressed as a percentage.*

Pupil-teacher ratio *average number of pupils (students) per teacher at a specific level of education in a given academic year.*

Drop-out rate *proportion of number of children 6-14 aged who dropped out school and total pupils in a given school year expressed as a percentage.*

Science: *The research institutions compile science statistics and send them to the MECS. The ministry provides the NSO by aggregated data on science. Research institutions refer all organizations and institutions whose primary active is the research, experiment and invention. There included data on science related such as number of research institutions, their employees and expenditures .*

Culture and Arts *The education and culture department of respective aimags and Culture and art department of the Capital city compile data on culture and arts. Where they send to the ministry, MECS provides NSO by aggregated data on culture and arts as well.*

Number of books per 10 000 population *Proportion of library book stock and number of annual average population in a given year.*

MONASTERIES,TEMPLES AND CHURCHES

This section provide data on monasteries, temples, churches and other religious organizations, their staff, monks, missionaries and students studying in religious schools and colleges.

The reports of religious bodies are compiled by aimag statistical divisions and the Capital city statistical department, followed by sending them to the National Statistical Office on 21st of each next month of the quarter and the annual report on March 4.

Religion *is a global phenomenon that is embedded in human existence and it is often defined as a set of beliefs that explain the world and the universe.*

A religious organization *refers to monasteries, temples, churches and their authorities, which are managing religious rituals and education conformity for religious worshippers.*

Monk - *an ordained male Buddhist monastic.*

Monk for religion service – *it refers monk, who hold a religion service everyday in respective place of worship and get zed(salary).*

Christian pastor- *it concisely defined, is a member of the body of Christ to guide and nurture the Christian community toward full response to Gods self-disclosure.*

Predicator of Islam (Mudarris)- *it refers preacher, who teaches and explains Quran noble.*

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.1. БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ЭХНИЙ БАЙДЛААР

EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as the beginning of academic year

		тоо number			
Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	General educational schools-Total	748	755	751	752
Бага	Primary	65	69	65	62
Суурь	Basic	159	157	147	144
Ахлах	High	524	529	539	546
Орой, эчнээ ангитай ерөнхий боловсролын сургууль	General educational schools with evening and externate classes	140	115	97	74
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	Universities, institutes colleges, technical and vocational schools-Total	214	210	176	172
Төрийн өмчийн:	Public:	90	86	60	64
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	42	44	44	49
Дээд сургууль, коллеж	Institutes, colleges	37	32	7	5
Их сургууль	Universities	11	10	9	10
Төрийн өмчийн бус:	Private:	119	119	116	108
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	18	19	19	22
Дээд сургууль, коллеж	Institutes, colleges	98	96	88	77
Их сургууль	Universities	3	4	4	4
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургууль	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	5	5	5	5

20.2. БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ЭХНИЙ БАЙДЛААР

PUPILS AND STUDENTS IN ALL LEVELS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as the beginning of academic year

		мян.хүн thous.persons			
Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Бүгд	Total	735.3	736.8	732.0	729.6
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	Pupils studying in general educational schools full-time-Total	532.1	522.1	512.2	505.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	269.2	262.6	257.3	253.5
Бага	Primary	252.6	274.0	265.6	256.6
Дунд	Basic	202.9	178.7	172.9	169.2
Ахлах	High	76.6	69.4	73.7	79.6
Ерөнхий боловсролын сургуульд орой, эчнээгээр суралцагчид	Pupils studying in general educational schools in evening classes and externates	3.5	3.4	2.9	2.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1.6	1.5	1.3	1.0
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	Students studying in universities, institutes, colleges, technical and vocational schools-Total	199.7	210.2	216.9	221.8
Төрийн өмчийн:	Public:	138.6	134.0	139.1	141.3
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	32.0	33.4	34.7	37.2
Дээд сургууль, коллежид	Institutes, colleges	31.2	26.3	6.0	15.3
Их сургуульд	Universities	75.4	74.3	98.4	88.8
Төрийн өмчийн бус:	Private:	60.0	75.1	76.7	79.2
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд	Technical and vocational schools	5.9	11.3	11.4	10.9
Дээд сургууль, коллежид	Institutes, colleges	43.8	49.1	49.2	51.2
Их сургуульд	Universities	10.3	14.7	16.1	17.1
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургуульд	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	0.4	0.4	0.4	0.4
Гадаадад суралцагчид*	Students studying abroad*	0.7	0.7	0.7	0.9

Тайлбар: * Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Төрийн сангийн зээлээр гадаадын их, дээд сургуульд элссэн оюутны тоо.

Note: * Number of students enrolled in foreign universities by the Intergovernmental Agreement and State Concessional Loan.

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫГ ТӨГСӨГЧДИЙН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар

GRADUATES OF ALL LEVEL EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as the beginning of academic years

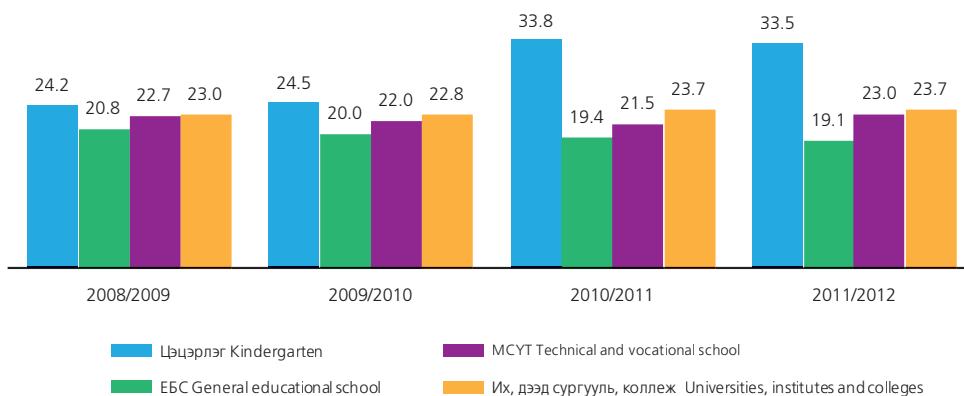
Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	мян.хүн thous.persons			
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Бүгд	Total	134.5	134.0	139.5	133.7
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	74.1	73.8	76.3	73.7
Ерөнхий боловсролын сургуулийг төгсөгчид	General educational schools	96.2	89.8	90.2	86.7
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	50.7	47.5	46.9	45.5
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг төгсөгчид	Technical and vocational schools	8.7	11.2	15.1	11.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.0	5.3	7.3	5.3
Их, дээд сургууль, коллежийг төгсөгчид	Universities, Institutes, colleges	29.6	33.0	34.2	35.8
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	19.4	21.0	22.1	22.9

20.4 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ НАРЫН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар

TEACHERS OF ALL LEVEL EDUCATIONAL INSTITUTIONS, as the beginning of academic years

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	мян.хүн thous.persons			
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Бүгд	Total	38.4	39.8	40.4	40.8
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	30.2	31.2	31.7	32.1
Цэцэрлэгийн	Kindergartens	4.2	4.5	4.7	4.9
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.2	4.4	4.6	4.8
Ерөнхий боловсролын сургуулийн	General educational schools	25.5	26.1	26.4	26.5
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	20.8	21.3	21.6	21.7
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн	Technical and vocational schools	1.7	2.0	2.1	2.1
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1.1	1.3	1.3	1.3
Их, дээд сургууль, коллежийн	Universities, Institutes, colleges	7.0	7.2	7.2	7.3
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.1	4.2	4.2	4.3

Сурагч-багшийн харьцаа, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
Pupil-teacher ratio, as in the beginning of academic years

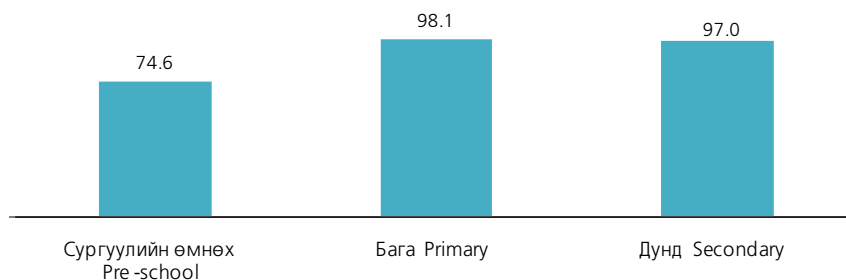
БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.5 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

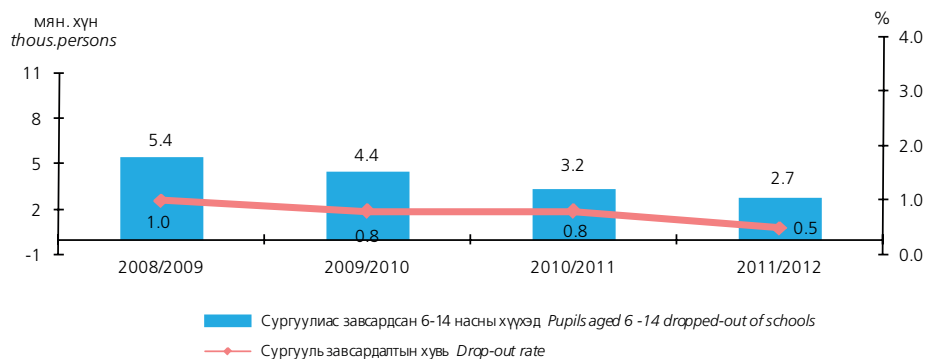
SOME INDICATORS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS

Үзүүлэлт	Indicators	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Хамран сургалтын хувь (бохир)		Gross enrollment rate (GER), %			
Суурь боловсролын	Basic education	94.4	94.7	94.8	94.7
Бага боловсролын	Primary education	93.6	99.2	98.6	98.1
Дунд боловсролын	Secondary education	95.5	93.2	94.7	97.0
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд, мян.хүүхэд		Number of pupils dropped-out of schools aged 6-14, thous.children			
Бүгд	Total	5.4	4.4	3.2	2.7
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	2.2	1.7	1.2	1.0
Сургууль завсардалтын хувь	Drop-out rate	1.0	0.8	0.8	0.5
Багшийн тоо, мян.хүн		Number of teachers, thous.persons			
Бүгд	Total	25.5	26.1	26.4	26.5
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	20.8	21.3	21.6	21.7
Бага ангийн	for primary class	8.3	9.1	9.1	8.9
Суурь ангийн	for basic class	11.3	11.1	11.1	11.2
Ахлах ангийн	for senior class	5.9	5.9	6.2	6.4
1-р ангид элсэгчдийн тоо, мян.хүүхэд		Number of new entrants in the 1-st grade, thous.children			
Бүгд	Total	63.2	50.2	46.6	46.7
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	30.5	24.2	22.7	22.7
Дотуур байранд амьдардаг суралцагчид, мян.хүүхэд		Number of pupils live in dormitory thous.children			
Бүгд	Total	42.1	42.2	40.5	38.1
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	22.7	22.4	21.6	19.9
ЕБС-ийг төгсөгчид, мян.хүн		Graduates of general educational schools, thous.persons			
Бүгд	Total	89.8	90.2	86.7	-
Үүнээс: Өдрөөр	Of which: Full-time class	87.1	88.0	85.0	-
Эмэгтэй	Female	46.5	45.9	52.2	-
9-р анги	9-th grade	47.0	53.5	51.9	-
11-р анги	11-th grade	40.1	34.5	33.1	-

Сургуульд хамрагдалтын хувь (бохир) 2011/2012 оны хичээлийн жилд
Gross enrollment rate, by percent, at the academic year 2011/2012

Сургууль завсардалт, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
School drop outs, as the beginning of academic years

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.6 ДОТООДЫН ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖИД СУРАЛЦАГЧИД, ТӨГСӨГЧДИЙН ТОО, МЭРГЭЖЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

STUDENTS AND GRADUATES OF DOMESTIC UNIVERSITIES, INSTITUTES AND COLLEGES by professional areas

too number

Мэргэжлийн чиглэл	<i>Professional areas</i>	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
СУРАЛЦАГЧИД*		STUDENTS*			
Бүгд	Total	161 111	164 773	170 126	172 798
Багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх	<i>Education studies and pedagogy</i>	20 506	21 969	22 471	22 381
Хүмүүнлэгийн ухаан	<i>Humanity</i>	10 700	10 797	11 610	11 176
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	<i>Fine and applied arts</i>	3 175	3 360	3 147	3 631
Хууль, эрх зүй	<i>Law</i>	8 301	8 181	8 261	8 331
Нийгмийн шинжлэл	<i>Social science</i>	13 604	12 835	11 864	13 910
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	<i>Commercial and business management</i>	35 799	35 831	36 375	36 514
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	<i>Public information and journalism</i>	1 943	2 180	2 149	2 295
Математик, компьютер	<i>Mathematics and computer science</i>	6 478	6 617	6 722	6 385
Үйлчилгээ	<i>Service</i>	8 728	8 734	8 843	8 045
Байгалийн шинжлэл	<i>Natural science</i>	4 395	4 877	5 210	5 570
Анагаах ухаан	<i>Medical science</i>	15 032	16 097	17 995	15 973
Инженер	<i>Engineering</i>	22 319	22 582	24 274	26 861
Архитектур, хот төлөвлөлт	<i>Architecture and urban planning</i>	4 944	5 560	5 710	5 752
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>	4 568	4 589	4 902	5 286
Бусад мэргэжил	<i>Other fields</i>	619	564	593	688
ТӨГСӨГЧИД*		GRADUATES*			
Бүгд	Total	33 007	34 211	35 847	-
Багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх	<i>Education studies and pedagogy</i>	4 516	5 020	5 775	-
Хүмүүнлэгийн ухаан	<i>Humanity</i>	2 505	2 740	2 565	-
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	<i>Fine and applied arts</i>	628	752	609	-
Хууль, эрх зүй	<i>Law</i>	2 111	2 052	2 280	-
Нийгмийн шинжлэл	<i>Social science</i>	3 403	2 972	3 396	-
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	<i>Commercial and business management</i>	8 704	8 601	8 383	-
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	<i>Public information and journalism</i>	439	524	485	-
Математик, компьютер	<i>Mathematics and computer science</i>	990	1 039	1 212	-
Үйлчилгээ	<i>Service</i>	1 882	2 061	2 124	-
Байгалийн шинжлэл	<i>Natural science</i>	798	821	914	-
Анагаах ухаан	<i>Medical science</i>	2 367	2 814	3 135	-
Инженер	<i>Engineering</i>	3 277	3 257	3 543	-
Архитектур, хот төлөвлөлт	<i>Architecture and urban planning</i>	585	745	635	-
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>	802	804	791	-
Бусад мэргэжил	<i>Other fields</i>	-	9	-	-

Тайлбар: * Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчид ороогүй.

Note: * Excluding students and graduates of technical and vocational schools

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.7 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд

GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital, at the beginning of academic years

тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	748	755	751	752
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	151	151	152	154
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	41	42	43	42
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	28	28	28	28
Завхан	<i>Zavkhan</i>	32	31	30	30
Увс	<i>Uvs</i>	27	27	28	30
Ховд	<i>Khovd</i>	23	23	23	24
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	165	171	170	166
Архангай	<i>Arkhangai</i>	35	35	35	33
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	30	31	29	29
Булган	<i>Bulgan</i>	24	24	24	22
Орхон	<i>Orkhon</i>	16	18	18	18
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	28	30	30	29
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	32	33	34	35
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	157	157	155	156
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	4	4	5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	29	29	28	28
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20	20	20	20
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19	18	18	18
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18	18	18	19
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	34	35	35	35
Төв	<i>Tov</i>	33	33	32	31
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	68	67	67	66
Дорнод	<i>Dornod</i>	26	26	26	25
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	15	15	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	27	26	26	26
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	207	209	206	206
БНСУ дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>	-	-	1	-
Бусад*	<i>Other*</i>	-	-	-	4

*Тайлбар: Бусад гэдэгт Кембрижийн хөтөлбөрөөр хичээллэж байгаа сургууль орсон болно.

*Note: Other included schools organized by Cambridge program.

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.8 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, бүс аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд

FULL-TIME PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital, at the beginning of academic years

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	532.1	522.1	512.2	505.4
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	96.2	93.6	90.3	87.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	24.0	23.8	23.2	23.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	12.9	12.6	12.3	12.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17.5	16.9	15.6	15.0
Увс	<i>Uvs</i>	20.4	19.8	19.6	18.7
Ховд	<i>Khovd</i>	21.4	20.5	19.6	19.1
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	121.3	117.9	114.0	109.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	20.6	20.2	19.6	18.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	18.9	18.1	17.2	16.5
Булган	<i>Bulgan</i>	11.2	10.7	10.4	9.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	19.7	19.0	18.1	17.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	24.3	23.7	22.8	22.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgul</i>	26.6	26.2	25.9	25.1
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	88.5	86.5	84.6	83.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2.9	3.0	3.0	2.9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	19.8	19.1	18.5	18.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11.2	11.1	11.0	10.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9.2	8.9	8.4	8.2
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.7	10.5	10.5	10.5
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	19.7	19.4	18.9	18.5
Төв	<i>Tov</i>	15.0	14.5	14.3	13.8
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	41.1	39.8	38.6	37.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	15.0	14.3	14.0	13.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11.1	10.7	10.4	10.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	15.0	14.8	14.2	13.9
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	185.0	184.3	184.6	186.7
БНСУ дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>	-	-	0.08	0.18
Бусад*/	<i>Other*</i>				

*Тайлбар: Бусад гэдэгт Кембрижийн хөтөлбөрөөр хичээллэж байгаа сургууль орсон болно.

*Note: Other included schools organized by Cambridge program.

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.9 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАГЧ, БАГШИЙН ХАРЬЦАА, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд

PUPIL-TEACHER RATIO FOR GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital, at the beginning of academic years
тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд Total				Бара Primary			
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Улсын дундаж	National average	20.8	20.0	19.4	19.1	30.4	30.2	29.3	28.8
		Баруун бүс				Western region			
Дүн	Subtotal	20.8	19.8	19.0	18.2	29.1	28.5	27.1	26.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	19.9	18.7	17.9	17.2	27.4	27.5	26.0	25.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	20.1	19.5	18.7	18.4	28.4	26.8	25.6	24.7
Завхан	Zavkhan	19.7	19.1	17.9	17.0	28.7	28.0	26.8	25.1
Увс	Uvs	21.2	20.3	20.0	19.0	29.6	28.7	27.3	25.7
Ховд	Khovd	23.2	21.7	20.8	19.6	31.8	31.5	30.0	28.2
		Хангайн бүс				Khangai region			
Дүн	Subtotal	21.5	20.6	19.8	19.0	30.7	30.1	29.3	28.3
Архангай	Arkhangai	21.8	20.9	20.0	19.4	30.5	29.9	28.5	27.5
Баянхонгор	Bayankhongor	22.6	21.6	20.2	19.3	31.0	29.8	28.5	27.0
Булган	Bulgan	19.5	18.9	18.2	17.7	26.7	26.6	25.9	25.8
Орхон	Orkhon	20.1	19.2	18.6	18.1	31.8	32.6	31.9	31.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	23.3	21.9	21.1	20.3	31.5	30.8	30.1	28.8
Хөвсгөл	Khovsgol	21.1	20.5	19.8	18.8	31.0	29.9	29.8	28.5
		Төвийн бүс				Central region			
Дүн	Subtotal	20.1	19.4	18.5	18.5	28.7	29.1	28.1	27.3
Говьсүмбэр	Govisumber	18.3	17.5	8.4	17.7	28.3	29.3	28.0	27.9
Дархан-Уул	Darkhan Uul	19.4	18.8	18.0	17.8	29.2	30.3	28.9	28.1
Дорноговь	Dornogovi	21.6	21.2	20.6	20.5	27.8	29.0	28.4	28.1
Дундговь	Dundgovi	19.4	18.3	17.3	16.8	28.4	28.7	26.3	25.5
Өмнөговь	Omnogovi	22.4	20.7	20.3	19.1	30.2	30.3	29.9	27.2
Сэлэнгэ	Selenge	20.7	20.2	19.6	19.7	29.6	29.5	28.8	28.5
Төв	Tov	18.8	18.4	17.9	17.5	26.9	27.1	25.8	25.2
		Зүүн бүс				Eastern region			
Дүн	Subtotal	19.9	19.4	18.6	18.4	27.9	27.7	26.8	26.2
Дорнод	Dornod	18.6	17.8	17.2	17.4	27.4	27.2	26.2	26.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21.1	20.7	20.0	19.7	29.2	29.2	28.2	27.0
Хэнтий	Khentii	20.4	20.3	19.2	18.6	27.4	27.2	26.3	25.3
		Улаанбаатар				Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	21.0	20.2	19.9	20.0	32.5	32.6	31.9	32.2

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.10 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр хичээлийн жилийн эхэнд

TEACHERS IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital, at the beginning of academic years
too number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	25 543	26 070	26 358	26 492
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	4 624	4 724	4 756	4 829
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 206	1 274	1 298	1 341
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	644	650	660	651
Завхан	<i>Zavkhan</i>	888	885	873	884
Увс	<i>Uvs</i>	964	975	981	980
Ховд	<i>Khovd</i>	922	940	944	973
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	5 629	5 722	5 757	5 771
Архангай	<i>Arkhangai</i>	944	964	977	967
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	833	839	852	855
Булган	<i>Bulgan</i>	573	568	569	556
Орхон	<i>Orkhon</i>	978	989	974	972
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 041	1 083	1 079	1 081
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 260	1 279	1 306	1 340
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4 402	4 451	4 492	4 484
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	160	165	168	165
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 021	1 017	1 031	1 026
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	519	523	531	531
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	475	486	486	485
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	477	505	518	550
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	954	962	965	938
Төв	<i>Tov</i>	796	793	793	789
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	2 067	2 047	2 077	2 049
Дорнод	<i>Dornod</i>	808	804	813	781
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	525	514	519	521
Хэнтий	<i>Khentii</i>	734	729	745	747
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 821	9 126	9 276	9 359

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙГ ӨДРӨӨР СУРАЛЦАН ТӨГСӨГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

FULL-TIME GRADUATES OF THE GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	9-р анги 9th grade			11-р анги 11th grade		
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2008/2009	2009/2010	2010/2011
БҮГД	TOTAL	47.0	53.5	51.9	40.1	34.5	33.1
	Баруун бүс				Western region		
Дүн	Subtotal	8.2	8.8	8.8	6.7	5.8	5.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2.1	2.2	2.1	1.7	1.6	1.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	1.1	1.1	1.2	0.7	0.6	0.7
Завхан	Zavkhan	1.6	1.6	1.6	1.3	1.2	1.2
Увс	Uvs	1.7	1.9	1.9	1.3	1.1	1.1
Ховд	Khovd	1.7	2.0	2.0	1.7	1.3	1.2
	Хангайн бүс				Khangai region		
Дүн	Subtotal	10.4	12.3	11.8	8.7	7.6	7.2
Архангай	Arkhangai	1.6	2.0	1.9	1.4	1.1	1.1
Баянхонгор	Bayankhongor	1.6	2.0	1.9	1.1	0.9	0.9
Булган	Bulgan	1.0	1.2	1.2	0.9	0.8	0.7
Орхон	Orkhon	1.9	2.2	2.1	1.8	1.6	1.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2.0	2.3	2.3	1.6	1.4	1.2
Хөвсгөл	Khovsgol	2.3	2.6	2.4	1.9	1.8	1.8
	Төвийн бүс				Central region		
Дүн	Subtotal	8.0	9.4	9.1	6.9	5.6	5.2
Говьсүмбэр	Govisumber	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1.9	2.1	2.0	1.7	1.5	1.3
Дорноговь	Dornogovi	1.0	1.2	1.1	0.7	0.6	0.6
Дундговь	Dundgovi	0.8	0.9	1.0	0.8	0.4	0.4
Өмнөговь	Omnogovi	0.9	1.1	1.2	0.7	0.5	0.5
Сэлэнгэ	Selenge	1.8	2.2	1.9	1.6	1.5	1.3
Төв	Tov	1.4	1.6	1.6	1.1	0.9	0.9
	Зүүн бүс				Eastern region		
Дүн	Subtotal	3.6	4.3	4.1	2.8	2.3	2.1
Дорнод	Dornod	1.4	1.6	1.6	1.1	1.0	0.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.9	1.1	1.0	0.8	0.5	0.5
Хэнтий	Khentii	1.3	1.6	1.5	0.9	0.8	0.7
	Улаанбаатар				Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16.8	18.7	18.0	15.0	13.2	12.9
БНСУ дахь Монгол сургууль	Mongolian school in the Republic of Korea			0.1			

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.12 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр хичээлийн жилийн эхэнд

PUPILS ENROLLED IN 1ST GRADE OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the Capital, at the beginning of academic years

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	63.2	50.2	46.5	46.7
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	12.8	9.0	8.6	8.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3.3	2.6	2.5	2.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1.8	1.3	1.1	1.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2.0	1.4	1.3	1.3
Увс	<i>Uvs</i>	3.0	1.9	1.9	1.7
Ховд	<i>Khovd</i>	2.7	1.8	1.8	1.6
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	13.8	10.4	9.7	9.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2.5	1.8	1.6	1.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2.1	1.5	1.6	1.4
Булган	<i>Bulgan</i>	1.1	0.9	0.8	0.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	2.0	1.6	1.4	1.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3.1	2.2	2.0	1.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3.0	2.4	2.3	2.3
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	9.6	8.2	7.4	7.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.3	0.3	0.2	0.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	2.0	1.7	1.6	1.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1.4	1.1	1.0	1.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1.2	0.9	0.7	0.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1.1	1.0	1.0	0.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1.9	1.8	1.6	1.7
Төв	<i>Tov</i>	1.7	1.4	1.3	1.2
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	5.0	3.8	3.5	3.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	1.6	1.2	1.3	1.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.4	1.1	1.0	0.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2.0	1.5	1.2	1.2
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22.0	18.8	17.3	18.4
БНСУ дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>			0.014	0.008

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТ ГАРГАСАН БОЛОН АМЬДАРЧ БҮЙ ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL WHO MADE REQUEST TO LIVE IN DORMITORIES AND LIVING IN DORMITORIES, by regions, aimags and the Capital

тоо number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хүсэлт гаргасан хүүхэд Pupils who made request				Амьдарч буй хүүхэд Pupils living in dormitories			
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	48 316	46 814	44 971	41 542	42 086	42 156	40 449	38 065
	Баруун бүс					Western region			
Дүн	Subtotal	18 401	18 070	16 682	15 633	15 396	15 450	14 326	13 785
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5 639	5 820	5 445	5 701	4 813	4 977	4 751	4 917
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	2 572	2 419	2 281	1 929	2 263	2 269	2 077	1 874
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 281	2 985	2 053	1 985	2 754	2 538	1 774	1 682
Увс	<i>Uvs</i>	3 873	3 995	3 895	3 480	3 418	3 393	3 429	3 252
Ховд	<i>Khovd</i>	3 036	2 851	3 008	2 538	2 148	2 273	2 295	2 060
	Хангайн бүс					Khangai region			
Дүн	Subtotal	16 259	15 891	15 223	13 700	14 305	14 600	14 042	12 736
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 271	3 095	2 998	2 877	2 832	2 884	2 817	2 537
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 458	2 252	1 983	1 978	2 263	2 201	1 976	1 976
Булган	<i>Bulgan</i>	1 991	1 999	1 957	1 778	1 911	1 906	1 873	1 778
Орхон	<i>Orkhon</i>	119	283	257	273	187	269	225	254
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 089	3 016	3 016	2 446	2 811	2 813	2 813	2 257
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5 331	5 246	5 012	4 348	4 301	4 527	4 338	3 934
	Төвийн бүс					Central region			
Дүн	Subtotal	7 904	7 755	7 560	7 080	7 390	7 356	7 152	6 828
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	85	85	170	152	85	80	162	152
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	654	602	531	564	654	579	528	564
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	877	917	968	836	841	866	905	828
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 071	1 118	1 009	1 001	980	1 088	1 009	1 001
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 514	1 422	1 190	1 136	1 471	1 386	1 178	1 117
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 455	1 526	1 576	1 313	1 314	1 421	1 434	1 296
Төв	<i>Tov</i>	2 248	2 085	2 116	2 078	2 045	1 936	1 936	1 870
	Зүүн бүс					Eastern region			
Дүн	Subtotal	4 690	4 070	4 445	4 050	3 859	3 672	3 876	3 608
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 508	1 368	1 414	1 234	1 290	1 267	1 278	1 142
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 569	1 241	1 261	1 247	1 288	1 185	1 176	1 118
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 613	1 461	1 770	1 569	1 281	1 220	1 422	1 348
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 062	1 028	1 061	1 053	1 136	1 078	1 053	1 082
БНСУ дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>			39	26			39	26

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ МАЛЧИН ӨРХИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд

HERDER HOUSEHOLD'S CHILDREN STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS AND LIVING IN DORMITORIES, by regions, aimags and the Capital, at the academic year 2011/2012

тоо number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Малчин өрхийн хүүхэд <i>Herder household's children</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Pupils living in dormitories</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>
БҮГД	TOTAL	118 145	59 233	32 840	17 188
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	37 001	18 643	12 752	6 688
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	9 259	4 740	4 307	2 248
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5 408	2 690	1 719	895
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6 447	3 156	1 553	759
Увс	<i>Uvs</i>	7 822	4 012	3 161	1 754
Ховд	<i>Khovd</i>	8 065	4 045	2 012	1 032
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	46 133	23 311	11 775	6 192
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10 646	5 465	2 522	1 379
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8 276	4 207	1 845	960
Булган	<i>Bulgan</i>	3 913	1 887	1 443	696
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 496	762	70	24
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9 526	4 828	2 130	1 094
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12 276	6 162	3 765	2 039
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	18 317	9 109	5 012	2 641
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	461	206	107	67
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 395	740	254	160
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 185	1 157	621	332
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 896	1 896	837	391
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	4 021	1 997	940	586
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 301	1 097	844	417
Төв	<i>Tov</i>	4 058	2 016	1 409	688
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	11 882	5 769	2 838	1 431
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 805	1 370	806	398
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 644	2 302	919	492
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 433	2 097	1 113	541
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 812	2 401	463	236

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БҮЙ ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд

PUPILS WITH DISABILITIES STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS AND LIVING IN DORMITORIES, by regions, aimags and the Capital, at the academic year 2011/2012

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	too number			
		Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид <i>Disabled pupils</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>	Дотуур байранд амьдарч буй суралцагчид <i>Pupils living in dormitories</i>	Үүнээс: эмэгтэй <i>Of which: female</i>
БҮГД	TOTAL	18 012	9 266	1 569	740
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	3 596	1 898	523	262
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	947	519	254	133
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	301	150	47	27
Завхан	<i>Zavkhan</i>	671	354	41	17
Увс	<i>Uvs</i>	780	418	116	59
Ховд	<i>Khovd</i>	897	457	65	26
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	4 882	2 460	418	176
Архангай	<i>Arkhangai</i>	963	496	60	42
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	680	375	45	14
Булган	<i>Bulgan</i>	227	107	48	16
Орхон	<i>Orkhon</i>	294	135	1	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	759	422	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 959	925	264	103
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	2 420	1 263	180	59
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	63	38	1	-
Дархан-Уул	<i>Darhan-Uul</i>	292	145	18	7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	361	185	16	9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	269	154	85	12
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	321	167	15	3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	822	453	20	12
Төв	<i>Tov</i>	292	121	25	16
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 951	1 002	202	116
Дорнод	<i>Dornod</i>	479	243	58	27
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	726	367	97	60
Хэнтий	<i>Khentii</i>	746	392	47	29
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 163	2 643	246	127

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.16 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ХҮҮХДИЙН ТОО, хичээлийн жилийн эхний байдлаар
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND CHILDREN, as the beginning of academic years

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Байгууллагын тоо	<i>Pre-school institutions</i>	783	814	839	879
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Ясли	<i>Creches</i>	4	4	4	4
Цэцэрлэг	<i>Kindergartens</i>	779	810	835	875
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Яслийн бүлэг	<i>Creches sections</i>	203	198	162	163
Хүүхдийн тоо, мян.хүүхэд	<i>Number of children thous. children</i>	130.7	142.0	157.3	164.3
Үүнээс:	<i>Of which</i>				
Ясли	<i>Creches</i>	4.7	4.4	3.6	3.6
Цэцэрлэг*	<i>Kindergartens*</i>	126.0	137.6	153.7	160.7

Тайлбар: * Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоонд хувилбарт сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоо орсон болно.
 Note: *Number of Children in kindergartens included children attended alternative form

20.17 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, 1000 хүнд ногдохоор
PUPILS AND STUDENTS IN ALL LEVELS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS, per 1000 in habitants

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Бүгд	<i>Total</i>	276.3	272.7	266.3	260.1
Ерөнхий боловсролын сургуульд-Бүгд	<i>General educational schools-Total</i>	200.1	193.7	186.5	180.4
Орой, эчнээ ангид	<i>In evening and externate classes</i>	1.3	1.3	1.0	0.8
Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд	<i>Technical and vocational schools</i>	14.3	16.6	16.8	17.2
Их, дээд сургууль, коллежид	<i>Universities, Institutes colleges</i>	60.6	61.1	61.9	61.7

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.18 ХАМРАН СУРГАЛТЫН ХУВЬ (БОХИР) бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011/2012 оны хичээлийн жилд

GROSS ENROLMENT RATIO (GER), by percent, by regions, aimags and the Capital, at the academic year 2011/2012

		Суурь боловсрол <i>Basic education</i>			Бага боловсрол <i>Primary education</i>			Дунд боловсрол <i>Secondary education</i>		
		Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
БҮГД	TOTAL	94.7	93.4	95.9	98.1	98.5	97.6	97.0	94.2	99.7
Баруун бүс		Western region								
Дүн	Subtotal	97.5	95.8	99.3	101.7	101.1	102.3	95.8	91.9	99.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	99.1	97.2	101.1	103.7	102.4	105.1	95.1	91.7	98.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	95.7	95.0	96.5	99.5	100.4	98.5	96.1	92.4	99.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	99.9	98.5	101.4	102.5	102.0	103.1	102.3	99.3	105.5
Увс	<i>Uvs</i>	98.0	95.4	100.8	102.5	101.5	103.6	93.4	88.2	98.9
Ховд	<i>Khovd</i>	94.6	93.0	96.2	99.3	98.8	99.8	93.7	89.7	98.0
Хангайн бүс		Khangai region								
Дүн	Subtotal	94.3	93.2	95.4	98.3	98.8	97.8	95.5	91.4	99.6
Архангай	<i>Arkhangai</i>	96.0	96.0	96.0	101.4	102.1	100.7	95.1	93.0	97.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	94.1	92.0	96.2	100.0	100.0	100.2	95.9	90.2	101.8
Булган	<i>Bulgan</i>	85.3	85.2	85.4	88.8	88.8	88.9	86.9	85.9	87.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	105.4	104.6	106.1	106.0	107.3	104.6	114.7	109.8	119.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	92.1	90.2	94.1	96.5	96.3	96.8	90.4	85.8	95.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	92.1	91.1	93.1	95.7	96.9	94.4	92.1	87.4	96.9
Төвийн бүс		Central region								
Дүн	Subtotal	94.6	93.5	95.7	98.1	97.3	99.0	98.0	95.3	100.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	98.6	97.0	100.2	101.6	85.8	117.7	104.0	97.5	111.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	109.5	107.5	111.6	113.2	112.7	113.7	116.3	111.7	120.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	93.2	90.6	95.9	96.5	96.1	96.8	96.2	91.5	100.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	87.5	86.7	88.4	91.0	90.2	91.7	89.1	87.3	90.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	97.4	96.7	98.1	102.3	102.6	102.1	96.7	94.6	98.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	92.1	92.3	91.9	95.1	95.2	95.0	97.8	96.9	98.7
Төв	<i>Tov</i>	85.1	84.3	85.9	88.7	88.0	89.4	85.8	84.2	87.5
Зүүн бүс		Eastern region								
Дүн	Subtotal	95.5	92.5	98.6	99.3	99.6	99.1	96.1	94.1	98.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	100.4	99.9	101.0	103.2	103.0	103.4	103.5	101.4	105.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	95.0	93.6	96.5	99.8	99.6	99.9	92.8	88.9	96.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	91.5	85.3	97.9	95.7	96.5	94.8	92.0	91.6	92.3
Улаанбаатар		Ulaanbaatar								
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	93.5	92.6	94.4	96.2	97.7	94.7	98.1	96.6	99.6

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.19 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, БАГШ НАРЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар

PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND TEACHERS, by regions, aimags and the Capital, as the beginning of academic years
too number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн тоо** Kindergartens**				Багш нарын тоо Teachers			
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	783	814	839	879	4 242	4 465	4 651	4907
	Баруун бүс					Western region			
Дүн	Subtotal	140	143	144	143	589	671	691	722
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	26	29	29	30	108	176	188	199
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	28	28	28	27	96	102	102	100
Завхан	<i>Zavkhan</i>	34	34	34	33	136	132	142	147
Увс	<i>Uvs</i>	25	25	26	26	125	118	109	119
Ховд	<i>Khovd</i>	27	27	27	27	124	143	150	157
	Хангайн бүс					Khangai region			
Дүн	Subtotal	165	171	173	175	777	817	858	871
Архангай	<i>Arkhangai</i>	29	29	29	29	124	134	138	146
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	28	28	28	30	110	111	118	121
Булган	<i>Bulgan</i>	23	24	24	24	96	97	99	99
Орхон	<i>Orkhon</i>	22*	22*	24*	24*	172*	168*	183*	185*
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	30	31	31	31	120	127	132	133
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	33	37	37	37	155	180	188	187
	Төвийн бүс					Central region			
Дүн	Subtotal	171	175	176	179	812	830	865	899
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	7*	8*	8*	7*	27*	39*	41*	35*
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	20*	21*	21*	22*	164*	171*	168*	183*
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	28*	28*	30*	30*	109*	103*	116*	115*
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	20	20	20	20	89	90	94	94
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18	18	18	19	83	73	75	81
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	37*	37*	36*	37*	191*	195*	201*	214*
Төв	<i>Tov</i>	41*	43*	43*	44*	149*	159*	170*	177*
	Зүүн бүс					Eastern region			
Дүн	Subtotal	70	69	71	74	364	352	355	390
Дорнод	<i>Dornod</i>	23	23	23	25*	123	125	124	135
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	19	18	20	20	94	96	102	109
Хэнтий	<i>Khentii</i>	28	28	28	29	147	131	129	146
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	237*	256*	275*	308*	1700*	1795*	1882*	2025*

Тайлбар: * Улаанбаатар төмөр замын харьяа цэцэрлэг орсон.

** Яслийг оруулснаар

Note: * Included kindergartens work under the jurisdiction of Ulaanbaatar Railway joint stock company

** Number of creches included

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.20 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ХАМРАГДСАН ХҮҮХДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхний байдлаар

CHILDREN IN PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by regions, aimags and the Capital, as the beginning of academic years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоо** (мян.хүүхэд) Children in kindergartens (thous. children)				Үүнээс: Яслийн хүүхдийн тоо Of which: Children in creches			
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
БҮГД	TOTAL	130.7	142.0	157.3	164.3	4 754	4 353	3 621	3647
	Баруун бүс					Western region			
Дүн	Subtotal	22.7	25.1	26.3	26.7	387	201	164	320
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5.5	5.7	5.9	6.0	217	-	-	29
Говь-Алтай	Govi-Altai	3.0	3.7	3.9	3.9	-	-	-	
Завхан	Zavkhan	4.4	4.5	5.1	5.2	63	109	36	217
Увс	Uvs	4.7	5.0	5.7	5.8	15	-	-	15
Ховд	Khovd	5.1	6.2	5.7	5.8	92	92	128	59
	Хангайн бүс					Khangai region			
Дүн	Subtotal	28.9	31.7	34.6	35.2	525	378	272	234
Архангай	Arkhangai	4.5	4.7	5.5	5.3	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	4.6	4.5	4.7	5.2	123	105	75	37
Булган	Bulgan	2.9	3.6	3.6	3.8	85	50	63	-
Орхон	Orkhon	4.2*	4.6*	5.2*	5.2*	151	124	6	35
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5.2	6.2	7.1	7.0	21	20	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	7.5	8.1	8.5	8.8	145	79	128	162
	Төвийн бүс					Central region			
Дүн	Subtotal	24.4	26.0	28.2	27.5	879	927	729	709
Говьсүмбэр	Govisumber	0.9*	1.2*	1.4*	1.3*	-	34	37	31
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4.5*	4.6*	4.5*	5.0*	379*	294	212	246
Дорноговь	Dornogovi	3.5*	3.5*	3.9*	4.3*	73	102*	25	46
Дундговь	Dundgovi	2.9	3.0	3.2	3.4	88	54	80	68
Өмнөговь	Omnogovi	2.4	2.6	2.7	2.8	20	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	5.6*	5.9*	6.9*	7.1*	265	318	308	278
Төв	Tov	4.6*	5.2*	5.6*	5.8*	54	125	67	40
	Зүүн бүс					Eastern region			
Дүн	Subtotal	10.0	10.5	12.0	12.7	152	149	127	138
Дорнод	Dornod	3.5	3.6	3.7	4.1*	45	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2.5	2.8	3.0	3.2	41	60	15	34
Хэнтий	Khentii	4.0	4.1	5.3	5.6	66	89	112	104
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	44.7*	48.7*	56.2*	59.7*	2 811	2698*	2 329	2246

Тайлбар: * Улаанбаатар төмөр замын харьяа цэцэрлэг орсон.

** Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоонд хувилбарт сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоо орсон болно.

Note: * Included kindergartens work under the jurisdiction of Ulaanbaatar Railway joint stock company

** Number of Children in kindergartens included children attended alternative form

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.21 БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр

EXPENDITURE ON EDUCATIONAL SECTOR, at current prices

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зардал, сая.төг	<i>Expenditure of General Government budget, mln. tog</i>	2 466 774.4	2 336 629.7	3 080 685.1	4 792 030.9
-Боловсролын зардал*, сая.төг	<i>-Expenditure on education*, mln. tog</i>	414 243.6	430 533.9	523 949.6	636 720.3
Улсын нэгдсэн төсвийн зардалд боловсролын зардлын эзлэх хувь	<i>Expenditure on education as percentage to total expenditure of General Government budget</i>	16.8	18.5	17.0	13.3
Нэг хүнд ногдох боловсролын зардал, мян.төг	<i>Per capita educational expenditure, thous.tog</i>	156.7	160.0	180.3	237.7

Тайлбар: * - Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын багц
 ** - Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * - Budget pack for Minister of Education, Culture and Science
 ** - Preliminary data

20.22 ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

MAIN INDICATORS OF SCIENCE SECTOR

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Байгууллагын тоо	<i>Scientific and research institutions</i>	64	68	65	70
Ажиллагчид	<i>Employees</i>	3 656	3 750	4 045	4 120
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	1 848	1 913	2 096	2 171
Салбарын нийт зардал /сая.төг/ Үүнээс:	<i>Total expenditure /mln. tog/ Of which:</i>	17 052.6	15 987.1	21 642.7	28 730.5
Техникийн ШУ	<i>Technical science</i>	3 065.3	3 527.4	5581.8	7 630.1
Байгалийн ШУ	<i>Natural science</i>	5 042.1	4 515.9	6 171.6	7 914.0
ХАА-н ШУ	<i>Agricultural science</i>	2 510.6	2 139.0	2 930.6	4 112.0
Анагаах ухааны ШУ	<i>Medical science</i>	1 309.7	1 305.7	1 859.7	2 336.6
Нийгмийн ШУ	<i>Social science</i>	3 090.8	2 947.3	4 068.9	4 966.1
Бусад	<i>Others</i>	2 034.1	1 551.8	1 030.1	1 771.7

20.23 ЭРДМИЙН ЗЭРЭГ, ЦОЛТОЙ ҮНДСЭН АЖИЛЛАГЧИД, оны эцэст

FULL-TIME EMPLOYEES WITH SCIENTIFIC DEGREES AND TITLES, at the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Үндсэн ажиллагчид- бүгд	<i>Full-time employees- total</i>	2 420	2 483	2 517	2 583
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Women</i>	1 220	1 262	1 312	1 368
Шинжлэх ухааны доктор	<i>Doctor /Sc/</i>	124	121	114	127
Боловсролын доктор	<i>Doctor /PhD/</i>	404	412	428	478
Академич	<i>Academician</i>	34	39	36	50
Профессор	<i>Professor</i>	132	142	139	167
Дэд профессор	<i>Associate professor</i>	92	88	106	116

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.24 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖҮҮЛСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТОО

RESEARCH WORKS FUNDED BY GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Судалгааны ажлын төрөл	Kind of research work	2008	2009	2010	2011
Улсын захиалгаар гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ туршилт зохион бүтээх ажил - бүгд	Research works, experiments and inventions made by state order - total	514	486	466	454
Үүнээс:	Of which:				
Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл	Science and technology projects	272	259	237	270
Онолын суурь судалгаа	Basic theoretical research	203	189	191	148
Шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажил	Ready-to-go works of science and technology	39	38	38	36

20.25 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст

PUBLIC LIBRARIES, at the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Номын сангийн тоо	Number of libraries	369	368	373	373
Номын фонд, мян.ш	Library book stock, thous. pcs	6 790.7	6 802.5	6 791.9	6 734.6
10 000 хүнд ногдох номын тоо, мян.ш	Number of books per 10 000 population, thous.pcs	25.5	25.1	24.7	24.2
Байнгын уншигчдын тоо, мян.хүн	Number of permanent readers, thous.persons	345.1	275.0	297.4	289.6

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.26 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF PUBLIC LIBRARIES , by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	369	368	373	373
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	92	92	93	93
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	14	14	14	14
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	18	19	19
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24	24	24	24
Увс	<i>Uvs</i>	19	19	19	19
Ховд	<i>Khovd</i>	17	17	17	17
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	102	100	103	103
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	19	19	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	20	20	20	20
Булган	<i>Bulgan</i>	17	15	16	17
Орхон	<i>Orkhon</i>	4	4	5	4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19	19	19	19
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	23	23	24	24
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	98	99	99	99
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1	1	1	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan Uul</i>	4	5	5	5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	14	14	14	14
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	15	15	15	15
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	15	15	15	15
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	22	22	22	22
Төв	<i>Tov</i>	27	27	27	27
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	50	50	50	50
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	14	14	14
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	13	13	13	13
Хэнтий	<i>Khentii</i>	23	23	23	23
Улаанбаатар	Улаанбаатар	27	27	28	28

20.27 УЛСЫН СОЁЛ, УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, төрлөөр, жилийн эцэст

NUMBER OF EMPLOYEES OF ART AND CULTURE INSTITUTIONS by types, at the end of the year

Соёл, урлагийн байгууллагын нэр	<i>Name of Institution</i>	2008	2009	2010	2011
Бүгд	TOTAL	5 800	5 888	6 233	6 457
Үүнээс: Эмэгтэй	<i>Of which: Female</i>	3 108	3 209	3 354	3 508
Театр, чуулга, цирк	<i>Theatres, circus and ensembles</i>	2 476	2 365	2 656	2 719
Музей	<i>Museum</i>	535	528	612	635
Номын сан	<i>Public libraries</i>	415	465	461	478
Соёлын төв (ордон)	<i>Cultural centres</i>	2 259	2 359	2 321	2 428
Киноны байгууллага	<i>Cinema and picture making</i>	115	171	183	197

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.28 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF SEATS OF PUBLIC LIBRARIES, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	9 943	10 367	10 480	10 540
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	2 100	2 268	2 406	2 427
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	280	280	358	358
Говь-Алтай	Govi-Altai	306	367	429	391
Завхан	Zavkhan	527	550	549	585
Увс	Uvs	418	461	460	474
Ховд	Khovd	569	610	610	619
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	2 541	2 731	2 833	2 911
Архангай	Arkhangai	469	481	484	484
Баянхонгор	Bayankhongor	417	480	480	510
Булган	Bulgan	437	387	390	400
Орхон	Orkhon	191	191	238	274
Өвөрхангай	Ovorkhangai	413	482	485	485
Хөвсгөл	Khovsgol	614	710	756	758
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	2 286	2 372	2 415	2 424
Говьсүмбэр	Govisumber	20	20	20	20
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	202	262	262	262
Дорноговь	Dornogovi	216	240	261	247
Дундговь	Dundgovi	303	279	279	320
Өмнөговь	Omnogovi	346	346	375	375
Сэлэнгэ	Selenge	474	500	493	503
Төв	Tov	725	725	725	697
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	1 098	1 141	1 154	1 184
Дорнод	Dornod	375	375	375	384
Сүхбаатар	Sukhbaatar	319	322	330	336
Хэнтий	Khentii	404	444	449	464
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 918	1 855	1 672	1 594

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.29 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН БАЙНГЫН УНШИГЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF PERMANENT READERS OF PUBLIC LIBRARY, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	345 062	275 008	297 436	289 604
	Баруун бүс				
		Western region			
Дүн	Subtotal	56 641	54 898	53 695	56 305
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	9 967	11 980	8 225	9 011
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	8 482	4 279	6 505	9 441
Завхан	<i>Zavkhan</i>	16 447	17 174	17 175	14 587
Увс	<i>Uvs</i>	12 486	10 852	10 735	13 444
Ховд	<i>Khovd</i>	9 259	10 613	11 055	9 822
	Хангайн бүс				
		Khangai region			
Дүн	Subtotal	70 703	68 156	71 067	72 357
Архангай	<i>Arkhangai</i>	13 718	14 830	16 165	16 356
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	10 677	14 872	11 588	10 499
Булган	<i>Bulgan</i>	10 026	8 746	11 234	11 620
Орхон	<i>Orkhon</i>	6 865	6 905	7 323	7 464
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	14 734	13 493	12 776	13 601
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	14 683	9 310	11 981	12 817
	Төвийн бүс				
		Central region			
Дүн	Subtotal	43 879	51 520	71 286	55 718
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	612	670	682	971
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5 509	5 756	6 404	7 451
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 004	3 095	3 637	3 459
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	6 418	7 019	7 809	9 890
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	6 923	13 190	28 568	9 905
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	8 418	7 335	9 949	9 694
Төв	<i>Tov</i>	12 995	14 455	14 237	14 348
	Зүүн бүс				
		Eastern region			
Дүн	Subtotal	22 396	20 947	20 307	22 199
Дорнод	<i>Dornod</i>	7 430	7 846	7 810	5 415
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7 963	5 127	5 419	8 819
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7 003	7 974	7 078	7 965
	Улаанбаатар				
		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	151 443	79 487	81 081	83 025

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.30 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГЛОЛТЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

PERFORMANCES OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	3 524	4 527	4 947	5 149
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	659	746	983	876
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	178	93	142	98
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	152	62	194	177
Завхан	<i>Zavkhan</i>	153	237	322	157
Увс	<i>Uvs</i>	136	239	200	314
Ховд	<i>Khovd</i>	40	115	125	130
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	813	1 144	760	1 146
Архангай	<i>Arkhangai</i>	82	60	56	40
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	172	176	217	295
Булган	<i>Bulgan</i>	135	129	197	205
Орхон	<i>Orkhon</i>	250	723	206	466
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	43	23	49	43
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	131	33	35	97
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	719	633	988	995
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	20	56	55	52
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	68	123	128	141
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	212	123	240	254
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	26	96	105	61
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	58	54	35	44
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	244	106	310	369
Төв	<i>Tov</i>	91	75	115	74
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	196	305	190	157
Дорнод	<i>Dornod</i>	78	82	42	76
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	38	83	86	17
Хэнтий	<i>Khentii</i>	80	140	62	64
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 137	1 699	2 026	1975
үүнээс:	<i>of which:</i>				
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	122	86	85	134
УДЭТ	<i>NADT</i>	133	125	214	135
УХТ	<i>SPT</i>	25	37	145	159
УДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	173	200	201	265
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	64	152	138	80
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	84	358	42	82
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	203	199	300	206
ХЦДБЧ	<i>BTSDE</i>	166	54	227	218

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын, дуурь бүжгийн эрдмийн театр
 УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр
 УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр
 УДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of opera and balet
 NADT - National academic drama theatre
 SPT - State puppet theatre
 NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble
 MSDAE - Military Song and Dance Academic Ensemble
 BTSDE - Border Troops Song and Dance Ensemble

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.31 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

SPECTATORS OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the Capital

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 922.8	2 859.4	1 936.6	1 974.9
	Баруун бүс				
	Subtotal	207.5	231.9	266.7	316.4
Дүн	Western region				
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	28.1	28.1	32.2	29.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	26.5	26.5	36.6	36.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	79.2	79.2	92.5	142.8
Увс	<i>Uvs</i>	88.1	88.1	91.9	93.1
Ховд	<i>Khovd</i>	10.0	10.0	13.5	14.4
	Хангайн бүс				
	Subtotal	148.6	271.5	263.0	218.5
Дүн	Khangaï region				
Архангай	<i>Arkhangai</i>	28.0	28.4	32.6	17.8
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	43.5	54.4	66.2	84.3
Булган	<i>Bulgan</i>	14.7	19.4	40.1	40.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	36.0	158.2	96.9	46.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	20.0	4.0	19.6	21.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6.4	7.1	7.5	8.5
	Төвийн бүс				
	Subtotal	339.0	366.4	415.9	462.6
Дүн	Central region				
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	10.9	13.8	35.0	39.3
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	198.0	200.0	199.0	200.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	38.4	21.6	43.5	54.5
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14.1	19.3	27.0	20.9
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	16.0	15.7	16.5	16.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	44.7	73.5	74.2	106.7
Төв	<i>Tov</i>	16.9	22.5	20.7	25.0
	Зүүн бүс				
	Subtotal	60.8	72.5	76.1	73.0
Дүн	Eastern region				
Дорнод	<i>Dornod</i>	12.2	13.5	16.8	16.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	22.6	24.3	27.0	22.9
Хэнтий	<i>Khentii</i>	26.0	34.7	32.3	33.5
	Улаанбаатар				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 166.9	1 917.1	915.0	904.3
үүнээс:	<i>of which:</i>				
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	33.3	40.0	16.0	18.0
УДЭТ	<i>NADT</i>	39.7	31.6	58.1	48.3
УХТ	<i>SPT</i>	2.5	3.0	9.8	11.8
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	46.2	41.1	45.3	57.8
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	21.6	35.0	56.9	60.5
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	130.2	720.0	36.0	24.7
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	116.6	78.4	96.3	20.5
ХЦДБЧ	<i>BTSDE</i>	53.6	28.6	19.0	19.3

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын, дуурь бүжгийн эрдмийн театр
 УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр
 УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр
 ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of opera and balet
 NADT - National academic drama theatre
 SPT - State puppet theatre
 NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble
 MSDAE - Military Song and Dance Academic Ensemble
 BTSDE - Border Troops Song and Dance Ensemble

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.32 МУЗЕЙН ҮЗМЭРИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

MUSEUM EXHIBITS, by regions, aimags and the Capital

ширхэг *piece*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	235 558	224 046	236 632	244 315
	Баруун бүс	Western region			
Дүн	Subtotal	24 088	25 715	27 893	29 443
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5 209	5 265	5 431	5 531
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 586	3 829	4 026	4 085
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 268	4 779	5 079	5 435
Увс	<i>Uvs</i>	7 611	7 746	9 219	10 167
Ховд	<i>Khovd</i>	3 414	4 096	4 138	4 225
	Хангайн бүс	Khangai region			
Дүн	Subtotal	42 013	35 312	35 035	38 820
Архангай	<i>Arkhangai</i>	9 490	4 861	4 885	5 120
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7 674	9 534	9 579	9 752
Булган	<i>Bulgan</i>	3 960	4 024	4 052	4 118
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 741	1 757	1 770	1 770
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	15 101	10 394	10 394	13 639
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 047	4 742	4 355	4 421
	Төвийн бүс	Central region			
Дүн	Subtotal	26 423	26 717	27 856	29 644
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	497	641	669	671
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 168	1 190	1 227	1 228
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6 297	6 321	6 458	7 522
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4 355	4 420	4 572	4 602
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 972	3 771	3 948	4 084
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 999	3 194	3 285	3 322
Төв	<i>Tov</i>	7 135	7 180	7 697	8 215
	Зүүн бүс	Eastern region			
Дүн	Subtotal	8 699	9 432	9 904	10 024
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 736	4 780	5 158	5 164
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 746	2 151	2 184	2 206
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 217	2 501	2 562	2 654
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	134 335	126 870	135944	136384
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Байгалийн түүхийн музей	<i>Natural History Museum</i>	14 569	13 880	14 311	14 311
Үндэсний түүхийн музей	<i>National History Museum</i>	49 397	49 444	50 442	50 442
Дүрслэх урлагийн музей	<i>Fine Arts Museum</i>	17 800	17 804	17 422	17 844
Богд хааны ордон музей	<i>Bogdo khan palace museum</i>	8 726	8 734	8 742	8 742
Чойжин ламын сүм музей	<i>Chojjin lama temple museum</i>	6 122	6 191	6 208	6 208
Театрын музей	<i>Theatre Museum</i>	10 282	7 722	9 338	9 338
Уран зургийн галерей	<i>Art Gallery</i>	3 055	3 368	3 700	3 720
Монгол цэргийн музей	<i>Mongol military museum</i>	8 593	8 646	8 642	8 682
Улсын хилийн музей	<i>National border museum</i>	3 455	3 455	3 455	3 455

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.33 МУЗЕЙН ҮЗЭГЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

VISITORS OF MUSEUM, by regions, aimags and the Capital

мян.хүн *thous.persons*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	404.8	368.7	416.0	517.4
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	44.3	54.0	59.6	63.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	16.2	16.7	17.4	16.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9.8	8.8	9.9	11.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7.3	11.9	11.1	14.3
Увс	<i>Uvs</i>	3.9	2.7	5.9	6.6
Ховд	<i>Khovd</i>	7.1	13.9	15.3	15.3
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	71.7	73.5	72.9	95.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	7.6	7.6	8.6	11.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	10.2	14.7	14.0	14.6
Булган	<i>Bulgan</i>	4.6	2.3	5.2	5.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	17.9	16.8	11.6	11.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	24.3	25.6	27.6	43.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7.1	6.5	5.9	8.8
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	62.3	57.2	58.3	67.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1.0	1.0	1.1	1.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3.6	3.3	3.8	2.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	7.1	5.7	7.0	11.6
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7.5	8.9	8.0	9.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	9.3	10.7	10.7	7.9
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1.0	1.5	2.4	2.2
Төв	<i>Tov</i>	32.8	26.1	25.3	32.3
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	14.1	15.2	15.7	21.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	8.5	6.6	4.4	8.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.3	2.2	2.2	4.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	5.3	6.4	9.1	8.2
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	212.4	168.8	209.5	269.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Байгалийн түүхийн музей	<i>Natural History Museum</i>	83.7	60.7	63.0	116.8
Үндэсний түүхийн музей	<i>National History Museum</i>	42.4	30.6	47.2	52.5
Дүрслэх урлагийн музей	<i>Fine Arts Museum</i>	17.4	18.4	21.0	26.7
Богд хааны ордон музей	<i>Bogdo khan palace museum</i>	29.0	19.3	25.1	26.1
Чойжин ламын сүм музей	<i>Chojjin lama sum museum</i>	5.8	6.3	13.8	6.7
Театрын музей	<i>Theatre Museum</i>	3.3	3.5	2.0	1.9
Уран зургийн галерей	<i>Art Gallery</i>	2.6	2.3	4.5	2.0
Монгол цэргийн музей	<i>Mongol military museum</i>	6.4	5.5	10.0	12.9
Улсын хилийн музей	<i>National border museum</i>	2.6	2.6	2.6	2.6

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ |

20.34 СОЁЛЫН ТӨВИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	340	340	341	341
	Баруун бүс				
	Western region				
Дүн	Subtotal	88	88	88	88
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	13	13	13	13
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18	18	18	18
Завхан	<i>Zavkhan</i>	23	23	23	23
Увс	<i>Uvs</i>	18	18	18	18
Ховд	<i>Khovd</i>	16	16	16	16
	Хангайн бүс				
	Khangai region				
Дүн	Subtotal	99	99	100	101
Архангай	<i>Arkhangai</i>	19	19	19	19
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19	19	19	19
Булган	<i>Bulgan</i>	16	16	16	17
Орхон	<i>Orkhon</i>	4	4	5	5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	18	18	18	18
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	23	23	23	23
	Төвийн бүс				
	Central region				
Дүн	Subtotal	92	92	92	92
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	2	2	2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3	3	3	3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13	13	13	13
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	14	14	14	14
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	14	14	14	14
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	20	20	20	20
Төв	<i>Tov</i>	26	26	26	26
	Зүүн бүс				
	Eastern region				
Дүн	Subtotal	47	47	47	47
Дорнод	<i>Dornod</i>	13	13	13	13
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12	12	12	12
Хэнтий	<i>Khentii</i>	22	22	22	22
	Улаанбаатар				
	Ulaanbaatar				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14	14	14	13

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.35 СОЁЛЫН ТӨВИЙН СУУДЛЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

SEATS OF CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	84 636	85 338	87 940	89 128
	Баруун бүс				
		Western region			
Дүн	Subtotal	17 410	18 128	18 313	18 365
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2 350	2 450	2 470	2 470
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	3 520	3 900	3 750	3 720
Завхан	<i>Zavkhan</i>	4 160	4 058	4 108	4 168
Увс	<i>Uvs</i>	3 770	3 890	4 155	4 135
Ховд	<i>Khovd</i>	3 610	3 830	3 830	3 872
	Хангайн бүс				
		Khangai region			
Дүн	Subtotal	20 179	20 294	22 089	22 576
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 680	4 580	4 430	4 430
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 410	3 410	3 510	3 610
Булган	<i>Bulgan</i>	2 486	2 330	3 550	3 810
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 390	1 390	1 865	1 890
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 623	4 018	4 168	4 270
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	4 590	4 566	4 566	4 566
	Төвийн бүс				
		Central region			
Дүн	Subtotal	19 496	19 204	19 684	20 244
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	300	300	300	450
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	750	732	732	732
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 410	2 410	2 410	2 410
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 430	2 290	2 298	2 560
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2 272	2 272	2 572	2 572
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5 276	4 992	5 252	5 400
Төв	<i>Tov</i>	6 058	6 208	6 120	6 120
	Зүүн бүс				
		Eastern region			
Дүн	Subtotal	9 296	9 487	9 629	10 028
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 296	2 469	2 469	2 589
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2 400	2 260	2 400	2 530
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 600	4 758	4 760	4 909
	Улаанбаатар				
		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18 255	18 225	18 225	17 915

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.36 СҮМ ХИЙДИЙН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

TEMPLES AND CHURCHES, by religion types, region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>	Сүм, хийдийн тоо-бүгд <i>Total number of temples and churches</i>														Үүнээс: шашны төрлөөр <i>Out of which: by religion types</i>														
															Христ <i>Christianity</i>					Ислам <i>Islam</i>					Бусад* <i>Others*</i>				
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011					
БҮГД	228	232	234	327	116	113	127	142	90	110	96	161	15	5	6	18	7	4	5	6	7	4	5	6					
Баруун бүс	Western region																												
Subtotal	32	23	24	44	16	18	16	21	2	1	2	5	14	4	5	18													
<i>Vayas-Oligii</i>	11	1	2	15	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Govi-Altai</i>	1	1	1	3	1	1	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-													
<i>Zavkhan</i>	7	8	6	9	7	8	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Uvs</i>	5	4	4	10	4	3	3	6	1	1	1	3	-	-	-	1													
<i>Khovd</i>	8	9	11	7	4	6	6	3	1	-	1	1	3	3	3	3								1					
Хангайн бүс	Khangaal region																												
Subtotal	37	38	38	56	29	29	28	37	8	9	10	19																	
<i>Arkhangai</i>	6	6	6	7	5	6	5	5	1	-	1	2	-	-	-	-													
<i>Bayankhongor</i>	10	12	12	11	9	11	11	10	1	1	1	1	-	-	-	-													
<i>Bulgan</i>	4	1	1	7	3	1	1	3	1	-	-	4	-	-	-	-													
<i>Orkhon</i>	10	11	11	15	5	3	3	4	5	8	8	11	-	-	-	-													
<i>Ovorkhangai</i>	5	6	6	7	5	6	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Khovsgol</i>	2	2	2	9	2	2	2	8	-	-	-	-	1	-	-	-													
Төвийн бүс	Central region																												
Subtotal	33	38	31	53	23	22	19	28	10	16	12	25																	
<i>Govisumber</i>	2	2	2	3	1	2	1	1	1	-	1	2	-	-	-	-													
<i>Darkhan-Uul</i>	11	21	14	21	3	8	4	5	8	13	10	16	-	-	-	-													
<i>Dornogovi</i>	4	3	3	8	4	3	3	5	-	-	-	3	-	-	-	-													
<i>Dundgovi</i>	9	3	4	8	9	3	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Omnogovi</i>	2	2	3	3	1	1	2	1	1	1	1	2	-	-	-	-													
<i>Selenge</i>	2	4	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-													
<i>Tov</i>	3	3	3	6	3	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-													
Зүүн бүс	Eastern region																												
Subtotal	13	13	12	17	13	13	12	15																					
<i>Dornod</i>	2	2	2	5	2	2	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Sukhbaatar</i>	9	9	8	10	9	9	8	10	-	-	-	-	-	-	-	-													
<i>Khentii</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-													
Улаанбаатар	Ulaanbaatar																												
Subtotal	113	120	129	157	35	31	52	41	70	84	72	110	1	1	1	1	7	4	4	4	7	4	4	6					

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * Bahai, Moon and Shamanism

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.38 ХУРЛЫН ЛАМ НАРЫН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст

MONKS AND MISSIONARIES, by religion types, region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Хурлын лам нар-бүгд		Үүнээс: шашны төрлөөр																	
	Monks and missionaries - Total		Будда						Христ						Ислам		Бусад*			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Аймаг, нийслэл	Хурлын лам нар-бүгд		Үүнээс: шашны төрлөөр																	
	Monsks and missionaries - Total		Buddhism						Christianity						Islam		Others*			
БҮГД	2 288	1 758	2 093	1 784	2 137	1 593	1 899	1 571	1 266	1 477	1 811	1 191	241	14	11	20	1	4	2	2
	Баруун бүс		Western region																	
Subtotal	142	63	96	151	97	50	64	113	21	1	21	18	24	12	11	20	-	-	-	-
Баян-Өлгий	17	10	5	20	-	-	-	2	-	-	-	-	17	10	5	18	-	-	-	-
Говь-Алтай	3	3	4	12	3	3	4	11	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	50	16	28	50	50	16	28	50	2	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	36	19	19	46	34	18	18	43	2	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	36	15	40	23	10	13	14	7	19	-	20	14	7	2	6	2	-	-	-	-
	Хангайн бүс		Khangai region																	
Subtotal	358	395	398	443	350	370	346	403	8	25	52	40	-	-	-	-	-	-	-	-
Архангай	52	67	52	50	51	67	50	47	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	114	121	138	127	109	117	115	122	5	4	23	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	20	18	18	15	20	18	18	11	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	24	44	46	59	22	23	19	33	2	21	27	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	98	94	90	126	98	94	90	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	50	51	54	66	50	51	54	64	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
	Төвийн бүс		Central region																	
Subtotal	272	133	138	228	269	130	132	210	3	3	6	18	-	-	-	-	-	-	-	-
Говьсүмбэр	11	6	8	11	10	6	6	8	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	31	29	9	45	29	27	6	40	2	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	34	31	32	38	34	31	32	37	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	127	30	48	93	127	30	48	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	11	12	13	12	11	12	3	3	-	1	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	39	4	4	2	39	4	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	19	21	24	27	19	21	24	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зүүн бүс		Eastern region																	
Subtotal	109	100	104	133	109	100	104	130	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	16	19	18	23	16	19	18	20	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	75	63	67	91	75	63	67	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	18	18	19	19	18	18	19	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	1 407	1 067	1 357	829	1 312	943	1 253	715	94	118	102	112	-	-	-	-	1	4	2	2

Тайлбар: * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * Bahai, Moon and Shamanism

20.39 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ, ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧДИЙН ТОО, ШАШНЫ ТӨРЛӨӨР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР, ОНЫ ЭЦЭСТ
 STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOLS AND COLLEGES, by religion type, region, aimags and the Capital, at the end of the year at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Аймаг, the Capital	Шашны сургуульд суралцагчдын тоо-бүгд Students studying in religious schools and colleges									Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type																	
		2008			2009			2010			2011			Будда Buddhism					Христ Christianity					Ислам Islam				
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011			
БҮГД	TOTAL	1 820	1 273	1 564	1 362	1 054	839	867	837	122	67	68	108	644	365	629	417	-	-	-	-	-	2	-	-			
Дүн	Баруун бүс Subtotal	676	391	649	516	32	26	20	59	-	-	-	-	40	644	365	629	417	-	-	-	-	-	-	-			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	628	350	610	417	-	-	-	-	-	-	-	-	-	628	350	610	417	-	-	-	-	-	-	-			
Говь-Алтай	Govy-Altai	1	1	1	42	1	1	1	2	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Завхан	Zavkhan	28	4	11	39	28	4	11	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Увс	Uvs	1	10	0	10	1	10	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ховд	Khovd	18	26	27	8	2	11	8	8	-	-	-	-	16	15	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дүн	Хангайн бүс Subtotal	88	48	27	22	61	32	11	18	27	16	16	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Архангай	Arkhangai	7	5	-	-	7	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Баянхонгор	Bayankhongor	36	12	2	2	36	12	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Булган	Bulgan	1	2	2	6	1	2	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Орхон	Orkhon	31	19	16	4	4	3	-	-	27	16	16	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Өвөрхангай	Ovorkhangai	6	7	2	1	6	7	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Хөвсгөл	Khovsgol	7	3	5	9	7	3	5	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дүн	Төвийн бүс Subtotal	48	24	30	58	70	26	15	42	22	22	15	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Говьсүмбэр	Govi-sumber	1	2	12	2	1	2	-	-	-	-	-	12	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	18	-	3	14	14	-	-	6	4	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дорноговь	Dornogovi	24	16	0	6	24	16	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дундговь	Dundgovi	19	3	8	30	19	3	8	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Өмнөговь	Omnogovi	20	23	-	-	2	1	-	-	18	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Сэлэнгэ	Selenge	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Төв	Tov	6	4	7	6	6	4	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дүн	Зүүн бүс Subtotal	13	27	26	25	13	27	26	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Дорнод	Dornod	4	7	6	3	4	7	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Сүхбаатар	Sukhbaatar	9	20	18	22	9	20	18	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Улаанбаатар	Улаанбаатар Ulaanbaatar	951	759	832	741	878	728	795	693	73	29	37	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-			

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * Bahai, Moon and Shamanism

БҮЛЭГ 20. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СОЁЛ, УРЛАГ

20.40 ГЭРЭЭР ШАШНЫ НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны эцэст
 CHILDREN STUDYING IN RELIGIOUS CONCEPTIONS AT HOME, by religion types, region, aimags and the Capital, at the end of the year

Аймаг, нийслэл	Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо-бүгд Total number of pupils who studying at home		Үүнээс: шашны төрлөөр Out of which: by religion type																	
			Будда Buddhism				Христ Christianity				Ислам Islam				Бусад* Others*					
			2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011		
TOTAL	4 707	4 111	4 488	4 152	259	237	147	206	543	3 858	4 321	3 880	11	16	20	66	3 894	-	-	-
Баруун бүс																				
Subtotal	30	30	648	100	19	14	14	34	-	-	-	-	-	11	16	20	66	-	-	-
Bayan-Olgii	5	12	20	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	12	20	56	-	-	-
Govi-Altai	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zavkhan	12	4	8	17	12	4	8	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uvs	-	5	0	9	-	5	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Khovd	11	7	618	18	5	3	4	8	-	-	-	-	6	4	-	10	-	-	-	-
Хангайн бүс																				
Subtotal	92	207	31	44	92	93	31	44	-	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arkhangai	11	17	-	-	11	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bayankhongor	43	28	10	8	43	28	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bulgan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Orkhon	4	117	0	7	4	3	-	7	-	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ovorkhangai	5	32	8	16	5	32	8	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Khovsgol	29	13	13	13	29	13	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төвийн бүс																				
Subtotal	68	91	89	157	68	91	79	96	-	-	10	61	-	-	-	-	-	-	-	-
Govisumber	-	10	10	32	-	10	-	7	-	-	10	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Darkhan-Uul	2	2	0	3	2	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dornogovi	7	16	5	42	7	16	5	6	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Dundgovi	32	9	15	25	32	9	15	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Omnogovi	-	-	-	4	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selenge	19	54	55	45	19	54	55	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tov	8	-	4	6	8	-	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс																				
Subtotal	11	3	4	6	11	3	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dornod	4	-	0	1	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sukhbaatar	7	3	4	5	7	3	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар																				
Subtotal	4 506	3 780	3 716	3 845	69	36	19	26	543	3 744	3 697	3 819	-	-	-	-	3 894	-	-	-

Тайлбар : * Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * Bahai, Moon and Shamanism

SECTION 20. EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND ARTS

20.41 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ГЭРЭЭР НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХДИЙН ТОО, насны бүлгээр, оны эцэст

STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOL AND COLLEGES , AND CHILDREN STUDYING AT HOME, by age group, at the end of the year

Насны бүлэг	Age group	Шашны сургууль, дацанд суралцагчдын тоо				Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо			
		<i>Students studying in religious school and colleges</i>				<i>Children studying in religious concertions at home</i>			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	1 820	1 273	1 564	1 362	4 707	4 111	4 488	4 152
8 нас хүртэл	<i>up to than 8 years old</i>	2	1	0	15	13	13	11	18
9-12 нас	<i>9 to 12 years old</i>	93	117	260	74	72	84	236	65
13-15 нас	<i>13 to 15 years old</i>	450	593	363	372	561	501	672	572
16 наснаас дээш	<i>16 years old and above</i>	1 275	562	941	901	4 061	3 513	3 569	3 497

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яам (ЭМЯ)-ны дэргэдэх Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Эрүүл мэндийн газар (ЭМГ) нэгтгэн гаргаж, сар бүрийн 6-нд, мөн жилийн мэдээг жил бүрийн 3-р сарын 10-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллага эмнэлгийн үйл ажиллагааны тайланг жилд нэг удаа гаргаж ЭМЯ-нд ирүүлнэ. Энэ тайланд эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, эмнэлгийн орны тоо, эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагчдын тоо, их эмчийн тоо, эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо мэргэжлийн төрлөөр, эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл, нас барсан хүний тоо, өвчний ангиллаар нэгтгэгддэг.

Эрүүл мэндийн нэгдсэн үзүүлэлтийг ЭМЯ-ны мэдээлэлд үндэслэн энэхүү эмхтгэлд оруулав.

Амьд төрөлт. Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхсийг нь салгасан эсхийг нь харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох)-ыг 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Эхийн эндэгдэл. Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Үр хөндөлт. Жирэмсний 22 долоо хоног хүртэл хугацаанд эмнэлгийн цэвэр, ая тухтай орчинд жирэмслэлтийг эмнэлгийн аргаар таслах мэс ажилбар болно.

“ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА

Үндэсний статистикийн хороо Хүүхэд хөгжил буюу Олон үзүүлэлтийн бүлгийн түүвэр судалгаа (ОУБТС)-г Монгол Улсын Засгийн газар болон НҮБ-ын Хүүхдийн Сангийн дэмжлэгтэйгээр 1996, 2000, 2005, 2010 онуудад олон улсын жишиг, аргачлалын дагуу зохион байгуулж явуулав.

“Хүүхэд хөгжил - 2010” дөрөв дэх удаагийн судалгааны зорилго нь Монгол Улсын хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөгжил, хамгаалал, аж байдал, тэдний эрхийн хэрэгжилтийг гүнзгийрүүлэн судлахаас гадна эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн ХДХВ, ДОХ-ын талаарх мэдлэг болон бэлгийн зан үйлийг судлах, Дэлхийн хэмжээний “Хүүхдэд ээлтэй дэлхий ертөнц”, Мянганы хөгжлийн зорилт болон Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж байгаа “Хүүхдийн хөгжил, хамгааллыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг хянах шалгуур үзүүлэлтийг дүгнэх, үнэлгээ өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх бодлого, хөтөлбөрийг төлөвлөх, боловсруулахад шаардлагатай тоо мэдээлэл бүрдүүлэх явдал юм.

Энэхүү “Хүүхэд хөгжил - 2010” судалгааны асуулгыг боловсруулахдаа НҮБ-ын Хүүхдийн Сангаас зөвлөмж болгосон стандарт 3 асуулгыг суурь болгож, өөрийн орны онцлогийг тусгасан. Мөн өмнөх судалгаа болон олон улсын түвшинд харьцуулагдах байдлыг хангах зарчмыг баримталсан. Өнөөгийн хэрэгцээ шаардлагыг үндэслэн энэ удаагийн судалгаанд 15-54 насны эрэгтэйн болон 2-14 насны хүүхдийн асуулгыг шинээр оруулж өгснөөр өмнөх судалгаанаас онцлогтой болсон. Дараах 5 төрлийн асуулгаар 4 дэх удаагийн судалгааны мэдээллийг цуглуулсан. Үүнд:

1. Өрхийн асуулга
2. 15-49 насны эмэгтэйн асуулга
3. 5 хүртэлх насны хүүхдийн асуулга
4. 15-54 насны эрэгтэйн асуулга
5. 2-14 насны хүүхдийн асуулга

Судалгаанд сонгогдсон 10500 өрхөөс 10092 нь бүрэн хамрагдаж хамрагдалтын түвшин 96.1 хувьтай байна. Судалгаанд хамрагдсан өрхөд бүртгэгдсэн 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 91 хувь, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эх, асрамжлагчийн 96 хувь, 15-54 насны эрэгтэйчүүдийн 78 хувь, 2-14 насны хүүхдийн эх,

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND “CHILD DEVELOPMENT-2010” SURVEY

асрамжлагчийн 97 хувь нь хамрагдсан байна.

Судалгаанд 150 гаруй үзүүлэлтийг улсын дүнгээр, бүс, байршил, хот, хөдөө, хүйс, насны бүлэг, боловсролын түвшин, өрхийн аж байдлаар гаргаж, бодлого боловсруулагч, судлаач, олон нийтэд танилцуулсан бөгөөд эмхэтгэлд дараах гол үзүүлэлтийг орууллаа.

Биеийн жин, насны харьцаа нь 5 хүртэлх насны хүүхдийн голч үзүүлэлтээс 2 стандарт хазайлтаар доогуур (дунд зэргийн) бол тураалтай хүүхэд гэж үзсэн.

Харин биеийн өндөр, насны харьцаа нь 5 хүртэлх насны хүүхдийн голч үзүүлэлтээс 2 стандарт хазайлтаар доогуур (дунд зэргийн) бол өсөлт хоцролттой хүүхэд гэж үзэв.

Биеийн жин, өндрийн харьцаа нь 5 хүртэлх насны хүүхдийн голч үзүүлэлтээс 2 стандарт хазайлтаар доогуур (дунд зэргийн) бол туранхай хүүхэд гэж үзэв.

Жирэмслэхээс сэргийлэх арга хэрэгсэл (ЖСАХ)-ийн талаарх мэдлэгийг гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай, ЖСАХ-ийн талаар мэддэг 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн энэ насны гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай нийт эмэгтэйчүүдийн дүнд эзлэх хувиар тодорхойлсон. ЖСАХ-д умайн 2 талын гуурсан хоолойг боох, үрийн сувгийг боох, ерөндөг, тариа, суулгац, эм уух, эрэгтэй бэлгэвч, эмэгтэй бэлгэвч, диафрагм, лаа, царцмаг, хүүхэд хөхүүлэх, хуанлийн дагуу түр тэвчих, гадуур тавих зэргийг авч үзсэн.

ЖСАХ хэрэглээг гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай, ЖСАХ хэрэглэж байгаа (нөхөр, хамтран амьдрагч нь хэрэглэдэг байж болно) 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн энэ насны гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай нийт эмэгтэйчүүдийн дүнд эзлэх хувиар тодорхойлсон.

ЖСАХ-ийн хангагдсан хэрэгцээг гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай, ЖСАХ хэрэглэж байгаа (нөхөр, хамтран амьдрагч нь хэрэглэдэг байж болно) 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн энэ насны гэрлэсэн / хамтран амьдрагчтай, жирэмслэх боломжтой, төрөлт хоорондын зайг зохицуулах эсвэл төрүүлэх хүүхдийнхээ тоог хязгаарлах хүсэлтэй нийт эмэгтэйчүүдийн дүнд эзлэх хувиар тодорхойлсон.

ХДХВ, ДОХ-ын талаарх цогц мэдлэгийг ХДХВ-ийн халдвар бэлгийн замаар дамжихаас сэргийлэх 2 аргыг зөв тодорхойлсон, мөн хүн амын дунд хамгийн их нийтлэг байдаг 2 ташаа ойлголтыг үгүйсгэж чадсан, түүнчлэн гаднаас нь харахад эрүүл хүн ХДХВ-ийн халдвартай байж болно гэдгийг мэддэг 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн энэ насны нийт эмэгтэйчүүдийн дүнд эзлэх хувиар тодорхойлсон. ХДХВ-ийн халдвар бэлгийн замаар дамжихаас сэргийлэх үндсэн 2 аргад (1) ХДХВ-ийн халдваргүй, бэлгийн нэг үнэнч хавьтагчтай байх, (2) бэлгийн хавьталд орох бүртээ бэлгэвч хэрэглэх, харин хүн амын дунд хамгийн их нийтлэг байдаг 2 ташаа ойлголтод (1) шумууланд хазуулснаар эсвэл (2) ХДХВ-ийн халдвартай хүнтэй хоол, хүнсээ хувааж идэхэд ХДХВ-ийн халдвар дамжих боломжтой гэдгийг авч үздэг.

Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн хэрэглээг долоо хоногт наад зах нь 1 удаа сонин, хэвлэл уншиж, радио, FM сонсож, телевиз үздэг хүн амын нийт хүн амд эзлэх хувиар тодорхойлсон.

Судалгааны хураангуй болон нэгдсэн тайланг англи, монгол хэлээр хэвлүүлж гаргасан бөгөөд холбогдох мэдээллийг www.nso.mn, www.childinfo.org цахим хуудсаас авч болно.

PUBLIC HEALTH OF POPULATION

The Government Implementing Agency–Department of Health compiles data on health statistics and sends National Statistical Office its monthly report on health statistics on 6th of every month and its annual report on 10th of March every year.

Health organizations in soums, district, aimag and capital city’s prepare a report on their activities once a year and submit it to the Ministry of Health. The report shows the number of health organizations, hospital beds, staff working in the health sector, doctors, and medical assistants by professional types, inpatient morbidity and number of deaths by classification of diseases.

The health indicators included in this yearbook is based on the data compiled by the Ministry of Health.

Live birth. Live birth refers to the complete expulsion or extraction from its mother of a product of conception, irrespective of the duration of the pregnancy, which, after such separation, breathes or shows any other evidence of life – e.g. beating of the heart, pulsation of umbilical cord or definite movement of voluntary muscles.

The infant mortality rate is the number of death under one year per 1000 live births and estimated as a ratio of the number of deaths of infants under 1 year old to the number of live births during a particular period of time.

A maternal death is defined as the death of a woman while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration and site of the pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its management but not from accidental or incidental causes.

Abortion is the termination of a pregnancy before 22 weeks by the removal or expulsion of a fetus or embryo from the uterus, resulting in or caused by its death in hospital comport place.

“CHILD DEVELOPMENT-2010” SURVEY (MICS)

The National Statistics Office has conducted The Child Development Survey or a Multiple Indicator Cluster Survey (MICS) with the support and assistance from the Government of Mongolia and UNICEF in 1996, 2000, 2005, and 2010 according to the international standards and methodology.

The objective of the 4th survey or “Child development - 2010” survey is to collect data on the health, education, development and protection, implementation of rights of children and women in Mongolia, examine women and men’s knowledge and sexual behavior on HIV, AIDS and to monitor the progress on achieving the goals of the Plan of Action of “A World Fit For Children”, Millennium Development Goals and the “National Program to improve Child development and protection” and to contribute to further planning of the next strategies and programs.

Three sets of standard UNICEF questionnaires were used, and some country specific modifications were made in order to develop questionnaires of “Child development 2010”. Questions and indicators for the questionnaires were developed so they could be comparable with the previous surveys and the surveys done internationally. Developing questionnaires for men aged 15-54 and children aged 2-14 based on the current priorities and needs is distinctive from previous survey. Below 5 questionnaires were used to 4th survey data collection.

1. A household questionnaire
2. A questionnaire for women aged 15-49
3. A questionnaire for children under age of 5
4. A questionnaire for men aged 15-54
5. A questionnaire for children aged 2-14

In total 10500 households selected for a sample, of these 10092 households were successfully interviewed for a household response rate of 96.1 percent. Of the listed household members in the interviewed households, 91 percent of women aged 15-49, 96 percent of mothers and caretakers of children under age of 5, 78 percent of men aged 15-54, and 97 percent of mothers and caretakers of children aged 2-14 successfully interviewed.

| SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND “CHILD DEVELOPMENT-2010” SURVEY

Survey findings included more than 150 indicators are provided for the national average, as well as regions, location, area, sex, age groups, education level and wealth quintiles and this yearbook was included following main indicators, namely.

Underweight prevalence is defined by percent children under age 5 whose weight-for-age is more than two standard deviations below (moderate) the median of the reference population

Stunting prevalence is defined by percent of children under age 5 whose height-for-age is more than two standard deviations below (moderate) the median of the reference population

Wasting prevalence is defined by percent of children under age 5 whose weight-for-height is more than two standard deviations below (moderate) the median of the reference population

Knowledge of contraception is defined by percent of women aged 15-49 years currently married or in union who know a contraceptive method in total number of women aged 15-49 years who are currently married or in union. Contraception refers female sterilization, male sterilization, IUD, injections, implants, pills, male condom, female condom, diaphragm, foam, jelly, lactational amenorrhoea method, periodic abstinence, rhythm, withdrawal.

Contraceptive prevalence rate defined by percent of women aged 15-49 years currently married or in union who are using (or whose partner is using) a contraceptive method.

Percentage of demand for contraception satisfied is defined by percent of women aged 15-49 years currently married or in union who are using (or whose partner is using) a contraceptive method in total number of women aged 15-49 years who are currently married or in union who are fecund and want to space their births or limit the number of children they have

Comprehensive knowledge about HIV prevention is defined by percent of women aged 15-49 years who correctly identify two ways of preventing HIV infection, reject the two most common misconceptions about HIV transmission, and know that a healthy looking person can have HIV. Two ways of preventing HIV infection were (1) having just one uninfected sex partner who has no other sex partners, and (2) using a condom every time they have sex, and two most common misconceptions were (1) transmission by sharing food with a person who has HIV or (2) from mosquito bites.

Exposure to mass media is defined by percent of people who, at least once a week, read a newspaper or magazine, listen to the radio, and watch television

The NSO Mongolia has produced brief and full report of the survey. Please visit www.nso.mn, or www.childinfo.org and you can find further information about MICS.

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.1. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО

HEALTH INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
I. Төрийн эрүүл мэндийн байгууллага		I. State health institutions			
Клиникийн болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмнэлэг, төв	<i>Clinics, specialized hospitals and centers</i>	15	16	16	16
Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	<i>Aimag and districts general hospitals</i>	36	35	35	35
Сум дундын эмнэлэг	<i>Intersoum hospitals</i>	35	35	37	37
Сумын эмнэлэг	<i>Soum hospitals</i>	286	277	274	274
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага		II. Private health institutions			
Хувийн эмнэлэг	<i>Private hospital</i>	1 063	1 082	1113	1184
Өрхийн эмнэлэг	<i>Family hospital</i>	228	226	218	219
Эмийн сан	<i>Drug store</i>	741*	636**	666**	703**

Тайлбар: * Төрийн болон хувийн эмийн сангууд
 ** Зөвхөн хувийн эмийн санг оруулсан болно.

Note: * - Public and private drug stores
 ** Including only private drug stores

21.2. ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ ТОО, төрлөөр, оны эцэст

HOSPITAL BEDS, by type, at the end of the year

Төрлөөр	By institution	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	18 078	17 733	17 821	18 968
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Дотрын	<i>Internal medicine</i>	5 518	5 278	5 295	5 855
Мэс заслын ба гэмтлийн	<i>Surgery & traumatology</i>	2 040	2 068	2 044	2 089
Нүдний	<i>Ophthalmology</i>	201	208	223	220
Чих, хамар, хоолойн	<i>Otolaryngology</i>	240	222	251	245
Төрөхийн	<i>Obstetrics</i>	1 531	1 517	1 504	1 541
Эмэгтэйчүүдийн	<i>Gyneacology</i>	852	802	829	847
Мэдрэлийн	<i>Neurology</i>	1 029	1 023	1 021	1 236
Сэтгэл мэдрэлийн	<i>Psychiatry & narcology</i>	621	606	610	601
Хүүхдийн	<i>Pediatrics</i>	2 362	2 320	2 315	2 472
1000 хүнд ногдох ор*	<i>Beds per 1000 population*</i>	6.8	6.6	6.5	6.8

Тайлбар: *Дундаж хүн ам /Тодотгосон хүн амын тооцоогоор авав/
 Note: * Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

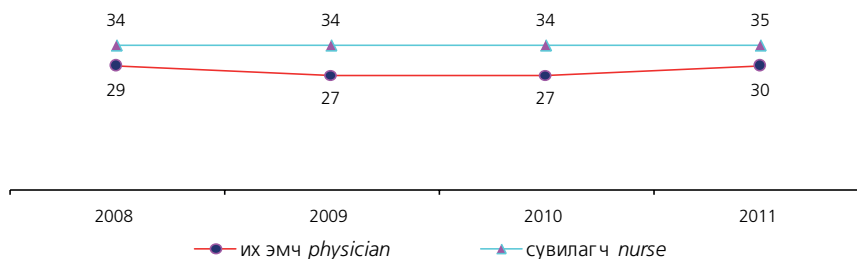
SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.3. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, мэргэжлийн чиглэлээр, оны эцэст

EMPLOYEES OF HEALTH ORGANIZATIONS, by specialization categories, at the end of the year

Мэргэжил	Specialization	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	37 952	38 704	39 608	41 124
үүнээс: эмэгтэй	of which: female	31 215	32 112	32 591	33 834
Их эмч-Бүгд	Total physicians	7 584	7 140	7 497	7 943
үүнээс: Эмэгтэй	of which: Female	5 959	5 648	5 919	6 284
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	Health manager	393	771	616	717
Дотрын	Internist	756	809	749	811
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	Surgical & traumatologists	443	488	491	530
Эх барих, эмэгтэйчүүдийн	Obstetrics & gynecologists	599	607	608	625
Хүүхдийн	Pediatrics	572	565	494	523
БЗДХ/ДОХ, гоц халдвартын	Venerologist & extremely contagious diseases	119	81	94	92
Хавдар судлаач	Oncologists	63	65	73	70
Нүдний	Ophthalmologists	120	130	139	137
Чих, хамар, хоолойн	Otorinolaryngologists	135	119	127	120
Сүрьеэгийн	Tuberculosis	97	101	105	100
Арьс, харшлын	Dermatologist	107	75	61	58
Дүрс оношлогооны	X-ray diagnostic	262	261	270	282
Мэдрэлийн	Neurologists	238	237	240	262
Сэтгэц, эмгэг судлалын	Psychiatrist & neurologists	131	124	130	137
Сэргээн засах эмчилгээний	Physiotherapist	126	100	81	95
Шүд, эрүү, нүүрний	Dentist & stomatologists	552	587	588	709
Эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч	Pathogenist	65	85	76	64
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	Anaesthesiologist	242	233	254	265
Өрх, сумын	Family & sum doctor	622	571	1 015	947
Уламжлалт анагаахын	Traditional medicine doctor	341	339	348	411
Лабораторийн	Specialist laboratory analysis	243	251	264	281
Эрүүл ахуйч	Hygienist	105	35	15	32
Бусад мэргэжлийн	Others	1 646	1 277	1 275	1 392
Эм зүйчид	Pharmacists	1 088	1 088	1 176	1 284

10 000 хүнд ногдох эмнэлгийн ажилтан*
Health personnel, per 10 000 population*

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.4. ИХ ЭМЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

PHYSICIANS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	7 584	7 140	7 497	7 943
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	642	604	658	680
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	141	132	144	145
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	113	115	124	138
Завхан	<i>Zavkhan</i>	126	118	120	128
Увс	<i>Uvs</i>	138	116	122	120
Ховд	<i>Khovd</i>	124	123	148	149
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	990	880	935	973
Архангай	<i>Arkhangai</i>	146	125	136	143
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	123	104	111	125
Булган	<i>Bulgan</i>	110	94	91	101
Орхон	<i>Orkhon</i>	252	224	246	252
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	186	173	176	180
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	173	160	175	172
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	997	943	958	989
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	43	41	39	45
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	237	231	231	242
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	190	178	184	179
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	93	91	88	84
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	109	106	117	119
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	187	165	161	166
Төв	<i>Tov</i>	138	131	138	154
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	393	385	381	394
Дорнод	<i>Dornod</i>	133	138	134	138
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	110	101	106	112
Хэнтий	<i>Khentii</i>	150	146	141	144
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 562	4 328	4 565	4 907

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.5. ЭМ ЗҮЙЧДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

PHARMACISTS, by region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 088	1 088	1 176	1 284
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	43	42	46	58
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8	7	10	9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5	6	10	10
Завхан	<i>Zavkhan</i>	10	9	10	12
Увс	<i>Uvs</i>	11	11	9	9
Ховд	<i>Khovd</i>	9	9	7	18
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дүн	Subtotal	84	64	103	88
Архангай	<i>Arkhangai</i>	11	6	13	11
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7	8	11	12
Булган	<i>Bulgan</i>	8	3	8	7
Орхон	<i>Orkhon</i>	38	29	46	33
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9	8	13	12
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11	10	12	13
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	74	72	79	108
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	2	5	5
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	14	21	22	41
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	17	18	17	20
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3	2	2	4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13	14	15	17
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	16	8	11	12
Төв	<i>Tov</i>	8	7	7	9
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	20	21	23	26
Дорнод	<i>Dornod</i>	8	5	6	6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5	5	6	7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7	11	11	13
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	867	889	925	1 004

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.6. ЭМНЭЛГИЙН ТУСГАЙ МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО, мэргэжлээр

MID LEVELMEDICAL PERSONNEL, by professions

Мэргэжил	Specialization	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	16 047	15 789	15 828	16 487
бага эмч	feldshers	2 480	2 527	2 589	2 706
лаборант	lab technicians	836	879	900	931
эм найруулагч	midlevel pharmacists	1 899	1 944	2 030	2 078
сувилагч	nurses	8 912	9 017	9 179	9 420
рентген техникч	X-ray technicians	176	171	169	166
шүдний техникч	dental technicians	165	169	180	196
эх баригч	midwife	693	668	697	723
бусад	other	518	414	84	267
10000 хүнд ногдох эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо*	Per 10000 population special medical personnel*	61	59	58	62

Тайлбар: * Дундаж хүн ам /Тодотгосон хүн амын тооцоогоор авав/
Note: * Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

21.7. НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр*

PERSONS PER PHYSICIAN, by regions, aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	349	377	365	337
	Баруун бүс		Western region		
Дундаж	Average	583	609	549	517
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	643	679	616	591
Говь-Алтай	Govi-Altai	498	482	438	383
Завхан	Zavkhan	568	590	559	502
Увс	Uvs	553	646	604	606
Ховд	Khovd	640	636	522	513
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дундаж	Average	528	595	559	531
Архангай	Arkhangai	597	691	627	587
Баянхонгор	Bayankhongor	633	746	691	608
Булган	Bulgan	492	576	593	528
Орхон	Orkhon	337	389	363	348
Өвөрхангай	Ovorkhangai	558	596	580	558
Хөвсгөл	Khovsgol	666	720	658	668
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	435	466	466	450
Говьсүмбэр	Govisumber	288	310	336	299
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	381	398	407	378
Дорноговь	Dornogovi	294	321	317	329
Дундговь	Dundgovi	458	455	452	452
Өмнөговь	Omnogovi	509	544	515	521
Сэлэнгэ	Selenge	505	576	601	583
Төв	Tov	599	637	614	547
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	481	489	492	473
Дорнод	Dornod	527	508	520	501
Сүхбаатар	Sukhbaatar	475	513	486	459
Хэнтий	Khentii	444	453	468	456
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	246	271	267	240

Тайлбар: * Дундаж хүн ам /Тодотгосон хүн амын тооцоогоор авав/
Note: * Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND “CHILD DEVELOPMENT-2010” SURVEY

21.8. НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр*

PERSONS PER NURSE, by regions, aimags and the Capital*

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	297	298	298	284
	Баруун бүс		Western region		
Дундаж	Average	314	304	304	301
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	392	363	353	352
Говь-Алтай	Govi-Altai	255	249	243	233
Завхан	Zavkhan	314	282	302	287
Увс	Uvs	296	310	302	302
Ховд	Khovd	314	312	312	328
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	331	325	319	321
Архангай	Arkhangai	347	333	334	331
Баянхонгор	Bayankhongor	314	315	309	301
Булган	Bulgan	292	291	290	272
Орхон	Orkhon	277	271	273	278
Өвөрхангай	Ovorkhangai	384	373	355	352
Хөвсгөл	Khovsgol	359	358	345	377
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	325	328	332	329
Говьсүмбэр	Govisumber	213	240	252	253
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	276	281	287	272
Дорноговь	Dornogovi	318	329	315	329
Дундговь	Dundgovi	300	282	269	275
Өмнөговь	Omnogovi	414	461	490	450
Сэлэнгэ	Selenge	359	339	349	369
Төв	Tov	353	355	364	347
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	318	306	306	299
Дорнод	Dornod	310	309	302	287
Сүхбаатар	Sukhbaatar	346	310	322	327
Хэнтий	Khentii	307	299	299	292
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	267	276	278	253

Тайлбар: * Дундаж хүн ам /Тодотгосон хүн амын тооцоогоор авав/
Note: * Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.9. ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ӨВЧТӨНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

INPATIENTS, by regions, aimags and the Capital

мян. хүн *thous.person*

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	638.4	649.4	679.6	694.2
	Баруун бүс				
Дүн	Subtotal	98.8	96.2	97.3	97.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	23.3	22.9	23.6	23.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	15.0	13.7	13.7	14.7
Завхан	Zavkhan	18.1	18.3	18.3	18.0
Увс	Uvs	20.6	18.9	19.4	19.9
Ховд	Khovd	21.8	22.4	22.3	20.9
	Хангайн бүс				
Дүн	Subtotal	119.6	118.8	122.4	119.8
Архангай	Arkhangai	23.2	22.5	23.2	21.8
Баянхонгор	Bayankhongor	19.8	18.9	19.4	20.1
Булган	Bulgan	12.8	13.1	12.8	12.8
Орхон	Orkhon	16.0	16.0	17.1	17.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	21.1	21.6	23.0	21.0
Хөвсгөл	Khovsgol	26.7	26.7	26.9	26.2
	Төвийн бүс				
Дүн	Subtotal	97.1	96.6	100.8	98.6
Говьсүмбэр	Govisumber	4.1	4.3	4.6	4.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	20.1	20.8	23.0	23.0
Дорноговь	Dornogovi	13.4	12.9	13.8	13.6
Дундговь	Dundgovi	11.0	10.7	10.7	10.1
Өмнөговь	Omnogovi	10.8	10.4	9.7	10.0
Сэлэнгэ	Selenge	21.6	21.8	23.3	21.9
Төв	Tov	16.1	15.7	15.7	15.6
	Зүүн бүс				
Дүн	Subtotal	46.6	46.0	45.5	46.4
Дорнод	Dornod	16.8	16.9	16.3	17.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	12.9	12.9	12.7	12.6
Хэнтий	Khentii	17.0	16.2	16.5	16.4
	Улаанбаатар				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	276.3	291.8	313.6	332.3

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.10. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН ХҮНИЙ ТОО, өвчний ангиллаар, бүс, аймаг нийслэлээр

INFECTIOUS DISEASES, by classification of diseases, by region, aimags and the Capital

		2008	2009	2010	2011
ӨВЧНИЙ АНГИЛЛААР		BY CLASSIFICATION OF DISEASES			
Бүгд	Total	43 793	38 859	41 373	42 839
үүнээс:	<i>of which:</i>				
Вирусст гепатит	<i>Viral hepatitis</i>	10 404	6 865	9 099	14 672
Улаанууд	<i>Measles</i>	167	9	11	16
Гахайн хавдар	<i>Mumps</i>	560	1 990	524	1 016
Менингококкт халдвар	<i>Meningococcal infection</i>	71	38	28	20
Салхин цэцэг	<i>Varicella</i>	2 061	1 654	1 268	3 097
Сальмонеллэз	<i>Salmonella infections</i>	201	122	146	118
Цусан суулга	<i>Shigellosis</i>	2 353	3 099	3 451	2 120
Бруцеллэз	<i>Brucellosis</i>	396	302	412	384
Хамуу	<i>Scabies</i>	13 944	4 966	3 767	74
Сүрьеэ	<i>Tuberculosis</i>	4 223	4 218	4 213	3 985
Тэмбүү	<i>Syphilis</i>	4 979	4 912	3 937	4 268
Гонкоккт халдвар	<i>Gonococcal infection</i>	6 141	6 350	5 741	5 159
Трихомониаз	<i>Trichomoniasis</i>	6 528	5 767	4 623	4 000
Мөөгөнцөр	<i>Mycoses</i>	1 299	2 713	4 425	2 204
БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР		BY REGIONS, AIMAGS AND THE CAPITAL			
Баруун бүс		Western region			
Дүн	Subtotal	4 823	3 435	3 744	4 128
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 137	875	718	469
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 029	431	950	662
Завхан	<i>Zavkhan</i>	776	647	757	927
Увс	<i>Uvs</i>	790	704	787	1 195
Ховд	<i>Khovd</i>	1 091	778	532	875
Хангайн бүс		Khangai region			
Дүн	Subtotal	8 070	8 272	7 524	7 906
Архангай	<i>Arkhantai</i>	798	496	568	963
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 157	2 084	2 153	1 821
Булган	<i>Bulgan</i>	1 154	1 063	780	1 076
Орхон	<i>Orkhon</i>	886	979	805	1 067
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 413	1 013	1 054	1 306
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 662	2 637	2 164	1 673
Төвийн бүс		Central region			
Дүн	Subtotal	5 706	4 691	4 971	6 589
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	279	149	279	290
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 354	1 208	1 050	1 274
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 157	1 102	1 266	1 228
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	263	213	356	655
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	512	286	287	1 040
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 291	1 263	1 047	1 135
Төв	<i>Tov</i>	850	470	686	967
Зүүн бүс		Eastern region			
Дүн	Subtotal	4 915	3 935	3 710	4 261
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 183	2 071	1 899	2 326
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 304	904	623	652
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 428	960	1 188	1 283
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	20 279	18 526	21 424	19 955

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.11. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО, хүйс, төрөх үеийн жин, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст

LIVE BIRTHS, by sex, weight, at birth, by region, aimags and the Capital, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд <i>Total</i>	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм					Of which: by weight, at birth gramm				
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+
ЭРЭГТЭЙ			MALE									
БҮГД	TOTAL	36 288	37	133	320	947	3 914	12 765	12 932	4 494	657	89
Баруун бүс			Western region									
Дүн	Sub total	4 974	4	8	34	119	602	1 846	1 748	533	69	11
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 263	-	2	7	32	128	452	478	141	19	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	673	1	-	6	20	126	286	196	36	2	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	741	-	1	5	10	60	248	287	105	23	2
Увс	<i>Uvs</i>	1 036	2	4	10	34	167	395	327	83	12	2
Ховд	<i>Khovd</i>	1 261	1	1	6	23	121	465	460	168	13	3
Хангайн бүс			Khangai region									
Дүн	Subtotal	6 782	10	23	53	195	842	2 517	2 336	692	104	10
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 008	-	3	6	23	147	390	336	94	9	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 085	-	4	8	30	148	440	356	81	16	2
Булган	<i>Bulgan</i>	511	1	-	3	11	46	164	197	80	9	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 303	2	7	6	33	108	450	483	180	29	5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 262	7	5	9	47	192	500	392	100	10	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 613	-	4	21	51	201	573	572	157	31	3
Төвийн бүс			Central region									
Дүн	Subtotal	4 631	1	13	30	89	500	1 578	1 687	620	98	15
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	185	-	-	-	2	22	73	69	17	1	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 264	-	2	8	12	73	305	527	274	55	8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	720	-	-	5	12	75	257	267	95	8	1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	387	-	3	4	9	48	142	145	29	7	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	649	-	3	12	21	128	293	165	23	4	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	961	-	1	1	19	102	332	352	129	20	5
Төв	<i>Tov</i>	465	1	4	-	14	52	176	162	53	3	-
Зүүн бүс			Eastern region									
Дүн	Subtotal	2 454	2	10	27	63	269	926	834	290	31	2
Дорнод	<i>Dornod</i>	998	1	4	12	25	101	367	357	119	11	1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	681	-	1	6	21	82	299	208	58	5	1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	775	1	5	9	17	86	260	269	113	15	-
Улаанбаатар			Ulaanbaatar									
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17 447	20	79	176	481	1 701	5 898	6 327	2 359	355	51

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND “CHILD DEVELOPMENT-2010” SURVEY

(Хүснэгт 21.11-гийн үргэлжлэл Table 21.11 continuation)

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бүгд <i>Total</i>	Үүнээс: төрөх үеийн жингээр, грамм							Of which: by weight, at birth gramm				
			500- 999	1000- 1499	1500- 1999	2000- 2499	2500- 2999	3000- 3499	3500- 3999	4000- 4499	4500- 4999	5000+		
ЭМЭГТЭЙ			FEMALE											
БҮГД	TOTAL	34 288	31	143	313	1 021	4 896	14 288	10 541	2 661	350	44		
Баруун бүс			Western region											
Дүн	Sub total	4 619	3	23	21	128	772	1 989	1 347	293	40	3		
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 283	-	5	6	37	164	554	401	100	14	2		
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	642	1	7	8	33	147	305	124	16	1	-		
Завхан	<i>Zavkhan</i>	636	-	2	1	8	83	246	230	57	9	-		
Увс	<i>Uvs</i>	928	2	6	2	33	201	411	234	33	6	-		
Ховд	<i>Khovd</i>	1 130	-	3	4	17	177	473	358	87	10	1		
Хангайн бүс			Khangai region											
Дүн	Sub total	6 511	3	21	59	228	1 121	2 790	1 821	406	56	6		
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1005	-	2	12	27	220	447	248	46	2	1		
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1022	-	3	5	30	202	447	271	55	9	-		
Булган	<i>Bulgan</i>	453	-	1	2	17	64	183	129	46	10	1		
Орхон	<i>Orkhon</i>	1282	2	4	18	48	152	531	406	101	18	2		
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1248	1	4	6	50	232	561	333	57	4	-		
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1501	-	7	16	56	251	621	434	101	13	2		
Төвийн бүс			Central region											
Дүн	Sub total	4 344	4	10	33	110	610	1 703	1 386	420	61	7		
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	169	-	-	1	3	30	73	43	16	3	-		
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 236	-	3	9	26	105	381	488	185	35	4		
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	635	1	2	7	15	67	284	205	52	2	-		
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	377	-	1	1	6	56	163	118	28	4	-		
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	572	-	1	4	20	162	246	122	16	-	1		
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	897	-	-	3	28	119	374	272	92	8	1		
Төв	<i>Tov</i>	458	3	3	8	12	71	182	138	31	9	1		
Зүүн бүс			Eastern region											
Дүн	Sub total	2 337	1	10	25	72	342	1 011	683	179	11	3		
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 001	1	4	14	27	135	434	297	81	6	2		
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	616	-	4	6	25	122	265	157	33	4	-		
Хэнтий	<i>Khentii</i>	720	-	2	5	20	85	312	229	65	1	1		
Улаанбаатар			Ulaanbaatar											
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	16 477	20	79	175	483	2 051	6 795	5 304	1 363	182	25		

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.12. НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр, оны эцэст

DEATHS, by classification of the leading causes, by sex, at the end of the year

Өвчний бүлэг	<i>Diseases group</i>	2008		2009		2010		2011	
		Бүгд		Бүгд		Бүгд		Бүгд	
		<i>Total</i>	<i>Эмэгтэй Female</i>	<i>Total</i>	<i>Эмэгтэй Female</i>	<i>Total</i>	<i>Эмэгтэй Female</i>	<i>Total</i>	<i>Эмэгтэй Female</i>
Бүгд	<i>Total</i>	15 115	6 134	15 522	6 374	17 276	6 951	17 127	6 556
үүнээс:	<i>of which:</i>								
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the cardiovascular system</i>	5 461	2 577	5 892	2 690	6 512	2 865	6 291	2 682
Хавдар	<i>Neoplasms</i>	3 137	1 375	3 222	1 375	3 591	1 575	3 536	1 484
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	<i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	2 482	449	2 361	506	2 788	575	3 128	562
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the respiratory system</i>	637	257	752	324	749	312	665	247
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the digestive system</i>	1 402	627	1 312	604	1 463	671	1 533	49
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	<i>Certain infectious and parasitic diseases</i>	339	122	265	105	369	122	300	106
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	<i>Diseases of the genitourinary system</i>	285	127	289	126	285	124	250	121
Перинаталь үед үүсэх зарим эмгэг	<i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>	644	248	727	297	652	273	574	256
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	253	101	234	104	318	136	279	126
Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms</i>	24	12	18	11	28	9	14	8

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.13. НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр

INFANT MORTALITY, per 1000 live births, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	19.4	20.0	20.2	16.5
	Баруун бүс			Western region	
Дундаж	Average	19.6	25.0	26.9	22.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	17.1	26.5	24.9	25.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	28.3	27.8	22.3	24.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	19.5	21.9	27.7	20.5
Увс	<i>Uvs</i>	21.5	29.5	33.7	22.7
Ховд	<i>Khovd</i>	16.0	19.0	24.9	19.0
	Хангайн бүс			Khangai region	
Дундаж	Average	25.3	22.7	25.3	20.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	26.5	24.5	25.1	14.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	27.8	23.6	28.3	19.1
Булган	<i>Bulgan</i>	10.4	14.3	15.8	8.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	19.1	16.8	16.2	14.9
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	31.8	22.8	29.9	26.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	27.2	28.6	30.2	29.3
	Төвийн бүс			Central region	
Дундаж	Average	13.1	13.3	13.5	10.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	27.0	20.8	2.9	7.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	11.8	10.4	9.7	10.0
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	29.7	20.2	23.8	11.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	12.6	17.6	19.5	11.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	22.7	19.8	22.4	17.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	6.0	10.2	6.8	4.0
Төв	<i>Tov</i>	3.6	7.8	12.0	11.4
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дундаж	Average	20.1	20.2	19.3	18.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	17.0	17.1	20.5	21.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	21.2	17.6	20.5	16.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	22.4	25.3	17.1	16.5
	Улаанбаатар			Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18.7	19.6	18.2	14.9

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.14. ТӨРӨХИЙН УЛМААС ЭНДСЭН ЭХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

MATERNAL DEATHS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	31	56	30	34
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	6	11	9	6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2	5	1	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	-	1	1	1
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2	3	1	1
Увс	<i>Uvs</i>	1	-	4	-
Ховд	<i>Khovd</i>	1	2	2	2
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	3	11	4	9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	1	1	1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1	2	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	-	2	-	1
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	1	2	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1	2	-	4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1	3	1	2
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	4	6	3	2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	-	-	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1	-	-	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1	-	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1	1	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	-	1	2	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1	1	1	2
Төв	<i>Tov</i>	-	3	-	-
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	3	4	-	2
Дорнод	<i>Dornod</i>	1	-	-	1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	2	-	1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2	2	-	-
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15	24	14	15

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.15. ҮР ХӨНДӨЛТИЙН ТОО*, бүс, аймаг, нийслэлээр

ABORTIONS*, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	10 688	12 602	12 492	17 504
Баруун бүс	Western region	868	973	966	701
Дүн	Subtotal				
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	54	154	105	36
Говь-Алтай	Govi-Altai	68	59	96	190
Завхан	Zavkhan	62	49	72	30
Увс	Uvs	481	477	517	290
Ховд	Khovd	203	234	176	155
Хангайн бүс	Khangai region	854	886	1 335	2 460
Дүн	Subtotal				
Архангай	Arkhangai	25	110	208	99
Баянхонгор	Bayankhongor	265	191	153	116
Булган	Bulgan	19	12	31	32
Орхон	Orkhon	45	146	558	1 361
Өвөрхангай	Ovorkhangai	475	369	377	835
Хөвсгөл	Khovsgol	25	58	8	17
Төвийн бүс	Central region	1 423	2 081	1 359	1 366
Дүн	Subtotal				
Говьсүмбэр	Govisumber	30	23	50	109
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	347	992	293	102
Дорноговь	Dornogovi	348	442	444	471
Дундговь	Dundgovi	62	46	39	39
Өмнөговь	Omnogovi	212	180	119	260
Сэлэнгэ	Selenge	367	336	330	279
Төв	Tov	57	62	84	106
Зүүн бүс	Eastern region	1 185	1 200	618	639
Дүн	Subtotal				
Дорнод	Dornod	683	701	285	269
Сүхбаатар	Sukhbaatar	42	37	56	81
Хэнтий	Khentii	460	462	277	289
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 358	7 462	8 214	12 338

Тайлбар: * Хувийн эмнэлгүүдийнх бүрэн тусгагдаагүй
Note: * Not all abortions included made in private hospitals

20.16. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр

EXPENDITURE OF HEALTH SECTORS, at current prices

		2008	2009	2010	2011**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага, сая төг	Total General Government budget expenditure, mln tog	2 466774.4	2 336 629.7	30 806 851.0	4 792 030.9
Эрүүл мэндийн нийт зардал*, сая төг	Health expenditure*, mln tog	211 699.2	206 429	250 264.7	331 262.9
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь	Percentage of health expenditure to total General Government budget expenditure	8.6	8.8	8.1	6.9
Нэг хүнд ногдох эрүүл мэндийн зардал, мян.төг***	Per capita health expenditure, thous. tog***	80.1	76.7	91.4	123.6

Тайлбар: *Эрүүл мэндийн сайдын багц
** Урьдчилсан гүйцэтгэл
*** Дундаж хүн ам /Тодотгосон хүн амын тооцоогоор авав/

Note: *Set of Minister of Health
** Preliminary data
*** Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.17. ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ТОО, 10 000 хүн амд ногдохоор, өвчлөлийн зонхилох 10 шалтгаанаар

INPATIENTS, per 10 000 population, 10 leading causes of morbidity

Өвчний ангилал	Classification of disease	10 000 хүн амд ногдох өвчлөл Diseases per 10 000 population			
		2008	2009	2010	2011
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	<i>Diseases of the genitourinary system</i>	324.1	314.3	306.3	320.3
Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	<i>Pregnancy, childbearth and the puerperium</i>	365.8	386.0	364.4	399.9
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the respiratory system</i>	353.7	340.5	406.0	387.7
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the digestive system</i>	339.9	339.6	337.3	334.7
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the cardiovascular system</i>	314.7	330.5	357.9	381.3
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	172.9	176.4	157.6	167.3
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	<i>Injuiry, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	99.8	94.6	99.6	108.2
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	<i>Certain infectious and parasitic diseases</i>	101.0	82.6	87.9	107.8
Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	82.8	83.0	91.0	102.2
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	69.6	68.0	64.9	63.7

Тайлбар: *Дундаж хүн ам /Годотгосон хүн амын тооцоогоор авав/

Note: * Mid-year population /Took adjusted estimation of population/

21.18. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨГЧИД, НАС БАРАГЧДЫН ТОО, 10 000 хүн амд ногдохоор, хорт хавдрын төрлөөр

PREVALENCE AND DEATHS OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10 000 population, by type of malignant neoplasms

Хорт хавдрын төрөл	Type malignant neoplasms	Өвчлөгчдийн тоо Prevalence of diseases				Нас барагчдын тоо Deaths			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	16.1	15.3	16.3	17.0	11.5	11.7	11.9	12.2
Элэг	<i>Liver</i>	5.8	6.2	6.3	6.6	5.1	5.2	5.1	5.3
Умайн хүүзүү	<i>Cervix uteri</i>	1.6	1.0	1.3	1.5	0.4	0.4	0.5	0.4
Ходоод	<i>Stomach</i>	2.4	2.4	2.3	2.5	1.7	1.8	1.9	1.7
Уушги	<i>Lung</i>	1.3	1.2	1.3	1.4	1.2	1.0	1.2	1.2
Улаан хоолой	<i>Oesophagus</i>	1.1	1.1	1.2	1.0	1.0	1.0	1.1	1.0
Бусад	<i>Other</i>	3.9	3.4	3.9	4.1	2.1	2.2	2.2	2.5

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.19. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, 10000 хүн амд ногдохоор, насны ангиллаар

PREVALENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10000 population, by age group

Насны бүлэг <i>Age group</i>	2008		2009		2010		2011	
	Хүний тоо <i>Number</i>	10 000 хүн амд <i>per</i> 10 000 <i>pop</i>	Хүний тоо <i>Number</i>	10 000 хүн амд <i>per</i> 10 000 <i>pop</i>	Хүний тоо <i>Number</i>	10 000 хүн амд <i>per</i> 10 000 <i>pop</i>	Хүний тоо <i>Number</i>	10 000 хүн амд <i>per</i> 10 000 <i>pop</i>
Бүгд Total	4 267	16	4 122	15	4 466	16	4 563	17
0-4	14	1	22	1	11	-	14	-
5-14	28	1	15	-	18	-	27	1
15-19	23	1	17	1	28	1	19	1
20-24	37	1	35	1	43	1	40	1
25-29	61	3	36	1	46	2	56	2
30-34	87	4	79	4	93	4	103	5
35-39	176	9	122	6	152	7	171	8
40-44	330	19	249	14	283	15	258	14
45-49	440	29	388	24	468	29	456	28
50-54	477	44	484	42	536	44	615	49
55-59	443	63	452	61	497	65	547	71
60-64	512	100	474	93	513	100	496	98
65+	1 639	150	1 749	159	1 778	162	1 761	168

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.20. ХОРТ ХАВДРААР ӨВЧЛӨЛТ, НАС БАРАГЧДЫН ТОО, 10000 хүн амд ногдохоор, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст

PREVALENCE AND DEATHS OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10000 population, by aimags and the Capital, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	10000 хүн амд ногдох Per 10000 population	
		Хорт хавдраар өвчлөгчид Prevalence of neoplasms	Хорт хавдраар нас барагчид Deaths caused by neoplasms
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	12.2	17.0
	Баруун бүс	Western region	
Дундаж	Average	13.8	18.3
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6.0	9.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	17.2	22.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17.0	22.3
Увс	<i>Uvs</i>	20.6	26.4
Ховд	<i>Khovd</i>	11.3	14.4
	Хангайн бүс	Khangai region	
Дундаж	Average	13.0	17.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	14.1	19.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12.6	14.3
Булган	<i>Bulgan</i>	14.4	18.9
Орхон	<i>Orkhon</i>	10.0	16.2
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	9.3	11.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	17.2	21.3
	Төвийн бүс	Central region	
Дундаж	Average	13.6	17.5
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	12.7	18.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	17.6	19.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	10.4	12.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19.0	24.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7.6	10.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	11.0	15.7
Төв	<i>Tov</i>	17.0	22.0
Зүүн бүс			Eastern region
Дундаж	Average	13.3	19.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	17.2	25.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	19.1	23.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4.6	10.2
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10.7	16.1

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.21 ЖИРЭМСЭН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМНЭЛГИЙН ХЯНАЛТАНД* ХАМРАГДСАН ХУВЬ бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст

PERCENTAGE OF PREGNANT WOMEN WHO ATTENDED TO ANC* by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлэгт Aimag and city general hospital	
		Жирэмсний эхний 3 сартайд In the first 3 months of pregnancy	Хяналтанд 6, түүнээс дээш удаа хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүд Pregnant women who attended to ANC for 6 more times
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	85.5	86.4
	Баруун бүс	Western region	
Дундаж	Average	90.5	94.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	89.4	71.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	88.3	86.2
Завхан	Zavkhan	94.5	93.9
Увс	Uvs	88.4	82.5
Ховд	Khovd	92.0	134.5
	Хангайн бүс	Khangai region	
Дундаж	Average	89.5	93.0
Архангай	Arkhangai	91.7	98.9
Баянхонгор	Bayankhongor	89.7	99.4
Булган	Bulgan	91.4	100.0
Орхон	Orkhon	92.3	88.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	86.1	80.0
Хөвсгөл	Khovsgol	87.6	97.0
	Төвийн бүс	Central region	
Дундаж	Average	85.7	92.0
Говьсүмбэр	Govisumber	91.1	58.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	88.6	97.0
Дорноговь	Dornogovi	82.8	98.6
Дундговь	Dundgovi	84.8	98.2
Өмнөговь	Omnogovi	88.0	90.5
Сэлэнгэ	Selenge	82.1	85.1
Төв	Tov	86.5	92.0
	Зүүн бүс	Eastern region	
Дундаж	Average	85.9	92.4
Дорнод	Dornod	88.1	89.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	85.7	88.1
Хэнтий	Khentii	83.6	99.8
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	82.4	78.5

Тайлбар: *Жирэмсний хяналт
Note: *Antenatal Care (ANC)

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.22. НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨРГӨН ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ХАМРАЛТ, дархлаажуулалтын төрлөөр, 2011 оны эцэст

IMMUNIZATION COVERAGE FOR INFANTS, by types of immunization, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the Capital</i>	БЦЖ* <i>BCG</i>	Халдварт саа <i>Poliomyelitis</i>	Хамрагдсан хувь <i>Coverage rate</i>			В.Хепатит <i>Hepatitis B</i>
			СХТ+Хеп В+Хи В** <i>Diphtheria/Tetanus/Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenzae B</i>	Улаан бурхан + гахайн хавдар + улаанууд <i>Measles + mumps + rubella</i>		
УЛСЫН ДУНДАЖ	NATIONAL AVERAGE	98.8	99.2	99.1	98.1	98.9
Дундаж	Баруун бүс Average	99.5	98.5	98.6	98.2	99.8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	100.0	99.8	98.1	98.4	100.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	97.3	96.6	98.7	97.2	99.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	99.7	95.7	96.8	96.8	99.9
Увс	<i>Uvs</i>	99.4	99.5	99.1	99.5	99.4
Ховд	<i>Khovd</i>	100.0	99.4	100.0	98.5	100.0
Дундаж	Хангайн бүс Average	98.1	97.8	97.5	96.6	98.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	99.0	99.1	98.5	99.3	99.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	99.0	99.9	99.7	99.1	99.5
Булган	<i>Bulgan</i>	99.4	99.0	100.0	99.9	99.4
Орхон	<i>Orkhon</i>	99.3	98.1	98.7	98.7	97.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	96.3	99.1	99.5	99.4	97.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	96.9	93.9	92.2	88.3	98.8
Дундаж	Төвийн бүс Average	99.5	99.5	99.5	99.2	99.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	100.0	97.7	96.4	96.0	99.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	99.4	99.1	99.2	99.1	99.4
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	99.8	100.0	100.0	100.0	99.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	99.6	100.0	100.0	100.0	99.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	99.6	99.8	99.9	99.8	99.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	99.7	99.6	100.0	99.6	99.3
Төв	<i>Tov</i>	98.0	99.4	99.3	98.2	97.9
Дундаж	Зүүн бүс Average	98.7	99.9	100.0	99.8	98.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	97.9	100.0	100.0	99.8	97.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	99.4	99.8	100.0	99.5	100.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	99.1	100.0	100.0	100.0	99.1
Улаанбаатар	Улаанбаатар Ulaanbaatar	98.6	99.7	99.8	98.0	98.7

Тайлбар: *Сүрьеэгийн вакцин

**Сахуу, хөхүүл ханиад, татран + Хепатит В + Хемофилюс инфлюэнз В өвчний эсрэг 5-т вакцин

Note: * Vaccine of tuberculosis

**Diphtheria/Tetanus/Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenzae B

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.23. БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ*, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011 оны эцэст

SOME INDICATORS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT *, by regions, aimags and the capital, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	Биеийн тамир спортын байгууллагад ажиллагчдын тоо <i>Employees of sporting organizations</i>	Спортоор хичээллэгчдийн тоо <i>Persons go in sport</i>	Биеийн тамираар хичээллэгчдийн тоо <i>Persons go in physical culture</i>	Спортын заалны тоо <i>Sporting halls</i>
Бүгд	Total	461	198 755	719 157	703
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	93	35 028	121 584	137
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	18	5 761	17 100	23
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	19	898	16 680	24
Завхан	<i>Zavkhan</i>	15	5 971	36 700	31
Увс	<i>Uvs</i>	18	13 440	39 801	30
Ховд	<i>Khovd</i>	23	8 958	11 303	29
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	106	58 995	146 034	168
Архангай	<i>Arkhangai</i>	13	5 767	6 805	31
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	14	6 820	4 200	24
Булган	<i>Bulgan</i>	20	19 534	20 120	22
Орхон	<i>Orkhon</i>	25	7 376	25 031	22
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	22	1 621	12 568	33
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	12	17 877	77 310	36
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	109	46 393	143 743	178
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	11	2 468	2 100	9
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23	15 354	16 035	28
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	12	2 524	27 890	22
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	12	5 406	30 524	21
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13	9 865	16 464	24
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	19	2 570	1 210	34
Төв	<i>Tov</i>	19	8 206	49 520	40
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	48	18 009	55 946	64
Дорнод	<i>Dornod</i>	14	6 131	26 421	21
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	4 200	14 502	13
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19	7 678	15 023	30
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	105	40 330	251 850	156

Тайлбар: * Биеийн тамир, спортын газрын мэдээгээр

Note: * Report of the Department of Physical Culture and Sports

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА

21.24 ЦОЛ, ЗЭРЭГТЭЙ ТАМИРЧИД, ДАСГАЛЖУУЛАГЧИД, ШҮҮГЧДИЙН ТОО*, бүс, аймаг нийслэлээр, 2011 оны эцэст
ATHLETES, COACHES AND REFEREES WITH TITLE* by regions, aimags and the Capital, at the end of the year 2011

Аймаг, нийслэл	Цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид Coaches and athletes with title		Цол, зэрэгтэй шүүгчид Referees with title		Үндэсний цолтой бөхчүүд National wrestlers with title			Үндэсний сурын цолтой харваачид National archers with title	Цолтой уяачид Race horse trainer with title
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Улсын State	Аймгийн Aimags	Сумын Soums		
Бүгд	29 221	10 633	5 010	1 497	242	1 605	3 803	311	1 524
Дүн	Баруун бүс	672	142	31	15	Western region	892	54	26
Баян-Өлгий	78	18	19	-	6	84	160	46	18
Говь-Алтай	702	313	34	12	2	8	47	2	5
Завхан	141	61	39	10	3	73	620	4	-
Увс	310	147	38	8	2	20	41	1	1
Ховд	366	133	12	1	2	5	24	1	2
Дүн	Хангайн бүс	3 149	1 750	450	81	Khangaï region	1 127	80	1 310
Архангай	1 002	412	214	57	5	47	200	9	7
Баянхонгор	240	98	53	1	2	61	118	5	22
Булган	3 382	1 081	19	1	25	93	219	15	1240
Орхон	2 152	758	302	78	5	101	45	19	16
Өвөрхангай	263	63	27	-	1	13	24	2	12
Хөвсгөл	1 623	737	1 135	313	43	192	521	30	13
Дүн	Төвийн бүс	4 718	2 549	935	68	Central region	960	86	91
Говьсүмбэр	504	115	78	-	1	23	36	8	3
Дархан-Уул	1 233	408	168	59	5	63	87	5	24
Дорноговь	3 035	202	233	39	5	72	259	17	5
Дундговь	138	50	5	1	-	4	19	3	17
Өмнөговь	5 780	2 938	1 612	663	6	132	225	14	13
Сэлэнгэ	370	123	18	1	22	34	58	28	15
Төв	1 683	882	435	172	29	66	276	11	14
Дүн	Зүүн бүс	1 014	250	18	22	Eastern region	693	68	76
Дорнод	1 164	397	101	17	3	59	342	25	59
Сүхбаатар	92	22	12	1	-	5	21	1	1
Хэнтий	2 003	595	137	-	19	289	330	42	16
Улаанбаатар	Улаанбаатар	1 080	319	63	56	Ulaanbaatar	131	23	21
		2 960							

Тайлбар: * Биеийн тамир спортын газрын мэдээгээр

Note: * Report of the Department of Physical Culture and Sports

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

**"ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010" СУДАЛГАА
"CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY (MICS)**

21.25 5 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ХООЛ ТЭЖЭЭЛИЙН ДУТАЛ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, эхийн боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он

CHILD MALNOURISHMENT, by sex, area, location, region, age group and mother's educational level, in 2000, 2005 and 2010

		дүнд эзлэх хувь <i>percentage</i>								
		Тураалтай хүүхдийн хувь <i>Prevalence of underweight</i>			Өсөлт хоцролттой хүүхдийн хувь <i>Prevalence of stunting</i>			Туранхай хүүхдийн хувь <i>Prevalence of wasting</i>		
		2000	2005	2010	2000	2005	2010	2000	2005	2010
Бүгд	Total	12.7	6.3	4.7	24.6	20.9	15.9	5.5	2.2	2.3
	Хүйс									
Эрэгтэй	<i>Male</i>	12.7	5.9	4.9	25.4	21.5	17.5	5.6	1.9	2.5
Эмэгтэй	<i>Female</i>	12.7	6.6	4.5	23.8	20.3	14.2	5.5	2.4	2.1
	Хот, хөдөө									
Хот	<i>Urban</i>	9.0	5.6	4.4	18.1	18.4	12.7	4.5	2.2	2.7
Хөдөө	<i>Rural</i>	15.6	7.0	5.1	29.7	23.6	20.3	6.4	2.1	1.8
	Байршил									
Нийслэл	<i>Capital city</i>	..	5.4	5.0	..	18.2	11.6	..	2.5	3.3
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	..	5.9	3.4	..	18.8	14.4	..	1.8	1.6
Сумын төв	<i>Soum center</i>	..	5.9	4.5	..	24.1	15.5	..	0.6	1.4
Хөдөө	<i>Countryside</i>	..	7.3	5.5	..	23.4	23.7	..	2.6	2.1
	Бүс									
Баруун	<i>Western</i>	..	8.0	4.8	..	28.0	24.7	..	2.1	1.7
Хангай	<i>Khangai</i>	..	6.8	5.5	..	19.8	18.4	..	2.2	2.3
Төв	<i>Center</i>	..	4.9	3.5	..	15.9	13.5	..	2.0	1.3
Зүүн	<i>Eastern</i>	..	6.5	3.6	..	26.9	16.0	..	1.5	1.0
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	..	5.4	5.0	..	18.2	11.6	..	2.5	3.3
	Насны бүлэг									
< 6 сартай	<i>< 6 months</i>	4.0	1.2	9.7	8.1	10.8	8.8	5.0	2.0	6.7
6-11 сартай	<i>6-11 months</i>	12.3	2.6	2.7	21.6	7.2	8.4	6.6	2.9	1.5
12-23 сартай	<i>12-23 months</i>	15.1	6.6	3.8	31.9	26.4	21.2	7.2	2.1	1.6
24-35 сартай	<i>24-35 months</i>	13.8	9.6	5.0	23.4	20.7	20.8	4.2	2.3	2.2
36-47 сартай	<i>36-47 months</i>	13.7	6.7	4.3	26.7	25.6	15.2	4.7	1.4	0.8
48-59 сартай	<i>48-59 months</i>	13.2	6.8	3.6	27.1	24.2	12.3	5.7	2.5	2.5
	Эхийн боловсролын түвшин									
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	19.6	13.5	8.8	34.8	31.5	28.5	8.7	4.7	1.7
Бага	<i>Primary</i>	18.1	8.2	6.1	34.8	26.0	21.5	7.2	2.9	2.6
Суурь	<i>Basic</i>	16.7	8.5	5.6	31.1	26.7	21.2	7.2	2.3	2.2
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	11.2	5.7	4.6	23.8	19.8	16.7	4.9	1.9	2.0
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	14.2	3.4	3.8	23.1	15.9	15.1	6.3	1.7	1.6
Дээд	<i>Tertiary</i>	6.1	3.5	3.6	10.8	14.3	9.6	2.9	1.7	2.7

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.26 15-49 НАСНЫ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЖИРЭМСЛЭЛТЭЭС СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭРЭГСЛИЙН МЭДЛЭГ, ХЭРЭГЛЭЭ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

KNOWLEDGE AND USE OF CONTRACEPTION AMONG WOMEN AGED 15-49 YEARS, by area, location, region, age group and educational level, in 2010

дүнд эзлэх хувь percentage

		ЖСАХ-ийн талаарх мэдлэг <i>Knowledge of contraception</i>	ЖСАХ-ийн хэрэглээ <i>Use of contraception</i>	ЖСАХ-ийн хэрэгцээ нь хангагдсан <i>Contraception demand satisfied</i>
Бүгд	Total	97.4	54.9	71.1
	Хот, хөдөө		Area	
Хот	<i>Urban</i>	98.7	52.2	68.4
Хөдөө	<i>Rural</i>	95.5	58.6	74.7
	Байршил		Location	
Нийслэл	<i>Capital city</i>	99.1	51.6	67.8
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	98.1	53.3	69.5
Сумын төв	<i>Soum center</i>	97.3	58.5	74.6
Хөдөө	<i>Countryside</i>	94.1	58.7	74.9
	Бүс		Region	
Баруун	<i>Western</i>	94.7	54.0	72.8
Хангай	<i>Khangai</i>	96.3	57.1	72.2
Төв	<i>Center</i>	97.6	55.6	71.1
Зүүн	<i>Eastern</i>	96.9	64.1	79.6
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	99.1	51.6	67.8
	Насны бүлэг		Age group	
15-19	<i>15-19</i>	94.6	51.7	78.2
20-24	<i>20-24</i>	97.9	46.6	72.2
25-29	<i>25-29</i>	97.9	57.6	77.9
30-34	<i>30-34</i>	98.0	59.6	77.6
35-39	<i>35-39</i>	98.3	64.1	77.9
40-44	<i>40-44</i>	96.9	58.0	66.4
45-49	<i>45-49</i>	95.0	35.4	48.2
	Боловсролын түвшин		Educational level	
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	82.5	47.0	67.7
Бага	<i>Primary</i>	91.5	57.8	74.2
Суурь	<i>Basic</i>	95.9	57.8	73.7
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	98.7	56.2	69.5
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	96.8	50.4	66.5
Дээд	<i>Tertiary</i>	99.5	54.1	72.3

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.27. 15-49 НАСНЫ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ХДХВ, ДОХ-ЫН ХАЛДВАРЫН ТАЛААРХ МЭДЛЭГ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он

KNOWLEDGE ABOUT HIV/AIDS TRANSMISSION AMONG WOMEN AGED 15-49 YEARS, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010

дүнд эзлэх хувь percentage

	DOX-ын талаар сонсож байсан <i>Ever heard of AIDS</i>	ХДХВ, ДОХ-ын халдварын талаарх цогц мэдлэгтэй 15-49 насны эмэгтэйчүүд <i>Women aged 15-49 years, who have comprehensive knowledge about HIV/AIDS transmission</i>					
		2000	2005	2010	2000*	2005	2010
Бүгд	Total	94.1	87.5	92.6	19.9	31.0	28.5
	Хот, хөдөө						
	Area						
Хот	<i>Urban</i>	97.5	92.5	97.0	25.7	38.0	34.4
Хөдөө	<i>Rural</i>	90.9	80.0	84.7	14.5	20.5	18.0
	Байршил						
	Location						
Нийслэл	<i>Capital city</i>	98.9	92.6	98.4	..	41.2	37.1
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	95.7	92.4	94.2	..	33.0	29.3
Сумын төв	<i>Soum center</i>	94.0	87.0	90.6	..	28.3	21.8
Хөдөө	<i>Countryside</i>	89.2	77.6	79.6	..	17.8	14.7
	Бүс						
	Region						
Баруун	<i>Western</i>	..	73.0	79.8	..	18.4	17.0
Хангай	<i>Khangai</i>	..	85.6	87.5	..	26.7	25.6
Төв	<i>Center</i>	..	90.0	96.2	..	30.8	23.7
Зүүн	<i>Eastern</i>	..	91.2	87.2	..	21.3	18.8
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	..	92.6	98.4	..	41.2	37.1
	Насны бүлэг						
	Age group						
15-19	<i>15-19</i>	89.7	83.1	89.4	20.7	32.3	28.3
20-24	<i>20-24</i>	95.0	84.9	94.3	20.7	30.4	34.5
25-29	<i>25-29</i>	95.5	90.3	92.3	18.8	33.0	29.8
30-34	<i>30-34</i>	94.9	91.6	93.7	20.1	34.5	27.9
35-39	<i>35-39</i>	94.4	89.2	93.9	21.0	29.7	27.0
40-44	<i>40-44</i>	94.0	86.5	92.5	17.6	28.7	26.1
45-49	<i>45-49</i>	96.1	86.6	91.3	18.6	24.9	24.4
	Боловсролын түвшин						
	Educational level						
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	63.0	44.8	52.0	7.6	4.4	8.3
Бага	<i>Primary</i>	84.2	69.3	74.2	13.3	16.4	9.0
Суурь	<i>Basic</i>	91.7	83.9	85.6	16.1	22.7	16.1
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	97.1	93.1	95.7	22.4	32.3	28.8
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	96.4	92.1	95.6	15.5	32.3	26.4
Дээд	<i>Tertiary</i>	98.9	97.4	99.6	30.9	47.3	40.6

* "Бусадтай хоол хүнсээ хувааж хэрэглэхэд ХДХВ халдварладаг" гэсэн буруу ойлголтын оронд "сүсэг бишрэлээр ДОХ халдварладаг" гэсэн буруу ойлголтыг ашиглан ХДХВ, ДОХ-ын халдварын талаарх цогц мэдлэгийг тодорхойлсон.

* *In define comprehensive knowledge of HIV was used "AIDS transmitted by supernatural means" instead of "HIV transmitted by sharing food".*

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.28. 15-49 НАСНЫ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ХДХВ-ИЙН ХАЛДВАР ЭХЭЭС УРАГ, НЯРАЙД ХАЛДВАРЛАХ ОЙЛГОЛТЫН ТАЛААРХ МЭДЛЭГ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он

KNOWLEDGE OF MOTHER-TO-CHILD HIV TRANSMISSION AMONG WOMEN AGED 15-49 YEARS, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010

дүнд эзлэх хувь *percentage*

		ХДХВ-ийн халдвар эхээс ураг, нярайд халдварлаж болно гэдгийг мэддэг <i>Women who know HIV can be transmitted from mother to child</i>			ХДХВ-ийн халдвар дамжих замыг мэддэг эмэгтэйчүүд <i>Women know HIV can be transmitted</i>									
					Жирэмсний үед <i>During pregnancy</i>			Төрөх үед <i>During delivery</i>			Хөхний сүүгээр <i>By breastfeeding</i>			
					2000	2005	2010	2000	2005	2010	2000	2005	2010	2000
Бүгд	Total	69.0	79.4	79.4	57.6	72.3	71.7	54.7	64.0	61.5	32.6	60.3	51.0	
	Хот, хөдөө	Area												
	Хот	<i>Urban</i>	71.5	85.5	84.7	61.3	78.1	76.3	52.6	69.5	65.8	31.4	64.1	55.0
	Хөдөө	<i>Rural</i>	66.7	70.2	70.1	54.2	63.7	63.8	43.0	55.7	53.9	33.6	54.6	44.0
	Байршил	Location												
	Нийслэл	<i>Capital city</i>	71.3	86.3	86.1	64.2	80.1	77.2	54.6	71.7	68.4	29.7	64.7	57.1
	Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	71.8	84.3	82.1	57.5	74.7	74.5	49.6	66.2	60.8	33.7	63.0	51.0
	Сумын төв	<i>Soum center</i>	69.6	77.8	75.7	57.3	72.8	69.3	48.4	63.2	59.2	33.3	59.4	46.1
	Хөдөө	<i>Countryside</i>	65.1	67.6	65.1	52.5	60.5	58.9	41.1	53.1	49.3	33.8	53.0	42.2
	Бүс	Region												
	Баруун	<i>Western</i>	..	62.6	70.9	..	56.6	66.9	..	49.2	55.9	..	46.9	49.8
	Хангай	<i>Khongai</i>	..	76.3	70.0	..	66.1	62.6	..	58.0	54.7	..	60.2	45.7
	Төв	<i>Center</i>	..	83.6	82.7	..	78.5	75.1	..	69.8	60.0	..	61.4	45.7
	Зүүн	<i>Eastern</i>	..	78.9	74.4	..	70.1	66.2	..	61.5	54.2	..	62.5	45.3
	Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	..	86.3	86.1	..	80.1	77.2	..	71.7	68.4	..	64.7	57.1
	Насны бүлэг	Age group												
	15-19	<i>15-19</i>	57.2	71.1	66.5	44.8	64.1	57.7	43.0	54.9	46.3	24.5	54.1	48.1
	20-24	<i>20-24</i>	67.9	77.6	80.6	54.3	69.9	72.3	46.0	59.7	60.1	30.3	59.1	51.3
	25-29	<i>25-29</i>	72.6	83.3	80.0	61.3	76.7	72.3	51.3	67.9	62.3	34.2	63.8	50.7
	30-34	<i>30-34</i>	74.7	83.4	83.0	64.0	76.4	75.3	49.6	68.9	64.7	37.2	60.3	52.3
	35-39	<i>35-39</i>	72.0	82.2	82.8	63.5	75.3	75.1	51.9	67.3	66.0	35.8	63.1	52.3
	40-44	<i>40-44</i>	70.4	78.6	82.3	60.4	69.7	74.6	49.6	64.8	65.5	35.4	61.5	50.2
	45-49	<i>45-49</i>	71.4	80.6	79.7	60.6	75.1	74.4	52.3	66.1	65.8	35.6	61.1	52.1
	Боловсролын түвшин	Educational level												
	Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	41.3	34.7	37.8	31.5	29.3	33.3	19.1	27.2	26.5	25.0	25.6	25.9
	Бага	<i>Primary</i>	52.8	56.0	54.8	41.2	49.2	49.5	33.4	41.9	42.9	26.9	44.0	37.0
	Суурь	<i>Basic</i>	64.7	72.8	67.4	50.9	65.7	61.1	43.5	56.5	51.5	32.3	56.2	44.1
	Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	71.3	85.4	81.6	58.6	78.1	73.5	53.1	68.1	62.5	33.3	65.6	55.1
	Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	74.5	85.3	81.4	65.3	77.6	73.8	48.6	69.1	62.8	40.0	59.9	48.0
	Дээд	<i>Tertiary</i>	76.7	93.7	91.3	67.6	86.7	82.6	60.2	79.6	72.1	29.2	70.8	56.8

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.29. 15-49 НАСНЫ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ХДХВ-ИЙН ХАЛДВАР ИЛРҮҮЛЭХ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТАЛААРХ МЭДЛЭГ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2000, 2005, 2010 он

KNOWLEDGE OF A FACILITY FOR HIV TESTING AMONG WOMEN AGED 15-49 YEARS, by area, location, region, age group and educational level, in 2000, 2005 and 2010

дүнд эзлэх хувь percentage

Бүгд	Total	Шинжилгээ хийлгэх газрыг мэддэг			Шинжилгээ хийлгэсэн			Шинжилгээ хийлгээд хариугаа сонссон		
		Know a place to get tested			Have ever been tested			Have been tested, and have told result		
		2000	2005	2010	2000	2005	2010	2000	2005	2010
		54.3	56.9	69.6	14.2	14.6	49.1	84.2	94.3	12.7
	Хот, хөдөө									
	Area									
Хот	Urban	66.9	69.9	80.4	23.6	19.7	57.5	88.3	95.5	15.4
Хөдөө	Rural	42.5	37.5	50.6	5.4	7.0	34.3	67.2	89.1	7.8
	Байршил									
	Location									
Нийслэл	Capital city	69.4	77.4	83.2	27.2	23.1	59.5	90.7	97.2	15.2
Аймгийн төв	Aimag center	63.5	58.0	74.8	19.0	14.2	53.8	83.8	90.9	15.8
Сумын төв	Soum center	49.6	48.1	58.0	6.5	9.0	40.3	72.2	91.5	11.1
Хөдөө	Countryside	38.7	33.9	44.2	4.9	6.2	28.9	63.7	88.0	4.9
	Бүс									
	Region									
Баруун	Western	..	37.8	46.1	..	5.5	27.9	..	95.2	8.0
Хангай	Khangai	..	43.5	56.0	..	7.7	38.3	..	85.5	8.5
Төв	Center	..	55.5	71.7	..	15.5	53.1	..	91.1	14.2
Зүүн	Eastern	..	41.2	65.6	..	10.3	48.0	..	91.4	13.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	..	77.4	83.2	..	23.1	59.5	..	97.2	15.2
	Насны бүлэг									
	Age group									
15-19	15-19	39.9	41.9	43.9	5.5	4.4	8.9	64.9	89.5	3.5
20-24	20-24	54.9	58.2	76.9	15.1	17.9	53.6	85.2	93.7	14.8
25-29	25-29	57.8	62.9	77.7	15.7	20.5	65.7	87.4	94.5	13.4
30-34	30-34	59.8	63.3	77.1	19.5	19.4	63.8	83.8	95.5	15.0
35-39	35-39	58.6	59.9	73.3	17.4	17.0	57.0	86.1	94.9	14.7
40-44	40-44	56.1	56.6	68.8	13.7	11.2	47.8	83.1	93.0	14.2
45-49	45-49	55.4	56.7	65.8	9.8	9.1	40.6	89.5	95.0	11.9
	Боловсролын түвшин									
	Educational level									
Боловсролгүй	Uneducated	26.1	15.5	20.1	5.4	3.7	15.0
Бага	Primary	34.4	26.9	39.4	3.7	4.4	30.2	6.1
Суурь	Basic	44.4	42.1	51.4	8.1	7.4	33.0	72.8	91.7	7.4
Бүрэн дунд	Secondary	57.4	62.8	70.1	16.2	16.7	46.2	84.4	93.7	11.2
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	Technical and vocational	52.4	62.1	68.9	14.2	13.3	47.5	83.3	92.4	11.4
Дээд	Tertiary	68.7	82.0	88.7	19.5	25.6	67.1	89.8	96.8	19.0

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.30 15-49 НАСНЫ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ОЛОН НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХЭРЭГЛЭЭ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

EXPOSURE TO MASS MEDIA AMONG WOMEN AGED 15-49 YEARS, by area, location, region, age group and educational level in 2010

дүнд эзлэх хувь *percentage*

		7 хоногт наад зах нь 1 удаа сонин уншдаг	7 хоногт наад зах нь 1 удаа радио, fm сонсдог	7 хоногт наад зах нь 1 удаа телевиз үздэг	Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн хэрэглээ
		<i>Read a newspaper at least once a week</i>	<i>Listen to the radio at least once a week</i>	<i>Watch television at least once a week</i>	<i>Exposure to mass media</i>
Бүгд	Total	47.6	40.2	94.3	23.4
	Хот, хөдөө		Area		
Хот	<i>Urban</i>	56.6	45.9	98.1	30.4
Хөдөө	<i>Rural</i>	31.8	30.2	87.5	11.2
	Байршил		Location		
Нийслэл	<i>Capital city</i>	59.8	47.6	98.2	33.0
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	50.3	42.5	97.9	25.3
Сумын төв	<i>Soum center</i>	45.6	26.3	95.6	14.3
Хөдөө	<i>Countryside</i>	19.7	33.6	80.4	8.4
	Бүс		Region		
Баруун	<i>Western</i>	40.0	36.9	90.7	18.4
Хангай	<i>Khangai</i>	32.6	27.8	90.6	12.6
Төв	<i>Center</i>	48.6	41.9	92.6	21.5
Зүүн	<i>Eastern</i>	29.9	33.6	91.9	11.6
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	59.8	47.6	98.2	33.0
	Насны бүлэг		Age group		
15-19	<i>15-19</i>	50.2	60.8	95.2	34.7
20-24	<i>20-24</i>	47.2	47.3	95.5	26.6
25-29	<i>25-29</i>	41.6	38.3	93.8	21.3
30-34	<i>30-34</i>	46.0	34.9	93.8	20.9
35-39	<i>35-39</i>	49.0	34.0	94.7	20.5
40-44	<i>40-44</i>	51.3	30.8	93.3	19.1
45-49	<i>45-49</i>	49.0	35.0	93.4	21.0
	Боловсролын түвшин		Educational level		
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	3.7	20.1	67.8	1.3
Бага	<i>Primary</i>	14.4	31.9	84.2	8.1
Суурь	<i>Basic</i>	31.2	39.1	90.9	16.5
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	46.5	42.4	95.6	24.1
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	46.0	37.1	96.1	20.4
Дээд	<i>Tertiary</i>	67.3	43.1	98.6	32.0

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.31. 15-54 НАСНЫ ЭРЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ОЛОН НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХЭРЭГЛЭЭ, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

EXPOSURE TO MASS MEDIA AMONG MEN AGED 15-54 YEARS, by area, location, region, age group and educational level in 2010

дүнд эзлэх хувь percentage

		7 хоногт наад зах нь 1 удаа сонин уншдаг <i>Read a newspaper at least once a week</i>	7 хоногт наад зах нь 1 удаа радио, fm сонсдог <i>Listen to the radio at least once a week</i>	7 хоногт наад зах нь 1 удаа телевиз үздэг <i>Watch television at least once a week</i>	Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн хэрэглээ <i>Exposure to mass media</i>
Бүгд	Total	42.2	46.4	95.8	23.6
	Хот, хөдөө	Area			
Хот	<i>Urban</i>	51.0	53.2	99.0	30.8
Хөдөө	<i>Rural</i>	28.7	35.8	90.7	12.5
	Байршил	Location			
Нийслэл	<i>Capital city</i>	53.3	56.4	99.3	33.8
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	46.3	46.7	98.6	25.0
Сумын төв	<i>Soum center</i>	40.6	29.3	97.9	14.5
Хөдөө	<i>Countryside</i>	20.1	40.4	85.6	11.0
	Бүс	Region			
Баруун	<i>Western</i>	33.9	39.1	93.0	17.8
Хангай	<i>Khangai</i>	28.1	30.1	93.7	13.0
Төв	<i>Center</i>	44.3	50.7	93.2	21.5
Зүүн	<i>Eastern</i>	31.8	40.0	93.8	14.0
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	53.3	56.4	99.3	33.8
	Насны бүлэг	Age group			
15-19	<i>15-19</i>	37.0	55.6	97.3	25.1
20-24	<i>20-24</i>	41.8	54.6	97.1	27.8
25-29	<i>25-29</i>	36.1	46.5	95.6	19.4
30-34	<i>30-34</i>	40.8	41.0	94.6	22.0
35-39	<i>35-39</i>	45.0	43.4	95.9	23.0
40-44	<i>40-44</i>	44.3	41.4	95.5	22.6
45-49	<i>45-49</i>	50.6	41.5	95.4	26.1
50-54	<i>50-54</i>	46.4	41.4	93.6	21.5
	Боловсролын түвшин	Educational level			
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	6.5	33.6	80.9	2.6
Бага	<i>Primary</i>	17.5	38.7	89.7	9.3
Суурь	<i>Basic</i>	28.3	45.4	95.0	15.7
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	47.4	49.0	98.4	28.2
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	46.8	48.7	98.0	25.5
Дээд	<i>Tertiary</i>	69.8	49.9	99.1	38.2

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.32. КОМПЬЮТЕР, ИНТЕРНЕТИЙН ХЭРЭГЛЭЭ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

USE OF COMPUTER AND INTERNET, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010

дүнд эзлэх хувь *percentage*

		Компьютер хэрэглэж үзсэн		Судалгаанаас өмнөх 12 сард компьютер хэрэглэсэн		Интернет хэрэглэж үзсэн		Судалгаанаас өмнөх 12 сард интернет хэрэглэсэн	
		<i>Ever used a computer</i>		<i>Used a computer in the last 12 months</i>		<i>Ever used the internet</i>		<i>Used the internet in the last 12 months</i>	
		Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
Бүгд	Total	52.8	60.8	46.5	51.2	40.4	46.1	36.1	39.2
	Хот, хөдөө								
Хот	<i>Urban</i>	70.6	76.3	64.0	66.1	58.7	63.1	53.3	54.9
Хөдөө	<i>Rural</i>	25.3	33.5	19.5	25.0	12.1	16.1	9.5	11.5
	Байршил								
Нийслэл	<i>Capital city</i>	77.5	82.6	70.9	72.1	68.0	71.1	61.6	62.5
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	56.9	63.8	50.0	54.4	40.3	47.4	36.6	40.1
Сумын төв	<i>Soum center</i>	40.0	49.3	31.7	39.6	19.5	24.3	15.7	17.9
Хөдөө	<i>Countryside</i>	14.8	19.6	10.8	12.2	6.8	8.8	5.0	5.9
	Бүс								
Баруун	<i>Western</i>	30.4	40.7	25.5	33.2	16.4	21.5	12.6	16.4
Хангай	<i>Khangai</i>	31.2	39.2	26.2	30.9	19.2	25.2	17.3	20.9
Төв	<i>Center</i>	46.5	55.7	37.7	46.0	28.8	37.3	25.0	30.0
Зүүн	<i>Eastern</i>	35.3	41.9	30.0	31.5	21.6	23.5	18.8	17.8
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	77.5	82.6	70.9	72.1	68.0	71.1	61.6	62.5
	Насны бүлэг								
15-19	<i>15-19</i>	81.4	86.9	76.1	77.8	63.8	67.6	59.1	59.7
20-24	<i>20-24</i>	76.3	81.2	67.9	66.9	67.5	69.1	60.2	58.7
25-29	<i>25-29</i>	57.4	60.9	49.7	50.7	46.8	48.1	42.6	40.0
30-34	<i>30-34</i>	46.1	52.3	42.4	44.0	38.0	39.4	32.2	33.2
35-39	<i>35-39</i>	41.5	50.8	34.8	43.3	28.0	36.6	24.0	30.3
40-44	<i>40-44</i>	37.0	45.4	29.3	36.8	22.4	29.3	19.7	24.3
45-49	<i>45-49</i>	31.7	44.3	25.7	36.3	18.1	27.7	15.2	24.6
50-54	<i>50-54</i>	29.4	-	24.5	-	16.7	-	15.7	-
	Боловсролын түвшин								
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	8.7	4.5	2.4	1.5	1.4	2.0	1.2	1.1
Бага	<i>Primary</i>	8.1	9.9	5.8	6.6	3.0	3.1	2.2	1.5
Суурь	<i>Basic</i>	34.6	31.1	29.3	24.5	21.4	18.6	18.1	15.7
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	66.9	60.6	58.1	47.0	50.7	40.0	44.8	32.1
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	47.0	50.4	40.5	36.2	28.8	27.7	23.8	20.3
Дээд	<i>Tertiary</i>	90.8	93.4	84.5	85.5	81.9	82.4	75.7	73.0

SECTION 21. PUBLIC HEALTH OF POPULATION AND "CHILD DEVELOPMENT-2010" SURVEY

21.33 15-24 НАСНЫ ЗАЛУУЧУУДЫН АМЬДРАЛЫН СЭТГЭЛ ХАНАМЖ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

PERCEPTION OF A BETTER LIFE AMONG YOUNG PEOPLE AGED 15-24 YEARS, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010

		дүнд эзлэх хувь <i>percentage</i>			
		Сүүлийн 1 жилд амьдралаа сайжирсан гэж үзсэн <i>Perceived that life has improved in the last 1 year</i>		Ирэх 1 жилд амьдралаа сайжирна гэж үзсэн <i>Perceived that life will get better after 1 year</i>	
		Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Эрэгтэй <i>Male</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>
Бүгд	Total	54.3	54.2	86.4	92.0
	Хот, хөдөө	Area			
Хот	<i>Urban</i>	59.0	57.5	88.1	94.6
Хөдөө	<i>Rural</i>	44.7	46.6	82.8	86.1
	Байршил	Location			
Нийслэл	<i>Capital city</i>	60.1	57.5	87.5	95.1
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	56.0	57.6	89.9	93.2
Сумын төв	<i>Soum center</i>	56.3	50.9	90.2	87.1
Хөдөө	<i>Countryside</i>	36.3	42.4	77.6	85.0
	Бүс	Region			
Баруун	<i>Western</i>	52.4	50.9	82.4	84.6
Хангай	<i>Khangai</i>	38.5	49.1	80.6	91.3
Төв	<i>Center</i>	57.6	53.2	93.0	88.5
Зүүн	<i>Eastern</i>	50.4	50.4	86.8	91.7
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	60.1	57.5	87.5	95.1
	Насны бүлэг	Age group			
15-19	<i>15-19</i>	54.4	53.0	84.4	90.6
20-24	<i>20-24</i>	54.2	55.2	88.5	93.3
	Боловсролын түвшин	Educational level			
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	28.4	27.9	70.4	70.6
Бага	<i>Primary</i>	29.1	43.3	73.3	80.4
Суурь	<i>Basic</i>	53.2	53.8	85.4	89.1
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	59.6	54.2	87.6	94.6
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	49.3	47.7	89.2	92.4
Дээд	<i>Tertiary</i>	62.9	59.6	92.2	94.4

БҮЛЭГ 21. ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, “ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ-2010” СУДАЛГАА |

21.34. ТАМХИ, АРХИ, СОГТУУРУУЛАХ УНДААНЫ ХЭРЭГЛЭЭ, хүйс, хот, хөдөө, байршил, бүс, насны бүлэг, боловсролын түвшнээр, 2010 он

USE OF TOBACCO AND ALCOHOL, by sex, area, location, region, age group and educational level in 2010

дүнд эзлэх хувь percentage

Бүгд	Total	Судалгаанаас өмнөх 1 сард тамхи татсан		15 нас хүрэхээсээ өмнө тамхи татаж үзсэн		Судалгаанаас өмнөх 1 сард архи, согтууруулах ундаа уусан		15 нас хүрэхээсээ өмнө архи, согтууруулах ундаа ууж үзсэн	
		<i>Used a tobacco in the last 1 month</i>		<i>Smoking before age 15</i>		<i>Had drink of alcohol in the last 1 month</i>		<i>Had drink of alcohol before age 15</i>	
		Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
		54.5	6.4	15.9	0.6	49.4	22.2	2.7	0.2
	Хот, хөдөө					Area			
Хот	<i>Urban</i>	53.8	8.2	15.6	0.6	53.5	26.6	3.1	0.2
Хөдөө	<i>Rural</i>	55.6	3.4	16.5	0.6	43.0	14.6	2.1	0.2
	Байршил					Location			
Нийслэл	<i>Capital city</i>	53.2	9.7	15.8	0.8	56.0	28.1	3.5	0.2
Аймгийн төв	<i>Aimag center</i>	54.9	5.1	15.1	0.4	48.6	23.6	2.3	0.2
Сумын төв	<i>Soum center</i>	54.1	3.2	15.8	0.4	47.1	17.8	2.3	0.2
Хөдөө	<i>Countryside</i>	56.7	3.5	17.0	0.7	40.1	11.8	1.9	0.2
	Бүс					Region			
Баруун	<i>Western</i>	49.2	1.4	12.1	0.3	42.7	14.3	0.7	0.4
Хангай	<i>Khangai</i>	54.7	3.7	16.3	0.4	44.1	15.5	2.6	0.2
Төв	<i>Center</i>	59.7	7.0	16.3	0.9	50.3	24.4	2.9	0.2
Зүүн	<i>Eastern</i>	58.2	2.5	15.6	0.2	38.8	16.2	2.0	0.1
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	53.2	9.7	15.8	0.8	56.0	28.1	3.5	0.2
	Насны бүлэг					Age group			
15-19	<i>15-19</i>	18.8	1.3	12.7	0.9	8.8	8.0	3.4	0.8
20-24	<i>20-24</i>	54.8	6.2	12.2	1.0	47.7	23.4	4.0	0.2
25-29	<i>25-29</i>	56.5	6.9	21.4	1.1	57.1	23.3	5.1	0.3
30-34	<i>30-34</i>	60.3	8.2	17.4	0.3	58.8	22.8	2.4	0.0
35-39	<i>35-39</i>	65.9	8.4	16.3	0.5	62.0	25.6	1.4	0.0
40-44	<i>40-44</i>	63.5	6.6	17.3	0.2	61.0	27.1	1.2	0.1
45-49	<i>45-49</i>	63.5	6.9	13.0	0.3	53.8	25.3	1.1	0.1
50-54	<i>50-54</i>	66.0	-	19.5	-	59.3	-	2.1	-
	Боловсролын түвшин					Educational level			
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	63.7	3.6	21.3	1.5	36.2	7.6	3.9	0.7
Бага	<i>Primary</i>	57.6	3.8	17.7	1.1	43.5	8.8	1.2	0.1
Суурь	<i>Basic</i>	51.1	5.0	15.9	0.9	40.6	11.5	2.4	0.3
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	53.0	6.3	14.5	0.7	47.2	20.0	3.0	0.2
Техникийн болон тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Technical and vocational</i>	63.9	5.3	17.9	0.2	59.0	23.5	1.4	0.0
Дээд	<i>Tertiary</i>	52.1	8.3	14.6	0.4	63.7	33.1	3.6	0.2

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгал. Монгол Улсын Их Хурлаас 1994 онд нийгмийн даатгалын багц хуулиудыг батлан гаргаснаар нийгмийн даатгалын тогтолцооны хууль эрх зүйн үндэс бүрдсэн.

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Аймаг, нийслэлийн нийгмийн даатгалын хэлтсүүдээс сар бүр нийгмийн даатгалын орлого, зарлага, тэтгэвэр авагчдын тоо, тэтгэврийн хэмжээ, төрөл, даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчдын тоо зэрэг үзүүлэлтээр тайланг гаргадаг бөгөөд Нийгмийн даатгалын ерөнхий газарт нэгтгэн ҮСХ-нд мэдээлэгдэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан. Ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгө байна.

Даатгуулагч. Нийгмийн даатгалын хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно.

Тэтгэвэр. Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, тахир дутуу болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл /-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж. Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Нийгмийн халамж. Аймаг, нийслэлийн Хөдөлмөр халамжийн, үйлчилгээний газруудаас сар бүр халамжийн орлого, зарлага, тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлтийн хэмжээ, төрөл, хамрагдсан хүний тоо, хүний хөгжлийн сангийн орлого, зарлага, хүний тоо зэрэг үзүүлэлтээр гаргаж буй тайланг Хөдөлмөр Халамжийн үйлчилгээний газар нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлж байна.

Нийгмийн халамжийн хуулийн дагуу халамжийн дэмжлэг, туслалцаа шаардлагатай хүнд тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

SOCIAL INSURANCE, WELFARE

Social insurance. With adoption of a set of Laws on Social insurance by the Parliament of Mongolia in 1994, legal framework for the social insurance was created in the country.

The social insurance is a socio-economic program to provide pensions, benefits or payments prescribed in the legislation to the insured person in contingencies of retirement, disability, sickness and unemployment, as well as his/or her dependents in case of the insured person's death, having established a Social Insurance Fund through contributions payable by individuals, State institutions, business units and organizations according to the applicable procedures.

The Social Insurance General Office compiles reports containing indicators such as social insurance expenditure and revenue, number of pension recipients, amount and types of pensions, revenue for the insurance fund, and number of insured persons which are quarterly estimated by social insurance divisions in aimags and the capital and sends a compiled report to NSO.

Social Insurance Fund. Fund comprised of contribution revenue collected from employer, insured's salary and other equivalent income, and other sources with the purpose of financing payment of pensions, benefits, and services and operational expenses of the social insurance organization.

Insured. Legal persons who have been insured through payment of premiums to the Social Insurance Fund under legal and contractual basis and are eligible to receive pensions, benefits and payments.

Pension. Monthly payments from Social Insurance Fund with the purpose of providing social security for elderly persons during their pension age, disabled persons until their recovery or up to their pensionable age and deceased insured's survivors (child up to age 16, if he or she studies up to age 19).

Benefit. One-off payment of a lump sum made by the Social Insurance Fund to insured persons in a form of a benefit for loss of working ability, maternity and child care benefit and funeral grant.

Social welfare. Labor and social welfare departments/divisions in aimags and the capital produce monthly report on social welfare containing data on revenue and expenditure for social welfare, amount and types of pension and allowances and benefits, and submit to the State Labor and Social Welfare Office. It sends aggregated data to the NSO.

Social welfare is actions to grant pensions and conditional cash benefits to persons in need and provide social welfare and various care services based on public participation according to the Law on Social Welfare.

SECTION 22. SOCIAL INSURANCE, WELFARE

22.1. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ТӨРЛӨӨР

REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL WELFARE SERVICES, by types

сая төг. mln. tug

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2008	2009	2010	2011
Нийгмийн халамжийн орлого-бүгд	Total revenue of social welfare	221 579.0	233 160.0	135 977.2	134 789.9
Үүнээс:	Of which:				
- Улсын төсөв	- State budget	221 400.2	232 882.6	104 118.9	133 855.6
- Орон нутгийн төсөв	- Local government budget	-	7.7	-	6.2
Зарлага	Expenditure	218 666.5	244 209.5	99 312.7	131 874.7
Үүнээс:	Of which:				
- Тэтгэвэр	- Pensions	22 520.2	25 025.2	27 641.1	35 650.0
- Тэтгэмж, тусламж	- Allowances and benefits	184 608.7	185 254.1	42 888.6	60 974.0
- Үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	- Services and concessions	10 553.3	12 358.1	15 043.6	18 394.2
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefits	3 771.8	6 554.0	24 328.9	32 170.0
Үүнээс:	Of which:				
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн	Allowance to pregnant and lactating mothers	-	-	16 112.7	20 870.8
Ахмад настныг асарч буй иргэний	Allowances for people caring elderly	1 569.9	3 109.7	3 827.9	5 296.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэний	Allowance for persons caring of disabled ones	2 038.4	3 045.3	4 033.0	5 278.0
Бусад	Other	163.5	399.0	355.3	725.0
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж**	Social welfare concession, conditional cash benefits**	3 191.0	4 481.5	4 315.0	4 712.6
Үүнээс:	Of which:				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд нэг удаа олгох мөнгөн тусламж	Cash benefits for twins age below 3 years old once a year	90.2	165.1	258.2	186.7
Бусад**	Other**	3 100.8	4 316.4	4 056.8	4 525.9
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowances and benefits allocated from state budget	87 687.8	87 622.9	996.6	4.3
Үүнээс:	Of which:				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	Benefits for new married couples	17 447.0	17 775.0	764.6	3.0
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	Allowances for newborns	6 381.5	7 153.8	202.9	0.4
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	Cash benefits for children	32 761.2	32 176.5	29.1	0.9
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж**	Allowances for pregnant and lactating mothers**	15 753.6	16 184.9	-	-
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for elders with " Medal of Glorious mother"	8 433.6	8 214.4	-	-
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Benefits for honored elders	1 064.4	4 136.2	-	-
Монгол Улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавьяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл**	Augmentation granted from Government for the state and labour heroes and elders with folksy and honoured titles**	854.0	1 982.1	-	-
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж**	One-off benefits for military service**	4 992.6	-	-	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Social welfare service and concession	10 553.3	12 358.1	36 454.8	53 827.5
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Social welfare services	974.3	1 039.6	1 336.3	3 388.7
Ахмад настуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	Concessions for the elders	6 214.8	6 508.3	8 401.1	9 576.5
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Allowances for elders with " Medal of Glorious mother"	-	-	15 707.7	29 894.9
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	Benefits for honored elders	-	-	5 703.5	5 490.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	Concessions for disabled people	3 364.2	4 810.2	5 306.2	5 477.1
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	Cash benefits for children aged below 18 granted from Mongolia Development Fund	89 958.1	89 739.8	53.2	1.1
Хүний Хөгжлийн сан	Human development fund allowances	-	-	277 106.2	733 058.2

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас тус тус олгох болсон.

** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

* According to amendments in related laws on social welfare pensions and allowances, cancelled some allowances such as allowances for children, new born babies and new couples since 1st January 2010, while allowances for honored elderly has granting from social welfare and mitigations expenses and allowances for pregnant and lactating mothers has allocating from conditioned cash benefits expenses respectively.

** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 24th February, 2008.

БҮЛЭГ 22. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ |

22.2. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ТУСЛАМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ АВСАН ХҮНИЙ ТОО, ТЭТГЭМЖИЙН ТӨРЛӨӨР
BENEFICIARIES OF SOCIAL WELFARE PENSIONS, ALLOWANCES, BENEFITS AND CONCESSIONS, by types

мян. хүн *thous. persons*

		2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	2563.9	2473.9	508.4	619.6
Халамжийн тэтгэвэр	Welfare pensions	51.2	55.3	56.7	57.9
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	Conditional cash benefit	17.5	27.5	120.3	119.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн	<i>Allowances to pregnant and lactating mothers</i>	-	-	87.2	87.2
Ахмад настныг асарч буй иргэний	<i>Allowances for people caring elderly</i>	7.9	13.3	16.2	15.1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэний	<i>Allowance for persons caring of disabled ones</i>	8.7	12.6	14.9	14.8
Бусад	<i>Others</i>	0.9	1.6	2.0	1.9
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж**	Social welfare concession and conditional cash benefit**	20.3	33.9	33.9	35.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд 1 удаа олгох мөнгөн тусламж	<i>Cash benefits for twins aged below 3 years old once a year</i>	1.4	2.3	2.1	1.8
Бусад**	<i>Others**</i>	18.9	31.5	31.8	33.5
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowances and benefits granted from the state budget	1 279.1	1 264.5	4.5	0.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	<i>Benefits for new married couples</i>	34.9	35.6	1.5	0.0
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	<i>Allowances for newborns</i>	63.8	71.5	2.0	0.0
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	<i>Cash benefit for children</i>	942.7	932.2	1.0	0.0
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж**	<i>Allowances for pregnant and lactating mothers**</i>	91.2	91.7	-	-
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Allowances for elders with " Medal of Glorious mother"</i>	132.8	127.7	-	-
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Benefits for honored elders</i>	7.6	4.6	-	-
Монгол Улсын болон хөдөлмөрийн баатар, ардын ба гавьяат цолтнуудад төрөөс олгосон нэмэгдэл**	<i>Augmentation granted from Government for the state and labour heroes and elders with folksy and honoured titles**</i>	1.1	1.2	-	-
Цэргийн албаны нэг удаагийн тэтгэмж**	<i>One-off benefits for military service**</i>	5.0	-	-	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Social welfare services and concession	253.1	160.5	292.5	407.4
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Social welfare services</i>	25.5	15.2	17.6	42.9
Ахмад настнуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for the elders</i>	166.6	107.9	108.2	118.7
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Allowances for elders with " Medal of Glorious mother"</i>	-	-	125.6	204.3
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	<i>Benefits for honored elders</i>	-	-	5.2	5.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for disabled people</i>	61.0	37.4	35.9	36.5
Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас 18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгосон мөнгөн тэтгэмж	Cash benefits for children aged below 18 granted from Mongolia Development Fund	942.7	932.2	0.5	-
Хүний хөгжлийн сан	Human development fund	-	-	2618.0	2841.2

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас тус тус олгох болсон.

** Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2008 оны 2-р сарын 24-нөөс шинээр олгосон.

* According to amendments in related laws on social welfare pensions and allowances, cancelled some allowances such as allowances for children, new born babies and new couples since 1 st January 2010, while allowances for honored elderly has granting from social welfare and mitigations expenses and allowances for pregnant and lactating mothers has allocating from conditioned cash benefits expenses respectively.

** According to amendments in related laws on social welfare services, allowances are granting since 24st February, 2008.

SECTION 22. SOCIAL INSURANCE, WELFARE

22.3. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, тэтгэврийн төрлөөр

NUMBER OF PENSIONARIES , WHO RECEIPT PENSIONS FROM THE SOCIAL INSURANCE FUND, by type of pension

		2008	2009	2010	2011
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян. хүн	Pensionaries, thous. persons	300.6	335.8	337.5	332.3
Үүнээс:	Of which:				
Өндөр насны	Retirement	193.3	213.2	218.8	219.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Disabled	62.0	71.5	70.0	67.0
Тэжээгчээ алдсаны	Breadwinner loss pension	33.3	37.9	35.1	32.1
Цэргийн тэтгэвэр	Military	12.0	13.2	13.6	13.6
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төг	Amount of granted pensions, mln tog	341 060.2	345 848.2	375 032.7	458 206.0
Үүнээс:	Of which:				
Өндөр насны	Retirement	233 603.5	240 251.9	265 643.3	328 724.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	Disabled persons	57 074.4	56 963.6	59 255.6	70 211.0
Тэжээгчээ алдсаны	Breadwinner loss pension	30 391.9	28 000.6	27 378.6	30 677.6
Цэргийн тэтгэвэр	Military	19 990.4	20 632.1	22 755.2	28 593.4

22.4. НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧДЫН ТОО

REVENUE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND NUMBER OF INSURERS

		2008	2009	2010	2011
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая.төг	Revenue of social insurance fund, mln.tog	422 640.2	457 009.2	622 718.7	755 496.4
Үүнээс:	Of which:				
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	Retirement insurance fund	314 353.5	330 394.1	462 795.1	532 823.6
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	Benefit insurance fund	13 017.5	15 171.1	17 996.2	25 115.0
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	Health insurance fund	62 425.2	71 825.8	91 257.5	121 492.2
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	IAOD* insurance fund	20 296.6	23 876.6	31 556.6	49 062.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	Unemployment insurance fund	12 547.4	15 741.6	19 113.3	27 003.1
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо мян.хүн	The number of insurers thous. persons	599.4	609.0	658.0	757.2
Үүнээс:	Of which:				
Заавал даатгуулагчдын тоо	Compulsory insurers	550.0	557.3	594.3	675.6
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	Voluntary insurers	49.4	51.7	63.7	81.6

Тайлбар: *ҮОМШӨ- үйлдвэрлэлийн осол, мэрэгжлээс шалтгаалах өвчин

Note: *-Industrial Accident and Occupational Disease

ГЭМТ ХЭРЭГ

Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ.

Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна. Тухайлбал:

- Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг;
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг;
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг;
- Бусад гэмт хэрэг.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулна.

Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулиар тогтоосон үндэслэл, журмын дагуу дор дурьдсан этгээдэд хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн хэрэг үүсгэж, сэжигтнээр тооцож, үндэслэл бүхий тогтоол гаргана. Үүнд:

- Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдсэн дор нь барьсан;
- Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан;
- Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон;
- Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн;
- Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол.

Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулиар тогтоосон журмын дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонгосон этгээдийг яллагдагч гэнэ.

Гэмт хэрэг үйлдэж гэм буруутай нь шүүхээр тогтоогдож, ял шийтгэл эдэлж буй болон ял шийтгэлгүйд тооцох хугацаа нь дуусаагүй этгээдийг ял шийтгэгдсэн хүн гэнэ.

CRIME

Culpable acts and omissions subject to the criminal liability specified in the Criminal Code of Mongolia, which are socially dangerous, shall be recognized crimes.

Crimes shall be classified as follows according to the nature and degree of their social danger and gravity of the punishment to be imposed minor, less serious, serious and grave.

NSO produces data on committed offences by types of crime according to the Criminal Code of Mongolia, for instance:

- *Crimes against human life and health;*
- *Crimes against children, family and social morals;*
- *Crimes against the right of ownership;*
- *Crimes against national security*
- *Crimes against public security;*
- *Crimes against public health;*
- *Crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles;*
- *Crimes against administration of justice;*
- *Other crimes.*

The number of committed offences per 10000 population aged 18 and over is a proportion of the number of committed crimes and number of mid-year population aged 18 and over.

Inquiry officer or investigator shall initiate a criminal case according to grounds and rules provided by Code of Criminal Procedure and shall deem following persons as suspects, and shall be issue a decree specifying the grounds:

- *When such person is caught committing the crime or immediately after committing it;*
- *When the victim or an eyewitness has directly indicated the person who has committed the crime;*
- *When obvious traces of the crime are discovered on the suspect or on his body, clothing, property or in his dwelling;*
- *When such person is giving oneself up;*
- *When there are other facts allowing grounds to suspect a person in committing a crime.*

An accused is a person with respect to whom a decree to prosecute has been rendered by an inquiry officer or an investigator in accordance with the procedure established by Code of Criminal Procedure.

A sentenced person is a person who committed crime and his culpability ascertained by the court and is undergoing punishment, and not expired term to consider the remission of punishment.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.1. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн ангилал, төрлөөр

NUMBER OF COMMITTED OFFENCES, by classification and types of offences

		too number			
Хэргийн төрөл	Types of offences	2008	2009	2010	2011
Бүртгэгдсэн хэрэг - Бүгд	Committed offences - Total	20 704	20 373	19 825	19 197
Гэмт хэргийн ангиллаар	By classification of crime				
Хөнгөн	Minor	7 854	7 857	8 151	7 977
Хүндэвтэр	Less serious	10 165	10 006	9 219	8 889
Хүнд	Serious	2 352	2 126	2 014	1 823
Онц хүнд	Grave	333	384	441	508
Гэмт хэргийн төрлөөр	By types of offences				
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against human life and health	6 524	6 808	6 813	6 462
Үүнээс:	Of which:				
Хүнийг санаатай алах	Attempted murder	213	223	230	262
Бусдыг болгоомжгүй алах	Negligent murder	23	16	15	21
Бусдын бие махбодод гэмтэл учруулах	Inflicted injury to someone's body	5 319	5 770	5 821	5 838
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	Causing to suicide	945*	764*	727	314
Үүнээс:	Of which:				
Амиа хорлох	Commit to suicide			119	51
Золгүй явдал	Unfortunate cases			608	263
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against individual's reputation and dignity	24	27	35	26
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against children, family and social morals	426	375	410	434
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against citizens' political and other rights and freedoms	90	59	63	72
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against the right of ownership	9 489	8 853	7 944	7 232
Үүнээс:	Of which:				
Хулгай	Theft of property	6 609	6 376	5 777	5 276
Булаалт	Mugging	354	167	143	137
Дээрэм	Robbery	818	754	520	536
Залилан	Fraud	866	801	764	688
Завших, үрэгдүүлэх	Forgery	331	347	337	202
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against national security	121	161	118	96
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	Economic crimes	155	194	158	115
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against public security	1 683	1 473	1 684	1 873
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against public health	276	272	328	261
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against environmental protection rules	277	318	231	270
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles	1 202	1 390	1 639	1 870
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against administrative order	221	223	228	280
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against administration of justice	94	102	57	96
Албан тушаалын гэмт хэрэг	Malfeasance crimes	104	99	101	101
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against military service	18	18	13	9
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against security of computer data	-	1	3	-

Эх сурвалж: Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээ
Source: Report of the General Police Department

Тайлбар: * - Бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэрэг гэсэн зүйл ангиар амиа хорлох болон золгүй учралаас амь насаа алдсан тохиолдол бүрийг бүртгэн шалгадаг. Энэ төрлийн бүртгэгдсэн гэмт хэргийг бөөн дүнгээр гаргаж ирүүлдэг байсныг 2010 оноос өөрчилсөн болно.

Note: * - Police officers register and inspect persons committed suicide and died due to unfortunate cases applying an article of Criminal Code as bringing to suicide. Previously it took sum of these crimes and changed as disaggregation of cases since 2010.

23.2. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF COMMITTED OFFENCES, by regions, aimags and the Capital

TOO number

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	20 704	20 373	19 825	19 197
	Баруун бүс			Western region	
Дүн	Subtotal	1 843	1 545	1 530	1 457
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	365	313	378	345
Говь-Алтай	Govi-Altai	177	123	174	148
Завхан	Zavkhan	320	324	294	320
Увс	Uvs	463	405	389	363
Ховд	Khovd	518	380	295	281
	Хангайн бүс			Khangaï region	
Дүн	Subtotal	2 473	2 339	2 511	2 420
Архангай	Arkhangai	526	431	458	385
Баянхонгор	Bayankhongor	349	386	436	347
Булган	Bulgan	280	289	243	249
Орхон	Orkhon	457	368	516	481
Өвөрхангай	Ovorkhangai	375	355	439	473
Хөвсгөл	Khovsgol	486	510	419	485
	Төвийн бүс			Central region	
Дүн	Subtotal	3 701	3 458	3 234	3 040
Говьсүмбэр	Govisumber	161	165	119	119
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	644	608	614	557
Дорноговь	Dornogovi	528	579	534	546
Дундговь	Dundgovi	259	246	231	206
Өмнөговь	Omnogovi	412	304	314	323
Сэлэнгэ	Selenge	960	814	797	618
Төв	Tov	737	742	625	671
	Зүүн бүс			Eastern region	
Дүн	Subtotal	1 539	1 484	1 386	1 323
Дорнод	Dornod	577	645	526	413
Сүхбаатар	Sukhbaatar	187	200	190	183
Хэнтий	Khentii	775	639	670	727
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10 901	11 339	10 863	10 773
Бусад*	Other*	247	208	301	184

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.3. ХҮНИЙ АМЬ БИЕ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CRIMES AGAINST HUMAN LIFE AND HEALTH, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	6 524	6 808	6 813	6 462
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	616	548	539	523
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	158	138	185	166
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	46	25	32	24
Завхан	<i>Zavkhan</i>	141	140	136	140
Увс	<i>Uvs</i>	137	133	101	93
Ховд	<i>Khovd</i>	134	112	85	100
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	833	772	872	827
Архангай	<i>Arkhangai</i>	202	132	143	116
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	123	152	128	124
Булган	<i>Bulgan</i>	75	65	74	69
Орхон	<i>Orkhon</i>	140	121	166	183
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	126	123	163	168
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	167	179	198	167
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 181	1 286	1 190	1 129
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	90	98	71	57
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	223	260	246	218
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	200	224	216	217
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	43	47	58	73
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	117	92	112	126
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	273	291	299	218
Төв	<i>Tov</i>	235	274	188	220
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	413	317	297	237
Дорнод	<i>Dornod</i>	256	179	141	119
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	30	49	54	45
Хэнтий	<i>Khentii</i>	127	89	102	73
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 446	3 858	3 840	3 692
Бусад*	<i>Other*</i>	35	27	75	54

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

23.4. ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ, НИЙГМИЙН ЁС СУРТАХУУНЫ ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CRIMES AGAINST CHILDREN, FAMILY AND SOCIAL MORALS, by regions, aimags and the Capital

тоо number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	426	375	410	434
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	29	35	26	32
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4	6	4	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5	2	4	5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5	9	2	7
Увс	<i>Uvs</i>	9	6	6	7
Ховд	<i>Khovd</i>	6	12	10	11
	Хангайн бүс		Khangaï region		
Дүн	Subtotal	70	38	66	47
Архангай	<i>Arkhangai</i>	11	2	4	11
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	10	7	16	9
Булган	<i>Bulgan</i>	6	1	5	3
Орхон	<i>Orkhon</i>	19	14	15	7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	13	6	10	11
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11	8	16	6
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	91	88	94	98
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	2	3	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	21	25	23	19
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	9	7	8	14
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2	8	4	6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	12	11	9	10
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	32	19	31	32
Төв	<i>Tov</i>	11	16	16	16
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	19	19	19	25
Дорнод	<i>Dornod</i>	7	7	9	9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5	3	4	3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7	9	6	13
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	217	193	201	231
Бусад*	<i>Other*</i>	-	2	4	1

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: *- Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.5. ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CRIMES AGAINST THE RIGHT OF OWNERSHIP, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	9 489	8 853	7 944	7 232
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	786	636	610	599
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	125	109	115	110
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	84	67	99	74
Завхан	<i>Zavkhan</i>	124	112	122	132
Увс	<i>Uvs</i>	213	182	163	171
Ховд	<i>Khovd</i>	240	166	111	112
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 107	1 070	1 032	999
Архангай	<i>Arkhangai</i>	232	217	221	179
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	134	121	157	103
Булган	<i>Bulgan</i>	137	158	96	123
Орхон	<i>Orkhon</i>	219	182	234	195
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	162	141	179	182
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	223	251	145	217
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 471	1 172	1 112	945
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	42	42	28	39
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	252	204	206	205
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	184	149	132	151
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	141	144	134	81
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	150	93	99	85
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	339	283	247	163
Төв	<i>Tov</i>	363	257	266	221
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	747	835	755	689
Дорнод	<i>Dornod</i>	187	313	253	194
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	114	121	94	83
Хэнтий	<i>Khentii</i>	446	401	408	412
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 230	5 046	4 299	3 924
Бусад*	<i>Other*</i>	148	94	136	76

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

23.6. МАЛЫН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF THEFT OF CATTLE, by regions, aimags and the Capital

too number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 505	1 294	1 070	1 169
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	201	181	173	228
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	28	32	37	36
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	13	4	8	9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18	33	37	68
Увс	<i>Uvs</i>	83	91	69	79
Ховд	<i>Khovd</i>	59	21	22	36
	Хангайн бүс		Khangaig region		
Дүн	Subtotal	413	315	239	294
Архангай	<i>Arkhangai</i>	126	104	102	78
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	38	24	19	19
Булган	<i>Bulgan</i>	63	54	39	62
Орхон	<i>Orkhon</i>	6	11	5	10
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	69	45	50	62
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	111	77	24	63
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	455	277	247	234
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8	8	4	10
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	25	27	15	20
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	49	36	22	26
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	51	37	30	21
Өмнөговь	<i>Omngovi</i>	11	7	8	7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	83	63	69	50
Төв	<i>Tov</i>	228	99	99	100
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	340	450	370	358
Дорнод	<i>Dornod</i>	62	128	69	83
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	37	77	29	27
Хэнтий	<i>Khentii</i>	241	245	272	248
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	95	70	38	53
Бусад*	<i>Other*</i>	1	1	3	2

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: *- Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.7. НИЙГМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CRIMES AGAINST PUBLIC SECURITY, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 683	1 473	1 684	1 873
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	130	113	118	81
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	15	13	10	3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	20	14	21	24
Завхан	<i>Zavkhan</i>	14	27	11	10
Увс	<i>Uvs</i>	36	33	51	35
Ховд	<i>Khovd</i>	45	26	25	9
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	122	113	146	111
Архангай	<i>Arkhangai</i>	14	10	28	9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22	36	50	32
Булган	<i>Bulgan</i>	20	9	8	11
Орхон	<i>Orkhon</i>	24	5	22	28
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	22	33	22	15
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	20	20	16	16
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	260	215	232	197
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8	7	8	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	57	53	60	55
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	17	31	33	26
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	52	22	19	18
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	51	27	21	13
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	55	43	64	45
Төв	<i>Tov</i>	20	32	27	32
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	174	137	166	180
Дорнод	<i>Dornod</i>	54	69	63	33
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	16	9	16	26
Хэнтий	<i>Khentii</i>	104	59	87	121
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	988	889	999	1 290
Бусад*	<i>Other*</i>	9	6	23	14

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

23.8. ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, АШИГЛАЛТЫН ЖУРМЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CRIMES AGAINST THE RULES OF SAFETY OF TRAFFIC AND USE OF MOTOR VEHICLES, by regions, aimags and the Capital

		too number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	1 202	1 390	1 639	1 870
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	120	78	107	109
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	26	12	18	25
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	11	5	9	17
Завхан	<i>Zavkhan</i>	26	18	14	16
Увс	<i>Uvs</i>	21	22	30	22
Ховд	<i>Khovd</i>	36	21	36	29
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	210	161	218	245
Архангай	<i>Arkhangai</i>	41	27	34	40
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	36	36	42	44
Булган	<i>Bulgan</i>	21	20	33	31
Орхон	<i>Orkhon</i>	46	26	53	38
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	37	30	37	55
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	29	22	19	37
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	299	286	277	380
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	11	9	5	7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	48	26	34	27
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	22	36	45	70
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	9	14	5	20
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	49	34	32	61
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	83	75	65	78
Төв	<i>Tov</i>	77	92	91	117
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	88	76	68	115
Дорнод	<i>Dornod</i>	37	41	24	44
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	6	11	15
Хэнтий	<i>Khentii</i>	36	29	33	56
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	480	786	955	1 008
Бусад*	<i>Other*</i>	5	3	14	13

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.9. АЖ АХУЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF ECONOMIC CRIMES, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	155	194	158	115
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	20	13	19	9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4	1	2	1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	-	4	1	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	-	2	1
Увс	<i>Uvs</i>	9	1	9	3
Ховд	<i>Khovd</i>	7	7	5	4
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	7	13	6	9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1	3	-	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2	-	2	6
Булган	<i>Bulgan</i>	2	5	1	1
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	3	2	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	-	1	1	2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	-	1	-	-
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	60	99	78	51
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	2	-	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3	3	3	2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	40	64	50	34
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2	1	1	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5	24	18	6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	8	2	5	2
Төв	<i>Tov</i>	2	3	1	6
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	7	15	5	6
Дорнод	<i>Dornod</i>	2	4	-	2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4	10	5	4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1	1	-	-
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	52	31	39	32
Бусад*	<i>Other*</i>	9	23	11	8

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

23.10. 18 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ 10000 ХҮНД НОГДОХ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF OFFENCES PER 10000 POPULATION AGED 18 AND ABOVE, by regions, aimags and the Capital

too number

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
Дундаж	Average	122	116	109	103
	Баруун бүс		Western region		
Дундаж	Average	78	67	67	64
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	69	58	71	66
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	50	36	50	42
Завхан	<i>Zavkhan</i>	64	67	62	69
Увс	<i>Uvs</i>	104	91	88	83
Ховд	<i>Khovd</i>	98	75	59	56
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дундаж	Average	71	65	69	66
Архангай	<i>Arkhangai</i>	96	77	80	66
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	69	75	85	66
Булган	<i>Bulgan</i>	74	75	62	64
Орхон	<i>Orkhon</i>	78	60	84	80
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	54	50	61	65
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	62	63	51	59
	Төвийн бүс		Central region		
Дундаж	Average	130	118	107	99
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	187	186	128	123
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	107	98	96	86
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	150	157	138	137
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	83	80	76	69
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	137	96	94	93
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	158	126	118	89
Төв	<i>Tov</i>	125	126	106	113
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дундаж	Average	122	115	106	100
Дорнод	<i>Dornod</i>	118	130	105	82
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	55	57	53	50
Хэнтий	<i>Khentii</i>	181	146	150	161
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	158	155	141	132

Тайлбар: - Тухайн оны 18 ба түүнээс дээш насны дундаж хүн амаар тооцов.

Note: - Estimated by mid-year population aged 18 and over in given year

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.11. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF OFFENDERS (SUSPECTS AND DEFENDANTS), by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид Number of offenders (suspects & defendants)					
		2010			2011		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18
БҮГД	TOTAL	19 378	2 382	907	17 982	2 303	1 163
	Баруун бүс				Western region		
Дүн	Subtotal	1 698	107	84	1 433	108	93
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	388	16	34	360	31	27
Говь-Алтай	Govi-Altai	177	14	4	146	5	3
Завхан	Zavkhan	298	21	11	239	20	11
Увс	Uvs	456	21	6	396	29	29
Ховд	Khovd	379	35	29	292	23	23
	Хангайн бүс				Khangai region		
Дүн	Subtotal	2 649	285	190	2 492	246	245
Архангай	Arkhangai	486	43	32	400	28	17
Баянхонгор	Bayankhongor	416	56	26	362	43	21
Булган	Bulgan	240	33	11	258	17	22
Орхон	Orkhon	578	86	61	442	79	53
Өвөрхангай	Ovorkhangai	472	34	18	478	40	48
Хөвсгөл	Khovsgol	457	33	42	552	39	84
	Төвийн бүс				Central region		
Дүн	Subtotal	3 505	396	148	3 164	365	176
Говьсүмбэр	Govisumber	134	24	6	123	17	7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	635	85	40	569	95	45
Дорноговь	Dornogovi	574	85	14	588	75	53
Дундговь	Dundgovi	251	13	19	201	12	14
Өмнөговь	Omnogovi	297	37	19	313	35	18
Сэлэнгэ	Selenge	859	103	40	736	81	28
Төв	Tov	755	49	10	634	50	11
	Зүүн бүс				Eastern region		
Дүн	Subtotal	1 723	160	55	1 238	98	74
Дорнод	Dornod	598	59	37	434	30	25
Сүхбаатар	Sukhbaatar	192	18	8	188	9	12
Хэнтий	Khentii	933	83	10	616	59	37
	Улаанбаатар				Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	9 502	1 361	424	9 483	1 443	568
Бусад*	Other*	301	73	6	172	43	7

Тайлбар: *- Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монгол Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамааруулав.

Note: * - Offences recorded in Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and committed by Mongolian citizens in abroad have included.

23.12. ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ

CRIME CAUSED DAMAGE

тэрбум төгрөг *billion togrogs*

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Учирсан хохирол - Бүгд	Total amount of damage	54.8	49.2	33.4	35.9
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Төрийн өмчид учирсан	<i>Damage for state property</i>	11.0	13.6	8.8	10.0
Хувийн өмчид учирсан	<i>Damage for private property</i>	22.7	25.8	24.4	25.4
Нөхөн төлүүлсэн	Amount of restituted damage	7.0	18.0	14.3	18.5

23.13. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО

NUMBER OF VICTIMS

тоо *number*

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	20 256	19 545	19 381	18 592
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Эмэгтэйчүүд	<i>Female</i>	6 175	6 312	7 097	6 856
18 хүртэлх насны хүүхэд	<i>Children aged below 18</i>	1 080	1 045	1 066	1 178

23.14. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО, НИЙГМИЙН БАЙДЛААР

NUMBER OF VICTIMS, by social status

тоо *number*

Нийгмийн байдал	Social status	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	20 256	19 545	19 381	18 592
Ажилчин, малчин	<i>Workers and herders</i>	11 356	10 757	8 573	8 556
Албан хаагч	<i>Clerks/ civil servants</i>	2 242	1 594	1 416	1 189
Оюутан, сурагч	<i>Students and pupils</i>	1 286	1 487	1 824	1 633
Ажилгүй иргэн	<i>Unemployed</i>	5 303	5 654	7 492	7 168
Бусад	<i>Other</i>	69	53	76	46

23.15. ХОХИРОГЧ ИРГЭДИЙН ТОО, НАСНЫ БҮЛГЭЭР

NUMBER OF VICTIMS, by age groups

тоо *number*

Насны бүлэг	Age groups	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	20 256	19 545	19 381	18 592
18 хүртэлх	<i>Below 18</i>	1 080	1 045	1 066	1 178
18-30	<i>18-30</i>	7 151	6 528	6 937	7 029
31-35	<i>31-35</i>	2 953	2 952	2 878	2 595
36 ба түүнээс дээш	<i>36 and over</i>	9 072	9 020	8 500	7 790

БҮЛЭГ 23. ГЭМТ ХЭРЭГ |

23.16. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF CONVICTED PERSONS BY COURT, by regions, aimags and the Capital

		тоо number			
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	8 495	7 513	7 292	8 210
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	876	670	582	664
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	120	100	79	132
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	107	63	80	118
Завхан	<i>Zavkhan</i>	129	119	81	63
Увс	<i>Uvs</i>	267	246	195	200
Ховд	<i>Khovd</i>	253	142	147	151
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	1 304	1 025	1 015	1 350
Архангай	<i>Arkhangai</i>	146	131	130	204
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	216	165	188	199
Булган	<i>Bulgan</i>	146	133	102	164
Орхон	<i>Orkhon</i>	284	259	236	267
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	251	183	221	266
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	261	154	138	250
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	1 847	1 722	1 525	1 650
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	41	34	46	48
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	349	380	339	412
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	311	285	298	235
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	130	104	78	83
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	151	147	160	172
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	560	540	389	409
Төв	<i>Tov</i>	305	232	215	291
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	606	507	470	602
Дорнод	<i>Dornod</i>	237	166	157	162
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	158	117	122	102
Хэнтий	<i>Khentii</i>	211	224	191	338
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 862	3 589	3 700	3 944

23.17. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО

NUMBER OF CONVICTED PERSONS BY COURT

too number

Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	8 495	7 513	7 292	8 210
Үүнээс:	Of which:				
Эмэгтэйчүүд	Female	799	656	612	724
18 хүртэлх насны хүүхэд	Children aged below 18	547	386	451	542

23.18. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, боловсролын түвшингээр

NUMBER OF CONVICTED PERSONS BY COURT, by education level

too number

Боловсролын түвшин	Education level	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	8 495	7 513	7 292	8 210
Дээд	High/ Tertiary	895	749	825	893
Техникийн болон мэргэжлийн	Technical and vocational	9	43	7	24
Тусгай мэргэжлийн дунд	Specialized secondary	312	509	195	241
Бүрэн дунд	Secondary	3 540	3 192	3 422	3 738
Суурь	Basic	1 736	1 361	1 206	1 508
Бага	Primary	1 371	1 081	1 080	1 164
Боловсролгүй	Uneducated	632	578	557	642

23.19. ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, насны бүлгээр

NUMBER OF CONVICTED PERSONS BY COURT, by age groups

too number

Насны бүлэг	Age groups	2008	2009	2010	2011
Бүгд	Total	8 495	7 513	7 292	8 210
14-15		168	112	136	124
16-17		379	274	315	418
18-29		4 135	3 915	3 802	4 273
30-34		1 459	1 376	1 255	1 390
35+		2 354	1 836	1 784	2 005

Эх сурвалж: Улсын дээд шүүхийн мэдээ
Source: Report of the Supreme Court

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Үндэсний статистикийн газрын дарга, Байгаль орчны сайдын (хуучин нэрээр) 2005 оны 138/306 тоот хамтарсан тушаал, Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2008 оны 01/175 тоот тушаал болон Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2010 оны А-361 тоот тушаалаар байгаль орчны талаархи албан ёсны статистикийн мэдээллийг гаргах тайлангийн маягтыг батлан мөрдүүлж байна.

Газрын тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу газрын нэгдмэл санг хөдөө аж ахуйн газар; хот, тосгон, бусад суурины газар; зам, шугам, сүлжээний газар; ойн сан бүхий газар; усны сан бүхий газар; тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилагддаг.

Монгол Улсын ойн сан бүхий газар 14.3 сая га буюу нийт нутаг дэвсгэрийн 9,1 хувийг эзэлж байна.

Цаг уурын олон жилийн дунджийг 1960-1990 оны дундаж үзүүлэлтээс тооцож мэдээллийг гаргав.

Тухайн жилд ахуйн зориулалтаар агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээний дээд хязгаарыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын тушаалаар жил бүр тогтоодог.

Агаар дахь хими, физикийн гаралтай түгээмэл бохирдуулагчийн хүлцэх хэмхэмжээг агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийн хүлцэх хэмхэмжээний стандартын дагуу тодорхойлдог байна.

Усны тухай Монгол Улсын хуулийн дагуу усны тооллогыг улсын хэмжээнд 4 жил тутамд холбогдох мэргэжлийн байгууллага (Усны газар) явуулж, үр дүнг улсын мэдээллийн санд нэгтгэдэг бөгөөд уг тооллогыг 2003, 2007 болон 2011 онд явуулсан байна. Тооллого явуулах үед гол, горхи, булаг, шанд, рашаан, нуур, тойром нь усгүй болсон тохиолдолд ширгэсэнд тооцсон.

Онцгой байдлын ерөнхий газар харьяа нэгжүүдээсээ аюулт үзэгдэл, ослын мэдээг авч нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

ENVIRONMENT

In accordance with a joint Order 138/306 issued by the Chairman of the National Statistical Office and the Minister of Environment (former name) in 2005, an Order 01/175 adopted by the Chairman of the National Statistical Office in 2008, and an Order A-361 by the Minister of Environment and Tourism in 2010, official statistics on environment is collected and compiled.

According to the Law of Mongolia on Land, the total land fund consists of agricultural land; land of cities, villages and other settlements; land under roads and networks; forest land; water resource land and land for special needs.

Currently, Mongolia has 14.3 million hectares of forest area, covering 9,1% of the total territory of the country.

The multi-year average climate indicators are estimated based on mean indicators for 1960-1990.

The maximum limit of hunting and catching animals for the domestic purpose is determined by the order of the Minister of Environment and Tourism on an annual basis.

The acceptable amount of the air pollutants is determined according to the standards for the acceptable amount of the chemicals and physical pollutants in the atmosphere.

According to the Law of Mongolia on Water, relevant professional organizations (The Water Authority) conduct a state water census every four years and all the results submitted to the state information database. The water census was conducted in 2003, 2007 and 2011. If rivers and lakes are dried out during the water census, they shall be considered as a "dried".

The National Emergency and Management Agency collects and compiles data on natural disasters and accidents from its branch offices and provides the collected data to the National Statistical Office.

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.1 МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН, үндсэн ангиллаар

UNIFIED LAND TERRITORY OF MONGOLIA, by main types

мян.га thous.hectares

		2008	2009	2010	2011
Нийт талбайн хэмжээ	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	115 824.7	115 586.2	115 525.8	115 490.8
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Land of cities, villages and other settlements	530.0	543.8	620.6	667.3
Зам, шугам, сүлжээний газар	Land under roads and networks	371.3	383.6	407.1	429.2
Ойн сан бүхий газар	Land with forest resources	14 227.3	14 315.4	14 297.9	14 260.0
Усны сан бүхий газар	Land with water resources	665.5	665.5	682.8	686.8
Тусгай хэрэгцээний газар	Land for special needs	24 792.7	24 917.1	24 877.4	24 877.4

24.2 ОЙН САН БҮХИЙ ГАЗАР, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2011

FOREST FUND AREA, by regions, aimags and the Capital city, in 2011

га hectar

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital city	БҮГД TOTAL	Үүнээс: Of which:				Ойн сангийн бусад газар Other areas of forest care
			Ой, загаар бүрхэгдсэн Forest covered area	Ой модыг нь огтолсон газар Logged area	Мод үржүүлгийн талбай Tree nursery	Ой тэлэн ургах нөөц газар Forest regeneration area	
БҮГД	TOTAL	14 259 999.2	12 105 926.0	141 466.7	44 716.2	755 186.4	1 212 703.9
	Баруун бүс						
	Subtotal	2 309 929.3	2 083 683.6	15 817.7	13 556.0	33 185.5	163 686.5
Дүн	<i>Bayan-Olgii</i>	22 577.0	22 322.0	246.0	9.0	0.0	0.0
	<i>Govi-Altai</i>	1 221 266.8	1 215 229.0	5 724.8			313.0
	<i>Zavkhan</i>	490 729.5	463 235.0	5 039.0	50.5	0.0	22 405.0
	<i>Uvs</i>	110 217.5	72 524.5	4 507.5	95.0	33 090.5	0.0
	<i>Khovd</i>	465 138.5	310 373.1	300.4	13 401.5	95.0	140 968.5
	Хангайн бүс						
	Subtotal	7 490 018.9	6 103 952.0	57 154.0	146.5	538 701.0	790 065.4
Дүн	<i>Arkhangai</i>	1 082 621.0	847 490.0	2 764.0			232 367.0
	<i>Bayankhongor</i>	330 668.8	298 858.5	4 220.0	1.3		27 589.0
	<i>Bulgan</i>	1 905 020.1	1 428 665.7	7 887.0	45.2	468 422.2	
	<i>Orkhon</i>	15 609.5	15 576.0		16.5		17.0
	<i>Ovorkhangai</i>	150 733.6	129 365.9	5 968.0	75.5	13 208.8	2 115.4
	<i>Khovsgol</i>	4 005 365.9	3 383 995.9	36 315.0	8.0	57 070.0	527 977.0
	Төвийн бүс						
	Subtotal	3 112 712.6	2 807 176.5	25 357.0	28 382.7	71 171.4	180 625.0
Дүн	<i>Govisumber</i>	0.0					
	<i>Darkhan-Uul</i>	71 837.7	71 392.7	415.0	30.0	0.0	0.0
	<i>Dornogovi</i>	158 432.0	115 464.8	0.0	30.2	0.0	42 937.0
	<i>Dundgovi</i>	58 511.8	27 124.0	0.0	47.8	31 340.0	0.0
	<i>Omnogovi</i>	745 308.9	723 668.0	920.0	20 720.5	.4	0.0
	<i>Selenge</i>	1 534 111.0	1 376 623.0	20 638.0	42.0	38 282.0	98 526.0
	<i>Tov</i>	544 511.2	492 904.0	3 384.0	7 512.2	1 549.0	39 162.0
	Зүүн бүс						
	Subtotal	1 269 808.7	1 042 606.3	43 126.0	1 023.1	111 974.5	71 078.8
Дүн	<i>Dornod</i>	137 034.0	61 352.2	41 908.3	1 000.0	32 773.5	0.0
	<i>Sukhbaatar</i>	80.8	27.4	42.3	11.1	0.0	0.0
	<i>Khentii</i>	1 132 693.9	981 226.7	1 175.4	12.0	79 201.0	71 078.8
	Улаанбаатар						
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	77 529.7	68 507.6	12.0	1 607.9	154.0	7 248.2

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар
Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

SECTION 24. NATURE AND ENVIRONMENT

24.3 АГААРЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР (C°), аймгийн төв, нийслэлээр

ANNUAL AVERAGE TEMPERATURE (C°), by aimag centers and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2008	2009	2010	2011
Баруун бүс		Western region			
Өлгий	<i>Olgii</i>	1.7	1.4	1.1	0.4
Алтай	<i>Altai</i>	-0.4	-0.3		-1.5
Улиастай	<i>Uliastai</i>	-0.9	-1.5	-2.3	-2.4
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	-1.5	-3.3	-3.3	-2.5
Ховд	<i>Khovd</i>	1.7	1.1	0.5	0.2
Хангайн бүс		Khangai region			
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	1.8	1.0	0.2	0.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1.1	1.0	0.2	-0.2
Булган	<i>Bulgan</i>	0.2	-0.5	-1.6	-1.8
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	1.4	0.6	-0.5	0.3
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	2.5	2.0	1.0	1.3
Мөрөн	<i>Moron</i>	1.0	0.2	-0.4	-1.1
Төвийн бүс		Central region			
Чойр	<i>Choir</i>	2.5	1.3	0.5	2.1
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	5.4	5.0	4.1	1.5
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	3.1	2.6	1.7	1.7
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	5.6	6.2	5.5	4.7
Дархан	<i>Darkhan</i>	1.8	1.1	-0.1	0.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1.7	1.7	-0.8	0.3
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	-0.1	-0.8	-1.4	-1.1
Зүүн бүс		Eastern region			
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	2.6	1.1	0.4	1.5
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	2.2	1.5	0.6	1.2
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	1.2	-0.5	-1.3	-0.1
Улаанбаатар		Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	0.9	0.3	-0.3	-0.4

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

24.4 ХҮР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО, ХҮР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР аймгийн төв, нийслэлээр

NUMBER OF RAINY DAYS AND PRECIPITATION, by aimag centers and the Capital

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the Capital	2008		2009		2010		2011	
		Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/	Өдрийн тоо Days	Тунадас /мм/ Precipitation /mm/
Баруун бүс		Western region							
Өлгий	<i>Olgii</i>	75	108.2	99	84.1	101	96.6	83	84.3
Алтай	<i>Altai</i>	75	126.6	73	103.8	96	203.1	91	206.7
Улиастай	<i>Uliastai</i>	119	163.8	121	152.5	156	228.1	140	214.6
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	87	107.1	103	118.4	115	146.1	109	73.4
Ховд	<i>Khovd</i>	64	104.0	57	101.1	48	167.2	74	129.3
Хангайн бүс		Khangai region							
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	125	287.0	143	310.6	142	323.9	152	366.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	58	111.1	46	126.8	76	167.1	68	263.6
Булган	<i>Bulgan</i>	106	310.3	104	244.0	138	320.8	122	298.0
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	138	359.9	111	339.4	155	309.3	133	317.9
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	73	192.4	80	175.0	119	190.5	104	295.3
Мөрөн	<i>Moron</i>	98	242.8	115	293.5	117	235.2	118	205.9
Төвийн бүс		Central region							
Чойр	<i>Choir</i>	76	95.1	71	91.4	78	86.6	72	197.2
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	64	89.5	63	140.7	84	87.5	53	108.0
Дархан	<i>Darkhan</i>	120	331.6	121	338.9	124	305.9	118	390.8
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	63	107.0	66	84.6	99	90.4	92	106.2
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	72	135.0	68	47.8	110	159.3	95	131.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	103	285.4	109	209.9	112	217.8	103	309.1
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	128	254.0	132	261.0	164	248.7	137	269.0
Зүүн бүс		Eastern region							
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	104	236.5	109	213.7	119	256.4	107	157.9
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	94	198.6	89	129.0	107	167.3	97	243.2
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	69	204.7	87	296.8	91	227.2	96	306.5
Улаанбаатар		Ulaanbaatar							
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	95	161.3	127	274.1	152	236.0	136	259.8

SECTION 24. NATURE AND ENVIRONMENT

24.5 ЦАГ УУРЫН ОЛОН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймгийн төв, нийслэлээр

MULTIYEAR AVERAGE OF CLIMATE, by aimag centers and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Олон жилийн дундаж Multiyear averages		
		Тунадас, мм Precipitation, mm	Температур C° Temperature C°	
			1-р сар January	7-р сар July
Баруун бүс		Western region		
Өлгий	<i>Olgii</i>	115.5	-17.2	16.3
Алтай	<i>Altai</i>	204.1	-18.0	13.7
Улиастай	<i>Uliastai</i>	217.7	-22.6	15.0
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	138.4	-32.3	19.0
Ховд	<i>Khovd</i>	127.4	-24.4	18.5
Хангайн бүс		Khangai region		
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	350.5	-14.9	14.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	199.4	-18.3	16.2
Булган	<i>Bulgan</i>	344.2	-20.5	16.0
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	363.8	-16.8	15.5
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	245.2	-14.7	15.3
Мөрөн	<i>Moron</i>	236.9	-22.6	16.2
Төвийн бүс		Central region		
Чойр	<i>Choir</i>	196.5	-20.5	18.6
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	116.7	-17.8	22.8
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	156.0	-17.5	18.7
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	127.1	-14.9	21.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	289.7	-23.2	19.1
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	272.5	-20.4	15.6
Зүүн бүс		Eastern region		
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	247.7	-20.5	19.9
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	201.8	-21.5	19.9
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	259.4	-23.4	18.7
Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	258.5	-21.8	16.9

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

24.6 ОЙН ТҮЙМРИЙН ТОО, давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр

FOREST FIRES, duplicated number, region, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	148	91	54	91
	Баруун бүс		Western region		
Дүн	Subtotal	7	5	2	8
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	-	1	-	2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2	1	-	5
Увс	<i>Uvs</i>	5	3	2	1
	Хангайн бүс		Khangai region		
Дүн	Subtotal	42	36	22	31
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	4	1	5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	-	1	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	15	20	12	10
Орхон	<i>Orkhon</i>	1	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	-	-	-	1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	26	11	9	15
	Төвийн бүс		Central region		
Дүн	Subtotal	67	40	30	36
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5	1	2	1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	39	37	16	24
Төв	<i>Tov</i>	23	2	12	11
	Зүүн бүс		Eastern region		
Дүн	Subtotal	11	6	-	12
Дорнод	<i>Dornod</i>	5	4	-	2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6	2	-	10
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	21	4	-	4

SECTION 24. NATURE AND ENVIRONMENT

24.7 ОЙГООС БЭЛТГЭСЭН МОДНЫ ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр

FOREST HARVEST VOLUME, by region, aimags and the Capital

мян.м3 thous.m3

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	612.0	571.6	687.5	698.9
	Баруун бүс				
Дүн	Subtotal	154.5	153.4	57.9	119.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	8.0	5.4	8.2	8.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	0.5	1.7	3.6
Завхан	Zavkhan	108.0	108.0	16.8	73.1
Увс	Uvs	28.7	39.5	29.8	34.3
Ховд	Khovd	9.8	-	1.4	0.2
	Хангайн бүс				
Дүн	Subtotal	270.1	306.2	407.9	402.3
Архангай	Arkhangai	65.9	66.5	98.4	112.9
Баянхонгор	Bayankhongor	8.0	0.1	-	0.1
Булган	Bulgan	70.2	74.7	84.0	79.9
Орхон	Orkhon	0.9	-	1.2	3.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	9.3	19.3	22.8	30.2
Хөвсгөл	Khovsgol	115.7	145.6	201.5	176.2
	Төвийн бүс				
Дүн	Subtotal	146.8	65.2	174.0	131.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4.0	4.0	6.6	8.1
Өмнөговь	Omnogovi	0.8	-	0.8	-
Сэлэнгэ	Selenge	102.5	16.2	133.5	91.2
Төв	Tov	39.5	45.0	33.1	32.5
	Зүүн бүс				
Дүн	Subtotal	37.2	44.5	43.8	38.8
Дорнод	Dornod	18.5	15.5	16.8	20.4
Хэнтий	Khentii	18.7	29.0	27.0	18.4
	Улаанбаатар				
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3.5	2.3	3.9	6.4

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

24.8 БАЙГАЛИЙН БАЯЛГИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ

CAPITAL INVESTMENT FOR PROTECTION AND REHABILITATION OF NATURAL RESOURCES

сая төг mln.tog

Арга хэмжээ	Types of activities	2008	2009	2010	2011
БҮГД	TOTAL	7 392.4	7 700.3	11 672.1	15 497.8
Үүнээс:	Of which:				
Байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд	Protection of nature	176.3	701.6	881.5	2 159.4
Байгаль хамгаалах санд	Environment protection fund	259.1	259.1	686.1	1 234.2
Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад	Protection of special protected areas	2 146.5	1 898.1	2 131.6	2 738.2
Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээнд	Reforestation, forestry activities	2 576.9	2 291.4	4 981.7	4 992.3
Газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд	Land protection and rehabilitation	41.2	-	899.5	886.0
Байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд	Actions of environment protection and environmental inspector	2 192.4	2 550.1	2 091.7	3 487.7

24.9 АХУЙН ЗОРИУЛАЛТААР 2012 ОНД АГНАХ, БАРИХ АГНУУРЫН АМЬТДЫН ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ДЭЭД ХЯЗГААР, бүс, аймаг, нийслэлээр, ангийн нэрээр

MAXIMUM LIMIT OF WILD ANIMAL HUNTING FOR DOMESTIC PURPOSES, in 2012, by region, aimags and the Capital, by hunting animals

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	Бор гөрөөс Roebuck	Зэрлэг гахай Wild pig	Цагаан зээр White-tailed gazelle	Зарас Fish	Хар хур Black grouse	Нургийн сойр Western capercaillie	Шивэр хөтүү Hazar grouse	Дагуурын ятуу Partridge
БҮГД	TOTAL	235	248	550	14 270	10	10	20	30
	Баруун бүс					Western region			
Дүн	Subtotal	22	36	-	5 680	-	-	-	-
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	500	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	17	11	-	180	-	-	-	-
Увс	Uvs	5	25	-	5 000	-	-	-	-
	Хангайн бүс					Khangaï region			
Дүн	Subtotal	45	62	-	2 720	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	25	9	-	270	-	-	-	-
Булган	Bulgan	-	13	-	750	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	20	40	-	1 700	-	-	-	-
	Төвийн бүс					Central region			
Дүн	Subtotal	88	75	200	5 320	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	200	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	-	-	200	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	70	50	-	5 000	-	-	-	-
Төв	Tov	18	25	-	120	-	-	-	-
	Зүүн бүс					Eastern region			
Дүн	Subtotal	80	75	350	350	10	10	20	30
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	200	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	80	75	150	350	10	10	20	30
	Улаанбаатар					Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	-	-	200	-	-	-	-

24.10 ХОХИРОЛ УЧИРСАН ТАЛБАЙ

LAND DEGRADATION

мян.га *thous.hectares*

		2008	2009	2010	2011
ХОХИРОЛ УЧИРСАН НИЙТ ТАЛБАЙ	TOTAL LAND DEGRADATION	12 341.4	11 167.6	7 364.5	9 233.1
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Тариалангийн газар	<i>Cultivated area</i>	184.3	250.5	184.5	52.9
Бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газар	<i>Pasture and other wood land</i>	11 379.8	10 015.4	6 775.3	8 870.1
Хот, тосгон, бусад суурины газар	<i>Cities, villages and other settlements</i>	28.1	13.3	8.5	5.7
Ойн сан бүхий газар	<i>Forest resources land</i>	696.5	834.2	375.7	293.1
Усны сан бүхий газар	<i>Water resources land</i>	2.4	8.5	0.9	0.2
Ухагдаж эвдэрсэн газар	<i>Digged and damaged land</i>	50.4	45.7	19.4	11.1
Үүнээс:	<i>Of which:</i>				
Геологийн эрэл, хайгуулын ажлаас	<i>Due to geology exploration and prospecting</i>	2.6	2.7	1.9	0.4
Ашигт малтмалын олборлолтоос	<i>Due to mineral resources exploration</i>	22.0	16.9	16.1	9.5
Батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанаас	<i>Due to defence and security operation</i>	25.2	25.3	0.3	0.3
Барилга, инженерийн шугам, сүлжээ барих, засвар үйлчилгээний ажлаас	<i>Due to construction of buildings, cable, network, maintenance repair</i>	0.3	0.1	0.1	0.1
Зам, тээвэр, холбооны барилга, засвар, үйлчилгээний улмаас	<i>Due to construction and repair of roads, transportation and communication</i>	0.3	0.6	1.0	0.8

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

24.11 ГАДАРГЫН УС*, бүс, аймаг, нийслэлээр, тооллого явагдсан оноор
SURFACE WATER*, by region, aimags and the Capital, census by years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital		Гол горхи Rivers				Булаг шанд Springs				Рашаан Mineral water				Нуур, тойром Lakes				Тоо numbers
			2007**		2011**		2007		2011		2007		2011		2007**		2011**		
			Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	
БҮГД	5 128	852	6 646	607	9 306	2 277	10 557	1 587	429	60	265	3 747	1 181	3 613	486				
Дүн	1 253	118	1 364	59	3 203	413	3 096	140	109	26	85	1 727	238	814	24				
Баян-Өлгий	303	11	370	-	831	253	516	59	24	-	25	1 275	179	369	-				
Говь-Алтай	238	9	334	16	858	31	980	48	2	-	2	89	3	108	8				
Завхан	297	66	249	8	535	53	534	7	30	-	7	123	19	108	5				
Увс	177	2	173	2	462	44	497	24	28	1	26	113	29	108	11				
Ховд	238	30	238	33	517	32	569	2	25	25	25	127	8	121	-				
Дүн	2 260	358	3 132	350	2 974	597	4 215	826	196	10	73	854	148	678	91				
Архангай	601	200	850	194	482	149	838	202	40	2	15	176	52	214	28				
Баянхонгор	163	-	309	14	432	17	709	60	15	-	15	73	4	66	2				
Булган	469	82	488	52	620	242	631	206	59	3	9	106	32	110	27				
Орхон	11	7	10	1	24	18	30	5	3	1	1	3	1	4	-				
Өвөрхангай	236	69	248	14	537	171	909	183	34	4	23	122	59	98	27				
Хөвсгөл	780	-	1,227	75	879	-	1,098	170	45	-	10	374	-	186	7				
Дүн	1 173	159	1 124	61	1 722	443	1 679	160	62	9	53	308	146	291	35				
Говьсүмбэр	1	-	7	2	6	-	15	-	3	2	2	13	3	6	-				
Дархан-Уул	26	4	26	1	31	1	31	2	-	-	2	3	3	2	-				
Дорноговь	-	-	1	-	363	27	286	-	4	-	15	6	-	4	2				
Дундговь	1	-	1	-	152	5	139	12	3	-	12	2	1	6	5				
Өмнөговь	3	-	1	1	581	217	556	57	1	-	5	2	2	5	1				
Сэлэнгэ	616	57	619	15	217	62	257	56	26	6	5	46	8	44	13				
Төв	526	98	469	42	372	131	395	33	25	1	12	236	129	224	14				
Дүн	447	209	1 062	117	1 330	798	1 529	423	44	8	49	859	649	1 829	332				
Дорнод	156	71	126	19	354	188	374	48	28	7	11	515	426	426	200				
Сүхбаатар	36	8	70	5	365	171	309	16	7	-	15	56	28	157	6				
Хэнтий	255	130	866	93	611	439	846	359	9	1	23	288	195	1,246	126				
Улаанбаатар	51	8	20	20	77	26	38	38	18	7	5	2	-	4	4				

Тайлбар: * Усны газар, Гадаргын усны тооллогын тайлан

** Хэд хэдэн аймгийн нутаг дамжин урсдаг гол болон хэд хэдэн аймгийн нутаг дэвсгэрт оршиж буй нуурыг тухайн аймагт нь давхардуулан тоолсон болно.

Note: * Water Authority, Surface Water Census Report

** Some rivers and lakes are passed some aimags, and are included in local numbers of rivers and lakes of aimags.

24.12 ТОХИОЛДСОН ГАМШИГТ ҮЗЭГДЭЛ, УЧИРСАН ХОХИРОЛ

DISASTERS AND DAMAGES

Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл	Disasters and damages	Хэмжих нэгж	Unit	2008	2009	2010	2011
Гамшигт үзэгдлийн тохиолдлын тоо	Total number of occurred disasters	тоо	number	2 759	2 468	2 976	3 548
Ой, хээрийн түймэр	Forest and field fires	тоо	number	178	120	104	161
Шатсан ой, хээр	Burnt forests and fields	сая га	mln. hectares	1.0	0.4	1.0	2.1
Объектын түймэр	Fires on possessions	тоо	number	2 337	2 165	2 541	3 063
Хүчтэй цасан болон шороон шуурга	Strong dust and snow storm	тоо	number	25	15	32	15
Аадар бороо, үерийн аюул	Heavy rain and flood	тоо	number	10	10	14	18
Хорогдсон, устгасан мал, амьтан	Livestock deaths	мян.толгой	thous.heads	906.7	468.6	9 735.5	165.5
Гамшгийн улмаас нас барсан хүн	Mortality caused by disasters	тоо	number	264	248	223	213
Гамшгийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ	Damages caused by disasters	тэрбум төг	bln.tog	35.1	9.8	534.8	9.6

Эх сурвалж: Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээ
Source: Data of The National Emergency Management Agency

24.13 АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, аймгийн төв, нийслэлээр, 2011

ANNUAL AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR, by aimag centers and the Capital, in 2011

Аймгийн төв, нийслэл	Aimags center and the capital	Хүхэрлэг хий SO ₂ Sulphur dioxide SO ₂	Азотын давхар исэл NO ₂ Nitrogen dioxide NO ₂
Баруун бүс		Western region	
Өлгий	Olgiy	0.006	0.023
Алтай	Altai	0.004	0.016
Улиастай	Uliastai	0.002	0.011
Улаангом	Ulaangom	0.003	0.026
Ховд	Khovd	0.005	0.018
Хангайн бүс		Khangai region	
Цэцэрлэг	Tsetserleg	0.004	0.012
Баянхонгор	Bayankhongor	0.023	0.022
Булган	Bulgan	0.020	0.030
Эрдэнэт	Erdenet	0.004	0.040
Арвайхээр	Arvaikheer	0.016	0.024
Мөрөн	Moron	0.010	0.034
Төвийн бүс		Central region	
Дархан	Darkhan	0.023	0.038
Сайншанд	Sainshand	0.005	0.032
Мандалговь	Mandalgovi	0.007	0.012
Даланзадгад	Dalanzadgad	0.009	0.021
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.004	0.023
Зуунмод	Zuunmod	0.002	0.019
Зүүн бүс		Eastern region	
Чойбалсан	Choibalsan	0.006	0.016
Баруун-Урт	Baruun-Urt	0.013	0.015
Өндөрхаан	Ondorkhaan	0.003	0.012
Улаанбаатар		Ulaanbaatar	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.024	0.048

БҮЛЭГ 24. БАЙГАЛЬ ОРЧИН |

24.14 УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ,

DAILY AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR OF ULAANBAATAR,

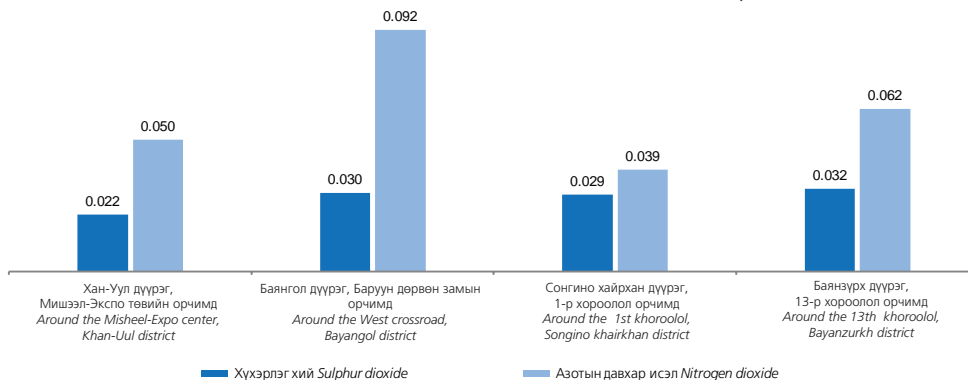
Агаарын бохирдлын үзүүлэлт	Indicators of air pollution	мг/м ³ mg/m ³				
		2011 I	2011 II-IV	2011 V-VII	2011 VIII-X	2011 XI-XII
Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Sulphur dioxide (SO ₂)	0.062	0.043	0.009	0.010	0.079
Азотын давхар исэл (NO ₂)	Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.068	1.945	0.033	0.042	0.077
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂)	Carbon dioxide (CO ₂)	2.733	1.642	0.602	0.773	2.401
Тоос (PM ₁₀)	Particulate matter (PM ₁₀)	0.436	0.224	0.126	0.144	0.522

24.15 АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ДАХЬ ХҮЛЦЭХ ХЭМ ХЭМЖЭЭ

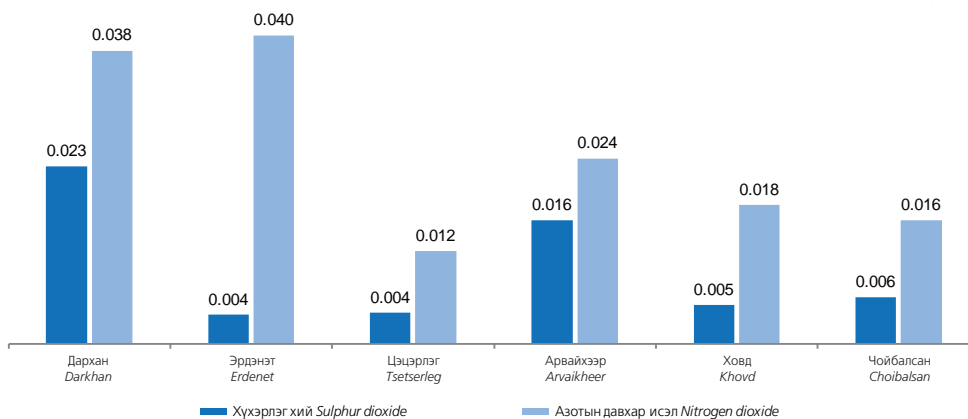
MAXIMUM ALLOWABLE CONCENTRATION OF AIR QUALITY STANDARD

Химийн нэгдлүүд	Chemical combinations	мг/м ³ mg/m ³	
		Хоногийн дундаж Daily average	Нэг удаагийн хэмжилт Once upon max
Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Sulphur dioxide (SO ₂)	0.020	0.500
Азотын давхар исэл (NO ₂)	Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.040	0.085
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂)	Carbon dioxide (CO ₂)	10.0	60.0
Тоос (PM ₁₀)	Particulate matter (PM ₁₀)	0.100	0.500

Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, станцын байршлаар, 2011 он, мг/м³ Annual average concentrations of pollutants in air of Ulaanbaatar city, by location of station, in 2011, mg/m³

Зарим аймгийн төвийн агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, 2011 он, мг/м³ Annual average concentrations of pollutants in air of some aimag centers, in 2011, mg/m³

БҮТЭЭМЖ

Бүтээмж нь улс оронд бий болсон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр ашгийн үзүүлэлт бөгөөд нэгж зардалд ногдох бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг тодорхойлох хэмжигдэхүүн юм. Бүтээмжийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулахад зарцуулсан зардлын 1000 төгрөгт ногдох шинээр бий болсон бүтээгдэхүүн буюу нэмэгдэл өртгийн хэмжээгээр тодорхойлно. Улсын түвшинд бүтээмжийг ДНБ-ээр, салбарын түвшинд нэмэгдэл өртгөөр тооцсон болно.

Нийт бүтээмжийг нэмэгдэл өртгийг завсрын хэрэглээ, хөдөлмөрийн зардал (цалин), үндсэн капитал (үндсэн хөрөнгийн элэгдэл)-ын нийлбэрт харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмжийг тооцохдоо нэмэгдэл өртгийн хэмжээг хөдөлмөр, капиталд зарцуулсан зардлын нийлбэр буюу ажиллагчдын цалин, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн нийлбэр дүнд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Хөдөлмөрийн бүтээмжийг нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, ажиллагчдын жилийн дундаж тооны харьцаагаар тодорхойлно.

Үндсэн капиталын бүтээмж нь үйлдвэрлэлд ашигласан нэгж капиталаар бүтээгдсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хэмжээ буюу үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын түвшинг илэрхийлэх ба нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн харьцаа байна.

Үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмжийг нэмэгдэл өртөг, үйлдвэрлэлд зарцуулсан үндсэн түүхий эд, материалын зардлын харьцаагаар, промиллээр илэрхийлнэ.

Эрчим хүчний бүтээмжийг нэмэгдэл өртгийн хэмжээг эрчим хүчний зардалд харьцуулж тооцно.

PRODUCTIVITY

The productivity is an indicator of production and service efficiency of the country. It is a measure of output of production and services, per unit of input. The productivity is measured by the value added per 1000 togrog and expenditures spent on production and services. At the national level productivity is defined by the GDP and at sector level by the value added.

The total productivity *is calculated by the ratio of the value added and the sum of the intermediate consumption, labor (payment) and fixed capital (consumption of fixed capital), multiplied by 1000.*

The total factor productivity *determines the efficiency of the labor and capital utilization in production process. The main factor productivity is calculated by the ratio of value added and the sum of the labor and capital expenditure or the payment and consumption of fixed capital, multiplied by 1000.*

The labor productivity *determines the labor efficiency which is one of the total factors of production. The labor productivity is calculated by the ratio of value added and annual average of employees. Before 2008 the annual average of employees was calculated on the basis of the "Annual report of population employment". Now a days it is based on the Labor Force Survey results.*

The fixed capital productivity *determines the amount of production and services created by the capital unit in the production or fixed capital utilization rate. It is defined by the ratio of value added and consumption of fixed capital.*

The main raw material productivity *is determined by the ratio of value added and the main raw material expenditure for the production, multiplied by 1000.*

The electricity productivity *is determined by the ratio of value added and the electricity costs.*

25.1 НИЙТ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр

TOTAL PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

төг tog

Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	616	605	696	732
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	679	665	677	688
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	1 364	945	1 254	1 262
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	336	378	435	482
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	404	479	543	576
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	347	377	446	479
Барилга	<i>Construction</i>	170	127	185	205
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	1 695	1 163	1 203	1 414
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	488	614	564	549
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	502	439	413	436
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	879	719	785	835
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	449	488	556	568

25.2 ҮНДСЭН ХҮЧИН ЗҮЙЛСИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр

TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

төг tog

Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	1 893	1 748	2 094	2 266
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	4 732	3 845	5 357	5 555
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	2 618	2 271	2 713	3 251
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1 007	1 145	1 206	1 278
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1 071	996	1 147	1 212
Барилга	<i>Construction</i>	1 898	1 413	2 186	2 418
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	8 402	4 542	4 820	6 207
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	2 482	3 173	2 816	2 745
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 797	1 779	1 826	1 931
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	3 598	2 792	2 705	2 836
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	1 216	1 053	1 269	1 284

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimations

БҮЛЭГ 25. БҮТЭЭМЖ |

25.3 ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбараар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

LABOR PRODUCTIVITY, by divisions, at 2005 constant prices

		мян.төг thous.tog			
Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	4 066.9	3 714.4	3 867.1	4 536.4
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	2 056.3	2 283.1	1 916.3	1 944.0
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	29 466.0	20 445.4	21 600.5	17 754.5
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	4 765.3	3 734.7	3 837.7	4 382.5
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	7 187.5	10 065.4	7 756.7	8 453.6
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2 711.4	2 843.0	2 136.1	3 166.5
Барилга	Construction	1 781.9	1 043.0	1 235.2	1 324.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	2 791.2	1 735.3	2 651.1	3 621.2
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	7 099.9	6 691.8	6 421.2	7 373.2
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	1 280.3	1 058.5	840.3	1 012.4
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	14 420.1	16 614.7	12 437.1	16 541.7
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	2 402.9	1 675.2	2 036.9	2 268.2

25.4 ҮНДСЭН КАПИТАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр

FIXED CAPITAL PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

		төг tog			
Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	16 537	13 063	16 113	17 984
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	13 700	9 829	14 084	14 701
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	9 049	8 482	11 854	15 379
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2 161	2 795	2 946	3 120
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3 904	3 555	3 454	3 609
Барилга	Construction	10 680	5 622	10 479	11 591
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	34 022	17 725	23 126	29 831
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	14 728	18 342	15 555	15 569
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Accommodation and food service activities	7 161	7 021	8 374	8 856
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	11 641	6 934	6 895	7 324
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	22 942	36 215	25 153	26 273

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note: * Preliminary estimations

25.5 ҮНДСЭН ТҮҮХИЙ ЭД, МАТЕРИАЛЫН БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр

MAIN RAW MATERIALS PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

төг tog

Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	2 282	2 165	2 356	2 404
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	8 590	5 780	7 420	7 375
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	5 976	3 175	3 394	3 297
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	483	598	672	703
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3 429	5 210	4 434	4 696
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4 472	4 438	3 640	4 069
Барилга	<i>Construction</i>	244	175	243	269
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	11 796	9 022	16 442	22 260
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	3 885	3 587	2 764	2 736
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 156	1 024	764	808
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	2 902	2 446	2 663	2 851
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	5 527	3 671	3 349	3 522

25.6 ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ БҮТЭЭМЖ, салбараар, оны үнээр

ELECTRICITY PRODUCTIVITY, by divisions, at current prices

төг tog

Салбар	Division	2008	2009	2010	2011*
Улсын түвшинд	National level	18 355	16 356	23 545	25 447
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	54 904	64 128	82 457	82 696
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	17 880	15 660	23 500	25 656
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	11 828	10 702	15 317	18 300
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	14 457	8 654	22 856	24 212
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4 101	3 476	3 149	3 320
Барилга	<i>Construction</i>	9 357	10 274	37 140	41 080
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	46 403	29 662	65 321	84 747
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	56 319	45 514	71 727	70 106
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	7 498	7 092	8 114	8 581
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	52 487	38 888	55 899	55 420
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	9 061	7 323	10 536	10 546

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimations

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН САН

Бизнес регистр гэдэг нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг, регистрийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэмжээ, борлуулалтын орлого, үндсэн хөрөнгийн хэмжээ, ажиллагчдын тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтийг агуулсан мэдээллийн сан юм.

Бизнес регистрийн санд эдийн засгийн бүхий л салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага болон тэдгээрийн салбар нэгжүүдийн мэдээллийг хамруулж байгаа.

Бизнес регистрийн мэдээллийн санг аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1998 оны анхны тооллогын үр дүнд үндэслэн байгуулсан бөгөөд түүнээс хойш орсон өөрчлөлтийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын 2006, 2011 оны тооллогын дүн, Улсын татварын ерөнхий газрын бүртгэл болон бусад байгууллагын мэдээллийг үндэслэн улирал тутам шинэчилж байна.

Энэхүү бүлгийн үзүүлэлтийг бизнес регистрийн сангийн мэдээллийг ашиглан гаргав.

BUSINESS REGISTER

Business register is a database capturing key indicators for establishments such as name of establishment, address, tax registration number, capital, sales (fixed capital and sales income) and number of employees.

The Business register database contains data on establishments, business entities and their branches which are registered to run businesses and other activities in all economic sectors.

The Business Register Database was established based on the results of the first Establishment Census, conducted in 1998. The Business Register Database has been updated on regular basis with results from Establishment Censuses carried out in 2006 and 2011 and registration data from the General Department of Taxation and other registering agencies.

Statistics included in this section are prepared using the Business Register Database.

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

26.1 БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ESTABLISHMENTS IN THE BUSINESS REGISTER, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	60 535	64 574	73 822	67 409
	Баруун бүс	Western region			
Бүгд	Subtotal	3 650	4 161	4 383	4 551
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	767	860	901	983
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	570	587	582	541
Завхан	<i>Zavkhan</i>	731	819	818	895
Увс	<i>Uvs</i>	642	815	905	954
Ховд	<i>Khovd</i>	940	1 080	1 177	1 178
	Хангайн бүс	Khangai region			
Бүгд	Subtotal	5 212	5 691	5 965	6 143
Архангай	<i>Arkhangai</i>	637	678	699	709
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	657	694	698	752
Булган	<i>Bulgan</i>	561	612	600	741
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 794	2 053	2 299	2 310
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	858	910	874	826
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	705	744	795	805
	Төвийн бүс	Central region			
Бүгд	Subtotal	6 745	7 284	7 708	7 226
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	161	183	196	197
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 885	2 047	2 170	1 868
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	665	703	705	767
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	561	583	571	565
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	701	755	884	908
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 733	1 891	2 020	1 738
Төв	<i>Tov</i>	1 039	1 122	1 162	1 183
	Зүүн бүс	Eastern region			
Бүгд	Subtotal	1 940	2 077	2 139	2 294
Дорнод	<i>Dornod</i>	845	883	912	937
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	409	452	463	521
Хэнтий	<i>Khentii</i>	686	742	764	836
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	42 988	45 361	53 627	47 195

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

26.2 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by divisions of economic activities, at the end of year

Салбар	Sectors	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	60 535	64 574	73 822	67 409
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting,</i>	2 638	2 947	3 170	3 514
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	695	722	808	513
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	4 141	4 510	4 912	5 853
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	276	280	267	239
Барилга	<i>Construction</i>	2 372	2 611	3 057	4 226
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	27 113	28 685	36 297	26 504
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	2 040	2 155	2 228	2 344
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	2 003	2 157	2 344	3 182
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	1 129	1 859	1 208	2 167
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	4 253	4 481	5 000	6 543
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 572	1 594	1 662	1 428
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	2 341	2 396	2 528	3 016
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 548	2 636	2 678	2 770
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	7 408	7 535	7 654	5 093
Бусад	<i>Other</i>	6	6	9	17

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

26.3 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of the year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД / TOTAL	60 535	64 574	73 822	67 409
1 - 9	52 903	56 781	66 089	57 957
10 - 19	3 705	3 839	3 816	4 471
20 - 49	2 589	2 603	2 568	3 294
50 +	1 338	1 351	1 349	1 687

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* *Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.*

26.4 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, хариуцлагын хэлбэрээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ESTABLISHMENTS, by legal status, at the end of the year

Хариуцлагын хэлбэр	<i>Legal status</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	60 535	64 574	73 822	67 409
Компани	<i>Company</i>	43 130	46 893	55 996	53 142
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	<i>State enterprise</i>	651	660	557	260
Хоршоо	<i>Co-operative</i>	2 595	2 681	2 563	1 755
Нөхөрлөл	<i>Partnership</i>	3 174	3 304	3 303	2 051
Төсөвт байгууллага	<i>Budget organisation</i>	4 044	4 047	4 410	3 959
Төрийн бус байгууллага	<i>Non-Government organisation</i>	6 858	6 908	6 915	5 879
Бусад (хувийн цэцэрлэг, сургууль гэх мэт)	<i>Other (private kindergarten and schools etc.)</i>	83	81	78	363

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* *Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.*

SECTION 26. BUSINESS REGISTER

26.5 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр, жил бүрийн эцэст
NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by regions, aimags and the Capital, at the end of year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the Capital</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	36 498	36 877	40 921	48 086
	Баруун бүс		Western region		
Бүгд	Subtotal	2 976	3 326	3 394	4 120
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	602	658	702	906
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	454	462	435	501
Завхан	<i>Zavkhan</i>	611	656	586	765
Увс	<i>Uvs</i>	543	658	614	866
Ховд	<i>Khovd</i>	766	892	1 057	1 082
	Хангайн бүс		Khangai region		
Бүгд	Subtotal	3 604	3 838	4 175	5 186
Архангай	<i>Arkhangai</i>	489	521	545	636
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	483	500	588	666
Булган	<i>Bulgan</i>	381	426	498	655
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 158	1 246	1 291	1 752
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	548	588	694	735
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	545	557	559	742
	Төвийн бүс		Central region		
Бүгд	Subtotal	4 722	4 987	4 832	5 951
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	142	158	156	178
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 042	1 119	1 028	1 447
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	482	474	459	633
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	402	412	401	487
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	556	582	608	745
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 377	1 495	1 561	1 456
Төв	<i>Tov</i>	721	747	619	1 005
	Зүүн бүс		Eastern region		
Бүгд	Subtotal	1 616	1 702	1 669	1 963
Дорнод	<i>Dornod</i>	663	675	664	779
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	385	424	421	491
Хэнтий	<i>Khentii</i>	568	603	584	693
	Улаанбаатар		Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	23 580	23 024	26 851	30 866

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

26.6 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by divisions of economic activities, at the end of year

Салбар	Sectors	2008	2009	2010	2011*
БҮГД	TOTAL	36 498	36 877	40 921	48 086
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting</i>	1 584	1 762	1 804	2 507
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	347	323	367	383
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	2 243	2 364	2 574	4 143
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	214	209	197	219
Барилга	<i>Construction</i>	1 313	1 064	1 452	2 831
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	15 031	14 691	19 749	15 897
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	1 376	1 371	1 320	1 899
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	1 025	1 045	1 056	1 895
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	774	1 069	834	1 564
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	2 728	2 895	2 518	5 092
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 514	1 536	1 586	1 407
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	2 005	2 047	2 141	2 790
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 216	2 275	2 283	2 569
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	4 126	4 224	3 036	4 873
Бусад	<i>Other</i>	2	2	4	17

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

26.7 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF ACTIVE ESTABLISHMENTS, by employment size class, at the end of year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД / TOTAL	36 498	36 877	40 921	48 086
1 - 9	29 879	30 272	34 827	38 797
10 - 19	3 123	3 156	2 738	4 363
20 - 49	2 286	2 253	2 180	3 256
50 +	1 210	1 196	1 176	1 670

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

SECTION 26. BUSINESS REGISTER

26.8 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by districts, at the end of year

Дүүрэг	Districts	2008	2009	2010	2011*
Бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага		Registered enterprises and legal entities			
БҮГД	TOTAL	42 988	45 361	53 627	47 195
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	3 640	4 254	4 494	4 339
Багануур	<i>Baganuur</i>	318	345	342	346
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	8 665	9 030	10 440	9 925
Налайх	<i>Nalaikh</i>	501	524	554	531
Баянгол	<i>Bayangol</i>	8 487	8 927	11 165	10 644
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	10 112	10 423	12 402	9 963
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	6 675	6 975	8 270	6 189
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	39	39	37	38
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	4 551	4 844	5 923	5 220
Үүнээс: үйл ажиллагаа явуулж байгаа		Of which: active			
БҮГД	TOTAL	23 580	23 024	26 851	30 866
Хан-Уул	<i>Khan-Uul</i>	1 478	1 773	1 651	2 558
Багануур	<i>Baganuur</i>	199	209	219	293
Баянзүрх	<i>Bayanzurkh</i>	4 362	4 200	5 321	6 322
Налайх	<i>Nalaikh</i>	357	360	386	413
Баянгол	<i>Bayangol</i>	4 758	4 557	5 662	6 540
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5 919	5 617	5 100	7 056
Чингэлтэй	<i>Chingeltei</i>	4 013	3 915	4 644	4 346
Багахангай	<i>Bagakhangai</i>	27	27	19	33
Сонгинохайрхан	<i>Songinokhairkhan</i>	2 467	2 366	3 849	3 305

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

26.9 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, ажиллагчдын тооны бүлгээр, жил бүрийн эцэст

NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by employment size class, at the end of year

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>	2008	2009	2010	2011*
БҮГД / TOTAL	23 580	23 024	26 851	30 866
1 - 9	20 235	19 763	23 929	25 821
10 - 19	1 618	1 578	1 286	2 375
20 - 49	996	969	936	1 641
50 +	731	714	700	1 029

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

БҮЛЭГ 26. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН |

26.10 БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ ХОРШООНЫ ТОО, ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ГИШҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр

NUMBER OF COOPERATIVES IN THE BUSINESS REGISTER, THE AMOUNT OF STAKEHOLDER'S CAPITAL, NUMBER OF MEMBERS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the Capital	2011*		
		Хоршооны тоо Number of cooperatives	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, сая төг. The amount of stakeholder's capital, million tog.	Гишүүдийн тоо Number of members
БҮГД	TOTAL	1 755	29 101.8	41 254
	Баруун бүс	Western region		
Бүгд	Subtotal	701	7 573.1	12 561
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	214	2 514.4	3 718
Говь-Алтай	Govi-Altai	77	950.6	2 300
Завхан	Zavkhan	190	1 828.3	3 504
Увс	Uvs	112	1 320.0	1 617
Ховд	Khovd	108	959.9	1 422
	Хангайн бүс	Khangai region		
Бүгд	Subtotal	401	4 285.9	8 314
Архангай	Arkhangai	76	604.7	1 264
Баянхонгор	Bayankhongor	103	346.4	2 157
Булган	Bulgan	46	606.2	1 040
Орхон	Orkhon	44	760.3	1 887
Өвөрхангай	Ovorkhangai	68	536.2	910
Хөвсгөл	Khovsgol	64	1 432.2	1 056
	Төвийн бүс	Central region		
Бүгд	Subtotal	321	5 421.3	7 778
Говьсүмбэр	Govisumber	8	109.8	48
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	52	2 654.8	450
Дорноговь	Dornogovi	29	279.0	2 013
Дундговь	Dundgovi	59	447.7	3 163
Өмнөговь	Omnogovi	34	124.5	587
Сэлэнгэ	Selenge	79	1 323.4	655
Төв	Tov	60	482.2	862
	Зүүн бүс	Eastern region		
Бүгд	Subtotal	90	944.5	1 858
Дорнод	Dornod	17	245.0	573
Сүхбаатар	Sukhbaatar	24	196.4	489
Хэнтий	Khentii	49	503.1	796
	Улаанбаатар	Ulaanbaatar		
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	242	10 876.9	10 743

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

26.11 ХОРШООНЫ ТОО, ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ГИШҮҮДИЙН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар

NUMBER OF COOPERATIVES, THE AMOUNT OF STAKEHOLDER'S CAPITAL, NUMBER OF MEMBERS, by divisions of economic activities

Салбар	Sectors	2011*		
		Хоршооны тоо <i>Number of cooperatives</i>	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, сая төг <i>The amount of stakeholder's capital, million tog.</i>	Гишүүдийн тоо <i>Number of members</i>
БҮГД	TOTAL	1 755	29 101.8	41 254
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting,</i>	560	8 501.5	7 251
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	8	20.8	75
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	251	2 090.2	2 842
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	4	134.3	40
Барилга	<i>Construction</i>	21	883.8	140
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	353	4 363.6	6 508
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	38	220.4	371
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	50	2 750.9	671
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	251	8 085.5	20 473
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	31	864.9	1 323
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	10	270.7	46
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	166	847.5	1 443
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	12	67.8	71

* ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүнгээр шинэчлэсэн бизнес регистрийн санд үндэслэв.

* Based on the business register which is developed on result of establishment census 2011.

ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ХХИ)

Хүний хөгжлийн индекс нь хүний чадавхийн хөгжлийг харуулах бөгөөд эрүүл саруул байж, урт удаан наслах; эрдэм мэдлэг эзэмших; амьжиргааны зохистой нөхцөлд аж төрөх гэсэн хүний амьдралын үндсэн гурван хэмжигдэхүүнийг илэрхийлнэ. Үүнд:

- Хүний амьдрах (наслах) хугацааг тодорхойлох үзүүлэлтийг төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтаар;
- Боловсролын байдлыг насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт болон бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшингээр;
- Амьжиргааны зохистой түвшинг нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)-ээр тус тус тооцно.

Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ) нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ХХИ} = \frac{\text{ДН} + \text{БИ} + \text{ДНБ}}{3}$$

Энд ДН – Дундаж наслалтын индекс

БИ – Боловсролын индекс

ДНБ - ДНБ-ий индекс

ХХИ-ийн үзүүлэлт бүрийн индексийг дараах томъёогоор тооцно:

1. Дундаж наслалтын индекс (ДН):

$$\text{ДН} = \frac{\text{Бодит утга-Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга-Хамгийн доод утга}}$$

2. Боловсролын индекс (БИ):

$$\text{БИ} = \frac{2}{3}(\text{БҮ}) + \frac{1}{3}(\text{БХ})$$

2.1 Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалтын индекс (БҮ):

$$\text{БҮ} = \frac{\text{Бодит утга-Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга-Хамгийн доод утга}}$$

2.2 Бүх шатны боловсролд хамрагдалтын индекс (БХ):

$$\text{БХ} = \frac{\text{Бодит утга-Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга-Хамгийн доод утга}}$$

3. ДНБ-ий индекс (ДНБ):

$$\text{ДНБ} = \frac{\lg(\text{Бодит утга}) - \lg(\text{Хамгийн доод утга})}{\lg(\text{Хамгийн дээд утга}) - \lg(\text{Хамгийн доод утга})}$$

НҮБХХ-өөс тогтоосон үзүүлэлт бүрт харгалзах дараах тоон утгуудыг дундаж наслалт, боловсрол, ДНБ-ий индексийг тооцоход дээд болон доод утга болгон ашиглана. Үүнд:

Үзүүлэлт	Доод утга	Дээд утга
Дундаж наслалт	25	85
Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт	0	100
Бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшин	0	100
Нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)	100	40000

ЖЕНДЕРИЙН ХӨГЖЛИЙН ИНДЕКС (ЖХИ)

Жендерийн хөгжлийн индекс нь хүн амын дундаж наслалт, боловсролын түвшин, нэг хүнд ногдох орлогын хэмжээ гэсэн 3 үзүүлэлтэд хүйсийн тэгш бус байдлыг тусгасан нийлмэл индекс юм.

Жендерийн хөгжлийн индекс нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖХИ} = \frac{\text{ДНТ} + \text{БТИ} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд ДНТ – Дундаж наслалтын тэгшитгэсэн индекс

БТИ – Боловсролын тэгшитгэсэн индекс

ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

ЖЕНДЕРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР (ЖЭМХ)

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь жендерийн оролцооны түвшинг илэрхийлэх бөгөөд дараах гурван үзүүлэлтийг авч үзнэ. Үүнд:

- Улс төрийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг үндэсний парламент дахь эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр;
- Эдийн засгийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хууль тогтоох, удирдах болон менежерийн албан тушаал; мэргэжлийн болон техникийн ажилд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр;
- Эдийн засгийн эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт ажиллаж байгаа эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн цалингийн хувийн жин, ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)-ий тооцоог ашиглан хэмжинэ.

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖЭМХ} = \frac{\text{ПТИ} + \text{ЭО} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд ПТИ – Парламентын төлөөллийн тэгшитгэсэн хувийн жин (индексжүүлсэн)

ЭО – Эдийн засгийн оролцооны тэгшитгэсэн хувийн жин

ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)

Human development index is a summary measure of human development. It measures the average achievements in a country in three basic dimensions of human development:

- A long and healthy life, as measured by life expectancy at birth.
- Knowledge, as measured by the adult literacy rate, and the combined primary, secondary and tertiary gross enrolment ratio.
- A decent standard of living, as measured by GDP per capita (\$PPP).

The HDI is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$HDI = \frac{LEI+EI+GDPI}{3}$$

For any component of the HDI individual indices can be computed according to the following formula:

1. Life expectancy index (LEI):

$$LEI = \frac{\text{Actual value}-\text{Minimum value}}{\text{Maximum value}-\text{Minimum value}}$$

2. Education index (EI):

$$EI = \frac{2}{3}(ALRI) + \frac{1}{3}(GEI)$$

2.1 Adult literacy rate index (ALRI):

$$ALRI = \frac{\text{Actual value}-\text{Minimum value}}{\text{Maximum value}-\text{Minimum value}}$$

2.2 Combined primary, secondary and tertiary gross enrolment index (GEI):

$$GEI = \frac{\text{Actual value}-\text{Minimum value}}{\text{Maximum value}-\text{Minimum value}}$$

3. GDP index (GDPI):

$$GDPI = \frac{\lg(\text{Actual value})-\lg(\text{Minimum value})}{\lg(\text{Maximum value})-\lg(\text{Minimum value})}$$

SECTION 27. HUMAN DEVELOPMENT INDEX

The following maximum and minimum values, set by the UNDP, are used for the calculation of the life expectancy index, education index and GDP index. They are as follows:

Indicators	Minimum value	Maximum value
Life expectancy	25	85
Adult literacy rate	0	100
Combined primary, secondary and tertiary gross enrollment ratio	0	100
GDP per capita (\$ PPP)	100	40000

GENDER DEVELOPMENT INDEX (GDI)

The gender development index (GDI) uses same variables as the HDI. The difference is that the GDI adjusts achievements of each country by long, healthy life, knowledge and decent standard of living in accordance with the disparity in achievement between women and men.

The GDI is calculated as a simple average of the dimension indices:

$$GDI = \frac{EDLEI + EDEI + EDII}{3}$$

EDLEI – Equally distributed life expectancy index

ED EI – Equally distributed educational attainment index

EDII - Equally distributed income index

GENDER EMPOWERMENT MEASURE (GEM)

Focusing on women's opportunities rather than their capabilities, the GEM captures gender inequality in three key areas:

- Political participation and decision-making power, as measured by women's and men's percentage shares of national parliamentary seats.
- Economic participation and decision-making power, as measured by two indicators-women's and men's percentage shares of positions as legislators, senior officials and managers and women's and men's percentage shares of professional and technical positions.
- Power over economic resources, as measured by women's and men's estimated earned income (\$PPP).

The GEM is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$GEM = \frac{EDPR + EDEP + EDI}{3}$$

Include EDPR – Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation

EDEP – Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation

EDI - Indexed equally distributed equivalent percentage for income

МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцсон НҮБ-ын Мянганы дээд хэмжээний уулзалтаар 2000 оны 9 дүгээр сард “Мянганы тунхаглал” баримт бичгийг баталсан. Энэхүү баримт бичигт 2015 он хүртэлх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн хүрээнд тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан 8 зорилго, 18 зорилтын 48 шалгуур үзүүлэлттэйгээр дэвшүүлэн баталсан билээ.

Дэлхийн улс орнуудын нийгэм, эдийн засгийн нийтлэг болон өвөрмөц онцлогийг харгалзан үзэх шаардлагад нийцүүлэн Мянганы хөгжлийн дээрх зорилтуудыг өргөжүүлж, эдүгээ 8 зорилго, 21 зорилт, 60 шалгуур үзүүлэлттэйгээр батлаж, 2008 оны 1 дүгээр сарын 15-наас эхлэн мөрдүүлж байна.

Монгол Улсын Их Хурлаас НҮБ-аас дэвшүүлсэн шалгуур үзүүлэлтэд улс орныхоо онцлогийг тусгасан “Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх” зорилгыг нэмж, Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг тодорхойлон Улсын Их Хурлын 2005 оны 25 дугаар тогтоолоор анхлан баталсан бөгөөд 2008 оны 1 сарын 31-ний өдрийн 13 дугаар тогтоолоор шинэчлэн нийт 9 зорилго, 24 зорилт, 67 шалгуур үзүүлэлттэй байхаар шинэчлэн баталсан.

Өнөөгийн байдлаар тооцож байгаа 64 үзүүлэлтийн 18-ыг албан ёсны статистикийн мэдээллээс, 46-г захиргааны статистикийн мэдээллээс гаргаж байна.

Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүдээс i) Монгол Улсын хууль тогтоомж, олон улсын хүний эрхийн гэрээ, конвенцэд нийцэж буй талаарх шинжээчдийн үнэлгээ, ii) Баг, хорооны Засаг даргад нэр дэвшүүлэхэд оролцох иргэдийн ирцийн хувь, iii) Хот, суурингийн нийт хүн амд хаягийн бүртгэлгүй оршин суугчдын эзлэх хувь гэсэн 3 үзүүлэлтийг тооцоогүй байна.

MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS INDICATORS

In September 2000, leaders from 189 nations of the world adopted the Millennium Declaration at the United Nations Millennium Summit. This document provides development framework by 2015 in the form of the Millennium Development Goals (MDGs), which consist of 8 goals, 18 targets and 48 indicators in areas such as poverty, health, education, environment, and partnership for development. Afterwards, to respond to the socio-economic changes in the nations, the above goals and targets were upgraded into 8 goals, 21 targets and 60 indicators effective 15 January 2008.

In addition to the global 8 MDGs, the Parliament of Mongolia has initiated MDG 9 on promoting human rights and democratic governance, and adopted Mongolia-specific MDGs by the Parliament Resolution N.25 of 2005, and these 9 goals were upgraded into 24 targets and 67 monitoring indicators on January 31, 2008.

Currently the 64 indicators are estimated out of total 67 indicators, of which 18 indicators are available from official statistics and 46 indicators from administrative statistics.

Data on the following 3 indicators is not available; namely i) percentage of voters that have participated nominating governors of soums and baghs, ii) proportion of population living in urban areas without official registration and iii) expert evaluation of conformity of Mongolian laws and regulations with international human rights treaties and conventions.

SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

28.1 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах		Goal 1. Reduce poverty and hunger					
Зорилт 1. Амьжиргааны доод түвшнээс доогуур орлоготой иргэдийн эзлэх хувь хэмжээг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 2 дахин бууруулах	<i>Target 1: Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is below the minimum living standard</i>	01) Ядуурлын түвшин /хувь/ ¹ 02) Ядуурлын гүнзгийрэлт /хувь/ ¹ 03) Үндэсний нийт хэрэглээнд хамгийн бага хэрэглээтэй хүн амын хэрэглээний эзлэх хувийн жин ¹ 04) Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /оны үнээр, мян.төг/* *	01) Poverty headcount ratio (percent) ¹ 02) Poverty gap ratio (percent) ¹ 03) Share of poorest quintile in national consumption ¹ 04) Per capita GDP (at current prices, thous. tog)**	35.2 10.1 7.2 2480.2	38.7 10.6 8.1 2449.0	39.2 11.3 7.8 3072.5	29.8 7.6 8.0 3886.7***
Зорилт 2. Хоол, тэжээлийн дуталтай хүн амын тоог 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 6 дахин бууруулах	<i>Target 2: Reduce by six times, between 1990 and 2015, the proportion of people who suffer from malnutrition</i>	05) 5 хүртэлх насны тураалтай хүүхдийн эзлэх хувь ² 06) 5 хүртэлх насны өсөлтийн хоцролттой хүүхдийн эзлэх хувь ² 07) 5 хүртэлх насны туранхай хүүхдийн эзлэх хувь ²	05) Prevalence of underweight children under age five ² 06) Prevalence of stunting /height for age/ children under age five ² 07) Prevalence of wasting /weight for height/ children under age five ²	4.7 15.9 2.3	...
Зорилт 3. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг дээшлүүлж, хөдөлмөрийн зах зээлд шилжиж буй залуучуудын ажилгүйдлийн түвшинг бууруулах	<i>Target 3: Increase employment rate of population, reduce youth unemployment rate who are newly entering to the labour market</i>	08) Ажиллах хүчний оролцооны түвшин / хувь/ 09) 15-24 насны залуучуудын ажилгүйдлийн түвшин /хувь/	08) Labour force participation rate (percent) 09) Unemployment rate of 15-24 year-olds (percent)	63.5 3.0	66.8 ³ 22.0 ³	61.6 ³ 19.5 ³	62.5 ³ 15.6 ³
Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших		Goal 2. Achieve universal primary education					
Зорилт 5. 2015 он гэхэд бүх хүүхдэд бага боловсрол олгох	<i>Target 5: Provide primary education for all children by 2015</i>	11) Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин 12) Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувь 13) 15-24 насны залуучуудын бичиг үсэг тайлагдалтын түвшин ⁴	11) Net enrolment ratio in primary education 12) Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5 13) Literacy rate of 15-24 year-olds ⁴	91.5 92.8 ...	94.3 89.9 ...	94.7 92.9 98.5	94.8 93.2 ...
Зорилго 3. Жендерийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх		Goal 3. Promote gender equality and empower women					
Зорилт 6. 2009 он гэхэд бага болон дунд боловсрол эзэмшигчдийн дунд, 2015 он гэхэд бүх шатны боловсролын байгууллагад суралцагчдын хүйсийн зохистой харьцааг хангах	<i>Target 6: Achieve appropriate sex ratio in primary and secondary education preferably by 2009, and in all levels of education institutions no later than 2015</i>	14) Бага боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа 15) Ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа 16) Дээд боловсрол эзэмшиж байгаа эмэгтэй, эрэгтэйчүүдийн тооны харьцаа	14) Ratio of girls to boys in primary education 15) Ratio of girls to boys in secondary education 16) Ratio of female to male students in tertiary education	0.97 1.08 1.54	0.96 1.07 1.52	0.96 1.07 1.48	0.95 1.06 1.43

БҮЛЭГ 28. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Зорилт 7. Цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын жендэрийн тэгш байдлыг хангах	Target 7: Ensure gender equality in wage employment	17) Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын дотор эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	17) Share of women in wage employment in the non-agricultural sector	53.0	48.8 ³	48.4 ³	47.6 ³
Зорилт 8. Улс төр, шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	Target 8: Increase participation of women in politics and decision-making levels	18) Улсын Их Хуралд сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 19) Улсын Их Хуралд нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	18) Proportion of seats held by women in the State Great Hural [Parliament] 19) Proportion of women candidates in parliamentary elections	3.9 18.5	3.9 -	3.9 -	3.9 -
Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах		Goal 4. Reduce child mortality					
Зорилт 9. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	Target 9: Reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the under-five mortality rate	20) Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/ 21) Нялхсын эндэгдлийн түвшин /1000 амьд төрөлт тутамд/ 22) Улаан бурхны эсрэг вакцинжуулалтад хамрагдсан хүүхдийн хувь	20) Under-five mortality rate (per 1000 live births) 21) Infant mortality rate (per 1000 live births) 22) Proportion of children immunized against measles	23 19 96.9	24 20 96.5	26 20 96.9	20 16 98.1
Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах		Goal 5. Improve maternal health					
Зорилт 10. Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг хүн бүрт хүргэж, эхийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	Target 10: Provide access to all individuals of appropriate age to required reproductive health services and reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the maternal mortality ratio	23) Эхийн эндэгдлийн түвшин /100 000 амьд төрөлт тутамд/ 24) Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь	23) Maternal mortality ratio (per 100 000 live births) 24) Proportion of births attended by skilled health personnel	49 99.8	81 99.8	47 99.8	49 99.8
Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах		Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases					
Зорилт 11. 2015 он гэхэд Хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, Дархлалын олдмол хомсдол /ДОХ/ өвчний халдварыг хязгаарлах, урьдчилан сэргийлэх	Target 11: Limit and prevent the spread of Human Immunodeficiency Virus (HIV) / Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) by 2015	25) Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах ХДХВ-ын халдварын тархалт / хувь/ 26) 15-24 насны залуучуудын дундах ХДХВ-ын халдварын тархалт /хувь/	25) HIV prevalence among pregnant women (percent) 26) HIV prevalence among population aged 15-24 years (percent)	0 0.0005	0 0.0005	0.003 0.0012	0.004 0.0005
Зорилт 12. 2015 он гэхэд сүрьеэ өвчний тархалтыг бууруулах	Target 12: Reverse the spread of tuberculosis by 2015	27) Сүрьеэ өвчний тархалт /100 000 хүн тутамд/** 28) Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин /100 000 хүн тутамд/**	27) Prevalence of tuberculosis (per 10 000 population)** 28) Incidences of tuberculosis (per 100 000 population)**	72 160	71 157	65 154	60 143

SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
		29) Сүрьеэгээс шалтгаалсан нас баралт /100 000 хүн тутамд/**	29) Death rates associated with tuberculosis (per 100 000 population)**	3	2	3	2
		30) Оношилгоо, эмчилгээний олон улсын стандартын хүрээнд сүрьеэг илрүүлж, эмчилсэн тохиолдлын хувь	30) Proportion of tuberculosis cases diagnosed and treated with international standard diagnostic and treatment methods (DOTS)	85.0	82.4	84.5	83.0

Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах

Goal 7. Ensure environmental sustainability

Зорилт 14. Тогтвортой хөгжлийн зарчмыг улсын хөгжлийн бодлого, хөтөлбөрт тусган хэрэгжүүлж, хот суурин, ялангуяа Улаанбаатар хотын агаарыг цэвэршүүлэх	Target 14: Integrate and implement the principles of sustainable development into country policies and programmes, reduce air pollution in urban areas, especially in Ulaanbaatar city	32) Ойт нутгийн эзлэх хувь 33) Тусгай хамгаалалтад авсан газар нутгийн эзлэх хувь 34) Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн давхар ислийн ялгаралт /тонн/хүн ⁵ 35) Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн өвлийн хоногийн дундаж агууламж /мкг/м ³ / 36) Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн өвлийн дундаж агууламж /мкг/м ³	32) Proportion of forest area 33) Proportion of special protected area 34) Carbon dioxide emissions per capita (ton/person) ⁵ 35) Average daily concentration of nitrogen dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m ³) 36) Average concentration of sulphure dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m ³)	7.7 13.4 6.02 34.0 26.0	7.7 13.4 6.02 39.0 34.0	7.7 13.4 7.01 52.0 63.0	7.7 13.4 7.08 76.5**** 78.4****
Зорилт 15. Гол, горхины усны эхийг хамгаалж, нөхөн сэргээх замаар ширгэлтийг багасгах	Target 15: Reduce the shrinking process of rivers and streams by protecting and rehabilitating their sources	37)Хамгаалалтад авсан гол мөрний усны урсац бүрэлдэх ундаргын эхийн эзлэх хувь 38) Хамгаалалт барьж тохижуулсан усны эх үүсвэр, булаг шандын эхийн тоо	37) Proportion of protected surface water sources 38) Number of protected and rehabilitated water sources	44.0 163	77.0 167	90.6 145	92.0 145

Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх

Goal 8: Develop a global partnership for development

Зорилт 18. Худалдааны болон санхүүгийн тогтолцоог хөгжүүлэх замаар Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг хангах таатай нөхцөл бүрдүүлэх	Target 18: Create favorable condition for achieving MDGs through developing trade and financial system	42) Үндэсний нийт орлогод худалдааны хүчин чадлыг бий болгоход туслахаар үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь* 43) Нийгмийн суурь үйлчилгээнд үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	42) Proportion of Official Development Assistance (ODA) provided to help build trade capacity* 43) Proportion of ODA to basic social services	0.0060 24.4	0.0530 54.0	0.0279 19.5	0.0126**** 25.9
--	--	---	--	----------------	----------------	----------------	--------------------

БҮЛЭГ 28. МОНГОЛ УЛСЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
		44) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд экспорт (бараа үйлчилгээний)-ын эзлэх хувь*	44) Percentage of exports of goods and services in Gross domestic product (GDP)*	54.0	50.3	54.7	63.5***
		45) Санхүүгийн гүнзгийрэл: Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, нийт мөнгөний харьцаа*	45) Financial deepening (ratio of money supply to GDP)*	34.6	43.7	55.6	59.2***
Зорилт 19. Далайд гарцгүй Монгол Улсын онцгой хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан илүү тааламжтай нөхцөлөөр далайд гарцтай болох, гадаадад дамжин өнгөрөх тээврийн үр ашгийг дээшлүүлэх, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх тээврийг өргөжүүлэх	Target 19: Address special needs of Mongolia as a landlocked country through negotiation for favorable terms for access to the sea, improve the efficiency of transit transportation through the territories of foreign countries, and increase transit transportation through the territory of Mongolia	46) Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь*	46) Proportion of ODA in Gross National Income*	3.4	4.8	2.7	1.4***
		47) Төмөр замын ачаа тээвэрлэлтэд дамжин өнгөрөх ачааны эзлэх хувь	47) Proportion of transit freight in railway transportation	16.0	16.2	13.8	10.2
Зорилт 20. Урт хугацаанд гадаад, дотоод өрийн тогтвортой байдлыг хангах үүднээс өрийн стратегийг бий болгох, үндэсний болон олон улсад хэрэглэж байгаа арга хэрэгслийг судалж, Монгол Улсын төсөв, эдийн засагт хүндрэл учруулахгүйгээр өрийг зохицуулан шийдвэрлэж байх	Target 20: Develop a debt strategy to ensure sustainability of external and internal debts for long time, study methods applied nationally and internationally to coordinate and resolve debt issues without negative affects on the state budget and economy of Mongolia	48) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь*	48) Proportion of Government external debt in GDP*	31.1	39.6	27.5	24.5***
		49) Экспортод (бараа үйлчилгээний) Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь	49) Proportion of Government external debt in exports of goods and services	57.6	78.7	50.2	38.6***
		50) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн эзлэх хувь	50) Proportion of external debt in Government revenue	94.0	132.7	76.3	86.5
		51) Экспортод бараа үйлчилгээний Засгийн газрын гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	51) Government external debt service as a percentage of exports of goods and services	2.0	3.7	4.0	1.5***
		52) Засгийн газрын орлогод гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	52) Proportion of external debt service in Government revenue	3.6	6.3	6.1	3.4
Зорилт 21. Мэдээлэл холбооны шинэ технологийг хөгжүүлэх, "Мэдээлэлжсэн нийгэм" байгуулах	Target 21: Development of new information communication technologies and building of an Information Society	53) Суурин утасны цэгийн тоо /1000 хүн тутамд/**	53) Telephone lines (per 1000 population)**	57	53	52	47
		54) Интернет байнгын хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/**	54) Internet users (per 1000 population)**	16	39	73	164
		55) Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо /1000 хүн тутамд/**	55) Cellular subscribers (per 1000 population)**	661	821	925	1056

SECTION 28. INDICATORS OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS IN MONGOLIA

(Хүснэгт 28.1-ийн үргэлжлэл Table 28.1 continuation)

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2008	2009	2010	2011
Зорилго 9 . Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх		Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance					
Зорилт 22. Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалыг хүндэтгэн сахиж, хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөг хангаж, олон нийтэд мэдээллийг чөлөөтэй олж авах боломж олгох	<i>Target 22: Fully respect and uphold the Universal Declaration of Human Rights, ensure the freedom of media, and provide the public with free access to information</i>	56) Хүний хөгжлийн индекс* 58) Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн бодит биелэлт /хувь/ 59) Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлж буй өмгөөлөгчдийн тоо 61) Төсөв түүний зарцуулалтын тайланг веб хуудсандаа тогтмол байрлуулдаг төрийн байгууллагын тоо	56) Human Development Index* 58) Percentage of implementation/enforcement of judicial decisions 59) Number of attorneys that provide services to citizens who are not able to pay for such services 61) Number of state organizations that regularly place reports of their budgets and expenditures on their websites	0.745 73.4 431 70	0.750 70.8 340 83	0.756 51.9 471 88	0.769*** 72.3 405 165
Зорилт 23. Ардчиллын үндсэн зарчим, хэв маягийг амьдралд хэвшүүлэх	<i>Target 23: Mainstream democratic principles and practices into life</i>	63) Улсын төсвийн төслийг боловсруулах, батлах үед саналаа албан ёсоор ирүүлсэн иргэний нийгмийн байгууллагын тоо	63) Number of civil society organizations that have officially expressed their views in the process of developing and approving the state budget	2	2	1	1
Зорилт 24. Авлигыг үл тэвчих уур амьсгалыг нийгмийн бүх хүрээнд бий болгон хэвшүүлэх	<i>Target 24: Develop a zero-tolerance environment to corruption in all spheres of society</i>	65) Авлигын индекс ⁶ 66) Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаарх төсөөлөл ⁷	65) Index of corruption ⁶ 66) Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions ⁷	... 4.09	0.64 3.95	... 4.07	0.63 4.07

Тайлбар: * ДНБ/ҮНО-ыг тодотгон тооцсон учир өөрчлөгдөв
 ** Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгол хийв
 *** Урьдчилсан гүйцэтгэл
 **** 2010 оны 7 дугаар сараас эхлэн агаарын чанарыг хэмжих харуулын тоо нэмэгдсэн
 ... Мэдээлэл байхгүй
 - Гүйцэтгэл байхгүй

Note: * Changed due to the GDP/GNI revision
 ** Adjusted based on results of population and housing census 2010
 *** Preliminary result
 **** Since July 2010, the number of posts for estimation air quality has increased
 ... Not available
 - Not applicable

Эх үүсвэр: ¹ Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, ҮСХ
² Хүүхэд хөгжил судалгаа, ҮСХ
³ Ажиллах хүчний судалгаа, ҮСХ
⁴ Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллого, ҮСХ
⁵ Агаарын бохирдлын судалгаа, БОАЖЯ
⁶ Авлигын индексийн судалгаа, АТГ
⁷ Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаарх төсөөллийн судалгаа, АТГ

Source: ¹ Household Socio Economic Survey, NSO
² Multiple indicator cluster survey, NSO
³ Labour Force survey, NSO
⁴ Population and housing census 2010, NSO
⁵ Air Pollution Survey, MNET
⁶ Corruption index survey, IAAC
⁷ Public perception of corruption in political and law enforcement organization survey, IAAC

ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Энэ бүлгийн үзүүлэлтүүдийг Дэлхийн Банкнаас нийтлүүлсэн “Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт 2011” эмхтгэлээс авч бэлтгэв. Дэлхийн улс орнуудын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн гол үзүүлэлтүүдийг дэлхий, бүс нутаг болон бүс нутгийн хөгжлийг тодорхойлогч сонгогдсон орнуудаар харуулав. Бусад орнуудтай харьцуулах боломжийг хангах зорилгоор Монгол улсын үзүүлэлтүүдийг мөн орууллаа.

Дэлхийн Банк улс орнуудын үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэгдсэн ҮНО-ын үзүүлэлтийг ам.долларт шилжүүлэхдээ Атласын аргыг ашиглан тооцдог бөгөөд нэг хүнд ногдох хэмжээг нь улс орнуудыг ангилах, зээлжих эрхийг тодорхойлоход ашиглаж байна. Нэг хүнд ногдох үзүүлэлтийг тооцохдоо жилийн дундаж хүн амын тоог үндэслэв. Улс орнуудын эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг бүс нутаг, үүний дотор бүс нутгийн хөгжлийг хүн ам, эдийн засгийн агуулгаар тодорхойлогч гол орнуудаар, мөн ДНБ-ийг салбар, эцсийн ашиглалтын бүтцээр харуулав.

Өнөөдөр дэлхийд 6.71 тэрбум орчим хүн амьдарч байгаагийн 83.5 хувийг бага, дунд, 16.5 хувийг өндөр орлоготой орнуудын хүн ам эзэлж байна. Гэвч дэлхийн нийт үйлдвэрлэлтийн 80 гаруй хувийг харьцангуй цөөн хүн амтай, өндөр орлоготой орнууд үйлдвэрлэж, улс орнуудын хөгжлийн түвшин эрс ялгаатай хэвээр байна. 2000 оны 9 дүгээр сард болсон НҮБ-ын Дээд хэмжээний уулзалтад дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцож “Мянганы Тунхаг” хэмээх түүхэн баримт бичгийг баталж, 2015 он хүртлэх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн холбогдолтой тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан, хөгжил дэвшилд хүрэх найман үндсэн зорилт, арван найман гол асуудал, дөчин найман шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлсон. Дэлхийн улс орнуудын нийгэм, эдийн засгийн нийтлэг болон өвөрмөц онцлогийг харгалзан үзэх шаардлагад нийцүүлэн Мянганы хөгжлийн дээрх зорилтуудыг өргөжүүлж, эдүгээ 8 зорилго, 21 зорилт, 60 шалгуур үзүүлэлттэйгээр шинэчлэгдэн батлагдаж, 2008 оны 1 дүгээр сарын 15-наас эхлэн мөрдөж байна. Шалгуур үзүүлэлтүүдээр хөгжлийг хэмжих болсон тул бүс нутаг, бүс нутгуудын гол орнуудын харьцуулалтыг энэ бүлэгт мөн багтаав.

Үзүүлэлтүүдийн шаардлагатай тайлбарыг холбогдох хүснэгтийн дор оруулсан болно.

Тэмдэглэгээний тайлбар:

- w** жигнэсэн дундаж
- s** энгийн нийлбэр
- t** орхигдсон мэдээллийг нөхөж тооцсон дүн
- m** медиан

¹ Дэлхийн амын тоо 2009 оны байдлаар тусгагдав. НҮБ-аас тооцосоноор 2011 оны 10 дугаар сарын 31-нд дэлхийн хүн ам 7 тэрбумд хүрэв.

WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

The data presented in this section is compiled from the "World Development Indicators – 2011", published by the World Bank. The section shows key development indicators on society and economy of countries around the world by the world and regions and selected major countries playing key roles in their respective regions. In addition, data of Mongolia is included allowing international comparisons.

When calculating GNI in U.S. dollars from GNI reported in national currencies, the World Bank follows the World Bank Atlas conversion method. GNI per capita is used to classify economies and determine their borrowing eligibility for analytical purposes. GNI per capita is GNI divided by midyear population. This section contains economic statistics of countries by regions and by some major economies of a region selected in terms of their population and economic size. The GDP is shown by industries and expenditure components.

It is estimated that the current population of the world is over 6.71 billion, of which 83.5 percent live in low and middle-income countries and the remaining 16.5 percent in high income countries. Over 80 percent of total world output are produced in high income countries in where a relatively small population resides. There are still great development differences between countries around the world.

In September 2000, heads of states and governments from 189 nations around the world took part in the UN Summit where they adopted a historic document - the Millennium Declaration that comprised most pressing issues to be addressed by 2015 in the areas of health, education, environment, and global partnership for development and whereby 8 goals, main 18 targets, and 48 indicators were identified. To respond to socio-economic common and peculiar features of the nations, the MDG framework was revised effective from 15 January 2008 and 8 goals, 21 targets and 60 indicators were adopted accordingly. Since the indicators are used to measure the development of countries, this section provides comparisons between countries and regions.

Necessary notes for symbols of indicators in this section are provided beneath relevant tables.

Explanation of symbols:

w weighted averages

s simple totals

t averages include gap filled estimates for missing data

m median

¹ World population figure as of 2009. According to the United Nations, world population reached 7 billion on 31 October 2011.

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2009 онд

SIZE OF ECONOMY, as of 2009

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая <i>Population mln</i>	Газар нутаг, мян.км ² <i>Surface area thous sq.km</i>	Хүн амын нягтрал, 1 кв.хүн/ км ² <i>Population density people per sq.km</i>	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) <i>GNI</i>		Нэг хүнд ногдох ҮНО <i>GNI per capita</i>		ДНБ-ний жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь <i>GDP % growth 2008-2009</i>	
					тэрбум ам.доллар <i>bln.USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>	ам.доллар <i>USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>		
1	Афганистан	Afghanistan	30	652	46	9.1	125	310	207	40.8
2	Албани	Albania	3	29	115	12.6	114	4 000	116	2.5
3	Алжир	Algeria	35	2 382	15	154.2	49	4 420	112	2.1
4	Ангол	Angola	18	1 247	15	69.4	63	3 750	123	0.7
5	Аргентин	Argentina	40	2 780	15	304.1	29	7 550	85	0.9
6	Армен	Armenia	3	30	108	9.5	124	3 100	131	-14.4
7	Австрали	Australia	22	7 741	3	957.5	15	43 770	23	1.3
8	Австри	Austria	8	84	101	388.5	25	46 450	17	-3.9
9	Азербейджан	Azerbaijan	9	87	106	42.5	76	4 840	106	9.3
10	АНУ	United States	307	9 832	34	14233.5	1	46 360	18	-2.6
11	Арабын Нэгдсэн Эмират	United Arab Emirates	5	84	55i	-0.7
12	Баруун эрэг, Газын зурвас	West Bank and Gaza	4	6	672l
13	БНХАУ	China	1 331	9 600	143	4856.2	3	3 650	125	9.1
14	Бангладеш	Bangladesh	162	144	1 246	93.5	57	580	189	5.7
15	Белорусь	Belarus	10	208	48	53.7	68	5 560	100	1.4
16	Бельги	Belgium	11	31	356	488.4	19	45 270	20	-2.8
17	Бенин	Benin	9	113	81	6.7	138	750	182	3.8
18	Боливи	Bolivia	10	1 099	9	16.1	105	1 630	155	3.4
19	Босни Герцоговин	Bosnia and Herzegovina	4	51	74	17.7	103	4 700	107	-2.9
20	Бостван	Botswana	2	582	3	12.2	117	6 260	92	-3.7
21	Бразил	Brazil	194	8 515	23	1564.2	8	8 070	83	-0.6
22	Болгар	Bulgaria	8	111	70	46.0	73	6 060	95	-4.9
23	Буркина Фасо	Burkina Faso	16	274	58	8.0	133	510	190	3.5
24	Бурунди	Burundi	8	28	323	1.2	186	150	213	3.5
25	БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	24	121	199f
26	БНСУ	Korea, Rep.	49	100	503	966.6	13	19 830	54	0.2
27	Венесуэл	Venezuela, RB	28	912	32	286.4	30	10 090	74	-3.3
28	Вьетнам	Vietnam	87	331	281	87.7	59	1 000b	171	5.3
29	Гонконг /БНХАУ/	Hong Kong, China	7	1	6 721	221.1	37	31 570	40	-2.8
30	Габон	Gabon	1	268	6	10.9	120	7 370	86	-0.1
31	Гамби	Gambia, The	2	11	171	0.7	196	440	196	4.6
32	Гүрж	Georgia	4	70	61	11.1d	118	2530d	140	-3.9d
33	Гана	Ghana	24	239	105	28.4	87	1 190e	162	4.7
34	Грек	Greece	11	132	88	327.7	27	29 040	42	-2.0
35	Гватемали	Guatemala	14	109	131	37.2	81	2 650	138	0.6
36	Гвиней	Guinea	10	246	41	3.8	162	370	202	-0.3
37	Гвиней Биссау	Guinea-Bissau	2	36	57	0.8	194	510	190	3.0
38	Гайти	Haiti	10	28	364f	2.9
39	Гондурас	Honduras	7	112	67	13.5	111	1 800	153	-1.9
40	Дани	Denmark	6	43	130	326.5	28	59 060	9	-4.9
41	Доминикан	Dominican Republic	10	49	209	45.9	74	4 550	110	3.5
42	Египет	Egypt, Arab Rep.	83	1 001	83	172.1	45	2 070	148	4.6
43	Замби	Zambia	13	753	17	12.5	115	960	176	6.4
44	Зимбабе	Zimbabwe	13	391	32	4.6	154	360	203	5.7
45	Иемен	Yemen, Rep.	24	528	45	25.0	90	1 060	169	3.8
46	Индонез	Indonesia	230	1 905	127	471.0	20	2 050	149	4.5
47	Иран	Iran, Islamic Rep.	73	1 745	45	330.6	26	4 530	111	1.8
48	Ирак	Iraq	31	438	72	69.7	62	2 210	146	4.2
49	Ирланд	Ireland	4	70	65	197.1	39	44 280	22	-7.1

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая <i>Population mln</i>	Газар нутаг, мян.км ² <i>Surface area thous sq.km</i>	Хүн амын нягтрал, 1 кв.хүн/ км ² <i>Population density people per sq.km</i>	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) <i>GNI</i>		Нэг хүнд ногдох ҮНО <i>GNI per capita</i>		ДНБ-ний жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь <i>GDP % growth 2008-2009</i>	
					тэрбум ам.доллар <i>bln.USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>	ам.доллар <i>USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>		
50	Израйл	<i>Israel</i>	7	22	344	192.0	40	25 790	46	0.8
51	Итали	<i>Italy</i>	60	301	205	2114.5	7	35 110	35	-5.0
52	Иордан	<i>Jordan</i>	6	89	67	23.7	92	3 980b	117	2.3
53	Испани	<i>Spain</i>	46	505	92	1476.2	9	32 120	39	-3.6
54	Их Британи	<i>United Kingdom</i>	62	244	256	2558.1	6	41 370	29	-4.9
55	Камбодж	<i>Cambodia</i>	15	181	84	9.7	123	650	185	-1.9
56	Камерун	<i>Cameroon</i>	20	475	41	23.2	93	1 190	162	2.0
57	Канад	<i>Canada</i>	34	9 985	4	1416.4	10	41 980	28	-2.5
58	Колумби	<i>Colombia</i>	46	1 142	41	227.8	36	4 990	103	0.8
59	Конго /Ардчилсан/	<i>Congo, Dem. Rep.</i>	66	2 345	29	10.6	121	160	211	2.7
60	Конго /БН/	<i>Congo, Rep.</i>	4	342	11	7.7	135	2 080	147	7.6
61	КостаРика	<i>Costa Rica</i>	5	51	90	28.7	86	6 260	92	-1.5
62	Котивор /Зааны ясан эрэг/	<i>Cote d'Ivoire</i>	21	322	66	22.5	95	1 070	168	3.6
63	Куба	<i>Cuba</i>	11	110	105	62.2	65	5 550	98	4.3
64	Казакстан	<i>Kazakhstan</i>	16	2 725	6	110.0	55	6 920	89	1.2
65	Кени	<i>Kenya</i>	40	580	70	30.3	84	760	181	2.6
66	Кувейт	<i>Kuwait</i>	3	18	157	117.0	50	43 930	10	4.4
67	Киргиз	<i>Kyrgyz Republic</i>	5	200	28	4.6	153	870	179	2.3
68	Лаос	<i>Lao PDR</i>	6	237	27	5.6	146	880	178	6.4
69	Латви	<i>Latvia</i>	2	65	36	27.9	88	12 390	68	-18.0
70	Ливан	<i>Lebanon</i>	4	10	413	34.1	82	8 060	84	9.0
71	Лесото	<i>Lesotho</i>	2	30	68	2.0	175	980b	175	0.9
72	Либериа	<i>Liberia</i>	4	111	41	0.7	197	160	211	4.6
73	Ливи	<i>Libya</i>	6	1 760	4	77.2	61	12 020	71	2.1
74	Литви	<i>Lithuania</i>	3	65	53	38.1	80	11 410	72	-15.0
75	Македон	<i>Macedonia, БНЮУ</i>	2	26	81	9.0	128	4 400	113	-0.7
76	Мадагаскар	<i>Madagascar</i>	20	587	34	8.5	131	430	200	-3.7
77	Малави	<i>Malawi</i>	15	118	162	4.4	156	290	210	7.6
78	Малайз	<i>Malaysia</i>	27	331	84	201.8	38	7 350	87	-1.7
79	Мали	<i>Mali</i>	13	1 240	11	8.9	129	680	184	4.3
80	Мавритани	<i>Mauritania</i>	3	1 031	3	3.3	166	990	174	-1.1
81	Маврикий	<i>Mauritius</i>	1	2	628	9.2	127	7 250	88	2.1
82	Мексик	<i>Mexico</i>	107	1 964	55	962.1	14	8 960	78	-6.5
83	Молдав	<i>Moldova</i>	4	34	110	5.6g	145	1 560g	157	-6.5g
84	Монгол	<i>Mongolia</i>	3m	1 564	2	4.4	157	1 630	155	-1.6
85	Марокко	<i>Morocco</i>	32	447	72	89.9h	58	2 770h	136	4.9h
86	Мозамбик	<i>Mozambique</i>	23	799	29	10.0	122	440	196	6.3
87	Мьянмар	<i>Myanmar</i>	50	677	77f
88	Намиби	<i>Namibia</i>	2	824	3	9.3	126	4 270	114	-0.8
89	Непал	<i>Nepal</i>	29	147	205	13.0	113	440	196	4.7
90	Недерланд	<i>Netherlands</i>	17	42	490	801.1	16	48 460	15	-4.0
91	Никарагуа	<i>Nicaragua</i>	6	130	48	5.7	144	1 000	171	-5.6
92	Нигер	<i>Niger</i>	15	1 267	12	5.2	148	340	204	1.0
93	Нигерия	<i>Nigeria</i>	155	924	170	184.7	42	1 190	162	5.6
94	Норвеги	<i>Norway</i>	5	324	16	408.5	24	84 640	3	-1.6
95	Оман	<i>Oman</i>	3	310	9	49.8	69	17 890	56	12.8
96	ОХУ	<i>Russian Federation</i>	142	17 098	9	1324.4	12	9 340	76	-7.9
97	ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	49	1 219	41	284.3	31	5 760	97	-1.8
98	Пакистан	<i>Pakistan</i>	170	796	220	169.8	46	1 000	171	3.6
99	Панама	<i>Panama</i>	3	75	46	22.7	94	6 570	91	2.4
100	Папуа Гвиней	<i>Papua New Guinea</i>	7	463	15	7.9	134	1 180	165	4.5
101	Парагвай	<i>Paraguay</i>	6	407	16	14.3	108	2 250	145	-3.8
102	Перу	<i>Peru</i>	29	1 285	23	122.4	54	4 200	115	0.9

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая <i>Population mln</i>	Газар нутаг, мян.км ² <i>Surface area thous sq.km</i>	Хүн амын нягтрал, 1 кв.хүн/ км ² <i>Population density people per sq.km</i>	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) <i>GNI</i>		Нэг хүнд ногдох ҮНО <i>GNI per capita</i>		ДНБ-ний жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь <i>GDP % growth 2008-2009</i>	
					тэрбум ам.доллар <i>bln.USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>	ам.доллар <i>USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>		
103	Польш	Poland	38	313	125	467.6	21	12 260	69	1.7
104	Португали	Portugal	11	92	116	232.9	35	21 910	51	-2.6
105	Пуэрто-Рико	Puerto Rico	4	9	447
106	Румын	Romania	21	238	93	178.9	44	8 330	81	-8.5
107	Руанда	Rwanda	10	26	405	4.9	150	490	193	4.1
108	Саудын Араб	Saudi Arabia	25	2 000j	13	436.9	23	17 210	58	0.6
109	Сенегал	Senegal	13	197	65	13.1	112	1 040	170	2.2
110	Сьерра Леон	Sierra Leone	6	72	80	1.9	178	340	204	4.0
111	Сингапур	Singapore	5	1	7 125	185.7	41	37 220	33	-1.3
112	Словак	Slovak Republic	5	49	113	87.4	60	16 130	60	-6.2
113	Словени	Slovenia	2	20	101	48.1	72	23 520	49	-7.8
114	Сомали	Somalia	9	638	15f
115	Судан	Sudan	42	2 506	18	51.5	70	1 220	160	4.5
116	Сири	Syrian Arab Republic	21	185	115	50.9	71	2 410	144	4.0
117	Таджикистан	Tajikistan	7	143	50	4.8	151	700	183	3.4
118	Тайланд	Thailand	68	513	133	254.7	32	3 760	122	-2.2
119	Танзани	Tanzania	44	947	49	21.4k	97	500k	192	6.0k
120	Того	Togo	7	57	122	2.9	168	440	196	2.5
121	Тринидад Тобаго	Trinidad and Tobago	1	5	261	22.4	96	16 700	59	-3.0
122	Тунис	Tunisia	10	164	67	38.9	78	3 720	124	3.1
123	Турк	Turkey	75	784	97	652.4	17	8 720	79	-4.7
124	Туркменстан	Turkmenistan	5	488	11	17.5	104	3 420	126	8.0
125	ТАБНУ /Төв Африк/	Central African Republic	4	623	7	2.0	177	450	195	2.4
126	Уганда	Uganda	33	241	166	15.2	106	460	194	7.1
127	Украин	Ukraine	46	604	79	128.9	52	2 800	135	-15.1
128	Уругвай	Uruguay	3	176	19	30.2	85	9 010	77	2.9
129	Узбекистан	Uzbekistan	28	447	65	30.6	83	1 100	167	8.1
130	Унгар	Hungary	10	93	112	130.1	51	12 980	66	-6.3
131	Филиппин	Philippines	92	300	308	164.6	47	1 790	154	1.1
132	Финлянд	Finland	5	338	18	245.3	33	45 940	19	-8.0
133	Франц	France	63c	549c	114c	2750.9	5	42 620	25	-2.6
134	ХБНГУ	Germany	82	357	235	3476.1	4	42 450	26	-4.7
135	Хорват	Croatia	4	57	79	61.0	66	13 770	65	-5.8
136	Чад	Chad	11	1 284	9	6.7	139	600	187	-1.6
137	Чили	Chile	17	756	23	160.7	48	9 470	75	-1.5
138	Чех	Czech Republic	10	79	136	181.6	43	17 310	57	-4.2
139	Шинэ Зеланд	New Zealand	4	268	16	124.3	53	28 810	43	-0.4
140	Шри Ланка	Sri Lanka	20	66	324	40.4	77	1 990	151	3.5
141	Швед	Sweden	9	450	23	454.4	22	48 840	14	-5.1
142	Швейцари	Switzerland	8	41	193	505.8	18	65 430	8	-1.9
143	Швазиланд	Swaziland	1	17	69	2.9	167	2 470	143	1.2
144	Эквадор	Ecuador	14	256	55	54.1	67	3970b	118	0.4
145	Эл Сальвадор	El Salvador	6	21	297	20.8	100	3 370	127	-3.5
146	Эритрея	Eritrea	5	118	50	1.6	180	320	207	3.6
147	Эстони	Estonia	1	45	32	18.9	102	14 060	63	-14.1
148	Этопия	Ethiopia	83	1 104	83	27.2	89	330	206	8.7
149	Энэтхэг	India	1 115	3 287	389	1405.7	11	1 220	160	9.1
150	Ямайка	Jamaica	3	11	249	12.4	116	4590.0	109	-3.0
151	Япон	Japan	128	378	350	4857.2	2	38 080	32	-5.2

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

(Хүснэгт 29.1-ийн үргэлжлэл Table 29.1 continuation)

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая <i>Population mln</i>	Газар нутаг, мян.км ² <i>Surface area thous sq.km</i>	Хүн амын нягтрал, 1 кв.хүн/ км ² <i>Population density people per sq.km</i>	Үндэсний нийт орлого (ҮНО) <i>GNI</i>		Нэг хүнд ногдох ҮНО <i>GNI per capita</i>		ДНБ-ний жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь <i>GDP % growth 2008-2009</i>
					тэрбум ам.доллар <i>bln.USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>	ам.доллар <i>USD</i>	Эзлэх байр <i>Rank</i>	
ДЭЛХИЙ Бага ба дунд орлоготой орнууд	WORLD Low & Middle income countries	6 775s 5 659	134 123s 98 396	52w 59	59162.8t 16792.6		8 732w 2 968	-1.9w 2.7	
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	<i>East Asia & Pacific countries</i>	1 944	16 302	123	6148.6		3 163	7.4	
Европ, Төв Ази	<i>Europe and Central Asia</i>	404	23 549	18	2745.8		6 793	-5.8	
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	<i>Latin America & Caribbean countries</i>	572	20 394	28	4011.3		7 007	-1.9	
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	<i>Middle East & N. African countries</i>	331	8 778	38	1190.2		3 597	3.4	
Өмнөд Азийн орнууд	<i>South Asian countries</i>	1 568	5 131	329	1735.4		1 107	8.1	
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	<i>Sub-Saharan African countries</i>	840	24 242	36	944.2		1 125	1.7	
Өндөр орлоготой орнууд	<i>High income countries</i>	1 117	35 727	33	42417.7		37 990	-3.3	

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 1.1
Source: World development indicators, 2011: Table 1.1

Тэмдэглэл:

- Регрессийн аргаар тооцсон. Бусад үзүүлэлтийн хувьд Олон улсын өртгийн зэрэгцүүлэлтийн 2005 оны хөтөлбөрийн суурь тооцоог тархааж тооцсон.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн дундаас бага орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Францын Гаяна, Гваделоп, Мартин, Ренеоны тоо ороогүй.
- Абхаз, Осетын тоо ороогүй.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн бага орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Бага орлоготой орноор тооцсон.
- Транснистригийн тоо ороогүй.
- Хуучнаар Испаны Сахарыг оруулсан.
- Өндөр орлоготой орноор тооцсон.
- Урьдчилсан байдлаар тооцсон.
- Зөвхөн эх газрын Танзани улсын тооцоонд хамаарна.
- Дундаас бага орлоготой орноор тооцсон.
- Дэлхийн Банкнаас тооцож гаргав. ҮСХ-ны мэдээгээр Монгол Улсын суурин хүн ам 2011оны байдлаар 2.7 сая байна.
- с.энгийн нийлбэр
- жигнэсэн дундаж

Notes:

- Based on regression; others are extrapolated from 2005 International Comparison Program benchmark estimates.
- Included in the aggregates for lower middle-income economies based on earlier data.
- Excludes the French overseas departments of French Guiana, Guadeloupe, Martinique, and Reunion.
- Excludes Abkhazia and South Ossetia.
- Included in the aggregates for low-income economies based on earlier data.
- Estimated to be low income (\$995 or less).
- Excludes Transnistria.
- Includes Former Spanish Sahara.
- Estimated to be high income (\$12,196 or more).
- Provisional estimate.
- Covers mainland Tanzania only.
- Estimated to be lower middle income (\$996-3,945).
- Figure estimated by World Bank. According to data by the NSO, Mongolian resident population is 2.7 million as of 2011.
- simple totals
- weighted averages

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД |

29.2 ДЭЛХИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ ДАХЬ ОРОЛЦОО, ДНБ-д эзлэх хувиар

INTEGRATION WITH THE GLOBAL ECONOMY, % of GDP

Бүс	Regions	Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт ба ДНБ харьцаа %-иар			Хувийн хөрөнгийн нийт урсгал		Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт		
		Trade in goods % of GDP			Gross private capital flows		Foreign direct investment		
		1990	2005	2009	1990	2005	Цэвэр гадагшаа урсгал Net outflows	Цэвэр дотогшоо урсгал Net inflows	Цэвэр гадагшаа урсгал Net outflows
ДЭЛХИЙ	WORLD	32.3w	47.3w	42.8w	10.3w	32.4w	1.2w	1.8w	2.1w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income	32.3	43.9	42.0	11.0	37.2	1.4	2.0	2.8
Үүнээс:	Of which:								
АНУ	United States	15.8	21.2	18.8	5.6	14.4	0.6	1.0	1.9
Япон	Japan	17.3	24.5	22.3	5.4	15.9	1.7	0.2	1.5
ХБНГУ	Germany	45.5	62.4	62.0	10.2	30.7	1.4	1.2	1.8
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income	32.5	59.2	44.8	5.9	13.1	0.1	2.2	0.9
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific	47.1	74.6	51.5	5.0	11.4	0.2	1.6	1.0
Үүнээс:	Of which:								
Монгол	Mongolia	75.7	117.1	96.0	26.0	26.1	0.0	14.8	1.3
БНХАУ	China	32.5	63.6	44.3	2.5	10.9	0.2	1.6	0.9
БНАСАУ	Korea, D.R.
Вьетнам	Vietnam	79.7	129.9	141.0	..	8.3	..	8.4	0.8
Индонез	Indonesia	41.5	54.2	39.1	4.1	7.2	0.0	0.9	0.5
Лаос	Lao PDR	30.5	43.6	37.0	3.7	..	0.0	5.4	0.0
Малайз	Malaysia	133.4	196.1	145.7	10.3	24.1	0.0	0.7	4.2
Тайланд	Thailand	65.7	129.3	108.5	13.5	12.6	0.2	1.9	1.6
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	16.5	31.2	31.0	1.4	5.4	0.0	2.3	0.9
Үүнээс:	Of which:								
Афганистан	Afghanistan	..	51.4	31.3	1.3	..
Бангладеш	Bangladesh	17.6	38.5	41.3	0.9	2.9	0.0	0.8	0.0
Пакистан	Pakistan	32.6	37.3	30.5	4.2	4.3	0.0	1.5	0.0
Энэтхэг	India	13.1	28.5	29.9	0.8	5.9	0.0	2.5	1.1
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	49.7	68.6	48.3	5.3	20.3	0.0	3.3	2.0
Үүнээс:	Of which:								
ОХУ	Russian Federation	..	48.3	40.2	..	19.6	..	3.0	3.6
Польш	Poland	43.9	62.7	65.4	11.0	13.6	0.0	3.2	1.2
Турк	Turkey	23.4	52.4	39.5	4.3	14.8	0.0	1.4	0.3
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	23.2	44.2	33.6	7.9	9.8	0.1	1.9	0.3
Үүнээс:	Of which:								
Аргентин	Argentina	11.6	37.5	30.7	8.2	9.1	0.0	1.3	0.2
Бразил	Brazil	11.7	24.6	18.0	1.9	5.9	0.1	1.6	-0.6
Мексик	Mexico	32.1	58.0	53.9	9.2	7.7	0.0	1.7	0.9
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	43.5	57.6	53.5	5.0	..	0.0	2.6	..
Үүнээс:	Of which:								
Египет	Egypt, Arab Rep.	36.8	34.1	36.1	6.8	16.4	0.0	3.6	0.3
Иран	Iran, Islamic Rep.	34.2	48.5	38.8	2.7	..	0.0	0.9	..
Саудын Араб	Saudi Arabia	58.6	77.7	76.6	8.8	31.6	0.0	2.8	0.6
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	41.9	57.8	52.7	5.1	14.2	0.0	3.1	0.2
Үүнээс:	Of which:								
Нигери	Nigeria	67.5	60.2	52.9	5.9	25.4	0.0	3.3	0.1
ӨАБНУ	South Africa	37.4	47.7	47.6	2.4	10.6	0.0	1.9	0.5

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011 Хүснэгт 6.1
Source: World development indicators, 2011, Table 6.1

SECTION 29. WORLD DEVELOPMENT INDICATORS

29.3 ХӨГЖЛИЙН ТУСПАЛЦААНЫ ХОРООНЫ ГИШҮҮН ОРНУУДААС 2009 ОНД ХУВААРИЛСАН ЦЭВЭР ТУСПАМЖ, бүсээр

DISTRIBUTION OF NET AID BY DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE MEMBERS, 2009, by regions

		сая ам.доллар USD millions					
Бүс	Regions	Бүгд Total	АНУ USA	Япон Japan	Франц France	ХБНГУ Germany	Их Британи United Kingdom
ДЭЛХИЙ	WORLD	96623.9s	25173.7s	6001.2s	7019.4s	7096.7s	7657.0s
Бага орлоготой орнууд	Low income countries	27536.0	7 955.5	1 553.4	993.6	1 702.3	2 622.5
Дунд орлоготой орнууд	Middle income countries	39141.0	10 578.1	2 729.5	4 510.2	3 199.0	2 083.3
Бага ба дунд орлоготой орнууд	Low & middle income countries	96408.4	25 163.7	6 001.0	7 010.9	7 083.1	7 653.4
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	7305.6	823.5	1228.5	899.2	604.5	389.5
Европ, Төв Ази	Europe & Central Asia	6418.5	1340.6	522.3	273.7	714.3	74.4
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	Latin America & Caribbean countries	7714.7	2030.9	142.5	231.7	917.4	158.6
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Middle East & North African countries	9508.6	4082.5	142.1	1000.9	703.5	247.5
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	10370.5	3906.6	1013.7	35	844.6	1438.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	30845.3	7436.4	1374.3	3396.9	1781.1	2708.4

(Хүснэгт 29.3-ын үргэлжлэл Table 29.3 continuation)

Бүс	Regions	Нидерланд Netherlands	Канад Canada	Норвеги Norway	Европын Комисс European Commission	Бусад Other
ДЭЛХИЙ	WORLD	4798.0s	3141.0s	3.168.2s	13021.4s	15074.3s
Бага орлоготой орнууд	Low income countries	1067.9	1152.7	836.8	3842.7	4881.1
Дунд орлоготой орнууд	Middle income countries	899.5	775.7	655.9	6543.1	4925.8
Бага ба дунд орлоготой орнууд	Low & middle income countries	4797.4	3.135.4	3164.6	12879.0	15069.4
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	157	146.1	97.1	526.8	2333.0
Европ, Төв Ази	Europe & Central Asia	66.2	29.4	110.5	2240.2	837.4
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	Latin America & Caribbean countries	262.0	452.6	138.1	1117.6	761.9
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Middle East & North African countries	108.9	125.4	137.1	1623.7	747.3
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	274.8	372.5	280.3	845.4	1146.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	1197.6	1308.7	902.4	4816.7	4795.8

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 6.17
Source: World development indicators, 2011: Table 6.17

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.4 ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЦААНААС ХАМААРАЛТАЙ БАЙДАЛ, БҮС НУТГИЙН ЗАРИМ УЛС ОРНООР

OFFICIAL DEVELOPMENT AID DEPENDENCY, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	Хөгжлийн албан ёсны цэвэр тусламж Net official development assistance		Нэг хүнд ногдох тусламж Aid per capita		Тусламжаас хамааралтай байдлын харьцаа Aid dependency ratios							
		сая ам. доллар USD millions		доллар USD		ҮНӨ-д эзлэх хувь Aid as % of GNI		Импортод эзлэх хувь Aid as % of imports		Засгийн Газрын зарлалд эзлэх хувь Aid as % of central government expenditure			
		2000	2009	2000	2009	2000	2009	2000	2009	2000	2009		
ДЭЛХИЙ	WORLD	49527s	127527s	8W	19W	0.2W	0.2W	0.5W	0.7W
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	49 234	127 093	10	22	0.9	0.8	2.8	2.7
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	8 563	10 278	5	5	0.5	0.2	1.4	0.6
Mongol		217	372	91	139	20.0	9.4	27.4	13.1	85.2	30.7		
БНХАУ	China	1 712	1 132	1	1	0.1	0.0	0.6	0.1		
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	73	67	3	3		
Вьетнам	Vietnam	1 681	3 744	22	43	5.5	4.4	9.3	4.9		
Индонез	Indonesia	1 651	1 049	8	5	1.1	0.2	2.5	0.8	..	1.2		
Лаос	Lao PDR	281	420	52	66	16.9	7.2	44.0	25.2	..	62.5		
Малайз	Malaysia	45	144	2	5	0.1	0.1	0.0	0.1	0.3	0.3		
Тайланд	Thailand	697	- 77	11	- 1	0.6	0.0	0.9	0.0	..	-0.1		
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	4 114	14 332	3	9	0.7	0.8	3.5	3.3
Афганистан	Afghanistan	136	6 070	6	204	112.5		
Бангладеш	Bangladesh	1 172	1 227	8	8	2.4	1.3	11.7	5.0	..	12.2		
Пакистан	Pakistan	700	2 781	5	16	1.0	1.7	4.8	7.1	5.7	10.6		
Энэтхэг	India	1 373	2 393	1	2	0.3	0.2	1.7	1.7	1.9	1.1		
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	4 462	8 101	11	20	0.6	0.3	1.8	0.9
ОХУ	Russian Federation
Польш	Poland	327	1 362	0.1	0.2	0.5	0.8	..	0.8		
Турк	Turkey	4 847	9 104	9	16	0.2	0.2	0.9	1.0
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	52	128	1	3	0.0	0.0	0.1	0.2
Аргентин	Argentina	231	338	1	2	0.0	0.0	0.2	0.2	0.2	0.1		
Бразил	Brazil	- 58	185	- 1	2	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	..		
Мексик	Mexico	4 472	13 589	16	41	1.0	1.1	3.3	3.9
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	1 327	925	19	11	1.3	0.5	5.6	1.6	..	1.6		
Египет	Egypt	130	93	2	1	0.1	0.0	0.7	..	0.2	0.1		
Иран	Iran	22	..	1	..	0.0	0.0	0.0		
Саудын Араб	Saudi Arabia	13 067	44 510	19	53	4.0	4.9	10.9	12.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	174	1 659	1	11	0.4	1.0	1.1	2.8	..	2.8		..
Нигерия	Nigeria	486	1 075	11	22	0.4	0.4	1.3	1.2	1.3	1.1		1.1
ӨАБНУ	South Africa

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011; Хүснэгт 6.16

Source: World development indicators, 2011; Table 6.16

29.5 ДНБ-ИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орнуудаар

STRUCTURE OF OUTPUT, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	ДНБ-д эзлэх хувь % of GDP							
		Хөдөө аж ахуй Agriculture		Аж үйлдвэр Industry		Боловсруулах аж үйлдвэр Manufacturing		Үйлчилгээ Services	
		1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
ДЭЛХИЙ	WORLD	4w	3w	30w	27w	21w	17w	65w	70w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	2	1	30	25	20	16	68	74
АНУ	USA	2	1	26	21	19	13	72	77
Япон	Japan	2	1	34	28	23	20	64	71
ХБНГУ	Germany	1	1	32	26	23	19	67	73
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	15	10	34	35	22	21	51	55
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	19	11	44	45	31	32	36	43
Монгол	Mongolia	41	24	29	33	12	5	30	44
БНХАУ	China	20	10	47	46	34	34	33	43
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.
Вьетнам	Vietnam	27	21	29	40	15	20	44	39
Индонез	Indonesia	17	16	42	49	24	27	41	35
Лаос	Lao PDR	56	35	19	28	14	9	25	37
Малайз	Malaysia	13	10	41	44	26	25	46	46
Тайланд	Thailand	10	12	41	43	30	34	50	45
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	26	18	27	27	17	15	46	55
Афганистан	Afghanistan	..	33	..	22	..	13	..	45
Бангладеш	Bangladesh	26	19	25	29	15	18	49	53
Пакистан	Pakistan	26	22	24	24	16	17	50	54
Энэтхэг	India	26	18	28	27	18	15	46	55
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	14	8	35	30	22	17	51	62
ОХУ	Russian Federation	7	5	37	33	..	15	56	62
Польш	Poland	8	4	35	30	21	16	57	66
Турк	Turkey	16	9	33	26	23	17	50	65
Латин Америк, Карибын тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	7	6	29	31	19	17	64	63
Аргентин	Argentina	6	8	28	32	18	21	66	61
Бразил	Brazil	6	6	28	25	19	16	67	69
Мексик	Mexico	6	4	28	35	21	17	66	61
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	16	11	34	43	15	12	50	46
Египет	Egypt	17	14	32	37	17	16	51	49
Иран	Iran	18	10	34	44	12	11	47	45
Саудын Араб	Saudi Arabia a	6	3	49	51	10	10	45	46
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	18	13	29	30	16	13	53	57
Нигерия	Nigeria	..	33	..	41	27
ӨАБНУ	South Africa	4	3	35	31	21	15	61	66

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 4.2
Source: World development indicators, 2011: Table 4.2

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.6 ДНБ-ИЙ ЭЦСИЙН АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим орнуудаар
STRUCTURE OF FINAL DEMAND, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	Өрхийн эцсийн хэрэглээ Household final consumption expenditure		Засгийн газрын хэрэглээ General government final consumption expenditure		Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross capital formation		Бараа, үйлчилгээний экспорт Exports of goods and services		Бараа, үйлчилгээний импорт Imports of goods and services		Дотоодын нийт хуримтлал Gross domestic savings	
		1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
		61W	62W	17W	19W	22W	19W	21W	24W	21W	24W	22W	19W
ДЭЛХИЙ	WORLD												
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	61	63	17	20	21	17	21	24	20	24	21	16
АНУ	USA	68	71	15	17	18	14	11	11	12	14	16	10
Япон	Japan	55	60	15	20	28	8	9	13	8	12	30	24
ХБНГУ	Germany	58	59	20	20	22	16	24	41	23	36	20	21
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	60	57	14	15	27	28	23	27	24	26	26	29
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	48	42	13	13	40	40	27	35	28	30	38	47
Монгол	Mongolia	56	55	13	1	32	50	48	56	49	63	35	42
БНХАУ	China	43	35	14	13	42	48	20	27	19	22	42	54
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.
Вьетнам	Vietnam	74	66	8	6	27	38	33	68	42	79	20	29
Индонез	Indonesia	62	57	8	10	32	31	26	24	28	21	28	23
Лаос	Lao PDR	..	66	..	8	..	37	23	33	37	44	..	25
Малайз	Malaysia	48	50	12	14	44	14	94	96	98	75	34	31
Тайланд	Thailand	55	54	10	13	42	22	42	68	49	58	34	30
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	67	61	10	11	25	33	12	19	15	24	25	34
Афганистан	Afghanistan	..	88	..	9	..	25	..	16	..	48
Бангладеш	Bangladesh	83	77	5	5	19	24	11	19	17	27	..	39
Пакистан	Pakistan	72	80	12	8	19	19	17	13	19	20	21	22
Энэтхэг	India	64	56	11	12	27	36	11	20	12	24	27	35
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	61	62	16	17	25	19	29	30	31	29	23	19
ОХУ	Russian Federation	52	54	19	20	25	19	29	28	26	20	28	23
Польш	Poland	60	61	20	19	19	20	23	39	21	39	20	19
Турк	Turkey	68	72	11	15	25	15	20	23	24	24	22	13
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	66	64	15	16	20	20	18	21	19	21	18	19
Аргентин	Argentina	69	59	13	15	18	21	10	10	10	16	16	23
Бразил	Brazil	62	62	21	22	18	17	7	11	9	11	16	15
Мексик	Mexico	67	67	10	12	20	22	30	28	28	29	19	22
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	63	55	15	13	25	28	26	38	29	33
Египет	Egypt	74	76	11	11	20	19	23	25	28	32	22	17
Иран	Iran	46	45	16	11	29	33	22	32	13	22	37	..
Саудын Араб	Saudi Arabia	47	38	24	25	20	26	38	54	28	43	20	32
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	69	67	16	18	18	21	28	30	30	34	16	15
Нигери	Nigeria	44	36	42	27
ӨАБНУ	South Africa	63	60	18	21	18	19	23	27	22	28	17	15

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 4.8
 Source: World development Indicators, 2011: Table 4.8

29.7 ГАДААД ХУДАЛДАА, бүс нутгийн зарим орнуудаар

INTERNATIONAL TRADE, selected countries of the regions

Бүс Regions	Экспорт Exports				Импорт Imports			
	Барaa Goods		Үйлчилгээ Services		Барaa Goods		Үйлчилгээ Services	
	1995	2009	1995	2009	1995	2009	1995	2009
ДЭЛХИЙ	5172552 т	12492190 т	1228960т	3417725т	5228194 т	12595548 т	1221691 т	3144723 т
Өндөр орлоготой орнууд:	4253 742	8697 557	1047 874	2755 581	4244 063	8955 148	992 976	2368 417
USA	584 743	1056 043	198 501	475 979	770 852	1605 296	129 227	334 311
Japan	443 116	580 719	63 966	125 918	335 882	551 960	121 547	146 965
XHHTY	523 461	1126 383	73 576	226 638	463 872	938 295	128 865	253 467
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	918 419	3796 791	180 841	660 929	983 905	3647 212	228 417	777 282
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	354 784	1747 540	62 745	220 270	366 062	1493 538	82 593	272 307
Mongolia	473	1 903	47	412	415	2 131	87	545
China	148 780	1201 534	18 430	128 600	132 084	1005 688	24 635	158 107
Korea, Dem. Rep.	959	1 550	1 380	2 080
Vietnam	5 449	57 096	2 243	5 656	8 155	69 949	2 304	7 044
Indonesia	45 417	119 481	5 342	13 238	40 630	91 749	13 230	27 625
Lao PDR	311	940	68	368	589	1 260	119	114
Malaysia	73 914	157 433	11 438	28 727	77 691	123 832	14 821	27 257
Thailand	56 439	152 498	14 652	29 677	70 786	133 801	18 629	37 541
Өмнөд Азийн орнууд:	46 657	204 760	10 333	97 113	60 322	323 199	15 377	93 734
Afghanistan	166	560	387	3 970
Bangladesh	3 501	15 084	469	935	6 694	21 833	1 192	3 202
Pakistan	8 029	17 680	1 432	2 463	11 515	31 710	2 431	5 844
Энэтхэг	30 630	162 613	6 763	90 193	34 707	249 590	10 062	80 274
Europe & Central Asia	154 880	650 244	35 079	131 431	163 415	626 665	35 575	139 286
Russian Federation	81 095	303 388	10 567	41 068	60 945	191 803	20 205	59 241
Poland	22 895	134 466	10 637	28 856	29 050	146 626	7 008	23 789
Turkey	21 637	102 129	14 475	32 758	35 709	140 921	4 654	15 607
Latin America & Caribbean тэнгисийн орнууд:	223 980	677 205	38 013	98 855	240 278	668 496	52 313	127 915
Argentina	20 967	55 668	3 676	10 758	20 122	38 780	6 992	11 445
Brazil	46 506	152 995	6 005	26 245	54 137	133 669	13 161	44 074
Mexico	79 542	229 637	9 585	15 420	74 427	241 515	9 021	21 402
Middle East & North African countries:	62 002	276 399	77 167	289 612	19 571	62 588
Egypt	3 450	23 062	8 262	21 302	11 760	44 946	4 511	12 765
Iran	18 360	78 113	533	..	13 882	50 375	2 192	..
Saudi Arabia	50 040	192 296	3 475	9 335	28 091	95 567	8 670	45 540
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	76 554	242 566	12 144	35 613	78 377	253 161	24 587	88 519
Nigeria	12 342	52 500	608	1 769	8 222	39 000	4 398	16 127
ӨАБНУ	27 853с	62 603	4 414	11 656	30546б	73 172	5 756	14 390

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011 : Хүснэгт 4.4, 4.5, 4.6, 4.7
Source: World development indicators, 2011 : Table 4.4, 4.5, 4.6, 4.7

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

29.8 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ, бүс нутгийн зарим улс орнуудаар

IMPLEMENTATION OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS, by some selected countries of the regions

Зорилтууд Goals	Нэн ядуурал, өлсгөлөнг арилгах Eradicate extreme poverty and hunger		21.3 w	Бага боловсролыг нийтэд эзэмшүүлэх Achieve universal primary education	
	Нийт хүн амд өдрийн 1.25 ам.доллараас бага хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувь, % Proportion of population below USD 1.25 (ppp) a day, %	Орлого/хэрэглээ-ний тэнцүү 5 бүлгийн хамгийн ядуу хэсэгт хамаарах хүн амын эзлэх хувь Share of poorest quintile in national consumption or income		1991	2009c
ДЭЛХИЙ					
Өндөр орлоготой орнууд:					
АНУ	2002	15.5	7.1	62	79
Япон	2005h	15.9	5.7	..	95
ХБНГУ	102	101
Германи	2008	13.1	7.3	100	104
Бага ба дунд орлоготой орнууд:					
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:					
Монгол	2002	15.5	7.1	78	87
БНХАУ	2005h	15.9	5.7	101	99
БНАСАУ	93
Вьетнам	2008	13.1	7.3
Индонез	2009h	18.7	7.6	17.5g	109
Лаос	2008	33.9	7.6	31.6	75
Малайз	2009e	<2	4.5	..	91
Таиланд	2009	12.8	3.9	7.0	..
Өмнөд Азийн орнууд:					
Афганистан	42.5	79
Бангладеш	2005f	49.6	9.0	32.9	28
Пакистан	2006	22.6	9.0	41.3	61
Энэтхэг	2005h	41.6	8.1	..	61
Европ, Төв Ази:					
ОХУ	2008	<2	6.0	..	92
Польш	2008	<2	7.6	..	96
Турк	5.7	3.5	90
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:					
Аргентин	2009d	<2	4.1d	..	84
Бразил	2009e	3.8	3.3	2.3	102
Мексик	2008	<2	3.9	2.2	..
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:					
Египет	2005	<2	9.0	6.8	95
Иран	6.4	..	95
Саудын Араб	101
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:					
Нигери	2004	64.4	5.1	24.7	64
ӨАБНУ	2000	26.2	3.1	26.7	79
Өмнөд Африк	93

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 1.2, 2.8
Source: World development indicators, 2011: Table 1.2, 2.8

(Хүснэгт 29.8-ын үргэлжлэл Table 29.8 continuation)

	Зорилтууд Goals	Хүйсийн тэгш байдлыг хангах Promote gender equality	Хүүхдийн эндэгдлийг багасгах reduce child mortality	Эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах Improve maternal health		ДОХ, бусад өвчинтэй тэмцэх Combat HIV/AIDS and other diseases							
				2009c	2009	2008	2004-2009 а	2009	2009				
ДЭЛХИЙ													
Өндөр орлоготой орнууд:													
АНУ		96w	61 w	260 w	65w	0.8w	137w						
Япон		100	8	24	..	0.6	4						
ХБНГУ		100	3	6	100	<0.1	21						
Бага ба дунд орлоготой орнууд:													
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:		96	66	290	64	0.1	5						
Монгол		102	26	89	89	0.2	136						
БНХАУ		103	29	65	99	<0.1	224						
БНАСАУ		105	33	250	99	0.1c	96						
Вьетнам		..	18	56	88	..	345						
Индонез		98	39	240	75	0.4	200						
Лаос		87	59	580	20	0.2	189						
Малайз		..	6	31	99	0.5	89						
Тайланд		..	14	48	97	1.3	137						
Өмнөд Азийн орнууд:													
Афганистан		91	71	290	47	0.3	180						
Бангладеш		62	199	1400	24	..	189						
Пакистан		108	52	340	24	<0.1	225						
Энэтхэг		82	87	260	39	0.1	231						
Европ, Төв Ази:													
ОХУ		92	66	230	53	0.3	168						
Польш		97	21	32	97	0.6	89						
Турк		98	12	39	100	0.1	106						
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:													
Аргентин		99	7	6	100	0.1	24						
Бразил		93	20	23	95	<0.1	29						
Мексик		102	23	86	89	0.5	45						
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:													
Аргентин		105	14	70	95	0.5	28						
Бразил		103	21	58	97	..	45						
Мексик		102	17	85	93	0.3	17						
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:													
Африкийн орнууд:		96	33	88	80	0.1	39						
Египет		..	21	82	79	<0.1	19						
Иран		97	31	30	97	0.2	19						
Саудын Араб		91	21	24	96	..	18						
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:													
Нигери		88	130	650	44	5.4	342						
ӨАБНУ		85	138	840	39	3.6	295						
South Africa		99	62	410	..	17.8	971						

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 1.2-1.3-2.19

Source: World development indicators, 2011: Table 1.2-1.3-2.19

БҮЛЭГ 29. ДЭЛХИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Зорилтууд Goals		Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах Ensure environmental sustainability				Хөгжлийн бүх нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх Develop a global partnership for development		
		2007	2008	2008	2008	2009	2009	2008
ДЭЛХИЙ		4.6w	96w	78w	61w	18w	69w	15.3w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	12.5	100	98	99	45.	111	67.8
AHU	USA	19.3	100	94	100	50	97	80.6
Япон	Japan	9.8	100	100	100	35	90	..
ХБНГУ	Germany	9.6	100	100	100	59	128	65.6
Бага ба дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	2.9	94	76	35	13	61	5.2
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	4.0	96	81	59	20	62	5.6
Монгол	Mongolia	4.0	97	49	50	7	84	24.6
БНХАУ	China	5.0	98	82	55	24	56	5.7
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	3.0	100	100	..	5	0	..
Вьетнам	Vietnam	1.3	99	92	75	35	101	9.6
Индонез	Indonesia	1.8	89	71	52	13	69	2
Лаос	Laos PDR	0.3	72	51	53	2	51	..
Малайз	Malaysia	7.3	100	99	96	16	111	23.1
Тайланд	Thailand	4.1	99	98	96	10	123	..
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	1.2	95	83	36	3	45	3.3
Афганистан	Afghanistan	0.0	78	39	37	0	40	0.4
Бангладеш	Bangladesh	3	85	78	53	1	31	2.3
Пакистан	Pakistan	1.0	95	87	45	2	61	..
Энэтхэг	India	1.4	96	84	31	3	45	3.3
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	7.2	98	89	89	25	119	10.7
ОХУ	Russian Federation	10.8	98	89	87	32	162	13.3
Польш	Poland	8.3	100	100	90	25	117	16.9
Турк	Turkey	4.0	100	96	90	22	84	6.1
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries:	2.7	97	80	79	18	90	..
Аргентин	Argentina	4.6	98	80	90	24	129	..
Бразил	Brazil	1.9	99	84	80	21	90	..
Мексик	Mexico	4.5	96	87	85	18	78	14.4
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	3.7	95	80	84	16	67	5.7
Египет	Egypt	2.3	100	98	94	12	67	3.9
Иран	Iran	7.0	98	35	72	10.6
Саудын Араб	Saudi Arabia	16.6	97	16	177	69.8
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	0.8	82	47	31	1	37	..
Нигери	Nigeria	0.6	75	42	32	1	47	..
ӨАБНУ	South Africa	9.0	99	78	77	9	94	..

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2011: Хүснэгт 1.3, 3.5, 5.11, 5.12
Source: World development indicators, 2011: Table 1.3, 3.5.5.11, 5.12